CATALOGUS

CODICUM HAGIOGRAPHICORUM

LATINORUM

BIBLIOTHECAE VATICANAE

SUBSIDIA HAGIOGRAPHICA. 11

Albertus PONCELET, S. I.

CATALOGUS CODICUM HAGIOGRAPHICORUM LATINORUM BIBLIOTHECAE VATICANAE

BRUXELLIS
APUD SOCIOS BOLLANDIANOS
22, Boulevard Saint-Michel
1910

*BHG*². = *Bibliotheca hagiographica graeca*. Editio altera emendatior. Bruxellis, 1909.

BHL. = *Bibliotheca hagiographica latina antiquae et mediae aetatis*. Bruxellis, 1898-1901.

Catal. Lat. Brux. = *Catalogus codicum hagiographicorum bibliothecae regiae Bruxellensis*. Pars I. Codices latini membranei. Bruxellis, 1886, 1889. Tomi duo.

Catal. Lat. Paris. = *Catalogus codicum hagiographicorum latinorum antiquiorum saeculo XVI qui asservantur in bibliotheca nationali Parisiensi*. Bruxellis, 1889-1893. Tomi quattuor.

Catal. Lat. Rom. = *Catalogus codicum hagiographicorum latinorum bibliothecarum Romanarum praeter quam Vaticanae*. Bruxellis, 1909.

Mir. BVM. = *Index miraculorum B. V. Mariae* editus in Anal. Boll. XXI. 241-360.

PRAEFATIO.

Novem seriebus codicum latinorum paulatim locupletata est Bibliotheca Vaticana, et quidem hoc ordine, quem in eis proferendis etiam secuti sumus. Prima series, et numero, et momento ceteris praestantior, constat ipsis Vaticanis, quorum numerus in dies accrevit usque ad 10777 volumina ; quibus accesserunt anno 1623 Palatini (numero 2015), anno 1657 Urbinates (num. 1767), anno 1690 Reginenses (num. 2103), anno 1746 Ottoboniani (num. 3394) et Capponiani (num. 286), anno 1891 Burghesiani (num. 381), tandem anno 1902 Borgiani (num. 760) atque Barberiniani (num. 9890). Quorum omnium etsi indices manu scripti alii uberrimi, alii ieiuni (v. gr. codicum Reginae Sueciae), in ipsa bibliotheca viris doctis undique convenientibus evolvendi praebebantur, optandum tamen erat ut typis darentur catalogi quibus etiam extra bibliothecae aulas cognosci possent quaecumque in tanta librorum copia conservarentur monumenta biblica, theologica, historica, litteraria, alia. Quod immensum opus, iubente et favente Leone XIII Pont. Max. feliciter inceptum, impigra cura agunt scriptores bibliothecae doctissimi. Ut autem de solis codicibus latinis loquamur, anno 1886 Palatini 1-921 (1), *anno 1897 Capponiani omnes* (2), *nuper vero multo maiore cum diligentia et doctrina Vaticani 1-678* (3) *et Urbinates 1-500* (4) *sunt recensiti, atque aliae etiam series vel prelum subierunt vel saltem prelo sunt paratae.*

Quia tamen plurimorum annorum labore indefesso opus erit ut ea summa industria, qua nunc fit, thesauri illi proponantur, e re visum est ut cunctos libros hagiographicos more nostro

(1) Henricus Stevenson iunior. *Codices Palatini latini bibliothecae Vaticanae,* tomus I. Romae, ex typographeo Vaticano, 1886. Non possum quin moneam editorem in assignanda codicum aetate quandoque graviter esse lapsum.

(2) Giuseppe Salvo Cozzo. *I codici Capponiani della biblioteca Vaticana.* Roma, tipografia Vaticana, 1897.

(3) Marcus Vattasso et Pius Franchi de' Cavalieri. *Codices Vaticani latini.* Tomus I. *Codices 1-678.* Romae, typis Vaticanis, 1902.

(4) Cosimus Stornajolo. *Codices Urbinates latini.* Tomus I. *Codices 1-500.* Ibid., 1902.

evolveremus atque horum catalogum uno volumine complecteremur. Quod ut fieret, non solum permisit, sed ultro etiam auctor fuit, praeeunte bibliothecae protectore viro eminentissimo Cardinali Rampolla del Tindaro, coetus virorum doctorum administrandae bibliothecae constitutus.

Ut autem, quantum in nobis erat, utilem operam rei hagiographicae et historicae cultoribus conferremus, sicut alibi, ita hic etiam, breviter indicatis codicum mole, forma, aetate et, ubi fieri poterat, origine, toti in id incubuimus ut documentorum in eis contentorum rationem quam accuratissimam redderemus. Ad quod paucis praestandum, quotienscumque usus erat, Bibliothecam hagiographicam latinam (= BHL.) *attulimus, in qua singulorum libellorum editiones omnes ita recensitae sunt ut ex ineditis etiam ea saltem non neglegerentur quae virorum doctorum commentationibus iam facta essent notiora.*

Ipsi vero in praecipuo nostro labore, in conferenda, inquam, cum libris editis multa et varia illa codicum suppellectile, mirum in modum adiuti sumus egregia prorsus copia librorum — " biblioteca di consultazione „ vulgo dicitur — quae ab aliquot annis in vicinis aulis in promptu data est illis qui codicibus bibliothecae Vaticanae utuntur. Ut enim id, occasione oblata, candide fateamur, etsi in conficiendis catalogis quanta possumus diligentia codices evolvimus et examinamus, multum tamen abest ut in omnibus bibliothecis praesto sint subsidia quae laborem non dico levent, sed saltem quadamtenus adiuvent. In paucis siquidem, v. gr. in Nationali Parisiensi et in Regia Monacensi, ad usum lectorum propositi sunt libri, non tot certe quot in Vaticana, bene multi tamen et selecti; in aliis non ita multi, sed optimi atque valde utiles, ut Romae in Casanatensi. In plerisque pauci vel nulli praesto sunt, atque ex alia parte bibliothecae, datis litteris, singula volumina quibus quis opus habet sunt exquirenda; quod etiam in iis locis, in quibus nimia observantia non viget et libri petiti commode ac cito afferuntur, sine magna temporis iactura fieri non posse liquet. In aliis demum bibliothecis, etsi servabantur codices et veteres et pretiosi, nullum in tota domo librum nobis utilem, non Acta Sanctorum, *non Mignii Patrologiam, ne Surii quidem volumina repperimus, ut ad arduum opus nostrum perficiendum solis adiuvaremur libris paucis et indicibus manu scriptis quos nobiscum*

attuleramus, atque cogeremus plurima in adversariis nostris annotare quae alibi cum libris editis conferremus. De codicibus igitur huiusmodi bibliothecarum, etsi saepe iis examinandis multo maiorem laborem longiusque tempus impendimus, tam accurate a nobis rationem redditam non esse, quam oporteret, nemo mirabitur. Atque haec in transitu sint dicta.

Porro in hoc catalogo nonnulla opera more nostro praetermisimus, quae hic indicanda videntur :

1) *vix non omnes libellos, quamvis vere et proprie hagiographicos, qui post annum 1500 sunt compositi ; quamquam paucos quosdam variis de causis in catalogum recipiendos esse censuimus ;*

2) *opera non proprie hagiographica, quorum tamen capita aliqua vel etiam multa de singulis sanctis agunt ; cuiusmodi sunt Libri pontificales seu de vitis pontificum Romanorum, Ravennatum, Neapolitanorum ; item homiliae seu sermones singulorum sanctorum patrum simul collecti, inter quos aliquando reperiuntur narrationes hagiographicae, puta sermones S. Augustini de miraculis S. Stephani* (BHL. *7868-7872*) ; *item Aldhelmi carmina de laudibus virginum, atque alia similia. Ubi autem in legendariis atque in aliis etiam codicibus cum Vitis et Passionibus sanctorum seorsum exscripta sunt singula capita operum alias a nobis neglectorum, ea tunc neglegenda non duximus* (1) ;

3) *libellos quos prima specie hagiographicos crederes, qui tamen reapse sunt ioculares seu satirici, ut est ille qui legitur in codice Palatino 242, fol. 63-73, de translatione reliquiarum SS. Rufini et Albini.*

4) *Sed alia forsan incauti praeterivimus, quae nec debebamus nec volebamus. Etsi enim multum tempus insumpsimus in examinandis amplissimis indicibus manu scriptis, quos in bibliotheca servari diximus, vix speramus nihil intentum in quaerendo animum fugisse. Sic, v. gr., non praetereundus erat codex*

(1) Simili modo codices neglexinus in quibus Evangelium Nicodemi, vel sermo Hieronymi, ut fertur, de assumptione B. V. Mariae, vel Vita Caroli Magni auctore Einhardo, nullum vero aliud documentum hagiographicum legebatur ; sed eosdem libellos recensuimus ubi cum Vitis seu Passionibus sanctorum simul offerebantur.

Vaticanus 6299, saec. XVII, qui continet Petri Diaconi librum de ortu et vita iustorum coenobii Casinensis. Ad quod apographum recens, quod opus genuinum neque integre neque fideliter exhibet (1), *parata est unica, quae adhuc prodiit, totius operis editio* (2).

Postquam illustrissimae bibliothecae codices a tot saeculis sedulo excusserunt viri docti cum Romani, tum exteri quam plurimi, vix ulla supersunt documenta alicuius pretii quae ex his eruta et typis edita non sint. Quosdam tamen libellos ad hoc usque tempus neglectos, qui neque tam parvi momenti essent ut non aliquando ederentur, neque tanti ut seorsum in clariore luce merito ponerentur, in appendice ad catalogum, quo loco nullus aptior videbatur, protulimus.

Ad levandum huius catalogi et conficiendi et typis edendi laborem cum eximii praefecti bibliothecae R. P. Francisci Ehrle benevolentiam, tum aliorum virorum doctorum atque amicorum operam multum contulisse grato animo profitemur. De codicum aetate ubi dubium oriebatur, saepe consilio suo nobis adfuit Marcus Vattasso scriptor bibliothecae Vaticanae clarissimus nobisque carissimus. Domum autem reduces cum eadem de re iudicium expeteremus viri in re palaeographica peritissimi Henrici Marriott Bannister, non solum illud utilissime suppeditavit amicus optimus, sed vix non omnes catalogi plagulas ultro neque sine fructu perlegit. De codicibus vero manu beneventana scriptis sententiam suam rogatus non semel dixit, qui in hac difficili provincia est apprime versatus, v. d. E. A. Loew.

Bruxellis, III kal. iulias MCMX. *A. P.*

(1) Insunt in operis codice autographo (Casinensi 361) Vitae maiores *BHL.* 6861, 7675, 622, 8951, 3295, 251. In apographo autem Vaticano deest Vita *BHL.* 251 atque multis in locis aliae Vitae contractae sunt et corruptae. Cf. E. Caspar, *Petrus Diaconus* (Berlin, 1909), p. 31-32.

(2) A. Mai, *Scr. vet. nova coll.*, t. VI, 2, p. 245-80 ; inde *P. L.*, t. CLXXIII, col. 1065-1116.

I. CODICES VATICANI LATINI

CODEX 25 (olim 2794)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 450 (0^{m},231 × 0,157), paginis bipartitis vel etiam tripartitis (fol. 433^{v}-449^{v}) exaratus saec. XIII.

(Fol. 331^{v}-334^{v}) <Passio Fratrum Machabaeorum> = *BHL.* 5111.

CODEX 44 (olim 2301)

Membraneus, foliorum 198 (0^{m},319 × 0,215), exaratus saec. XII.

(Fol. 73-73^{v}, al. man. saec. XII) <Miraculum imaginis B. Mariae in Sardenai>.

Inc. *Tempore quo Graeci terram promissionis inhabitabant, fuit apud Damascum quaedam venerabilis matrona* — Des. *Miraculosum hoc etiam aestimabimus quod increduli de oleo sancto accipientes id quod accipere videntur perdant, et credulis de die in diem crescat. Ista translata sunt de armario Sardani et veraci stilo scripta. Testantur autem hoc ita esse priores templariorum et alii religiosi quam plures tam latini* (add. al. man.) *quam teutonici, tam clerici quam laici, qui hoc oculis suis viderunt et manibus tractaverunt. Sunt autem CCC et plus anni impleti quod primum revelata est ista yconia gloriosa. Amen. Require miracula post finem Marci latini* (nulla tamen sunt miracula infra post Evangelium S. Marci). — Cf. *BHL.* 5409.

CODEX 197 (olim 2448)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 179 (0^{m},354 × 0,230), exaratus saec. XV.

(Fol. 171^{v}-176^{v}) <Passio S. Cypriani ep. Carthaginensis> = *BHL.* 2041.

CODEX 198 (olim 176)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 165 (0^{m},357 × 0,253), paginis bipartitis exaratus an. 1449 a fratre Iohanne Baptista de Francia, civitatis Trecasinae. monacho S. Benedicti Ordinis Montis Oliveti (cf. fol. 163^{v}).

(Fol. 159-163^{v}) Vita et martyrium beati mart. Cypriani Carthaginensis episcopi... = *BHL.* 2041.

CODEX 200 (olim 2458)

VATIC. 200. Membraneus, foliorum 260 (0m,325 × 0,230), exaratus an. 1456 a Georgio Kynninmonth Scoto ad mandatum Philippi cardinalis Bononiensis (cf. fol. 258).

1. (Fol. 240-246) Vita S. Cypriani = *BHL.* 2041.

Reliquis omissis, des. in med. c. 15: *nobis pro devotione fidei gloriosum, gentibus et dolendum (P. L.,* t. III, col. 1495 A).

2. (Fol. 246v-247) De martyrio S. Cypriani Carthaginensis episcopi = *BHL.* 2037.

Inc. *Ex die qua Cyprianus martyrium tulit, ordo martyrii eius hac lectione monstratur et declaratur. Cum Cyprianus sanctus martyr electus* etc. ut *BHL.* 2039. — Omissis ultimis sententiis, des. *cum voto et triumpho magno, regnante Domino... Amen.*

CODEX 248

Membraneus, foliorum A, B, C et sign. 127 [fol. 15 bis] (0m,247 × 0,163), exaratus saec. XII.

Erat olim *Liber Sancte Marie Belle Vallis* (fol. 125, 126, cf. fol. Bv, 125v), dioecesis Vesontionensis.

(Fol. 122-124v) Vita S. Paulae edita a S. Hieronymo presb. = *BHL.* 6548.

Foliis perditis, des. mutila in c. 7 extr.: *quibus antequam proficisceretur cuncta largita est, exheredans (P. L.,* t. XXII, col. 882 A).

CODEX 274 (olim 129)

Membraneus, foliorum 200 (0m,25 × 0,17), exaratus saec. XV.

(Fol. 42v-55v) Paxio S. Eugeniae virginis et SS. Proti et Hyacinthi eunuchorum eius.

Ipsa versio *BHL.* 2666 aliquantum ab Ambrosio Traversari correcta. Cf. ad cod. 404.

Inc. *Septimo consulatu suo Commodus imperator direxit* (cod. *dilexit) Philippum illustrem virum ad Aegyptum* — Des. *Claudia vero domum rediens mandavit filiis suis verba Eugeniae beatissimae. Die vero sancto dominicae, consummatis divinis mysteriis, orans tradidit spiritum in pace. Quam tollentes filii eius, iuxta sanctam Eugeniam sororem suam dignissime locarunt, plurimique gentilium per illos postmodum conversi sunt ad Dominum Iesum Christum. Nam eruditissimi cum essent atque fidei calore succensi, facile religionis falsae praestigiis revictis, veram religionem audientium cordibus inserebant. Ex quo factum est ut cotidie plurimos diaboli laqueis eriperent et Christo Domino

rationabiles oves offerrent. Plures autem annos postea vixerunt in timore Dei, et ipsi ad aeternam vitam migrarunt, glorificantes sanctam et individuam Trinitatem nunc et semper. VATIC. 274.

CODEX 278 (olim 137)

Membraneus, foliorum 150 (0m,365 × 240), paginis bipartitis exaratus saec. XII (fol. 1-141, 143v-150) et saec. XIII (fol. 141v-142v).

Erat olim *Liber Sanctae Mariae Belle Vallis* (in integumento ad calcem codicis, manu saec. XIII).

(Fol. 141v-142v) Passio S. Victoris Massiliensis = *BHL*. 8573.

Pagina non impleta, des. mutila: *Regna superna tenes, sapiens qua lege refrenes (P. L.*, t. CLXXI, col. 1621 B).

CODEX 281 (olim 2513)

Membraneus, foliorum 225 (0m,370 × 0,254), paginis bipartitis exaratus *per manum fratris Andree de Serazonibus de Mediolano ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Augustini... anno Domini 1374* (fol. 78v).

Fol. 225v : *Iste liber est Rmi d. cardinalis Bononiensis tit. Sancti Laurentii in Lucina, emptus a Baptista de Brarellis Ianuense.*

(Fol. 134v-135) Dicta B. Ambrosii translata de graeco in latinum de B. Petro Romae apostolo et Simone mago = *BHL*. 6668.

Reliquis omissis, des. *ut, si possit, mortuum resuscitaret (= Bibl. Casin.*, p. 239, col. 1, lin. 6 a fine).

CODEX 287 (olim 2508)

Membraneus, foliorum 310 (0m,41 × 29), paginis bipartitis exaratus *ad instantiam... D. Philippi episcopi Albanensis, sacrosancte Romane ecclesie cardinalis Bononiensis ac Maioris Penitentiarii, per Laurentium Spreuwe clericum Morinensis diocesis de Monte Sancti Winnoci in Flandria anno salutis M°. CCCC°. LXX°., XVII mensis marcii, apud Sanctum Laurentium in Lucina in palatio prefati cardinalis...* (fol. 307v).

1. (Fol. 84v-90v) Liber de vita, ortu et obitu sanctorum patrum qui in Domino praecesserunt = *BHL*. 6544.

Reliquis omissis, des. in primo verbo c. 64.

2. (Fol. 243v-252v) Liber eiusdem (B. Ambrosii) de obitu fratris sui Satyri sancti = *BHL*. 7509.

CODEX 297 (olim 2516)

Membraneus, foliorum A et sign. 49 (0m,217 × 0,140), exaratus saec. XV.

VATIC. 297. (Fol. 1-18ᵛ) Liber B. Ambrosii archiepiscopi Mediolanensis de morte Satyri fratris sui = *BHL.* 7509.

CODEX 307 (olim 2473)

Membraneus, foliorum 120 (0ᵐ,249 × 0,173), praeter chartaceum unum in capite, exaratus saec. XV.

(Fol. 112-116ᵛ) Sermo de inventione capitis S. Iohannis Baptistae secundum Iosephum = *BHL.* 4293.

CODEX 308 (olim 713)

Membraneus, foliorum 73 (0ᵐ,316 × 0,205), exaratus saec. XIV.

(Fol. 1-72ᵛ) Liber gestorum Barlaam et Iosaphat servorum Dei graeco sermone editus a Iohanne Damasceno, viro sancto et erudito = *BHL.* 979.

CODEX 309 (olim 2524)

Membraneus, foliorum A, B et sign 154 (0ᵐ,202 × 0,145), exaratus saec. XIV. Erat saec. XIV *Liber Colucii* (Salutati) *de Stignano* (fol. 153).

(Fol. 1-153) Liber Barlaam de vita monachorum, quem composuit Iohannes Damascenus = *BHL.* 979.

CODEX 314 (olim 139)

Membraneus, foliorum 247 (0ᵐ,368 × 0,255), exaratus anno 1439 (cf. fol. 197ᵛ).

(Fol.198-209) Liber beatissimi Ambrosii, doctoris eximii, Mediolanensis episcopi, de morte B. Satiri fratris sui, sive de resurrectione liber primus = *BHL.* 7509.

CODEX 321 (olim 2353)

Membraneus, foliorum A et sign. 189 [fol. 10 et 128 bis] (0ᵐ,343 × 0,280), paginis bipartitis exaratus tribus manibus saec. X.

(Fol. 189ᵛ, saec. XII) Passio S. Anastasiae mart. = *BHL.* 401.

In hac pagina olim vacua exscripta est ultima pars Passionis inde ab |*isit et universos inde deposuit* (= *Bibl. Casin.*, p. 184, col. 1 extr.)

CODEX 327 (olim 41)

Membraneus, foliorum 113 (0m.259 × 0,165), exaratus saec. XV a Brunone Iohannis de Davantria, Traiectensis dioecesis, decretorum doctore urbis Patavinae, in gratiam Petri de Monte episcopi Brixiensis (fol. 113v, cf. fol. 72v), cuius erat Bruno servitor et perpetuus commensalis. VATIC. 327.

(Fol. 73-113v) Vita S. Silvestri papae et confessoris = *BHL.* 7725-7730, 7733, 7735, 7731, 7736.

CODEX 328 (olim 20)

Membraneus, foliorum A et sign. 1-129 [fol. 125 bis] (0m,284 × 0,200), exaratus saec. XV.

(Fol. 128-128v) Praefatio de laude sanctissimi et eximii doctoris Hieronymi presb.

Est brevis laudatio doctrinae S. Hieronymi cum elencho praecipuorum illius operum. — Inc. *Licet sanctissimi Hieronymi vitam et pro parte mores ac exitum gloriosum necnon ingentia miracula exinde secuta beatus Syrillus scribens beatissimo Augustino rescripserit... Extant insuper laudes compositae cum omni veritate et maturitate per spectabilem et praestantissimum doctorem sacrorum [atque] canonum atque iuris civilis legum dominum Iohannem Andree de Calderinis, ex inclita Bononie civitate oriundum* — Des. *In Ageum librum unum. Inter quattuor igitur ecclesiae praecipuos doctores, vitae et morum elegantia propensata, vir tantae sanctitatis et scientiae indubie meruit computari.*

CODEX 334 (olim 2375)

Membraneus, foliorum sign 46 et A (0m,388 × 0,279), paginis bipartitis exaratus saec. XII in.

(Fol. 45-46v, al. man. saec. XII) Praefacio B.Mariae Magdalenae.

Lectiones, quorum principium (lectiones I-VI) sunt ipsa Vita *BHL.* 5443, id est prologus (qui linea a rubricatore vel a librario neglecta inc. *L<icet plerisque relationis series prolixi>oris huius materiae stilo compendiose scribere mandavimus qualiter...*) et Vitae partes prima et postrema, ut editae sunt apud FAILLON, col. 433-36, omissa parte media.

Sequitur (lect. VII,VIII) brevis locus e Vita *BHL.* 5439 excerptus, qui inc. *His igitur breviter praelibatis, ad beatae Mariae Magdalenae constantiam* (= FAILLON, col. 566 med.), addita adhortatione, quae des. mutila : *ita et per beatam Mariam Magdalenam opprobrium fe|*

CODEX 342 (olim 2370)

VATIC. 342. Membraneus, foliorum A, B et sign. 1-382 [folio 29 omisso] (0^m,347 × 0,247), exaratus saec. XV.

Fol. B-B^v et 210-211 descriptus est index operum.

1. (Fol. 1-10) Epistola B. Hieronymi ad Paulam et Eustochium de assumptione B. Mariae virginis.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

2. (Fol. 18-22^v) Epistola Hieronymi ad Eliodorum consolatoria de morte Nepotiani sui = *BHL.* 6057.

3. (Fol. 26^v-30) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae epistola = *BHL.* 2817.

4. (Fol. 51^v-52) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

5. (Fol. 52-53) Hieronymus ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

6. (Fol. 54^v-57) Epistola B. Hieronymi ad Principiam virginem de vita S. Marcellae = *BHL.* 5222.

7. (Fol. 83^v-91^v) Hieronymus ad Eustochium consolatoria de morte S. Paulae = *BHL.* 6548.

8. (Fol. 347^v-348^v) Epistola B. Hieronymi ad Paulam consolatoria de dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.

CODEX 344 (olim 2331)

Membraneus, foliorum A et sign. 1-556, 561-601 (0^m,355 × 0,255), paginis bipartitis exaratus saec. XV, curante, ut videtur, Theodoro Lelio auditore apostolico (fol. 1)

Fol. 1-9 descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 107^v-121) Sermo B. Hieronymi ad Paulam et Eustochium ac virgines reliquas de assumptione gloriosae Dei genitricis....

P. L., t. XXX, col. 122-42.

2. (Fol. 353-354) Epistola ad Marcellam Hieronymi de laudibus Asellae... = *BHL.* 723.

3. (Fol. 379-382^v) Ad Principiam virginem de obitu et vita Marcellae... = *BHL.* 5222.

4. (Fol. 399^v-403) Vita Pauli primi eremitae = *BHL.* 6596.

5. (Fol. 454-466) Vita S. Hilarionis a S. Hieronymo edita = *BHL.* 3879.

6. (Fol. 466-469) De monacho captivo editus a S. Hieronymo presb. = *BHL.* 5190. Vatic. 344.

7. (Fol. 496v-503) Epitaphium Nepotiani ad Heliodorum ep... = *BHL.* 6057.

8. (Fol. 503-507) B. Hieronymi ad Paulam consolatoria super dormitione Blesillae filiae suae... = *BHL.* 1367.

9. (Fol. 516-520) Epitaphium Fabiolae ad Oceanum inscriptum... = *BHL.* 2817.

10. (Fol. 520-521) B. Hieronymi ad Marcellam de exitu Leae... = *BHL.* 4809.

11. (Fol. 522v-535v) Beatissimi Hieronymi presb. in vitam, obitum ac res gestas Paulae sanctae ac venerabilis feminae... = *BHL.* 6548.

12. (Fol. 561-570v) Vita beatissimi Hieronymi presbyteri, quam quidam devotus et suorum operum studiosus ex illius et aliorum scriptis excerpsit = *BHL.* 3873.

13. (Fol. 570v-595v) Epistola B. Eusebii ad B. Damasum Portuensem ep. et ad Theodosium Romanorum senatorem de morte B. Hieronymi doctoris eximii = *BHL.* 3866.

14. (Fol. 595v-600) Epistola B. Augustini Hipponensis ad Cyrillum Hierosolymitanum ep. de magnificentiis B. Hieronymi = *BHL.* 3867.

CODEX 348 (olim 16)

Membraneus, foliorum A-F et sign. 450 (0^m 399 × 0^m,279), exaratus Florentiae anno 1449 a Iohanne de Machariis Veneto (fol. 450, cf. fol. F).

Fol. A-F descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 221v-222v) Epistola Hieronymi ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

2. (Fol. 225-229) Epistola Hieronymi ad Principiam virginem de vita et obitu S. Marcellae = *BHL.* 5222.

3. (Fol. 353-354) Hieronymi ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

4. (Fol. 367-383) Hieronymi ad Eustochium epytaphium seu epistola consolatoria de dormitione sanctae ac beatae Paulae, matris suae = *BHL.* 6548.

5. (Fol. 396v-411v) Sermo S.Hieronymi de assumptione S.Mariae virginis ad Paulam et Eustochium.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

VATIC. 348. **6.** (Fol. 442-449v) Liber de infantia Salvatoris a S. Hieronymo de hebraeo translatus in latinum.

Praemissa responsione Ps.-Hieronymi *BHL.* 5334, inc. *Una die admonitus est in sopnis Iosep ab angelo* (cf. *BHL.* 5335, cap. XVII med.) et des. ut in codice Monacensi de quo TISCHENDORF, 2a ed., p. 110 extr.

CODEX 349 (olim 2341)

Membraneus, foliorum A et sign. 392 (0m,369 × 0,248), exaratus anno 1468 a Iohanne ten Lande de Reeys, Coloniensis dioecesis, iuris utriusque scholaris (fol. 392).

Fol. 1-3 descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 88v-89v) Ad Eliodorum episcopum epitaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

Reliquis omissis, des. *Et labor et dure rapit inclementia mortis* (= *P. L.*, c. 14 med.)

2. (Fol. 89v-101) De epitaphio S. Paulae ad Eustochium virginem Christi = *BHL.* 6548.

3. (Fol. 147v-148) De morte S. Leae = *BHL.* 4809.

4. (Fol. 148-149) De Asella = *BHL.* 723.

5. (Fol. 168-171) De morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

6. (Fol. 215-218) Ad Paulam consolatoria super morte Blesillae = *BHL.* 1367.

Reliquis omissis, des. *ut salva esses excepi* (= *P. L.*, cap. 6 extr.)

7. (Fol. 221v-224v) Ad Principiam virginem de vita vel obitu S. Marcellae = *BHL.* 5222.

8. (Fol. 291v-294) Ad Paulum senem de vita Malchi monachi captivi = *BHL.* 5190.

9. (Fol. 294-297) De vita Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

10. (Fol. 297) Epitaphium dicti Pauli primi heremitae = *BHL.* 6597.

CODEX 350 (olim 2351)

Membraneus, foliorum A et sign. 213 (0m,342 × 0,240), paginis bipartitis exaratus anno 1431 a Laurentio Erasmi de Slezia, dioecesis Wratisslawensis (fol. 211v).

Fol. A-Av descriptus est index epistularum.

1. (Fol. 179-179v) Ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

2. (Fol. 179v-180) Ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

3. (Fol. 182v-184v) Epistola Hieronymi consolatoria ad Paulam de morte Blesillae = *BHL.* 1367.

4. (Fol. 184^v-188) Ad Heliodorum episcopum epitaphium Nepotiani presb. = *BHL*. 6057. Vatic. 350.

5. (Fol. 188^v-190^v) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL*. 2817.

6. (Fol. 191^v-193) Ad Principiam virginem de morte Marcellae = *BHL*. 5222.

CODEX 351 (olim 44)

Membraneus, foliorum A-D et sign. 218 (0^m,249 × 0,170), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Fol. A-C descriptus est index epistularum.

1. (Fol. 53-55^v) Epistola consolatoria ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL*. 2817.

2. (Fol. 64-72) Epitaphium S. Paulae a S. Hieronymo editum = *BHL*. 6548.

3. (Fol. 95^v-99) Ad Eliodorum episcopum epitaphium Nepotiani presb. = *BHL*. 6057.

4. (Fol. 108^v-111) Epistola S Hieronymi consolatoria ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL*. 1367.

5. (Fol. 184-184^v) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL*. 4809.

6. (Fol. 184^v-185) Hieronymus ad Marcellam de vita Asellae = *BHL*. 723.

7. (Fol. 185^v-188) Hieronymus ad Principiam virginem de vita Marcellae = *BHL*. 5222.

8. (Fol. 208-211^v) Sermo S. Hieronymi presb. ad Paulam et Eustochium de assumptione beatae <et> gloriosae virginis Mariae.
P. L., t. XXX, col. 122-42. — Reliquis omissis, des. *cum omni colunt tripudio amoris et gaudii. Amen* (*P. L.*, c. 14 sub in.).

CODEX 352 (olim 2333)

Membraneus, foliorum A-D et sign. 396 (0^m,395 × 0,275), exaratus saec. XV.

Fol. A-C^v descriptus est index epistularum ; quem non secutus est qui paginas conglutinavit, ita ut postea aliquorum foliorum numeros mutaverit. Hos, non indicem, secuti sumus.

1. (Fol. 36^v-39^v) Epistola S. Hieronymi presb. ad Paulam de morte filiae = *BHL*. 1367.

2. (Fol. 128^v-133) <Epitaphium B. Nepotiani> = *BHL*. 6057.

CODEX 353 (olim 2339)

Vatic. 353. Membraneus, foliorum sign. 233 [fol. 116 bis] (0^{m},329 × 0,227), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 83^{v}-89) < Epitaphium B. Nepotiani > = *BHL.* 6057.
2. (Fol. 131-131^{v}) < Laudatio B. Leae > = *BHL.* 4809.
3. (Fol. 131^{v}-132) < Laudatio B. Asellae > = *BHL.* 723.
4. (Fol. 132-135^{v}) < Vita S. Marcellae > = *BHL.* 5222.

CODEX 354 (olim 48)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 1-329 [fol. 101 et 250 bis, fol. 168 praetermisso] (0^{m},375 × 0,255), exaratus saec. XI.

Fol. A-B^{v} descriptus est saec. XI index operum.

1. (Fol. 254-260) Ad Heliodorum episcopum epytaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.
2. (Fol. 307^{v}-311^{v}) Consolatoria Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.
3. (Fol. 312) Epytaphium Paulae = *BHL.* 6548.

   Non exscripta est vel certe non superest nisi pars postrema Vitae inde ab epitaphio : *Scipio quam genuit...*

4. (Fol. 313^{v}-317^{v}) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.
5. (Fol. 317^{v}-318) Ad Marcellam de exitu Leae Hieronymus = *BHL.* 4809.
6. (Fol. 318-319) Item ad Marcellam Hieronymus de vita et obitu Asellae = *BHL.* 723.
7. (Fol. 321-325) Ad Principiam virginem de vita S. Marcellae = *BHL.* 5222.

CODEX 356 (olim 2352)

Membraneus, foliorum 191 (0^{m},403 × 0,325), paginis bipartitis exaratus manu beneventana saec. X.

Est haec altera pars codicis amplioris, cuius pars prior iam pridem seorsum conglutinata est (= cod. 355). Erat olim *Sancti Martini* (cfr. cod. 355, fol A^{v}).

1. (Fol. 148-153^{v}) Ad Heliodorum episcopum [d]epithaphium Nepotiani episcopi = *BHL.* 6057.
2. (Fol. 158^{v}-162^{v}) Consolatoria Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.

3. (Fol. 162^v-175) Epitaphium S. Paulae a S. Hieronymo editum = *BHL.* 6548. Vatic. 356.

4. (Fol. 176^v-180^v) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

5. (Fol. 180^v-181) Ad Marcellam de exitu Leae Hieronymus = *BHL.* 4809.

6. (Fol. 181-182) Item ad Marcellam Hieronymus de vita et obitu Asellae = *BHL.* 723.

7. (Fol. 184-187^v) Ad Principiam virginem de vita S. Marcellae Hieronymus = *BHL.* 5222.

CODEX 357 (olim 2335)

Membraneus, foliorum sign. 1-323 [fol. 265 bis] (0^m,313 × 0,212), exaratus saec. XV.

Fol. 1 depictum est stemma Sixti IV papae.

1. (Fol. 125-129) Epistola B. Hieronymi presb. ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

2. (Fol. 168-174^v) Ad Eliodorum epitaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

3. (Fol. 188^v-193) Consolatoria ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.

4. (Fol. 317-317^v) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

5. (Fol. 317^v-318^v) Hieronymus ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

6. (Fol. 318^v-322^v) Ad Principiam virginem de vita S. Marcellae = *BHL.* 5222.

CODEX 358 (olim 2367)

Membraneus (praeter folia 1, 2, 5 chartacea), foliorum sign. 1-598 [fol. 255 et 261 bis] (0^m,35 × 0,24), exaratus anno 1452 per manus Petri de Middelburch clerici (cf. fol. 6, 413^v, 492, 511^v, 596).

1. (Fol. 20-30^v) Hieronymus ad Eustochium consolatoria de morte S. Paulae = *BHL.* 6548.

2. (Fol. 294-297^v) Hieronymus de morte Blesillae = *BHL.* 1367.

3. (Fol. 332-343) Hieronymus ad Paulam et Eustochium de assumptione Mariae virginis.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

Vatic. 358. 4. (Fol. 360-365) Hieronymus ad Heliodorum consolatoria de morte nepotis sui = *BHL.* 6057.

5. (Fol. 392v-401) Hieronymus ad Occeanum de morte et vita Fabiolae = *BHL.* 2817.

6. (Fol. 401-401v) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

7. (Fol. 401v-402) Hieronymus ad Marcellam de vita et obitu Asellae = *BHL.* 723.

8. (Fol. 404-407v) Hieronymus ad Principiam virginem de morte Marcellae = *BHL.* 5222.

9. (Fol. 421-423v, 434) Hieronymi de vita et obitu B. Pauli primi heremitae libellus = *BHL.* 6596.

10. (Fol. 434-434v, 425-426v) Hieronymi libellus de vita Malchi monachi = *BHL.* 5190.

11. (Fol. 493-511v) Vita et obitus B. Hieronymi ac eius discipuli sui opusculum de viris illustribus = *BHL.* 3876.

Sequitur *Liber de viris illustribus.*

CODEX 359 (olim 2363)

Chartaceus (praeter folia I, XXII, 445, 454 membranea), foliorum I-XXII et sign. olim 1-75, 78-109, 200, 201, 203-276, 278-310, 310^2-310^7, 311-454, nuper vero 1-365 [fol. 9 bis] (0^m,295 × 0,205), exaratus saec. XV. Antiquiores numeros sumus secuti.

1. (Fol. XXIv) Epitaphium Paulae a Hieronymo editum = *BHL.* 6548.

Solae ultimae sententiae *(Scipio quam genuit... diebus XXI)*.

2. (Fol. 10-15v) Epistola B. Hieronymi ad Heliodorum ep. de de epitafio Nepociani presb. = *BHL.* 6057.

3. (Fol. 67v-83) Vita S. Paulae a B. Hieronymo edita = *BHL.* 6548.

4. (Fol. 84-88) Epistola B. Hieronymi ad Paulam de morte Blesillae filiae eius = *BHL.* 1367.

5. (Fol. 92-96) Epistola B. Hieronymi ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

6. (Fol. 387v-388v) Epistola S. Hieronymi ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

7. (Fol. 388v-389) Epistola S. Hieronymi ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

8. (Fol. 428v-444) exscripta sunt fragmenta nonnulla epistulae Pseudo-Eusebii

de morte S.Hieronymi (*BHL*. 3866). Divisa sunt in partes 21, praemissis totidem lemmatibus, quibus undecim istiusmodi partes nominantur *epistolae*, reliquae *exclamatio, sermo, oratio, exhortatio*, cet.

CODEX 360 (olim 2354)

Membraneus, foliorum 171 (0m,428×0,310), paginis bipartitis exaratus saec. XII.
Fol. 1-1v descriptus est index epistularum.

1. (Fol. 5-7v) Hieronymus ad Heliodorum episcopum epithaphium Nepotiani presb. = *BHL*. 6057.
2. (Fol. 29v-34v) Hieronymus de exitu S. Paulae = *BHL*. 6548.
3. (Fol. 35-36v) Hieronymus ad Paulam de morte Blesillae filiae eius = *BHL*. 1367.
4. (Fol.38-39v) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL*. 2817.
5. (Fol. 158v-160) Epistola B. Hieronymi ad Principiam de vita S. Marcellae = *BHL*. 5222.
6. (Fol. 166-166v) Item Hieronymus ad Marcellam = *BHL*.4809.
7. (Fol. 166v-167) Hieronymus Marcellae = *BHL*. 723.

CODEX 361 (olim 25)

Membraneus, foliorum sign. 1-181 [fol. 90 omisso] (0m,430×0,295), paginis bipartitis exscriptus saec. XII extr. ex codice 360 vel certe ex simillimo. In quaternione quinto (fol. 33-40) perversus est ordo foliorum.
Fol. 181v manu saec. XV : *Emptus Papie a domino Albertino Ebreo pretio viginti (?) ducatorum, presente domino Iohanne de Alexandria Iohanne Gucerche de Salinis.*
Fol. 1-1v descriptus est index epistularum.

1. (Fol. 5v-7v) Hieronymus ad Helio<do>rum episcopum epithaphium Nepotiani presb. = *BHL*. 6057.
2. (Fol. 31-33v, 36-36v, 35-35v, 34-34v, 39) Hieronymus de exitu S. Paulae = *BHL*. 6548.
3. (Fol.39-39v, 38-38v, 37) Hieronymus ad Paulam de morte Blesillae filiae eius = *BHL*. 1367.
4. (Fol. 40v-42) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL*. 2817.
5. (Fol. 170v-171v) Epistola B. Hieronymi ad Principiam de vita S. Marcellae = *BHL*. 5222.
6. (Fol.177v-178) Item Hieronymus ad Marcellam = *BHL*.4809.
7. (Fol. 178) Hieronymus Marcellae = *BHL*. 723.

CODEX 362 (olim 2342)

VATIC. 362. Membraneus, foliorum I-IV et sign. 1-31,42-490 (0^m,402 × 0,283), exaratus an. 1459 a Iohanne Caldarificis de Monthabur, presbytero et canonico ecclesiae Sancti Florini in Confluencia (fol. 488).

Fol. A-D^v descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 52^v-57^v) Ad Eliodorum episcopum epitaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

2. (Fol. 64^v-67^v) Ad Paulinam de morte Blesillae = *BHL.* 1367.

3. (Fol. 94-97^v) Ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

4. (Fol. 104-115) De exitu S. Paulae = *BHL.* 6548.

5. (Fol. 259^v-271^v) Sermo B. Hieronymi de assumptione virginis Mariae.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

6. (Fol. 315-316) Ad Marcellam de exitu Leae epistola B. Hieronymi = *BHL.* 4809.

7. (Fol.316-319) Ad Principiam virginem de vita S. Marcellae = *BHL.* 5222.

8. (Fol. 404^v-407) Vita captivi monachi nomine Malchi = *BHL.* 5190.

9. (Fol. 484^v-488) Vita S. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

CODEX 363 (olim 3017)

Membraneus, foliorum sign. 1-249 [fol. 163 et 178 bis, folio 18 omisso] (0^m,342 × 0,232), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 8^v-13) Epitaphium Nepotiani ad Heliodorum = *BHL.* 6057.

2. (Fol. 64-64^v) Ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

3. (Fol. 66^v-70) Hieronymi de vita et obitu Marcellae ad Principiam virginem tractatus = *BHL.* 5222.

4. (Fol. 73-76^v) Hieronymi ad Paulam super mortem Blesillae libellus consolatorius = *BHL.* 1367.

5. (Fol. 76^v-79^v) Hieronymi ad Occeanum de morte Fabiolae libellus consolatorius = *BHL.* 2817.

6. (Fol. 85-88) Hieronymi de vita et obitu B. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

7. (Fol. 88-90^v) Hieronymi libellus de vita Malchi monachi = *BHL.* 5190.

8. (Fol. 174-174^v) Hieronymi ad Marcellam de morte Leae = *BHL.* 4809. Vatic. 363.

9. (Fol. 192-203^v) Epitaphium S. Paulae ab Hieronymo editum ad Eustochium virginem = *BHL.* 6548.

Desunt ultimae sententiae (*Dormivit....*)

10. (Fol. 203^v-213) B. Hillarionis Vita ab Hieronymo illustrissimo edita = *BHL.* 3879.

CODEX 365 (olim 40)

Membraneus, foliorum 1-181 [fol. 107 praetermisso] (0^m,276 × 0,198), exaratus saec. XV in.

1. (Fol. 29^v-32^v) Consolatoria Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.

2. (Fol. 71-75^v) Ad Heliodorum episcopum epythafium Nepociani presb. = *BHL.* 6057.

3. (Fol. 132-134^v) Hieronymus de morte Fabiolae ad Occeanum = *BHL.* 2817.

4. (Fol. 134^v-135) Epistola Hieronymi ad Marcellam = *BHL.* 4809.

5. (Fol. 135-135^v) Hieronymus Marcellae = *BHL.* 723.

6. (Fol. 141^v-144) Hieronymus ad Ageruchiam de virtutibus Marcellae = *BHL.* 5222.

CODEX 367

Membraneus, foliorum nunc sign. 51-400 (0^m,360 × 0,253), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 62-67^v) Epitaphium Nepotiani presb. ad Heliodorum ep., avunculum praefati Nepotiani = *BHL.* 6057.

2. (Fol. 72^v-76) Epistola B. Hieronymi consolatoria de morte sive dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.

3. (Fol. 76-87^v) Epitaphium S. Paulae a B. Hieronymo editum = *BHL.* 6548.

4. (Fol. 89^v-93) Epistola B. Hieronymi presb. ad Occeanum = *BHL.* 2817.

5. (Fol. 93-94) Epistola B. Hieronymi presb. ad S. Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

6. (Fol. 94-94^v) Epistola B. Hieronymi presb. ad S. Marcellam de morte Asellae = *BHL.* 723.

Vatic. 367. **7.** (Fol. 96v-100) Epistola Hieronymi presb. de vita S. Marcellae = *BHL*. 5222.

8. (Fol. 248-249) Epistola B. Hieronymi presb. ad Paulam consolatoria de morte filiae suae Blesillae.

Excerpta ex *BHL*. 1367. — Inc. *Consideremus quid ethicus ille psalmus* (= *P.L.*, c.2 paulo ante finem). — Des. *ut salvam esse excepi* (cf. ibid., c. 6 extr.), multis praetermissis.

9. (Fol. 336v-365, 365-370v, 370v-395v) <Epistolae spuriae de S. Hieronymo> = *BHL*. 3866-3868.

10. (Fol. 395v-398v) Legenda exponens vitam gloriosi Hieronymi eiusque obitum mirificum = *BHL*. 3874.

CODEX 370 (olim 2372)

Membraneus, foliorum sign. 1-197 [fol. 136 bis] (0^m,273 × 0,210), paginis bipartitis exaratus saec. XIV. extr.

Erat olim *Conventus Cartusieñ. prope Bononiam* (fol. 1 manu saec. XV).

(Fol. 160-160v) Epistola Hieronymi ad Marcellam de exitu Leae = *BHL*. 4809.

CODEX 374 (olim 42)

Membraneus, foliorum I, II et 1-178 [fol. 43 bis] (0^m,219 × 0,145), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 1-9) Vita B. Pauli primi heremitae edita a B. Hieronymo = *BHL*. 6596.

2. (Fol. 9-52) Vita B. Antonii edita ab Athanasio Alexandrino episcopo = *BHL*. 609.

Deest epilogus Evagrii.

3. (Fol. 52-71) Vita B. Ylarionis edita a B. Hieronymo = *BHL*. 3879.

4. (Fol. 71-76v) Vita Malchi captivi monachi edita a B. Hieronymo = *BHL*. 5190.

5. (Fol. 79-126v) Vita B. Pacomii traducta a Dyonisio = *BHL*. 6410.

6. (Fol. 128v-135v) Vita eiusdem B. Pacomii edita a B. Ieronimo = *BHL*. 6412.

Praemissus est tamquam " praefatio beati Hieronymi „ prologus in regulam S. Pachomii (*P. L.*, t. LXXIII, col. 61-66). — Des. ut in tomo Vallicellano XXII (cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 362[7]).

7. (Fol. 135v-144) Vita B. Onufrii edita a Pafnutio = *BHL*. 6336.

8. (Fol. 144-160v) Vita B. Abrae = *BHL*. 12. VATIC. 374.

Omissis sex ultimis capitibus, des. *ac septuagesimo vitae suae anno quievit in pace. Beata autem Maria quinquaginta suae conversationis annos cum magna devotione ac humilitate cordis et caritate erga Deum et proximum sincera institutione spiritaliter complevit, et ita migravit ad Dominum, cui est honor.... Amen.*

9. (Fol. 160v-163) Praefatio Evagrii in Vitam B. Iohannis eremitae = *BHL*. 6524 (solus prologus).

10. (Fol. 163-178) Vita B. Iohannis eremitae, qui etiam spiritu prophetico dicitur claruisse = *BHL*. 4329.

CODEX 375 (olim 699)

Membraneus, foliorum I et sign. 129 [fol. 100 bis] (0m,393 × 0,280), exaratus picturisque multis belle ornatus saec. XIV / XV.

Fol. Iv descriptus est index libellorum.

Fol. 129 manu saec. XV : *Iste liber est monasterii Sancte Crucis in Ierusalem de Urbe, ordinis Cartusiensis.*

1. (Fol. 1-27v) Actus sanctorum patrum = *BHL*. 6524.

Desunt cap. 31 et 33 cum epilogo.

2. (Fol. 27v-35v) Vita Ylarionis monachi = *BHL*. 3879.

3. (Fol. 35v-37v) Libellus Athanasii, patriarchae civitatis magnae Alexandriae, de passione imaginis Domini Salvatoris, quae crucifixa est a Iudaeis in Berito civitate tempore Constantini iunioris et Yrene uxoris eius.

Nullo praemisso praeambulo, inc. prologus ut in *BHL*. 4229. — Inc. *Quaedam civitas est in Siria infra terminos Thiri et Sidonis posita* (cf. *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182[13]) — Des. *per omnes ecclesias ob reverentiam passionis dominicae imaginis celebretur a cunctis fidelibus non cum inferiori reverentia sollemnitas Salvatoris mundi quam est natalis Domini vel praecipuus dies paschalis. Agnoscant igitur universi orthodoxi super hoc glorificare omnium creaturarum creatorem vel conditorem, qui ecclesiam virginem matrem tot et tantis decorare consuevit signis atque prodigiis.*

4. (Fol. 37v-38) Vita vel conversio S. Thaysis meretricis.

Inc. *Fuit una meretrix, nomine Thaysis, tantae pulchritudinis ut paene multi propter eam venumdatis substantiis suis* — Des. *Et cum illam inde eduxisset, quindecim dies supervixit et migravit a saeculo. Benedictus es, Domine Deus, qui adiuvisti eam et consolatus es eam.* Cf. *BHL*. 8013.

5. (Fol. 38-39) Vita S. Marinae virg. = *BHL*. 5528.

6. (Fol. 39-47) Vita S. Eufrasiae virg.

Inc. *In diebus Theodosii piissimi imperatoris fuit quidam vir senator in regia civitate, Antigonus nomine, genere imperiali societate coniunctus* — Des. *quae caelestem senatum in terra promeruit. Festinemus igitur et nos huiusmodi conversari humilitate, oboedientia... Amen.* Cf. *BHL.* 2718, 2719.

7. (Fol. 47-49) Narratio S. Hieronymi presb. de monacho captivo = *BHL.* 5190.

8. (Fol. 49-51) Vita S. Frontonii abbatis = *BHL.* 3189.

9. (Fol. 51-54^{v}) De magnis et praecipuis et sanctis viris Machariis = *BHL.* 5095, 5099.

In narratione 5095 pauca addita sunt (ex *BHL.* 5093), multa vero omissa.

10. (Fol. 54^{v}-55^{v}) <De Moyse aethiope eremita> = *BHL.* 6022.

Inc. *Erat quidam vir, Moyses nomine, aethiops genere, qui servus fuit...*

11. (Fol. 56-129) Dicta Patrum = *BHL.* 6527, 6529, 6530.

Narrationes *BHL.* 6529, lib. III, § 13-15, quae prius praetermissae erant, suppletae sunt manu prima fol. 127^{v}-128 post ultima verba *BHL.* 6530 ; continuo sequitur (fol. 128-129) narratio *BHL.* 6531, cap. 44.

CODEX 376 (olim 2366)

Membraneus, foliorum I et sign. 1-186 (0^{m},292 × 0,214), exaratus variis manibus saec. XV.

(Fol. 1-11) <Vita S. Hilarionis> = *BHL.* 3879.

CODEX 382 (olim 2821)

Chartaceus, foliorum sign. I-XXX [fol. XVIII bis] et sign. 1-139 (0^{m},289 × 0,219), paginis bipartitis exaratus extremo saec. XIV.

Insunt (fol. V-XVI^{v}, XVI^{v}-XVIII bis, XVIII bis-XXVI) epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3866-3868 ; post quas exscriptum est (fol. XXVII) epitaphium eiusdem sancti (ed. M. Vatasso et P. Franchi de' Cavalieri, in Catalogo, t. I, p. 296).

CODEX 383 (olim 3034)

Membraneus, foliorum A-C et sign. 283 (0^{m},327 × 0,224), paginis bipartitis exaratus saec. XII et saec. XII/XIII (fol. 280-283).

(Fol. 280-281) Passio S. Victoriae virg. = *BHL.* 8591. Dec. 23.

CODEX 404 (olim 2490)

Membraneus, foliorum 178 (0^m,228 × 0,152), exaratus saec. XV.

(Fol. 154^v-174) Vita S. Eugeniae ac Proti et Iacinti per Ambrosium de greco in latinum translata = cod. 274.

Inc. *Septimo... direxit Philippum...*

CODEX 411 (olim 1151)

Chartaceus, foliorum 132 (0^m,217 × 0,147), exaratus variis manibus saec. XV.

(Fol. 75-97) Vita B. Nicolai a Leonardo Iustiniano Veneto composita = *BHL.* 6128.

CODEX 414 (olim 83)

Constat unus codex partibus tribus seorsim conglutinatis, foliorum A, B, 61 + 91 et 188 et 156 (circ. 0^m,331 × 0,225), estque paginis bipartitis exaratus saec. XIII.

Fol. A descriptus est saec. XV index totius codicis.

1. (Parte III, fol. 95-95^v) Ad Heliodorum episcopum epitaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

2. (Ibid., fol. 99-99^v) <Idem epitaphium> = *BHL.* 6057.

Praetermissa est tota pars media inde ab : *Excepta vili tunica,* usque ad : *in ecclesia quaereres, invenires* (= *P. L.*, c. 10 sub in.- c. 12 med.)

3. (Ibid., fol. 103-104) Epistola S. Hieronymi ad Oceanum de morte Flaviolae = *BHL.* 2817.

CODEX 516 (olim 2411)

Membraneus, foliorum 124 (0^m,125 × 0,098), exaratus saec. XV.

Insunt (fol. 6-14 et 14-25^v) Pseudo-Augustini et Pseudo-Cyrilli epistulae de S. Hieronymo (*BHL.* 3867, 3868), altera tamen non integra ; tum (fol. 25^v-46) loci excerpti ex Iohannis Andreae " Hieronymiano " (cf. *BHL.* 3876).

CODEX 522 (olim 1005)

Membraneus, foliorum A et sign. 1-130 (0^m,277 × 0,191), exaratus anno 1436 (fol. 125).

(Fol. 2-4^v) Vita S. Iohannis scolastici a Daniele monacho sub compendio scripta = *BHL.* 4381.

Vatic. 523.

CODEX 523 (olim 715)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 1-160 (0^m,252 × 0,172), exaratus saec. XV.

(Fol. 2v-6) Vita S. Iohannis scolastici a Daniele monacho sub compendio scripta = *BHL.* 4381.

CODEX 524 (olim 2925)

Chartaceus, foliorum sign. I et 1-176 (0^m,284 × 0,206), variis manibus exaratus saec. XVI, et quidem magnam partem (fol. 1-160v) an. 1514 et 1515 iubente Iohanne Turzone episcopo Vratislaviensi (fol. I, 135v, 154).

(Fol. 146-150v) Uranii presbyteri ad Pacatum de vita et obitu illustrissimi viri Paulini Nolensis episcopi libellus = *BHL.* 6558.

Des. *navigare dispono.*

CODEX 551 (olim 2346 et 114)

Membraneus, foliorum sign. 182 [fol. 8 bis, fol. 22 et 71 omissis] (0^m,229 × 0,163), exaratus saec. XII in.

1. (Fol. 8 bis-8 bisv) <Versus de S. Hieronymo> = Chevalier, *Repert. hymn.* 7852.

Sunt triginta numero.

Inc. *Hieronimus doctor Latii clarissimus auctor*
Usibus ecclesiae trivit sua tempora vitae...

Des. *Nemo hominum vivit hunc qui per singula norit.*

2. (Fol. 90-94v) Epistula consolatoria S. Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae filiae eius = *BHL.* 1367.

CODEX 581 (olim 2562)

Membraneus, foliorum 322 (0^m,195 × 0,132), paginis bipartitis exaratus saec. XIII.

Fuit olim (cf. fol. 320) *Iachobi de Labino* (?) *praepositi Sancti...* (?)

1. (Fol. 1-1v, saec. XIII/XIV) <Carmen de B. V. Maria>

Cento, quo narrat quidam B. V. Mariam sibi noctu apparuisse.

Inc. prol. *Insolite novitate rei libet ordine metri...*

Inc. *En ego multiplici curarum pondere pressus...*

Des. *Fecerat, inferne mutum facit unda paludis.*

2. (Fol. 2) Visio Thaionis Caesaraugustani episcopi de meritis S. Augustini episcopi et de libris moralium B. Gregorii papae = *BHL.* 3647.

Omissa ultima sententia, des. *in Hispaniam retulit.*

CODEX 582 (olim 2563)

Membraneus, foliorum 281 (0^{m},229 × 0,163), paginis bipartitis exaratus saec. XIII.

(Fol. 5^{v}) <Visio Taionis de libris Moralium S. Gregorii> = cod. 581^{2}.

CODEX 587 (olim 2556)

Membraneus, foliorum sign. 1-495 [81 et 441bis, 410-419 et 471 omissis] (0^{m},234 × 0,155), paginis bipartitis exaratus saec. XIII.

Divisus est codex in duo volumina, quorum alterum complectitur folia 1-138, alterum folia 139-495, quae signata erant pridem VIII-CLXXXXVI, A, B et I-CXXI, C, D etc. (ultimis non signatis).

(Fol. 406^{v}-409^{v}, 420-421^{v}) Vita S. Iohannis apostoli et evangelistae = *BHL.* 4320.

Deest prologus.

CODEX 589 (olim 2558)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 1-52 (0^{m},234 × 0,172), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Post alias litteras spurias (fol. 1-1^{v}) descripta est etiam

(Fol. 2^{v}, alia manu saec. XV) <Epistula proconsulis Ephesiorum de S. Iohanne evangelista.>

Bibliotheca Casinensis, t. II, Floril. p. 67 (*Piissimo Caesario.... Bene valete*).

CODEX 593 (olim 2568)

Membraneus, foliorum A et sign. 1-87 (0^{m},270 × 0, 171), exaratus saec. X.

Inest *Regula pastoralis* Gregorii Magni, cui praemissa sunt (fol. 1) ex Vita *BHL.* 3639 ultima sententia cap. 11 et duae priores sententiae cap. 12.

CODEX 594

Membraneus, foliorum 125 (0^{m},275 × 0,175), paginis bipartitis exaratus saec. XII.

Insunt Dialogi S. Gregorii Magni. Libro II (= *BHL.* 1102) subiuncta sunt carmina :

1. (Fol. 40^{v}-41^{v}) Incipit ve<r>sos.

Carmen de miraculis S. Benedicti.

Inc. *Clara pater superis gessit miracula sanctus*
Ecce triginta simul Benedictus necne vel octo.
Primo capisterium fractum renovavit alumnae ;
Tentatae carnis bellum domuitque secundo...

Des. *Ecce, pater Petre, meritis et nomine sancte,*
Nobilis eximie, praeclaro sanguine nate,
Insuper et Domini Christi semperque sacerdos,
Metrice composui patris miracula versu,
Ut mihi iussisti...
Tu lege clementer felix haec carmina pauca.
Vualberti memorem vestri te nempe rogamus;
Reddere se spondet vobis maiora paratus,
Si vitae spatium fuerit seu gratia Christi.
Gratia te salvet Domini per tempora longa.

2. (Fol. 41^{v}-42) Item versos = *BHL.* 1105.

Solum carmen *Ordiar,* illudque minime integrum (soli versus 1-32, 63-68).

3. (Fol. 119-125^{v}) <Vita S. Macarii Romani> = *BHL.* 5104.

Folio perdito, inc. mutila ab extremo cap. 7: *igitur Dei nos protegente, illaesi pertransivimus....*

CODEX 598 (olim 2571)

Membraneus, foliorum 66 (0^{m},194 × 0,138), paginis bipartitis exaratus saec. XIII. Insunt Dialogi S. Gregorii Magni. Libro II (= *BHL.* 1102) subiuncti sunt

1. (Fol. 23-24) Versus de miraculis B. Benedicti, quos Paulus diaconus composuit = *BHL.* 1105.

Carmen *Ordiar....*

2. (Fol. 24) Relatum Pauli diaconi et monachi = *BHL.* 1105.

Prologus *Diebus....*

CODEX 600 (olim 153)

Membraneus, foliorum 171 [fol. 58 omisso] (0^{m},490 × 0,343), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Constat simul compactis duobus voluminibus (fol. 1-115 et fol. 116-171), quae a singulis librariis sunt descripta.

Erat an. 1422 monasterii S. Gregorii de Urbe (fol. 158^{v}; cf. M. Vatasso et Pius Franchi de' Cavalieri, in Catalogo, t. I, p. 445).

1. (Fol. 1-1^{v}) <Translatio brachii S. Andreae et brachii S. Lucae Romam> = *BHL.* 435.

2. (Fol. 55^{v}-56) Relatio domini Pascalis II papae in basilica B. Petri apostolorum principis de inventione corporis B. Caeciliae martyris = *BHL.* 1500.

Addita est sententia: *Quae omnia in episcopali libro plenius continentur.*

3. (Fol. 56^{v}-114) Vita B. Gregorii primi, Romanae urbis et apo-

stolicae sedis papae, eximii doctoris et apostoli Anglorum = *BHL.* 3641. VATIC. 600.

4. (Fol. 114^{v}) <Ex Vita S. Gregorii Magni auctore Paulo diacono> = *BHL.* 3640, cap. 28 et 29 *(P. L.)*.

5. (Fol. 116-165) Adhortationes sanctorum patrum ad profectum perfectionis monachorum = *BHL.* 6527.

Nonnulla praetermissa sunt, pauca vero adiuncta. En praecipua: libelli VII deest § 24; libello IX subiuncta est altera recensio narratiunculae *BHL.* 6531, cap. 16, § 3 (Inc. *Vir quidam sanctus cum vidisset quendam peccantem)*; inter §§ 42 et 43 libelli XI inserta sunt pauca quaedam verba patrum aliunde desumpta ; in libello XIV desunt §§ 16-18; in libello XV desunt §§ 3-8, 10, 12, 13, 15-24, 27-42, 44-51, 53-65, 67-87, 89, et § 66 subiuncta est §° 88; in libello XVI desunt §§ 2-5, 7-15, 17-19; in libello XVII desunt § 5 (inde ab *Superiorum)* et §§ 6-19; in libello XVIII desunt §§ 1, 2, ultima sententia §[1] 3, §§ 5-8, 10-18.

Libro *BHL.* 6527 subiuncta sunt (fol. 162-165) ex libro *BHL.* 6529 libelli I §§ 12-17, libelli II §§ 1-4, 8, 9, libelli III § 3.

Praeterea in libro *BHL.* 6527 inter §§ 11 et 12 libelli VII inserta est:

6. (Fol. 131^{v}-132^{v}) Vita S. Marinae virg. = *BHL.* 5528.

7. (Fol. 165-167^{v}) Vita vel obitus S. Pauli primi heremitae edita a S. Hieronymo presb. = *BHL.* 6596.

8. (Fol. 167^{v}-169) Vita vel obitus S. Antonii abbatis.

Legenda aurea, c. 21, omisso prologo.

9. (Fol. 169-171) Vita vel obitus S. Ylarionis monachi edita a S. Hieronymo presb. = *BHL.* 3879.

Deest prologus. — Omissis ultimis sententiis, des. *ut delibutum unguentis pretiosissimis putaretur.*

CODEX 602 (olim 2564)

Membraneus, foliorum 157 (0^{m},292 × 0,207), exaratus saec. XII, partim (fol. 104-157) paginis bipartitis. Folia 104-109 saec. XIV/XV suppleta sunt. Eodem tempore scripsit rubricator quidam lemmata libellorum 1-4.

1. (Fol. 104-133^{v}) De B. Antonio abbate. Incipit Vita eius = *BHL.* 609.

Desunt prologi et epilogus Evagrii.

2. (Fol. 133^{v}-140^{v}) De S. Pachomio = *BHL.* 6412.

Des. ut in tomo XXII Vallicellano (cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 362[7]).

3. (Fol. 140^{v}-150) De duobus Machariis. Unus vero Aegyptius, alter Alexandrinus.

Narrationes ex *Vita sanctorum patrum* excerptae, ut scriptor ipse in ultimis verbis infra afferendis profitetur; collegit autem quaedam,

minime vero omnia, quae de utroque Macario leguntur tum in Rufini historia monachorum (*BHL.* 5093, 5096; cf. 6524), tum in Palladii historia Lausiaca, et quidem partim ex versione *BHL.* 6534 (cf. *BHL.* 5095), partim ex alia versione inedita, demum in libro II historiae ecclesiasticae Rufini. Satis fore censemus si primas et ultimas paragraphos accuratius recensuerimus.

Inc. *De duobus... non discredas* = *BHL.* 5095, § 1,

tum *Narrabant nobis... possidebat* = *BHL.* 5093, § 1,

tum *Primum quidem referendum est... obstaculo* = *BHL.* 5095, § 2-6,

tum *Referebant praeterea aliquando venisse... exturbarunt* = *BHL.* 5093, § paenultima,

tum *Aliquantum vero ante tempus... indicavit* = RUFINUS *Hist eccl.*, l. II, c. 4 med. (*P. L.*, t. XXI, col. 512 A-B).

Paenultima narratio est: *Quodam itaque tempore ambo Macharii... exercitia properabit* = *BHL.* 5096, § paenultima.

Ultima vero: *Verum si singulorum eorum.... sed Deo bellum indiceret, occulte mittens et in heremum eos revocari fecit* = RUFINUS, l. c., cap. 4 pars ultima (*P. L.*, col. 512 C med. - 513 C med.); quibus subiuncta sunt haec: *ubi post multos labores et certamina migraverunt ad Dominum. Haec pauca et mirifica ex multis eorum virtutibus, fratres karissimi, scripsi vobis. Sunt enim alia multa dicta et facta illorum in sanctorum patrum vita, quae superflua sunt et mihi scribere et vobis audire. Sed quia misericordia Domini meruimus ex eorum sacra lipsana possidere, dignum est ut eorum memoria<m> sollempniter celebremus, ut adiutores eos habeamus et protectores apud dominum nostrum Iesum Christum, qui cum Patre... Amen.*

4. (Fol. 150-157^{v}) De S. Petro ep. Alexandrino et mart. = *BHL.* 6692, 6693.

Deest libellus *BHL.* 6693 vix non totus. Ex ipso hoc codice Passionem mutilam edidit Mai.

CODEX 615 (olim 154).

Membraneus, foliorum 287 [60, 169 et 172 bis] (0^{m},495×0,325), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XI/XII.

1. (Fol. 287) Passio ss. mm. Quirici et Iulittae = *BHL.* 1809, 1811.

Foliis perditis, supersunt Passionis 1809 solae ultimae sententiae inde ab |*petenti relatione*.. (*P. L.*, t. CXXXII, col. 858, l. 7).

2. (Fol. 287-287^{v}) <Passio S. Apollinaris ep.> = *BHL.* 623.

Foliis perditis, des. mutila: *Interea ipse tribunus cum uxore et filiis* (= *Act. SS.*, num. 6 extr).

CODEX 622.

Membraneus, foliorum A et sign. 1-120 (0m,265 × 0,185), a quattuor librariis exaratus saec. X.

Saec. XV annotatum est fol. 117 : *Iste liber est monasterij Sancte Crucis Fontis Avellane Eugubine diocesis.*

(Fol. 114-117) Passio S. Petri Alexandri<ni>praesulis.Nov. 25.

Haec est versio libelli graeci *BHG*². 1502.

Inc. *Regnante impio et iniquo Diocliciano in Nicomediensium illustrissima civitate, erat multa tempestas et conturbatio per omnem terrarum orbem. Non solum enim in civitate in qua degebat pietatis inimicus* — Des. *Si enim, priusquam moreretur, beatus ita populi curam gessit, quanto magis post obitum. Omnibus enim quae pertinent ad salutem praestabit, quippe cum sit coronam martyrii consecutus et fiduciam magnam habeat apud universorum dominatorem Deum et dominum nostrum Iesum Christum, cui... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 336-37[61].

CODEX 623 (olim 2548)

Membraneus, foliorum A-D et sign. 1-156 (0m,315 × 0,225), paginis bipartitis exaratus saec. XIII/XIV.

(Fol. 85v-86v) Versus B. Benedicti ab. = *BHL*. 1106.

Solum carmen *Ordiar...*

CODEX 628 (olim 2913)

Chartaceus, foliorum 201 (0m,212 × 0,153), exaratus variis manibus saec. XV.

1. (Fol. 33-48) <Epistula spuria Clementis I papae ad Iacobum> = *BHL*. 6646, 6647.

2. (Fol. 63v-67v) Epistola B. Dionisii de morte S. Pauli apostoli ad Thimotheum = *BHL*. 6671.

Inc. *Saluto te Thimotheum discipulum...*

CODEX 629 (olim 698)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 272 [fol. 72 bis, fol. 44, 96 et 255 praetermissis] (0m,379 × 0,264), paginis bipartitis exaratus saec. XII in.

(Fol. 1-6) Vitae, ortus vel obitus sanctorum qui in Domino praecesserunt = *BHL*. 6544.

CODEX 631 (olim 1880)

Membraneus, foliorum A et sign. 466 (0m,425 × 0,301), paginis bipartitis

 exaratus saec. XIII extr. In duo volumina (fol. 1-235, 236-466) a glutinatore divisus est.

Fol. A^{v} manu saec. XV : *Iste liber est reverendissimi patris et domini domini Petri cardinalis Rotomagensis.*

(Fol. 338^{v}-339) Altercatio Liberii papae <et> Constantini imperatoris.

CASSIODORUS, *Hist. trip.*, l. v, c. 17, omisso initio. — Inc. *Constantinus imperator dixit : " Nosse* (cod. *nosce*) *te volumus quod christianus sis* — Des. *missus exilio est.*

CODEX 636. A (olim 2244)

Membraneus, foliorum sign. 72-123 (0^{m},312 × 0,210), paginis bipartitis exaratus saec. XII/XIII.

Olim haec folia pars erant codicis 636 (cuius folia signata sunt 1-71 et 124-127) ; sed aliquando ex eo a fure abrepta, postea autem bibliothecae Vaticanae sunt restituta.

Erat codex *Liber Sancte Marie de Esrom* (ita ipse librarius fol. 127^{v}).

(Fol. 109^{v}-119^{v}) Ex libro Gregorii Turonensis episcopi primo de miraculis sanctorum quaedam excerptio.

Capita 1-3, 5-29 (*MG.*, Scr. rer. merov. t. I, p. 488-505). — Des. *fuit ab apostolo Paulo destructum.*

CODEX 638 (olim 161)

Membraneus, foliorum 174 (0^{m},366 × 0,265), paginis bipartitis exaratus saec. XI/XII.

(Fol. 173^{v}, saec. XII) <Brevis annotatio de quinque Mariis>

Inc. *<T>res fuerunt sorores : Maria mater Domini, et Maria mater Iacobi Alphei et Ioseph, et Maria mater filiorum Zebedei* — Des. *Quinta vocatur Egiptiaca, cuius prosapia non inquiritur, de qua Dominus septen daemonia eiciet.*

CODEX 641 (olim 3023)

Membraneus, foliorum 199 (0^{m},285 × 0,200), variis manibus exaratus saec. XI.

1. (Fol. 1-2) Scriptum Albini magistri de vita S. Martini=*BHL.* 5625.

2. (Fol. 132^{v}-133^{v}) De ortu, vita et obitu patrum = *BHL.* 6544.

Deest prologus. — Foliis perditis, des. mutila : *Ioseph princeps Aegypti.... venditur factusque humilis usque*|

3. (Fol. 134-136^{v}) Admirabile de nostri Salvatoris imagine miraculum.

Narrationis de imagine Berytensi versio eadem quae legitur in codice Rotomagensi U. 36[13] (cf. *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182-83). VATIC. 641.

4. (Fol. 136^v-138^v) Miraculum in vita S. Hieronymi de leone.

Ultima pars Vitae *BHL.* 3871 inde ab *Impossibile est...* (*P. L.*, t. XXII, col. 209 extr.).

5. (Fol. 139-142) Vita S. Hieronymi presb. et conf.= *BHL.*3869.

CODEX 650.

Membraneus, foliorum A-Ć et sign. 1-50, 41 bis-48 bis, 51-155 [abscisso folio 105] (circ. 0^m,275 × 0,190), a sex librariis exaratus saec. X, XI et XII. Erat olim cuiusdam *ecclesiae Sancti Andreae* (fol. 1, 108.)

(Fol 148^v-152^v, saec. XII) Vita S. Aegidii conf. = *BHL.* 93.

CODEX 675 (olim 2863)

Membraneus, foliorum 146 (0^{m}311 × 0,226), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

1. (Fol. 103-140) Liber de excelenciis B. Mariae virginis sive de cuius laudibus.

Opus idem quod legitur in codicibus Duacensibus 355 et 387 (cf. *Anal. Boll.*, t. XX, pp. 373 et 375), praemisso prologo qui habetur etiam in codice bibliothecae Alexandrinae de Urbe 95[11] (cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 172).

2. (Fol. 140-146) Tractatus de S. Iohanne evangelista.

Idem qui legitur in codice Duacensi 387 (cf. *Anal. Boll.*, t. XX, p.375).

CODEX 676 (olim 708)

Membraneus, foliorum 100 (0^m,258 × 0,180), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-100^v) Vita S. Bernardi Claravallensis ab. = *BHL.* 1217-1221.

CODEX 819 (olim 274)

Membraneus, foliorum 285 (0^m,142 × 0,105). Constat simul compactis aliquot codicibus exaratis variis manibus saec. XIV (fol. 1-261), saec. XV (fol. 268-275), saec.XIV (fol.278-285). Folia signata sunt 1-258, multis foliis nullo numero donatis.

1. (Fol. 57-83) <Verba seniorum>.

Epitome narrationum notarum. Primae sunt rebus, non verbis, eaedem ac *BHL.* 6527, lib. I, § 1, 10, 16. Primae initium exempli gratia exscribo : *Antonius quaerenti ab eo et dicenti :* " *Quid faciens placebo Deo ?* „ *respondit :* " *Quocumque vadis, semper habe Deum prae oculis*

Vatic. 819. *tuis...* — Ultimae narrationes sunt de S. Macario Romano, et des. *et audivit beatus Macharius voces caelestes canentes: "Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaot." Leones vero steterunt postea cum beato Machario* (cf. *BHL.* 5104, c. 32).

Sequitur (fol. 83ᵛ-85) quasi quidam index harum narrationum.

2. (Fol. 88-99ᵛ) Vita sanctorum patrum.

Prima narratio est epitome narrationis *BHL.* 6525, c. 98, seu *BHL.* 6527, lib. VII, § 33. Inc. *Quidam dum in coenobio frequenter moveretur ad iram, ivit in solitudinem, ut irascendi* (cod. *ires-*) *causam non haberet...* — Ultima est ipsa narratio *BHL.* 6525, c. 164, vix paucis verbis mutatis.

3. (Fol. 100-123ᵛ) Miracula B. Virginis.

Sunt numero circiter 90; quae singillatim recensere non vacat. — Inc. *Senex quidam devotus nostrae Dominae venit in civitatem* — Des. *vidit eam filium parvum gestantem et singulis offerentem.*

4. (Fol. 268-275ᵛ, sign. 241-248ᵛ) <Vita B. Malchi> = *BHL.* 5190.

Subiuncta est rubrica: *Explicit epistola sancti Ieronimi de captivo monacho scripta per me fratrem Bartolomeum de Mediolano ordinis Fratrum Servorum Sancte Marie tempore quo studebam in conventu Florentie. Amen.*

CODEX 939 (olim 2647)

Chartaceus, foliorum A, B (sunt haec membranea) et sign. 1-192 [fol. 99 bis] (0^m,292 × 0,215), exaratus variis manibus saec. XV (fol. 99-99 bis saec. XVII)

Fol. B-Bᵛ descriptus est index libellorum.

(Fol. 168-179) Vita B. Silvestri papae = *BHL.* 7725-7727, 7742.

Reliquis omissis, des. Vita 7727: *et nullus penitus flatus draconis apparuit ex illa die et deinceps.*

Exscripta est haec Vita *anno Domini M° CCCC° XXX° quarto per manus Andree Zeeburg(ensis)* (fol. 179).

CODEX 1058 (olim 1148)

Membraneus, foliorum 134. Constat simul compactis aliquot codicillis formae non omnino eiusdem (circ. 0^m,143 × 0,105) exaratis saec. XIII et saec. XIII/XIV.

1. (Fol. 76ᵛ-79ᵛ) Dictamen (fratris Friderici? *haec erasa)* de nativitate B. Virginis Mariae et Iesu Christi domini nostri nativitate.

Inc. *Dignare me te laudare,*
vitam tuam sic narrare,
o Maria illibata,
Ioachim et Anna nata
a Nazareht, quorum vita
fuit sanctis redimita
verbis, factis et exemplo;
sibi egenis et templo

opes suas dividentes,
prole interim carentes,
donec Ysachar oblata
Ioachym non habens grata....

Des. *prout eis potestatem*
dedit Iesus; maiestatem
cuius daemones tremebant:
Dei plenum (cod.-*ni*) *nam scie-*
cui parent, sed inviti, [*bant;*
ceu non valentes reniti.
Hic evangelii picta
Intermitto sancta dicta,
Tuam prolis passionem
Monstrans disposicionem.

2. (Fol. 80-94^{v}) De virtutibus beatae et perpetuae virginis Mariae = *BHL.* 5347, vers. 631-880, 901-928, 6480-6611, 6906-7497, 243-286, 2616-2625, 1166-1231, 3095-3351, 6612-6905, 1-21.

Des. in medio versiculo 21: *Et Iesus benignissimus.*

3. (Fol. 125^{v}-128) Miraculum S. Thomae apost. = *BHL.* 8145.

CODEX 1122 (olim 226)

Membraneus, foliorum A et sign. 293 (0^{m},367 × 0,263), paginis bipartitis exaratus saec. XIV extr.

Fol. A. descriptus est saec. XVI index libellorum.

Insunt praesertim opera polemica, ascetica et liturgica Iohannis de Ienzenstein episcopi Pragensis. Cf. Fr. Palacky, *Literarische Reise nach Italien im Jahre 1837* (Prag. 1838), p. 57-59.

(Fol. 157-161^{v}) Miracula B. Mariae Visitationis.

Inc. prol. *Ast pestiferis irruentibus malis in hoc perversissimo scismatis tempore, putas si quis inveniat fidem super terram.* — Inc. *Primo autem scienda sunt miracula quae in isto festo visitationis tunc quando virgo gloriosa Elizabeth* <*salutavit*>, *contigerunt...* Post quaedam de ipsa visitatione dicta, exponitur institutio festi Visitationis atque narrantur quindecim miracula quae saec. XIV contigerunt. — Des. *et quod sibi contigit, gratias agens enarravit.* — Saepe de Iohanne episcopo meminit scriptor, sub cuius certe tempore et in cuius dioecesi scribit, neque tamen eum laudibus ornat. Unde coniciat quis a Iohanne et haec miracula esse scripta.

CODEX 1188 (olim 234)

Membraneus, foliorum A et sign. 1-221, 223-226 (0^{m},372 × 0,260), paginis bipartitis exaratus saec. XV. Perierunt folia 12-17, 70-76.

Fol. A-A^{v} descriptus est manu saec. XVI index Vitarum.

1. (Fol. 1-7) Passio B. Petri apostolorum principis = *BHL.* 6664.

2. (Fol. 7-8) Vita vel actus sive passio B. Pauli apost., gentium doctoris sacratissimi = *BHL.* 6576.

3. (Fol. 8-11^{v}) Martyrium S. Pauli apost. a Lino ep. Romano

VATIC. 1188. graeca lingua conscriptum et ecclesiis orientalibus destinatum = *BHL*. 6570.

4. (Fol. 11ᵛ) Prologus in passionibus apostolorum Petri et Pauli incipit felicissime.

Foliis perditis, superest solum hoc lemma.

5. (Fol. 18-19) De S. Iacobo apost. = *BHL*. 4057.

Foliis perditis (ex indice constat hanc Passionem incepisse fol. 17), inc. mutila: *inimici. Dicit ei apostolus: Nunc vade....* (=MOMBRITIUS, fol. 19ᵛ, col. 1, l. 3).

6. (Fol. 19-22) Passio S. Bartholomaei = *BHL*. 1001-1003.

7. (Fol. 22-25ᵛ) Translatio eiusdem Bartholomaei = *BHL*. 1005, 1007.

8. (Fol. 25ᵛ-29) Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL*. 5691.

9. (Fol. 29) Prologus in laude beati et gloriosi Lucae evangelistae domini nostri Iesu Christi.

Brevis laudatio, quae inc. et des. ut ea de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 222[34].

10. (Fol. 29-31ᵛ) Expositio venerabilis Dicorosi presbyteri in laudem B. Lucae evang. = *BHL*. 4973.

11. (Fol. 31ᵛ-35ᵛ) De ss. apostolorum Symonis et Iudae passione et actibus = *BHL*. 7752, 7753, 7749.

Prologo *BHL*. 7752 praemissus est alter isque brevis, qui inc. *Symon Chananaeus ad distinctionem...* et des. *chana quippe zelus interpretatur.* — Des. Passio ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 65[46].

12. (Fol. 35ᵛ-38) Actus et passio S. Andreae apost. = *BHL*. 428.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 67[71].

13. (Fol. 38-44) De sanctissimo apostolo Christi Thoma eiusque actibus et passione = *BHL*. 8143, 8136.

14. (Fol. 44-49) Melliti ep. Laudotie super vita et doctrina B. Iohannis apost. et evang. = *BHL*. 4321.

Inter prologum et Passionem insertus est prologus alter, de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 79[125].

15. (Fol. 49-53) De S. Mathia apost. = *BHL*. 5695.

16. (Fol. 53-55ᵛ) De B. Barnaba apost. prologus et eiusdem actuum aliquorum narratio = *BHL*. 985 (prologus et pars I).

Sequitur initium partis II et initium partis III ita coniuncta: *Huc usque... deflorare curavimus. Sed quia... cernere non valuit, cetera quae sequuntur et quo ordine... fideliter declaramus.*

17. (Fol. 55ᵛ) De B. Barnaba apost. prologus = *BHL*. 984.

18. (Fol. 55^{v}-57) Narratio S. Marci evang. de eodem = *BHL.* 985, pars III. VATIC. 1188.

Inc. *Iohannes igitur...*

19. (Fol. 57-59) Passio S. Marci evang. — *BHL.* 5276.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 83^{18}.

20. (Fol. 59-59^{v}) De S. Philippi apost. passione = 6813, 6817.

Omissis inepte primis verbis, inc. *BHL.* 6817 : *Et factum est ut repente quasi caelitus fulmen ostensum...*

21. (Fol. 59^{v}-61^{v}) Passio beatissimi apost. Iacobi, fratris domini nostri Iesu Christi.

Inc. ut *BHL.* 4086. — Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 84^{51}. Praemissus est prologus de quo ibidem.

22. (Fol. 62-66) Passio ss. mm. Nerei et Achilei = *BHL.* 6058, 6059, 6063, 6064. Maii 12.

23. (Fol. 66-67) Passio S. Pancratii mart. = *BHL.* 6427. Maii 12.

24. (Fol. 67-67^{v}) Scripta Pastoris presb. ad Thimotheum de vita et obitu S. Pudentianae virg. = *BHL.* 6990. Maii 19.

25. (Fol. 67^{v}-68) Vita S. Petronillae virg. = *BHL.* 6061, 6062.

26. (Fol. 68-69^{v}) Passio S. Quirini mart. = *BHL.* 7035, 7036. Maii 24.

27. (Fol. 77-80) <Passio S. Cypriani ep.> = *BHL.* 2041.

Foliis perditis, inc. mutila : *de novellis scrobibus expressit, nemo adhuc umquam de plantatis arbusculis... (P. L.,* cap. 2 sub fin.)

28. (Fol. 80-82^{v}) Sancti ep. et mart. gloriosi Polycarpi tractatus editus ab Eusebio Caesariensi episcopo.

Inc. *Ea tempestate qua Anicetus* et rel. ut *BHL.* 6880. — Des. ut *BHL.* 6875.

29. (Fol. 82^{v}) Epistola Aviti presb. Ispani ad papam Falconium de reliquiis et revelatione protomart. Stephani = *BHL.* 7850.

30. (Fol. 82^{v}-84^{v}) Revelatio Luciani presb. ex reliquiis beatissimi Stephani primi diaconi et primi martyris Christi = *BHL.* 7854, 7855.

31. (Fol. 84^{v}-86) Relatio translationis corporis S. Stephani a Hierosolimis Constantinopolim = *BHL.* 7858.

32. (Fol. 86-91^{v}) Epistola Severi ep. de laude et miraculis S. Stephani protomart. = *BHL.* 7859.

33. (Fol. 91^{v}-100^{v}) De mirabilibus S. Stephani protomart. = *BHL.* 7860-7862.

Vatic. 1188. **34.** (Fol. 100^{v}-102) Sermo B. Augustini ad plebem de fratris et sororis trementium sanitate = *BHL.* 7868-7872.

Des. *BHL.* 7868: *praestiterunt.* — Inc. 7870: *recitabitur: Ad hanc promis<s>ionem populo in crastinum redeunte, ita exorsus sum: Hesterna die...* — Inc. 7871: *Ita libelli recitatione finita, ad populum loqui iterum coepi: Misericordia...* — Des. 7872: *directi sunt et hic sanati sunt, optinente protomartyre Stephano et annuente Christo Domino, qui vivit... Amen.*

35. (Fol. 102-109) Libellus Severi de vita S. Martini ep. = *BHL.* 5610.

36. (Fol. 109-110^{v}) (Sulpicii Severi epistulae de S. Martino) = *BHL.* 5612, 5611.

37. (Fol. 110^{v}-125^{v}) Dialogus Severi in vita S. Martini = *BHL.* 5614-5616.

38. (Fol. 125^{v}-127) Eiusdem Severi ad matrem Bassulam epistola = *BHL.* 5613.

39. (Fol. 127) Vita Severi Sulpitii.

Gennadius, *De viris ill.*, c. 19. Continuo subiuncta sunt quaedam ex Pseudo-Augustini epistula (*BHL.* 3867) desumpta: *Invenitur etiam hic noster Severus peculiari amicitia et amore familiarissimus fuisse sancti Augustini. Nam in quadam epistola quam idem sanctus venerabili viro Cyrillo episcopo Hierosolymitano scribit...sicut revelatum fuit eisdem deces<s>isse. Haec Augustinus.* Sequuntur haec: *Insuper invenitur Genadium historiographum in libro quem de viris illustribus scripsit hunc Severum inter alios connumerasse. Qua de re utique concludere possumus eum fuisse et vitae et sanctitatis et facundiae immensae, virtutibus apud Deum et homines spectabilem et acceptum.*

40. (Fol. 127^{v}) <Narratio de S. Martino>.

Narrat quidam devotus scriptor qualiter convenientibus sanctissimis viris Martino et Ambrosio in quodam conventu et concilio plurimorum episcoporum, sanctus Ambrosius, qui patronum nostrum magno venerabatur honore, videns sanctum[1] *virum habitu et persona despicabilem, cuidam coepiscopo ad aurem incurvatus tacitus dixit: "Vide Martinum, qualis primo aspectu compareat, „ et tamen Deus tot per eum signa insinuat in testimonium virtu- „ tum quae in eo sunt." At vir Dei Martinus haec verba divina revelatione cognoscens, decenter et modeste redarguens, dixit: "Ambrosi, ipse fecit nos et non ipsi nos." Quo audito, sanctus Ambrosius expavit et in maiorem viri Dei venerationem excrevit.*

[1] supplevi ex cod. Urbinate lat. 50^{5}.

41. (Fol. 127^{v}) <Verba S. Ambrosii de S. Martino>.

Ambrosius doctor eximius, qui tempore beati Martini Mediolani

regebat ecclesiam, volens litteris exprimere quid de sancti viri virtutibus sentiret, sic ait : " Beatus Martinus prophana erroris templa destruxit, vexilla pietatis erexit...ut alios supplicationibus alios iussu salvaret. „ Vatic. 1188.

42. (Fol. 127v) <Quo tempore codex sit scriptus>

Anno incarnati Verbi millesimo quinquagesimo secundo, dum proficisceretur Romam Odalricus sancte Remensis ecclesie praepositus et canonicus, detulit autenticum horum infra scriptorum quatuor librorum secum deditque sancto Martino ecclesie Lucane auro argento et sculpto ebore decentissime coopertum. In quo videlicet ebore hi versus habentur :

Mucro secat clamidem, Martinus vestit egentem;
Indutum clamide se Cristus monstrat eadem.
Poscit Odalricus pro munere codicis huius
Martini precibus sancti[1] *conscribier unus.*

[1] *sanctis* cod. Urbinas lat. 50[7].

Sequitur : *Explicit Vita S. Martini episcopi Turonensis per modum dyalogi a Severo Sulpicio feliciter edita.*

43. (Fol. 127v-130) B. Pauli primi heremitae Vita a B. Hieronymo presb. edita = *BHL.* 6596.

44. (Fol. 130-147) S. Antonii ab. Vita ab Athanasio ep. edita = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii.

45. (Fol. 147-154) Vita B. Ylarionis = *BHL.* 3879.

46. (Fol. 154-171v) Vita S. Pachumii ab. = *BHL.* 6410.

47. (Fol. 171v-180) Vita S. Paulae Romanae = *BHL.* 6548.

48. (Fol. 180-182) De monacho captivo = *BHL.* 5190.

49. (Fol. 182-204) Liber sanctorum patrum, de mirabili institutione et ordinatione ac conversatione eorum = *BHL.* 6524.

Desunt ultima capita 20-33; pro quibus positae sunt (fol. 202v-204v) narrationes quaedam : *BHL.* 6538, caput ultimum; *BHL.* 6527, lib. xviii, § 17 ; lib. xiii, § 13 ; lib. v, § 38 ; lib. vi, § 21.

50. (Fol. 204v-205v) De Marina sancta = *BHL.* 5528.

Pagina non impleta et omissa ultima sententia, des. *benedixerunt Deum.*

51. (Fol. 206-214) Vita B. Ambrosii archiep. = *BHL.* 377.Dec.7.

52. (Fol. 214-219) Vita S. Augustini = *BHL.* 792.

53. (Fol. 219-226) De vita et obitu B. Hilarii ep. Pictaviensis = *BHL.* 3885, 3887.

Vatic. 1189.

CODEX 1189 (olim 1119)

Membraneus, foliorum 203 (0^{m},325 × 0,238), paginis bipartitis exaratus saec. X XI. Fol. 2 manu saec. XIV: *Iste liber est monasterii Sancti Gregorii in Clivo Scari.*

1. (Fol. 1-7) Passio SS. Marcelli papae, Cyriaci, Largi et Zmaragdi, Trasonis, Saturnini, Sisinnii, Aproniani, Papiae et Mauri et ceterorum = *BHL.* 5235. Ian. 16.

2. (Fol. 7-13) Acta B. Antonii et Pauli heremitae collecta de vitas patrum. Ian. 17.

Narratio fabulis plena de qua *Catal. Lat. Rom.*, pp. 3^{14}, 49^{15}. — Inc. *Beatus Antonius abbas, cum esset in civitate Patras in monasterium, non valebat servitium Dei facere quo ipse cupiebat, quia cotidie videbat ad se venire multas gentes saeculares* — Des. *et indutus est tunicam beati senix, quam de* |||||||||| *palme facta fuerat. Ipse vero fecit primum monasterium in terra illa, praestante Domino... Amen.*

3. (Fol. 37^{v}-42) Natalis S. Blasii mart. = *BHL.* 1379. Febr. 3.

Des. *Traditum est enim hoc usque in hodiernum diem omnibus fidelibus perficientibus memoriam beatissimi et gloriosi martyris Blasii cum lampadibus et hymnis et gloria indesinenter. Passus est enim... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 229^{1}.

4. (Fol. 43-47^{v}) <Passio S. Agathae virg.> = *BHL.* 133.

Inc. *Sancta Agathe passa est in civitate Cathenensium sub Decio imperatore ter consule, sub die nonarum februariarum. Quintianus consularis...*

5. (Fol. 47^{v}-58^{v}) Natalis S. Scolasticae virg. Omilia ben. Berthari abbatis = *BHL.* 7516, 7517. Febr. 10.

6. (Fol. 58^{v}-67^{v}) Passio SS. Abbacyri et Iohannis = *BHL.* 2078. Ian. 31.

7. (Fol. 67^{v}-72) Passio SS. Marii, Marthae, Audifax et Abbacum = *BHL.* 5543. Ian. 20.

Ante cap. 6 insertum est lemma: *Incipit Passio S. Valentini presbyteri XVI kalendas martias.*

8. (Fol. 72-75^{v}) Passio S. Valentini ep. = *BHL.* 8640. Febr. 14.

9. (Fol. 75^{v}-84) Passio ss. quadraginta = *BHL.* 7540. Mart. 9.

10. (Fol. 90-97^{v}) Vita beatissimi Gregorii papae urbis Romae = *BHL.* 3641, lib. I, c. 8-16, 21-25, 33-37, 43, 44; lib. II, c. 23-26; lib. IV, c. 80. Mart. 12.

CODEX 1190 (olim 2171)

Membraneus, foliorum A et sign. 1-179, 181-264 (0^{m},380 × 0,282), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XII.

Fol. 6 manu saec. XIV/XV : *Liber ecclesie Sancti Iohannis ad Marmoratas de Burgo porte Anestaxii de Ravenna*. Eadem manu eadem scripta sunt fol. 263ᵛ, his additis : *assignatus michi et sacriste ecclesie Ravenn(atis) per dominum Bartholomeum de Zenariis de Ravenna*. VATIC. 1190.

Folia 1-5 ex alio codice huc illata sunt.

Fol. A-Aᵛ descriptus est saec. XVII index Vitarum.

1. (Fol. 1-2ᵛ) <Narrationes de S. Nicolai morte et miraculis> = *BHL*. 6156, 6164, 6165, 6170 a.

Foliis perditis, narratio 6156 inc. mutila : *Qui etiam si aegrotis in potum data fuerit*... (FALCONIUS, p. 124). — Narratio 6170a inc. *Aliud quoque*...

2. (Fol. 2ᵛ-4ᵛ) Vita B. Petri archipraesulis Ravennae, qui et Grisogoli vocatur = *BHL*. 6770.

Des. *usque in hunc diem*.

3. (Fol. 4ᵛ-5) Vita S Mariae Magdalenae = *BHL*. 5454.

4. (Fol. 5-5ᵛ) <Carmen de S. Nicolao>

De quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 185[41]. Praemissa sunt haec : *His ita praemissis, effundamus aliquantulum coram illo preces et in fine huius paginae patrociniis eius fruamur. O venerande amice Dei Nycholae amator*.

5. (Fol. 5ᵛ, add. saec. XII) <Passio S. Margaritae virg.> = *BHL*. 5305.

Foliis perditis, des. mutila : *ne coinquinetur corpus meum, ne proiciatur margarita* (= MOMBRITIUS, fol. 104, col. 2, l. 8).

6. (Fol. 12ᵛ-15) Passio ss. mm. Iohannis et Pauli = *BHL*. 3236, 3238.

7. (Fol. 15-21ᵛ) Actus, vita sive passio B. Petri apostoli et apostolorum principis (*cod.*-pem) feliciter edita a Lino episcopo Romae = *BHL*. 6664.

8. (Fol. 21ᵛ) Prologus de passione S. Petri = *BHL*. 6670.

9. (Fol. 21ᵛ-22ᵛ) Acta B. Pauli apost.

Narratio ex variis locis Actuum apostolorum excerpta. — Inc. *Dum implerentur autem dies multi, consilium fecerunt Iudaei* (= *Act*. 9, 23) — Des. *praedicans regnum Dei et docens quae sunt de Domino Iesu Christo* (= ibid., 28, 31).

10. (Fol. 22ᵛ-23) Prologus in passione S. Pauli = *BHL*. 6572.

11. (Fol. 23-28) Martyrium S. Pauli apost. a Lino ep. Romano graeca lingua conscriptum et ecclesiis orientalibus destinatum = *BHL*. 6570.

12. (Fol. 28-29) Passio VII Fratrum = *BHL*. 2853.

VATIC. 1190. **13.** (Fol. 29-30^{v}) Passio ss. mm. Naboris et Felicis.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 15[59].

14. (Fol. 30^{v}-35^{v}) Passio S. Quirici et Iulittae.

Inc. *Imperante praeside Alexandro, in civitate Nicomediae facta est grandis persecutio christianorum. Iulitta autem mater beati Quirici erat timens Deum* — Des. *Et factum est autem prandium de tauro et hyrcus; discumbentem undecim milia viri comedentes saturati sunt exinde sub potestate Domini Dei caelorum et angeli atque sanctorum omnium. Martyrizatus est autem sanctus Quiricus cum matre sua Iulitta et aliorum viri quadrigenti XL in civitate Nichoniae sub praeside Alexander die quoque idus iulii, regnante Domino... Amen.*

15. (Fol. 35^{v}-38^{v}) Gesta S. Rophilli conf. = *BHL.* 7283.

16. (Fol. 38^{v}-43^{v}) Passio S. Apolenaris sacerdotis et mart. = *BHL.* 623.

17. (Fol. 43^{v}-46^{v}) Passio S. Iacobi apost., fratris Iohannis evang. = *BHL.* 4057.

18. (Fol. 46^{v}-48^{v}) Passio S. Nazarii mart. = *BHL.* 6040.

Reliquis omissis, des. *sanctos tuos et discipulos* (cod.-*lus*) *apostoli tui beati Petri* (= *Catal. Lat. Brux.*, c. 7 extr.). *Martyrizatus est autem... Amen.*

19. (Fol. 48^{v}-51^{v}) Passio ss. mm. Abdon et Sennen = *BHL.* 6884 et 6.

20. (Fol. 51^{v}-52^{v}) Passio SS. Machabaeorum = *BHL.* 5109.

21. (Fol. 52^{v}-53) Passio S. Eusebii mart.

Ex sermone S. Ambrosii *(P. L.*, t. XVII, col. 720-21). — Inc. *Igitur evolutis multis temporum curriculis, Arrianorum detestanda perfidia...* (= ibid. c. 5 in.) — Des. *nec disparem eum illorum esse gratiae credimus, quos etiam die una pariter caelestis gloria coronavit* (cf. cap. 7 extr.). *Martyrizaverunt autem simul admirabiles Christi triumphatores die kalendarum augustarum sub Antiocho rege et Constancio principe, regnante vero Domino.... Amen.*

22. (Fol. 53-54) Passio S. Stephani sacerdotis et mart. = *BHL.* 7845.

23. (Fol. 54-56) Passio S. Sixti ep. = *BHL.* 7801.

24. (Fol. 56-58) Passio S. Donati mart. = *BHL.* 2289.

25. (Fol. 58-60) Passio S. Cyriaci diaconi et mart. = *BHL.* 2057.

26. (Fol. 60-62^{v}) Passio S. Laurentii levitae et mart. = *BHL.* 4753.

Inc. *Postquam decollatus est beatus Sixtus, milites tenuerunt...*

27. (Fol. 62^{v}-63^{v}) Passio S. Eupli sacerdotis et mart.

Inc. *Temporibus Diocliciani et Maximiani imperatorum et Mauri, beatus Euplus episcopus III kalendarum augustarum Cathena in secretario pro bello clamavit dicens : " Mori volo christianus "* — Des. *me exspectant iusti, donec retribuas mihi. Et sic beatissimus Euplus episcopus accepit coronam gloriae, glorificans Patrem et Filium et Spiritum sanctum. Martyrizatus est autem... Amen.* Cf. *BHL.* 2728-2730. Vatic. 1190.

28. (Fol. 63ᵛ-65ᵛ) Passio S. Yppoliti mart. = *BHL.* 3961.

29. (Fol. 65ᵛ-66) Passio S. Cassiani mart. = *BHL.* 1626.

30. (Fol. 66-77ᵛ) S. Hieronymi presb. ad Paulam et Eustochium epistola de assumptione perpetuae Virginis.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

31. (Fol. 77ᵛ-81ᵛ) Passio S. Mamae mart.

Inc. *In diebus illis cum primitus* etc. ut *BHL.* 5195. — Des. *Haec cum diceret, reddidit spiritum. Martyrizatus est autem.... Amen.*

32. (Fol. 81ᵛ-82) Passio S. Demetri mart.

Inc. *Cum esset Maximianus imperator in Thesalonicensium civitate, homo crudelissimus, idolorum fautor, hanc auctoritatem dedit ut si quis christianus sacrificare noluisset* — Des. *ibique sancto Demetrio basilicam in Christi nomine construxit. Ubi operatur beneficia Dominus ad laudem nominis sui intercessionibus et meritis beatissimi martyris Demetrii usque in hodiernum diem. Martyrizatus est autem... Amen.* Cf. *BHL.* 2122 sqq.

33. (Fol. 82ᵛ-86) Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1001, 1002.

34. (Fol. 86-87) Passio Anastasii mart. = *BHL.* 414.

35. (Fol. 87-88ᵛ) Passio S. Alexandri mart. = *BHL.* 276.

Deest prologus.

36. (Fol. 88ᵛ-97) Acta S. Augustini ep. = *BHL.* 785.

37. (Fol. 102ᵛ-105ᵛ) Vita S. Savini = *BHL.* 7408.

Inc. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 99[19].

38. (Fol. 105ᵛ-106ᵛ) De Paulino Nolanae civitatis episcopo = *BHL.* 6560.

39. (Fol. 106ᵛ-113) Vita S. Marini conf. = *BHL.* 4830.

40. (Fol. 121-122ᵛ) In exaltatione sanctae crucis = *BHL.* 4178.

41. (Fol. 122ᵛ-123ᵛ) Passio S. Cornelii papae = *BHL.* 1958.

42. (Fol. 123ᵛ-124ᵛ) Passio S. Cypriani sacerdotis et mart. = *BHL.* 2037.

43. (Fol. 124ᵛ-126) Passio S. Euphimiae mart.

Narratio non ita longa, quae inc. ut *BHL.* 2708 (ita : *Quae passa est sub Diocliciano imperatore, proconsule autem Prisco. In*

Europa erat congregatio...) et des. *Sancta vero Euphimia reddidit spiritum. Venientes autem mater eius et pater occulte, adsumpserunt corpus eius et curatum ex more sepelierunt in locum novum quasi ad mille passus civitatis Calcedonensium. Martyrizata est autem... Amen.*

44. (Fol. 126-130^{v}) Passio ss. mm. Cypriani et Iustinae = *BHL.* 2047, 2050.

45. (Fol. 130^{v}-136) Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 6544, c. LXXVI, et *BHL.* 5690.

46. (Fol. 136-138) Hic inventio ecclesiae S. Michaelis archangeli = *BHL.* 5948.

47. (Fol. 139-140^{v}) Passio S. Iustinae virg. et mart. = *BHL.* 4572.

48. (Fol. 140^{v}-143^{v}) Vita S. Pelagiae = *BHL.* 6606.

49. (Fol. 143^{v}-147) Vita S. Hieronymi = *BHL.* 3869.

50. (Fol. 147-150^{v}) Passio B. Dionysii, Rustici et Eleutherii = *BHL.* 2178.

Omisso epilogo, des. *virtutum signa declarantur. Passi sunt autem... Amen.*

51. (Fol. 150^{v}-151^{v}) Passio S. Domnini mart. = *BHL.* 2265.

52. (Fol. 152-154^{v}) Passio S. Calixti papae mense octubris = *BHL.* 1523.

53. (Fol. 154^{v}-158) Natalis S. Luci aevangelistae = *BHL.* 4973. Oct. 17.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 222[54].

54. (Fol. 158-160) Passio ss. mm. Cosmae et Damiani = *BHL.* 1967.

55. (Fol. 160-166^{v}) Passio S. Symonis et Iudae = *BHL.* 7752, 7753, 7750, 7751.

56. (Fol. 170-172) Passio S. Caesarii diac. = *BHL.* 1511.

Reliquis omissis, des. *et sepelivit in nocte in loco iuxta Terracinam civitatem, ubi usque hodie florent corpora eorum. Martyrizatus est autem... Amen* (cf. *Act. SS.*, cap. 30, annot. [31]).

57. (Fol. 172-173) S. Eustochiae virg. = *BHL.* 2775. (Nov. 1).

58. (Fol. 173-174^{v}) Passio ss. mm. Vitalis et Agricolae = *BHL.* 8691.

59. (Fol. 174^{v}-184^{v}) Vita S. Martini conf. = *BHL.* 5610, 5615, 5616, 5613, 5619, 5620.

Folia perverso ordine posita et signata sunt; hic autem est rectus ordo: 174, 175, 177, 176, 179, 178, 181-184.

Omissis epistula et prologo, exscripta sunt Vitae *BHL.* 5610 cap. 2-11, 16, 17 et pars aliquanta capitum 24, 26, 27; sequuntur ex dialogo *BHL.* 5615 pars capitum 1, 2, 4-6, 8, 13, tum caput 15 dialogi *BHL.* 5616, subiunctis paucis lineis ex *BHL.* 5622: *O beatum virum, in cuius transitu sanctorum canit numerus, angelorum exultat chorus.... paradysus retinet laetum cum sanctis.* Sequitur epistula *BHL.* 5613, omisso prologo, tum narrationes *BHL.* 5619, 5620. VATIC. 1190.

60. (Fol. 184v-189) Passio B. Theodori mart. = *BHL.* 8085.

61. (Fol. 189-193) Vita S. Probi conf. = *BHL.* 6946.

Deest prologus.

62. (Fol. 193-195) Passio S. Victoris mart.

Inc. *In illis diebus persecutio erat christianorum ab imperatore scilicet Antonino. Erat quidam de Cilicia miles christianus timens Deum, nomine Victor* — Des. *Omnia enim [sunt] sicut dixerat evenerunt, et ex hoc maxime multi crediderunt in Domino. Martyrizatus est autem... Amen.* Cf. *BHL.* 8560.

63. (Fol. 195-195v) Revelatio vel inventio S. Antonini mart. = *BHL.* 580. (Nov. 13).

Des. *ita illum in caelestibus gaudiis chorus angelorum perpetua sociasset aeternitate. Gesta sunt.... Amen.*

64. (Fol 195v-196v) S. Bricii ep. = *BHL.* 1452.

65. (Fol. 196v-201v) Passio S. Platonis mart. = *BHL.* 6866.

Inc. *Non sunt peregrina Galatum quae dicturus sum, nec aliena omnibus habitantibus Ancyram, neque per tota vicinancia loca, quam saeva...*

66. (Fol. 201v-203) Passio S. Mauri mart. = *BHL.* 5787.

67. (Fol. 203-212) Passio S. Caeciliae virg. et mart. = *BHL.* 1495.

68. (Fol. 212-215v) Passio S. Clementi<s> sacerdotis et mart. = *BHL.* 1848.

69. (Fol. 215v-216v) Miraculum S. Clementi<s> = *BHL.* 1855.

Inc. *In divinis voluminibus...*

70. (Fol. 216v-217) Alium miraculum = *BHL.* 1857.

71. (Fol. 217-217v) Passio S. Grisogoni mart.

Brevis epitome, quae inc. *In illis diebus cum Dioclicianus in Aquiliense civitate esset positus et interficeret christianos, relatio cucurrit...* et des. *Qua eunte, sanctus Zoilus perrexit ad Dominum. Decollatus est autem sanctus Grisogonus sub die octavo kalendas decembrium sub Diocliciano imperatore, regnante vero Domino... Amen.*

72. (Fol. 217v-221) Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 77 [104].

Vatic. 1190. **73.** (Fol. 221-223) Passio S. Barbarae virg. et mart.

Inc. *In diebus illis sub imperatore Maximiano, praeside autem Marciano, erat quidam vir magnus, nomine Dioscorus* — Des. *Valentinianus autem quidam vir religiosus et timens Deum petiit corpus beatae Christi martyris... Martyrizata est autem... Amen.*

74. (Fol. 223-226^{v}) Vita S. Nicholai pontificis et confessoris Christi.

Inc. prologus. *Sit etsi vehementissima tuba longa nimis et ampla...* Docet scriptor tubam miraculorum S. Nicolai toto orbe personuisse; et quidem illam audisse tum Methodium patriarcham Constantinopolitanum, tum " Iohannem diaconum Sancti Ianuarii ecclesiae metropoleos Cappuanae „; additque sibi *quoque quasi longissime posito — distat autem satis habunde a provincia Liciae urbs Ravennae — et post longos excursus temporum, utpote circa millenarium post divinitus mortalitatem susceptam,* tubam illam insonuisse ideoque, se " brevi praelibatione ea contexturum „ quae a relatis auctoribus (Methodio et Iohanne) acceperit.

Inc. Vita. *Huius igitur venerabilis sacerdotis pater et mater cum essent nobilissimi* (cod.-*mo*) *Paterae urbis cives* — Des. *Legi tamen et certus sum quia post mortem eius de tumba illius rivus olei longo tempore emanavit; de quo multi languidi per virtutem Dei redditi sunt sanitati, ad laudem... Amen.*

75. (Fol. 227-229) Passio S. Savini ep. et mart. = *BHL.* 7451.

Omisso initio, inc. *Maximianus augustus iussit ut in capitolium* — Des. *et sepelivit eum miliario plus minus secundo a civitate Spolitina. Martyrizatus autem est... Amen.*

76. (Fol. 229-239) Vita S. Ambrosii ep. et conf. = *BHL.* 377.

77. (Fol. 239-241) Vita S. Zenoni ep. et conf. = *BHL.* 9001.

78. (Fol. 241-246^{v}) Vita S. Syri conf. = *BHL.* 7976.

79. (Fol. 246^{v}-247^{v}) Passio S. Eulaliae mart. = *BHL.* 2696.

Des. *Sepelivit... Martyrizata est autem... Amen.*

80. (Fol. 247^{v}-251^{v}) Passio B. Ursicini mart. = *BHL.* 8410.

Des. *vel alicuius comparis amore tuo. Passus est... Amen.* Sic desinit in omnibus exemplaribus integris.

81. (Fol. 251^{v}-253^{v}) Passio S. Luciae virg. et mart.

Inc. ut *BHL.* 4992. — Des. *Haec autem prosequente sancta Lucia, gladio visceribus transforata est et martyrium suum consummavit in pace. Martyrizata est autem... Amen.*

82. (Fol. 253^{v}-262) Passio B. Thomae apost. = *BHL.* 8136.

Praemissus est brevis prologus, qui inc. *Thomas qui dicitur didimus...* et des. *occubuit in Calaminicae Indiae civitate ibique sepultus est. Cuius natalis celebratur XII kal. ianuarias.*

83. (Fol. 263v-264, manu saec. XII) Vita S. Marinae virg.=*BHL.* 5528. VATIC. 1190.

Des. *multa mirabilia facit, caecos illuminat, leprosos mundat, obsessos a daemoniis liberat et quicquid mali in corpore alicuius manentis per eius honorem atque meritum a Domino videtur esse purgandum, ipso regnante... Amen.*

CODEX 1191

Membraneus, foliorum 205 (0m,430 × 0,308), paginis bipartitis exaratus saec. XII extr. Folia pridem signata erant 1-49, 60-149, 200-249, 300-316, periit vero folium olim sign. 4.

In duobus foliis chartaceis, quae codici subiuncta sunt, descriptus est saec. XVII index Vitarum.

Fol. 1 scriptum est manu recentiore : *Tertium passionarium.*

1. (Fol. 1-3) Passio S. Quirini ep. et mart. = *BHL.* 7035, 7036.

2. (Fol. 3-3v) Passio ss. mm. Tyburtii et Valeriani.

Inc. *Temporibus Almachii praefecti, sanctorum omnium inimici, cum beati martyres Tyburtius et Valerianus sanctorum martyrum pretiosas facerent sepulturas* — Foliis perditis, des. mutila : *Mox mira Dei clementia carnifex, sanctorum praedicatione audita, cum ceteris carnificibus credidit et cum omni domo*|

3. (Fol. 4-10) Passio S. Georgii mart. = *BHL.* 3393.

Omisso initio, inc. *Anno ab incarnatione Domini fere ducentesimo nonagesimo primo...* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 107[21].

4. (Fol. 10-12) Passio S. Marci evang. = *BHL.* 5276.

5. (Fol. 12v-14v) Passio S. Vitalis mart. et ss. mm. Gervasii et Protasii = *BHL.* 3514.

6. (Fol. 14v-15) Passio S. Iacobi apost. = *BHL.* 4093.

Des. *Populi autem cum omni honore sepelierunt eum ibi iuxta templum credentes in Christum, qui cum Patre... Amen.*

7. (Fol. 15-15v) Passio S. Philippi apost. = *BHL.* 6814.

8. (Fol. 15v-17) Inventio sanctae crucis.

Constat tribus partibus :

1a) *Eusebius Caesariensis nono capitulo noni libri ecclesiasticae historiae, quam beatissimus Ieronimus de graeco transtulit in latinum, de inventione sanctae ac vivificae crucis haec per ordinem refert : " Cum religiosissimus Constantinus... et ideo huic ab universis huic venerationem cultumque deferendum "* (= EUSEBII-RUFINI *Hist. eccl.*, lib. IX, cap. 9 pars prior).

Altera : *Item beatus Ieronimus in decimo supra memoratae historiae libro, quem ipse cum undecimo novem Eusebii libris addidit, de sanctae crucis inventione sic ait : " Per idem tempus*

VATIC. 1191, *Elena... sollicita veneratione servatur* „ (= RUFINI *Hist. eccl.*, lib. X (al. I), c. 7 et pars prior c. 8. Cf. *BHL*. 4164.

Tertia: *Quo autem tempore et a quo baptizatus sit gloriosissimus Constantinus, Anastasius apostolicae sedis bibliothecarius in ecclesiastica, quam etiam ipse scripsit, historia, ita commemorat: "Octavo decimo imperii sui anno Constantinus Romae a Silvestro baptizatus est. „ Quotquot enim in seniori Roma consistunt usque hodie baptisterium habent in testimonium quoniam a Silvestro Romae baptizatus est post tyrannorum peremptionem. Orientales autem apud Nicomediam aiunt eum circa mortem ab Eusebio Nicomediensi arriano baptizatum, ubi et contigit eum dormisse. Michi autem verius apparet quod Romae a Silvestro fuerit baptizatus et quod nominatae constitutiones, quae ad Meltiadem feruntur, ab Arrianis fictae sunt, qui gloriam hinc sibi festinant acquirere vel etiam piissimum principem lacerare. Hoc et Igmarus Remensis archiepiscopus, magnae autoritatis vir, in Vita beati Remigii astruit. Ergo nec illi audiendi sunt qui eum ab Eusebio papa aestimant baptizatum. Quot vero annis imperavit, beatus Ieronimus in praenominato ecclesiasticae historiae libro sic intimat: " Venerabilis Augustus Constantinus tricesimo imperii sui anno et primo defunctus est „.*

9. (Fol. 17-21ᵛ) Passio ss. mm. Alexandri, Eventi et Theodoli = *BHL*. 266.

10. (Fol. 22-23ᵛ) Inventio S. Michaelis archangeli = *BHL*. 5948, 5949.

11. (Fol. 23ᵛ-25ᵛ) Passio SS. Gordiani et Epimachi mart. = *BHL*. 3612.

12. (Fol. 25ᵛ-27ᵛ) Passio S. Antimi et sociorum = *BHL*. 561.

Primo capite pluribus verbis explicato, inc. *Temporibus Diocletiani et Maximiani pessimorum imperatorum beatus Antimus et socii eius propter confessionem Christi caesi carcere inclusi manebant...*

13. (Fol. 27ᵛ-29) Passio S. Panchratii mart.

Inc. *Temporibus Diocletiani et Maximiani sceleratissimorum imperatorum immanis persecutio fuit christianis. Post mortem Cleonii et coniugis eius Ciriades* — Des. *Sepultum est in sepulchro novo quarto idus maias Eodem autem tempore passa est virgo sacratissima Soteris... Amen*

14. (Fol. 29-36) Passio ss. mm. Nerei et Achillei et Domitillae = *BHL*. 6058-6066.

Deest prologus (*Nisi studia...*) — Insunt ante singulos libellos sua lemmata.

15. (Fol. 36-38ᵛ) Passio S Bonifatii mart. = *BHL*. 1413.

16. (Fol 39-41^v^) Vita S. Urbani papae = *BHL.* 8373.

17. (Fol. 41^v^-43^v^) Passio S. Restituti mart. = *BHL.* 7197.

18 (Fol. 43^v^-46) Passio ss. mm. Marcellini et Petri = *BHL.* 5230.

19. (Fol. 46-49) Passio SS. Primi et Feliciani mart. = *BHL.* 6922.

20. (Fol. 49-52) Vita S. Barnabae apost. = *BHL.* 984, 985 (prologus et pars I)

Sequitur idem locus qui in codice 1188[16] *(Huc usque... declaramus)*.

21. (Fol. 52-54^v^) Passio S. Barnabae apost. = *BHL.*985 pars III.

Inc. *Iohannes igitur...*

22. (Fol. 54^v^-56^v^) Passio ss. mm. Basilidis, Tripodis et Magdalis = *BHL.* 1018.

23. (Fol. 56^v^-58^v^) Vita S. Honofrii.

Inc. *Quadam die dum ego Paphnutius solus tacitusque residerem* — Reliquis omissis, des. *profecto scias quoniam cotidie angeli eis quos dixi famulantur et cibum eis,ut iam narravi, ministrant, et virtute superna in humano corpore illuminantur.* Cf. *BHL.* 6336, c. 1 sub in. et c. 5 extr. Est haec alia recensio.

24. (Fol. 58^v^-62) Passio ss. mm. Viti et Modesti = *BHL.* 8714.

Deest prologus.

25. (Fol. 62-64^v^) Passio sanctorum multorum martyrum.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 339[25].

26. (Fol. 64^v^-65^v^) Vita S. Paulini ep. = *BHL.* 6560.

Des. *videre potuissent.*

27. (Fol. 65^v^-70) Passio ss. mm. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238.

Des. ut *BHL.* 3241.

28. (Fol. 70-71^v^) Passio sanctorum apostolorum, quam Linus edidisse dicitur *(correxit manus recentior :* ex historia Iosippi iudaicae captivitatis) = *BHL.* 6650.

Addita sunt haec : *Dum autem corpora eorum a Graecis tollerentur ad orientem ferenda, factus est terrae motus in urbe, et concurrentes populi comprehenderunt eos via Appia ad Catacumbas, et ibidem custodita sunt corpora aliquanto tempore. Postea vero translata sunt et positum sancti quidem Petri corpus in Vaticano naumachiae, beati autem Pauli via Hostiensi ; ubi praestantur eorum beneficia usque in praesentem diem.* Cf. *BHL.* 6657, c. 66.

29. (Fol. 71^v^-73) Passio ss. mm. Processi et Martiniani = *BHL.* 6947.

VATIC. 1191. **30.** (Fol. 73-75) Passio ss. virg. Rufinae et Secundae = *BHL.* 7359.

31. (Fol. 75-76) Passio S. Felicitatis et filiorum = *BHL.* 2853.

32. (Fol. 76-78) Passio ss. mm. Naboris et Felicis.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 15[9].

33. (Fol. 78-80) Passio ss. mm. Victoris et Coronae.

Inc. *Sub Sebastiano comite Aegypti provinciae Alexandriae erat quidam miles christianus a Cilicia, nomine Victor* — Des. *et mox decollatus est magna constantia et exultatione. Quod multi videntes mirati sunt in illa die super omnibus his quae facta fuerunt et crediderunt in Dominum Iesum Christum. Passi sunt autem... Amen.* Cf. *BHL.* 8561, 8562.

34. (Fol. 80-84) Passio ss. mm. Quirici et Iulittae = *BHL.* 1808.

Deest prologus.

35. (Fol. 84-87) Passio S. Bonosae virg. et mart. = *BHL.* 1425.

36. (Fol. 87-90) Vita S. Alexii conf. = *BHL.* 286.

37. (Fol. 90-93^v) Vita S. Marinae virg.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 86[7].

38. (Fol. 93^v-94^v) Passio S. Symphorosae et filiorum eius = *BHL.* 7971.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 53[10].

39. (Fol. 94^v-96^v) Passio SS. Caloceri et Parthenii = *BHL.* 1534.

40. (Fol. 96^v-101^v) Vita ss. virg. Praxedis et Pudentianae ac Pii papae.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, pp. 86[9], 164[21, 22].

41. (Fol. 101^v-105^v) Vita S. Mariae Magdalenae.

Omisso prologo, exscripta est pars prior Vitae *BHL.* 5439 (usque ad *oblivioni traderentur*, FAILLON, col. 566 med.), tum brevis locus ex eadem (*Misericordissima... mundo nuntiavit* = FAILLON, col. 571, lin. 7-33/34, omissis tamen quibusdam). Sequitur Vitae *BHL.* 5443 prologus, pars prior et pars postrema; quae, omissis ultimis sententiis, des. ut *BHL.* 5446. Subiuncta est tandem pia oratio : *Quapropter supplicamus te, Domine... quo ipsius consortes efficiamur gloriae, te annuente, qui vivis... Amen.*

42. (Fol. 105^v-111^v) Passio S. Apolenaris mart. = *BHL.* 623.

43. (Fol. 111^v-114^v) Passio S. Christinae virg. et mart. = *BHL.* 1754.

44. (Fol. 114^v-117^v) Passio S. Iacobi apost. = *BHL.* 4057.

45. (Fol. 117^v-121^v) Passio S. Christophori mart.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 87[16].

46. (Fol. 121v-124v) Incipit Relatio S. Pastoris presbyteri tituli Sanctae Pudentianae ad Timotheum presbyterum. Mense iulio die XXVI. Passio S. Pastoris = *BHL*. 5192. VATIC. 1191.

Ipsa Passio S. Mammetis. Quae, reliquis omissis, des. *Post quinque autem dies iussit praeses aperiri caminum ; et convenit illic multitudo populi* ; *et audierunt* (= MOMBRITIUS, fol. 70, col. 1 post med.)

47. (Fol. 125-131) Passio S. Pantaleonis mart. = *BHL*. 6439.

48. (Fol. 131-133v) Passio ss. mm. Nazarii et Celsi = *BHL*. 6040.

49. (Fol. 133v-134) Passio S. Felicis papae = *BHL*. 2857.

50. (Fol. 134-135) Passio ss. mm. Simplicii, Faustini et Beatricis = *BHL*. 7790.

51. (Fol. 135-137v) Passio S. Seraphiae virg. et mart. = *BHL*. 7586.

52. (Fol. 137v-138v) In festo S. Germani ep.

Vitae S. Benedicti *BHL*. 1102 caput 35 *(P. L.)* Inc. *Quodam itaque tempore Servandus diaconus* — Des. *omnia inferiora monstravit.*

53. (Fol. 138v-144) Passio S. Stephani papae, Boni, Mauri, Fausti et aliorum martyrum = *BHL*. 7845.

54. (Fol. 144-146v) Revelatio corporis beati protomartyris Stephani et sociorum eius edita a Luciano = *BHL*. 7851.

55. (Fol. 146v-149) Translatio corporis S. Stephani de Ierusalem ad Constantinopolim = *BHL*. 7858.

56. (Fol. 149-151) Translatio eiusdem de Constantinopoli in urbem Romam = *BHL*. 7881, 7879.

57. (Fol. 151-153v) Vita S. Donati mart. = *BHL*. 2289.

58. (Fol. 153v-156) Vita S. Donati conf. = *BHL*. 2304.

Deest prologus.

59. (Fol. 156-167v) Passio SS. Abdon et Sennen, Xisti, Laurentii, Yppoliti et aliorum martyrum = *BHL*. 6884, 6, 7801, 4753, 3961.

Insunt ante singulas partes sua lemmata. Sed et Passio 4753 in duas Passiones divisa est, alteram S. Laurentii, alteram S. Romani.

60. (Fol. 167v-174) Passio S. Susannae virg. et mart. = *BHL*. 7937.

61. (Fol. 174-175) Passio S. Eupli mart. = *BHL*. 2729.

62. (Fol. 175-176) Passio S. Eusebii = *BHL*. 2740.

63. (Fol. 176-178v) Passio S. Agapiti mart. = *BHL*. 125.

Inc. *Sub Antiocho duce pagano...*

64. (Fol. 178^{v}-185^{v}) Passio S. Ypoliti ep. et mart. = *BHL*. 3965.

Deest prologus.

65. (Fol. 185^{v}-187^{v}) Passio S. Ypoliti ep. et mart. = *BHL*. 3966.

Inc. *Post transitum beatissimae Pelagiae, quae per multos annos in quodam montis Oliveti antro degens masculus putabatur — fuerat etenim pessima meretrix — beatus Ypolitus, qui et Nonnus* — Des. *et fructus orationum sancti martyris exuberant usque in praesentem diem* (ut ultima pars narrationis *BHL*. 3963).

66. (Fol. 187^{v}-192) Passio S. Aureae mart. = *BHL*. 808, 809.

Reliquis omissis, des. *dicens: Deos et deas principum blasphemare noli* (= *Act. SS.*, num. 18 ante med.)

67. (Fol. 192-192^{v}) Passio S. Cassiani mart. = *BHL*. 1626.

68. (Fol. 192^{v}-196^{v}) Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL*. 1002.

69. (Fol. 196^{v}-198) Passio S. Genesii mart. = *BHL*. 3320.

70. (Fol. 198-203^{v}) Vita S. Augustini ep. edita a Possidio ep. = *BHL*. 785.

Deest prologus et omissa sunt alia bene multa. — Foliis perditis, des. mutila: *Si quid vero ecclesia vel in sumptibus* (= *Act. SS.*, num. 70 sub init.)

71. (Fol. 204) <Passio S. Donati ep.> = *BHL*. 2304.

Inc. mutila: *est imperator, in mirabilibus quae Dominus per eum ostendere volebat...* (= *Bibl. Casin.*, p. 377, col. 1, lin. 17). Sunt eadem quae leguntur supra fol. 156.

72. (Fol. 204^{v}-205^{v}) <De S. Petro apostolo>.

Libri pontificalis cap. I (de S. Petro), media parte omissa, et nonnulla excerpta ex cap. 34 (de S. Silvestro) inde ab: *Eodem tempore augustus Constantinus...* (= ed. Duchesne, p. 176, l. 1)

CODEX 1192

Membraneus, foliorum sign. olim CLX-CCCXII, postea A-O et 1-111 (0^{m},453 × 0,340), paginis bipartitis exaratus saec. XII in.

1. (Fol. A-B^{v}) <Passio S. Mauritii> = *BHL*. 5739.

Foliis perditis, inc. mutila: *viantibus iter reliquid. Et victis transmissisque angustiarum faucibus, subito exiguus inter montium rupes campus aperitur. In hoc legio sancta consederat...* (= *Act. SS.*, num. 4 ante med.)

2. (Fol. B^{v}-F) Acta seu gesta ss. virg. Dignae et Meritae = *BHL*. 2160. Sept. 22.

Inc. et des. pars I ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 174^{29}.

3. (Fol. F-G) Qualiter corpora ss. virg. Dignae et Meritae translata sunt = *BHL*. 2161.

4. (Fol. G-G^{v}) Passio S. Teclae virg. = *BHL*. 8025. Vatic. 1192.

Pro primis verbis legitur longior quaedam narratio desumpta ex Passione de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 91^{67}. Quod initium ex hoc codice edidit O. von Gebhardt, *Passio S. Theclae virginis* (Lipsiae, 1902), p. 156 inter annot.

Sequuntur distycha quindecim, quae inc.

Alma Deus Trinitas, qui saecula cuncta gubernas,
Annue iam coeptis, alma Deus Trinitas...

et des. *Spiritus alme, tuum conlaudant sidera nomen ;*
Laudemus nomen, Spiritus alme, tuum.

Ex quibus versus 1-16 et 19, 20 leguntur in carmine apud Bedam, *Hist. eccl.*, iv, 20.

Demum subiunctum est : *Explicit Passio sanctae Teclae virginis.*

5. (Fol. G^{v}-H^{v}) Passio S. Faustae virg. et mart. Christi = *BHL*. 2835. Sept. 25.

6. (Fol. H^{v}) S. Iustinae virg. et Cypriani ep. et mart. = *BHL*. 2047. Sept. 26.

Foliis perditis, supersunt sola prima verba (des. *audiebat magnalia Dei. Quem ad modum*).

7. (Fol. I-L^{v}) <Vita S. Marci papae> = *BHL*. 5293.

Foliis perditis, inc. mutila ; *sanctum apostolatum vestrum eius Dominus conservet temporibus. Amen. Quibus diligenter auditis apicibus...*

8. (Fol. L^{v}-O^{v}) Passio ss. mm. Sergi et Bachi = *BHL*. 7605. Sept. 24.

Inc. *Anno igitur a passione...* — Foliis perditis, des mutila : *Respondens autem beatus Sergius dixit : " Utinam refugeres de ebrietate diabolici erroris. Ego enim sobrius*|

9. (Fol. 1-2) <Laudatio S. Lucae evang.> = *BHL*. 4973.

Foliis perditis, inc. mutila : (*te*)*nebrae per diem factae sunt, terra obscurata est...* (= *P. L.*, col. 1532 d).

10. (Fol. 2-9) Vita B. Hylarionis monachi et heremitae = *BHL*. 3879. Oct. 21.

Deest prologus.

11. (Fol. 9-14) Passio ss. mm. Grisancti et Dariae = *BHL*. 1787. Oct. 25.

12. (Fol. 14-17^{v}) Passio ss. apost. Symonis et Iudae = *BHL*. 7752, 7753, 7749. Oct. 28.

 Prologo 7752 praemissus est brevis alter de quo ad cod. 1188[11].— Des. Passio ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 65[46].

13. (Fol. 17v-19v) Passio S. Caesarii diac. = *BHL.* 1511.

14. (Fol. 19v-21v) Vita S. Germani ep. et conf. = *BHL.* 3465.

15. (Fol. 21v-25) Vita S. Leonardi conf. = *BHL.* 4862. Nov. 6.

16. (Fol. 25-28v) SS. Quattuor Coronatorum Passio = *BHL.* 1837.

17. (Fol. 29-31v) Passio imaginis Salvatoris quae acta est in Beritho et colitur a fidelibus.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 94[88].

18. (Fol. 31v) Miraculum de imagine Domini [in] Constantinopolitanae urbis.

Inc. ut recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 65[51]. — Folio perdito, des. mutila: *Et iussit statim praeconis verbum emittere, ut si quis hoc perpetrasset et propria manifestaret voluntate, nihil ex hoc sensisset vindic*|

19. (Fol. 32-33) <Miraculum in imagine Berytensi>

Foliis perditis, prologus inc. mutilus: *magnitudinem ordinationum eius et admirationem cum laetitia resumite* — Inc. narratio ut *BHL.* 4229. — Des. *Haec sciens ego, amabilissimi fratres, acceleravi declarare vobis... Date ei gloriam cum laetitia in compunctione cordis... Amen.*

20. (Fol. 33-35) Passio S. Theodori mart. = *BHL.* 8077.

21. (Fol. 35-41v) Passio ss. mm. Triphi et Respicii = *BHL.* 8340. Nov. 10.

22. (Fol. 41v-45) S. Nimphae virg. = *BHL.* 6254. Nov. 10.

23. (Fol. 45-45v) Miraculum eiusdem = *BHL.* 6255.

24. (Fol. 45v-47v) Vita S. Martini = *BHL.* 5610.

Deest prologus *(Plerique...)* — Foliis inter fol. 47 et 48 perditis, des. Vita mutila: *Quo lecto, clamor populi tollitur, pars diversa* (= cap. 9 extr., *P. L.*)

25. (Fol. 48) <Narrationes Gregorii Turonensis de S. Martino> = *BHL.* 5619, 5622.

Foliis perditis, inc. *BHL.* 5619: |*dibus psallentium dirigunt copiose. De quorum....*

26. (Fol. 48-48v) Item miraculum B. Martini ep. in libro de virtutibus eius inventum = *BHL.* 5618, lib. III, c. 8.

27. (Fol. 48v-56v) Gesta S. Martini papae = *BHL.* 5596. Nov. 12.

28. (Fol. 56^{v}-58) Passio S. Mennae mart. = *BHL.* 5921. Nov. 11. VATIC. 1192.

29. (Fol. 58-59) Vita S. Bricii ep. et conf. = *BHL.* 1452. Nov. <1>3.

30. (Fol. 59-72^{v}) Liber vitae S. Iohannis Chrysostomi = *BHL.* 4376. Nov. 13.

Epistulae praefixum est hoc lemma: *Mense novembri die XIII. Translatio sancti Iohannis Chrisostomi. Incipit prologus.*

31. (Fol. 72^{v}-75) Passio S. Machuti mart. Nov. 15.

Praemissus est prologus libelli *BHL.* 5117 (Inc. *Igitur auctorem...* et des. *adcrescat in saecula,* omissa ultima sententia). Sequitur initium libri I Vitae *BHL.* 5116, omissis capitibus 13, 14, 22-25, alibi quibusdam paulo pluribus verbis explicatis (v. gr. in cap. 19). — Des. cum cap. 28 : *omnibus ad eam venientibus praebet.* Et subiunctum est: *Finit in Centonia depositio sancti Machuti. Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.,* p. 66[65].

32. (Fol. 75-79^{v}) Vita et actus beatissimi Frigiani Lucensis ep. et conf.

Inc. prol. et Inc. Vita ut in *BHL.* 3175. — Des. *quia quisquis devote et ex vera fide sanctum eius nomen invocaverit, procul dubio petitioni eius annuitur. Veneremur ergo beati viri corpus propter eum qui dilexit illum ; cuius precibus et meritis confidimus adiuvari, praestante Domino... Amen.*

Continuo sequitur (fol. 78) narratio miraculorum, quae inc. *Sed ne tanti patris digna praeconia silentio tegere videamur... Quodam namque tempore iuxta theatrum...* et des. *Quod quidem ferrum ad memoriam posteritatis ante gloriosi confessoris altare suspensum usque hodie cernitur. Unde omnipotenti Deo gratias et laudes referamus, qui talia per famulum suum Frigianum episcopum operari dignatus est.* Cf. *Catal. Lat. Rom.,* p. 145[9].

33. (Fol. 79^{v}-85) Passio S. Caeciliae virg. et mart. = *BHL.* 1495.

34. (Fol. 85-87^{v}) Passio S. Clementi<s> papae = *BHL.* 1848.

35. (Fol. 87^{v}-88^{v}) <Miracula S. Clementis> = *BHL.* 1855, 1857.

Inc. *In divinis voluminibus...*

36. (Fol. 88^{v}-95) Passio S. Grisochoni, Anastasiae et aliorum sanctorum = *BHL.* 1795, 118, 8093, 401.

37. (Fol. 95-99^{v}) Passio S. Caterinae virg. et mart.

De qua *Catal. Lat. Rom.,* p. 67[69].

38. (Fol. 99^{v}-102) Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.,* p. 67[71].

VATIC. 1192. **39.** (Fol. 102-103^v) <Passio S. Bibianae virg.> = *BHL.* 1322.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 67^{72}.

40. (Fol. 103^v-105) Passio S. Barbarae virg. et mart. = *BHL.* 915.

41. (Fol. 105-111^v) <Vita S. Sabae ab.> = *BHL.* 7406.

Deest prologus. Foliis perditis, des. mutila: *Anno autem aetatis beati Sabae sexagesimo tertio mutati sunt a venerabili patre nostro Saba Armeni, de quibus supra diximus, de oratorio supra memorato, ubi dudum psallebant armeniace. Posuit autem*| (= Vita graeca, c. 32 med.)

CODEX 1193

Membraneus, foliorum olim A et sign. 1-149, 160-207 [perditis foliis 3, 4, 8-15, 64, 71-79; folia autem 65-70 loco non suo inter fol. 7 et 16 sunt posita], nuperius vero sign. 1-178 (circ. 0^m,442 × 0,308). Folia sign. prius 112-119 (postea 93-100) codici iam composito accesserunt, ante tamen quam ullis numeris folia distinguerentur. Antiquiorem numerorum seriem secuti sumus, altera tamen subiuncta. Exaratus est codex paginis bipartitis saec. XII.

In margine folii A (= 1) exaratus est saec. XIII index Vitarum.

Fol. 1 scriptum est manu recentiore: *Secundum passionarium.*

1. (Fol. A-VII = 1-6) <Vita S. Hilarii ep. Pictavensis> = *BHL.* 3885, 3887.

Foliis perditis, deest pars Vitae inde a cap. 10 ante med *(Quo audito, vir Dei sentiens sibi de*|) ad cap. 4 Miraculorum (|*curam fideliter impendere...)*

2. (Fol. VII-VII^v = 6-6^v) Epistola Hylarii ad Apram filiam suam.

P. L., t. X, col. 549-52. — Foliis perditis, des. mutila: *natura istius margaritae quam* (cf. *P. L.*, num. 5 med.)

3. (Fol. XVI-XVI^v = 13-13^v) <Passio S. Margaritae> = *BHL.* 5308.

Foliis perditis, inc. mutila: *Saltem nunc intellige quis sit Deus meus...*(= *Act. SS.*, num. 17 ante med.)

4. (Fol. XVI^v-XX = 13^v-17) Vita S. Felicis ep. Nolani = *BHL.* 2874.

5. (Fol. XX-XXI = 17-18) Miraculum eiusdem = *BHL.* 2876.

6. (Fol. XXI-XXII = 18-19) Passio S. Felicis mart. = *BHL.* 2885.

7. (Fol. XXII-XLII = 19-39) Vita S. Mauri ab. = *BHL.* 5773.

8. (Fol. XLII-XLVI^v = 39-43^v) Passio S. Marcelli mart. = *BHL.* 5235.

9. (Fol. XLVI^{v}-XLVIII^{v} = 43^{v}-45^{v}) Natalis SS. Priscae et Aquili. Sermo Petri diaconi. VATIC. 1193.

Laudatio SS. Aquilae et Priscae, in qua nihil occurrit notatu dignum. — Inc. *In hodiernae festivitatis excellentia impium est humanae linguae officia deficere* — Des. *ut secum faciant in caelesti beatitudine perhenniter vivere.*

10. (Fol. XLVIII^{v}-XLIX^{v} = 45^{v}-46^{v}) Sermo unde supra.

Inc. *Omnium sanctorum festivitatibus congaudendum est, fratres* — Des. *ut ipsum in sanctis eius laudemus et sanctos suos in eo semper vivere credamus.* — Laudatio, in qua duo narrata sunt miracula ; 1) cum basilica sanctorum picturis ornata esset, sacerdotem cui abbas iusserat ut machinam pictoribus paratam solveret, periculum ruinae evasisse ; 2) lampadem oleo plenam per aera volasse, nec tamen vel guttam olei periisse. Partem sermonis,in qua de illis miraculis,ex hoc codice protulit F. MARTINELLI, *Primo trofeo della s^{ma} croce eretto in Roma nella Via Lata*... (Roma, 1655), p. 19 ; cf. p. 18.

11. (Fol. XLIX^{v}-LI = 46^{v}-48) Sermo unde supra.

Narratio miraculi ed. apud NARBEY, *Supplément aux Acta Sanctorum,* t. II, p. 363, col. 1, lin. 6-col. 2 extr.*(Ad deprecandum sanctorum... nos quoque incitavit)*.Subiuncta est satis longa adhortatio,quae inc. *Idcirco, dilectissimi fratres, non ambigentes eos cum Christo regnare*... et des. *par pietas pariter abluat, praestante eo qui vivit... Amen.*

12. (Fol. LI-LI^{v} = 48-48^{v}) Ex commentariis Remigii super epistolas Pauli.

Inc. *Salutare Priscam et Aquilam* (cod.*-lo) adiutores meos* (cf. NARBEY, p. 362). — Des. *domesticos eorum,ecclesiam subaudi,saluto.*

13.(Fol.LI^{v}-LXX^{v} = 48^{v}-60^{v}, 7-12^{v}) Passio S. Sebastiani mart. et sociorum eius = *BHL.* 7543.

Foliis perditis, deest particula in media Passione ; sed et eadem des. mutila : *At ille respondit :* " *Torquatus.* „ *Fabianus dixit :* " *Quid profiteris ?* „ (= *Act. SS.,* num. 77 post med.)

14. (Fol. LXXX-LXXX^{v} = 61-61^{v}) <Passio S. Agnetis virg.> = *BHL.* 156.

Foliis perditis, inc. mutila : *populi seditionem non ferens,in guttur eius gladium mergi praecepit* (= *Act. SS.,* num. 14 med.)

15. (Fol.LXXX^{v}-LXXXVIII^{v} = 61^{v}-69^{v}) Vita S. Calovitae Iohannis.

Inc. prol.*Ad laudem Dei et hominum aedificationem beati Iohannis utcumque volo describere vitam* — Des. *Fuit autem temporibus Theodosii imperatoris, Eugenio summo pontifice in sede apostolica praesidente ; sepultus est autem Romae in insula Licaonia*

Vatic. 1193. *inter duos pontes, in sua videlicet suorumque parentum possessione.* Ceterum prologus solis locis communibus continetur.

Sequitur Vita de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 439[55].

16. (Fol. LXXXVIII^{v}-XCII^{v} = 69^{v}-73^{v}) Passio S. Vincentii = *BHL.* 8628, 8633.

17. (XCII^{v}-CI = 73^{v}-82) Passio S. Anastasii mart. = *BHL.* 408.

18. (Fol. CI-CV = 82-86) Miraculum S. Anastasii.

Inc. ut *BHL.* 413. — Des. *sed etiam ligatur daemon et flagellatur. Dignetur ergo et nos Deus Unigenitus... Amen.*

19. (Fol. CV-CXI^{v}, CXX = 86-92^{v}, 101) Vita B. Macharii Romani = *BHL.* 5104.

20. (Fol. CXII-CXIII^{v} = 93-94^{v}) In conversione S. Pauli apost. Vita vel actus eius = *BHL.* 6576.

21. (Fol. CXIII^{v}-CXIX = 94^{v}-100) Martyrium S. Pauli apost. a Lino Romano ep. conscriptum et ecclesiis orientalibus destinatum = *BHL.* 6570.

22. (Fol. CXX^{v}-CXXXVII^{v} = 101^{v}-118^{v}) Vita S. Paulae, matris Eustochiae virg. = *BHL.* 6548.

23. (Fol. CXXXVII^{v}-CXLVIII = 118^{v}-129) <Passio> SS. Abbacyri et Iohannis mart. = *BHL.* 2078.

24. (Fol. CXLVIII-CXLIX = 129-130) Item aliud miraculum martyrum eorundem.

De quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 408[14] *(Sophronius... exorsi sumus miraculum).*

25. (Fol. CXLIX-CL^{v} = 130-131^{v}) Item aliud miraculum.

De quo ibid. *(Nostis, inquam...)*

26. (Fol. CL^{v}, CLXI-CLXI^{v} = 131^{v}-132^{v}) S. Ignatii mart., Antyoceni archiep. Febr. 1.

Eusebii-Rufini *Hist. eccl.*, lib. III, c. 36. — Inc. *Ignatius apud Antiochiam post Petrum secunda successione episcopatum tenuit...*

27. (Fol. CLXI^{v}-CLXII = 132^{v}-133) Obitum S. Ignatii.

Ado, *De festiv. apost.*

28 (Fol. CLXII-CLXVIII^{v} = 133-139^{v}) Passio S. Blasii ep. et mart. = *BHL.* 1379.

29. (Fol. CLXVIII^{v}-CLXXI^{v} = 139^{v}-142^{v}) Passio S. Agathae virg. = *BHL.* 133.

30. (Fol. CLXXI^{v}-CLXXVIII = 142^{v}-149) Vita S. Savini Canosini ep. = *BHL.* 7443.

31. (Fol. CLXXVIII-CLXXX = 149-151) Natalis S. Valentini ep. = *BHL.* 8460.

32 (Fol. CLXXX-CLXXXIV^{v} = 151-155^{v}) Passio SS. Faustini et Iobitae = *BHL*. 2837. VATIC. 1193.

33. (Fol. CLXXXIV^{v}-CLXXXIX = 155^{v}-160) In laude B. Mathyae apost. = *BHL*. 5696.

Non tamen deest prologus.

34. (Fol. CLXXXIX-CXCI = 160-162) Passio S. Pygmenii presb. et mart. = *BHL*. 6849.

Post ultima verba (*Cuius corpus collectum est... XII kalendarum maiarum*) continuo sequitur brevis narratio de poena Iuliani apostatae, quae inc. *Quia tandem sanctorum triumphos utcumque texuimus, non absurdum credimus si qualiter...* et des. *Ancxiatur Iulianus cum inferni horco, exultat Pygmenius cum Domino Iesu Christo, qui cum Patre... Amen.*

35 (Fol. CXCI-CXCVII^{v} = 162-168^{v}) Passio SS. XL martyrum = *BHL*. 7540.

36. (Fol. CXCVII^{v}-CCVII^{v} = 168^{v}-178^{v}) Vita sanctissimae Mariae Aegyptiacae = *BHL*. 5417. April. 1.

Omissis ultimis sententiis, des. *omnia fratribus enarravit, nihil eis abscondens de omnibus his quae audierat et viderat.*

CODEX 1194

Membraneus, foliorum A et sign. 1-208 (0^{m},445 × 0,290), paginis bipartitis exaratus saec. XII.

Fol. A^{v} descriptus est saec. XVI in. index Vitarum.

Fol. 1 manu recentiore: *Primum Passionarium*. Cf. cod. 1193 et 1191.

1. (Fol. 1-4^{v}) Passio S. Andreae apost. = *BHL*. 428.

Praecedit prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 67^{71}.

2. (Fol. 4^{v}-7) Passio S. Bibianae virg. = *BHL*. 1322.

Des. ut in tomo Vallicellano V^{46} (cf. ibid., p. 310).

3. (Fol. 7-9^{v}) Passio Barbarae virginis sanctae = *BHL*. 913.

4. (Fol. 9^{v}-24^{v}) Vita S. Nicolai ep. et conf. = *BHL*. 6104-6108, 6171.

5. (Fol. 24^{v}-36^{v}) Vita S. Ambrosii ep. = *BHL*. 377.

6. (Fol. 36^{v}-40) Passio S. Sabini ep. = *BHL*. 7452.

7. (Fol. 40^{v}-47^{v}) Vita Syri conf., Ticinensis urbis ep. = *BHL*. 7976.

8. (Fol. 48-50) Passio S. Eulaliae virg. = *BHL*. 2696.

Des. *Sepulta est autem a Donato presbytero... Celebratur igitur natalis eius... Amen.*

9. (Fol. 50-50^{v}) <Vita S. Damasi papae> = *BHL*. 2085.

10. (Fol. 50^{v}-56) Vita S. Damasi = *BHL*. 2088.

11. (Fol. 56-59) Passio S. Luciae mart. = *BHL*. 4992.

VATIC. 1194. **12.** (Fol. 59-75v) Passio ss. mm. Eustratii, Auxentii. Eugenii, Orestis et Nardarii.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 19[45].

13. (Fol. 76-86) Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8136.

Praemissus est prologus, qui inc. *Thomas hebraice, latine abyssus vel geminus interpretatur* — Des. *in Calamina Indiae civitate sepultus est.*

14. (Fol. 86-88v) Passio S. Gregorii Spoletini = *BHL.* 3677.

15. (Fol. 88v-97v) Passio S. Eugeniae virg. = *BHL.* 2667.

16. (Fol. 98-107v) Passio S. Anastasiae = *BHL.* 118, 8093, 401.

17. (Fol. 107v-114v) Passio S. Iohannis apost. et evang. = *BHL.* 6544, c. LXXII, et *BHL.* 4321.

18. (Fol. 115-116v) Sermo S. Eusebii ep. Caesariensis = *BHL.* 4324.

Initio sumpto paulo superius apud Rufinum, inc *Adhuc apud Asiam demorabatur* — Des. *resurrectionis ostendens. Deinde Ephesum rediens usque ad Traianum principem perseverans totius Asiae* (cod. *totam Asiam*) *fundavit rexitque ecclesiam, confectus senio LX° VIII° anno mortuus iuxta eandem urbem sepultus est, ad gloriam...Amen.* Cf. HIERONYMUS, *De vir. ill.*, c. 9 extr.

19. (Fol. 116v-144) Vita S. Silvestri papae = *BHL.* 7726, 7727, 7730, 7733, 7735, 7742.

Praemissus est prologus ed. apud NARBEY, *Supplément aux Acta sanctorum*, t. II, p. 166.

20. (Fol. 144-162v) Vita S. Basilii archiep. = *BHL.* 1022.

De hoc exemplari cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 1[2] (recensio β cap. 10).

21. (Fol. 162v-174v) S. Martinae mart. = *BHL.* 5588.

Sub finem insertus est locus ex Passione S. Priscae, quem ex hoc cod. ed. P. FRANCHI DE' CAVALIERI, in *Römische Quartalschrift*, t. XVII (1903), p. 234.

22. (Fol. 174v-180v) Vita S. Symeonis monachi, qui in columna stetit = *BHL.* 7957.

23. (Fol. 180v-196v) Passio ss. mm. Iuliani et Basilissae = *BHL.* 4532.

Deest prologus.

24. (Fol. 196v-200v) Vita S. Pauli eremitae = *BHL.* 6596.

25. (Fol. 201-203) Passio ss. mm. Zotici, Amantii et sociorum = *BHL.* 9028.

26. (Fol. 203v-208v) Passio S. Theodorae Alexandrinae. = *BHL.* 8070.

Des. *et fecerunt pro eo abbatem Theodorum, qui beatae Theodorae filius spiritualis fuerat. In quo Deus glorificatus est, qui facit mirabilia magna solus nunc et semper... Amen.*

27. (Fol. 208^v) Prologus S. Hilarii episcopi. Vatic. 1194.

Foliis perditis, superest hic solus titulus.

CODEX 1195

Membraneus, foliorum 313 [309 bis] (0^m,560 × 0,370), paginis bipartitis exaratus saec. XI extr. Perierunt primi quaterniones sex ; periit et quaternio XXXIX atque aliae etiam paginae.

1. (Fol 1-6) Vita S. Basilii ep. = *BHL*. 1022.

Foliis perditis, inc. a medio cap. 8: |*teret. Conversus ergo sanctus ad diabolum ait*: " *Impudentissime*... Adsunt reliqua capita de quibus *Catal.Lat. Rom.*, p. 1-2, et quidem cum recensione β capitis 10.

2. (Fol. 6-14^v) Passio S. Martinae virg. = *BHL*. 5588. Ian. 1.

3. (Fol. 25^v-31) Passio S. Margaritae virg. = *BHL*. 5308.

4. (Fol. 31-43) Passio SS. Iuliani et Basilissae sive aliorum multorum sanctorum = *BHL*. 4532. Ian. 13.

Deest prologus.

5. (Fol. 43-46^v) Vita B. Pauli heremitae = *BHL*. 6596. Ian. 10.

6. (Fol. 46^v-47^v) Passio S. Felicis presb. = *BHL*. 2885. Ian. 14.

7. (Fol. 47^v-50) Vita et acta B. Felicis Nolani ep. = *BHL*. 2874. Ian. 14.

8. (Fol. 50-51) Miraculum eius = *BHL*. 2876.

9. (Fol. 51-56) Natale S. Ylarii Pictavensis ep. = *BHL*. 3885, 3887. Ian. 13.

10. (Fol. 56-61) Vita et conversatio S. Theodorae Alexandrinae = *BHL*. 8070. Ian. 12.

11. (Fol. 61-64^v) Passio B. Marcelli papae et mart. = *BHL*. 5235. Ian. 16.

12. (Fol. 64^v-76^v) Vita B. Antonii = *BHL*. 609. Ian. 17.

Deest epilogus Evagrii.

13. (Fol. 76^v-92) Acta sive passio B. Sebastiani mart.seu aliorum sanctorum = *BHL*. 7543. Ian. 20.

14. (Fol. 92-95) Passio ss. mm. Marii et Marthae, Audifax et Abbacum et Valentini = *BHL*. 5543. Ian. 20.

15. (Fol. 95-98) Passio S. Agnetis virg. = *BHL*. 156. Ian. 21.

16. (Fol. 98-106) Acta sive passio S. Anastasii mart. = *BHL*. 411. Ian. 22.

17. (Fol. 106-109^v) Miraculum B. Anastasii incliti martyris. quod factum est temporibus beatissimi quarti papae Constantini urbis

VATIC. 1195. Romae, temporibus piissimi Anastasii imperatoris Constantinopolitani, in monasterio qui appellatur Aqua Salvia = *BHL*. 412.

18. (Fol. 109v-112v) Passio S. Vincentii mart. = *BHL*. 8628, 8633. Ian. 22.

19. (Fol. 112v-116v) Vita S. Symeonis monachi, qui in columna stetit = *BHL*. 7957. Ian. 24.

20. (Fol. 116v-118) Passio S. Marciani. Ian. 25.

Ed. A. DUFOURCQ, *Étude sur les Gesta martyrum Romains*, t. III (1907), p. 224-25.

21. (Fol. 118-121) Vita S. Gregorii Na[n]zianzeni ep. Ian. 25.

Inc. prol. *Cum satis laboriose et non satis lucide peragratis divinarum scripturarum paginis studens — ex parte enim cognoscimus et ex parte prophetamus — diu distulit vas rogationis beatus Iohannes atque exiguus presbyter ut tibi temperamentum aliquod componere* (*-rem* corr. al. m.) *de vita beati Gregorii Na[n]zianzeni et theologi, collectis ut potero utriusque testamenti testimoniis, annuente Deo, id tractare conabor*... Cetera sunt communia. — Inc. *Igitur Gregorius a Nazianzensi civitate oriundus fuit, patria secunda Cappadocia, pietate et bonitate nota* — Des. *Ipse autem veniens ei commilitans hereticorum falsam doctrinam enudando et impiorum dogmata incidendo fugacesque expugnatores proiecit.*

22. (Fol. 121-126v) Passio ss. mm. Cyri et Iohannis = *BHL*. 2078. Ian. 31.

23. (Fol. 137-142) Passio S. Blassii ep. et mart. = *BHL*. 1379. Febr. 3.

24. (Fol. 142-145) Passio S. Agathae virg. et mart. = *BHL*. 136. Febr. 5.

25. (Fol. 145-150v) Homilia venerabilis Bertharii ab. ad laudem beatissimae Scholasticae virg. = *BHL*. 7516, 7517. Febr. 10.

26. (Fol. 150v-155v) Passio S. Iulianae virg. = *BHL*. 4526. Febr. 16.

Deest prologus.

27. (Fol. 155v-157v) Passio B. Valentini ep. et mart. = *BHL*. 8460. Febr. 14.

28. (Fol. 157v-162) In laude B. Mathiae apost. = *BHL*. 5695. Febr. 24.

29. (Fol. 162-166v) Passio SS. XL martyrum = *BHL*. 7540. Mart. 9.

30. (Fol. 167-177v) Vita S. Gregorii papae urbis Romae = *BHL*. 3641. Mart. 12.

Exscriptus est prologus, liber I (omissis cap. 51-54 med.) et libri IV Vatic. 1195. caput 68 *(P.L.)*

31. (Fol. 177v-191) Vita et acta beatissimi Benedicti ab. = *BHL.* 1102. Mart. 21.

32. (Fol. 191-198) Vita S. Zosimae sive et Mariae Aegyptiae = *BHL.* 5417. April. 2.

Deest prologus. — Des. ut in cod. 1193[56].

33. (Fol. 198-206) Vita S. Ambrosii Mediolanensis ep. = *BHL.* 377. April. 5.

34. (Fol. 206-211v) Passio B. Georgii mart. = *BHL.* 3393. April. 23.

Deest prologus *Plerique...*

35. (Fol. 212) Passio S. Philippi apost. = *BHL.* 6814.

Foliis abscissis, supersunt sola ultima verba inde ab : |*bus et crucifixus lapidatusque perrexit ad Dominum...*

36. (Fol. 212-213v) Passio S. Iacobi apost., fratris Iohannis evang. Maii 1.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 84[51], cum prologo de quo ibidem.

37. (Fol. 217-220v) Sermo de inventio<ne> sanctae crucis = *BHL.* 4169. Maii 3.

38. (Fol. 220v-224v) Passio ss. mm. Alexandri papae et Eventi et Theodoli et aliorum sanctorum = *BHL.* 266. Maii 3.

39. (Fol. 224v-226) Passio SS. Gordiani et Epymachi = *BHL.* 3612. Maii 10.

40. (Fol. 226-227) Passio S. Pancratii mart. = *BHL.* 6421. Maii 12.

41. (Fol. 227-233) Passio ss. mm. Nerei et Achillei martyrum = *BHL.* 6058-6066. Maii 12.

Insunt ante singulas partes sua lemmata.

42. (Fol. 233-234v) Passio S. Hysidori mart. = *BHL.* 4478 b. Maii 14.

43. (Fol. 234v-237) Passio S. Bonifatii mart. = *BHL.* 1413. Maii 14.

44. (Fol. 237-238) Relatio S. Pastoris presb. de S. Pudentiana = *BHL.* 6991. Maii 23.

45. (Fol. 238-239v) Passio S. Restituti = *BHL.* 7197. Maii 27.

Omissa ultima paragrapho, des. *et salvi revertebantur ad sua cum gaudio magno, laudantes Deum per omnia saecula saeculorum. Amen.*

Vatic. 1195. **46.** (Fol. 239^{v}-242) Passio ss. mm. Marcellini et Petri = *BHL.* 5231. Iun. 2.

47. (Fol. 242-245) Passio S. Erasmi ep. et mart. = *BHL.* 2582. Iun. 2.

48. (Fol. 245-252) Passio S. Urbani papae et mart. et aliorum sanctorum = *BHL.* 8379, 8380. Maii 25.

Quaternione perdito, des. mutila pars 8379: *in quibus tu miser posuisti spem tuam*| (= *Bibl. Casin.*, p. 92, col. 2, lin. 20) et superest solummodo ultima particula narrationis 8380.

49. (Fol. 252-253^{v}) Passio S. Marmeniae et aliorum sanctorum = *BHL.* 8375.

50. (Fol. 259-259^{v}) Passio S. Vitalis mart. = *BHL.* 8701. April. 28.

Inc. *Sanctus Vitalis militans Domino, dum fuisset cum Paulino consulari[s] iudice suo...*

51. (Fol. 259^{v}-262) Passio ss. mm. Primi et Feliciani = *BHL.* 6922. Iun. 9.

52. (Fol. 262-263) Sermo in natale S. Barnabae apost. = *BHL.* 985. Iun. 11.

Quattuor foliis perditis, supersunt dumtaxat initium usque ad : *Postmodum vero cum beatus Paulus conver*| (= Mombritius, fol. 69^{v}, col. 2 med.) et finis inde ab : *et deinde foris portam. Post<ea> autem circumdantes illam...* (= ibid., fol. 72^{v}, col. 1 med.)

53. (Fol. 263-265) Passio ss. mm. Basilidis, Tripolis et Magdalis = *BHL.* 1018. Iun. 12.

Praemissus est prologus Passionis *BHL.* 1020.

54. (Fol. 265-267^{v}) Passio ss. mm. Zotici, Amantii, Cerealis et Primitivi = *BHL.* 9028.

55. (Fol. 267^{v}-268^{v}) Passio S. Symphorosae et septem filiorum eius = *BHL.* 7971.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 53[10].

56. (Fol. 268^{v}-272) Translatio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1001, 1005, 1007. Iun. 13.

57. (Fol. 272-278^{v}) Passio ss. mm. Viti, Modesti et Crescentiae = *BHL.* 8714. Iun. 15.

58. (Fol. 278^{v}-279^{v}) Passio ss. mm. Gervasii et Protasii = *BHL.* 3514. Iun. 19.

59. (Fol. 279^{v}-282) Epistola S. Ambrosii ep. et tractatus de inventione SS. Gervasii et Protasii mart. = *BHL.* 3513.

60. (Fol. 282^{v}-286^{v}) Passio ss. martyrum mille quadringenti et octoginta, quorum vigilia cum silentio et ieiunio est celebranda, et concessum est eis pro uno die annum dimittere in paenitentia = *BHL.* 5674. Iun. 22. VATIC. 1195.

61. (Fol. 286^{v}) Versus.

De quibus *Catal. Lat. Rom.*, p. 12[15].

62. (Fol. 297^{v}-301) Passio SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3237, 3241. Iun. 26.

Manifestum est illam in hoc codice plurimum olim esse lectam.

63. (Fol. 301-301^{v}) Versi in natali eorum.

Inc. *Nobilis in Roma vixit pu<l>cerrima virgo*
Constantina, novae praebens spectacula vitae...
Des. *Ut fauste properant ad caeli sidera sursum.*

Sunt versiculi 67.

Codicem olim fuisse ecclesiae SS. Iohannis et Pauli tum libellis 62 et 63, tum praesertim foliis 253^{v}-259 colligitur, in quibus descripti sunt sermones in dedicatione ecclesiae, hoc lemmate praefixo: *Mense madio dies XXIIII. Dedicatio basilicae Sanctorum Iohannis et Pauli. Item sermo Augustini in dedicatio<ne> ecclesiae,* illo autem subiuncto: *Explicit sermones sive homelia dedicatio ecclesiae in festa sanctorum Iohannis et Pauli.*

CODEX 1196

Membraneus, foliorum A, B, sign. olim 7-63, 65-263 [perditis foliis 128-135, 144-167], nuper 1-224, et non sign. C-G (0^{m},521 × 0,347), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XII. Numeros recentiores (1-224) secuti sumus.

Fol. C descriptus est saec. XIV/XV index Vitarum; qui bis etiam fol. C^{v} descriptus est saec. XIV in. et saec. XIV extr., at cum cura multo minore.

Folium D desumptum est ex legendario foliis bipartitis exarato saec. XII extr. In cuius parte aversa iterum descriptus est saec. XV in. index codicis 1196.

Fol. E scribi coeptus est saec. XIV index eiusdem codicis.

1. (Fol. 1-8^{v}) Vita S. Basilii ep. = *BHL.* 1024. Ian. 1.

Deest prologus.

2. (Fol. 8^{v}-13^{v}) Vita S. Macharii conf. = *BHL.* 5104.

3. (Fol. 13^{v}-19) Passio S. Martinae virg. Ian. 1.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 436-37[1].

4. (Fol. 19-19^{v}) Passio S. Concordii.

Inc. *Temporibus Anthonini imperatoris gravissima persecutio orta est in urbe Roma... Tunc erat in civitate Romana Concordius nomine, nobili familia ortus* — Des. *et posuerunt non longe a civitate Spolitina, ubi aquae multae emanabant. In quo loco, praestante domino nostro Iesu Christo, caeci illuminabantur, infirmi sanabantur, daemones expelle-*

Vatic. 1196. *bantur orationibus Concordii martyris. Parentes vero sancti Concordii hoc audientes profecti sunt et sanctum corpus cum diligentia multa quaerentes occulte rapuerunt et Romam perducentes sepelierunt in via Hostiensi miliario ab urbe decimo. Cuius natalis dies kalendas ianuarii celebratur, praestante Domino... Amen.* Cf. *BHL.* 1906.

5. (Fol. 19v-22v) Vita S. (Pauli primi eremitae) = *BHL.* 6596.

6. (Fol. 22v-27) Passio S. Margaritae virg. = *BHL.* 5308.

Deest prologus.

7. (Fol. 27-31) Vita S. Ylarii conf. = *BHL.* 3885, 3887. Ian. 13.

Deest prologus.

8. (Fol. 31-32) Vita S. Felicis = *BHL.* 2885.

9. (Fol. 32-39v) Vita S. Mauri = *BHL.* 5773.

Desunt epistula et prologus.

10. (Fol. 39v-42v) Passio S. Marcelli papae = *BHL.* 5235.

Insunt lemmata ante partes narrationis.

11. (Fol. 42v-45v) Vita S. Antonii monachi edita ab Athanasio Alexandrino = *BHL.* 609.

Desunt ambo prologi. — Reliquis omissis, des. *et nemo interim usque ad hunc diem praeter eos ubi sit conditum novit* (= *P. L.*, cap. 59 post med.). *Depositus est sanctus Antonius XVI kalendas februarias, regnante Domino... Amen.*

12. (Fol. 45v-46v) In natale S. Priscae virg. et mart.

Laudatio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 437[10].

13. (Fol. 46v-47) Commemoratio Aquilae et Priscae = cod. 1193[11].

Omissa adhortatione, des. *nos quoque incitavit.*

14. (Fol. 47-57v) Passio S. Sebastiani mart. = *BHL.* 7543.

Insunt suis locis varia lemmata.

15. (Fol. 57v-60v) Passio S. Agnetis virg. = *BHL.* 156.

16. (Fol. 60-65) Vita Iohannis Calovitae = cod. 1193[15].

Deest prologus.

17. (Fol. 65-70) Passio S. Anastasii mart. = *BHL.* 408.

Deest prologus.

18. (Fol. 70-72) Passio S. Vincentii mart. = *BHL.* 8639.

19. (Fol. 72v-81v) Vita B. Paulae, matris Eustochiae, edita a B. Hieronymo presb. = *BHL.* 6548.

20. (Fol. 81v-86) Passio SS. Kyri et Iohannis = *BHL.* 2078.

Deest prologus.

21. (Fol. 86-90v) Passio S. Blasii mart. = *BHL.* 1379.

22. (Fol. 90v-93) Passio S. Agathae virg. = *BHL.* 133.

23. (Fol. 93-94^{v}) Passio S. Valentini presb. = *BHL.* 8463.

Des. ut *BHL.* 5543.

24. (Fol. 94^{v}-96) Passio S. Valentini ep. = *BHL.* 8460.

25. (Fol. 96-100) <Vita B. Constantiae virg.>

Inc. *Cum mihi referres, Agnes Christi famula, te audisse Vitam beatae Praxedis a me compositam in eius titulo et legi pariter et exponi, atque ex hac occasione numeraremus sanctas virgines de quarum gestis similiter feceram, mirata es idem me de beata Constantia non fecisse, praesertim cum et ipsius rei necessitas et affectus matris meae Constantiae, quae illius memoriae ac sanctissimae virginis Agnes devota plurimum extitit,ad hoc exsequendum me debuerit provocasse. Tuis ergo suasionibus acquiescens, quicquid in diversis scripturis repperi ad praeconium eiusdem virginis pertinens, studui adunare et ex diversis quasi unum efficere, a Constantino avo virginis Constantiae, cuius trahit ipsa vocabulum, narrandi sumens initium. Hic enim duas coniuges legitur habuisse* — Des. *et inchoante tempore veris, hoc est duodecimo kalendas martias, parata intravit ad nuptias quarum epulae numquam deficiunt in aeternum et in saeculum saeculi.* — Cf. *BHL.* 1927. Vid. etiam cod. Ottobonianum 441^{5}.

26. (Fol. 103-107) Passio S. Matthiae apost. = *BHL.* 5695.

27. (Fol. 107-111) Passio ss. quadraginta martyrum = *BHL.* 7540.

Deest prologus.

28. (Fol. 111-118^{v}) Vita S. Gregorii papae.

Epitome Vitae *BHL.* 3641, quae partim ad verbum exscripta est, partim contracta.

Inc. (sine prol.) ut lib. i, cap. 1 — Des. *et emendatius dictarentur* (= lib. iv, c. 70 ante med.) *Constat igitur quia plures libros quam nunc habeantur composuit, praestante Domino... Amen.*

29. (Fol. 118^{v}-121^{v}) Vita B. Benedicti ab. = *BHL.* 1102.

Reliquis omissis, des. *in eadem quam acceperat salute permansit* (= *P. L.*, col. 204, l. 2).

Quaternione inter fol. 120 et 121 perdito, deest pars maior Vitae, inde a cap. 5 med. ad cap. 35 med.

30. (Fol. 127-128^{v}) Vita Mariae Aegyptiacae = *BHL.* 5419.

Foliis perditis, des. mutila: *Nec dictum tibi sit quae vita quis ordo michi sit* (= *P. L.*, col. 1327 a).

In foliis signatis olim cxliiii-clxvii, quae post hodiernum fol. 128 perierunt, legebantur:

31. (fol. cxlviiii) Passio S. Georgii.

32. (fol. cliiii) Passio S. Marci apost. et evang.

33. (fol. clvi) Passio SS. Gervasii et Protasii.

Vatic. 1196.

34. (fol. CLVIII) Passio S. Iacobi apost.
35. (fol. CLVIII) Passio S. Philippi apost.
36. (fol. CLX) Inventio sanctae crucis.
37. (fol. CLXIIII) Passio S. Alexandri papae.

37. (Fol. 129-130) <Passio S. Alexandri papae> = *BHL.* 266.

Foliis perditis, inc. mutila : *statuae tuae ausus fuerit inquinare* (= *Act. SS.* num. 15 med.)

38. (Fol. 130-131^{v}). Inventio S. Michaelis archangeli = *BHL.* 5948.

39. (Fol. 137^{v}-139) Passio S. Gordiani mart. = *BHL.* 3612.

40. (Fol. 139^{v}-141^{v}) Passio SS. Antimi et sociorum eius = cod. 1191^{12}.

41. (Fol. 141^{v}-142^{v}) Passio S. Pancratii mart. = cod. 1191^{13}.

42. (Fol. 142^{v}-149) Passio SS. Nerei et Achillei = *BHL.* 6058-6066.

Deest prologus *(Nisi studia...)* — Insunt ante singulas partes sua lemmata.

43. (Fol. 149-152) Passio S. Bonifatii mart. = *BHL.* 1413.

44. (Fol. 152-156^{v}) Translatio corporis beatissimi Marci papae et conf. = *BHL.* 5296.

45. (Fol. 157^{v}-162) Translatio corporis B. Marci evang. = *BHL.* 5283, 5284.

46. (Fol. 162-167) De vita ss. virg. Praxedis et Pudentianae.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, pp. 86^{9}, 164$^{21-22}$.

47. (Fol. 167-170) Passio S. Urbani ep. et mart. = *BHL.* 8373.

48. (Fol. 170-172) Passio S. Restituti mart. = *BHL.* 7197.

49. (Fol. 172-174^{v}) Passio SS. Marcellini et Petri = *BHL.* 5230.

50. (Fol. 174^{v}-177^{v}) Passio SS. Primi et Feliciani = *BHL.* 6922.

51. (Fol. 177^{v}-180) Passio S. Barnabae apost. = *BHL.* 984, 985 pars I.

Sequitur locus de quo ad. cod. 1188^{16}.

52. (Fol. 180-182^{v}) Passio S. Barnabae apost. = *BHL.* 985 pars III.

Inc. *Iohannes igitur...*

53. (Fol. 182^{v}-184^{v}) Passio ss. mm. Basilidis, Tripodis et Magdalis = *BHL.* 1018.

54. (Fol. 184^{v}-189) Vita B. Honufrii heremitae.

Inc. ut in cod. 1188^{25}. — Des. *Cognovi ego Pathnutius quod non esset voluntas Domini me habitare in loco illo, et secessi in aliam speluncam. Sanctus itaque Honufrius obiit mense iunio die undecima, cum praestantur hominibus superna beneficia usque in praesentem diem, ad laudem... Amen.*

55. (Fol. 189-189^{v}) Vita B. Honufrii monachi.

Immo narratio cuiusdam miraculi. — Praeit quidam veluti prologus, qui inc. *Hodiernam, fratres karissimi, sollemnitatem beatus Honufrius per suam in caelis saeculo peperit nativitatem*... et des. *Sed iam Deo gratias per miraculum quod mox subiciemus per eius merita factum, et hic a nobis licet paucis hodie celebratur et a compluribus aliis Romae veneratur* (Cetera sunt communia).

Inc. narratio. *Frater itaque qui hoc ministerium cultus nobis iniunxit, dicitur nomine Symeon, officio sacerdos, habitu monachus, vir bonus*... Symeon porro ille cum in febrim incidisset atque adeo in amentiam, et triginta continuis diebus penitus abalienaretur tam a mente quam a somno, nocte apparentem vidit sibi S. Onufrium, qui promisit illum sanitati redditum iri, si festum ipsius coleret. Desinit narratio mutila : “ *Sed quis es, pater ?* „ *Respondit :* “ *Sanctus Honufrius Hoc est nomen meum.* „

56. (Fol. 190-193) Passio SS. Viti et Modesti = *BHL.* 8714.

Deest prologus.

57. (Fol. 193-194^{v}) Passio SS. Nicandri et Mariani

Epitome de qua *Catal. Lat. Rom.*, pp. 10^{4}, 55^{23}.

58. (Fol. 194^{v}-196^{v}) <Passio ss. mm. 1484 in Palaestina>

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 339^{25}.

59. (Fol. 196^{v}-197^{v}) Vita S. Paulini ep. = *BHL.* 6560.

Deest prologus. — Des. *videre potuissent.*

60. (Fol. 215^{v}-219^{v}) Passio SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238.

Des. ut *BHL.* 3241.

61. (Fol. 219^{v}-223) Vita S. Leonis quarti papae.

De *Libro pontificali* (ed. DUCHESNE, t. II, p. 106-34). Sed omissa sunt caput 18 inde ab : *In primo* et capita 19-109.

62. (Fol. 223-224) Passio bb. apost. Petri et Pauli = cod. 1191^{28}.

63. (Fol. D) <Ex miraculis S. Thomae Cantuariensis ep.>

Operis *BHL.* 8171 libri IV caput 2 inde ab : *<prox>ima nocte <in ecclesia beatae Maria>e virginis excubaveris et orationibus incumbens*.., usque ad : *praecurrisset testimonium, tunc primo*| (= ed. ROBERTSON, p. 178 med.-p. 180 extr.)

CODEX 1197

Membraneus, foliorum A et sign. 1-182, B (0^{m},552 × 0,396), paginis bipartitis exaratus manu beneventana saec. XI extr.

Dono datus est anno 1580 Bibliothecae Vaticanae a canonicis et capitulo

VATIC. 1197. cathedralis ecclesiae Valvensis et Sulmonensis, ut docent annotationes quae in foliis chartaceis sub initio codicis leguntur (1).

1. (Fol. 1-1^{v}) <Passio S. Barbarae> = *BHL.* 913.

Foliis perditis, inc. mutila: *habent et non palpabunt, pedes habent et non ambulabunt...*

2. (Fol. 1^{v}-9^{v}) Vita vel Passio B. Felini ep. et mart. = *BHL.* 6620.

Omissa ultima narratione, des. *Romam regressi sunt. Martyrizatus est itaque.... nonis decembris, regnante Domino... Amen.* (= UGHELLI, 2ª ed., col. 23 c). Sed cf. **3**.

3. (Fol. 9^{v}-13) Miracula eiusdem = *BHL.* 6621.

Subiuncta est (fol. 13) narratio quae praetermissa erat post Vitam (*Post non multum vero... Amen*).

4. (Fol. 13^{v}, manu latina saec. XII in loco raso) <Carmen seu cantilena de S. Pelino> = CHEVALIER, *Repert. hymn.* 32813.

Ed. G. M. DREVES, inter *Analecta hymnica medii aevi*, t. XLVI (Leipzig, 1905), p. 304-308; G. CELIDONIO, t. c., p. 49-55.

5. (Fol. 13^{v}-22^{v}) Vita S. Nycolai ep. = *BHL.* 6104-6108.

6. (Fol. 22^{v}-31) Vita S. Ambrosii ep. et conf. = *BHL.* 377.

7. (Fol. 31-33) Passio S. Savini ep. et mart. = *BHL.* 7451.

Des. *In quo loco exuberant beneficia eius usque in hodiernum diem, ad laudem.... Amen.*

8. (Fol. 33^{v}-34^{v}) Passio S. Eulaliae mart. = *BHL.* 2693.

9. (Fol. 34^{v}-44) Passio S. Eustratii et sociorum eius = *BHL.* 2778.

10. (Fol. 44-45^{v}) Passio S. Luciae virg. et mart. = *BHL.* 4992.

11. (Fol. 45^{v}-52) Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8136.

12. (Fol. 52-53^{v}) Passio S. Gregorii mart. = *BHL.* 3677.

13. (Fol. 53^{v}-55^{v}) Passio S. Victoriae.

Inc. *Factum est autem post haec ut illustris vir Titus Aurelius ad petitionem sanctae virginis Anatoliae...* (cf. *BHL.* 8591) — Des. *Ubi exuberant... usque in praesentem diem. Taliarcus vero comes, qui eam percussit, cum manu arida rediit in domum suam et intra sex dies elefantiosus factus expiravit. Passa est... Amen.*

14. (Fol. 55^{v}-56) Passio S. Anatoliae = *BHL.* 418.

Omissis ultimis sententiis, des. *posuerunt; ubi benedicitur Dominus ex hoc nunc et usque in saecula saeculorum. Amen.* (= *Act. SS.*, num. 12 med.)

(1) Cf. etiam G. CELIDONIO, *La diocesi di Valva e Sulmona*, t. I (Casalbordino, 1909), p. 17-18.

15. (Fol. 56-74^{v}) Vita S. Silvestri papae = *BHL*. 7725-7727, 7730, 7733, 7735. VATIC. 1197.

16. (Fol. 74^{v}-87) Vita S. Basilii archiep. et conf. = *BHL*. 1024.

17. (Fol. 87-89) Octavae S. Stephani protomart. = *BHL*. 7858.

18. (Fol. 89-105) Vita vel obitus S. Severini = *BHL*. 7655-7657.

19. (Fol. 105-108^{v} et 180-180^{v}) Vita S. Hylarii ep. et conf. = *BHL*. 3885, 3887.

Foliis perditis, des. mutila: *Superstes anima palpitabat et in toto ca|* (= *P. L.*, c. 10 in.)

20. (Fol. 109-117^{v}) <Passio S. Sebastiani> = *BHL*. 7543.

Foliis perditis, inc. mutila: *consentiant et metuant ne similis eos poena concludat...* (= *Act. SS.*, num. 32 sub fin.)

21. (Fol. 117^{v}-119^{v}) Passio ss. mm. Marii et Marthae, Audifax et Abbacuc = *BHL*. 5543.

22. (Fol. 119^{v}-123) Passio S. Agnes virg. et mart. = *BHL*. 156.

23. (Fol. 123-126) Passio S. Vincentii levitae et mart. = *BHL*. 8628, 8633.

24. (Fol. 126-133) Passio S. Anastasii monachi = *BHL*. 411.

25. (Fol. 133-135) Vita vel obitus S. Dominici = *BHL*. 2245.

26. (Fol. 135-137^{v}) Passio S. Polycarpi ep. et mart. = *BHL*. 6877.

27. (Fol. 137^{v}-138^{v}) Passio S. Ignatii ep. et mart. = *BHL*. 4261.

28. (Fol. 138^{v}-143^{v}) Passio S. Blassii ep. et mart. = *BHL*. 1380, 1379.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 140-41^{57}.

29. (Fol. 143^{v}-146) Passio S. Agathae virg. et mart. = *BHL*. 133.

30. (Fol. 146-151^{v}) <Vita et miracula S. Austrobertae> = *BHL*. 833, 834.

31. (Fol. 151^{v}-156) Vita vel obitus S. Savini Canosini ep. = *BHL*. 7443.

Deest prologus.

32. (Fol. 156-158) Passio S. Valentini ep. et mart. = *BHL*. 8460.

33. (Fol. 158-162) Passio ss. mm. Faustini et Iovittae = *BHL*. 2837.

34. (Fol. 162-167) Passio S. Iulianes = *BHL*. 4526.

35. (Fol. 167-169^{v}) Vita S Barbati conf. = *BHL*. 973.

Folio abscisso, des. mutila: *At ille viri Dei iussis obtemperans|* (= *Act. SS.*, num. 16 med.)

VATIC. 1197. **36.** (Fol. 170-173^{v}) <Laudatio S. Matthiae apost.> = *BHL* 5695.

Folio abscisso, inc. mutila : *appellari meruerunt, cum diceret : Iam non dicam vos servos...* (= *P. L.*, c. 3 sub init.)

37. (Fol. 173^{v}-177^{v}) Vita vel obitus S. Romani ab. = *BHL.* 7305.

Reliquis omissis, des. *ubi florent meritorum eius insignia, ad laudem... Amen* (= *Act. SS.*, lib. I, num. 15 extr.)

38. (Fol. 177^{v}-179^{v}) Passio ss. quadraginta mart. = *BHL.* 7540.

Foliis perditis, des. mutila : *nullo modo revereris Deum, sed cum* (= *Act. SS.*, num. 10 ante med.)

De folio 180 vid. supra, ad **19.** Folium 181 post fol. 182 positum est.

39. (Fol. 182-182^{v}) <Passio S. Felicis presb. Romani> = *BHL.* 2885.

Foliis perditis, inc. mutila : *ut ipsum Iovem principem daemoniorum vestrorum ruere faciam...* (= *Act. SS.*, num. 1 extr.)

40. (Fol. 182^{v}) Passio S. Marcelli papae = *BHL.* 5234.

Foliis perditis, des. mutila : *et victum ministrare per... Smaragdum et Largum. Hoc|* (= *Act. SS.*, num. 2 med.)

41. (Fol. 181-181^{v}) <Vita S. Gregorii I papae> = *BHL.* 3640.

Fragmentum inde ab : *(Constanti)nopolim advenerat, compulsus est...* (= *Act. SS.*, num. 6 sub in.) usque ad : *Ipse ergo sibi testis* (= ibid., num. 10 extr.)

CODEX 1198

Membraneus, foliorum 160 (0^{m},16 × 0,11), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

1. (Fol. 1-153^{v}) Vitae et flores miraculorum ac passiones sanctorum.

Est hoc legendarium abbreviatum seu corpus brevium Vitarum in usus contionatorum paratum. De quo vid. L. DELISLE, in *Le Cabinet historique*, 2^{a} ser., t. I (1877), p. 4-7 ; P. MEYER, in *Notices et extraits des manuscrits*, t. XXXVI, 1 (1899), p. 2-4, et quae, allatis ceteris exemplaribus, ipsi scripsimus in *Anal. Boll.*, t. XXIX, fasc. I.

Inc. prol. *Cum plurimi sacerdotes sanctorum passiones et vitas non habeant.* — Inc. cap. I. PASSIO S. ANDREAE APOST. *Sanctus Andreas post ascensionem Domini aput Sconam praedicavit...* Deest caput quod solet esse primum. Index operis descriptus est fol. 157^{v}-158^{v}.

2. (Fol. 154-156^{v}) S. Iuliani martyris.

Narratio de SS. Iuliano et Basilissa seu epitome quaedam Passionis

BHL 4529 in formam contionis redactae.—Inc. *Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur... Hac gratia sancti Spiritus sapientiae beatus Iulianus fuit repletus ; qui licet liberalium artium scientia* — Des. *sed etiam ubicumque in honore eius ecclesia fabricatur. Tam gloriosum itaque martyrem, fratres karissimi, deprecemur... Amen.* VATIC. 1198.

3. (Fol. 156ᵛ-157ᵛ) S. Eulaliae virg.

Similis epitome Passionis *BHL*. 2700. — Inc. *Anima quae peccavit ipsa morietur. Tres sunt status fidelis animae... De captiva fuit facta libera, de liberta beata anima sanctae Eulaliae ; quae cum esset incola provinciae Lurritaniae* — Des. *Porro ad sepulcrum eius... et multi infirmi a diversis infirmitatibus sanati, praestante Domino... Amen.*

4. (Fol. 159-160) <Miracula S. Antonii de Padua.>

1ᵘᵐ inc. *Fuit quaedam domina amica fratrum et hospita, quae saepe beatum Antonium hospitio receperat. Haec habebat duas filias pulcras* — Des. *beatum Antonium laudaverunt.*

2ᵐ inc. *Erat quidam heresiarcha in Ytalia, magister P. nomine, caecus et claudus* — Des. *extra feminas etiam et infantes.*

3ᵐ inc. *Apud Paduam fuerunt quidam nobiles haeretici, qui venerant de alienis partibus* — Des. *et maiora posse mirabiliter operari.*

4ᵐ inc. *Apud Alvercam in regno Portugaliae quidam cum uxore sua et duobus filiis morabatur hospes fratrum et amicus* — Des. *qui puero restituit sanitatem.*

5ᵐ (breve valde) *Inc. Contigit in civitate de Corudeo* (?) *quod quidam vir filium suum comitem habuit* — Des. *et vitam recepit.*

5. Fol. 160-160ᵛ, quod est lacerum, scribi coepta est saec. XIV extr. narratio de S. Georgio, quae inc. *Georgius tribunus genere Capadox pervenit quadam vice in provincia Libie <ad> civitatem quae dicitur Silena ; iuxta quam civitatem erat stagnum instar maris, in quo dracho pestifer latitabat...* Deest finis.

CODEX 1199 (olim 2598)

Membraneus, foliorum sign. 376 [317, 323, 345, 346 bis, 287 praetermisso] (0ᵐ,31 × 0,22), exaratus saec. XV.

Folio 1 depictum est stemma *Philippi cardinalis Bononiensis.*

1. (Fol. 1) Incipit liber vitae sanctorum patrum a diversis fratribus editus. Incipit prologus = *BHL.* 6525 (solus prologus).

2. (Fol. 1-7) Vita S. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

3. (Fol. 7-45) Vita B. Antonii, quam edidit S. Athanasius = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii. — Des. ut in cod. 1201⁵.

Vatic. 1199. **4.** (Fol. 45-60v) Vita S. Hilarionis a B. Hieronymo edita = *BHL.* 3879.

5. (Fol. 60v-65) Vita monachi captivi edita a S. Hieronymo = *BHL.* 5190.

6. (Fol. 65-121v) Vita sanctorum patrum, ut multi putant, edita a S. Hieronymo = *BHL.* 6524.

Capita 2-6 post epilogum sunt transposita.

7. (Fol. 121v-134v) Vita S. Habrae edita a S. Effrate diacono = *BHL.* 12.

8. (Fol. 134v-137) <Narrationes de sanctis patribus.>

Ex *BHL.* 5614. — Inc. *Longum est si omnia* (c. 9 extr., ed. Halm); sequuntur cap. 10, 11, 14-16.

9. (Fol. 137-138v) <Narrationes de sanctis patribus> = *BHL.* 6527, lib. xviii, § 3, 4.

Ultima parte omissa, des. *ita ut singuli eorum coram me transierunt.* — Sequitur: *Explicit de S. Machario.*

10. (Fol. 138v-139) Epistola S. Pascasii diaconi ad Eusebium directa = *BHL.* 6533=7657.

11. (Fol. 139-219) Liber qui appellatur Paradisus = *BHL.* 6532.

Deest epistula Palladii *(Laudo magnopere...)*. Quae sequuntur (fol. 230-339), etsi undequaque sunt collecta, tamen a librario prolata sunt tamquam librum quartum de vitis et verbis patrum, cuius amplissimum indicem dedit fol. 219-230.

12. (Fol. 230-230v) De beato in libro primo viris illustribus infra XVI capitula edito a B. Hyeronimo dicitur.

Fragmentum laudationis *BHL.* 4262 inde ab : *Dignum autem videtur...* usque ad : *ut panis mundus inveniar.*

13. (Fol. 230v-233v) Vita S. Frontonii ab. = *BHL.* 3191.

14. (Fol. 233v-234) De Martino monacho.

Vid. appendicem I.

(**15.**) Fol. 234-236v et (**16**) fol. 236v-238 iterum descripta sunt, et quidem eadem manu, ea quae iam leguntur supra **8** et **9**. Sed hic integra adest narratio *BHL.* 6527, xviii, 4.

17. (Fol. 238-339) <De factis et dictis patrum>.

Narrationes plurimae, quarum primae sunt *BHL.* 6527, lib. i, §§ 11, 12 ; *BHL.* 6529, lib. iii, § 4 ; ultimae vero *BHL.* 6529, lib. ii, § 8 ; lib. iv, §§ 17, 18.

In priore parte certo quodam ordine dispositae sunt narrationes, ut simul collecta sint dicta et facta S. Macarii, S. Antonii, S. Arsenii, S. Pastoris, ceterorum.

18. (Fol. 339-345) Vita S. Pelagiae = *BHL.* 6607. Vatic. 1199.

19. (Fol. 345-345 bis^{v}) Paenitentia S. Thaysis = *BHL.* 8014, 8015.

20. (Fol. 346-356^{v}) Vita S. Mariae Aegyptiacae = *BHL.* 5417.

21. (Fol. 357-359) Vita S. Marinae virg. = *BHL.* 5528.

22. (Fol. 359-361) De puella filia boni patris et pessimae matris = *BHL.* 6529, lib. I, § 15.

23. (Fol. 361-367) Vita S. Eufrosinae virg. = *BHL.* 2723.

Sequitur (fol. 367-376) Regula S. Pachomii ; post quam :

24. (Fol. 367) In secundo libro de viris illustribus VII capitulo edito a Genando presbytero de B. Pachomio ita legitur.

Totum caput 7 Gennadii.

CODEX 1200 (olim 2188)

Membraneus, foliorum A et sign. 402 [45 et 50 bis] (0^{m},215 × 0,135), paginis bipartitis exaratus saec. XV ab Antonio Ludovici de Loenout (cf. fol. 125^{v}, 387).

1. (Fol. 1) Incipit liber vitae sanctorum patrum a diversis patribus editus. Incipit prologus = *BHL.* 6525 (solus prologus).

2. (Fol. 1-7^{v}) Vita S. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

3. (Fol. 7^{v}-45 bis^{v}) Vita S. Anthonii, quam edidit S. Athanasius = cod. 1199^{5}.

4. (Fol. 45 bis^{v}-61) Vita S. Hylarionis a S. Hieronymo edita = *BHL.* 3879.

5. (Fol. 61-65^{v}) Vita monachi captivi edita a S. Hieronymo = *BHL.* 5190.

6. (Fol. 65^{v}-125^{v}) Vita sanctorum patrum, ut multi putant, edita a S. Hieronymo = cod. 1199^{6}.

7. (Fol. 126-126^{v}) Epistola S. Pascasii diaconi ad Eusebium directa = *BHL.* 6533 = 7657.

8. (Fol. 126^{v}-219^{v}) Liber qui appellatur Paradisus = *BHL.* 6532.

Deest epistula Palladii.

Fol. 220-229 descriptus est index quartae partis, idem qui in cod. 1199, fol. 219-230.

9. (Fol. 229-229^{v}) De beato in libro primo de viris illustribus infra XVI capitula edito a B. Hieronymo = cod. 1199^{12}.

10. (Fol. 230-233) Vita S. Frontonii ab. = *BHL.* 3191.

11. (Fol. 233) De Martino monacho = cod. 1199^{14}.

12. (Fol. 233-236) <Narrationes de sanctis patribus> = cod. 1199[15].

13. (Fol. 236-237) <Narrationes de sanctis patribus> = cod. 1199[16].

14. (Fol. 237-344) <De factis et dictis patrum> = cod. 1199[17].

15. (Fol. 344^{v}-350^{v}) Vita S. Pelagiae = *BHL*. 6607.

16. (Fol. 350^{v}-352) Paenitentia S. Thaysis = *BHL*. 8014, 8015.

17. (Fol. 352-366) Vita S. Mariae Aegyptiacae = *BHL*. 5417.

18. (Fol. 366-368) Vita S. Marinae virg. = *BHL*. 5528.

19. (Fol. 368-370) De puella filia boni patris et pessimae matris = cod. 1199[22].

20. (Fol. 370-377) Vita S. Eufrosinae virg. = *BHL*. 2723.

Fol. 377-384^{v}, 386-386^{v}, 385-385^{v}, legitur Regula S. Pachomii. Sequitur

21. (Fol. 385^{v},387) In secundo libro de viris illustribus VII capitulo edito a Genando presbytero de B.Pachomio ita legitur = cod. 1199[24].

22. (Fol. 387) In eodem libro decimo capitulo de B. Machario etiam ita legitur.

Totum caput 10 Gennadii.

CODEX 1201

Membraneus, foliorum sign. 220 [104 bis] (0^{m},370 × 0,255), paginis bipartitis exaratus post med. saec. XI.

1. (Fol. 1-1^{v}) Praefatio Hieronymi de vita sanctorum patrum heremitarum = *BHL*. 6525 (solus prologus).

2. (Fol.1^{v}-4) Vita S. Pauli primi heremitae edita a S. Hieronymo presb. = *BHL*. 6596.

3. (Fol. 5-23) Vita S. Antonii = *BHL*. 609.

Des. *artifices. Igitur beatus Antonius XVI kalendas februarii recessit a saeculo et vivet semper cum Deo in saecula saeculorum Amen.* — Deest epilogus Evagrii.

4. (Fol. 23-30^{v}) Vita S. Hilarionis = *BHL*. 3879.

5. (Fol. 30^{v}-31) Praefatio Hieronymi de historia monachorum heremitarum = *BHL*. 6524 (solus prologus).

6. (Fol. 31-35) Vita S. Fursei = *BHL*. 3209.

Reliquis omissis, des. *rex illius gentis ac nobilis quique tectis et muris adornavit* (= *Act. SS.*, num. 36 extr.; *MG.*, c. 7 extr.)

7. (Fol. 35-44^{v}) Vita S. Mauri = *BHL*. 5773.

8. (Fol. 44^{v}-45) <Miracula S. Mauri> = *BHL.* 5775. Vatic. 1201.

Des. mutila: *abiectissimae scilicet vilitatis personas ibi constituens, a quibus aliquid*| (= *Act. SS.*, num. 8 post med.)

9. (Fol. 46-67^{v}) <Rufini historia monachorum> = *BHL.* 6524.

Deest hic prologus; sed vid. supra, **5**.

10. (Fol. 67^{v}-70) <Narratio de Malcho monacho captivo> = *BHL.* 5190.

11. (Fol. 70-71^{v}) De Frontonio = *BHL.* 3191.

12. (Fol. 71^{v}-72) De Martino monacho = cod. 1199^{14}.

13. (Fol. 72-73^{v}) <Narrationes de sanctis patribus> = cod. 1199^{8}.

Sequitur (fol. 73^{v}-75) Bedae *Hist. eccl.*, lib. v, cap. 12, omisso fine.

14. (Fol. 75) <Narratio de quodam sancto patre> = *BHL.* 6527, lib. xviii, § 3.

Non sequitur § 4 ut in cod. 1199^{9}.

15. (Fol. 75-120^{v}) <De factis et dictis patrum>.

Narrationes plurimae, quarum primae sunt *BHL.* 6527, lib. i, §§ 11, 12; *BHL.* 5095; ultimae *BHL.* 6531, c. 32, §§ 3, 6; *BHL.* 6527, lib. i, § 23. Et sunt quidem vix non eaedem quae collectae sunt in cod. 1199, fol. 238-322, reliquis omissis. Sub initio tamen quaedam adsunt in hoc codice quae desunt in cod. 1199.

Sequitur lemma: *Explicit liber I de vita sanctorum patrum.*

16. (Fol. 120^{v}-148^{v}) Liber eiusdem secundus de conversatione eorum = *BHL.* 6526, c. 15-54; *BHL.* 6534, c. 1-8, 14-19; *BHL.* 6525, c. 220 et 217; *a*; *BHL.* 6527, lib. vii, c. 39, 40, 42; *BHL.* 6525, c. 8-16; *BHL.* 6527, lib. v, c. 1, 2; *b*; *BHL.* 6527, lib. v, c. 3-5, 7, 9, 10, 15, 16, 18, 21, 23, 26, 28, 32-35, 37-39, 14, 41; *BHL.* 6534, c. 13; *BHL.* 6527, lib. xviii, c. 19; *BHL.* 6529, lib. i, c. 15.

Insunt duo quae in editis reperire nondum contigit, unum (*a*) paulo longius: *Dixit abbas Pastor: " Melius est enim mori quam fornicari. Et vae illis qui prostituerunt menbra Christi et mutaverunt templum sancti Spiritus in lupanar. „ Iterum dixit: " Filii, omnes de hoc vitio salvari novimus... Et hoc primum moneo, hoc obtestor, ut servus Christi vinum fugiat pro veneno... quod ardenti corpusculo fomenta ignium ministramus „*; alterum (*b*) breve: *Dixit abbas Iohannes brevis formae quia satiatus, si vel cum infante loquatur, iam fornicatus est in cogitatione sua.*

17. (Fol. 148^{v}-149^{v}) Vita S. Marinae virg. = *BHL.* 5528.

18. (Fol. 149^{v}-156) Vita S. Mariae Aegyptiacae = *BHL.* 5417.

19. (Fol. 156-156^{v}) Conversatio Taxis meretricis = *BHL.* 8012.

Vatic. 1201. **20.** (Fol. 156^v-160) Conversatio S. Eufrosinae = *BHL.* 2723.

21. (Fol. 160-164^v) Vita et conversatio S. Macharii Romani = *BHL.* 5104.

22. (Fol. 164^v-166^v) <Narrationes de sanctis patribus.>

Sunt tres : 1^a *BHL.* 6527, lib. vii, § 24 ; 2^a ultimum caput libelli *BHL.* 6538; 3^a Inc. *Sanctus ac beatissimus Antonius, verus in Christo pater monachorum, praecipiebat discipulis suis et saepe monebat eos ut memoriam carnalium parentum ac propinquorum absciderent a cordibus suis* — Des. *et nihil eorum quae ad necessitatem sunt curam vel sollicitudinem habere.*

23. (Fol. 201-208) Vita S. Paulae edita a S. Hieronymo presb. = *BHL.* 6548.

Carmina *Scipio...* et *Respicis...* transposita sunt post ultima verba Vitae.

24. (Fol. 208-215^v) Vita B. Eufraxiae virg. = *BHL.* 2718.

25. (Fol. 215^v-219) Vita S. Pelagiae = *BHL.* 6607.

CODEX 1202 (olim 1104)

Membraneus, foliorum sign. 1-64, 69-207, 209-262 [182, 216 et 219 bis] (0^m, 369 × 0,254), paginis bipartitis exaratus in Monte Cassino manu beneventana saec. XI (forsan ab illo Leone qui scripsit anno 1072 codicem Casinensem 99) ac splendide picturis ornatus. Folia 44-51 loco non suo inter fol. 27 et 28 posita sunt. Erat olim in Monte Cassino signatus Q. 1.

1. (Fol. 1^v) <Carmen de Desiderio abbate Casinensi>.

Ed. ex hoc codice E. Dümmler, in *Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde,* t. X (1885), p. 356-57.

2. (Fol. 2-9^v) In vigiliis sancti patris nostri Benedicti sermo venerabilis Petri Ostiensis ep. = *BHL.* 1140.

3. (Fol. 9-16) Sermo domni Laurentii episcopi.

P. L., t. CXXXIII, col. 885-90.

4. (Fol. 16^v-86^v) Liber secundus dialogorum B. Gregorii papae de vita et obitu S. Benedicti ab. = *BHL.* 1102.

Sub singulis imaginibus, quae depictae sunt a fol. 17^v ad fol. 80, subscripti sunt singuli versiculi :

Inc. *Pange, cor, esto tenax, rogita, meditare quod edam.*
Hic docet, hic discit quid litera, sillaba quid sit...
Des. *Sic Benedictus erat ; sino plurima ; lingua quiescat.*

5. (Fol. 86^v-94^v) Pauli diaconi versus de miraculis sancti patris Benedicti = *BHL.* 1105, 1103.

Des. primum carmen : *sint precor apta tibi* (ut in *BHL.* 1106).

6. (Fol. 94^{v}-98^{v}) Versus domni Bertharii ab. = *BHL.* 1108.

7. (Fol. 109-175) Vita vel obitus B. Mauri ab., discipuli sancti patris Benedicti = *BHL.* 5773.

Sub singulis imaginibus, quae depictae sunt a fol. 108^{v} ad fol. 168, subscripti sunt singuli versiculi.

Inc. *Hic Mauri primum, medium describit et imum.*
Esse dolens noli, locus hic erit amplior olim...
Des. *Terra datur terrae, flet tellus, concinit aether.*

8. (Fol. 175^{v}-179^{v}) <Carmen de S. Mauro> = *BHL.* 5777.

9. (Fol. 180-207) Libellus de eversione et restauratione monasterii B. Mauri abbatis sive de miraculis eiusdem egregii viri in eodem monasterii ostensis = *BHL.* 5775.

Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *septimo tandem die in eadem verba infelicem amisit vitam* (= *Act. SS.*, num. 31 extr.; MABILLON, c. 24 extr.)

10. (Fol. 209-231) In natali S. Scolasticae virg. Omelia S. Bertharii ab. = *BHL.* 7516, 7517.

11. (Fol. 231-244^{v}) Vita et obitus S. Scolasticae virg. = *BHL.* 7522.

12. (Fol. 259^{v}-262) <Carmen de S. Scholastica> = *BHL.* 7519.

CODEX 1203 (olim 187)

Membraneus, foliorum A et sign. 76 [56 bis] (0^{m},324×0,212), paginis bipartitis exaratus manu beneventana saec. XI.

(Fol. 1-76^{r}) <Miracula S. Benedicti abbatis et aliorum monachorum> = *BHL.* 1141.

Pagina non impleta, des. *audisse profitebatur.*

CODEX 1204

Membraneus, foliorum 42 (0^{m},255×0,187), exaratus saec. XIV extr.

(Fol. 1-8) Beati Sofronii patriarchae Hierosolymitani commemoratio ad labores et certamina et peregrinationes et finem summorum et sanctorum apostolorum Petri et Pauli, traslata de graeco in latinum a magistro Nicholao de Regio de Calabria.

Inc. prol. *Artium non solum eos qui a principio inventores acceptamus et eorum laudamus labores* — Inc. *Petrus igitur, ut de eo primum, cui ecclesia credita est, memoriam faciamus, genere quidem fuit Iudaeus* — Des. *ut in praesenti vita semper vestram festivitatem celebrantes in futura sempiterna sortiamur bona per gratiam et benignitatem Domini... Amen.*

 Est haec versio antiquior libelli graeci ed. *Act. SS.*, Iun. t. V, p. 411-24 (cf. *BHG*². 1493).

CODEX 1205

Membraneus, foliorum 64 (0m,223×0,155), paginis bipartitis exaratus saec. XIV. Insunt (fol. 1-27v, 28-33v, 33v-56v) tres litterae spuriae de S. Hieronymo *BHL*. 3866-3868.

CODEX 1206 (olim 2540)

Membraneus, foliorum A, B, sign. 129, C (0m,334×0,233), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 1-123v) Vita B. Gregorii papae urbis Romae = *BHL*. 3642, 3641.

2. (Fol. 123v-129v) <Vita S. Gregorii Magni> = *BHL*. 3639.

CODEX 1207 (olim 2560)

Membraneus, foliorum 104 (0m,302×0,203), exaratus saec. XI extr.

Fol. 104v : *Ad usum venerabilis monasterii gloriosi patris nostri beatissimi Guillelmi, in quo fuit Frater Iacobus episcopus Grossetanus cum familia sua per multos dies cum summa karitate receptus, precipue a venerabili patre et sancto viro dompno Iohanne tunc priore generali dignissimo ordinis predicti sancti. Scriptum manu propria dicti episcopi anno Domini M° CCC° LXXXX° die IIª iunii.*

(Fol. 1-104v) Vita B. Gregorii Romani pontificis = *BHL*. 3642, 3641.

CODEX 1208 (olim 186)

Membraneus, foliorum 129 (0m,303×0,205), exaratus saec. XII extr.

(Fol. 1-124v) Vita S. Gregorii edita a Iohanne diacono = *BHL*. 3641, 3642.

CODEX 1209 (olim 2613)

Membraneus, foliorum 54 (0m,290×0,195), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 1-14v) Liber de vita B. Martini per Severum = *BHL*. 5610. Nov. 11.

2. (Fol. 14v-18) (Epistulae Severi ad Aurelium et ad Eusebium) = *BHL*. 5612, 5611.

3. (Fol. 18-49) Dialogus eiusdem Severi = *BHL*. 5614-5616.

4. (Fol. 49-51) Epistola eiusdem Severi ad matrem Bassulam = *BHL.* 5613. VATIC. 1209.

5. (Fol. 51-52) De vita Severi = cod. 1188[39].

6. Fol. 52-52ᵛ scripta sunt, nullo interposito lemmate, eadem quae in cod. 1188 [40-41-42].

CODEX 1210

Membraneus, foliorum 157 (0ᵐ,307 × 0,206), paginis bipartitis exaratus saec. XII extr.

1. (Fol. 1-114ᵛ) Liber Vitas patrum.

Narrationes plurimae excerptae praesertim ex libro *BHL.* 6527; insunt tamen aliquot ex aliis libris de vitis patrum desumptae, sed et alia quaedam aliunde adducta, v. gr. adhortationes de contemplativa vita, de imitatione Christi, de iuramento etc. (fol. 12ᵛ sqq.), locus Augustini " in libro de opere monachorum „ (fol. 17-17ᵛ).

Primae narratiunculae sunt hae: *BHL.* 6527, lib. III, §§ 1, 4, 7-9, 13, 14, 18, 19, 22-24, 27; lib. IV, §§ 2, 3, 11-13, 16, 20, 21... ; postea demum veniunt (fol. 17ᵛ sqq.) quaedam ex initio eiusdem libri deprompta: *BHL.* 6527, lib. I, §§ 1, 2, 6, 8-11, 13-16, 18, 21-23; lib. II, §§ 1-6, 8, 12-14... — Ultimae narrationes sunt *BHL.* 6527, lib. XV, § 68, et *BHL.* 6524, c. 11.

2. (Fol. 114ᵛ-119) Actus S. Alexii.

Inc. *Fuit vir magnus inter honoratos in urbe Roma, Eufimianus nomine, temporibus magnorum principum Arcadii et Honorii. Habebat autem in suo obsequio tria milia famulos indutos serico* — Des. *et collocaverunt pretiosum corpus XVII die mensis iunii sub Honorio et Arcadio magnis imperatoribus Romae; et effuderunt unguentum pretiosum in tumulum. Sepultumque est in pace pretiosum corpus sanctissimi Alexii, regnante Domino .. Amen.*

3. (Fol. 119-128) Vita et conversio S. Macharii Romani = *BHL.* 5104.

4. (Fol. 130ᵛ-132ᵛ) Epistola B. Hylarii ep.

P. L., t. X, col. 549-52.

5. (Fol. 134-138) Vita S. Iohannis eremitae = *BHL.* 4329.

Reliquis omissis, des. *a pusillo animo et tempestate* (*P. L.*, t. XXI, col. 398 D). Sed et in his quae praecedunt nonnulla etiam sunt praetermissa.

6. (Fol. 138-140) Vita S. Marinae virg. = *BHL.* 5528.

7. (Fol. 140-141) Vita S. Cypriani mart.

Brevis epitome Passionis *BHL.* 7447. — Inc. *Fuerunt duo fratres genere clarissimi, patre nomine Magno, matre vero Tacia proge-*

niti, civitate Brexia oriundi, quae vicina erat Amphipoli. Hi igitur sanctissimi germani anno ab incarnatione Domini 458, Laoditio proconsule agente, post varia diversa pro defensa sanctae ecclesiae obposita exungulati — Des. *In eodem loco sepultus est a duobus iam dictis presbyteris* (Asclepio et Valerio, de quibus supra scriptum est : *qui postea gesta eorum descripserunt). Post multos vero annos translatus est a donno Froterio episcopo in suburbio Pictavensi, flumine tantum Clien interposito inter civitatem, et locum ; [et] ubi honorificentissimo monasterio constructo, decenter condidit XIX kalendas februarii.*

8. (Fol. 141-142) <Narrationes de vitis patrum> = *BHL.* 6525, c. 29 et 134.

9. (Fol. 142-144) <Narrationes Gregorii Magni.>

Gregorius Magnus, *Homilia in evang.* 19, c. 7 *(P. L.*, t. LXXVI, col. 1158-59), et *Homilia in evang.* 39, c. 10 (ibid., col. 1300-1301 ; inc. in cod. *Fratres, quia ad amorem Dei...*)

CODEX 1212

Membraneus, foliorum 150 (0^{m},279 × 0,192), exaratus anno 1436 (vid. infra ad **14**).

Complectuntur codices 1212 et 1213 quaedam de gestis et de verbis patrum e graeca lingua in latinam translata, ac praeterea (**14**) Passionem S. Eugeniae ab Ambrosio Traversario emendatam ; a quo non tantum versionem **1** (cf. cod. 1213^{1}), sed etiam reliquas versiones **2-13** confectas esse non improbabile videtur. Cum in libello **13** ultimam vocem *illiusque* exhibeat codex 1213, quae in codice 1212 deest, liquet illum ex hoc non esse exscriptum.

1. (Fol. 18^{v}-101^{v}) Spiritale pratum S. Iohannis Eucrati = *BHL.* 6536.

Deest inscriptio *(Iohannes... sophistae)*.

2. (Fol. 101^{v}-103^{v}) De sanctis patribus Raithu.

Inc. prol. *Profectus est monachus quidam de Raithu ad montem sanctum Sinai, cupiens in eo habitare, utpote everso ab infidelibus ipsius monasterio et heremo* — Inc. *Moyses quidam a puero solitariam sectatus vitam, — erat enim et loci illius habitator, — veniens de Pharan* — Des. *Erat autem facies ipsius splendens tamquam sol, et deposuimus eum cum sanctis qui ante illum obdormierant patribus.*

Sunt dumtaxat capita tria : 1^{m} de Moyse, 2^{m} de discipulo ipsius Psoe, 3^{m} de Iosep quodam Ailisio genere.

3. (Fol. 103^{v}-104^{v}) De B. Marco Salo.

Inc. *Erat in Sciti senex quidam nomine Daniel habebatque discipulum nomine Sergium* — Des. *cum ramis et cereis efferebant*

reliquias beati Marci Sali, laudantes et glorificantes misericordissimum Dominum, qui... Amen. Cf. L. Clugnet, *Vie et récits de l'abbé Daniel de Scété,* in Revue de l'Orient chrétien, t. V (1900), p. 60-62; Id., *Vie et récits de l'abbé Daniel le Scétiote* (Paris, 1901), p. 12-14. Vatic. 1212.

4. (Fol. 104ᵛ-105ᵛ) De S. Daniele.

Inc. *Abbas vero ipse Daniel a puero renuntiavit saeculo et factus est monachus in Scitim; apprehenderunt autem ipsum barbari captivumque duxerunt* — Des. *ut ita ministraret aegroto. Pro his autem omnibus gratias referamus Christo... Amen.* Cf. Clugnet, in *Revue de l'Or. chrét.,* t.c., p. 71-73; Id., *Vie et récits* (Paris, 1901), p. 27-29.

5. (Fol. 105ᵛ-109ᵛ) De B. Eulogio latomo.

Inc. *Advenit abbas Daniel presbyter ex Sciti in Thebaidem habens secum unum ex discipulis suis traieceruntque navi fluvium* — Des. *misericordiam invenire mereamur precibus dominae nostrae sanctae Dei genitricis semperque virginis Mariae et omnium sanctorum... Amen.* Cf. Clugnet, in *Revue de l'Or. chrét.,* t.c., p. 254-61; Id., *Vie et récits* (Paris, 1901), p. 30-37. Vid. etiam *BHG²*. 618.

6. (Fol. 109ᵛ-111) Narratio eiusdem senis de patricia quae se transfiguravit in eunuchum.

Inc. *Eunuchus quidam morabatur in interiore heremo Scitiae* — Des. *et cum abbate Anastasio eunucho statui — Anastasia enim illa dicebatur — precibus et meritis dominae nostrae Dei genitricis... Amen.* Cf. Clugnet, in *Revue de l'Or. chrét.*, t. c., p. 51-53; Id., *Vie et récits* (Paris, 1901), p. 2-4. Vid. etiam *BHG²*. 79.

7. (Fol. 111-114) De senatrice quae in deserto Iordanis vitam duxit heremiticam.

Inc. *Quidam sanctorum ac spiritualium patrum, Silas nomine, genere arabs, cum moraretur in speluncis Pharan, quae est in Hierama, narravit fratribus, dicens: " Ante aliquot annos anachorita quidam meus carissimus morabatur in speluncis heremiticis Calamonis* — Des. *et non inveni eam, sive in interiorem heremum fugerit, sive quomodolibet aliter protecta fuerit ab oculis meis, nescio. Gloria autem et honor... Amen.*

8. (Fol. 114-115ᵛ) De canonica sancta muliere.

Inc. *Anachorita quidam narravit fratribus, dicens: " Die quadam, cum sederem in deserto Arnonis, accidit mihi angor* — Des. *enarravique et ipse illis quae audieram ab ipsa. Et omnes simul glorificavimus Deum, qui... Amen.*

9. (Fol. 115ᵛ-116ᵛ) Septem capitula quae misit abbas Moyses

VATIC. 1212. abbati Poemeni ; quae qui observat liberatur ab omni cruciatu et requiem invenit ubicumque fuerit, sive in solitudine sive in conventu fratrum.

Inc. *Debet monachus a proximo suo mortuus esse, ut non illum in aliquo omnino iudicet* — Des. *Ad modicum tempus labor est et in saecula saeculorum requies. Qua utinam digni efficiamur... Amen.* Cf. recensionem antiquiorem atque longiorem *BHL.* 6529, lib. IV, §1-7.

10. (Fol. 116v-117) Item alia eiusdem de virtutibus capitula.

Inc. *Timor Dei persequitur omnem accidiam; porro desidia persequitur timorem Dei.* — Des. *habere mortem ante oculos.*

11. (Fol. 117-126v) Abbatis Zosimae dicta.

Inc. *Beatus Zosimas dicebat sic, cum primum sibi signum crucis fecisset in ore: " Homo factus Dei Filius tantam gratiam praestitit his qui crediderunt et qui credunt in eum* — Des. *ut cum ipsis caeleste regnum felici sorte consequi mereamur in saecula saeculorum. Amen.*

Sequitur rubrica *Explicit liber sanctorum patrum qui dicitur Spiritale pratum.*

12. (Fol. 127-130v) Abbatis Ammonis capitula utilia numero decem et novem.

Inc. *Serva teipsum diligenter, dilectissime, utpote confidens et certissime credens* — Des. *Os vero perpetuo claude neque omnino loquaris usque ad tempus oportunum, ut ita invenias misericordiam a Deo tuo... Amen.*

13. (Fol. 131-136) Vita sancti patris nostri Danielis stylitae.

Versio Vitae *BHG*[2]. 490. — Inc. prol. *Quemadmodum viris fortibus, cum quis de praeliis* (cod. *prediis*) *et certaminibus ac trophaeis loqui coeperit, continuo animus accenditur* — Inc. *Fuit igitur viro sancto patria quidem ea quae* (cod. *qui*) *inter Eufraten ac Tigrim posita Mesopotamia et est et proprie dicitur* — Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *Non, inquiens, convenit ut hic hominem habitare permittatis, quem nescitis unde sit. Hic enim opinione celebri omnes ad se trahit* (= Vita graeca, c. 11 med.; *P.G.*, t. CXVI, col. 983).

14. (Fol. 136v-150v) Passio S. Eugeniae virg. et SS. Proti et Hyacynthi eunuchorum eius = cod. 274.

Sequitur rubrica: *Explicit Passio sanctorum Proti et Hyacinthi et Eugeniae per Dominationis Vestrae indignissimum servitorem Iohannem Andreae de Colonia VI idus maii anno Domini M.IIII*c *XXXVI, qui seipsum D. Vestrae humillime recommendat.* Cum

Passionem hanc ab Ambrosio Traversario conscriptam sciamus, manifestum est hoc esse nomen librarii a quo codex est exaratus. VATIC. 1212.

CODEX 1213 (olim 238)

Membraneus, foliorum A et sign. 128 (0,288×0,210), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 19-95ᵛ) Iohannis Eucrati Spiritale pratum ab Ambrosio monacho ex graeco in latinum traductum = cod. 1212[1].

2. (Fol. 95ᵛ-97ᵛ) De sanctis patribus Raithu = cod. 1212[2].

3. (Fol. 97ᵛ-98ᵛ) De B. Marco Salo = cod. 1212[3].

4. (Fol. 98ᵛ-99ᵛ) De S. Daniele = cod. 1212[4].

5. (Fol. 99ᵛ-103) De B. Eulogio latomo = cod. 1212[5].

6. (Fol. 103-104ᵛ) Narratio eiusdem senis de patricia quae se transfiguravit in eunuchum = cod. 1212[6].

7. (Fol. 104ᵛ-107) De senatrice quae in deserto Iordanis vitam duxit heremiticam = cod. 1212[7].

8. (Fol. 107-108ᵛ) De canonica sancta muliere = cod. 1212[8].

9. (Fol. 108ᵛ-109ᵛ) Septem capitula quae misit abbas Moyses... sive in conventu fratrum = cod. 1212[9].

10. (Fol. 109ᵛ-110) Item alia eiusdem de virtutibus capitula = cod. 1212[10].

11. (Fol. 110-119ᵛ) Abbatis Zosimae dicta = cod. 1212[11].

Sequitur rubrica : *Explicit liber sanctorum ac venerabilium patrum qui dicitur Spiritale pratum.*

12. (Fol. 119ᵛ-123) Abbatis Ammonis capitula utilia numero decem et novem = cod. 1212[12].

13. (Fol. 123-128) Vita sancti patris nostri Danielis stylitae = cod 1212[13].

Inc. prol. *Quemadmodum .. praeliis.* — Inc. *Fuit... ea quae inter* — Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *Hic enim opinione celebri omnes trahit ad se illiusque.*

CODEX 1214 (olim 705)

Membraneus, foliorum 148 (0ᵐ,240 × 0,173), exaratus anno. 1435.

Fol. 148 in fragmento pergameno, quod folio est agglutinatum : *Hunc librum scripsit nobis dopnus Andreas de Senis capelanus noster in civitate Florentie, dum traheremus moram in domibus archiepiscopi, ex exemplaribus domni Ambrosii generalis Camaldunensis ; quod opus de graeco ipse generalis transtulit in latinum.* B. PATRIARCHA IEROSOLIMITANUS *propria manu.*

VATIC. 1214. Fol. 145^{v} manu librarii : *Absolutum die beati Ieronimi 1435*, et manu B. Patriarchae : *Complevi revidere librum hunc totum 12 decembris 1443.*

(Fol. 2-145^{v}) <Pratum spiritale> = *BHL*. 6536.

Deest inscriptio *(Iohannes...)*

CODEX 1215 (olim 1152)

Membraneus, foliorum 79 (0^{m},240 × 0,163), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-78^{v}) Vita S. Atanasii ep. Alexandrini = *BHL*. 732.

CODEX 1216 (olim 1879)

Chartaceus, foliorum sign. 83 (0^{m},202 × 0,142), exaratus saec. XV.

(Fol. 2-83) Vita Athanasii ex graecis in latinum deducta a Iohanne Arretino clerico = *BHL*. 732.

In parte aversa folii 1, quod est membraneum, descriptae sunt alia manu saec. XV litterae Iohannis Tortelli ad Iohannem de Mela episcopum Zamorensem, cui hanc Vitam Athanasii primo quidem inscribere statuerat ; quam cum postea coactus esset Eugenio IV papae inscribere, illius interim exemplar Iohanni Zamorensi offert.

CODEX 1217 (olim 1098)

Membraneus, foliorum sign. 81 (0^{m},261 × 0,162), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-81) Iohannis Crysostomi Vita ex Palladio per Ambrosium monachum = *BHL*. 4374.

Fol. 1 depictum est stemma Petri Barbi Veneti cardinalis.

CODEX 1218 (olim 730)

Membraneus, foliorum 215 (0^{m},273 × 0,181), exaratus saec. XV.
Fol. 1 depictum est stemma Eugenii IV papae.

1. (Fol. 1-141^{v}) Liber de vita et obitu et miraculis S. Dominici et de ordine Praedicatorum, quem instituit = *BHL*. 2226.

Adest ultimum caput *(De modo orandi corporaliter sancti Dominici)* quod in *BHL*. recensitum non est (= *Act. SS.*, p. 629-32 ; 3^{e} ed. p. 625-28). — Desunt epistulae, non vero prologi.

2. (Fol. 142-205^{v}) <Vita et miracula S. Thomae de Aquino> = *BHL*. 8155, 8156.

Adsunt in Vita 8155 duo ultima capita, quae non habet Mombritius, recensita autem sunt in indice edito *Act. SS.*, Mart. t. I, p. 716.

Caput paenultimum (DE NUMERO LIBRORUM ET TRACTATUUM EIUS) inc. *Donum autem scientiae et intelligentiae incoatum divinitus...* et des. *super librum peryermenias.*

Caput ultimum (SEQUITUR DE OPUSCULIS S. THOMAE) inc. *Scripsit etiam sanctus Thomas doctor diversos tractatus et libellos...* et des. *Tractatus de fato, qui incipit* : " *Quaeritur de fato anxie* „. VATIC. 1218.

Miracula 8156, duabus ultimis sententiis omissis, des. *Deum pariter et beatum Thomam laudaverunt.*

3. (Fol. 205ᵛ-207) Cronica brevis de ortu, vita et obitu S. Thomae de Aquino ordinis Fratrum Praedicatorum = *BHL.* 8158.

Sequitur rubrica : *Explicit legenda sancti Thomae de Aquino.*

4. (Fol. 207-211ᵛ) Translatio corporis eiusdem doctoris = *BHL.* 8164, 8165.

Sequitur (fol. 211ᵛ-213ᵛ) index capitum in Vitam et Miracula S. Thomae (supra, **2**).

CODEX 1219 (olim 2614)

Membraneus, foliorum 109 (0ᵐ,246 × 0,165), exaratus saec. XV. Fol. 1 depictum est stemma Eugenii IV papae.

1. (Fol. 1-81) Vita B. Francisci = *BHL.* 3107.

2. (Fol. 81-108ᵛ) Quaedam de miraculis post mortem ostensis = *BHL.* 3109.

3. (Fol. 108ᵛ-109ᵛ) Privilegium seu litterae de stigmatibus et canonizatione B. Francisci = POTTHAST, *Reg. pont.*, 21630.

CODEX 1220 (olim 722)

Membraneus, foliorum sign. 262 (0ᵐ,329 × 0,227), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XIV.

1. (Fol. 1-32ᵛ) Vita B. Thomae martyris, de plurium narratione collecta, magis extensa quam sit infra ; quam scribi fecit domnus Petrus Rogerii Gregorius papa undecimus = *BHL.* 8194.

2. (Fol. 32ᵛ-36) De gestis post martyrium = *BHL.* 8195.

3. (Fol. 36-37) Cathalogus eruditorum B. Thomae mart. = *BHL.* 8196.

4. (Fol. 37-38) Causa exilii et martyrii B. Thomae mart. = *BHL.* 8197.

5. (Fol. 38) Aliae constitutiones = *BHL.* 8246.

Fol. 40-52 descriptus est manu paulo recentiore amplus index eorum quae sequuntur ; neque tamen is perfectus est, cum non complectatur nisi librum I (= fol. 53-133) et partem libri secundi (= fol. 133-163).

Reliqua siquidem documenta quae codex continet, id est narrationes

atque epistulae, in quinque libros sunt dispertita (fol. 53-133, 133-170^{v}, 170^{v}-204, 204-219^{v}, 219^{v}-256^{v}), ex quibus liber II exhibetur tamquam incipiens *a legatione Willelmi et Octonis* (fol. 133^{v}), liber III *a legatione Gracian<i> et Viviani* (fol. 171), liber IV *a legatione Symonis de Monte Dei et Bernardi de Corilo* (fol. 204^{v}), liber V *a legatione Rothomagensis et Nivernensis* (fol. 220^{v}). Praefixus est singulis libris index capitum.

6. (Fol. 54^{v}-55) Prologus in actus et exilium B. Thomae archiep. et mart. = *BHL.* 8179.

7. (Fol. 55-58^{v}) Passio S. Thomae archiep. et mart. = *BHL.* 8180.

8. (Fol. 58^{v}-63^{v}) Quaedam ad explanationem subsequentium, quae minus expresse in epistolis continentur = *BHL.* 8181.

Continuo sequuntur epistulae. Constitutiones autem Clarendonenses paulo post veniunt.

9. (Fol. 68^{v}-69^{v}) Rescriptum illarum consuetudinum quas avitas vocant. Quando et coram quibus facta est recognitio regalium consuetudinum = *BHL.* 8236, 8238.

10. (Fol. 69^{v}-70) <Novae constitutiones regis> = *BHL.* 8246.

11. (Fol. 256^{v}-257) Epistola Honorii tertii papae de translatione B. Thomae archiep. et mart.

PRESSUTTI, *Regesta Honorii papae III*, t. I, p. 305, n. 1840.

12. (Fol. 257-262) Tractatus domni Stephani Canthuariensis archiep. de translatione B. Thomae mart.

P.L., t. CXC, col. 408-24.

Praeterea insunt (fol. 38-39, 63^{v}-68^{v}, 69^{v}, 70-256) quam plurimae epistulae S. Thomae, ad S. Thomam et de S. Thoma ; quas singillatim recensere nostri equidem officii non est.

CODEX 1221 (olim 718)

Membraneus, foliorum 62 (0^{m},290 × 0,194), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 1-27) Legenda B. Thomae martyris, Cantuariensis archiep.

Inc. *Benedictionibus divinae dulcedinis praeventus insignis martyr et pontifex Thomas,cuius capitis testa pro Christo abrasa, corona est imposita de lapide pretioso, praecipuam Angliae civitatem ortu suo Londoniam decoravit. Cuius pater Gilbertus cognomento Beket, concivibus non inferior genere vel divitiis, <cum>primaevae aetatis flore nondum coniugatus pubesceret, crucem assumens [unicam] Ierosolimam peregre proficiscens, unico servo contentus est, nomine Ricardo. Qui fortuitu a Sarra-*

cenis simul capti et in carcerem cuiusdam admiraldi cathenati... Vatic. 1221.
Porro admiralis filia unica, Gilberti amore capta, cum is Londonias redisset, ipsa postmodum huc venit et facta est illius uxor et mater S. Thomae (similia narrantur in *BHL*. 8200, l. I, c. 2; Robertson, t. II, p. 453-58). — Des. *cumque in loco quo beatus pontifex passus fuit et ubi humandus pernoctavit et postea quievit omnia morborum genera curarentur mortuique suscitarentur et inaudita prius miracula patrarentur, Alexander papa per duos legatos praedictos, quos ad regem miserat, de ipsius miraculis certificatus, beatum Thomam canonizavit et sanctorum martyrum cathologo addendum decrevit festumque eius solemniter celebrandum, ad laudem domini nostri Iesu Christi, qui cum Patre... Amen.*

Videtur haec Vita ex quopiam de Quadrilogis (*BHL*. 8194-8200) excerpta. Divisa est in partes quattuor. Forsan quintam et sextam partem formabant libelli **2,3**. Etsi enim his nulla praefixa est rubrica (ut in praecedentibus : *pars prima, secunda* etc...), locus tamen vacuus relictus est ut lemma insereretur.

2. (Fol. 27-30ᵛ) <Miracula S. Thomae Cantuariensis ep.> = *BHL*. 8171, lib. I, c. 1, 3-6.

3. (Fol. 30ᵛ-50ᵛ) <Miracula S. Thomae Cantuariensis ep.>

Primo loco venit (fol. 30ᵛ-31ᵛ) epistula Iohannis Sarisberiensis, episcopi Carnotensis, de quodam miraculo S. Thomae (Inc. *Venerabili patri et domino Ricardo, Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, Anglorum primati, apostolicae sedis legato, et dilectissimis in Christo fratribus... Sicut plurimi in diversis provinciis beatissimi Thomae virtutes et opera... Horum unus est lator praesentium Petrus nostrae civitatis indigena et alumnus nobilis viri comitis Theobaldi, qui animi levitate et instigante spiritu erroris et blasphemiae sancto martyri detrahere ausus est...)* Sequuntur continuo miracula *BHL*. 8171, lib. I, c. 17-19; lib. IV, c. 11, 12, 64-66, 94, 88, 2; lib. III, c. 1, 6; lib. II, c. 62, 13-15, 23; lib. IV, c. 86, 72, 73, 76; lib. II, c. 44, 51, addito hoc epilogo: *Haec et multa alia signa et miracula innumerabilia fecit Deus et facit per gloriosi martyris Thomae merita, quae non sunt scripta in libro hoc. Haec autem cum festinatione scripta sunt, ut martyrem gloriosum devotius diligatis et ut memoriam eius et ecclesiae suae frequentius habeatis, ad laudem... Amen.*

4. (Fol. 51-59) Iesus, Maria, Iohannes, Augustinus et Heldrea.

Sub hoc lemmate venit opus cuiusdam monachi de Kyrkested (cf. fol. 59: *Explicit compilatio fratris de Kyrkested*), qui collegit primo quidem et maxime nomina sanctorum monachorum (fol. 51-57ᵛ), quorum primi nominantur Caroth *unus eorum qui cum Christo surrexerunt*, Longinus *qui lancea latus Christi aperuit*, et Ioseph ab Arimathia..., ultimus vero Petrus monachus de Novo Castro, papae legatus et martyr; postea recensentur hi qui fuerunt monachi et papae

 (fol. 58-58^{v}), monachi et reges (fol. 58^{v}), monachi et doctores (fol. 58^{v}-59), monachi et martyres (fol. 59). Quae singillatim persequi non vacat. Cf. etiam (fol. 60^{v}-61) nomina sanctarum monacharum.

CODEX 1222 (olim 709)

Membraneus, foliorum 100 (0^{m},192×0,133), exaratus saec. XV. Fol. 1 depictum est stemma Eugenii papae IV.

1. (Fol. 1-63^{v}) Passio beatissimi mart. Placidi, discipuli beatissimi patris nostri S. Benedicti, et fratrum eius... edita a Gordiano eiusdem martyris famulo in Nova Roma Constantinopoleos iussu Iustiniani magni imperatoris = *BHL.* 6859.

2. (Fol. 64-100^{v}) Vita S. Symeonis monachi atque levitae = *BHL.* 7952, 7953.

Praemissus est index capitum.

CODEX 1223 (olim 2604)

Membraneus, foliorum 84 (0^{m},232 × 0,143), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-83^{v}) Ad Paulum II pont. max. Vita B. Helenae Utinensis per Iacobum Utinensem.

Inc. prol. I. *Beatae Helenae vitam sentio quidem a viribus meis longe imparem ad summum pontificem scribendam sumpsisse. Tanta fuit eius vitae et admiranda austeritas* — Inc. prol. II. *Omnipotens Deus Michaeli iussit ab inferis excitare Aristidem, Platonem, Demosthenem... Titum Livium, Catonem, Salustium. At ego ipse, inquit, iubebo Basilii, Grisostomi, Nazanzeni, Origenis, Cypriani, Hephrem, Hieronimi, Lactantii, Hermoys, Cassiani, Leonis papae, Iustiniani, Aretini, Barbari, Utinensis, Spilimbergensis animas ad eorum corpora reverti, quos specumen et principes eloquentiae mundus habuit, ut de vita Helenae nostrae ab ea se instruant, et, ut ait Dantes,*

vivi vegni col parlar oratorio
et piacqueli orare in questo luogo
con ornata dolcezza de rhetorico stilo...

— Inc. *Hieronymus, qui ceteris anteibat aetate primus, placito sic pectore coepit: " Vix annum septimum aetatis excesserat Helena, „ cum fons pietatis alma Maria filium complexa tenens, his dictis „ apparuit: " O Helena fa che sia bona & temi Iddio, impero che „ vegnira tempo che serai grande serva de Dio „. Haec fuere „ sanctitatis suae praenuntia verba „* — Des. *eosque omnes his dictis amplexa est: " Gratia vestra* (*vostra* man. prima) *semper „ durabit et crescet, neque ego umquam destitero pro vobis Dominum exorare. „*

Inc. epil. *Scripsi hanc Vitam, sanctissime pater, tuoque nomine* — Des. *et aurea aliqua eloquentia dignum esse certum habeo.* VATIC. 1223.

Finxit scriptor dialogum nescio quem de Helena deque multis aliis rebus inter scriptores illos tum gentiles, tum christianos, quos in prologo II nominavit. Cf. de hoc opere *Act. SS.*, April. t. III, p. 248, num. 3, 4 ; G. G. LIRUTI, *Notizie delle vite ed opere scritte da' letterati del Friuli*, t. I (1760), p. 368-69.

CODEX 1224 (olim 1147)

Membraneus, foliorum 398 (0^m,168 × 0,127), exaratus saec. XIV.

Fol. 398 manu saec. XV : *Est liber domini Io. de Fortibus, decretorum doctoris, praepositi Laudensis.*

Inest *Legenda aurea,* quibusdam capitibus omissis, aliis loco non suo positis.

CODEX 1225

Membraneus, foliorum 270 (0^m,220 × 0,165), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Inest *Legenda aurea.*

CODEX 1226 (olim 2437)

Membraneus, foliorum 182 (0^m,287 × 0,210), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Inest (fol. 1-180^v) *Legenda aurea.*

Fol. 182 manu saec. XV in. addita est brevis narratio

De S. Mamma.

Inc. *Mamas Capadox metu Aureliani imperatoris cum suis ovibus in deserto habitabat* — Des. *et in Caesarea Capadociae decenter sepelitur.*

CODEX 1227 (olim 711)

Membraneus, foliorum 270 (0^m,243×0,170), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Inest *Legenda aurea.*

CODEX 1228 (olim 1142)

Membraneus, foliorum 261 (0^m,250×0,158), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Inest (fol. 1-258^v) *Legenda aurea* et praeterea

(Fol. 258^v-259) De S. Martiale christiano.

Inc. *Sanctus Marcialis, consanguineus beati Stephani protomartyris, cum esset annorum XV, venit ad Iesum* — Des. *et vale-*

VATIC. 1228. *faciens febre corripitur. Adveniente autem Domino, cum angelis ipsius animam deportavit.*

CODEX 1233 (olim 2587)

Membraneus, foliorum 157 (0^m,275 × 0,189), exaratus saec. XV.
Insunt S. Zenonis episcopi Veronensis opera.

1. (Fol. 53-55) De B. Archadio mart. = *BHL.* 658.

2. (Fol. 144v-157) Vita B. Zenonis ep. Veronensis = *BHL.* 9010, 9011.

CODEX 1234 (olim 2588)

Membraneus, foliorum 157 [fol. 53 bis] (0^m,258 × 0,180), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 52-53v) De B. Archadio mart. = *BHL.* 658.

2. (Fol. 145-156v) Vita B. Zenonis ep. Veronensis = *BHL.* 9010, 9011.

CODEX 1235 (olim 173)

Membraneus, foliorum A-C, sign. 206, D (0^m,295 × 0,179), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 71v-74) Tractatus S. Archadii nati in civitate Caesarea = *BHL.* 658.

2. (Fol. 198v-206) S. Vigilii episcopi de laudibus beatissimorum martyrum Sisinnii, Alexandri et Martyrii, quorum reliquiae per Iacobum virum illustrem ad episcopum Iohannem urbis Constantinopolitanae pervenerunt = *BHL.* 7795.

CODEX 1237 (olim 1613)

Chartaceus, foliorum 227 (0^m,212 × 0,146), paginis bipartitis exaratus saec. XV in.

(Fol. 182v) <De S. Francisco Assisiensi> = *BHL.* 3120, c. 1 (SABATIER, p. 1-4).

CODEX 1267

Membraneus, foliorum sign. 262 (0^m,555 × 0,385), paginis bipartitis exaratus saec. XI extr.

1. (Fol. 108-110) Sermo S. Augustini de miraculis S. Stephani = *BHL.* 7866.

2. (Fol. 112-112v) Epylogus de corpore S. Stephani translat[i]o.
Epitome narrationis *BHL.* 7858. — Inc. *Contigit temporibus magni*

Constantini imperatoris ut (quod? man. pr.) *quaedam vidua mulier nobilis, nomine Iuliana, dum corpus viri sui* — Des. ut *BHL.* 7858.

3. (Fol. 121-125v) Vita et assumptio B. Iohannis apost. et evang. = *BHL.* 4320.

4. (Fol. 125v-126v) Item unde supra sermo S. Eusebii = *BHL.* 4324.

Ultimis verbis (...*ostendens*) subiuncta sunt ea quae apud Eusebium-Rufinum praecedunt (*Adhuc apud Asiam... scripsit haec*).

5. (Fol. 139-142v) Vita S. Silvestri = *BHL.* 7726.

Reliquis omissis, des. *et sunt modo amici omnipotentis Dei* (= Mombritius, fol. 282, col. 1, l. 11).

6. (Fol. 252-255v) Sermo in laude B. Mathiae apost. ex dictis sanctorum patrum, Christo favente, delibatus = *BHL.* 5695.

CODEX 1268

Membraneus, foliorum sign. 253 (circ. 0m,560×0,385), paginis bipartitis exaratus saec. XI extr.

1. (Fol. 233v-240v) Vita B. Gregorii papae.

Excerpta vix non tota ex *BHL.* 3641, ita ut multorum capitum sola prima sententia sit exscripta (quae capita brevitatis ergo stellula* designamus). His constat (codicem cum ed. *P. L.* contulimus) : *BHL.* 3641, lib. i, c. 1-13, 21-24 ; *BHL.* 3640, c. 6 et c. 7* ; *BHL.* 3641, lib. i, c. 25, 26, 27 (pars prior), 28 (initium), 29, 30, 31 (om. fine), 34, 36, 37, 39, 40, 41 (multis resectis), 43 (ultima sent.), 44 ; lib. ii. c. 1 (om. prima sent.), 2*, 5, 6, 17-20, 11-14, 15*, 22-30, 60, 51, 52, 54 (initium), 41-43, 44 (pars prior), 45 (om. prima sent.) ; lib. iii, c. 1, 2 (initium), 7 (pars altera), 8 (initium), 9*, 12 (nonnulla inde excerpta), 13*, 14*, 18*, 21*, 23*, 24*, 26*, 27*, 28 (prima et altera sent.), 33*, 36*, 39*, 43*, 47*, 48*, 49 (prima et altera sent.), 50 (pars prior) ; lib. iv, c. 17, 28*, 29 (prima et altera sent.), 31*, 32*, 33*, 34*, 35*, 36*, 37*, 39 (prima sententia paragraphorum 1 et 2), 40*, 41*, 42*, 43*, 44*, 46*, 47*, 48*, 49*, 50 (pars prior), 52*, 58*, 63, 68, 69, 70*, 80 (usque ad : *signis praecipuis repraesentant*).

2. (Fol. 241v-249) Vita et miracula B. Benedicti ab. = *BHL.* 1102.

CODEX 1269

Membraneus, foliorum sign. 216 (0m,538×0,377), paginis bipartitis exaratus saec. XI (praeter folia 3-11, quae sunt saec. XIV).

1. (Fol. 1) In sanctorum Cantianorum. Sermo S. Ambrosii = *BHL.* 1549.

2. (Fol. 3-6) <Passio S. Andreae apost.> = *BHL.* 428.

 3. (Fol. 6-8) <Passio S. Barbarae virg.> = *BHL*. 913.

4. (Fol. 8-12^{v}) <Vita S. Nicolai ep.> = *BHL*. 6105, 6106.

Foliis perditis, des. mutila sub ipso initio narrationis 6106.

5. (Fol. 19-21) Inventio sanctae crucis = *BHL*. 4170.

6. (Fol. 27-28^{v}) Sermo B. Ambrosii de inventione corporum SS. Gervasii et Protasii = *BHL*. 3513.

7. (Fol. 93-100^{v}) Sermo Geronimi venerabilis presbyteri de assumptione S. Mariae.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

8. (Fol. 117-118^{v}) In exaltatione sanctae crucis = *BHL*. 4178.

9. (Fol. 133-134) In S. Michahelis archangeli = *BHL*. 5948.

10. (Fol. 134-136) In S. Lucae evangelistae = *BHL*. 4973.

Deest prologus.

11. (Fol. 143-144) Sermo S. Ambrosii in SS. Vitalis et Agricolae = *BHL*. 8689.

CODEX 1271

Membraneus, foliorum A, B, sign. 381, C, D (0^{m},424 × 0,290), paginis bipartitis exaratus saec. XII in.

Est Lectionarium, in quo praeter lectiones ex Scriptura, ex sermonibus et ex homeliis, exscripta sunt haec :

1. (Fol. 34-40) S. Iohannis evang. = *BHL*. 4320. Dec. 27.

2. (Fol. 47^{v}-49^{v}) Natalis S. Silvestri papae = *BHL*. 7726, 7742.

Vitae *BHL*. 7726 exscriptum est solum initium.

3. (Fol. 156-160) Passio B. Andreae apost. = *BHL*. 428.

4. (Fol. 161-163^{v}) Passio S. Barbarae = *BHL*. 913.

5. (Fol. 163^{v}-170^{v}) Vita Nicholai ep. = *BHL*. 6105, 6160, 6161, 6167.

Vitae *BHL*. 6105 exscripta sunt dumtaxat cap. 2-9, omissa ultima sententia (*Cum igitur omnium... levamen*).

6. (Fol. 170^{v}) Natalis S. Luciae = *BHL*. 4992.

Foliis perditis, des. mutila : *fructum mortalitatis adquirere. Sed quae mihi* |*(datura)*. Cf. MOMBRITIUS, fol. 58^{v}, col. 1, l. 8 sqq.

7. (Fol. 171^{v}-173^{r}) Natalis S. Agnes = *BHL*. 156.

Reliquis omissis, des. *et posuerunt illud in praediolo suo non longe ab urbe, quae dicitur via Nomentana. Ibi enim omnis turba christianorum cucurrit* (cf. *Act. SS.*, num. 13 in.)

8. (Fol. 173^{v}-175) Passio S. Vincentii = *BHL*. 8628, 8630.

Reliquis omissis, des. *ut vel sic possis probatam sacrilego spiritui tuo aspirare veritatem* (= *Act. SS.*, num. 10 post med.) VATIC. 1271.

9. (Fol. 181v-184) Passio B. Blasii = *BHL*. 1371 a. Febr. 3.

Des. ut in cod. Vatic. 1189[5].

10. (Fol. 184-187v) Passio S. Agathae virg. et mart. = *BHL*. 133. Febr. 5.

11. (Fol. 191-196) Passio B. Mathiae apost. = *BHL*. 5695.

Deest prologus.

12. (Fol. 196-199v) Natalis S. Gregorii papae.

Narratio excerpta partim ex *BHL*. 3639 (cuius exscripta sunt capita 1-6), partim ex *BHL*. 3641.

Inc. *Gregorius urbis Romae episcopus, de patre Gordiano editus* — Des. *quantum certior de recipiendo praemio sempiterno* (= *BHL*. 3641, lib. II, c. 24 in., *P.L.*)

13. (Fol. 199v-202) Natale S. Benedicti ab.

Narratio excerpta ex *BHL*. 1102.— Inc. ut *BHL*. 1102.—Des. *Rogavi Dominum meum et exaudivit me* (= *Act. SS.*, num. 33 post med.)

14. (Fol. 284-285v) Passio S. Marci evang. = *BHL*. 5276.

15. (Fol. 285v-286) Passio S. Phylippi apost. = *BHL*. 6814.

16. (Fol. 286-286v) Passio S. Iacobi apost.

Inc. *Eo tempore quo Festus obiit, Iacobus frater Domini, qui cognominatus est Iustus, gubernabat ecclesiam. Hic vinum et sinceram non bibit* — Des. *unus ex ipsis, arrepta pertica fullonis, celebrum eius illisit. Et tali martyrio coronatus beatus Iacobus Domini frater et apostolus sepultus est prope templum in pace.*

17. (Fol. 287-288) Passio SS. Alexandri, Eventi et Theodoli martyrum.

Epitome Passionis *BHL*. 266. — Inc. ut *BHL*. 266. — Des. *cumque eis quasi mortuis exultaret, vox facta est de caelo dicens: "Aureliane, istis quibus insultas apertus est tartarus et infernus." Martyrizatus est autem sanctus Alexander... Amen.*

18. (Fol. 288-291) Inventio sanctae crucis.

Inc. ut *BHL*. 4170. — Des. *Beata autem Elena dona multa relinquens sancto Cyriaco episcopo ad ministerium pauperum, dormivit in pace XVII kal. madii, demandans omnibus qui diligunt Christum viris ac mulieribus celebrare commemorationem diei in qua sancta crux inventa est, V nonas maias, ad laudem... Amen.*

19. (Fol. 292v-294v) In dedicatione S. Michahelis = *BHL*. 5948.

20. (Fol. 295v-296v) Passio S. Christinae virg. et mart.

Inc. *Post longa et diuturna nimisque acerrima certamina quae virgo Cristina ab Urbano patre suo atque ab iudice Dione est per-*

Vatic. 1271. *pessa, impiisimus Iulianus veniens in praetorium, et offeruntur ei gesta beatae Christinae. Et cum lecta fuissent* — Des. ut *BHL.* 1750.

21. (Fol. 296^{v}-297^{v}) Passio S. Panchratii mart. = *BHL.* 6421.

22. (Fol. 297^{v}-299) Passio SS. Viriani, Iustini, Faustini, Criscintini, Marcelini = *BHL.* 4583.

Des. *et univit eum ad corpora sanctorum Iustini et Viriani et Faustini et Marcellini. Qui sepelierunt eos iuxta locum ubi decollati sunt. Passi sunt autem... Amen* (cf. *Act. SS.*, Iun. t. I, p. 37, num. 9 med.)

23. (Fol. 299-301) Passio SS. Primi et Feliciani mart. = *BHL.* 6922.

Quaedam sunt rescissa.

24. (Fol. 302-304) Passio SS. Viti et Modesti [et] martyris.

Inc. *Filius Dioclitiani imperatoris vexabatur a spiritu immundo dicente: " Nisi venerit Vitus Lucanus, non exeo "* — Des. *et aromatibus condivit et sepelivit in eodem loco ubi requieverunt, in locum qui dicitur Murianus. Ipsi autem Domino gratias, qui confirmat servos suos et tantam gloriam praestat servis suis per omnia saecula saeculorum. Amen.* Cf. *BHL.* 8711, num. 11-18.

25. (Fol. 304-305) Passio SS. Gervasi et Protasi mart. = *BHL.* 3514.

26. (Fol. 311^{v}-313) Passio SS. Iohannis et Pauli mart.

Epitome quae inc. ut *BHL.* 3236 et des. ut *BHL.* 3238.

27. (Fol. 313-316) Passio S. Petri apost. a Lino Romano episcopo graeca lingua edita et ecclesiis orientalibus destinata; sed a Marcello Deo dilecto et ipsius Petri discipulo latine per hoccidentis partes fidelibus est diffusa = *BHL.* 6666.

28. (Fol. 318^{v}-322) In celebratione S. Pauli a praedicto Marcelino compilata.

Inc. *Cum beatus Paulus doctrinae inserviens circa vesperam in caenaculo editiore turbas alloqueretur, quidam Patroclus deliciosus et pincerna regis* — Des. ut *BHL.* 6570.

29. (Fol. 324-325^{v}) Vita S. Paterniani = *BHL.* 6472.

Reliquis omissis, des. *Unde et volatilia caeli et lilia agri nobis in exemplo proposuit, et cetera* (= *Act. SS.*, num. 8 sub init.)

30. (Fol. 327-332) Passio S. Apollenaris = *BHL.* 623.

31. (Fol. 332-335) Passio S. Iacobi apost. = *BHL.* 4057. Iul. 25.

32. (Fol. 339^{v}-342) Passio ss. mm. Donati et Hyllariani = *BHL.* 2294.

Reliquis omissis, des. *Revertente autem augusto post victoriam,*

cum vellet barbaris qui sibi fuerant praesidio dare aliquid, coepit ab Eustasio exi<ge>re vectigal quod receperat (= Buonamici, p. 30 post med.). Vatic. 1271.

33. (Fol. 342-344^v) Passio S. Laurentii levitae et mart. = *BHL.* 4756. Aug. 10.

34. (Fol. 350^v-351) Vita S. Agustini = *BHL.* 785.

Reliquis omissis, des. *secundum modum et regulam sub sanctis apostolis constitutam* (= *Act. SS.*, num. 8 sub init.)

35. (Fol. 351-353) Decollátio S. Iohannis Baptistae = *BHL.* 4293.

Reliquis omissis, des. *obviam famulis Dei procederent* (= *Act. SS.*, num. 261 med.)

36. (Fol. 357-359) Sanctae crucis prodigia = *BHL.* 4178.

37. (Fol. 359^v-361) Sermo (de S. Luca evang.) = *BHL.* 4973.

Reliquis omissis, des. *Unde David... ait : " Emitte spiritum tuum et creabuntur (P. L.*, col. 1532 c).

38. (Fol. 362^v-365) Passio ss. apost. Symonis et Iudae = *BHL.* 7749.

Reliquis omissis, des. *quasi despectui eorum coeperunt habere personas. Facto tamen silentio, sic eos allocutus est sanctus Symon, cui est honor... Amen* (= Mombritius, fol. 296^v, col. 1, l. 1 sqq.)

39. (Fol. 373^v-377) Vita vel actus S. Martini = *BHL.* 5610.

Desunt epistula et prologus.— Reliquis omissis, des. *et ostensus pariter et destructus esset inimicus* (= *P. L.*, c. 9 extr.)

40. (Fol. 377-378^v) In natali S. Caeciliae = *BHL.* 1495.

Reliquis omissis, des. *Tunc cum omni alacritate Tiburtius ait : " Qui ita non credit, pecus est* (= Mombritius, fol. 189, col. 2, lin. ult.)

41. (Fol. 378^v-381) In natali S. Clementis = *BHL.* 1848.

Reliquis omissis, des. *Quod ad laudem sui nominis facit Dominus fieri usque in hodiernum diem* (= Mombritius, fol. 195, col. 1, l. 4 sq.)

CODEX 1272 (olim 2835)

Membraneus, foliorum 325 (0^m,303×0,195), exaratus saec. XI. Folia 1-16, quae sunt etiam saec. XI, codici postmodum addita sunt.

1. (Fol. 17-18) Versus Petri episcopi in laude sanctorum apostolorum.

P. L., t. CXLV, col. 946-47, carmen xciv (*Spiritus alme, veni... culmen apostolicum*). Subiuncti sunt duo ultimi versiculi carminis xciii (*Omnipotens... perhenne frui ;* ibid., col. 946).

Vatic. 1272. **2.** (Fol. 19v-21v) Prologus in passione principis apostolorum Petri et Pauli = *BHL.* 6670, 6572.

3. (Fol. 21v-24v) Passio apostolorum Petri et Pauli ex historia Iosephi iudaicae captivitatis, quam B. Ambrosius de graeco transtulit in latinum = *BHL.* 6648.

Sequitur solita narratio de morte Neronis.

4. (Fol. 24v-42) Acta (*corr.* Actus) vel vita sive passio B. Petri apostolorum principis feliciter edita a Lino episcopo Romano = *BHL.* 6664.

5. (Fol. 77-80) Acta vel vita sive passio S. Pauli apost. = *BHL.* 6576.

6. (Fol. 80-89v) Martyrium S. Pauli apost. a Lino ep. Romano graeca lingua conscriptum et ecclesiis orientalibus destinatum = *BHL.* 6570.

7. (Fol. 122-128v) Passio S. Iacobi fratris Iohannis = *BHL.* 4056, 4057. Iul. 25.

8. (Fol. 129v-138) Passio Bartholomaei apost. = *BHL.* 1001-1003. Aug. 25.

9. (Fol. 138-145v) Translatio Bartholomaei apost. = *BHL.* 1005. Iun. 17.

10. (Fol. 145v-147) Miracula quae facta sunt in insula Lypparitana = *BHL.* 1007.

11. (Fol. 148-157v) Passio S. Matthaei evang. = *BHL.* 5691. Sept. 21.

12. (Fol. 158-165) Expositio venerabilis Decorosi presb. in laude B. Lucae evang. = *BHL.* 4973. Oct. 17.

Post prologum insertus est alter, de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 222[54].

13. (Fol. 166v-177v) Passio apostolorum Symonis et Iudae = *BHL.* 7752, 7753, 7749. Oct. 28.

Prologo 7752 praemissus est brevis alter de quo ad cod. Vatic. 1188[11]. — Des. Passio ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 65[46].

14. (Fol. 178v-185v) <Passio> S. Andreae apost. = *BHL.* 428. Nov. 30.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 67[71]. — Foliis perditis, prologus des. mutilus: *et ipsi adhaerere curavit. Frater Petri* et Passio inc. mutila: *Ista superstitiosa et vana sunt verba quae dicis...* (Bonnet, p. 5, l. 4).

15. (Fol. 223v-239) Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8143, 8136. Dec. 21.

16. (Fol. 240-250) Passio S. Iohannis apost. et evang. = *BHL.* 4321. Dec. 27. VATIC. 1272.

Praemissus est prologus ed. in *Bibliotheca Casinensi*, t. III, Floril. p. 38.

17. (Fol. 250-252^{v}) Sermo S. Eusebii episcopi Caesariensis in Historia ecclesiastica de B. Iohanne apost. et evang. = *BHL.* 4324.

Inc. ut in cod. 1194^{18}.

18. (Fol. 262-272) Sermo in laudem B. Mathiae apost. ex dictis sanctorum patrum, Christo favente, delibatus = *BHL.* 5695.

19. (Fol. 272^{v}-277) Passio B. Marci evang. = *BHL.* 5276. April. 25.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 83^{48}.

20. (Fol. 277^{v}-279^{v}) Passio apostolorum Philippi et Iacobi = *BHL.* 6813, 6817. Maii 1.

21. (Fol. 279^{v}-283) Passio <S. Iacobi apost.>

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 84^{51}, cum prologo de quo ibidem.

22. (Fol. 295-300^{v}) <Passio S. Barnabae apost.> = cod. Vatic. 1188^{16}.

23. (Fol. 300^{v}-305) Passio eiusdem S. Barnabae = *BHL.* 985, pars III.

Inc. *Iohannes igitur...*

CODEX 1274

Membraneus, foliorum 164 (0^{m},292 × 0,173), exaratus saec. XI, praeter folia 1-3^{r}, quae sunt saec. XII.

Erat olim monasterii SS. Andreae et Gregorii, ut docent

1° Versus a librario descripti fol. 3^{v}, in quo depictae sunt imagines Christi atque SS. Andreae apostoli et Gregorii papae :

Suscipe, sancte, hoc munus, Andrea, quod tibi devotus optulit frater
Indignus Adenulfus tuo regimine fultus
Libellus devotus vita conscripsit decorus
Sanctissimo patri Gregorii nos iubet fratribus omnes
Sicque tutos redeat vespere mane dieque
In fine cum illos resideat patris Benedicti ad dexteram. Amen.

2° Formula oblationis manu prima descripta fol. 164-165^{v} :

Ad onore domini nostri Iesu Christi et sancti Andreae apostoli et Gregorii confessoris ego Adinolfus presbyter et monachus offero vobis hunc librum super sanctum altare pro redemptione animae meae. Si quis autem....

3° (fol. 164^{v}) index bibliothecae descriptus saec. XIV, qui inc. *Hii sunt libri*

VATIC. 1274. *quos abbas Fulgentius pro conscientie libertate sanctorum Andree et Gregorii* < *monasterio* add. al. m. > *elargitur*.

1. (Fol. 1^{v}-3) <Translatio brachii S. Andreae et S. Lucae apostolorum> = *BHL*. 435.

2. (Fol. 14^{v}-26^{v}) Passio S. Andreae apost. = *BHL*. 428.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 67[71].

3. (Fol. 78^{v}-119^{v}) Liber miraculorum S. Andreae apost. = *BHL*. 430.

4. (Fol. 119^{v}-160) Sermones qualiter populus Mirmidonensium per praedicationem B. Andreae apostoli ad baptismum pervenerunt.

De quibus M. BONNET, *Acta apostolorum apocrypha*, t. II, 1, p. XXI. Cf. etiam *Catal. Lat. Rom.*, p. 183[31].

Insunt praeterea multi sermones, homiliae quoque et carmina de S. Andrea, inter quae (fol. 162-162^{v}) carmen acrostichon CHEVALIER, *Repert. hymn.* 25586.

CODEX 1276 (olim 2593)

Membraneus, foliorum sign. 1-314, 329, 315, 324, 330 (0^{m},292 × 0,212), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 54^{v}-56^{v}) Sermo S. Augustini ep. de miraculis S. Stephani mart. = *BHL*. 7866.

2. (Fol. 61-61^{v}) In festo S. Iohannis apost. et evang. Prologus. = *BHL*. 6544, c. LXXII.

3. (Fol. 61^{v}-62) Prologus = *BHL*. 4321.

Solus prologus, omissa ultima sententia ; sed vid. infra, **5**.

4. (Fol. 62-63^{v}) Sermo S. Eusebii ep. Caesariensis in historia ecclesiastica de S. (Iohanne) = *BHL*. 4324.

Inc. ut in cod. 1194[18].

5. (Fol. 63^{v}-66^{v}) <Passio S. Iohannis apost.> = *BHL*. 4321 (sine prol.)

6. (Fol. 74-76) In festo S. Thomae = *BHL*. 8211.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 85[76].

7. (Fol. 81^{v}-84) In festo S. Silvestri papae.

Lectiones excerptae ex *BHL*. 7726 sqq. — Inc. *Constantinus imperator monarchiam tenens imperii, cum plurimas strages nostrorum dedisset* — Des. ut *BHL*. 7731.

CODEX 1277 (olim 221)

Membraneus, foliorum 187 (circ. 0^{m},33 × 0,22), paginis bipartitis exaratus saec. XIII in.

1. (Fol. 74-76^{v}) Miracula S. Stephani, sicut habentur in libro B. Augustini ep. de civitate Dei XXII° = *BHL.* 7866. Vatic. 1277.

Des. *resurrectio praedicatur.* Exscriptum enim est integrum cap. 9.

2. (Fol. 86^{v}-96^{v}) Tractatus S. Hieronymi presb. de assumptione sanctae Dei genitricis Mariae.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

3. (Fol. 175-176) Sermo in natale S. Petri ad vincula = *BHL.* 6683.

CODEX 1340 (olim 1883)

Membraneus, foliorum sign. A-F et 1-390 (0^{m},395 × 0,272), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

1. (Fol. 5^{v}-10) Epistola Clementis ad Iacobum fratrem Domini = *BHL.* 6646, 6647.

2. (Fol. 369-369^{v}) Altercatio Liberii papae et Constancii imperatoris = cod. 631.

Inc. *Constancius imperator dixit: " Nosse te volo...*

CODEX 1342 (olim 601)

Membraneus, foliorum 212 (0^{m},284 × 0,184), exaratus (fol. 11-189) litteris semiuncialibus saec. VIII/IX.

Folia 1-10 et 199-213, quae postmodum accesserunt, descripta sunt saec. IX.

1. (Fol. 98-100) <Gesta Liberii> = *BHL.* 4907.

2. (Fol. 124-127^{v}) Accusatio Syxti episcopi urbis Romae papae = *BHL.* 7813, 7814.

Inc. *Crescentio quidam....*

3. (Fol. 127^{v}-131) <Narratio de lapsu Marcellini papae>.

Acta concilii Sinuessani (Mansi, *Concilia*, t. I, p. 1249-57).

CODEX 1353 (olim 2672)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 266 (0^{m},421 × 0,302), paginis bipartitis exaratus anno 1461 (fol. 266), curante Iohanne episcopo Bergomensi (fol. A^{v}); quem exscriptum ex " quodam volumine vetustate paene consumpto " archivi ecclesiae Bergomensis, obtulit Iohannes episcopus cuidam cardinali (cf. ibid.), quem esse Petrum Barbum Venetum novimus ex stemmate eius depicto fol. B^{v}. Fol. 1 depictum est stemma Iohannis Barotii episcopi Bergomensis.

1. (Fol. 169-171^{v}) Depositio Marcellini papae = cod. 1342^{3}.

2. (Fol. 177-179) <Gesta Liberii> = *BHL.* 4907.

Vatic. 1353. **3.** (Fol. 210v-213) Exemplar epistolae synodi Serdicensis factae ad Iulium urbis Romae episcopum = *BHL.* 7813, 7814.

Inc. *Crescentio quidam...*

CODEX 1664 (olim 828)

Membraneus, foliorum 30 (0m,266 × 0,157), exaratus saec. X.

(Fol. 1-30) Opus Paulini Petrecordiae de vita S. Martini episcopi versibus = *BHL.* 5617.

Deest prologus.

CODEX 1788

Membraneus, foliorum sign. 217 (0m,343 × 0,240), exaratus saec. XV. Fol. 210v manu prima: *Leonardus Calendinus presbyter indignus et rector Sancti Vincentii de Prato in domo Rmi Domini Domini Ia. Cardinalis Papiensis transcripsit feliciter.*

Folia chartacea 211-216 (0m,323 × 0,225) exarata sunt saec. XVII.

(Fol. 190v-195) Oratio Pii secundi pontificis maximi habita Romae in basilica Sancti Petri pro canonizatione B. Catherinae Senensis = *BHL.* 1708.

CODEX 1869 (olim 898)

Membraneus, foliorum 210 (0m,327 × 0,236), paginis bipartitis exaratus saec. XII extr.

1. (Fol. 98-99v) Miraculum leonis et asini = *BHL.* 3872.

2. (Fol. 99v-101v) Sermo de decollatione S. Iohannis Baptistae = *BHL.* 4293.

CODEX 1989 (olim 910)

Membraneus foliorum sign. 45 (0m,228 × 0,156), exaratus variis manibus saec. XV.

(Fol. 1-25v) Iosepi Macabeicorum liber per Lapum in latinum conversus.

Praemissum est Ad clementissimum virum D. Iohannem tit. Sancti Laurentii in Lucinia S. R. Ecclesiae presbyterum cardinalem Lapi Castelliunculi proemium in Iosaphi librum de morte Macabeorum. Inc. *Permagnam mihi videtur, clementissime pater, humani generis rationem ab initio naturam habuisse* — Des. *Nunc Iosepum ipsum audiamus.*

Inc. prol. *Cum de rebus in media philosophia additis nunc omnis*

mihi disputatio futura sit — Inc. *Cum patribus nostris, optime* VATIC. 1989.
stabilita re publica, diuturnitas pacis ocium confirmasset — Des. *Abraam vero filii una cum matre victrice in patrum annumerabuntur chorum, animos puros atque immortales a Deo consecuti, cui sit gloria... Amen.*

CODEX 2666 (olim 441)

Chartaceus, foliorum sign. 363 (0^{m},288 × 0,211), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 343-349) Vita S. Hieronymi = *BHL.* 3873.

2. (Fol. 349-350) <Translatio S. Hieronymi> = *BHL.* 3878.

3. (Fol. 351-363^{v}) Epilogus S. Hieronymi.

Inc. prol. <*Ch*>*risti vicario beatissimo papae Martino quinto... frater Lupus de Oliveto praepositus generalis ordinis monachorum heremitarum Sancti Hieronymi, vocatus prior monasterii Sanctorum Bonifacii et Alexii urbis Romae...* <*S*>*ic est enim, ut inquit Hieronymus, quod ultra vires ausa in ipso conatu succumbunt* — Inc. <*Q*>*uid igitur in primis sanctus de eo dicat Augustinus* — Des. *Sanctitatem Vestram cum dicto cardinalium collegio feliciter eam regentem per tempora longaeva conservet divinitus. Amen.*

Est laudatio S. Hieronymi cum narratione Vitae et miraculorum ; ad quam plurimum usus est scriptor litteris spuriis *BHL.* 3866-3868. Sed et inest disputatio qua ostendatur S. Hieronymum fuisse monachum professum atque abbatem et in qua de ordine Hieronymitarum multis disceptatur.

CODEX 2714

Chartaceus, foliorum A et sign. 189 (0^{m},29×0,20), exaratus variis manibus saec. XV.

(Fol. 185^{v}-189) Epistola B. Hieronymi ad Eliodorum ep. de morte Nepotiani = *BHL.* 6057.

CODEX 2766

Membraneus, foliorum 150 (0^{m},190 × 0,098), exaratus saec. XII/XIII.

(Fol. 102-116^{v}) <· · · · · > Vita Mariae = *BHL.* 5419.

CODEX 2945

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 253 (0^{m},221 × 0,142), exaratus saec. XV. Fol. B^{v} descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 38-63) Beatissimi Nicolai Mirrarum ep. Vita a Leonardo

VATIC. 2945. Iustiniano Veneto patritio e graeco in latinum traducta = *BHL.* 6128.

2. (Fol. 65^{v}-66) Prologus B. Hieronymi in Vitam S. Hilarionis abbatis mirae et stupendae sanctitatis = *BHL.* 3879.

Solus prologus, omissa ultima sententia.

3. (Fol. 66-66^{v}) Prologus in Vita S. Martini ep. Turronensis per Severum Sulpitium virum eloquentissimum = *BHL.* 5610.

Solus prologus *Plerique...*

4. (Fol. 67^{v}-68) <Carmen de S. Paulo Thebaeo> = *BHL.* 6597.

CODEX 2947

Membraneus, foliorum 160 (0^{m},252 × 0,172), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XIV/XV (fol. 1-48 et 142-160) et saec. XV (fol. 49-141).

1. (Fol. 142-159^{v}) <Pseudo-Turpini historia Caroli Magni> = *BHL.* 1589-1594, 1596, 1597.

2. (Fol. 159^{v}-160) De corporibus sanctorum qui in itinere Sancti Iacobi requiescunt, quae a peregrinis sunt visitanda.

Inc. et des. ut *BHL.* 4074.

CODEX 2950

Chartaceus, foliorum sign. 97 (0^{m},218 × 0,145), exaratus saec. XV. Adsunt folia insiticia pergamena.

1. (Fol. 1-27^{v}) <Vita S. Gregorii Nazianzeni> = *BHL.* 3668.

2. (Fol. 43-43^{v}, 52-53^{v}, 46-47^{v}, 44-45^{v}, 54-97^{v}) <Vita S. Antonii ab.> = *BHL.* 609.

Fol. 43^{v} in secunda linea continuo transivit librarius imperitus a medio prologo Athanasii ad c. 5 (*P.L.*), ita: *ad quod exemplum vos insistere possitis, magna cum letitia. Haec autem Antonii contra diabolum fuit prima victoria.* — Deest epilogus Evagrii. — Eadem manus quae exaravit folia 48-51^{v} addidit in fine (fol. 97^{v}) clausulam de qua ad cod. 1201^{3} (*Igitur... Amen*).

3. (Fol. 48-51^{v}, alia manu saec. XV) B. Antonii Viennensis Vita per B. Athanasium edita = *BHL.* 609.

Reliquis omissis, des. *Inediae autem et|* (= *P.L.*, c. 6 in.) His suppleta sunt abunde quae deerant in apographo **2**.

CODEX 3169

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 144 (0^{m},205 × 0,142), exaratus saec. XVI.

(Fol. 138^{v}-142) Revelatio ecclesiae B. Michaelis archangeli in

monte qui dicitur Tumba in occiduis partibus sub Childeberto rege Francorum et Autberto *(cod.* Antb-) ep. = *BHL*. 5951.

Reliquis omissis, des. *in eodem loco operari non desinit* (=*Act. SS.*, num. 9 extr.)

CODEX 3457

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 498 (0^m,262 × 0,193), exaratus saec. XVI. Constat duobus voluminibus (fol. 1-240 et 241-498). Est autem *Antonii card. Carafae bibliothecarii munus ex testamento* (fol. A^v).

1. (Fol. 43-46) Miracula Gregorii papae X apud Aretium Ethruriae = *BHL*. 3663.

Praeambulum post cap. 3 exscriptum est et reliqua capita (4 sqq.) omissa.

2. (Fol. 175-252^v) Vita Iohannis Dominici Florentini, archiepiscopi Ragusini, cardinalis tituli S. Sixti, ordinis Praedicatorum, sub Urbano papa sexto = *BHL*. 4387.

CODEX 3482

Chartaceus, foliorum 88 (circ. 0^m,220 × 0,144), exaratus variis manibus saec. XV.

(Fol. 76) Miraculum <B. V. Mariae>.

Inc. *Fuit quaedam monacha in quodam coenobio, quae semper salutabat Virginem Mariam...* Narratio eadem atque *Mir. BVM.* 194.

CODEX 3492

Chartaceus, foliorum sign. 84 (0^m,227 × 0,157), exaratus saec. XVI. Dono datus est ex testamento ab Antonio card. Carafa bibliothecario.

1. (Fol. 1-30) Mafei Vegii Laudensis de vita et obitu Caelestini quinti = *BHL*. 6752.

2. (Fol. 30^v-84^v) Mafei Vegii Laudensis de vita et obitu B. Bernardini = *BHL*. 1189.

Des. *curat ope. Finis. Romae apud Sanctum Petrum kal. iunii 1454.*

CODEX 3539

Membraneus, foliorum 97 (0^m,327 × 0,215), paginis bipartitis exaratus manu beneventana saec. XII.

In bibliothecam venit tamquam *Antonii cardinalis Carafae bibliothecarii munus ex testamento* (fol. 1).

Vatic. 3539. **1.** (Fol. 1-2^v) Epistola Severi ad Eusevium presbyterum, postea episcopum = *BHL.* 5611.

2. (Fol. 2^v-4^v) Alia eiusdem ad Aurelium diaconem = *BHL.* 5612.

3. (Fol. 4^v-5) Epistola Severi Sulpicii ad socrum suam Basulam, qualiter sanctus Martinus de hoc mundo recesserit = *BHL.* 5613 (solus prologus).

4. (Fol. 6^v-7) (Prologus) in Vita S. Martini = *BHL.* 5610.

Exscripta sunt dumtaxat epistula et prologus, tamquam prooemium in Dialogos, qui sequuntur.

5. (Fol. 7^v-43) Dialogus S. Martini = *BHL.* 5614-5616.

Reliquis omissis des. dialogus 5616 (fol. 40) : *tam studiosis auditoribus caena deberetur* (= *P. L.*, c. 17 in.). Verum continuo subiuncta sunt, nulla rubrica interposita,

1° (fol. 40-41) Narratio Gregorii Turonensis *BHL.* 5623.

2° (fol. 41-43) Narratio de nativitate S. Briccii, qua aliis et quidem pluribus verbis proferuntur fabulae illae de quibus *Catal. Lat. Rom.*, pp. 76^{90}, 117^{7}, 467-69. — Inc. *Dum exisset beatus Martinus de provincia Pannonia, perrexit et venit Turoniam. Erat beatus Martinus plenus Spiritu sancto* — Des. *Novissimis vero temporibus, orante sancto Martino, expulsa est omnis malitia et iniquitas ab eis et facti sunt homines iusti et timentes Deum ad omne opus bonum parati et repleti sapientia et doctrina in timore Dei.*

3° (fol. 43^v) carmen versuum 32 in festo S. Martini :

Inc. *Haec mihi festa dies longos super instet annos,*
Gaudia magna ferens haec mihi festa dies...
Des. *Praelia sume libens, mihi tu quoque care sodalis ;*
Unde triumphus erit, praelia sume libens.

4° (fol. 43^v-44) Alterum carmen versuum 54, id est *BHL.* 5624, libri II versus 38-43, 58-91, 478-491.

CODEX 3542

Membraneus, foliorum 16 (0^m,326 × 0,210), paginis bipartitis exaratus manu beneventana saec. XII. Postea, saec. XIV, subiuncta est manu communi (fol. 16-16^v) narratio de qua mox.

Codex in bibliothecam Vaticanam illatus est tamquam *Antonii car. Carafae bibliothecarii munus ex testamento* (fol. 1).

(Fol. 16-16^v) Epistola quam misit B. Benedictus S. Remigio Remensi episcopo pro liberatione cuiusdam puellae daemoniacae = *BHL.* 7167.

Omisso initio, inc. *Contigit eodem tempore...* (= Krusch, p. 348, l. 14).

CODEX 3601 (olim 1161)

Vatic. 3601.

Membraneus, foliorum 22 (0m,175 × 0,121), exaratus saec. XV.

(Fol. 2-20v) Mafei Vegii Laudensis laudatio B. Monicae.

Inc. prol. (ad Eugenium IV papam)
Haec tibi quae, princeps Eugeni summe, dicamus,
Haec lege, qua placida cetera fronte soles...
Inc. *Si mihi, quanta sedes animo, te promere tantam,*
Monica, et aoniis numeris extollere possem...
Des. *Mittite cantatas aeterna in saecula laudes.*
Florentiae VI kal. septembris MCCCCXLI°.

CODEX 3623 (olim 1195)

Membraneus, foliorum 30 (0m, 210 × 0,131), exaratus saec XV.

(Fol. 1-30) Passio S. Eugeniae virg. et SS. Proti et Hyacinti = cod. 274.

CODEX 3625 (olim 1157)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 22 (0m,188 × 0,125), exaratus saec. XV. Fol. 1 prima manu: *Copia ex originali.*

(Fol. 1-22) Processus factus... super admirabili constructione ac stupenda aedifficatione ecclesiae et monasterii gloriosissimae Dei genetricis virginis Mariae prope civitatem Vinc(entiam) in monte Berice, qui nunc iuste Mons Sacer appellatur, cum miraculis ac aliis ultra naturam prodigiis quae illinc apparuerunt = *BHL.* 5413.

Des. *vitam ac personam memoratae ecclesiae vovit et largitus est* (Disconzi, c. ii extr., ed. 1820, p. 102.)

CODEX 3634 (olim 1176)

Membraneus, foliorum A-C, 1-17 (0m, 214 × 0,145), exaratus saec. XIV/XV. Fol. Cv atramento depicta est saec. XV egregia imago Fernandi infantis.

(Fol. 1-16) Martyrium pariter et gesta magnifici ac potentis infantis domini Fernandi, magnifici ac potentissimi regis Portugaliae filii, apud Fez pro fidei zelo et ardore et Christi amore.

Narratio multo brevior atque ieiunior illa quae ex lusitano edita est in *Act. SS.,* Iun. t. I, p. 563-88. — Inc. *Diebus istis novissimis pater misericordiarum et Deus totius consolationis sua dignativa miseratione e caelo ad ima nostra prospiciens, in ultimis Yspaniarum confinibus servum suum perillustrem dominum Fernandum velut clarum sidus sedentibus in tenebris et umbra mortis cle-*

VATIC. 3634. *mentissima sua miseratione produxerat in lucem* — Des. *Huius rei gravi animi anxietate somno soporatus, incolumis sancti viri praeco efficitur* (cf. *Act. SS.*, t. c., p. 588, num. 122).

CODEX 3708 (olim 1173)

Membraneus, foliorum A-C (sunt chartacea) et 1-20 (0m,147 × 0,101), quem docemur (fol. 28) esse *scriptum per me Petrum Antonium Salandum Regiensem die XXV mensis martii MDII.*

Fol. Cv depicta est imago Clementis VII papae, subiunctis versibus in eius laudem.

(Fol. 1-20) Legenda S. Iulianae viduae de Bancis de Bononia.

Inc. *Fuit olim praeclarissima in civitate Bononiae Italiae quaedam puella, nomine Iuliana, ex honesta satis domo genita, patre videlicet Iulio de Bancis, matre vero Iucunda nuncupatis; qui Iesu Christi prae cunctis diligentes* — Des. *ibique multitudine orphanorum, pupillorum ac pauperum graviter gementibus, maximo cum honore ad intra sepulchrum marmoreum collocatum fuit quinto idus februarii, hoc est die septima februarii, regnante Theodosio Romano imperatore ac Iesu Christo domino nostro, qui vivit... Amen.*

CODEX 3722 (olim 1245)

Membraneus, foliorum 38 (0m,236 × 0,165), exaratus saec. XV. Fol. 35v manu prima: *Scripta per me Bonninum Mombritium nono calendas septembrias 1472.*

(Fol. 2-35v) Ad sanctiss. patrem et dominum Sixtum IIII pont. max. Bonnini Mombritii Mediolanensis de vita divi Hieronymi presbyteri liber.

Inc. prol. *Quo mihi narretur Stridonius ore sacerdos,*
Quo vitam moresque viri cecinisse licebit...
Inc. *Gotthica Sarmaticis Romanus signa sub oris*
Straverat et pulchram regi victoria pacem...
Des. *Defossae tandem telluri corpus humandum*
Traditur infantis iuxta cunnabula Christi.

CODEX 3723 (olim 1271)

Membraneus, foliorum 12 (0m,260 × 0,183), paginis bipartitis exaratus saec. XV in.

Fol. 2 depictum est stemma Eugenii IV papae.

(Fol. 2-9) Vita S. Prosdocimi ep. et conf. = *BHL*. 6960.

Inc. *Beatissimus athleta Dei Prosdocimus...* — Omissa appendice, des. *ut post transitum nostrum mereamur cum illo vitam aeternam percipere. Amen.* Cf. *Act. SS.*, Nov. t. III, p. 355-59.

CODEX 3736

Membraneus, foliorum 12 (0^m,239 × 0,181), exaratus saec. XVI.

(Fol. 3-10^v) Deposicio Marcellini papae.

Acta concilii Sinuessani (Mansi, *Coll. concil.*, t. I, col. 1249-57).

Ex litteris Io. Petri Ferretti, canonici Ravennatis, ad Clementem VII papam anno 1531 datis, quae litterae fol. 1^v-2 manu prima sunt descriptae, novimus haec Acta e splendido quodam conciliorum codice, quem Ferrettus reppererat, esse exscripta.

CODEX 3786

Chartaceus, foliorum I-XI et sign. 1-302 (0^m,325 × 0,220), exaratus saec. XVI.

Fol. IV-VIII^v descriptus est index operum, praemisso versu : *Continet hic codex relegens quae creveris infra.*

(Fol. 1-21^v) Quae gesta sunt inter Liberium et Foelicem episcopos.

Faustini et Marcellini libellus precum ad imperatores (*P. L.*, t. XIII, col. 81-108).

CODEX 3787 (olim 503 ?)

Membraneus, foliorum 163 (circ. 0^m,313 × 0,218), paginis bipartitis exaratus saec. XI/XII.

Fol. 1-2^v descripsit ipse librarius indicem operum, praemisso hoc versu : *Continet hic codex relegens quae creveris infra.*

(Fol. 2^v-13) Quae gesta sunt inter Liberium et Felices episcopos = cod. 3786.

CODEX 3788

Membraneus, foliorum 215 (circ. 0^m,319 × 0,252), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XI et XII.

1. (Fol. 1-3^v, saec. XII in.) Vitae sanctorum pontificum Romanorum ex *Libro pontificali* excerptae. Singulis praescriptum est lemma : *Natalis sancti... papae* (add. *et martyris* quotiens opus erat).

Inc. a Vita (mutila) Zephyrini (*Hic constituit*) ; sequuntur Vitae Calisti, Urbani, Pontiani, Antheri, Fabiani, Cornelii, Luci, Stephani, Xisti, Dionysii, Felicis, Euticiani, Gai, Marcellini, Marcelli, Eusebii, Melciadis, Silvestri (multis omissis), Marci, Iulii, Felicis.

2. (Fol. 9-10^v, saec. XII) Epistula Clementis ad Iacobum=*BHL.* 6646.

Reliquis omissis et pagina non impleta, des. mutila : *et civitatem regis summi quae pax nominatur* (= *P, L.*, t. CXXX, col. 24 c).

Vatic. 3788. **3.** (Fol. 11, saec. XI in.) Ex dictis B. Petri apost. ad Clementem ep. (de officio sacerdotum) *et* (fol. 11^{v}, saec. XI) Ex dictis B. Petri apost. ad Clementem ep. de officio diaconorum.

Paucae sententiae ex epistula *BHL.* 6646 excerptae.

CODEX 3803

Membraneus, foliorum 156 (0^{m},277×0,246), paginis bipartitis exaratus saec. IX/X.

1. (Fol. 1-3) Dictio Ennodi diaconis in natale Laurentii Mediolanensis ep. = *BHL.* 4751.

2. (Fol. 21-22^{v}) Dictio quae habita est in natale sancti ac beatissimi papae Epifani in annum tricesimum sacerdotii = *BHL.* 2571.

3. (Fol. 42^{v}-58) Vita beatissimi viri Epifani ep. Ticinensis ecclesiae = *BHL.* 2570.

4. (Fol. 90^{v}-94) Descriptio vitae beatissimi Antoni monachi = *BHL.* 584.

5. (Fol. 143-145) <Ennodii eucharisticum de vita sua> = *BHL.* 2554.

CODEX 3813

Chartaceus, foliorum sign. 47 et A-C (0^{m},212×0,141), exaratus saec. XV.

Fol. A descriptus est manu recenti index libellorum. Plura de codice vid. *Anal. Boll.*, t. XVII, p. 314-17.

1. (Fol. 1-12) Vita S. Angeli Hierosolimitani martyris ordinis S. Mariae de monte Carmello = *BHL.* 464.

2. (Fol. 12-12^{v}) Visio B. Athanasii de Claromonte patriarchae Allexandrini de reliquiis S. Iohannis Baptistae = *BHL.* 467.

Des. *et tibia sancti Georgii. Haec vera ratio fuit sanctissimi Athanasii de Claromonte patriarchae Alexandriae.*

3. (Fol. 12^{v}-13^{v}) De S. Simone Stock.

Narratio Iohannis Grossi de qua *BHL.*, p. 1124. — Inc. *Sextus decimus fuit sanctus Symon Stock* — Des. *nobiles in morte induebant scapulare Carmelitae ordinis et in eo moriebantur.*

4. (Fol. 13^{v}-27^{v}) Vita S. Alberti de Abbatibus ordinis Carmelitarum = *BHL.* 228.

5. (Fol. 28^{v}-47^{v}) Vita B. Andreae de Corsinis de Florentia ordinis Carmellitarum et episcopi Fesulani, edita a venerando viro

magistro Petro Andreae de Castaneo sacrae theologiae professore eiusdem ordinis = *BHL.* 445. VATIC. 3813.

CODEX 3834

Membraneus, foliorum 105 (0^m,253×0,182), exaratus saec. IX/X.

(Fol. 19^v-21^v) Gesta a B. Augustino quando sibi successorem elegit = *BHL.* 784 b.

CODEX 3846

Membraneus, foliorum A et sign. 65 (0^m,288×0,197), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

1. (Fol. 1-3) Epistola Clementis ad Iacobum de obitu apostoli Petri et sua ordinatione = *BHL.* 6646.

2. (Fol. 3-65^v) <Recognitiones Clementis> = *BHL.* 6644.

Deest prologus. — Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *ita ut omnes ex eius sermone mutati* [*et*] *desiderarent eum videre* (= lib. X, c. 65 sub init.)

CODEX 3847

Membraneus, foliorum 71 (0^m,280 × 0,206), paginis bipartitis exaratus non una manu saec. XIV (fol. 1-26, 27-71).

1. (Fol. 27-52^v) Legenda S. Thomae de Aquino de ordine Praedicatorum, de ortu, vita et obitu ac gestis eius, cuius festum celebratur nonis marcii, qua die transiit ex hoc mundo, compilata per episcopum Lodovensem = *BHL.* 8155.

Adsunt autem (fol. 50^v 52^v) duo ultima capita quae non edidit Mombritius (cf. supra ad cod. 1218[2]) — Inc. cap. 54 *Donum autem scientiae et intelligentiae collatum divinitus* — Des. cap. 55 *Tractatus de fato qui incipit*: *Quaeritur de fato an sit.*

2. (Fol. 52^v-66^v) De miraculis patratis a Deo meritis S. Thomae = *BHL.* 8156.

3. (Fol. 67-70) Littera canonisationis S. Thomae de Aquino doctoris et confessoris de ordine Praedicatorum.

FONTANINUS, *Codex canonizationum*, p. 135-41.

4. (Fol. 70-70^v) Cronica brevis de progressu temporis S.Thomae de Aquino = *BHL.* 8157.

5. (Fol 70^v-71, add. manu recentiore) <De doctrina S. Thomae in Universitate Parisiensi vindicata.>

Narratio excerpta ex litteris Stephani episcopi Parisiensis editis apud

Vatic. 3847. Bulaeum, *Historia Universitatis Parisiensis*, t. IV, p. 204-5. — Inc. *Dudum Parisius a longis retro annis quidam episcopi Parisienses quosdam articulos, ne forsitan* — Des. *sed eos discussioni scholasticae libere relinquendo. Actum fuit hoc Parisius in mense febroarii anno Domini M° CCC° XXIV°.*

CODEX 3851

Membraneus, foliorum A, B et 50 (0^{m},257 × 0,192), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

(Fol. 1-3^{v}) <Cura sanitatis Tiberii>

Inc. *Factum est in ipso articulo passionis domini nostri Iesu Christi ut Tiberius Caesar gravi langore detineretur, in tantum ut etiam secretiora eius putredine tabescerent* — Des. *Mortuus est ergo ille impius et sepultus est in inferno. Per omnia benedictus Deus... Amen.* Cf. *BHL.* 4218, cuius haec est veluti quaedam epitome.

CODEX 3859

Membraneus, foliorum sign. 155 (0^{m},260×0,173), exaratus saec. XI.
Insunt Prudentii carmina, inter quae

(Fol. 24^{v}-83^{v}) Liber peristephanon = *BHL.* 2532, 8637, 1502, 3204, 7039, y, 1625, 3960, z, 2044, 159, 4752, 2699, 7297.
y = peristephanon, viii ; z = peristephanon, xii.

CODEX 3860

Membraneus, foliorum 80 (0^{m},250×0,168), exaratus saec. X/XI. Folium 15 manu paulo recentiore suppletum est.
Insunt Prudentii carmina, inter quae

(Fol. 11^{v}-57) Liber secundus (hymnorum) ΠΕΡΙ ΣΘΗΦΑΘΩΝ = *BHL.* 2532, 8637, 4752, 3960, 2044, v, 1502, 159, x, y, 2699, 3204, 7039, 1625, z, 7297.

v = peristephanon, xii ; x = epitaphium Constantinae (Ihm, *Damasi epigrammata*, 84) ; y = carmen de S. Agnete (ibid., 40) ; z = peristephanon, viii.

CODEX 3921 (olim 5835 ?)

Chartaceus, foliorum A et sign. 1-95 [numero 71 omisso] formae non omnino eiusdem (max. 0^{m},291 × 0,218). Constat simul conglutinatis aliquot codicillis exaratis saec. XV extr. et XVI.
(Fol. 1-19 una manu saec. XVI).

1. (Fol. 1-1^{v}) De civitate Tadiano (*corr.* Tadinato) aedificata et

recta a Romanis et eius oppressione et relevatione = *BHL.* 2819, num. 69-71. VATIC. 3921.

Haec, quae in *Act. SS.* ex hoc ipso codice edita sunt, Legendae **2** non sunt subiuncta, sed praemissa, atque reapse potius prologus quam epilogus esse videntur. Lacunam unam (in fine num. 70) explevit manus recentior (*et cum episcopo*...) ; cuius scripta etiam referunt *Act. SS.*, l. c.

Inter num. 70 et 71 leguntur in codice binae litterae Gregorii Magni (cf. *Act. SS.*, Aug. t. VI, p. 484, annot. *h*).

2. (Fol. 2-13v) Legenda B. Facundini ep. et conf. De perfectione eius et virtutibus, et de eius fine et exitu sancto = *BHL.* 2819, num. 1-68.

Ex hoc ipso codice edita est Legenda in *Act. SS.* ; cf. Aug. t. VI, p. 470, num. 17, ubi affertur codex Vaticanus 5835, in quo nihil huiusmodi. Ergo vel erravit decessor noster vel veterem numerum indicavit quo signatus esset olim codex hic 3921. Certe apographa quae in bibliotheca nostra servamus vitarum SS. Angeli et Rainaldi (infra **3**, **5**) desumpta indicantur ex codice Vaticano 5835.

Sequuntur quaedam ex eodem, ut videtur, exemplari exscripta ex quo **1** et **2**. Quae summatim recensenda puto.

(Fol. 15) DE ANTIQUIS HISTORIIS LATINORUM PAGANORUM ET QUOMODO AD FIDEM CHRISTI CONVERSI FUERUNT. *In provincia quae [in] Umbria antiquitus dicebatur temporibus illis quibus tenebrae cultus idolorum operiebatur* (corr. *-bat*)...

(Fol. 15-15v) DE CONVERSIONE CIVIUM TADINATI AD CHRISTUM ET DE S. FACUNDINO. *Et est* (corr. *Et cum) Deus misericordissimus per sanctos praedicatores suos ipsam provinciam convertisset*....

(Fol. 15v-16) DE SERVIS ET ANCILLIS DEI. *Plures vero servi Dei et ancillae in eadem patria per temporum curricula Christo Domino fideliter servierunt*... Inter quos recensetur S. Franciscus Assisiensis.

(Fol. 16) DE SANCTO VIRO SERVO DEI MAIO. *Fuit etiam in ipso castro Gualdi novo sanctus vir frater Maius*...

(Fol. 16) DE SANCTIS VIRIS PATRIAE. *Supradictos igitur sanctos patres et angelicos viros*... Des. *Subsecutus est et vere imitatus eorum sanctitatem et vitam et mores verus Dei servus et amicus frater Angelus solitarius et heremita ; de cuius conversatione et sanctis operibus aliqua, quae vere novimus, recitamus.* Cf. infra **3**.

3. (Fol. 16-19v) Narratio gestorum et sanctae vitae et felicis obitus sancti viri Angeli solitarii = *BHL.* 462.

4. (Fol. 21-24v, saec. XV extr.) Vita S. Firmini = *BHL.* 3016.

5. (Fol. 26-29v, saec. XVI) Aliqua memora<bi>lia de vita B. Raynaldi ep. Nucerini, sicut ab antiquis relata sunt, quae veridica retulit minister eius qui illi servivit pluribus annis.

Narratio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 141[63]. Vid. Appendicem II.

Vatic. 3921. **6.** (Fol. 47-54, saec. XVI) Commentarium quod sigillatim comprehendit certamina, peregrinationes et martyrium sanctorum et principum apostolorum Petri et Pauli.

Alia versio prioris partis libelli graeci editi in *Act. SS.*, Iun. t. V, p. 411-424 (cf. *BHG*^{2}. 1493). — Inc. *Non eos solum qui ab initio artes ipsas pepererunt acceptos habemus, neque eorum tantum labores nobis chari sunt* — Des. *Cumque urbi illi evangelium praedicassent et multos sibi discipulos fecissent, iterum Lystram, Iconium et Antiochiam redierunt* (cf. *Act. SS.*, num. 17 med.)

7. (Fol. 59-69, saec. XV) Informatio facti in causa reliquiarum S. Lucae evangelistae.

Fragmentum inquisitionis utrum corpus S. Lucae servetur in ecclesia Sancti Nicolai de Litore Venetiarum, an vero in ecclesia Sancti Iustinae de Padua.

Inc. *Item praesentatum est breve domino Reverendissimo, et est forma commissionis talis...*

8. (Fol. 72-88, saec. XV) De sacra Dei genetricis imagine quae in basilica illius maiori Romae asservatur (*lemma saec. XVII additum*).

Eadem manu, quae lemma addidit, in margine fol. 72 annotatum est opus illud conscriptum esse " a Iohanne Baptista basilicae Sanctae Mariae Maioris canonico et vicario pro cardinali Guilielmo Estoutevilla, Rothomagensi nuncupato "; de quo Iohanne cf. P. de Angelis, *Basilicae Sanctae Mariae Maioris de Urbe... descriptio et delineatio* (Romae, 1621), p. 37.

Inc. prol. *Clarissimi prodiderunt auctores, reverendissime pater, mutos quosdam et qui linguae officio penitus carerent...* Paulo inferius scribit auctor : *in basilica Sanctae Mariae Maioris in qua[m] tu post pontificem primas, ego secundas partes tenemus* — Inc. *Tempore quo Pelagius secundus huius nominis praesulatum in urbe Roma regebat, maxima aquarum inundatio terras o<p>plevit* — Des. *Ipsa namque tanta habundat clementia, ut nedum se ipsam sed et Filium suum vobis placabilem reddet.* Desunt nonnulla in hoc apographo (fol. 37^{v}-38^{v}).

Scriptum est opus ut ostenderetur imaginem B. V. Mariae quam S. Gregorius per Urbem detulit, in ecclesia Sanctae Mariae Maioris, non vero in Ara Caeli servari. Haec exscribo (fol. 77^{v}) : *In agro Piceno imaginem eiusdem Virginis quam vocant de Laureto nemo est qui nesciat; quem enim ad illam adeundam non movit devotio, attraxerunt nundinae; hanc coruscare miraculis omnes qui ex ea redierunt affirmant. Recensui imaginum beatae Virginis illustriores quae ad meam notitiam devenerunt...*

CODEX 3977

Membraneus, foliorum 187 (0^{m},370 × 282), exaratus saec. XIV.

Insunt *Dictamina magistri Berardi de Neapoli domini papae notarii;* inter quae

1. (Fol. 150-151^{v}) Canonizacio B. Ricardi ep. Cicestrensis.

Bulla Urbani IV, quam ed. Fontaninus, *Codex canonizationum,* p. 97-102.

2. (Fol. 152-154^{v}) Canonizacio B. Ludovici = *BHL.* 5040.

CODEX 4014

Membraneus, foliorum 49 (circ. 0^{m},323 × 0,225), exaratus saec. XIV.

Codex umore corruptus est.

(Fol. 1-37) Vita beatissimi Honorati Arelatensis archiep. et patroni sanctissimae insulae Lyrinensis = *BHL.* 3976.

Sola Vita, omissis tum miraculis, tum Passione S. Porcarii.

Sequitur officium rhythmicum eiusdem sancti cum notis musicis (fol. 37-48^{v}).

CODEX 4015

Membraneus, foliorum 315 (0^{m},293 × 0,215), exaratus variis manibus saec. XIV.

Totum implet

Inquisitio de vita, moribus, fama et miraculis Thomae de Cantilupo, quondam episcopi Herefordensis.

Hic est processus factus anno 1307 (cf. *BHL.*, p. 1194, n° 1. ii).

Inc. *In nomine Domini. Amen. Ad honorem, laudem et gloriam... Incipit inquisitio... Notum sit igitur universis praesentibus et futuris... quod dominicae incarnationis anno M° CCC°. septimo...*

Est hoc exemplar authenticum a notariis publicis recognitum.

CODEX 4016

Membraneus, foliorum A et sign. 148 (0^{m},300 × 0,209), exaratus saec. XIV in. a Ranulpho Daniel de Waltham Sanctae Crucis, notario publico (cf. fol. 111,148^{v}).

1. (Fol. 1-111) Prima inquisitio de excommunicationum articulis quibus recolendae memoriae dominus Thomas de Cantilupo, quondam ep. Herefordensis, dicebatur tempore obitus sui fuisse ligatus.

Processus factus anno 1306-1307, de quo *BHL.*, p. 1194, n° 1. i.

Inc. *In nomine Domini. Amen. Ad honorem... incipit inquisitio... Per hanc igitur praesentem scripturam universis praesentibus et*

Vatic. 4016. *futuris appareat evidenter quod dominicae incarnationis anno Mº. CCCº. VIIº...*

2. (Fol. 112-148ᵛ) Extractum primi processus de articulis excommunicationum factum per commissarios ad eorum et aliorum instructionem.

Inc. prol. *In Dei nomine. Amen. Quia dilucidius paret res divisa per partes* — Inc. *Procuratoribus et nuntiis decani et capituli Herefordensis significantibus...*

Est hoc exemplar authenticum a notariis publicis recognitum.

CODEX 4017

Membraneus, foliorum 127 (0ᵐ,361 × 0,259), exaratus saec. XIV extr.

Totum implent plurima ex processu de miraculis B. Thomae de Cantilupo, multis quidem praetermissis et ordine perverso, exscripta ex ipso codice Vaticano 4015, ut manifestum est ex foliis huiusce codicis quae in marginibus codicis nostri sunt indicata (v. g. fol. 1, 2ᵛ etc.)

Inc. a teste LXIIIº (= cod. 4015, fol. 123); des. cum teste CLXXIXº (= cod. 4015, fol. 240). Sed subiuncta est (fol. 127ᵛ) particula ex dictis testis Vⁱ (= cod. 4015, fol. 15ᵛ-16).

CODEX 4018

Chartaceus, foliorum A [membranei] et sign. 19 (circ. 0ᵐ,305 × 0,225), exaratus saec. XIV.

(Fol. 1-19) Rubrica facta super libros inquisitionis seu examinationis vitae sancti comitis Ariani = *BHL.* 2522.

Inc. *In nomine Domini. Amen. Dudum ex parte...*

CODEX 4019

Chartaceus, foliorum sign. 101 (0ᵐ,310 × 0,229), exaratus saec. XIV.

Totum implet processus canonizationis Philippi episcopi Bituricensis anno 1329 factus. Distinguendae sunt autem partes quattuor.

1. Prior (fol. 1-27) complectitur ipsa acta huius processus. In duobus sequentibus exscriptae sunt depositiones testium in primo processu, qui tempore Clementis IV factus est, collectae:

2. (Fol. 28-49ᵛ) Testes recepti super vita et conversatione Philippi quondam Bituricensis archiep. = *BHL.* 6827.

Inc. (testis I) *Frater Guillelmus de Nusilliaco de ordine Fratrum Minorum, quondam archidiaconus de Castro Radulphi in ecclesia Bituricensi, quondam canonicus Cenomannensis et Turonensis, senex et valetudinarius et sensatus, respondit de vita patris et matris felicis recordationis Philippi quondam archiepiscopi Bitu-*

ricensis. Iuratus de voluntate superioris et mandato, dixit se nihil Vatic. 4019.
scire ; sed de avo et avia dixit quod diu bene et laudabiliter in coniugio vixerunt, et postmodum vidit ipsum avum in habitu militiae Templi — Des. (testis XXI) ut *BHL*. 6827.

Et haec quidem exscripta sunt ex " originali vite ", in quo legebantur a folio I ad folium VIII et ultimum.

3. (Fol. 50-97) Testes recepti super Philippi quondam archiepiscopi Bituricensis miraculis = *BHL*. 6826.

Nullo praemisso prooemio, inc. a depositione testis XXII : *Frater Guido, presbyter capellanus de Bleto ordinis Sancti Augustini, dixit quod quadam die in vigilia beati Georgii, erunt octo anni, cum Philippus archiepiscopus esset apud Bletum et iste qui loquitur praeparasset sibi et sociis suis necessaria, et post coenam dicti archiepiscopi, dum iste qui loquitur vellet comedere et comederet de quodam pastillo, quaedam infirmitas arripuit eum, de qua amisit loquelam*... (cf. epitomen huius narrationis in principio libelli *BHL*. 6829) — Des. (testis CLXVI) ut *BHL*. 6826.

Haec exscripta sunt ex " Originali miraculorum " a folio I ad folium XX.

4. (Fol. 97-101) <De fama miraculorum Philippi archiepiscopi>

Inc. (testis CLXVII) *Iohannes de Montelucio, filius Ottonis de Mercato, Bituricensis diocesis, laicus* — Des. (testis CLXXI) *respondit quod in civitate Bituricensi communiter apud omnes magnos et parvos est publica vox et fama.*

Etsi nihil in hoc codice indicatum est, codice 4022 (fol. 19) docemur haec testimonia olim lecta esse " folio XXI " laudati " originalis miraculorum ".

CODEX 4020

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 18 (0m,408 × 0,310), exaratus saec. XIV tempore Iohannis XXII papae.

Folium A, aliunde huc allatum, tantum continet quantum fol. I huius codicis.

CODEX 4021

Chartaceus, foliorum 18 (0m,410 × 0,303) exaratus saec. XIV, eodem certe tempore quo codex 4020.

CODEX 4022

Membraneus, foliorum A et sign. 19 (0m,408 × 0,315), exaratus saec. XIV, eodem tempore quo codices 4020 et 4021.

Implet tres codices idem documentum, id est

Rubricae et examinationes sumptae de processibus inquisitio-

Vatic. 4020-4022. nibus et attestationibus habitis et receptis super vita, conversatione et miraculis re(colendae) memoriae Philippi Bituricensis archiepiscopi.

Est haec relatio facta Iohanni XXII papae in processu canonizationis ipsius tempore facto. Insunt partes quinque:

1. (Fol. 1-1v in tribus cod.) Relatio super toto negocio.

Inc. *Proposito dudum, pater sanctissime, coram vobis in consistorio... negotio canonizationis quae petebatur fieri de Philippo praedicto* — Des. *ut supra narratum est fuisse processum.*

Sequitur brevis " Ordo recollectionis totius negotii ", hoc est veluti quidam index eorum quae sequuntur.

2. (Fol. 2 in tribus cod.) Cathalogus testium vitae et conversationis eius pro temporibus quibus cum dicto Philippo conversati fuerunt.

Inc. *Verum quia nonnulli capellani et familiares dicti Philippi recepti ad testimonium* — Des. *hic singulariter designari.*

3. (Fol. 2v-10v in tribus cod.) De vita igitur (agitur *cod. 4022*) et conversatione Philippi praedicti sequitur sic = *BHL.* 6828.

Deerat in exemplari, quod ediderunt Martene et Durand, breve hoc caput primum:

De geneologia (geonolia *cod. 4020*, geonologia *cod. 4022*) seu parentela ipsius. *Recolendae memoriae Philippus Bituricensis archiepiscopus a parentibus nobilibus, bonis, sanctis et iustis, catholicis et honestis, traxit originem, bonosque et bonae vitae fratres et consanguineos habuit.*

Exarata est haec Vita (sicut et documenta **1,2,5**) paginis bipartitis, ita ut in altera parte litteris grandioribus scriptus sit ipse textus, in altera litteris minoribus additae sint annotationes seu probationes, quales viri docti nostro tempore suis libris subiungere solent. Solum textum, omissis annotationibus, ediderunt Martene et Durand. In libello autem **4** et textum et annotationes ediderunt. Hic siquidem libellus paginis non bipartitis est exaratus atque annotationes, minoribus quidem apicibus depictae, singulis paragraphis sunt continuo subiunctae. Ex quibus fas est credere Martenio codicem praesto fuisse nostris simillimum.

4. (Fol. 11-18v in tribus cod.) Sequitur secunda pars principalis, scilicet de miraculis = *BHL.* 6289.

Complectitur 47 miracula, ex quibus 29 priora ediderunt Martene et Durand. Libellus integer des. (cum miraculo 47°): *et ab illa hora sanatus effectus est meritis praefati Philippi; et de praedictis est publica vox et fama*, vel (cum probationibus seu annotationibus miraculi 47i): *Et super tertio articulo videtur deponere de fama dicti miraculi.*

5.(Cod. 4020 et 4021, fol. 18^{v}; cod.4022, fol. 18^{v}-19) De devotione fidelium ad eum et de fama miraculorum ipsius (eius *cod. 4022*). Vatic. 4020-4022.

Inc. *Quando visitabat suam provinciam* (*p. s.* cod. 4020), *recipiebatur a populo cum magna devotione ut sanctus* — Des. *et ad eius invocationem sanati sunt.*

CODEX 4023

Chartaceus, foliorum sign. 1-92 [fol. 88 praetermisso] (0^{m},292×0,220), exaratus saec. XV.

Sequitur folium pergamenum (0^{m},293×0,442), in quo exscripta est saec. XV charta Marci (Barbò) cardinalis Vicentini anno 1469 data in gratiam Vincentii de Monfort canonici Tridentini.

Ipse vero codex continet

(Fol. 1-92^{v}) Registrum in causa canonizationis clarae memoriae Leopoldi marchionis Austriae.

Est hoc apographum, non vero exemplar authenticum.

Inc. *In nomine Domini. Amen. Anno a nativitate eiusdem M. CCCC.LXVI... in mei notarii publici testiumque infrascriptorum... praesentia personaliter constitutus reverendissimus in Christo pater et dominus dominus Bessarion, miseratione divina episcopus Tusculanus, sacrosanctae Romanae Ecclesiae cardinalis, in causa et negotio praesenti a praefato sanctissimo domino nostro papa commissarius specialiter deputatus, retulit mihi Iohanni de Heesborn, clerico Cameracensis diocesis, publico apostolico et imperiali auctoritatibus notario scribaeque suo, qualiter hodie praefatus sanctissimus dominus noster papa in consistorio secreto* — Des. *uti consueverunt atque utuntur.*

Continet praesertim epistulas.

CODEX 4024

Membraneus, foliorum 36 (0^{m},353 × 0,253), exaratus saec. XV.

(Fol. 1^{v}-35^{v}) Processus habitus in partibus in negotio canonisationis B. Leopoldi marchionis Austriae per duos subdelegatos ex quinque, virtute subdelegationis factae per reverendissimos dominos cardinales commissarios.

Est hoc exemplar authenticum a notariis publicis recognitum (cf. fol. 36-36^{v}).

Inc. *Reverendissimis in Christo patribus et dominis dominis Bessarioni Tusculañ et Alano P<r>enestriñ episcopis ac Francisco Sancti Eustachii diacono... Udalricus Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Pataviensis, imperialis cancellarius, Mathias Beatae Mariae Virginis alias Scotorum Wiennae et Iohannes Cellis*

Vatic. 4024. *Sanctae Mariae, ordinis Sancti Benedicti, Pataviensis diocesis, monasteriorum abbates .. subcommissarii specialiter deputati... Litteras vestrarum reverendissimarum paternitatum ..*

Constat praecipue processus ille (fol. 4ᵛ-35) depositionibus testium 221 de meritis et miraculis S. Leopoldi a subcommissariis interrogatorum annis 1468-1470.

CODEX 4025

Membraneus, foliorum sign. nuperius 1-198, olim vero A et sign. 1-197 (0^m,352 × 0,261), exaratus saec. XIV.

Fol. A (al. 1) manu saec. XIV: *Liber canonizationis domini Karoli ducis Britanniae.* Continet codex apographum processus canonizationis de quo *BHL.*, p. 237.

Insunt duae partes praecipuae, in quorum altera (fol. 5-82, al. 6-83) proferuntur "depositiones testium super vita et meritis", in altera vero (fol. 83-179, al. 84-180) "depositiones testium super miraculis". Recensentur in priore testes 60, in posteriore testes 138.

Inc. *Sanctissimo in Christo patri ac domino nostro domino Gregorio... summo pontifici humiles et seduli oratores vestri Ludovicus vestrae ecclesiae Baiocensis episcopus ac Iohannes vestri monasterii Sancti Albini Andegavensis abbas... Pater sanctissime, scire dignetur Vestra Sanctitas nos litteras eiusdem Vestrae Sanctitatis apertas necnon et tres alias...*

CODEX 4026

Chartaceus, foliorum sign. nuperius 1-64, olim vero A et sign. 1-63 (circ. 0^m,338 × 0,225), exaratus saec. XVI in.

1. (Fol. Aᵛ, al. 1ᵛ) Epithafium B. Urbani papae quinti in sacro suo coenobio Sancti Victoris Massiliae sepulti.

Act. SS., Propyl. Maii, part. II, p. 93*, num. 8 *(Hic quiescit... migravit).*

2. (Fol. 1-60, al. 2-61ᵛ) Liber de vita et miraculis B. Urbani papae quinti = *BHL.* 8397.

3. (Fol. 61-63, al. 62-64) Ordo sollemnitatis natalis B. Urbani papae quinti, quae celebratur XIIIIº cal. ianuarii.

Inc. *Quoniam sanctissimo patri domino papae Clementi septimo extitit porrecta supplicatio...*

De officio Urbani V in abbatia Sancti Victoris Massiliensis hoc die celebrato cf. Pagi, *Breviarium,* Urbanus V, § lv.

CODEX 4027

Chartaceus, foliorum sign. 51 (circ. 0^m,396 × 0,312), exaratus saec. XIV tempore Iohannis papae XXII a Lupo de Villa Nemorum (fol. 51ᵛ).

CODEX 4028

Vatic. 4027 4028.

Chartaceus, foliorum sign. 44 (0^m,396 × 0,315), exaratus eodem tempore quo codex 4027.

Perierunt aliquot folia inter fol. 12 et 13.

Implet utrumque codicem idem documentum, id est

Rubricae,examinationes et recollectiones sumptae de processu, inquisitione, articulis et attestationibus habitis et receptis super vita, conversatione et miraculis recolendae memoriae Nicolai de Tolentino ordinis heremitarum Sancti Augustini, Camerinensis diocesis, et relatio super his.

Est haec relatio facta papae in processu canonizationis. Insunt partes quattuor:

1. (Fol. 1-1 in utroque cod.) Relatio processus.

Inc. *Pater sancte, proposito dudum in consistorio coram fe. me. domino Iohanne papa XXII praedecessore vestro pro parte venerabilium virorum domini Amelii abbatis monasterii Sancti Saturnini Tolosani* — Des. *ut supra narratum est fuisse processum.*

Notandum autem est in utroque codice verba *fe. me. dño* alia manu scripta esse in loco raso et verba *Iohanne papa XXII praedecessore vestro* addita esse eadem manu in margine utriusque codicis. Primitus legebatur utique " *coram vobis* „ (cf. ad cod. 4020-4022[1]) atque manifestum est codicem vivente Iohanne XXII scriptum, post eius mortem tandem esse alicui successori ipsius praesentatum. Sic porro in eodem documento **1** ubicumque sermo est de Iohanne XXII *(bulla sua, dicto vestro praedecessore, idem praedecessor vester* cet.), verba huc pertinentia in loco raso eadem manu sunt scripta.

Fol. 1^v in utroque codice paucissimis descriptus est "Ordo recollectionis „ totius negotii.

2. (Cod. 4027, fol 2-11^v; cod. 4028, fol. 2-12) Relatio vitae dicti Nicolai = *BHL.* 6231.

In cod.4027, folio forsan perdito, Vita des. *anno Domini M° CCC° V° die sabbati X mensis septembris (= Act. SS.*, num. 10 extr.)

In codice autem 4028 in hunc mirum modum insertae sunt in ultimis sententiis rubricae : *X mensis septembris,aetatis L vel LX annorum* **Conclusio vitae eius.** *In ordine igitur... vita et conversatione resplenduit* **De eodem primo articulo et incipit hic secunda pars huius recollectionis, scilicet de miraculis** *ac magnis et multis... vox et fama.*

Notandum est in utroque exemplari Vitam, sicut et documenta **1** et **4**, paginis bipartitis esse exaratam, additis e regione singulorum capitum plurimis annotationibus seu probationibus, quemadmodum factum est in codicibus 4020-4022[1.2.3.5]. Hae autem annotationes non sunt editae.

In miraculis de quibus mox (infra, **3**) paginae non sunt bipartitae,

Vatic. 4027, 4028.

sed eo modo annotationes sunt subiunctae, quo modo in codicibus 4020-4022[1].

3. (Cod. 4027, fol. 12-51 ; cod. 4028, fol. 13-44) De miraculis dicti Nicolai.

Inc. I miraculum : *Quod cum in claustro fratrum Sancti Augustini de Tholentino dictus Nicolaus disponeret puteum fieri* — Des. miraculum CCCI : *et semper postea fuit sana de dicto dolore.*

In cod. 4028, foliis perditis, desunt miracula 1-27, cum initio annotationum ad miraculum 27^{m}.

4. (Cod. 4027, fol. 50-51^{v} ; cod. 4028, fol. 44-44^{v}) De devotione fidelium populorum ad ipsum cum negotii conclusione.

Inc. *Quod ad eius, ut sancti, archam seu tumulum confluit*—Des. *Nicholai memoriam collaudari debere.*

CODEX 4034 (olim 1040)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 220 (0^{m},236 × 0,146), exaratus saec. XV.

(Fol. 81-104) Tractatus de translatione capitis beatissimi Andreae apostoli Dei ab urbe Patracensi Graeciae in almam urbem Romam per fratrem imperatoris Graeciae sub papa Pio secundo pontifice maximo anno Domini M° CCCC° LXII°, compositus per eundem Pium = *BHL.* 439a, 439.

Des. *apparari posset, non pro honore et decore tantummodo beati Andreae divini apostoli, verum etiam pro gloria magistri eius salvatoris Christi, cui est potestas... Amen.*

CODEX 4177

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 125 (0^{m},295 × 0,217), exaratus saec. XV.

(Fol. 15^{v}-17^{v}) De ymagine Salvatoris.

Miraculi in imagine Berytensi facti recensio de qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182[13].

CODEX 4279 (olim 2474)

Chartaceus, foliorum 270 (fere circ. 0^{m},310 × 0,215), exaratus variis manibus saec. XV.

1. (Fol. 1-31) Vita B. Gregorii Nazanzeni = *BHL.* 3668.

2. (Fol. 31^{v}-45^{v}) Vita beatissimi Hieronymi presb. = *BHL.* 3873.

CODEX 4311

Foliorum sign. pridem 1-130, partim membraneorum (fol. 1-48), partim charta-

ceorum (fol. 49-130), formae non omnino eiusdem (max. 0m,320 × 0,224), exaratus variis manibus saec. XIV extr. et XV. VATIC. 4311.

1. (Fol. 62-65) Hieronymus ad Principiam de vita Marcellae = *BHL.* 5222.

2. (Fol. 104-108v) Ad Eliodorum episcopum epitaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

3. (Fol. 114v-117v) Ad Paulam de morte Blesillae = *BHL.* 1367.

4. (Fol. 121 bis-122) Epistola Dyonisii ad Tymotheum de morte B. Pauli = *BHL.* 6671.

5. (Fol. 122) Dyonisius de laudibus Pauli.

Inc. *Apostoli Pauli opere et in Athenis Machedonia Frigia Galatia ceterisque ecclesiis lux fidei orta est* — Des. *daemones persequens abicit et Christum misericordem accedentibus facit. Ipsi gloria in saecula saeculorum. Amen.*

6. (Fol. 126-126v, 127-128v, 128v-130) exscripsit librarius locos quosdam epistulae *BHL.* 3866, totam epistulam *BHL.* 3867 et partem epistulae *BHL.* 3868.

CODEX 4318

Chartaceus, foliorum sign. 1-80, A, B [A, B membran.] (0m,217 × 0,145), exaratus saec. XV in.

Fol. 80 manu saec. XV : *Iste libellus est f. Michaelis de Lincza quondam custodis Wyenne* (?) *de ordine fratrum minorum.*

(Fol. 72v-74v) Opus super miracula Mariae Dei genitricis.

Exscripta sunt sola prima verba narrationum metricarum *Mir. BVM.* 1772, 1385, 1384 et aliarum duodecim. Quibus singulis subiuncta est prosa oratione explicatio illorum miraculorum.

Ita v. gr. inc. miraculum I. *Virgo fuit quaedam metrice quam plenius edam etc.Fuit quaedam nobilis virgo, quae circiter sex annos claustrali vita fuerat insignita...* Inc. mirac. II. *Quidam Francorum etc. Nota. Hoc miraculum tale est quod in Francia clericus quidam...* Inc. mirac. III. *Quidam Francigenae etc. Hoc miraculum tractat de duobus lusoribus, quorum unus...* Atque haec satis sunto.

CODEX 4321

Membraneus, foliorum sign. 1-229 (0m,349 × 0,248), paginis bipartitis exaratus saec. XV in.

Fol. 2-2v descriptus est manu prima index libellorum.

1. (Fol. 192v) Epistola de exitu Leae ad Marcellam= *BHL.*4809.

2. (Fol. 192v-193) Epistola ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

Vatic. 4321. **3.** (Fol. 196-198) Epistola Hieronymi consolatoria ad Paulam de morte Blesillae = *BHL.* 1367.

4. (Fol.198-201) Ad Heliodorum episcopum epithaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

5. (Fol. 202-204) Ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

6. (Fol. 205-207) Ad Principiam virginem de vita Marcellae = *BHL.* 5222.

CODEX 4354

Chartaceus, foliorum 157 (0^m,222 × 0,149), exaratus saec. XIV/XV. Cf. P. Sabatier, *Speculum perfectionis* (Paris, 1898= Collection de documents... t. I), p. clxxvi-clxxxvi; Id. *Fratris Francisci Bartholi de Assisio tractatus de Portiuncula* (Paris, 1900 = Collection... t. II), p. cxliv-vi.

1. (Fol. 1-153) Antiqua legenda sanctissimi patris nostri Francisci et aliorum beatorum sui ordinis = *BHL.* 3118.

2. (Fol. 153-157) De indulgentia portiunculae.

Primo venit ipsa narratio quae legitur in testimonio *BHL.* 3136 k, paucis mutatis vel additis. Inc. *Cum sanctus Franciscus apud Sanctam Mariam de Portiuncula esset, fuit sibi de nocte revelatum quod ad summum pontificem dominum Honorium, qui pro tempore erat Perusii, accederet pro indulgentia impetranda pro eadem ecclesia Sanctae Mariae de Portiuncula dudum reparata per ipsum. Qui de mane surgens, vocans fratrem Masseum de Marignano socium suum* —Des. (fol. 153v): *In his omnibus adhuc beatus Franciscus diem determinatum non habebat nec a Deo nec a papa.*

Continuo sequuntur testimonia *BHL.* 3136 m, 3136 g. (des. *peccatorum suorum in nomine P. et F. et S. s. Amen),* 3136 a. Post hoc autem ultimum tandem subiunctum est : *Explicit legenda sancti Francisci.*

CODEX 4358

Membraneus, foliorum 106 (0^m,174 × 0,128), exaratus variis manibus saec. XIV.

1. (Fol. 89-92) <Vita S. Erhardi ep.>

Vita multum similis Vitae *BHL.* 2591, quae forsan est huiusce nostrae editio politior.

Inc. prol. *Erhardus interpretatur fortis gloria. Fuit enim fortis* — Inc. *Erhardus, genere Scotus, parentibus, licet gentilibus, nobilissimis natus, civitate Narbonensi oriundus fuit. Hic Spiritu sancto repletus* — Des. *Ex hoc manifestum potest intelligi quod beatus Erhardus oblationem eius respuit eo quod culpa eius celari non debuit.*

2. (Fol. 92^{v}-94) <Passio S. Dorotheae>

Inc. *Gloriosa virgo et martyr Christi Dorothea ex patre Dorotheo et matre Dorothea ex nobili sanguine senatorum. Illis temporibus viguit persecutio christianorum* — Des. *Theophylus vero primitus sacro baptismate mystico corpore et sanguine Christi communicavit et sic perrexit ad Dominum, qui glorificat <sanctos suos> et ipse glorificatur in eis, qui Patri sanctoque Spiritui consubstantialis et coaeternus vivit... Amen. Anno Domini CC^{o}. LXXX° VII°, VIII° idus februarii passa est gloriosa virgo et martyr Christi Dorothea sub Dyocletiano et Maximiano Romanorum imperatoribus, a praeside Fabricio in civitate Caesarea.*

CODEX 4363

Membraneus, foliorum A-D (chartac.), sign. 1-138, E, F (0^{m},253 × 0,169), paginis bipartitis exaratus saec. XII extr. (fol. B-D^{v} saec. XV).

1. (Fol. 96^{v}-98^{v}) De vindicta domini nostri Iesu Christi facta a Tito et Vespasiano.

Inc. ut *BHL.* 4221. Et in priore quidem parte multum convenit cum hac narratione *BHL.* 4221. Postea et verbis et aliquando etiam rebus ab ea divertit, ut ubi tradit Tiberium imperatorem a B. Silvestro esse baptizatum — Des. *Cumque omnis populus hoc audisset quod factum fuerat* (cod. *fueras*), *omnes nimio terrore et timore perterriti propter mirabilia quae ostenderat Dominus, crediderunt in Domino Iesu Christo, cui regnum... Amen.*

2. (Fol. 98^{v}-99^{v}) De transitu B. Mariae Virginis = *BHL.* 5348.

CODEX 4401

Membraneus, foliorum 28 (0^{m},178 × 0,130), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

(Fol. 20^{v}-27) Vita B. Elisabeth = *BHL.* 2509.

Est haec pars recensionis brevioris libelli *BHL.* 2493 (= A. HUYSKENS, *Quellenstudien zur Geschichte der hl. Elisabeth*, 1908, p. 112-p. 120, l. 6), praemisso prologo ed. apud MONTALEMBERT-STAEDTLER, l. c., subiunctis narrationibus aliunde desumptis. Cf. K. WENCK, in *Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde*, t. XXXIV (1909), p. 464, annot. 2.

CODEX 4578

Membraneus, foliorum 44 formae non omnino eiusdem (max. 0^{m},325 × 0,240). Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis variis manibus saec. XIV.

1. (Fol. 17^{v}) <Miraculum B. V. Mariae>.

Inc. *Quidam parvulus Iudaeus cum quodam christiano litteras didicit...* Narratio eadem atque *Mir. BVM.* 95.

2. (Fol. 17^{v}-18) Quomodo Dominus docuit quendam clericum salutare Iesum et Virginem Mariam.

Inc. *Quidam clericus fuit olim diligens et sollicitus salutare matrem Domini...* Subiunguntur *versus a Domino nostro compositi,* quos ipse dicitur hunc clericum docuisse.

3. (Fol. 32-35) Liber de ortu B. Mariae et infantia Salvatoris a B. Mathaeo evangelista hebraice scriptus et a B. Hieronymo presb. in latinum translatus = *BHL.* 5334-5337.

Ante epistulas spurias descriptum est breve caput, quod inc *Anna et Esmeria fuerunt sorores...* et des. *licet alii matrem Iacobi et Iosep materteram eius fuisse contendant.*

CODEX 4583

Chartaceus, foliorum sign. 32 (0^{m},263 × 0,197), exaratus saec. XVII.

1. (Fol. 1-4) De inventione ac revelatione ac translatione sanctissimi vultus venerabilis Leboini liber = *BHL.* 4236.

2. (Fol. 4-13^{v}) <Miracula sanctissimi vultus>.

De quibus *Catal. Lat. Rom.*, p. 47 (cod. E. 42^{2}), p. 150^{6}. — Omissa parte II, des. *nullatenus cessaverunt ; cui... Amen.*

CODEX 4851

Membraneus, foliorum 166 (0^{m},132 × 0,093), exaratus saec. XII in.

1. (Fol. 1^{v}-62^{v}) Vita sancti ac perfectissimi monachi Antonii = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii.

2. (Fol. 62^{v}-68^{v}) Exempla de vita patrum.

Quaedam sententiae seu monita excerpta non solum e libris de vitis patrum, sed etiam ex Augustino et aliis, praesertim vero ex Gregorio Magno. — Primum exemplum est *BHL.* 6527, lib. I, § 1. Ultimum exscriptum ex homeliis Gregorii Magni in Evangelia, lib. II, hom. 23, c. 23 extr. (*P. L.*, t. LXXVI, col. 1241 A).

3. (Fol. 69-84^{v}) Vita S. Paulae Romanae venerabilis matronae = *BHL.* 6548.

Omissis ultimis sententiis, des. *facilius quae postulas impetrabis.*

4. (Fol. 84^{v}-85^{v}) Haec carpsimus de vita S. Fursei.

Inc. *Sanctis angelis beatum Furseum reportantibus, duo venerabiles viri spacium poscunt cum eo loquendi, et dicunt : " Duo*

enim humanae animae inimici esse probantur... in aliquo iniqui-
tatis illius participes sint (= *BHL*. 3209, *Act. SS.*, num. 28-30).

CODEX 4854

Membraneus, foliorum 100 (circ. 0^m,204 × 0,133), exaratus saec. XII.

1. (Fol. 1-29^v) Vita sancti patris nostri Iohannis archiep. Alexandrini = *BHL*. 4388.

Folio perdito, inc. in medio prologo interpretis : *adipisci promerui. Neque enim fas est*... (*Act SS.*, num. 2 med.)

2. (Fol. 30-32) Passio Domini pro re vera accipienda = *BHL*. 4227.

3. (Fol. 32-39^v) <Vita S. Basilii> = *BHL*. 1023.

Omisso initio, inc. abrupte : *Eusebius episcopus excitatus advocat principem ecclesiasticae ministrationis et quosdam reverentium cleri, et misit eos ad orientalem portam, dicens eis visionem*...

4. (Fol. 41-41^v) Miracula de eodem sancto ac beatissimo archidiacono et martyre Laurentio scripta a Gregorio Turonensis urbis episcopo = *BHL*. 4776, 4777.

5. (Fol. 41^v-43) De translatione reliquiarum eius = *BHL*. 4778, 4786.

6. (Fol. 89^v-100^v) In natale S. Dionysii ep. = *BHL*. 2175.

Omisso initio, inc. in c.17 : *Paulo apostolo Romae et post primam*... (*P. L.*, t. CVI, col. 38, l. 2) — Folio perdito, des. mutila in ultimo capite : *qui ante mons Mercurii, quoniam inibi idolum principaliter*|

CODEX 4855

Membraneus, foliorum 51 (0^m,207 × 0,146), exaratus saec. XI extr. (fol. 49^v-51^v alia manu saec. XI extr.)

(Fol. 1-48^v) Enarratio Leontii episcopi Neapoleos Ciprorum insulae de vita et actione sancti patris nostri Iohannis ep. Alexandrini = *BHL*. 4388, 4389.

CODEX 4903

Chartaceus, foliorum sign. 434 et I-XXIII (0^m,330 × 0,218), exaratus saec. XVI. Fol. 3-9 descriptus est index libellorum, praemisso hoc versiculo : *Continet hic codex relegens quae creveris infra*. Exscriptus est codex ex codice 4961.

(Fol. 9^v-37) Quae gesta sunt inter Liberium et Foelicem episcopos = cod. 3786.

CODEX 4920

Membraneus, foliorum sign. 65 et A (0^{m},189 × 0,119), exaratus saec. XI.
Fol. 1 manu saec XVI extr. : *Emptum ex libris cardinalis Sirleti.*

(Fol. 48-65^{v}) De gallica domni P. Damiani profectione et eius ultramontano itinere = *BHL.* 6708.

CODEX 4921

Chartaceus, intermixtis aliquot membranis, foliorum A et sign. 1-74 (0^{m},220 × 0,145), exaratus saec. XIV/XV.
Fol. A manu saec. XVI extr. : *Emptum ex libris cardinalis Sirleti.*

(Fol. 1-74) Liber Iheronticon de octo principalibus viciis in latinum de graeco translatum a B. Pascasio.

Praemisso prologo libri *BHL.* 6531, sequuntur quam plurimae narratiunculae, quarum primae sunt *BHL.* 6531, c. I, § 1, 2; alia recensio narrationis *BHL.* 6527, c. X, § 65 (inc. *Duo simul fratres ad abbatem venerunt; ex quibus unus dixit* : " *Ego biduanam facio...* „); *BHL.* 6525, c. 45-47 ; *BHL.* 6531, c. I, § 3 ; ultimae autem *BHL.* 6535, c. 108, et narratio de S. Ephraem et meretrice (cf. Rosweydus, *Vitae Patrum*, p. 168, cap. V (quae inc. *Cum transisset beatus Ephraem, quaedam meretrix ex amissione alterius coepit ei blandire...* et des. *et quomodo nos opportea<t> indesinenter adversus eum divinum implorare auxilium).*

Ex quibus indoles libri satis elucet.

CODEX 4932

Membraneus, foliorum A et sign. 80 (0^{m},269 × 0,190), exaratus saec. XIV extr.
Fol. A manu saec. XVI extr. : *Emptum ex libris cardinalis Sirleti.*

1. (Fol.1-34) Iacobi S. Georgii ad Velum Aureum diaconi cardinalis de stupenda electione fratris Petri de Murrone heremitae ad papatum et qualiter cessit papatui ad heremum rediens ; factus ante cardinalatum = *BHL.* 6747.

2. (Fol. 35-50) Iacobi S. Georgii ad Velum Aureum diaconi cardinalis de coronatione sanctissimi patris domini Bonifatii papae octavi = *BHL.* 6748.

3. (Fol. 51-68^{v}) Iacobi S. Georgii ad Velum Aureum diaconi cardinalis de canonizatione fratris Petri de Murrone heremitae, qui sponte papatui cedens ad heremum rediit = *BHL.* 6749.

Prologus ipsi operi est postpositus (fol. 67-68^{v}). — Foliis perditis, des. (fol. 66^{v}) cum versibus 252 et 251 libri III (*Mira... parvis, Assumpsi... Petrum*).

4. Fol. 69-80 descripti sunt, nullo praemisso lemmate, prologi I el II *BHL*. Vatic. 4932. 6746, non autem epistula nec carmen scriptoris de se ipso.

CODEX 4933

Membraneus, foliorum A, B, sign. 1-19, C (0,297 × 0,211), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-18) <De electione et coronatione Bonifatii VIII papae> = *BHL*. 6748.

CODEX 4934

Membraneus, foliorum A, sign. 1-64, B (0m,282 × 0,182), exaratus saec. XIV. Fol. A manu saec. XVI extr. : *Emptum ex libris cardinalis Sirleti.*

(Fol. 1-64v) Libellus beatae dominae Dorotheae = *BHL*. 2328.

CODEX 4961

Membraneus, foliorum A et sign. 109 (0m,352 × 0,233), paginis bipartitis exaratus post med. saec. XI.

Fol. 109v manu saec. XI : *Hunc librum adquisivit domnus Damianus S̄.+.* (= *Sanctae Cruci*). Ibid. manu saec. XV : *Iste liber est monasterii Sanctae Crucis Fontis Avellanae Eughubiñ diocesis.* Fol. A manu saec. XVI extr. : *Emptum ex libris cardinalis Sirleti.*

Fol. 1-2 descriptus est index operum, praemisso hoc versiculo : *Continet hic codex relegens quae creveris infra.*

(Fol. 2-9) Quae gesta sunt inter Liberium et Felicem episcopos = cod. 3786.

CODEX 5051

Membraneus, foliorum 139 (0m,268 × 0,188), exaratus saec. XI/XII.

1. (Fol. 50v-51v) <De S. Maria Magdalena> = *BHL*. 5454.

Inc. *et ibi fiunt multa mirabilia pro sanctis meritis eius ad sepulchrum eius per dominum nostrum Iesum Christum, cui est honor... Amen.*

2. (Fol. 52-52v) De quodam presbytero qui vidit visionem magnam.

Ex Paschasii Radberti libro *De corpore et sanguine Domini*, c. 14, § 5 (*Quidam presbyter fuit religiosus valde, Plecgils nomine... quod exterius visu conspexerat* = *P. L.*, t. CXX, col. 1319-20). Eandem narrationem, fine tamen carentem, invenit Rosweydus in antiquis editionibus librorum *De vitis patrum* et inde edidit, *Vitae patrum*, p. 643, ann. 46 ; *P. L.*, t. LXXIII, col. 991-92 ab).

CODEX 5052

Membraneus, foliorum 168 (0^m,259 × 0,186), exaratus saec. XII.

1. (Fol. 1-80) Liber gestorum Barlaam et Iosaphat servorum Dei graeco sermone editus a Iohanne Damasceno viro sancto et erudito = *BHL*. 979.

2. (Fol. 80-89^v) Vita S. Mariae Aegyptiacae. Huius imitabilis conversionis actuumque et morum vitam et paenitentiae magnum virileque certamen venerabilis Mariae Aegyptiacae, qualiter in heremo expleverit tempora vitae, de graeco transtulit in latinum Paulus venerabilis diaconus sanctae Neapolis ecclesiae = *BHL*. 5415.

Deest prologus interpretis.

3. (Fol. 89^v-97^v) Vita S. Marthae, sororis Mariae Magdalenae ac Lazari, quem Dominus suscitavit = *BHL*. 5545.

4. (Fol. 97^v-101^v) Vita S. Pauli primi heremitae a B. Hieronymo edita = *BHL*. 6596.

5. (Fol. 101^v-128^v) Vita S. Antonii monachi = *BHL*. 609.

Deest epilogus Evagrii.

6. (Fol. 129-136^v) Vita actusque S. Hieronymi presb. = *BHL*. 3870.

7. (Fol. 136^v-163^v) Vita S. Pachomii monachi = *BHL*. 6410.

Deest prologus interpretis.

8. (Fol. 163^v-168^v) Vita sanctissimi viri Symeonis = *BHL*. 7957.

CODEX 5061

Membraneus, foliorum A, B et sign. 131 (0^m,203 × 0,135), exaratus (fol. 1-128) saec. XV. Fol. 1 depictum est stemma Eugenii IV papae.

(Fol. 1-16) B. Ambrosii de morte Satiri liber primus = *BHL*. 7509.

CODEX 5084

Membraneus, foliorum A et sign. 64 (0^m,203 × 0,145), exaratus saec. XIV et (fol. 61-64^v) saec. XIV/XV.

Fol. A manu saec. XV/XVI : *Est mei Iohannis Francisci Anoali advocati Veneti.*

Fol. A^v descriptus est saec. XIV/XV index Vitarum.

1. (Fol. 1-3) Legenda de S. Maria Aegyptiaca.

2. (Fol. 3-8) De S. Georgio. Vatic. 5084.

3. (Fol. 8-11ᵛ) Legenda de S. Agatha pulchra.

4. (Fol. 15ᵛ-18ᵛ) Historia sive legenda de S. Theodora.

5. (Fol. 18ᵛ-20ᵛ) De S. Pellagia peccatrice.

6. (Fol. 20ᵛ-22ᵛ) De S. Thaysi peccatrice.

7. (Fol. 22ᵛ-25) De S. Arsenio ab.

8. (Fol. 25-28ᵛ) De septem Dormientibus qui dormierunt trecenti<s> et septuaginta duobus annis.

9. (Fol. 28ᵛ-37ᵛ) Legenda de S. Maria Magdalena pulchra valde.

10. (Fol. 37ᵛ-44ᵛ) Historia sive legenda S. Iacobi apost. de Galitia.

11. (Fol. 44ᵛ-48ᵛ) Historia de S. Christophoro.

12. (Fol. 48ᵛ-50ᵛ) Legenda de S. Christina.

13. (Fol. 50ᵛ-56ᵛ) Legenda de S. Catharina.

Vitae **1-13** exscriptae sunt ex *Legenda aurea*, c. 56, 58, 39, 92, 150, 152, 178, 101, 96, 99, 100, 98, 172. In aliquot ex illis pauca quaedam in fine sunt omissa.

14. (Fol. 56ᵛ-61) In cathedra S. Petri, qualiter B. Petrus suscitavit filium Theophyli per XIIII annis iam defunctum.

Inc. *Cum beatorum Petri et Pauli apostolorum et ceterorum fama et doctrina usquam clarexeret et quasi quidam splendor mentes audientium illustraret,* [*et*] *contigit ut beatus Petrus appropinquaret fines vicinaque loca Antiochiae magnae civitatis* — Des. *Paucis autem evolutis diebus, totus populus, totus clerus cum populo et principe beatum Petrum in summum pontificem ellegerunt et magno et nimio desiderio et immensa reverentia in cathedram patriarchatus devotissime in magnam ecclesiam sublimaverunt, eo adiuvante... Amen.*

Huius narrationis epitomen habes in initio c. 44 *Legendae aureae*.

15. (Fol. 61ᵛ-63) De S. Agnete mart. Christi.

Legenda aurea, c. 24.

16. (Fol. 63-64) De S. Iuliana virg. et mart. Christi.

Legenda aurea, c. 43.

CODEX 5085

Chartaceus, foliorum A (membranei) et 57 (0ᵐ,201 × 0,139), exaratus anno 1468.

Fol. A manu saec. XV: *Iste liber est mei Dominici de Lambertis q. domini Bertucii, q. domini Iacobi*. Ab eodem exaratus est codex; manu enim prima scriptum est fol. 53: *Completum per me D. de Lambertis q. domini Bertucii, q.d.Ia., die ultimo ianuari 1468, hora tertia noctis, ad laudem*

VATIC. 5085. *omnipotentis Dei eiusque matris ac beatae Katherinae Senensis. Amen. Amen.*

Fol. 54-55v manu prima descriptus est amplus index.

1. (Fol. 1-45v) Legenda B. Katherinae de Senis valde abbreviata.

Inc. prooemium DE TRIPLICI SIGNIFICATIONE HUIUS NOMINIS KATHERINA. *Quemadmodum dominus frater Iacobus in suis docet legendis, hoc nomen Katherina dicitur uno modo a chata graece* — Inc. pars I. *Fuit quidam civis Senensis origine, Iacobus Benencasa re et nomine noncupatus, qui concivem quandam, Lapam dictam, habebat uxorem* — Des. *Legat et autenticas contestationes, fideli testiminio roboratas praecipuorum, sanctitatem vitae virginis huius cum doctrina et facta eius mirabilia comprobantes. In quibus haec omnia diffuse dilucideque reperientur. In omnibus his sit benedictus Deus, qui est mirabilis in sanctis eius. Amen.*

Vitae subiunxit librarius hanc annotationem: *Hanc legendam supra scriptam beatae Katherinae de Senis ad brevissimum compendium reduxit quidam reverendus et devotus pater dictus Frater Antonius de Rocha de provincia Regni, tunc prior conventus Ghaetani ordinis Praedicatorum.*

2. (Fol. 45v-51v) Sermo in commendationem B. Katherinae de Senis admirabilis virginis.

Inc. *Hodie, dilectissimi, huius almae et admirabilis virginis Katherinae de Senis quam dulcis omnibus piis mentibus, sed praesertim filiis, si qui adhuc superessent, materna debet esse memoria* — Des. *ut eiusdem in caelis cum sanctis ceteris mereamur adipisci consortia, eodem praestante... Amen.*

Est haec laudatio facta a quodam qui se Catharinam, dum viveret, et vidisse et audisse profitetur (fol. 47, 50v).

3. (Fol. 52-53) Ad laudem et honorem S. Katherinae versus.

Inc. prol. *Quis sacra gesta canat, quae lingua diserta potensque...*
Inc. *Haec fuit orta Senis, ubi sancti veste recepta*
Dominici, triplici in voto virtuteque cuncta...
Des. *Inclita Romae obiit Katherina beata Senensis.*
Sunt versus 46.

CODEX 5087

Chartaceus, foliorum sign. 166 (0m,208 × 0,145), exaratus anno 1446 a Leonardo Sanuto domini Marini de Venetiis, tunc Iadrae exsistente (cf. fol. 1, 9, 150).

Fol. 1-2 descriptus est index libellorum.

(Fol. 31-34v) B. Pauli primi heremitae Vita = *BHL.* 6596.

CODEX 5091 Vatic. 5091.

Membraneus, foliorum 99 (0^{m},229 × 0,161), exaratus saec. XV, iubente nescio quo Michaele (fol. 99).
Erat olim aliqua in bibliotheca signatus *T* et *n° 38* (fol. 1).

1. (Fol. 1-7^{v}) Vita beatissimi Hieronymi <c>hardinalis, doctoris magnifici.

Inc. prol. et inc. Vita ut in *BHL.* 3874. — Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 374 (cod. A. 13, 2^{2}).

Exscripta est ipsa *Legenda aurea*, quibusdam verbis mutatis, quibusdam sententiis additis, subiuncta etiam appendice " *Unde ex omnibus...* " de qua *Catal. Lat. Rom.*, l. c.

2. (Fol. 7^{v}) Describitur quomodo translatum fuit eius corpus Romam.

Inc. *In quadam legenda transmissa de Roma dicitur quod post mortem gloriosi Hieronymi elapso magno curriculo temporis, Hierusalem destructa fuit et a barbaris occupata* — Des. *et devotissime laudavit. Amen.*

3. (Fol. 7^{v}-8) In sepulchro S. Hieronymi sculpti habentur hi versus.

Hic dux doctorum iacet et flos presbyterorum,
Sanctus Hyeronymus, sed ei locus est nimis imus.
Hic tu discrete catholice sive facete,
Dic veniens : Ave ; desuper ire cave.

4-6. (Fol. 8-47^{v}, 47^{v}-55, 55-91^{v}) descriptae sunt tres epistulae spuriae *BHL.* 3866-3868, praemissis solitis lemmatibus.

4. (Fol. 91^{v}-95) De miraculis per B. Hieronymum factis in Troia civitate Apuliae = ex *BHL.* 3876.

Ea quae leguntur in *Act. SS.*, Sept. t. VIII, p. 656-659, num. 1191, 1192, 1195, 1196, 1203, 1204, 1201, 1206, 1208, 1197, 1198, 1200, 1211, 1212. Inc. *Sciendum quod moderno tempore* — Des. *sollemniter festinatur* (immo *festivatur*).

CODEX 5094

Membraneus, foliorum 31 (0^{m},237 × 0,169), exaratus saec. XII.

1. (Fol. 1-23) Gesta Iesu Christi domini nostri, quae imperator Magnus Theodosius repperit in Hierusalem civitate summi Dei, quomodo adduxerunt eum ante Pilatum.

Evangelium Nicodemi (Tischendorf, *Evang. apocr.*, 2^{a} ed., p. 333-416). Inc. prol. *Ego Etheus primus doctorum...*; cf. ibid. p. 334, annot. — Des. narratio fol. 18^{v} : *quae gesta sunt de Iesu in praetorio meo.*

Valete; cf. ibid., p. 416 annot. Continuo subiuncta est (fol. 18v-23) narratio *BHL*. 4220.

2. (Fol. 24-31) Vindicta domini nostri Iesu Christi = *BHL*. 4221.

Fine contracto, des. *et non fui dignus videre faciem tuam. Ipse Deus omnipotens... defendat nos ab insidiis inimici et perducat nos ad vitam aeternam, qui est benedictus... Amen.*

CODEX 5101

Chartaceus, foliorum 53 (0,214 × 0,140), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-53) Vita S. Athanasii ep. Alexandrini = *BHL*. 732.

CODEX 5119 (olim 5181)

Chartaceus, foliorum sign. 1-103, 175-180 (0m,214 × 0,140), exaratus variis manibus saec. XV.

1 (Fol. 56-61v) Vita B. Pauli primi heremitae ab Hieronymo conscripta = *BHL* 6596.

2. (Fol. 62-66v) Narratio de B. Malcho monacho captivo = *BHL*. 5190.

CODEX 5158

Chartaceus, foliorum 31 (0m,207 × 0,150), exaratus saec. XV, forsan anno 1443 (cf. fol. 31).

(Fol. 13v-14v) Liber miraculi S. Nicholai de tribus pueris.

Inc. *Tres pueros vocum discendi misit ad artes,*
Nuda sibi ne mens artibus esset inhers...
Des. *Qui fuit inventor presentis materiei*
Tu sibi parce, Deus, et miserere mei.

CODEX 5163

Chartaceus, foliorum 82 (0m,195 × 0,140), exaratus saec. XV.

(Fol. 16-26v) Maphei Vegii Laudensis Antoniados (libri quattuor) = *BHL*. 600.

Pessimo errore factum est ut haec carmina, quae sunt de S. Antonio abbate in Thebaide, inter Vitas S. Antonii de Padua (*BHL*. 600) recenseremus.

CODEX 5256

Partim membraneus, partim chartaceus, foliorum 184 formae non omnino eiusdem. Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis XIV-XVI.

Fol. 59-79 chartacea (0m,218 × 0,115) exarata saec. XV/XVI. Vatic. 5256.

(Fol. 59-78v) Diversae historiae B. Odorici de Utino, ordinis Fratrum Minorum, de ritibus et conditionibus diversarum gentium huius mundi et de martyrio quattuor Fratrum Minorum inter infideles.

Inc. prol. ut in *BHL*. 6305. — Inc. narratio ut in *BHL*. 6306. — Des. *dicebant esse homines daemonum infernalium* (cf. *BHL*. 6104). — Appendix I ut in *BHL*. 6303. — Appendix III ut in *BHL*. 6304. — Sequitur appendix II : *Praedicta autem ego frater Guilielmus de Solagna in scriptis redegi... ut omnes facilius intelligerent quae hic scribuntur vel in isto libro dicuntur.*

Supradictus autem frater Odoricus postea ex hoc saeculo migravit ad Dominum in conventu Utini anno Domini M. CCC. XXXI. die XIV ianuarii ; qui postmodum multis et magnis coruscavit miraculis.

CODEX 5257

Partim membraneus, partim chartaceus, foliorum sign. 1-49, A, B, 4-13 formae non omnino eiusdem. Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis saec. XV et XVI.

I. Folia 1-8 membranea (0m,203 × 0,138) exarata saec. XIV/XV.

1. (Fol. 1-6v) Legenda B. Clarae virg. = *BHL*. 1817.

II. Folia 8-29, olim sign. 1-21, chartacea (0m,207 × 0,143), exarata anno 1506 (cf. fol. 29).

2. (Fol. 9-29) Liber de infantia Salvatoris.

Inc. ut *BHL*. 5335. — Des. *ubi te laeti facie ad faciem videamus dominum nostrum Iesum Christum,qui cum Deo Patre... Amen.De tali puero Beatae Mariae filio benedicamus Domino. Deo gratias.*

Plurimis in locis convenit ad verbum cum evangelio Pseudo-Matthaei (*BHL*. 5335-37).

III. Folia 30-38 chartacea (0m,209 × 0,138) exarata saec. XV.

3. (Fol. 30-38v) Legenda SS. Hermachorae et Fortunati = *BHL*. 3838.

IV. Folia 39-49 membranea (0m,201 × 0,131) exarata saec. XV.

4. (Fol. 39-43) Malci monachi captivi Vita = *BHL*. 5190.

5. (Fol. 43-49) B. Pauli primi heremitae Vita = *BHL*. 6596.

V. Folia A, B et sign. 4-13 chartacea (0m,208 × 0,155) exarata anno 1460 (fol. Bv notavit alia manus saec. XV : *Scripto e miniato per mano di me Feliciano*

 da Verona a mio nome e instantia negli anni di Christo 1460 dil mese di zenaro.

6. (Fol. B^{v}, 4-13^{v}) De monaco captivo per beatissimum Hieronymum narratio = *BHL.* 5190.

CODEX 5394

Chartaceus, foliorum A-C, sign. 1-54, D, formae non omnino eiusdem. Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis saec. XV extr. et XVI.

Folia A-C, 1-12 (0^{m},328 × 0,230) exarata saec. XVI extr.

Fol. C annotatum est manu saec. XVI/XVII: *ex antiquo codice litteris longobardis folio reali in pergameno sine principio et fine, qui est in bib. Vaticana.*

1. (Fol. 3-10^{v} et 1-2) In natale S. Ioannis apost. et evang. = *BHL.* 4321.

2. (Fol. 2^{v} et 11-12^{v}) Item sequitur ex Historiarum Eusebii grammatici episcopi de S. Ioanne apost. et evang. = *BHL.* 4324.

Superius repetito initio, inc. *Igitur post Domicianum imperio potitum Nerva...*; des. *resurrectionis ostendit, adiuvante ipso... Amen* (= l. III, c. 20, § 8 - c. 23 extr.)

CODEX 5410

Chartaceus, foliorum sign. 202 variae formae (fol. 31-202 circ. 0^{m},343 × 0,230), exaratus saec. XVII in.

Fol. 1: *Ex libris Francisci Peniae Rotae decani.*

Fol. 31: *Sanctus Sophronius archiepiscopus Hierosolymitanus de laudibus et miraculis sanctorum martyrum Cyri et Iohannis. Habetur manuscriptus in archivo ecclesiae Sanctae Mariae in Via Lata de Urbe, ex quo ego Franciscus Penia Rotae auditor hunc codicem transcribi curavi anno iubilei MDC.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 249-50.

Et reapse fol. 30 et fol. 30^{v} exscriptae sunt duae annotationes: *In nomine Domini. Amen. Anno dominicae incarnationis MCCXCVIII... fuit iste liber... religatus per manum Iacobi Marqueti de Arenula et reparatus...* et: *Ego Iacobus Cremoñ... offero me in ecclesia martyrum praedictorum... Ego Bar. presbyter Sanctorum Cyri et Iohannis promitto dicto Iacobo oblato dare victum et vestitum secundum possibilitatem ecclesiae.*

1. (Fol. 32-38) <Passio SS. Cyri et Iohannis> = *BHL.* 2077.

Inc. mutila :| *re minime valuisset...* (cf. *P. L.*, col. 705 D)

2. (Fol. 38-40) <S. Cyrilli sermones tres de SS. Cyro et Iohanne>

MAI, *Spicil. Rom.*, t. IV, p. 263-66; *P. L.*, t. CXXIX, col. 712-14.

3. (Fol. 40-61^{v}) Beati Sophronii monachi monasterii abbatis Theodosii, quod est circa desertum sanctae Christi Dei nostri

civitatis, qui postmodum episcopus factus est eiusdem Hieroso- VATIC. 5410.
lymitanae civitatis, in laude sanctorum martyrum Cyri et Iohannis, et miraculorum quae ab eis gesta sunt ex parte narratio. Protheoria, id est prelatio = *BHL.* 2079.

4. (Fol. 61ᵛ-195ᵛ) <Miracula eorundem> = *BHL.* 2080.

5. (Fol. 195ᵛ-199) Translatio ss. mm. Abbacyri et Iohannis, qualiter Romam applicuerunt corpora.

Ed. P. ARINGHUS, *Roma subterranea* (Romae, 1659), t. I, p. 221-22.

CODEX 5411

Membraneus, foliorum 286 (circ. 0m,40 × 0,29), paginis bipartitis exaratus saec. XI/XII, praeter folia 273-285, quae duabus manibus saec. XII sunt descripta.

1. (Fol. 1-2ᵛ) <Vita S. Pauli primi eremitae> = *BHL.* 6596.

Foliis perditis, inc. mutila: |*se inde possit excutere, blandis sertorum nexibus irretitum relinqui* (= *P. L.*, c. 3 med.) et des. mutila: *ut tuo adhuc instituantur exemplo. Quam*| (= ibid., c. 10 sub fin.)

2. (Fol. 3-16) Vita S. Antonii heremitae = *BHL.* 609.

Foliis perditis, inc. mutila: *largitus est, ne in aliquo aut sibi aut sorori molestia gigneretur* (= *P. L.*, c. 2 sub fin.)

3. (Fol. 16-26) Vita S. Hilarionis monachi = *BHL.* 3879.

4. (Fol. 26-29) Vita captivi monachi = *BHL.* 5190.

5. (Fol. 29-62) Vita sanctorum = *BHL.* 6524 prologus et c. 1-11, 18-29, 12-17.

6. (Fol. 62-64ᵛ) De Frontonio ab. = *BHL.* 3191.

7. (Fol. 64ᵛ-65) De Martino monacho = cod. 1199[11].

8. (Fol. 65-77) <Ex vitis patrum> = *BHL.* 6526, c. 15-47, 49-54.

9. (Fol. 77-84ᵛ) <Historia Lausiaca> = *BHL.* 6534.

Deest prologus. Exscripta sunt sola c. 1-8 et 15. Sed cf. infra, **10-12**.

10. (Fol. 84ᵛ-86ᵛ) De S. Elogio et quodam leproso = *BHL.* 6534, c. 16.

11. (Fol. 86ᵛ) De S. Stephano in Libia = *BHL.* 6534, c. 17.

12. (Fol. 86ᵛ-87) De S. Innocentio = *BHL.* 6534, c. 18.

13. (Fol. 87-102) <Ex vitis patrum> = *BHL.* 6525, c. 220, 217; *a*; *BHL.* 6527, lib. VII, c. 39, 40, 42; *BHL.* 6525, c. 8-16; *BHL.* 6527, lib. V, c. 1, 2; *b*; *BHL.* 6527, lib. V, c. 3-5, 7, 9, 10, 15, 16, 18, 21, 23, 26, 28, 32-35, 37-39, 14, 41; *BHL.* 6534, c. 13; *BHL.* 6527, lib. XVIII, c. 19; *BHL.* 6529, lib. I, c. 15; *BHL.* 6527, lib. I, c. 11.

Ultima narratio, initio omisso, inc. *Interrogavit unus patrum...* et

Vatic. 5411. quibusdam additis des. *ut videatur tibi esse proxima mors omni die.* Narrationes *a* et *b* eaedem sunt de quibus supra ad cod. 1201^{16} sub *a* et *b*.

14. (Fol. 102-107^{v}) Vita de S. Machario Aegyptio.

Incipit a *BHL.* 5095, non integre tamen exscripto. Cui subiunctae sunt plurimae narrationes de S. Machario ex variis libris de vitis patrum excerptae. Ultima est *BHL.* 6529, lib. III, c. 16.

15. Sequuntur (fol. 107^{v}-169) quam plurimae narratiunculae ex variis libris de vitis patrum desumptae, ita ut in ipso initio simul collectae sint narrationes de gestis vel dictis singulorum sanctorum 1) Antonii, 2) Arsenii, 3) Pastoris, 4) Bessarionis, 5) aliorum.

Primae narrationes sunt *BHL.* 6526, c. 55 ; *BHL.* 6527, lib. II, c. 1 ; *BHL.* 6525, c. 218...; ultimae vero *BHL.* 6527, lib. VII, c. 30 ; lib. IV, c. 43 ; *BHL.* 6538 cap. ultimum.

16. (Fol. 169-184^{v}) Vita S. Mauri ab. = *BHL.* 5773.

Desunt epistula et prologus.

17. (Fol. 184^{v}-199) Liber de vita vel obitu seu iteratione S. Paulae editus in consolatione B. Eustochiae filiae eius a B. Hieronymo presbytero Bethlehem = *BHL.* 6548. Ian. 26.

18. (Fol. 199-203^{v}) Vita Pelagiae martyris *(corr. man. rec.* meretris) = *BHL.* 6607.

Praemissus est prologus interpretis in Vitam *BHL.* 6605 (*Verba.... vota Deo*).

19. (Fol. 204-205) Vita S. Taises meretricis = *BHL.* 8014, 8015.

20. (Fol. 205-215) Vita vel acta S. Mariae Aegyptiacae = *BHL.* 5417.

21. (Fol. 215-215^{v}) Vita vel transitus S. Mariae Magdalenae = *BHL.* 5454.

22. (Fol. 215^{v}-217) Vita S. Marinae virg. = *BHL.* 5528.

23. (Fol. 217-219) <Narratio ex vitis patrum> = *BHL.* 6529, lib. I, c. 15.

24. (Fol. 219-224) Vita S. Eufrosinae = *BHL.* 2723.

25. (Fol. 224-230) Vita B. Odiliae virg., cuius transitus colitur die passionis S. Luciae = *BHL.* 6271.

26. (Fol. 230-240) Vita S. Eufraxiae virg. = *BHL.* 2718.

27. (Fol. 240-245) Vita S. Theodorae = *BHL.* 8070.

28. (Fol. 245-271 et 286) Enarratio Leontii ep. Neapoleos Cypriorum insulae de vita et actione sancti patris nostri Iohannis archiep. Alexandrini = *BHL.* 4388.

29. (Fol. 286-286ᵛ et 272) Passio S. Reguli mart. = *BHL*. 7102. VATIC. 5411.
Sept. 1.

Reliquis omissis, des. ut indicatum est in *Catal. Lat. Rom.*, pp. 73[14], 171[2]. — Foliis inter 286 et 272 perditis, deest pars media inter *Impletum namque est in illis*| (= *Anal. Boll.*, t. XI, p. 266, l. 1) et |*stadiis, ipso pro quo passus est faciente, portavit..*, (= *Act. SS.*, num. 26 sub init).

30. (Fol. 272-272ᵛ) Natalis S. Octaviani conf. = *BHL*. 6257.
Sept. 2.

Foliis perditis, des. mutila : *ut ait Apostolus* : *Per quem mihi mundus*|.

31. (Fol. 273-273ᵛ et 280-283) Actus vel Vita S. Symeonis monachi.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 238[27].

32. (Fol. 274-277) <Vita S. Macarii Romani> = *BHL*. 5104.

Foliis perditis, inc. mutila : *hanc ingredi voluerit, manu sinistra vadat...* (= *P. L.*, c. 8 extr.)

33. (Fol. 277-279ᵛ) <Visio S. Baronti>.

Inc. ut indicatum *Catal. Lat. Paris.*, t. III, p. 122[8]. — Foliis perditis, des. mutila : *quia ad ipsius adventum apertae sunt ecclesiae ingressis nobis* (cf. *Act. SS.*, Mart. t. III, p. 573, num., 18 sub init.)

34. (Fol. 283-285) Passio S. Barbarae virg. et mart. = *BHL*. 913.

35. (Fol. 285-285ᵛ) Vita S. Romualdi conf. = *BHL*. 7324.

Deest prologus. — Foliis perditis, des. mutila : *Hunc ergo impiger Romualdus adiit eique omnem sui cor*| (= *P. L.*, col. 957 c ; cf. annot. 181).

CODEX 5516

Chartaceus, foliorum 104 (circ. 0ᵐ,210 × 0,165), exaratus variis manibus saec. XVI extr.

1. (Fol. 1-3) De sacro oratorio SS. Pauli, Lucae evang. et Martialis discipuli, ac de veneranda sanctissimae Dei genitricis imagine narratio accepta a veteribus monumentis huius sacrae diaconiae, ubi inter alia habetur sacrum officium antiquitus scriptum, in quo distincta per novem lectiones subsequens historia recensetur = *BHL*. 5582.

2. (Fol. 3-7) <Miracula B. V. Mariae per hanc imaginem patrata>.

Ed. ex hoc codice cum narratione *BHL*. 5582, cuius sunt pars altera,

a L. CAVAZZI, *La diaconia di S. Maria in Via Lata* (Roma, 1908), pp. 383-84, 384-87.

CODEX 5539

Chartaceus, foliorum sign. 58 (0^{m},261×0,203), exaratus saec. XVI extr.

(Fol. 2-58) De sacra Dei genitricis imagine quae in basilica illius maiori Romae asservatur = cod. 3921^{8}.

Praemissa est (fol. 1-1^{v}) epistula Federici et Marini Rainaldiorum fratrum ad Sixtum V papam, qua ipsi hunc librum offerunt " ex praeclara tua bibliotheca Vaticana descriptum „.

CODEX 5667

Membraneus, foliorum A, B, sign. 77, C, D, (0^{m},283×0,195), exaratus anno 1464 vel circiter.

Fol. B^{v} descripta est magna cum cura alia manu saec. XV haec epistula :

Franciscus Piccolhomeus cardinalis Senensis Iacobo Sylverio Piccolhomineo episcopo Cremonensi amitino suo S. P. D.

Fateremur a Dignatione Tua iure negligentia nos posse culpari, si causa dilationis in transmictendo cunctis manifesta non foret. Fuit hercle nobis semper cordi orationes fe. re. Pii nostri II. in unum congestas, ut expostulaverat, eidem destinare ; sed nimiis negociis et crebrioribus concistoriis impediti animum ad id aliasque familiares curas intendere non valuimus. Nunc autem aliquid ocii nacti ipsas conscribi curavimus, adiecta etiam Andreide domini Alessii episcopi Clusini patrui tui ; quas sic licet indocta manu conscriptas Antonio servitori nostro dedimus ad te perferendas, epistolas eiusdem Pii ad paucos dies transmictere pollicentes, ut animi voluptati, qua S(anctita)ti p(redic)te famulando afficiebatur, eiusdem scripta legendo non careat. Dominam Neram amitam, Sylverium Nicolaumque amitinos salvos esse iubeat Dignatio Tua, quam hortamur stomachi prosperitati incumbere, ut ipsa in pristinum redacta reditum tuum in curiam a nobis peroptatissimum maturet. Litem inter Castroplebenses et Sartheanenses cupimus auferri. Valeat nostri memor.

Ex Urbe VII kal. martii M. CCCC. LXIIIJ, manu propria.

Volumen ad episcopum Cremonensem perlatum non esse docet annotatio manu saec. XV descripta fol. B^{r}: *Liber hic pertinet ad R^{m}. D. cardinalem Senensem, quia, superveniente repentina morte R. D. episcopi Cremonensis, non pervenit ad manus eius.*

1. (Fol. 19-40) Andreis, id est historia de receptione capitis S. Andreae = *BHL*. 439a, 439.

2. (Fol. 55^{v}-61^{v}) <Pii II papae oratio in laudem S. Catharinae Senensis> = *BHL*. 1708.

Des. *utilitati concedant.*

CODEX 5696

Membraneus, foliorum A et sign. 1-309 (0^m,505 × 0,360), paginis bipartitis exaratus saec. XII in., praeter folia 272-296^v (0^m,495 × 0,354), quae saec. XII sunt descripta. Supersunt folia pridem signata 1-288 (=nunc 1-5, 5 bis, 6-281, 283-288) et 297-319 (= nunc 289-309).

Codex vetustissimus olim Sanctae Mariae ad Martyres, cuius saepe mentionem facit card. Baronius in Annalibus, ab illius ecclesiae canonicis S^{mo} D. N. Paulo papae V per D. Nicolum Alemannum dono missus et ab eodem summo pontifice Bibliothecae Vaticanae donatus die 22 novembris 1612 (ita fol. A^v).

1. (Fol. 16-18^v) S. Caesarii diac. = *BHL.* 1511. Nov. 1.

2. (Fol. 18^v-19^v) Miraculum eiusdem sancti martyris = *BHL.* 1517.

3. (Fol. 19^v-26) S. Leonardi conf. = *BHL.* 4862-4867. Nov. 6.

4. (Fol. 26-31) SS. MM. Quattuor Coronatorum = *BHL.* 1837. Nov. 8.

5. (Fol. 31-34) Dedicatio basilicae Salvatoris. Nov. 9.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 94[88].

6. (Fol. 34-34^v) <Miraculum de imagine Christi deiecta in puteo>.

Inc. ut in exemplari de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 65[51]. — Des. *Sed ipsa imago posita est in ecclesia Sanctae Sophiae supra ipsum puteum, quae et valde venerabatur ab omnibus usque in tempus scilicet Leonis imperatoris. Ipse autem, qua ex causa vel cur nescio, praecepit eam igne cremari.*

7. (Fol. 34^v-35) <Epistula Abgari ad Iesum et Iesu ad Abgarum>.

Inc. prol. *Redemptor igitur et salvator noster Iesus Christus, antequam pro salute hominum pateretur* — Inc. epist. I. *Abgarus toparcha... Audivi de te* — Inc. epist. II. *Beatus es qui in me credidisti...*

8. (Fol. 35-38) S. Theodori mart. = *BHL.* 8077. Nov. 9.

9. (Fol. 38-43^v) Passio SS. Triphonis et Respitii mart. = *BHL.* 8336, 8337. Nov. 10.

10. (Fol. 43^v-48^v) Vita S. Nimphae = *BHL.* 6256. Nov. 10.

11. (Fol. 48^v-59) Vita B. Martini ep. = *BHL.* 5610, 5613, 5619. Nov. 11.

Inc. prologus : *Beati Martini vitam scribere exordiar, quae ante episcopatum vel in episcopatu gesserit...*

Deest epistula ante libellum 5610; deest et prologus libelli 5613.

12. (Fol. 59-67^v) Passio S. Martini papae = *BHL.* 5597. Nov. 12.

 Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 180[8].

13. (Fol. 67^{v}-68^{v}) Vita S. Britii conf. = *BHL.* 1452. Nov. 12.

14. (Fol. 68^{v}-77^{v}) Passio S. Caeciliae virg. = *BHL.* 1495. Nov. 22.

15. (Fol. 77^{v}-80^{v}) Passio S. Clementis = *BHL.* 1848. Nov. 23.

16. (Fol. 80^{v}-81^{v}) Miraculum S. Clementis = *BHL.* 1855.

Inc. *In divinis voluminibus...*

17. (Fol. 81^{v}-87) Passio S. Grisogoni et Anastasiae et aliarum = *BHL.* 1795, 8093, 401. Nov. 24.

Contracta est ultima pars narrationis 1795 et tota narratio 8093.

18. (Fol. 87-90) Passio S. Caterinae virg. Nov. 25.

Inc. *Anno ter centesimo quinto, regnante impio et iniquo Maxentio imperatore, erat multa insania idolorum adeo ut paene totus mundus diversis erroribus repleretur* — Des. *Satellites autem accipientes illam secundum caesaris iussionem decollaverunt eam vicesima quinta die mensis novembris, regnante Domino... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 18[39].

19. (Fol. 90-90^{v}) Passio Alexandrini Petri ep. Nov. 25.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 21[8].

20. (Fol. 90^{v}-95) Festivitas ss. mm. Eusebii presb., Marcelli diac., Ypoliti, Hadrias, Paulinae, Neon et Mariae, Maximi, Martanae et Valeriae = *BHL.* 3970. Nov. 30.

21. (Fol. 96-98^{v}) Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428. Nov. 30.

22. (Fol. 98^{v}-102) Passio S. Vivianae virg. = *BHL.* 1322. Dec. 2.

Desunt ultima verba : *Explicit passio...*

23. (Fol. 102-104) Passio S. Barbarae virg. et mart. = *BHL.* 915.

24. (Fol. 104-108^{v}) Vita S. Sabae conf. = *BHL.* 7406. Dec. 5.

Deest prologus. — Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, pp. 67[74], 81[4].

25. (Fol. 108^{v}-115) Vita S. Nicolai ep. et conf. = *BHL.* 6105, 6106.

26. (Fol. 115-115^{v}) Obitum B. Nicolai archiepiscopi.

Narratio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 437[8].

27. (Fol. 115^{v}-117^{v}) Miraculum S. Nicolai de tribus pueris = *BHL.* 6171.

28. (Fol. 117^{v}-126) Vita B. Ambrosii ep. edita a Paulino = *BHL.* 377.

29. (Fol. 126-129) Passio S. Savini ep. et mart.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 81[7].

30. (Fol. 129-131) Vita et actus B. Damasi papae. Vatic. 5696.

Narratio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 304[49].

31. (Fol. 131-132^v) Passio S. Luciae virg. = *BHL.* 4992. Dec. 13.

32. (Fol. 132^v-142^v) Passio SS. Eustratii, Auxentii, Nardarii et Oresti et aliorum. Dec. 13.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 19[45].

33. (Fol. 142^v-149) Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8143, 8136. Dec. 23.

34. (Fol. 149-151) Passio S. Gregorii Spoletani mart. = *BHL.* 3677.

35. (Fol. 151-157) Passio S. Eugeniae virg. = *BHL.* 2667.

36. (Fol. 157-158^v) Translatio S. Stephani protomartyris in Constantinopolim = *BHL.* 7858.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 187[62].

37. (Fol. 158^v-160) Translatio S. Stephani in Romam = *BHL.* 7881, 7880 a, 7880.

Des. narratio 7881 : *Quibus per inpensas venerationes advenientis populi exaudiuntur orationes ad honorem... Amen.* — Inter 7880 a et 7880 leguntur haec : *Translatio corporis protomartyris Stephani celebratur pridie nonas maias. Quae carmina scripsit super tumulum gloriosorum martyrum almificus praesul Pelagius.*

38. (Fol. 160-165) Passio S. Iohannis apost. et evang. = *BHL.* 4321. Dec. 27.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, pp. 68[84], 82[17].

39. (Fol. 165-183^v) Vita B. Silvestri papae = *BHL.* 7726, 7727, 7729, 7742, 7733, 7735. Dec. 31.

Pro prologo *BHL.* 7725 praefixus est ille quem edidit Narbey, *Supplément aux Acta SS.*, t. II, p. 166.

40. (Fol. 183^v-187^v) Miraculum S. Basilii conf. = *BHL.* 1022. Ian. 1.

Descripta sunt dumtaxat inscriptio, prologus interpretis et capita 7, 8, 10 ; ultimi quidem illius ea recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 1-2[2], n° 10 β.

41. (Fol. 187^v-193^v) Natalis S. Martinae virg. Ian. 1.

Passio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 436-37[1].

42. (Fol. 193^v-202) Passio SS. Iuliani et Basilissae et Celsi et aliorum = *BHL.* 4532.

Deest prologus.

43. (Fol. 202-207^v) Passio S. Margaritae virg. = *BHL.* 5308.

Vatic. 5696. Deest prologus.

44. (Fol. 207ᵛ-208ᵛ) S. Felicis presb. = *BHL.* 2885. Ian. 24.

45. (Fol. 208ᵛ-209) Item aliud miraculum = *BHL.* 2876.

46. (Fol. 209-215ᵛ) Vita S. Mauri ab = *BHL.* 5773. Ian. 16.

Desunt epistula et prologus.

47. (Fol. 215ᵛ-219) Passio S. Marcelli papae et aliorum = *BHL.* 5235.

48. (Fol. 219-222ᵛ) Vita S. Antonii monachi ab Athanasio ep. (*cod.* et) Alexandrino = *BHL.* 609.

Desunt prologi. — Reliquis omissis, des. *et nemo interim usque ad hunc diem praeter eos ubi sit conditus novit. Depositus est... Amen.*

49. (Fol. 222ᵛ-223ᵛ) In natale S. Priscae virg. et mart.

Laudatio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 437[10].

50. (Fol. 223ᵛ-224ᵛ) Commemoratio Aquilae et Priscae.

Narratio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 22[37].

51. (Fol. 224ᵛ-236ᵛ) Passio S. Sebastiani = *BHL.* 7543.

52. (Fol. 236ᵛ-240) Vita B. Agnetis mart. = *BHL.* 156.

53. (Fol. 240-245ᵛ) Vita S. Iohannis Calovitae.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 439[55].

54. (Fol. 245ᵛ-252) Passio S. Anastasii = *BHL.* 408.

Deest prologus.

55. (Fol. 252-255) Passio S. Vincentii = *BHL.* 8639.

56. (Fol. 255-266ᵛ) Vita B. Paulae matris Eustochiae edita a B. Ieronimo presb. = *BHL.* 6548.

57. (Fol. 269ᵛ-275) Passio SS. Kiry et Iohannis = *BHL.* 2078.

Deest prologus.

58. (Fol. 275-279ᵛ) Passio S. Blasii ep. = *BHL.* 1379.

59. (Fol. 279ᵛ-281ᵛ) Passio S. Agathes = *BHL.* 133.

Inc. *Sancta Agathe passa est in civitate Cathinensium... Quintianus consularis...*

60. (Fol. 281ᵛ-284ᵛ) Passio S. Valentini presb. = *BHL.* 8463.

Des. ut *BHL.* 5543.

61. (Fol. 284ᵛ-286) Passio S. Valentini ep. = *BHL.* 8460.

62. (Fol. 287ᵛ-288ᵛ) In S. Mathei (*corr.* Mathie) apost. = *BHL.* 5695.

Deest prologus. — Foliis perditis, des. mutila : *Nam in sorte Ihone prophetae... et hic beatus Mathias dilectus Dei sorte querebant et* (cf. *Act. SS.*, num. 6 in.)

63. (Fol. 289-294) <Vita S. Gregorii papae> VATIC. 5696.

Epitome Vitae *BHL.* 3641. Foliis perditis, inc. mutila : |*e vocatur. Et Gregorius alludens ad nomen dixit : Bene, quia rex dicitur Aelle...* (lib. I, c. 21 extr.) ; sequuntur lib. I, c. 22-28, 34, 36, 37, 39-44 ; lib. II, c. 1, 5, 6, 17, 18, 20-28, 60, 31 etc. etc., ita tamen ut in his etiam saepe non pauca sint praetermissa. — Reliquis omissis, des. *Hinc est etiam quod consuetudinaliter... et emendatius dictarentur* (= lib. III, c. 70). *Constat igitur quia plures libros quam nunc habeatur, composuit, praestante Domino... Amen.*

64. (Fol. 294-301v) Vita B. Benedicti ab. = *BHL.* 1102.

Omissis ultimis sententiis, des. *in eadem salute quam acceperat permansit.*

65. (Fol. 301v-307) Natalis S. Georgii mart. = *BHL.* 3393. April. 23.

Omissis prologo et Passionis initio, inc. *Anno ab incarnatione Domini...*

66. (Fol. 307-308v) Passio S. Marci evang.=*BHL.* 5276.April.25.

Inc. ut *BHL.* 5277.

67. (Fol. 308v-309v) Passio S. Vitalis et Gervasii et Protasii = *BHL.* 3514.

Foliis perditis, des. mutila : *Factum est autem ut sacerdos Apollinis qui hoc consilium Paulino dederat, a diabolo* | (= *P. L.*, c. 10 med.)

CODEX 5736

Membraneus, foliorum 59 (0m,375×0,254), paginis bipartitis exaratus saec. XII, praeter folia 2, 3 et 58, 59, quae insiticia sunt et saec. XII in. descripta.

Fol. 1v manu saec. XV in.: *Iste liber est eclesie Sancte Cecilie.* Fol. 10 manu saec. XIV/XV : *Iste est liber apostolorum et est liber Sancte Cecilie.*

1. (Fol. 4-10) Passio apostolorum Petri et Pauli atque aliorum duodecim = *BHL.* 6657, 6659.

2. (Fol. 10-13) Passio S. Iacobi apost., fratris Iohannis apost. = *BHL.* 4056, 4057.

3. (Fol. 13v-16v) Passio B. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1001-1003.

4. (Fol. 17-20v) Passio B. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 5691.

5. (Fol. 20v-23v) Expositio venerabilis Decorosi presb. in laude B. Lucae evang. = *BHL.* 4973.

Prologo praemissa est laudatio de qua *Catal. Lat. Rom,* p. 222[4].

6. (Fol. 23^{v}-28^{v}) Passio ss. apost. Simonis et Iudae = *BHL.* 7749.

Praemissi sunt prologi 1) de Simone (Inc. *Simon Chananaeus, ad distinctionem Symonis Petri, de vico Galileae... martyrium passionis eius iacet in Bosfore. Eius natalitium celebratur V kalendarum novembris*) ; 2) de Iuda *BHL.* 7753.

Desinit Passio vix non ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 65[46].

7. (Fol. 28^{v}-31^{v}) Passio B. Andreae apost. = *BHL.* 428.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 67[71].

8. (Fol. 31^{v}-38) Passio B. Thomae apost. = *BHL.* 8143, 8136.

In margine folii 33^{v} descripta est expositio vocabulorum palatii (cf. *BHL.* 8139).

9. (Fol. 38-42) Obitus B. Iohannis apost. et evang. = *BHL.* 4321.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, pp. 68[84], 82[17].

10. (Fol. 42-43^{v}) <Narratio de S. Iohanne apost.> = *BHL.* 4324.

Inc. *Adhuc apud Asiam demorabatur ille quem diligebat Iesus* (cf. cod. 1194[18]) — Des. *resurrectionis ostendit. Deinde Ephesum rediit usque ad Traiani tempora perseverans, per totam Asiam fundavit et rexit ecclesias; et confectus senio LXVIII° post passionem Domini anno mortuus est et iuxta eandem urbem sepultus ad laudem... Amen* (cf. ibid.).

11. (Fol. 43^{v}-48) Sermo in laude B. Mathiae apost. ex dictis sanctorum patrum, Christo favente, delibatus = *BHL.* 5695.

12. (Fol. 48-50^{v}) Sermo in B. Barnabae apost. = *BHL.* 984, 985 (pars prior).

Sequitur idem locus (*Hucusque... declaramus*) de quo ad cod. 1188[16].

13. (Fol. 50^{v}-52^{v}) Passio eiusdem apostoli ex graeco in latinum translata = *BHL.* 985 (pars III).

Inc. *Iohannes igitur...*

14. (Fol. 52^{v}-54) Passio B. Marci evang. = *BHL.* 5276.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 83[48].

15. (Fol. 55-56) Passio B. Philippi apost. = *BHL.* 6813, 6817.

16. (Fol. 56-57^{v}) Passio B. Iacobi apost., fratris Domini.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 84[51], cum prologo de quo ibidem.

CODEX 5771

Membraneus, foliorum A, B et sign. 366 [fol. 30, 168, 187, 195, 339 et 350 bis] (circ. 0^{m},335 × 0,270), paginis bipartitis exaratus saec. IX/X. Folia tamen 359-

362 paginis bipartitis saec. XI, et folia 363-366 (0^{m},328 × 0,232) altera manu saec. XI/XII sunt descripta. VATIC. 5771.

Fol. A descriptus est saec. XV index Vitarum.

Fol. 1 manu saec. XV : *Liber Sancti Columbani de Bobio.* Fol. B manu saec. XV : *Istud passionarium est monachorum Congregationis Sancte Iustine de observantia ordinis Sancti Benedicti residentium in monasterio Sancti Columbani de Bobio, scriptum sub numero 122.*

1. (Fol. 1-6v) Passio ss. apost. Petri et Pauli = *BHL.* 6657.

Cum perierint pauca folia in initio et sub initio codicis, exemplar mancum est ; quaedam supplevit fol. Bv et fol. 5-5v manus saec. XIV. Plura videsis quae monuit LIPSIUS, *Acta apost. apocrypha,* t. I (1891), p. LXXXI.

2. (Fol. 6v-8v) III. Passio S. Andreae apost. prima = *BHL.* 429.

Inc. *Praedicante et docente...*

3. (Fol. 8v-12) IV. Passio S. Andreae apost. secunda = *BHL.* 428.

4. (Fol. 12-15v) V. Passio S. Iacobi apost., filii Zebedei = *BHL.* 4057.

5. (Fol. 15v-22v) VI. Assumptio S. Iohannis apost. et evang. = *BHL.* 4320.

6. (Fol. 22v-30 bis) VII. Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8136.

7. (Fol. 30 bis-30 bisv) VIII. Passio S. Iacobi apost., fratris Domini = *BHL.* 4093.

8. (Fol. 30 bisv-31v) IX. Passio S. Philippi apost. = *BHL.* 6814.

9. (Fol. 31v-35v) X. Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1002.

10. (Fol. 35v-42) XI. Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 5690.

11. (Fol. 42-48) XII. Passio SS. Symonis Cananei et Iudae Zelotes = *BHL.* 7750, 7751.

12. (Fol. 48-48v) XIII. Passio S. Vitalis mart. = *BHL.* 8699.

April. 28.

13. (Fol. 48v-51v) XIV. Inventio sanctae crucis = *BHL.* 4170.

Maii 3.

14. (Fol. 51v-53v) Passio Alexandri episcopi et Theodoli.

Inc. *Comprehenso beatissimo Alexandro episcopo ex urbe ab Aureliano tyranno, Aurelianus dixit ad eum : " Alexander, priusquam ad poenas devenias, non autem unam sed multas, omnem mihi veritatem dicito de christianis, qualis sit fides eorum. " Alexander tacuit nihilque respondit. Aurelianus dixit : " Non respondes mihi ? Nescis quia potestatem habeo puniendi te ? " —*

Vatic. 5771.

Des. *ideo operum tuorum recipis poenas. „ Et his dictis, dissolutus medius expiravit. Martyrizaverunt autem beatissimum episcopum Alexandrum et Theodolum laicum apud urbem Romam.... Amen.* Cf. *BHL.* 267.

15. (Fol. 53v-55) XV. Passio S. Floriani mart. = *BHL.* 3054. Maii 4.

Inc. *Factum est in illis diebus sub Dioclitiano et Maximiano imperatoribus, cum esset persecutio...*

16. (Fol. 55-57) XVI. Passio S. Victoris mart. = *BHL.* 8580. Maii 8.

17. (Fol. 57-58) XVII. Passio S. Pancratii mart. = *BHL.* 6421. Maii 12.

18. (Fol. 58-59) XVIII. Passio S. Maronis mart. = *BHL.* 6063, 6064. April. 15.

19. (Fol. 59-61v) XIX. Passio beatissimorum mm. Petri et Marcellini, Candidae virginis nomine = *BHL.* 5230. Iun. 2.

20. (Fol. 61v-65) XX. Passio beatissimorum mm. Viti, Modesti et Crescentiae = *BHL.* 8712. Iun. 15.

21. (Fol. 65-66v) XXI. Passio SS. Protasii et Gervasii mart. = *BHL.* 3514. Iun. 19.

22. (Fol. 67-70v) XXII. Passio SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238. Iun. 26.

Des. ut *BHL.* 3241.

23. (Fol. 71-76v) XXIII. Passio S. Margaritae virg. = *BHL.*5303. Iul. 5.

24. (Fol. 76v-78v) XXIV. Passio beatissimorum mm. Naboris et Felicis. Iul. 12.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 15[59].

25. (Fol. 78v-83v) XXV. Passio sancti ac beatissimi Appollinaris ep. et mart. = *BHL.* 623. Iul. 23.

26. (Fol. 83v-86) XXVI. Passio S. Nazarii et Celsi martyrum = *BHL.* 6040. Iul. 28.

27. (Fol. 86-92) Passio S. Pantaleonis mart. et comitum eius.

Inc. *In diebus illis regnante impio et iniquo Maximiano, plurimi hanc vitam despicientes pro fidem* (corr. al. m. *-de*) *et regnum* (corr. al. man. *-no*) *domini nostri Iesu Christi, multi in montibus se abscondebant* (cf. *BHL.* 6429, 6430) — Des. *condignae sepulturae tradiderunt, ibique consummatum est certamen sancti martyris recipientis coronam caelestis gratiae a patre et domino nostro Iesu Christo, cuius est honor... Amen.* (cf. *BHL.* 6439).

28. (Fol. 92-95) XXVII. Passio beatae virg. Christi Seraphiae = *BHL.* 7586. Iul. 29. Vatic. 5771.

29. (Fol. 95-96v) XXVIII. Passio sanctorum beatissimorum Machabeorum martyrum. Aug. 1.

Liber II Machabaeorum, c. 6, v. 12 - c. 7, v. 42.

30. (Fol. 97-106v) XXIX. Passio ss. mm. Xisti, Laurentii et Ypoliti = *BHL.* 6884, 6, 7801, 4753, 3961.

Inserta est rubrica (*Inçipit passio S. Sixti*) ante solam Passionem *BHL.* 7801.

31. (Fol. 107-109) Revelatio VII Dormientium apud Ephesum civitatem = *BHL.* 2313.

32. (Fol 109-110) Passio Eopli levitae et mart. = *BHL.* 2729.

33. (Fol. 110-111) XXX. Passio S. Cassiani mart. = *BHL.* 1626.

34. (Fol. 111-113) XXXI. Passio S. Symphoriani mart. = *BHL.* 7967.

35. (Fol. 113-114v) XXXII. Passio S. Genesii mart.

Inc. *Temporibus Dioclitiani et Maximiani imperatorum die tertio nonas agusti fuit ingens persecutio christianorum. Cessavit episcopatus annis quatuor sub eorum imperio. In civitate Arelato fuit quidam mimus* — Des. *iussit eum duci et decollari. Quam sententiam cum omni gaudio suscepit Genesius, agens Deo gratias, cui est gloria... Amen.* Cf. *BHL.* 3319 et 3320.

36. (Fol. 114v-115) XXXIII. Passio beatissimæ Savinae mart. = *BHL.* 7407.

37. (Fol. 115-119) XXXIV. Passio bb. mm. numero XII, id est Donati, Felicis et ceterorum = *BHL.* 2297.

38. (Fol. 119-124) XXXV. Passio beatissimi Adriani martyris et comitum.

Epitome Passionis *BHL.* 3744, servatis fere iisdem verbis. — Inc. *Maximianus imperator, dum introisset in Nicomediorum civitatem, perrexit ad templum et pronus in faciem suam adoravit deos suos et iussit eis sacrificia offerri* — Des. *Et cum experrecta fuisset et omnibus eis qui aderant retulisset, sancta Natalia emisit spiritum. Et accipientes eam posuerunt iuxta corpora sanctorum. Multitudo vero virorum et mulierum permanebant ibi abrenuntiantes omnibus quae sunt huius saeculi et serviebant Domino, cui est honor... Amen.*

39. (Fol. 124-125v) XXXVI. Passio S. Domnini mart. = *BHL.* 2265.

Vatic. 5571. **40**. (Fol. 125^{v}-127^{v}) XXXVII. Exaltatio sanctae atque gloriosissimae crucis domini nostri Iesu Christi = *BHL*. 4178.

41. (Fol. 127^{v}-130^{v}) Passio S. Cornelii mart. = *BHL*. 1961. Sept. 14.

42. (Fol. 130^{v}-131^{v}) Passio S. Cypriani ep. et mart. = *BHL*. 2038.

43. (Fol. 131^{v}-134) XXXVIII. Passio SS. Agaunensium martyrum = *BHL*. 5738.

44. (Fol. 134-136) XXXIX. Passio ss. mm. Cosmae et Damiani = *BHL*. 1967.

Inc. *Dioclitiano et Maximiano imperatoribus, sedente Lisia praeside pro tribunali in civitate Aegea, exstiterunt quidam de officio et dixerunt ei...*

45. (Fol. 136-139) XL. Convers[at]io Cypriani et Iustinae = *BHL*. 2048.

Inc. *Illustratione domini et salvatoris Dei nostri Iesu Christi de caelo facta est... Tunc erat quaedam virgo, nomine Iustina, habens patrem Edisium et matrem nomine Clionia in civitate Antiochia...*

46. (Fol. 139-141) Passio eorundem Cypriani ep. et Iustinae virg. = *BHL*. 2051.

47. (Fol. 141-143) XLI. Passio beatissimi mart. Benigni = *BHL*. 1153. Nov. 1.

Des. *semper claruit, regnante Domino... Amen.*

48. (Fol. 143-143^{v}) XLII. Revelatio vel inventio corporis sancti ac beatissimi Antonini mart. = *BHL*. 580. Nov. 13.

49. (Fol. 143^{v}-144^{v}) Vita S. Bricii ep. = *BHL*. 1452.

50. (Fol. 144^{v}-147^{v}) XLIII. Passio beatissimi mart. Romani = *BHL*. 7298. Nov. 18.

51. (Fol. 147^{v}-157) XLIV. Martyrium S. Caeciliae virg. = *BHL*. 1495.

52. (Fol. 157-160^{v}) XLV. Passio S. Clementis urbis Romae ep. et mart. = *BHL*. 1848. Nov. 23.

53. (Fol. 160^{v}-163^{v}) XLVI. Passio S. Savini ep. et mart. cum duobus diaconis Marcello et Exuperantio = *BHL*. 7451. Dec. 7.

54. (Fol. 163^{v}-165^{v}) XLVII. Passio S. Luciae virg. = *BHL*. 4992. Dec. 13.

55. (Fol. 165^{v}-167bis^{v}) XLVIII Passio S. Gregorii mart. Spoletini = *BHL*. 3677. Dec. 22.

56. (Fol. 166 bis^{v}-171^{v}) XLIX. Vita vel Passio SS. Iuliani

et Basilissae et comitum eorum = *BHL.* 4529 (pars prior). Ian. 6. Vatic. 5771.

Des. *Haec agebantur in Antiochia, quae est metropolis Syriae* (= *Act. SS.*, num. 17 in.).

57. (Fol. 171v-184v) Eiusdem Passio S. Iuliani = *BHL.* 4529 (pars altera).

Inc. *In illo tempore vis persecutionis invaluit...*

58. (Fol. 184v-186) L. Passio ss. geminorum martyrum Felicis et Felicis = *BHL.* 2880, 2885. Ian. 14.

Inc. Passio 2885: *Post haec alius sanctus Felix, vir venerabilis, memorati martyris germanus iunior...*

59. (Fol. 186-193v) LI. Passio beatissimi mart. Sebastiani = *BHL.* 7543. Ian. 20.

60. (Fol. 193v-194) Versus eiusdem B. Sebastiani.

Carmen alphabeticum.

Inc. *Adversus orbis principem*
Sebastianus dimicans
Famosa post certamina
Adeptus est victoriam...
Des. *Zelatus iras horridi*
Qui nos leonis perpeti,
Cruoris unda proprii
Fusa potenter eruit.
Nato Patri Paraclito
Sit laus honor cum gloria.
Nos trina sempiternitas
et una salvet Trinitas.

61. (Fol. 194-197) LII. Passio beatissimae virg. et mart. Agnetis = *BHL.* 156. Ian. 21.

62. (Fol. 197-200) LIII. Passio S. Vincentii levitae et mart. Ian. 22.

Inc. prol. *Prudentius vir illustris ac fidei orthodoxae, liberalibus studiis adprime eruditus, iuxta quod in suis repperimus poematibus, palatinus miles fuit* — Inc. *Datianus igitur praefectus cultor idolorum cum sanctissimum levitam Vincentium vinctum* (cod. *-tis*) *catenis teneret* — Des. *Omnes ergo ei suppliciter dicamus pari voto concinentes ac plaudentes manibus* (cf. *Anal. Boll.*, t. XXVIII, p. 426[5]). Sequitur carmen de quo Chevalier, *Repert. hymn.* 481.

63. (Fol. 200-203) LIV. Passio beatissimorum mın. Babillae et trium parvulorum = *BHL.* 890. Ian. 24.

64. (Fol. 203-206) LV. Passio S. Agathae mart. = *BHL.* 133. Febr. 5.

65. (Fol. 206-209) LVI. Passio S. Iulianae = *BHL.* 4523. Febr. 7.

66. (Fol. 209-211) LVII. Passio sancti ac beatissimi Desiderii ep. et mart. Lingonicensis Febr. 11.

VATIC. 5771. Ed intra *Compendium seu Legendarium sanctorum diversorum*... (Papiae, 1523), sign. D. iiij^{v}-D. 6. (cf. *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 461[9]). — Omissa ultima sententia, des. *Dei potentia non permisit, regnante Domino... Amen.*

67. (Fol. 211-213) LVIII. Passio S. Marciani ep. et mart. = *BHL.* 7562. Mart. 27.

Inc. *In tempore illo erat quidam Sapricius valde paganus. Hic militabat in palatio primicerius candidatorum* — Reliquis omissis, des. *Secundus vero misit se et rapuit corpus eius cum omni studio et sepelivit eum die sexto kalendas aprilis, regnante Domino... Amen* (cf. *Act. SS.*, num. 8 extr.).

68. (Fol. 213-215) LIX. Passio beatissimi Secundi mart. = *BHL.* 7563. Mart. 30.

Sequitur (fol. 215-215^{v}) *Hymnus S. Secundi*, qui inc. *Pater supremi luminis et nate patris unice*... et des. *Auget tropheo premere Secundi sacro quod pio Martianus cum corpore furata quod fidelium. Gloria tibi, Domine.*

69. (Fol. 215^{v}-228^{v}) LX. Passio S. Theodosiae = *BHL.* 8090. April. 3.

70. (Fol. 228^{v}-231^{v}) LXI. Passio beati mart. Eustasii *(corr.* Eustachii) Maii 20.

Inc. *In diebus Traiani imperatoris, idolorum saevitia ipso exhibente, erat magister militum, nomine Placidas* — Des. *ubi pacis tempore, quiescente persecutione, basilica fabricata est. Quibus sacra devotione mense madio die vicesima celebramus, unde ipsorum intercessionibus et in hoc mundo et in perpetuo gaudeamus, per Christum... Amen.* Cf. *BHL.* 2761 et *Catal. Lat. Rom.*, p. 100[44].

71. (Fol. 232-237^{v}) LXII. Vita ss. conf. Syri atque Iventii = *BHL.* 7976, 4619. Dec. 9.

72. (Fol. 238-256) LXIII. Gesta S. Silvestri papae = *BHL.* 7725-7729, 7742, 7734. Dec. 31.

73. (Fol. 256-264) LXIV. Vita B. Gregorii papae a venerabili Beda presbytero conscripta = *BHL.* 3640.

74. (Fol. 264-266) LXV. Vita sancti ac beatissimi Medardi ep. = *BHL.* 5864. Iun. 8.

75. (Fol. 266-268) LXVI. Vita S. Syri ep. et conf. = *BHL.* 7973. Iun. 29.

76. (Fol. 268-278^{v}) LXVII. Vita S. Martini ep. et conf. Liber primus = *BHL.* 5610. Nov. 11.

77. (Fol. 278^{v}-295) Liber secundus = *BHL.* 5614, 5615.

78. (Fol. 295-300) Liber tertius = *BHL.* 5616.

79 (Fol. 300-304) (Epistulae Sulpicii Severi de S. Martino) = *BHL.* 5611-5613. VATIC. 5771.

80. (Fol. 304-307^{v}) LXVIII. Passio sanctae [h]ac beatissimae Christinae virg. et mart. Iul. 24.

Inc. ut *BHL.* 1758. — Des. ut *BHL.* 1750 (*IX kal. aug.*)

81. (Fol. 307^{v}-316^{v}) LXIX. Passio S. Eugeniae virg. = *BHL.* 2666. Dec. 25.

Des. *hymnum Deo dicebant inenarrabilibus vocibus. Die autem dominico, mysteriis celebratis, in oratione posita beatissima Claudia mater sanctae Eugeniae emisit spiritum. In qua hora auditi sunt angeli hymnum dicentes Deo atque canentes in aera, ita dicentes : " Confitebuntur caeli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesia sanctorum. „ Acta sunt autem ista temporibus Valeriani et Gallieni in urbe Roma, regnante domino nostro Iesu Christo, qui est mirabilis in sanctis suis. Finitum est autem martyrium... Amen.*

82. (Fol. 316^{v}-319^{v}) LXX. Passio S. Columbae virg. = *BHL.* 1896. Dec. 31.

83. (Fol. 319^{v}-320^{v}) LXXI. Passio S. Senerii (*immo* Sereni) = *BHL.* 7595. Febr. 22.

Inc. *Apud Smirnensium civitatem Senerus peregrinus...*

84. (Fol. 320^{v}-321) LXXII. Passio S. Quiriaci = *BHL.* 2060. Iun. 17.

85. (Fol. 321-325^{v}) LXXIII. Vita sanctae ac beatissimae Consortiae virg. Iun. 22.

Inc. *Tempore illo fuit quidam senator, nomine Eucerius, et nomen uxoris eius Galla, et ipsa ex genere nobili, ambo timentes Deum, et erat possessio eorum immensa* — Des. *Post haec correpta febre aegrotare coepit. Die autem octava, sicut ei Dominus pronuntiavit, migravit ad caelos ; et sepelierunt eum, sicut eis praedixerat, in oratorio Sancti Stephani ; et regnat cum Christo in saecula saeculorum. Amen.* Cf. *BHL.* 1925.

86. (Fol. 325^{v}-327) LXXIV. Passio S. Luceiae virg. = *BHL.* 4980. Iun. 25.

Inc. *Die sexto kal. iul. Luceia...*

87. (Fol. 327-327^{v}) LXXV. Passio ss. vv. Mariae et Marthae et Licarionis pueri. Ian. 19.

Vid. appendicem III.

88. (Fol. 327^{v}-330) LXXVI. Passio ss. virg. Sophiae, Fidei, Spei et Caritatis = *BHL.* 2971. Iul. 1.

89. (Fol. 330-330^{v}) LXXVII. Passio S. Cyrilli ep. in Aegypto = *BHL.* 2069. Iul. 7.

Vatic. 5771. **90**. (Fol. 330v-332) Passio S. Victoris et Coronae in Aegypto in loco qui dicitur Coma = *BHL.* 8561. Mart. 24.

91. (Fol. 332-332v) Passio S. Procopi mart. = *BHL.* 6949. Iul. 7.

92. (Fol. 332v-336v) LXXVIII. Passio atque conversatio undecim fratrum qui de Syriae partibus profecti sunt in urbe Roma sub tempore Iuliani = *BHL.* 1620. Iul. 26.

Inc. *Qui post residuum tempus ipse Iulianus ad arma bellica in imperiali residens sede reversus est sicut canis....*

93. (Fol. 337-338) LXXIX. Passio S. Reparatae puellae = *BHL.* 7183. Oct. 8.

Inc. *Sub Decio praeside immanis fuit persecutio christianorum in civitate Caesarea Palaestinae provinciae. Ibidem quaedam virgo...*

94. (Fol. 338-339) LXXX. Passio S. Feliciani ep. et mart. = *BHL.* 2846. Ian. 24.

95. (Fol. 339-339 bisv) LXXXI. Passio S. Felicitatis cum VII filiis suis = *BHL.* 2853. Iul. 10.

96. (Fol. 339 bisv-343) <LXXXII.> Passio ss. mm. Mauritii, Exsuperii, Candidi atque Victoris cum sociis eorum = *BHL.*5743.

Inc. *Temporibus Dioclitiani quondam romanae* (cod.*-ni*) *reipublicae principis, cum ad imperium...*

97. (Fol. 343-343v) Natalis S. Stephani papae. Aug. 2.

Ado, 2 augusti.

98. (Fol. 344-350) LXXXIII. Passio S. Cristinae virg., quod est VIII (*corr.* VIIII) kal. agustas die, V. feria, in Tyro civitate = *BHL.* 1748.

99. (Fol. 350-357) LXXXIV. Vita sancti ac beatissimi Leodegarii = *BHL.* 4852.

100. (Fol. 357-358v) LXXXV. Passio S. Mennae mart. = *BHL.* 5921. Nov. 10.

Foliis perditis, des. mutila : *Etenim omnibus timentibus eum adest Christus... praestans eis refrigerium in tormenta et refovet*| (= Mombritius, fol. 157, col. 2 med.). Add. manus saec. XII : *qui est benedictus in saecula saeculorum, Amen.*

101. (Fol. 359-362v) <Passio S. Donati ep.> = *BHL.* 2289,2304.

Primo loco venit Passio *BHL.* 2289, quae, foliis perditis, inc. mutila : *omnipotentem et voce clara dixit* : " *Eufrosina, per Spiritum sanctum te adiuro...* (= Mombritius, fol. 234v, col. 2 extr.). Post verba : *Eodem die baptizati sunt propter mirabilia.... nomina LXXVIIII et discesserunt omnes laudantes dominum nostrum Iesum Christum, qui vivit... Amen* (= ibid., fol. 235, col. 2, l. 7 sqq.) inserta est,

nullo praefixo lemmate, tota Passio *BHL.* 2304 cum ipsius prologo. Subiuncta erat reliqua pars Passionis *BHL.* 2289 (*Post dies autem viginti et octo...)* ; sed, foliis perditis, supersunt dumtaxat pauci versus. Insuper ultimum folium laceratum est et usu detritum. VATIC. 5771.

101. (Fol. 363-366ᵛ) <Laudatio S. Matthiae apost.> = *BHL.* 5695.

CODEX 5772

Membraneus, foliorum A, B et sign. 1-6, 8-32, 34, 35, 26 bis-35 bis, 36-76 (0^m,414 × 0,205), paginis fere bipartitis exaratus variis manibus saec. XII in.

Folia 1-8 perverso ordine compacta sunt.

Fol. 1 manu saec. XV : *Liber Sancti Columbani de Bobio.* Ibid. manu saec. XV: *Iste liber est monachorum Congregationis Sancte Iustine de observantia ordinis Sancti Benedicti residentium in monasterio Sancti Columbani de Bobio, scriptus sub numero 123.* Fol. Bᵛ manu saec. XV : *Iohannes abbas Bobii Sancti Columbani et comes, marchion etc.*

Fol. Bᵛ descriptus est saec. XIV/XV index operum, quae recensentur numero 29 ; nunc autem, foliis ultimis perditis, desunt : XX. Passio S. Blasii ; XX bis. Passio S. Agathae ; XXI. Passio S. Iulianae virg. ; XXII. Passio S. Valentini ep. ; XXIII. Passio SS. Faustini et Iovittae ; XXIV. Passio SS. XL martyrum : XXV. Vita B. Gregorii papae ; XXVI. Vita S. Iohannis Pananiensis ; XXVII. Passio S. Martiani ep. ; XXVIII. Inventio eiusdem S. Martiani.

1. (Fol. 1-10ᵛ) I. Passio B. Martinae = *BHL.* 5588.

2. (Fol. 10ᵛ-11) II. Passio B. Petri, qui et Balsami = *BHL.* 6702.

3. (Fol. 11-13ᵛ) III. Passio B. Triphoni mart.

De qua *Anal. Boll.*, t. XXVIII, p. 431[6].

4. (Fol. 13ᵛ-17ᵛ) IV. Vita B. Iuliani mart. = cod. 5771[56].

5. (Fol. 17ᵛ-27) V. Passio Iuliani mart. = cod. 5771[57].

6. (Fol. 27-29) VI. Passio S. Christophori = *BHL.* 1767.

Inc. *In tempore illo regnante Dagno inperatore....*

7. (Fol. 29-31 bisᵛ) VII-VIII. Vita B. (Severini) = *BHL.* 7655, 7656.

Deest ultima sententia (*Habes... fructuosum*).

8. (Fol. 31 bisᵛ-34 bis) IX. Vita B. Pauli monachi = *BHL.* 6596.

9. (Fol. 34 bis-35 bis) X. Passio ss. mm. Poliecti, Candidiani et Filoromi.

Anal. Boll., t. XXVIII, p. 465-67. — Inc. *Si quis unitatem...*

10. (Fol. 35 bis-36) XI. Vita et Passio SS. Felicis et Felicis = cod. 5771[58].

11. (Fol. 36-47) XII. XIII. Vita B. Mauri ab. = *BHL.* 5773.

12. (Fol. 47-49ᵛ) XIV. Vita B. Fursei ab.

Narratio (fol. 47-49) excerpta est ex Vita antiqua *BHL.* 3209 et ex

Beda (*BHL*. 3212), ita ut in postrema parte Vita vix non ad verbum exscripta sit, in priore vero permixtim ex Vita et ex Beda hauserit scriptor unde non solum singulas partes narrationis, sed et aliquando singulas sententias componeret.

Inc. *Fuit vir vitae venerabilis, Furseus nomine, verbo et actibus clarus, sed et egregiis insignitus virtutibus. Fuit autem de nobilissimo genere Scotorum ex Hibernia, sed longe animo quam carne nobilior, saeculi dignitate inter suos clarus, sed in divinorum munerum gratia ubique praecipuus. Huius viri infantia sacris quibusdam miraculorum praesagiis apparentibus fulgebat, ex ipso suae pueritiae tempore curam non modicam lectionibus sacris* — Des. ut *BHL*. 3209.

Continuo sequitur (fol. 49-49^{v}) additamentum Nivialense de S. Foillano *BHL*. 3211.

13. (Fol. 50-54) XV. XVI. Vita B. Marcelli papae = *BHL*. 5235.

14. (Fol. 54-56^{v}) XVII. Vita B. Savini ep. (Placentini).

Pia adhortatio, in qua exscripta est narratio Gregorii de S. Sabino (*Dial.* III, 10), sed et partim exscripta, partim in epitomen contracta Inventio S. Antonini *BHL* 580.

Inc. *Gaudete, dilectissimi fratres, in Domino, qui ad sanctissimi [et] confessoris, sancti scilicet Sabini episcopi, sollemnia convenistis, ac spiritali iocunditate laetamini et ex intimo cordis affectu clementiam domini nostri Iesu Christi conlaudate, qui est mirabilis, ut propheta decantat, in sanctis suis* — Des. *ut per intercessionem sanctissimi et beatissimi Savini confessoris in aeternis sedibus mereamur regnare cum Christo, cui est honor... Amen.*

15. (Fol. 56^{v}-73^{v}) XVIII. Vita magni Antonii = *BHL* 609.

Foliis perditis, des. mutila : *capud ad nubes usque tollentem* (= *P. L.*, c. 38 med.).

16. (Fol. 74-76^{v}) XIX. <Vita S. Brigidae> = *BHL*. 1457.

Prologus in codice terminatur cum num. 1 (*Act. SS.*), Vita autem incipit cum num. 2.

Foliis inter fol. 75 et 76 perditis, deest pars Vitae inde a num. 9 med. (*arborem fuisse transversam*|) usque ad num. 29 post med. (|*de receptione et refectione sanctae Brigidae*...) — Ultimis foliis perditis, des. mutila : *infirmiores se iniuste et durissime operari* (= num. 33 sub fin.).

CODEX 5834

Chartaceus, foliorum A et sign. 283 formae non omnino eiusdem (max. 0^{m},310 × 0,215), exaratus variis manibus saec. XVI.

Insunt in hoc atque in codice 5835 adversaria et apographa collecta a Iohanne Petro Ferretti, qui fuit episcopus Lavellitanus († 1557). Neglectis fragmentis bene multis, quae recensere operae pretium non videtur, praecipua haec indicamus :

1. (Fol. 174-174^v et 203-203^v, olim 171-171^v et 200-200^v) Vita S. Leutii conf. et pont. = *BHL*. 4894. Ian. 11. VATIC. 5834

Omisso initio, inc. *In ipso autem tempore surrexerunt quidam viri iniqui numero sex...* (= *Bibl. Casin.*, p. 363, col. 2, l. 5).

2. (Fol. 175-175^v, olim 172-172^v) Vita B. Pardi ep. et conf., qui fuit episcopus in civitate Peloponnesso = *BHL*. 6464.

Omisso initio, inc. *Beatus Pardus, relicta ecclesia sua Peloponnesi, peregrinando venit Romam...*

3. (Fol. 177-177^v, olim 174-174^v) In Vita S. Marciani mart. atque pont., cuius festum pridie cal. novembris, qui fuit episcopus Syracusanus in Sicilia, in principio legere est.

Inc. *Beatus Petrus apostolus Antiochenam fundavit ecclesiam* — Des. *quod sanctis promittit in caelis.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 283^{26}.

4. (Fol. 183-184^v, olim 180-181^v) Vita B. Marci ep. et conf. Lucerini, qui iacet in ecclesia Bibinensi, et patroni eiusdem civitatis = *BHL*. 5301. Oct. 7.

Deest prologus. — Exscripta est Vita " ex libris eiusdem ecclesiae (Bovinensis) per me Io. Petrum Ferretti sanctae Rhavennae ecclesiae canonicum ".

5. (Fol. 185-185^v, olim 182-182^v) Ex tractatu venerabilis D. Rogerii Avellinensis ep. de ss. mm. Modestino et sociis eius.

Ex *BHL*. 5982. — Inc. *Tempore quo alter rex Solomon Guillelmus secundus regnum Siciliae gubernabat...*

6. (Fol. 185^v-186^v, olim 182^v-183^v) Passio ss. mm. Modestini et sociorum eius = *BHL*. 5981. Febr. 14.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 252^{5}.

7. (Fol. 188-189, olim 185-186) <Vita B. Willelmi fundatoris eremi Montis Virginis>.

Epitome recens facta, ut videtur. — Inc. *Guilielmus Vercellensis genere fuit, XIIII. anno habitum religionis assumens* — Des. *per virum Dei in vita eius ac post mortem facta... Amen.*

8. (Fol. 191-191^v, olim 188-188^v) <Carmen de S. Marco ep. Lucerino>.

Inc. *Christe, pater saecli, vasti fabricator olympi...*
Des. *Rex Deus immensus regnat per saecula cuncta. Amen.*

9. (Fol. 192-192^v, olim 189-189^v) Vita B. Germani ep. et conf. Capuani breviter compilata = *BHL*. 3465. Oct. 30.

Deest prologus. — Nonnulla etiam postea sunt praetermissa.

Vatic. 5834. **10.** (Fol. 193-195v, olim 190-192v) Vita vel obitus S. Paulini conf. atque pont. = *BHL*. 6558. Iun. 22.

11. (Fol. 197-198v, olim 194-195v) Miraculum de icona Domini in Constantinopolitana urbe. Oct. 29.

Inc. *Eraclii pii imperatoris temporibus nauta quidam dives, Theodorus nomine* — Des. *Ipsum quoque Abramium in eodem templo presbyterum ordinavit; duos quoque eius filios diacones fecit, dantes omnes laudem Deo, cui est honor... Amen.* Cf. *BHL*. 4232.

12. (Fol. 201-202, olim 198-199) Vita et obitus S. Laurentii Sypontini archiep.

Inc. prol. *De beato Laurentio Sypontinae civitatis archiepiscopo locuturi sumus* — Inc. *Anno itaque salutiferae incarnationis Domini Salvatoris DXXXVI* — Des. *et cui per fidem semper adhaesit in terra. Sepultus est in sacrario... Ubi etiam virtutes et miracula usque in hodiernum diem exuberant.*— Excepta sunt haec ex Vita *BHL*. 4791 (*Act. SS.*, num. 2, 3, 20 sub in.).

13. (Fol. 204-205, olim 201-202) Vita B. Riccardi anglici, Andriensis ep. Iun. 9.

Inc. ut *BHL*. 7204. — Excerpta sunt haec ex Vita (*BHL*. 7204) et Inventione (*BHL*. 7205) a Io. Petro Ferretto anno 1534.

14. (Fol. 207-208, olim 204-205) In natali S. Hypolisti mart. Maii 1.

Inc. lect. I ut *BHL*. 4055. — Des. lect. IX : *et aquam in loco ipso gurgitis et iucundiorem et salubriorem eam utentibus asserunt. Passus est autem... die calendarum maii.*

15. (Fol. 209-212v, olim 206-209v) In festo S. Barbati ep. Beneventani = *BHL*. 973.

Deest prologus.

16. (Fol. 213v-215v, olim 210-212v) <Passio S. Longini> = *BHL*. 4965.

Foliis perditis, des. cum lectione VI : *et humilitatis dux, qui ducit hominem ad vitam aeternam* (cf. *Act. SS.*, num. 3 sub fin.)

17. (Fol. 216-217, olim 213-214) <Inventio sanguinis Domini Mantuae>.

Foliis perditis, inc. mutila : *et clerici et innumerabiles populi, qui eo undique cucurrerunt et etiam hunc sanguinem domini nostri Iesu Christi viderunt... Sed pro certo et procul dubio nos ibi eramus* — Des. *ad propria remeabant glorificantes et laudantes Iesum Christum dominum nostrum, qui cum Patre... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 203-4.

18. (Fol. 217v, olim 214v) <De eadem inventione>.

Brevis narratio. — Inc. *Anno ab incarnatione domini nostri Iesu Christi millesimo quadringentesimo* (immo *quadragesimo*) *octavo, indictione prima, revelatio sanguinis domini nostri Iesu Christi facta est Adalberto servo Dei... tempore Henrici imperatoris, filii Conradi imperatoris, sub quo regebat Mantuanensem ecclesiam dominus Martialis episcopus* — Des. *anathema sit. Amen.* VATIC. 5834.

19. (Fol. 218v-220, olim 215v-217) S. Vigilii ep. de laudibus beatissimorum mart. Sisinnii et Ma(rtyrii), quorum reliquiae per Iacobum virum illustrem ad episcopum Ioannem urbis Constantinopolitanae pervenerunt = *BHL.* 7795.

20. (Fol. 225-230, olim 222-227) Vita S. Prosdocimi primi ep. Paduani = *BHL.* 6960.

Inc. *Beatissimus athleta Dei Prosdocimus* — Ultimis verbis addita sunt haec : *Hoc autem dicimus sive credimus ex devotionis intuitu, non ex temeritate praesumptionis.* Cf. *Act. SS.*, Nov. t. III, p. 355-59.

21. (Fol. 231-234, olim 228-231) Vita S. Vicinii conf. Saxenatensis ep. = *BHL.* 8557.

Deest prologus. — Reliquis omissis, des. *et deinceps beati Vicinii nativitatem maxima veneratione, quoad vixit, celebravit* (cf. *Act. SS.*, num. 23 extr.).

CODEX 5835

Chartaceus, foliorum sign. 1-22, 80-147 variae formae, exaratus variis manibus saec. XVI. Cf. supra, p. 150, ad cod. 5834.

Folia sign. 80-89 (circ. $0^{m},32 \times 0,22$).

1. (Fol. 80-85) Passio SS. Vitalis et Valeriae cum filiis suis.

Inc. *Cum sub sole rerum quadam vicissitudine omnia mutentur* — Des. ut *BHL.* 8704. — Ultima paragraphus sola convenit cum *BHL.* 8704. Non valde antiquam esse, et stilus manifestat, et vel ex his verbis probatur (fol. 80) : *una cum Philippo quodam de Oldanis nuncupato, ex quo dicitur hortus Philippi, ubi nunc sunt templa sanctorum Ambrosii et Francisci.*

2. (Fol. 86) In solemnitate S. Vitalis mart.

Carmina (versus 18), quae conferenda sunt cum prosa de qua CHEVALIER, *Repert. hymn.* 35273.

Inc. *Annua praesentis recolamus gaudia festi*
Vitalis cuncti martyris egregii...

et des. *Qui roseum pangunt devicto ex hoste triumphum,*
Inter et electos annuat esse suos.

Cetera sunt certo moderna. Omnia res Ravennates respiciunt neque ullo modo adest Vita S. Facundini quam in codice Vaticano 5835 se legisse asseverant maiores nostri, *Act. SS.*, Aug. t. VI, p. 470, num. 17. Cf. supra, p. 107[2].

Vatic. 5842.

CODEX 5842

Chartaceus, foliorum A, sign. 256, B (0^m,320×0,203), exaratus extremo saec. XV (cf. fol. 1^v).

Fol. 17 : *Chronicon hoc ducis Danduli est D. Constantini abbatis S. Baronti. Emptum Venetiis a. C.1612 scutis 70* (cf. fol. A).

Ibid. : *S^{mo} Domino nostro Paulo V. D. Constantinus abbas Caietanus D. D. anno Domini 1619 mense octobris.*

1. (Fol. 230-231) De divi Thomae apostoli miraculis.

Miracula facta in India, de quibus cf. *BHL.* 8145, 8146. — Inc. *Narravit presbyter Ioannes patriarcha Indorum, dum esset Romae in palatio Lateranensi in praesentia Calisti papae secundi cum magna populi ac cleri congregatione anno Domini 1120, de sancti Thomae miraculis per interpretem in haec verba : " Civitas cui praesumus Nubia dicitur, totius Indiae caput et domina* — Des. *et cum illo vino missa celebrata est, et quod hoc fit in quolibet anno in vigilia sua hora praedicta. Qui gloriosus apostolus cum Christo regnans pro nobis illum exoret in caelis. Amen.*

Qui nisi tangendo crucifixi vulnera quaeque.
Credere nolebas,nos purga crimine, Thoma.

2. (Fol. 246-246^v) <Litterae Rainerii Zenonis ducis Venetiarum de reliquiis quae ab incendio intactae repertae sunt anno 1265>.

Ed. Flaminius Cornelius, *Ecclesiae Venetae... illustratae,* t. X, p. 233-34.

CODEX 5845

Membraneus, foliorum 327 (circ. 0^m,298×0,223), paginis bipartitis exaratus manu beneventana saec. IX/X.

Fol. 1 : *S^{mo} Domino nostro Paulo V D. Constantinus abbas Caietanus D. D. anno Domini 1619 mense octobris.*

1. (Fol. 174^v-178^v) Depositio Marcelli (*corr.*-lini) papae.

Acta concilii Sinuessani (Mansi, *Concil.*, t. I, col. 1249-57).

2. (Fol. 184^v-187) Collectum quod asparsum fuerat geste huius secretum per Damasum diaconum, qui postea presbyter, deinde praesul Romae anno regni Constantini nepotis Constantini magni viri = *BHL.* 4907.

Postquam prima verba ab inepto librario, ut videre est supra, lemmati annexa sunt, narratio inc. *Erat quidam sacerdos...*

3. (Fol. 228^v-230) Accusatio Xisti papae = *BHL.* 7813.

Inc. *Crescentius quidam...*

4. (Fol. 230-232^v) De Polichronio = *BHL.* 7814.

CODEX 5860

Vatic. 5860.

Chartaceus, foliorum 51 (0^m,210×0,142), exaratus saec. XV, partim (fol. 1-11) anno 1463 a quodam fratre Alberto, partim alia manu.

1. (Fol. 12-23^v) Mafei Vegii Laudensis de vita et officio B. Monicae liber.

Inest 1° officium in die festo, IV nonas maias (fol. 12-19). Lectiones I-IV ex Confessionibus S. Augustini, lectiones VII-IX ex homelia Maffei Laudensis desumptae sunt. Subscripta est rubrica: *Florentiae.*

2° Officium in festo translationis, V idus apriles (fol. 19-23^v). Lectiones I-VI ex Confessionibus S. Augustini desumptae sunt; lectiones VII-IX (fol. 22-23^v) de translatione agunt anno 1430 peracta. Praefixum est lemma: Ex dictis domini Maffei Laudensis. Inc. *Apud Ostia ergo Tiberina sanctissima Augustini mater Monica e vita migravit* — Des. *Qui vero haec legis, roga Deum pro eo qui et haec scripsit et fabricandi operis illius auctor fuit.* Sequitur rubrica: *Romae apud Sanctum Petrum.* Edita est tota Maffei narratio in libello de quo ad *BHL.* 6004.

2. (Fol. 24-51) Maffei Vegii Laudensis de vita et obitu B. Monicae ex verbis S. Augustini.

Inc. lib. I: *Non praeteribo quicquid mihi anima parturit de Monica famula tua* — Des. lib. III: *ut eam Deus exaud(ire)t in suis petitionibus.* Subiunctum est: *Romae apud Sanctum Petrum.*

CODEX 5862

Chartaceus, foliorum 52 (0^m,202×0,139), exaratus anno 1474 a Cicco Fortunato de Cay(et)a (fol. 57^v).

Erat saec. XVI *Prosperi Podiani Perusini* (fol. 1).

(Fol. 1-40) Quidam devotus tractatus de purgatorio S. Patricii.

De quo cf. *Anal. Boll.*, t. XXVII, p. 36, 3°. — Inc. prol. *In nomine... Multifarie multisque modis olim Deus secreta sua locutus est nobis.. Novissime autem diebus istis, anno videlicet Domini M°. CCC°. LIII°., locutus est nobis; hanc ipsam salutis viam manifestam et notam facere dignatus est per quendam sibi dilectum adoptionis filium de Ungaria, Jeorgium nomine, cuiusdam magnatis eiusdem patriae secundum carnem filium, qui Grissafary nominatur* (in ipsa narratione vocatur *Grissaphan*)... Prologo subiunctae sunt litterae Riccardi archiepiscopi Armachanensis ad illum Georgium atque quinae litterae patentes eidem Georgio traditae a Riccardo illo et ab aliis, omnes anno 1353.

Inc. narratio. *Praedictus igitur Georgius iuvenis aetatis XXIIII^{or} annorum vel circa, homo robustus et cordatus, cum per illustrissimum principem, dominum videlicet Lodovicum regem Ungariae, in Apuliae partibus super quaedam castra prope Barlectam fuisset*

capitaneus constitutus — Des. *Haec autem omnia divina dispensatione pro confirmatione catholicae fidei non modica credendum est fore facta, ad laudem... Amen.*

CODEX 5940

Membraneus, foliorum 148, (0^{m},196×0,145), exaratus saec. XIV.

(Fol. 1-30) Epistola S. Eusebii ad S. Damasium... = *BHL.* 3866.

Subiunctae sunt (fol. 30^{v}-41^{v}) narrationes de miraculis S. Hieronymi ex ipsa hac epistula *BHL.* 3866, sed praesertim ex aliis duabus epistulis spuriis *BHL.* 3867 ac maxime 3868 excerptae. Illae quidem non exscriptae sunt, sed fere in epitomen contractae.

Inc. *Eadem hora Cyrillus orans in cella* (cf. *BHL.* 3866, c. 53 in.; quod caput legitur integrum supra, fol. 26-26^{v}) — Des. *in fine biennii expirant* (cf. *BHL.* 3868, c. 20 extr.). *Hoc exemplo cuncti fragilitatem humanam et astutiam daemonis timeant, simulque eis magna spes veniae declaratur.*

Multa autem alia magna et innumera miracula per beatissimum Hieronymum multis in locis tam in Italia quam alibi narrantur; quae propter prolixitatem omisi. Quorum magnam partem narrat Iohannes Andreae doctor decretorum egregius et Bononiensis, qui vitam beati Hieronymi magno volumine comprehendit.

(Fol. 41^{v}) Prosa sive ymnus B. Hieronymi. — Inc. *Ecce qui Christi decoravit aulam* — Des. *omne per aevum. Amen.*

CODEX 6010

Chartaceus, foliorum olim A, B et sign. 1-36, 38-368, nuperius sign. 1-369 (0^{m},155×0,110), exaratus saec. XV et in duobus voluminibus compactus.

1. (Fol. 236-236^{v}, al. 237-237^{v}) Miraculum de B. Virgine.

Inc. *Fuit quidam rex, qui ob devotionem ultra mare accessit*...Regina a cognato de adulterio falso accusata,in insulam exsul defertur; ubi a B Virgine herbam accepit quae " valeret ad multorum curationem "; qua tandem ipsum maritum resipiscentem sanat. Cf. *Mir. BVM.* 463.

2. (Fol. 237, al. 238) <Ex Vitis patrum> = *BHL.* 6527, lib. v, §§ 27 et 23.

3. (Fol. 237-246^{v}, al. 238-247^{v}) Exceptiones de libro Heraclidis ad Lausum praepositum palatii de vitis patrum, qui liber dicitur Paradisus.

Plurimae narratiunculae excerptae ex libro *BHL.* 6532, non tamen ad verbum exscriptae. — Inc. *In Alexandria Ysidorum presbyterum vidi, cum illic primum attigi...*

4. (Fol. 246^{v}-250^{v}, al. 247^{v}-251^{v}) Exceptiones de opusculo sancti <Hieronymi>, ut plurimi putant, de Vitis patrum.

Narrationes excerptae ex *BHL.* 6524. — Inc. *Benedictus Deus*...

5. (Fol. 251-252, al. 252-253) Exceptio legendae Pauli primi heremitae a Hieronymo edita (ex *BHL.* 6596).

Inc. *Inter multos dubitari solet*...

6. (Fol. 252-253^v, al. 253-254^v) <Ex Vitis patrum>.

Narrationes nonnullae, ex quibus primae sunt *BHL.* 6527, lib I, § 17, 19, 20 ; ultima *BHL.* 6527, lib. IV, § 16.

CODEX 6022

Membraneus, foliorum 173 (0^m,361×0,252), paginis bipartitis exaratus saec. XIII/XIV.

(Fol. 157-173^v) Vita S. Malachiae ep. = *BHL.* 5188.

CODEX 6027

Chartaceus, foliorum 618 (circ. 0^m,27×0,20), exaratus saec. XVII.
Est hoc apographum codicis Vaticani 1220.

1. (Fol. 1-70^v) Vita B. Thomae martyris, de plurium narratione collecta, magis extensa quam sit infra ; quam scribi <fecit> domnus Petrus Roggerii Gregorius papa undecimus = *BHL.* 8194.

2. (Fol. 70^v-77^v) De gestis post martyrium = *BHL.* 8195.

3. (Fol. 77^v-80^v) Cathalogus eruditorum B. Thomae mart. = *BHL.* 8196.

4. (Fol. 80^v-82) Causa exilii et martyrii D. Thomae mart. = *BHL.* 8197.

5. (Fol. 82-83) Aliae constitutiones = *BHL.* 8246.

Fol. 85-108^v descriptus idem index imperfectus, qui in codice 1220, fol. 40-52, atque eodem modo reliqua documenta quae codex complectitur, divisa sunt in libros quinque (fol. 109-317, 317^v-418^v, 418^v-496, 496-532, 532-607).

6. (Fol. 112-112^v) Prologus in actus et exilium B. Thomae archiep. et mart. = *BHL.* 8179.

7. (Fol. 112^v-122) Passio S. Thomae archiep. et mart. = *BHL.* 8180.

8. (Fol. 122-133^v) Quaedam ad explanationem subsequentium, quae minus expresse in epistolis continentur = *BHL.* 8181.

Continuo sequuntur epistulae.

9. (Fol. 146^v-148^v) Rescriptum illarum consuetudinum, quas

Vatic. 6027. avitas vocant. Quando et coram quibus facta est recognitio regalium consuetudinum = *BHL.* 8236, 8238.

10. (Fol. 149^{v}-150) <Novae constitutiones regis> = *BHL.* 8246.

11. (Fol. 607-607^{v}) Epistola Honorii papae tertii de translatione B. Thomae archiep. et mart. = cod. 1220^{11}.

12. (Fol. 607^{v}-617^{v}) Tractatus domni Stephani Cantuariensis de translatione B. Thomae mart. = cod. 1220^{12}.

Insunt et plurimae epistulae (fol. 83-84^{v}, 133^{v}-146^{v}, 149-149^{v}, 150-607), eaedem quae in cod. 1220.

CODEX 6057

Chartaceus, foliorum sign. 386 (circ. 0^{m},300 × 0,205), exaratus saec. XVI et in duobus libris compactus.

Fol. 1-1^{v} descriptus est index libellorum.

1 (Fol. 3-7^{v}) Dictio Ennodii in natale Laurentii Mediolanensis ep. = *BHL.* 4751.

2. (Fol. 51^{v}-57) Dictio quae habita est in natale sancti ac beatissimi papae Epifani in annum trigesimum sacerdotii = *BHL.* 2571.

3. (Fol. 106^{v}-144^{v}) Vita beatissimi viri Epifani ep. Ticinensis ecclesiae = *BHL.* 2570.

4. (Fol. 220-228^{v}) Discriptio vitae beatissimi Antonii monachi = *BHL.* 584.

5. (Fol. 348^{v}-355^{v}) <Ennodii eucharisticum de vita sua> = *BHL.* 2554.

CODEX 6059

Chartaceus, foliorum sign. 217 variae formae, exaratus variis manibus saec. XVI extr.

Fol. 1-173 (0^{m},306 × 0,215).

Folia 1-115 continent exemplar authenticum processus compulsorialis canonizationis S. Raimundi de Pennaforti anno 1596 facti, in quo exscripta sunt documenta haec antiqua:

1. (Fol. 29^{v}-40^{v}) Hic sunt aliqua breviter collecta de sancta vita et miraculis fratris Raymundi de Penyafort = *BHL.* 7070.

2. (Fol. 40^{v}-49) <Miracula B. Raimundi anno 1279 conscripta>.

De quibus *Catal. Lat. Rom.*, p. 391-392^{2}.

3. (Fol. 49-71) <Miracula B. Raimundi>.

De quibus ibid., p. 392^{3}.

4. (Fol. 71-75^{v}) De transitu per mare super capam = *BHL*. 7072. VATIC. 6059.

Des. *anno ab incarnatione Domini quadringentesimo* <*L* add. sup. lin.> *sexto*.

5. (Fol. 116-163^{v}) <Processus de miraculis B. Raimundi anno 1318 factus>.

De quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 436[2].

Postea (fol. 164-173) exscriptae sunt litterae de quibus ibid.

CODEX 6073

Membraneus, foliorum sign. nuper 1-219 [fol. 3 et 104-113 bis], olim sign. 30-260 et A (circ. 0^{m},385 × 0,285), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XI/XII et mendis plurimis ab ignaris librariis deturpatus.

Antiquiores numeros secuti sumus. Perierunt autem folia olim sign. 1-29, 31, 36 atque singula folia inter fol. 196 et 197, fol. 215 et 216.

1. (Fol. 30-30^{v}) <Passio S. Luciae virg.> = *BHL*. 4992.

Foliis perditis, inc. mutila: *loquitur in vobis. „ Paschasius consularis dixit: “ In te ergo*... (= MOMBRITIUS, fol. 59, col. 1, l. 3) — Fine contracto, des. *Si voluntatem Dei feceritis ex corde. „ Haec autem prosequente sancta Lucia, gladio visceribus transforata est et martyrium suum consumavit in pace. Martyrizata est autem... Amen.*

2. (Fol. 30^{v}-34^{v}) Passio B. Ursicini mart. = *BHL*. 8410.

Inc. *Si cui omnium* — Folio 31 perdito, deest sub initio pars quaedam inde ab *per plurimas mundi cumulaverat* (MURATORI, p. 560, col. 1 D) usque ad |*vera Nero iste filius Domecii* (ibid., p. 561, col. 1 B) — Des. (ut in ceteris exemplaribus manuscriptis): *et si rite sternimur sub festivo gaudio diei sollemnis ad sacros tuos cineres vel alicuius comparis amore tuo. Passus est Deo carus Ursicinus...Amen.*

3. (Fol. 34^{v}-42) Passio B. Thomae apost. = *BHL*. 8136.

Praemissus brevis prologus, qui inc. *Thomas qui dicitur Didimus abissus, hoc est Christo similis*... et des. *Cuius natale celebratur XII kal. ianuarias.* — Folio 36 perdito, deest pars inde ab *ecce Thomas apparuit ei dicens: “ Rex meus qui vobis* (= BONNET, p. 138, lin. 1/2)| usque ad *et ostensum michi est palacium quod tibi Thomas fabricavit*... (= ibid., p. 142, l. 1).

4. (Fol. 42-42^{v}) Passio S. Stephani levitae et protomart.

Actus apostolorum, c. VI, c. VII, vers. 1 et 51-59; cap. VIII, vers. 1-4.

5. (Fol. 42^{v}-45^{v}) Inventio corporis S. Stephani levitae in Luciano invento presbytero.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 291[14].

Vatic. 6073. **6.** (Fol. 45v-51) Passio in natale S. Iohannis apost. et evang. = *BHL*. 4320.

7. (Fol. 51-72v) Vita B. Silvestri ep. et conf. urbis Romae = *BHL*. 7726, 7727, 7729, 7731-7733, 7735.

8. (Fol. 72v-76v) Acta S. Barbatiani presb. et conf. = *BHL*. 972.

9. (Fol. 76v-81) Vita S. Severini conf. = *BHL*. 7656.

Reliquis omissis, des. *ut spiritus salvus sit in die Domini Iesu* (=*P. L.*, t. LXII, col. 1193 B). Sed et in praecedentibus permulta sunt resecta.

10. (Fol. 81-82) S. Felicis presb. = *BHL*. 2885.

11. (Fol. 82-84) Passio S. Marcelli papae = *BHL*. 5234.

Omissa est pars narrationis inde ab *Deinde post paucos dies* (= *Act. SS.*, num. 10, altera sent.) usque ad *Maximianus Augustus* (= *Act. SS.*, num. 20, linea paenult.).

12. (Fol. 84-89) Passio S. Sebastiani = *BHL*. 7543.

Reliquis omissis, des. *et poena delinquentibus irrogatur* (= *Act. SS.*, num. 28 extr.).

13. (Fol. 89-92) Passio S. Agnae virg. et mart. = *BHL*. 156.

Des. *palmam adquirant. Martyrizata est... Amen.*

14. (Fol. 92-94) Passio B. Vincentii levitae et mart.

Inc. ut *BHL*. 8630. — Des. ut *BHL*. 8631.

15. (Fol. 94-99) Passio S. Anestasii monachi et mart. = *BHL*. 408.

16. (Fol. 99-103) Vita S. Iohannis Grisostomi ep. = *BHL*.4375.

Quaedam omissa sunt.

17. (Fol. 103-106v) Vita B. Geminiani = *BHL*. 3296.

18. (Fol. 106v-112) Vita B. Severi ep. Ravennae = *BHL*. 7683.

19. (Fol. 112-114v) Passio S. Blasii mart. = *BHL*. 1376.

20. (Fol. 114v-117) Passio S. Agathae virg. et mart. = *BHL*. 133.

21. (Fol. 117-119v) Passio Iulianae virg. et mart. = *BHL*. 4523.

22. (Fol. 119v-121v) Passio S. Valentini mart. = *BHL*. 8460.

23. (Fol. 121v-123) Passio ss. mm. Faustini et Iovittae.

Epitome Passionis *BHL*. 2838, cuius ipsa verba fere servata sunt. — Inc. *Temporibus Adriani impiissimi imperatoris Brixianae civitatis episcopus erat Apollonius, qui ob metum christianae persecutionis sese in abditis occultabat* — Des. *Ducti sunt autem foras portae civitatis in via Cremonensi ibique, genibus positis, a gladiatoribus decollati sunt. Et consummata est gloriosissima eorum passio sub die XV kal. mart., regnante vero Domino... Amen.*

24. (Fol. 124-128) Sermo in laudem B. Mathiae apost. ex dictis sanctorum patrum, Christo favente, delibatus = *BHL*. 5695. Vatic. 6073.

25. (Fol. 128-129) Vita S. Gregorii papae, quae apud Graecos inveni[un]tur, et Romani eam recipiunt, et nos transtulimus eam = *BHL*. 3645.

26. (Fol. 129-133ᵛ) Vita S. Gregorii alia = *BHL*. 3639.

27. (Fol. 133ᵛ-146) Vita B. Benedicti ab. = *BHL*. 1102.

28. (Fol. 146-148ᵛ) Passio ss. mm. Tiburcii et Valeriani = *BHL*. 8482, 8484.

29. (Fol. 148ᵛ-151) Passio S. Georgii mart.

Inc. *In diebus illis erat quidam tribunus, nomine Georgius, de provincia Capadocia, qui illic militare coepit temporibus Diocletiani impiissimi imperatoris, qui fuit persecutor christianorum*— Des. *lux angelica circumfulsit illum et cum ipsa luce perrexit ad Dominum,pro cuius amore martyrizatus est nono kalendas maias sub Datiano praeside, regnante vero Domino... Amen*.

30. (Fol. 151-152ᵛ) Passio S. Marci evang. et mart. = *BHL*. 5276.

31. (Fol. 152ᵛ-153) Passio S. Vitalis mart. = *BHL*. 8700.

32. (Fol. 153-154) Passio S. Philippi apost. = *BHL*. 6813, 6814.

33. (Fol. 154-154ᵛ) Passio S. Iacobi apost. = *BHL*. 4088, 4093.

34. (Fol. 154ᵛ-158ᵛ) Passio ss. mm. Alexandri, Eventii et Thoeodoli = *BHL*. 266.

35. (Fol. 158ᵛ-163ᵛ) Inventio sanctae crucis domini nostri Iesu Christi.

Ipsa narratio *BHL*. 4169, at ea partim iisdem, saepe etiam paulo pluribus verbis concepta. — Inc. *Anno ducentesimo tricesimo tertio post resurrectionem domini nostri Iesu Christi, regnante venerabile Dei cultore magno viro Constantino, in sexto anno regni eius congregata est multitudo hostium barbarorum super flumen quod dicitur Danubium,quaerentes transmeare ad disperdendam omnem terram usque ad orientem* — Des. *beata Helena regina reversa est, et adnuntiavit omnem gloriam Christi et virtutem sanctae crucis Christi,quanta et qualia mirabilia manifestasset ei dominus noster IesusChristus filius altissimi Dei vivi.Audiens autem beatissimus Constantinus rex a matre sua Helena, gaudio magno repletum est cor eius, et laudans Deum excelsum et misericordiam Altissimi, et plenus corde curvans genua sua,adorans Deum omnipotentem caeli et terrae, qui talem gloriam virtutis suae largitus fuisset ei Deus altissimus vel etiam in temporibus regni eius, cui est gloria... Amen.*

36. (Fol. 163ᵛ-164ᵛ) Passio S. Panchracii mart. = *BHL*. 6427.

VATIC. 6073. **37.** (Fol. 164^{v}-167^{v}) Vita [h]ac mirabilia beatissimi Illari patris heremitae = *BHL.* 3913.

38. (Fol. 167^{v}-168) Passio S. Petronillae virg.

Inc. *Temporibus Neronis imperatoris augusti, cum beatus Petrus princeps apostolorum, qui iam sede episcopati annos septem Antiochiam detinuit, tunc cum militi christiani Romam venit, quas suae praedicationis multos religiosos ad fidem Christi destinantes ad palmam martyrii pervenerunt. Unde habens filiam, nomine Petronillam, cui* (cod. *qui) suam doctrinam atque veracissimam praedicationem dictavit, quam Domino commendavit* — Des. *Cuius corpus a Petro apostolo sepultus est in loco qui dicitur Catacumba in Monte Aureo foris muro urbis Romae sub die XXXI. [primo] mense madio, regnante vero Domino... Amen.*

39. (Fol. 168-170) Passio ss. mm. Petri et Marcellini = *BHL.* 5230.

Des. *ad misericordiam salvatoris. Martyrizati sunt... Amen.*

40. (Fol. 170-173) Passio ss. mm. Primi et Feliciani = *BHL.* 6922.

41. (Fol. 173-174^{v}) Passio S. Barnabae apost. = *BHL.* 984, 983.

42. (Fol. 174^{v}-177^{v}) Passio SS. Viti et Modesti = *BHL.* 8712.

43. (Fol. 177^{v}-179) Passio ss. mm. Gervasii et Protasii = *BHL.* 3514.

44. (Fol. 179-179^{v}) Passio Iuliani mart. = *BHL.* 4538. Iun. 22.

45. (Fol. 183-185) Passio SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238.

46. (Fol. 185-190^{v}) Passio bb. apost. Petri et Pauli = *BHL.* 6670, 6573, 6657, 6658.

47. (Fol. 190^{v}-194^{v}) Martyrium S. Pauli apost. a Lino ep. Romano graeca lingua conscriptum et ecclesiis orientalibus destinatum = *BHL.* 6572, 6570.

48. (Fol. 194^{v}-195^{v}) Passio SS. Septem Fratrum = *BHL.* 2853.

49. (Fol. 195^{v}-196^{v}) Vita S. Paterniani conf.

Inc. *Temporibus Dioclitiani imperatoris erat autem grave persecutio in tempore paganorum. Dum sanctus Paternianus eorum in tristimonium grande positus de congregatione sua, et ieiunavit dies quinque* — Folio perdito, des. mutila : *quia dignus sum videre gloriam Excelsi. Sanctus Paternianus expandit manus suas, ut obscu*| Cf. *BHL.* 6473.

50. (Fol. 197-197^{v}) <Passio SS. Naboris et Felicis>.

De qua *Catal.Lat. Rom.*, p. 15[59].— Folio perdito, inc. mutila : |*ficantibus idolis parati sunt, finem non habent.„ Anolinus dixit : "Unde hoc nosti ?...*

51. (Fol. 197^v-201^v) Passio martyrum Quirici et Iulittae = cod. 1190^{14}. VATIC. 6073.

52. (Fol. 201^v-204) Passio S. Rophilli conf. = *BHL.* 7283.

53. (Fol. 204-208) Passio B. Apolenaris mart. = *BHL.* 623.

54. (Fol. 208-210) Passio B. Iacobi fratris Iohannis evang. = *BHL.* 4057.

55. (Fol. 210-212) Passio S. Nazarii mart. = *BHL.* 6040.

Multae sunt lectiones variantes.— Omisso ultimo capite, des. *et salva nos in saecula. Et benedicimus te, quia audivimus et vidimus sanctos tuos* (cf. *Catal. Lat. Brux.*, t. I, p. 53, l. 41-42). *Martyrizatus est autem... Amen.*

56. (Fol. 212-214) Passio ss. mm. Abdon et Sennen = *BHL.* 6884 et 6.

57. (Fol. 214-215) Passio SS. Machabaeorum = *BHL.* 5109.

58. (Fol. 215-215^v) Passio S. Eusebii mart. = cod. 1190^{21}.

59. (Fol. 215^v) Passio S. Stephani ep. et mart. = *BHL.* 7845.

Foliis perditis, des. mutila: *altera die in cripta Neputiana omnes congregarentur. Et facto conventi (culo)* (= *Act.SS.*, num. 2 sub in.).

60. (Fol. 216-216^v) <Passio ss. mm. Cyriaci, Largi et Smaragdi> = *BHL.* 2057.

Foliis perditis, inc. mutila: *Et dixit ei: "Carnis resurrectionem." Et respondit*: " *Credo* " (= *Act. SS.*, num. 15).

61. (Fol. 216^v-219) Passio S. Laurentii levitae et mart. = *BHL.* 4753.

Inc. *Postquam decollatus est beatus Sixtus, milites tenuerunt...*

62. (Fol. 219-220^v) Passio B. Ypoliti mart. = *BHL.* 3961.

63. (Fol. 220^v-221) Passio S. Cassiani mart. = *BHL.* 1626.

64. (Fol. 222-233) Epistola Hieronymi presb. ad Paula<m> et Eustochium de assumptione perpetuae virginis.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

Praemissi sunt sex versus:

Hic Theokos sacrae vexatur sermo Mariae,
Hieronymus prudens quam condidit ille sacerdos...

65. (Fol. 233-236^v) Passio B. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1002.

66. (Fol. 236^v-240^v) Inventio capitis B. Iohannis Baptistae = *BHL.* 4290, 4292.

Inc. *Quod quidam monachi de oriente profecti...*

67. (Fol. 242-244^v) Vita S. Savinae virg. = *BHL.* 7408.

Inc. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 99^{19}.

Vatic. 6073. **68.** (Fol. 244v-246v) Exaltatio sanctae crucis = *BHL.* 4178.

69. (Fol. 246v-247v) Passio S. Cypriani sacerdotis et mart. = *BHL.* 2037.

70. (Fol. 247v-248v) Passio S. Euphemiae virg. = cod. 1190[43].

71. (Fol. 249-254v) Passio B. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 6544, c. LXXVI, et *BHL.* 5690.

72. (Fol. 254v-259) Passio S. Iustinae virg. = *BHL.* 2047, 2050.

73. (Fol. 259-260v et A) Passio SS. Cosmae et Damiani mart. = *BHL.* 1970.

Deest prologus.— Reliquis omissis, des. *caelestia beneficia conferunt in eodem loco. Martyrizati vero sunt a praeside Lisia in civitate Egea sub persecutione Dioclitiani imperatoris quinto kal. octubris pro nomine Domini... Amen* (cf. *Act. SS.*, num. 13 extr.) — Insuper, folio perdito inter folia 260 et A, deest pars inde ab *(Audiens) haec preses et cogitans quia nihil* (= ibid., num. 9 ante med.) usque ad *Omnibus itaque rite gestis sepelierunt eos. Hi*| (= ibid., num. 13 extr.).

74. (Fol. A-Av) In S. Michaelis archangeli = *BHL.* 5948.

Foliis perditis, des. mutila : *Multa dubitatio in Sepontinos quid de loco agerent et si in*| (= *Act. SS.*, num. 6 in.)

CODEX 6074

Membraneus, foliorum sign. nuper 1-257 [fol. 175 bis], pridem vero 1-8, 10-259 (0m,438 × 0,288), paginis bipartitis exaratus saec. XI/XII. Recentiores numeros sumus secuti.

Fol. 1 manu saec. XIV/XV : *Iste liber est (abbatiae ?) S. Marie de Rosa prope Señ ordinis Chamaldulensis.*

Fol. 1 descripta est ultima pars Martyrologii Wandalberti Prumiensis, id est versus 821, 825-829, 831-835, 838-866, 868-871 (*MG.*, Poet. lat. t. II, p. 601-2). Sequitur (fol. 1-1v) Bedae, quod dicitur, Martyrologium poeticum (*P. L.*, t. XCIV, col. 603-6).

1. (Fol. 1v-2v) Passio S. Saturnini = *BHL.* 7493. Nov. 29.

2. (Fol. 2v-5) Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428. Nov. 30.

3. (Fol. 5v-10v) Tractatus de translatione S. Nicolai conf. et ep. = *BHL.* 6179.

Inc. prol. *Sicut manus scriptoris perita est* — Inc. *Igitur dum omnipotens Deus suo propensiori atque archano censuisset consilio* — Des. folium 8v (olim sign. VIII) : *Cui urbe quantae doxae*| et inc. folium 9 (olim sign. X) : *conexae sunt, prout Samaritanus praestiterit, in paucis pandere curabo.* Annotavit autem fol. 8v Alexander Rainaldus : *hic videtur desiderari folium, ut patet ex numero ipsorum. A. R.* (cf. Falconius, p. 136, ann. *c*). Quod mihi minime liquet.

4. (Fol. 10ᵛ-12ᵛ) Passio S. Savini ep. et mart. = *BHL*. 7452. Dec. 7. VATIC. 6074.

5. (Fol. 12ᵛ-14) Passio S. Luciae = *BHL*. 4992. Dec. 13.

6. (Fol. 14-16ᵛ) Passio S. Thomae apost. Dec. 21.

Praemissus est prologus *BHL*. 8143. Tum, interposito lemmate: *Incipit passio*, exscripta est narratio ed. *Anal. Boll.*, t. XI, p. 231 (*Igitur Iudaeis .. verba eorum*), dein carmen editum ibid., p. 231-32; quod tamen in nostro codice rectius inc. *Primitus alma fides per Petrum clarior extat. Eius odor retinet primitus alma fides* (cf. *P. L.*, t. CXLV, col. 946 D). Continuo sequitur narratio de S. Thoma: *Thomas igitur, ut supra traditum est, etiam Parthis semina divini verbi contulit. Quique post plurima virtutum signorumque prodigia Medis, Persis aliisque nationibus ostensa ad Indiam superiorem perrexit per revelationem Domini, et ad opinionem eius...* Sequitur porro pars postrema Passionis *BHL*. 8136 (cf. ed. BONNET, p. 147, l. 13, 14), multis quidem in initio, postea autem vix paucis omissis. — Des. ut *BHL*. 8136.

7. (Fol. 17-17ᵛ) Item unde supra.

Duo miracula, quorum alterum idem est de quo *Anal. Boll.*, t. XI, p. 225[8] (*Cum D. N. I. C.*), alterum nusquam alibi a nobis repertum est. Vid. appendicem. IV.

8. (Fol. 17ᵛ-19) Passio S. Victoriae = *BHL*. 8591. Dec. 23.

9. (Fol. 19-20ᵛ) Passio S. Gregorii mart. = *BHL*. 3677. Dec. 23.

10. (Fol. 21-21ᵛ) Passio S. Columbae mart. = *BHL*. 1893. Dec. 31.

11. (Fol. 21ᵛ-24) Vita S. Hilarii = *BHL*. 3885. Ian. 13.

Deest prologus.

12. (Fol. 24-26) S. Valentini = *BHL*. 8460. Febr. 14.

13. (Fol. 27-36) Depositio S. Gregorii papae = *BHL*. 3641. Mart. 12.

Exscriptus est solus liber I, omisso prologo,

14. (Fol. 36-48) Vita et miracula venerabilis Benedicti conditoris vel abbatis monasterii qui appellatur Archis, provinciae Campaniae = *BHL*. 1102.

15. (Fol. 48-53) Passio S. Georgii = *BHL*. 3393. (Maii 8.)

Deest prologus (*Plerique...*)

16. (Fol. 53) S. Marci evang. April. 25.

Pagina non impleta, exscriptus est solus prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 83[48].

17. (Fol. 53ᵛ) S. Philippi apost. = *BHL*. 6813. Maii 1.

18. (Fol. 53ᵛ) Inventio sanctae crucis = *BHL*. 4169. Maii 3.

Vatic. 6074. Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *eum qui volebat de maledicto legis vos redimere maledixistis*| (= *Act. SS.*, num. 4 in.). Quaedam etiam rescissa sunt.

19. (Fol. 54-55v) S. Iuvenalis ep. = *BHL.* 4614. Maii 3.

Inc. *Cum de universo orbe...*

20. (Fol. 55v-56v) S. Iohannis ante Portam Latinam = *BHL.* 4321. Maii 6.

Reliquis omissis, des. *in insulam quae dicitur Pathmos, in qua apocalipsin, quae ex nomine eius legitur, et vidit et scripsit* (= *Bibl. Casin.*, p. 68, col. 1 post med.).

21. (Fol. 56v-58v) Vita Hillari sanctissimi patris et heremitae = *BHL.* 3913. Maii 15.

22. (Fol. 58v-59v) <Passio S. Urbani papae> = *BHL.* 8376.

Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *subito occurrit aspectui meo antrum quam magnum. In quo diutius dum iter sisterem* (=*Bibl. Casin.*, p. 85, col. 1 sub fin.)

23. (Fol. 61v-67v) Passio vel actus S. Petri = *BHL.* 6664. Iun. 29.

24. (Fol. 67v-68v) Passio bb. apost. Petri et Pauli ex historia Egesippi, quam B. Ambrosius de graeco transtulit in latinum = *BHL.* 6648.

Sequitur solita narratio de Neronis morte.

25. (Fol. 75v-79v) Passio S. Margaritae = *BHL.* 5303.

26. (Fol. 79v-82v) Vita S. Paterniani = *BHL.* 6472. Iul. 10.

27. (Fol. 82v-84) Passio SS. Rufinae et Secundae = *BHL.* 7359. Iul. 10.

28. (Fol. 85-87v) Passio SS. Quirici et Iulittae = *BHL.* 1809. Iul. 15.

29. (Fol. 87v-88) Miracula sancti Quirici et Iulittae, quae Teterius sophista eorum servus edidit, de corporibus eorum a S. Amatore Antiochiae repertis = *BHL.* 1811.

30. (Fol. 88-90) Vita S. Rofilli conf. atque pontificis = *BHL.* 7283. Iul. 18.

31. (Fol. 90-93v) Passio B. Christofori martyris domini nostri Iesu Christi.

Inc. *Dum saecularis cuiuslibet rei actio inaniter fingi a scriptoribus et ad posteritatis memoriam nequaquam mandari videatur, cur nos sanctorum virtutes divinis assuetas misericordiis, quas ad utilitatem reverentiaeque culmina ecclesiae matris catholicae per universas orbis partes pululasse cernimus, tacere debe-*

mus, attestante Psalmista.... Et post multa : *Ex quorum* (martyrum) *interea bonorum collegio, Dei [ad] inspiratione praeposita, non surdus auditor beatus martyr Christoforus intenta cordis aure viguit et spiritualiter iuxta nominis sui ethimologiam feronomus eam perficiendo refulsit ecclesiae...* Dicitur autem esse baptizatus a S. Simone Chananaeo apostolo atque inde sortitus esse nomen Chananaei. — Des. *ut si quis blasphemaverit viventis Dei nomen, quem christiani colunt, venerantur, adorant, gladio pereat publice. Passus est autem beatissimus Christoforus martyr Christi tempore Adriani imperatoris in civitate Ieropoli Aegypti, anno vero ab incarnatione domini nostri Iesu Christi centesimo octavo. Cuius sanctis precibus semper adiuti mereamur a vinculis peccatorum absolvi et ad caelestia regna perduci, ipso adiuvante.... Amen.* Vatic. 6074.

32. (Fol. 93v-96) Sermo S. Christofori.

Pius sermo, in quo nulla narratio. — Inc. *Dum cupimus, dilectissimi, de triumphali beati Christofori martyris victoria disputare, primo nobis eius nomen occurrit* — Des. *Ipse est qui et in certantium victoria superat et de paenitentium conversione triumphat Iesus Christus dominus noster, qui cum Deo Patre... Amen.*

33. (Fol. 99-102) Passio S. Stephani ep. et mart. = *BHL*. 7845. Aug. 2.

34. (Fol. 102v-104v) Sermo S. Donati ep. et mart. Aug. 7.

Pius sermo. — Inc. *Adest, dilectissimi, beatorum martyrum Donati atque Hylariani praeclara solemnitas, quae dum devotionis vestrae frequentiam ex diversis in unum partibus convocat* — Des. *ad imperatorem martyrum, ipsis intercedentibus, pervenire mereamur dominum nostrum Iesum Christum, qui cum Deo Patre... Amen.*

35. (Fol. 108v-109v) Passio S. Genesii mart. = *BHL*. 3320. Aug. 24.

36. (Fol. 109v) Prologus S. Bartholomaei apost. = *BHL*. 1001.

37. (Fol. 109v-114v) S. Augustini ep. Vita = *BHL*. 792. Aug. 28.

38. (Fol. 115-122v) Vita S. Aegidii = *BHL*. 95.

39. (Fol. 123-124) Vita vel Passio S. Antonini = *BHL*. 572. Sept. 3.

40. (Fol. 124-125v) De mirabilibus eius = *BHL*. 573.

41. (Fol. 131-137v) De vita S. Ambrosii ep. = *BHL*. 377.

42. (Fol. 137v-142) Vita S. Marci papae = *BHL*. 5294.

43. (Fol. 142-142v) Passio S. Reparatae virg. = *BHL*. 7184. Oct. 15.

44. (Fol. 142v-154) Passio sanctissimi Dionysii, qui a loco Areopagita... = *BHL*. 2175.

VATIC. 6074. **45.** (Fol. 154-154^{v}) Passio S. Teclae virg. et mart. = cod. 1192^{4}. Sept. 23.

Adsunt eadem distycha.

46. (Fol. 155-161) S. Proti et Iacincti et S. Eugeniae = *BHL.* 2667. Sept. 11.

47. (Fol. 161-164^{v}) Passio ss. mm. Ianuarii ep., Festi diac. et Desiderii lectoris = *BHL.* 4115-4118. Sept. 20.

48. (Fol. 164^{v}-166) Relatio de miraculis beatissimi Ianuarii ep. = *BHL.* 4139.

49. (Fol. 166-168^{v}) Item de quo supra = *BHL.* 4140.

50. (Fol. 168^{v}-171^{v}) Passio SS. Mauricii ac sociorum = *BHL.* 5739.

51. (Fol. 171^{v}-174^{v}) Passio ss. mm. Cosmae et Damiani = *BHL.* 1970. Sept. 27.

52. (Fol. 174^{v}-175 bis) Inventio basilicae B. Michahelis archangeli = *BHL.* 5949, 5948.

Abscissa media parte folii 175 bis, des. mutila: *alibi vix manus* (corr. *-nu) possit*| (= *Act. SS.*, num. 8 med.).

53. (Fol. 179^{v}-183^{v}) Vita seu obitu<s> S. Hieronymi conf. = *BHL.* 3871. Sept. 30.

54. (Fol. 183^{v}-184) Ut supra (narratio de S. Hieronymo de se ipso).

Locus excerptus ex epistula 22, c. 29 extr. et c. 30 (*P. L.*, t. XXII, col. 416-17 : *Referam tibi meae infelicitatis historiam. Cum ante annos plurimos... quanto mortalia ante non legeram)*. Praemissus est quidam veluti prologus: *Postquam beatissimus Hieronymus, innumeris libris apostolorum prophetarumque constructionibus editis, immobilem catholicae ecclesiae turrim construxit* (cf. Vita *BHL.* 3870-3871, *P. L.*, t. XXII, col. 206 post med.)... *In eadem epistula ex semetipso illi exemplum praebens hoc modo inseruit, sicut nunc vestra auditura est caritas;* et subiecta est haec clausula: *Redemptori etenim nostro gloria, qui vult omnes salvos facere et ad agnitionem veritatis venire, qui cum Patre... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, t. I, p. 16-17^{82}.

55. (Fol. 184-188^{v}) Passio S. Pantaleonis. Oct. 1.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 123^{62}.

56. (Fol. 188^{v}-190) Passio S. Dionysii ac sociorum. = *BHL.* 2171. Oct. 9.

Deest prologus I.

57. (Fol. 190-192^{v}) Vita seu obitu<s> B. Lucae evang. = *BHL.* 4973. Oct. 18.

58. (Fol. 192^{v}-195) Passio S. Calixti papae = *BHL.* 1523. Vatic. 6074.
Oct. 14.

59. (Fol. 195-200^{v}) Passio SS. Crisanti et Dariae = *BHL.* 1787.
Oct. 28.

60. (Fol. 201-206) Passio ss. apost. Simonis et Iudae = *BHL.* 7750, 7751. (Oct. 30).

61. (Fol. 210-212^{v}) Passio B. Caesarii diac. = *BHL.* 1511.
Nov. 1.

62. (Fol. 212^{v}-216^{v}) Passio SS. Quattuor Coronatorum = *BHL.* 1837. Nov. 8.

63. (Fol. 216^{v}-219) Passio B. Theodori mart. = *BHL.* 8077.
Nov. 9.

64. (Fol. 219-221^{v}) Passio B. Mennae mart. = *BHL.* 5921. Nov. 11.

65. (Fol. 221^{v}-228^{v}) Vita beatissimi Martini ep. Turonensis = *BHL.* 5610. Nov. 11.

Deest epistula.

66. (Fol. 229-229^{v}) Epistola Severi Sulpicii de mirabilibus B. Martini = *BHL.* 5611.

67. (Fol. 229^{v}-230^{v}) S. Bricii = *BHL.* 1452. Nov. 13.

68. (Fol. 230^{v}-231^{v}) Epistola Severi Sulpicii ad Aurelium diaconem de dormitione sancti eiusdem Martini ep. = *BHL.* 5612.

69. (Fol. 231^{v}-233) Omelia in natali S. Martini Albini magistri = *BHL.* 5625.

70. (Fol. 233-233^{v}) Eiusdem S. Martini de transitu epistola Sulpicii ad matrem suam Basillam = *BHL.* 5613.

Solus prologus. Sed cf. infra, **72**.

71. (Fol. 233^{v}) <Ex Gregorio Turonensi> = *BHL.* 5620.

72. (Fol. 233^{v}-234^{v}) De obitu S. Martini ac beatissimi ep. et conf., qui obiit in pace III° idus novembris = *BHL.* 5613.

Ipsa narratio, cuius prologus exscriptus est supra, **70**.

73. (Fol. 234^{v}-235^{v}) <Narrationes Gregorii Turonensis de S. Martino> = *BHL.* 5621, 5622, 5619.

74. (Fol. 235^{v}-243^{v}) Passio S. Caeciliae mart. = *BHL.* 1495.
Nov. 22.

75. (Fol. 243^{v}-246^{v}) Passio beatissimi Clementis mart. atque pont. = *BHL.* 1848. Nov. 23.

76. (Fol. 246^{v}-247^{v}) Expositio Gregorii ep. Turonensis de miraculis eiusdem = *BHL.* 1855.

Inc. *In divinis voluminibus...*

VATIC. 6074. **77**. (Fol. 247v-248) Item aliud miraculum eiusdem = *BHL*.1857.

78. (Fol. 248-257) Passio BB. Crisoconi et Anastasiae et aliorum = *BHL*. 1795, 118, 8093, 401.

79. (Fol. 257-257v) Passio S. Saturnini ep. et mart. = *BHL*. 7497. Nov. 29.

Foliis perditis, des. mutila.: *unus ex illa malignantium turba eminus agnoscit et dicit: " En ipsum adversaria cultibus nostris religione*| (= LA FUENTE, c. XVI sub in.).

CODEX 6075

Chartaceus, foliorum sign. 208 et A-E (0m,413 × 0,277), paginis bipartitis exscriptus anno 1601 ex Passionali postea deperdito ecclesiae Sanctae Caeciliae trans Tiberim. Cf. fol. 208v :

Nos Paulus Sfondratus, tituli Sanctae Ceciliae S. R. Ecclesiae praesbyter cardinalis, sanctorum vitas hoc volumine contentas ex antiquissimo codice manuscripto, quod in monasterio monialium Sanctae Ceciliae Transtyberim asservatur, summa fide atque diligentia descriptas esse testamur ; immo, licet aliquibus in locis verba aliquando deesse viderimus ideoque sensum satis obscurum esse, tamen veritati studentes nihil immutari, nihil addi permisimus. In quorum fidem haec nostra manu subscripta ac sigillo nostro munita fieri mandavimus.

Datum Romae in nostro palatio VIII. calendas februarii anno MDCI, sedente Clemente octavo summo pontifice.

P. Carlis Sfondratus manu propria.

Fol. B-C descriptus est index Vitarum.

1. (Fol. 1-8) Passio SS. Iuliani et Basilissae sive aliorum multorum sanctorum = *BHL*. 4532. Ian. 13.

Deest prologus.

2. (Fol. 9-10v) Nativitas S. Pauli heremitae = *BHL*. 6596 Ian. 10.

3. (Fol. 10v-13v) Vita S. Hylarii Pictavensis ep. = *BHL*. 3885, 3887. Ian. 13.

Deest prologus miraculorum 3887.

4. (Fol. 13v-14v) Epistola S. Hylarii ep. ad Apram filiam suam.

P. L., t. X, col. 549-52.

5. (Fol. 14v-18) Passio S. Margaritae virg. = *BHL*. 5308.

6. (Fol. 18-19v) Vita S. Felicis Nolani ep. = *BHL*. 2874. Ian. 14.

7. (Fol. 19v-20) Miracula eiusdem S. Felicis = *BHL*. 2876.

8. (Fol. 20-21) Passio S. Felicis mart. = *BHL*. 2885.

9. (Fol. 21-30) Vita S. Mauri ab = *BHL*. 5773. Ian. 15.

10. (Fol. 30-32^{v}) Nativitas S. Marcelli papae et aliorum sanctorum = *BHL.* 5235. Ian. 16. VATIC. 6075.

Inest ante num. 10 *(Act. SS.)* rubrica: *XVII kal. aprilis. In S. Cyriaci martyris.*

11. (Fol. 32^{v}-34) Nativitas SS. Marii, Marthae, Audifax, Abbacum = *BHL.* 5543. Ian. 19.

Inest ante num. 6 *(Act. SS.)* rubrica: *XVI kal. marcii. In S. Valentini.*

12. (Fol. 34-44) Passio Sebastiani mart. = *BHL.* 7543. Ian. 20.

Insunt rubricae (fol. 42) *Passio S. Gaii papae* ante num. 64 *(Act. SS.)* et (fol. 42^{v}) *Passio S. Zoae* ante: *Beatissima Zoe...* (ibid., num. 73 sub in.).

13. (Fol. 44^{v}-46^{v}) Nativitas S. Agnetis virg. et mart. = *BHL.* 156. Ian. 21.

14. (Fol. 46^{v}-48) Passio S Vincentii mart. = *BHL.* 8628, 8633. Ian. 22.

15. (Fol. 48-53) Vita S. Anastasii mart. et monachi = *BHL.* 411. Ian. 22.

16. (Fol. 53-55^{v}) Miraculum B. Anastasii incliti mart., quod factum est temporibus beatissimi quarti papae Constantini urbis Romae, temporibus piissimi Anastasii imperatoris Constantinopolitani, in monasterio quod appellatur Aqua Salvia = *BHL.* 412.

17. (Fol. 55^{v}-62^{v}) Vita S. Paulae Romanae = *BHL.* 6548.

18. (Fol. 62^{v}-66) Passio SS. Abbacyri et Iohannis = *BHL.* 2078. Ian. 31.

19. (Fol. 66-67) Miraculum eiusdem = cod. 1193^{24,25}.

20. (Fol. 67-71) Vita S. Brigidae virg. = *BHL.* 1457. Febr. 1.

Separatio inter prologum et Vitam aliter facta est atque in editis. Des. prol. *ingenium ferre dictantis.* — Inc. Vita: *Sancta et Deo devota virgo....*

Vitam sequuntur 14 versus de quibus CHEVALIER, *Repert. hymn.* 2512.

21. (Fol. 71^{v}-74^{v}) Nativitas S. Blasii ep. et mart. = *BHL.* 1379. Febr. 3.

22. (Fol. 74^{v}-76^{v}) Nativitas S. Agathae virg. et mart. = *BHL.* 133. Febr. 5.

23. (Fol. 76^{v}-79^{v}) Vita S. Savini Canosini ep. = *BHL.* 7443. Febr. 9.

24. (Fol. 79^{v}-80^{v}) Nativitas S. Valentini ep. et mart. = *BHL.* 8460. Febr. 14.

Vatic. 6075. **25**. (Fol. 80v-83v) Passio S. Iulianae virg. = *BHL*. 4526. Febr. 16.

26. (Fol. 84-86v) Passio ss. mm. quadraginta = *BHL*. 7540. Mart. 9.

27. (Fol. 86v-95) Vita S. Gregorii papae = *BHL*. 3641. Mart. 12.

Exscripsit librarius prologum, lib. I, c. 1-45; lib. II, c. 6-10, 17, 18, 20-23, 31, 32, 41-43, 44 (partem priorem usque ad *preces effunderet*), 45; lib. IV, c. 68, 69, 99.

28. (Fol. 95-98v) Passio S. Georgii = *BHL*. 3393.

Deest prologus (*Plerique...*)

29. (Fol. 98v-104) Nativitas S. Ad[l]elberti ep. et mart. = *BHL*. 37. April. 23.

30. (Fol. 105) Nativitas S. Vitalis mart. = *BHL*. 8700. (April. 28).

Inc. *Sanctus Vitalis militans Domino, dum fuisset cum Paulino...*

31. (Fol. 105-107) Inventio sanctae crucis = *BHL*. 4169. Maii 3.

32. (Fol. 107-109v) Nativitas SS. Alexandri et sociorum eius = *BHL*. 266. Maii 3.

33. (Fol. 109v-110v) Inventio S. Michaelis = *BHL*. 5949, 5948. Maii 8.

34. (Fol. 110v-112) Nativitas S. Victoris = *BHL*. 8580. Maii 8.

35. (Fol. 112-112v) Nativitas SS. Gordiani et Epimachi = *BHL*. 3612. Maii 10.

36. (Fol. 112v-116v) Nativitas SS. Nerei et Achillei mart. = *BHL*. 6058-6066. Maii 12.

Insunt solita lemmata ante singulas partes.

37. (Fol. 116v-117) Nativitas S. Pancratii mart. Maii 12.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 235[70].

38. (Fol. 117-118v) Nativitas S. Bonifacii mart. = *BHL*. 1413. Maii 14.

39. (Fol. 118v-120v) Passio S. Isidori = *BHL*. 4778a. Maii 14.

Inc. prol. *Regum actus...*

40. (Fol. 120v-121) Relatio B. Pastoris de vita seu morte B. Pudentianae virg. = *BHL*. 6991.

41. (Fol. 121-129v) Nativitas S. Urbani papae et mart. ac aliorum sanctorum plurimorum martyrum = *BHL*. 8379, 8380. Maii 25.

42. (Fol. 133-134) Passio ss. mm. Marcellini et Petri = *BHL*. 5230. Iun. 2.

43. (Fol. 135-137) Passio S. Herasmi mart. Iun. 2.

Inc. ut Passio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 330[8]. — Des. *et epulare cum iustis et electis meis in saecula saeculorum. Amen.* Cf. *BHL.* 2582. VATIC. 6075.

44. (Fol. 137-138^v) Nativitas SS. Primi et Feliciani mart. = *BHL.* 6922. Iun. 9.

45. (Fol. 138^v-141) Vita S. Onufrii edita a S. Panutio in graecum. Iun. 11.

Recensio similis Vitae *BHL.* 6336.

Inc. prol. interpretis : *Beati igitur Onufrii nuper quoque tempore vitam inter Graecorum commenta mixtam reperimus* — Des. prol. *sed qui melius noscunt ordinent, prout libet.*

Inc. Vita: *Vir iste sanctus in eiusdem lectionis initio aliud arripere noluit, sed semet ipsum prius in eodem loco sic inchoat dicens : Quadam die dum ego Panutius solus tacitusque sederem, cogitavi mecum in corde meo dicens* — Des. *Cognovi ego Panutius quod non esset voluntas Domini me habitare in loco illo, et secessi in alia spelunca. Sanctus vero Onufrius obiit mense iunio, die undecima. Ubi praestantur eius beneficia usque in praesentem diem, ad laudem... Amen.*

46. (Fol. 141-142^v) Passio S. Basilidis = *BHL.* 1018. Iun. 12.

Praemissus est prologus Passionis *BHL.* 1020.

47. (Fol. 142^v-146) Passio SS. Viti et Modesti mart. = *BHL.* 8714. Iun. 15.

48. (Fol. 146-147) Nativitas SS. Gervasii et Protasii mart. = *BHL.* 3514. Iun. 19.

49. (Fol. 147-148^v) Vita S. Paulini conf. = *BHL.* 6558. Iun. 22.

50. (Fol. 148^v-151) Passio ss. mille quadringentorum martyrum.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, pp. 109[40], 125[19].

51. (Fol. 151-153) Natale SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238. Iun. 26.

Des. ut *BHL.* 3241.

52. (Fol. 153-154) SS. Processi et Martiniani = *BHL.* 6947. Iul. 2.

53. (Fol. 154-154^v) S. Felicitatis et septem filiorum eius. Iul. 10.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 330[16]. — Des. *depellebantur infirmitates. Horum autem martyrum celebritas colitur decimo die mensis iulii; diversis ex partibus orbis conveniunt plures, Christo Iesu omnium redemptori gratias referentes, qui cum Patre... Amen.*

54. (Fol. 154^v-155^v) SS. Rufinae et Secundae = *BHL.* 7359. Iul. 10.

55. (Fol. 155^v-156^v) Nativitas SS. Naboris et Felicis mart. Iul. 12.

Passio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 15[59].

Vatic. 6075. **56.** (Fol. 156ᵛ-158ᵛ) Passio SS. Quirici et Iulittae mart. = *BHL.* 1808. Iul. 15.

57. (Fol. 158ᵛ-160) Nativitas S. Alexii conf. = *BHL.* 286. Iul. 17.

58. (Fol. 160-161) S. Marinae = *BHL.* 5528. Iul. 17.

59. (Fol. 161-161ᵛ) S. Symphorosae = *BHL.* 7971. Iul. 18.

60. (Fol. 161ᵛ-162) S. Praxedis virg. = *BHL.* 6920. Iul. 22.

61. (Fol. 162-162ᵛ) S. Mariae Magdalenae = *BHL.* 5456. Iul. 22.

62. (Fol. 162ᵛ-165) S. Apollinaris = *BHL.* 623. Iul. 23.

63. (Fol. 165-167ᵛ) Nativitas S. Christinae virg. et mart. = *BHL.* 1758. Iul. 24.

64. (Fol. 167ᵛ-170) Relatio S. Pastoris presb. tituli S. Pudentianae ad Thimoteum presb. Passio S. Pastoris. Iul. 26.

Sub hoc lemmate venit Passio S. Mammetis pastoris. Inc. *Cum primo ab Aureliano persecutores christianorum per universum terrarum orbem transmissi fuissent, ut quicumque simulacrorum contemnerent cultum* (cf. *BHL.* 5192) — Des. *Et cum haec dixisset, subito ascendit spiritus eius cum angelis in caelo. Et cucurrit omnis provincia virorum ac mulierum, et sepelierunt eum in optimo loco cum aromatibus psallentes et hymnum dicentes, quia dignatus est Dominus servum suum de persequentibus impiis liberare. Sic decertatus est sanctus ac beatissimus Mammes, qui et Pastor meruit vocari, septimo kalendas augusti, et coronati sunt cum eo pari gloria sancti Saturninus, Vindemius, Donatus, Iadest, Caecilius, Ceudula, Paula, Clara, Lucilla, Fortuna. Ecce hi similis passionis meritum receperunt, regnantes cum Christo domino nostro, cui est honor... Amen.*

65. (Fol. 170-173) Nativitas S. Pantaleonis. = *BHL.* 6429. Iul. 27.

Inc. *Regnante Maximiano impio et multum iniquo, christianorum plurimi...*

66. (Fol. 173-177ᵛ) Passio SS. Nazari et Celsi = *BHL.* 6039. Iul. 28.

67. (Fol. 177ᵛ) Passio SS. Simplicii, Faustini et Beatricis = *BHL.* 7790. Iul. 29.

68. (Fol. 177ᵛ-178) S. Felicis papae = *BHL.* 2857. Iul. 29.

69. (Fol. 178-179ᵛ) Passio S. Seraphiae virg. = *BHL.* 7586. Iul. 29.

70. (Fol. 179ᵛ) De S. Savina = *BHL.* 7407.

71. (Fol. 179ᵛ-182ᵛ) S. Stephani papae = *BHL.* 7845. Aug. 2.

72. (Fol. 182ᵛ-183ᵛ) Translatio S. Stephani prothomart. = *BHL.* 7858. Dec. 14.

73. (Fol. 183^v-185) Inventio corporis S. Stephani prothomart. = *BHL*. 7851. Aug. 3. Vatic. 6075.

74. (Fol. 185-186^v) Translatio corporis S. Stephani prothomartyris aedita a S. Lucio archidiacono = *BHL*. 7878, 7800, 7879. Maii 6.

75. (Fol. 186^v-187^v) Passio S. Donati ep. = *BHL*. 2289. Aug. 7.

76. (Fol. 187^v-189) Item de alio Donato = *BHL*. 2304.

77. (Fol. 189-194^v) Passio ss. mm. Xisti, Laurentii, Hippolyti et aliorum plurium = *BHL*. 6884, 6, 7801, 4753, 3961.

Insunt lemmata : *III kal. augusti. Passio SS. Abdon et Sennes.— Passio S. Xysti ep. — IIII idus augusti. S. Laurentii. — Passio S. Hippoliti mart.*

Inc. Passio *BHL*. 4753 : *In illo tempore postquam beatus Xistus migravit ad Christum, tunc milites Decii tenuerunt...*

78. (Fol. 194^v-198) S. Susannae = *BHL*. 7937. Aug. 11.

79. (Fol. 198-198^v) Passio S. Eupli levitae et mart. = *BHL*. 2729. Aug. 12.

80. (Fol. 198^v-199) Vita S.Eusebii conf. = *BHL*. 2740. Aug. 14.

81. (Fol. 199-200) Passio S. Agapiti mart. = *BHL*. 125. Aug. 18.

82. (Fol. 200-204) Vita seu Acta et Passio B. Hippoliti mart. atque pont. = *BHL*. 3965. Aug. 23.

83. (Fol. 204-205) Martyrium B. Hippoliti = *BHL*. 3966.

84. (Fol. 205-206) De miraculis eius = *BHL*. 3967.

85. (Fol. 206-208^v) Natale S. Aureae virg. et mart. ac ceterorum = *BHL*. 808, 809. Aug. 24.

Des. *Quem beatus Concordius presbyter noctu levavit de puteo et sociavit beatae Aureae martyri sub die V kal. septembris,regnante Domino... Amen.*

86. (Fol. D-D^v) <De imagine B. V. Mariae a Luca depicta et Romae conservata>.

Inc. *Ad omnipotentem Dominum numquam procul dubio fuit nec erit usque in finem dedignatio miserendi* — Des. *atque pro concinnandis luminariis eiusdem ecclesiae* (Sanctae Mariae, olim Sanctae Agathae in Turri) *sufficiens oleum constituit venerandae imagini omni tempore per ministros Lateranensis palatii ministrari, ad laudem... Amen.*

Narrat scriptor imaginem B. V. Mariae a Luca apostolo designatam tantum, sed a Deo coloribus insignitam, Romam aliquando delatam esse atque a viro pio Tempulo,qui a Constantinopoli exsul Romam venisset, in ecclesia iuxta hospitium suum in Sancta Agatha in Turri honorifice collocatam ; quae ecclesia iam Sanctae Mariae dicta est. Verum cum a Sergio papa impetratum esset ut imago in basilicam Lateranensem

VATIC. 6075. transferretur, nocte sequenti inventa est in pristinum domicilium relata; in quo et mansit.

CODEX 6076

Chartaceus, foliorum sign. 170 et A (0^m,413 × 0,275), paginis bipartitis exaratus eadem manu qua codex 6075 atque certo certius ex eodem Passionali Sanctae Caeciliae exscriptus.

Fol. A-A^v descriptus est index Vitarum.

1. (Fol. 1-1^v) Passio S. Genesii mart. = *BHL*. 3320. Aug. 25.

2. (Fol. 1^v-2) Passio SS. Felicis et Adaucti mart. = *BHL*. 2880. Aug. 29.

3. (Fol. 2-4) Passio ss. duodecim fratrum = *BHL*. 2297. Sept. 1.

4. (Fol. 4-6^v) Passio S. Antonini mart. = *BHL*. 572, 573. Sept. 2.

Deest prologus. — Ultima pars Miraculorum multo pluribus explicata est ita : *ceterique infirmi per intercessionem sancti martyris Antonini; et in illo loco ubi positae sunt reliquiae sanctae ecclesia est fabricata ad nomen beati martyris Antonini, ubi florent sanitates et beneficia usque in praesentem diem. Ubi nullus cathenis constrictus, nullus vinculis mancipatus vel qualicumque infirmitate detentus, si vota reddent sancto Antonino, iuvante Christo, qui non solvantur a poena. Denique alii viri christiani cum magna diligentia quaesierunt corpus cum laevaque manu et susceptum ex aqua cum digna veneratione in civitate Frigdilense honorificae sepulturae tradiderunt in loca sacra cum Ioanne presbytero et Almachio. Ibi sanctorum corpora collocantur, ibi ecclesiam magnam dedicaverunt ad honorem beati Antonini martyris ; ubi manent in sanctitate et gloria usque in praesentem diem. Cuius sanctum corpus divisum sepultum veneratur in terris et anima ab angelis suscepta cum Christo laetatur in gloria. Ipsi honor et gloria in saecula saeculorum. Amen.*

5. (Fol. 11-15^v) Passio S. Adriani mart. = *BHL*. 2744. Sept. 8.

6. (Fol. 15^v-16^v) Exaltatio sanctae crucis = *BHL*. 4178. Sept. 14.

7. (Fol. 16^v-18) Cornelii ep. = *BHL*. 1961. Sept. 14.

8. (Fol. 18-19^v) Passio S. Cypriani.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 347[3].

9. (Fol. 20-22^v) Passio S. Eufemiae = *BHL*. 2708. Sept. 16.

Inc. *Martyrium sanctae Eufemiae, quae martyrizata est sub Diocletiano imperatore, proconsule vero Prisco. In Europe erat congregatio...*

10. (Fol. 22^v-25^v) Passio SS. Luciae et Geminiani = *BHL*. 4985. Sept. 16.

11. (Fol. 25-28^v) Vita B. Eustachii cum sociis suis = *BHL*. 2760. Sept. 20.

12. (Fol. 28ᵛ-30) Passio B. Mauritii cum sociis suis sex millibus sex centum martyribus = *BHL.* 5737. Sept. 22. VATIC. 6076.

Reliquis omissis, des. *reliqua vero scripta sunt in libro vitae. Passa est autem beatissima legio.... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 6[14].

13. (Fol. 30-32) Acta seu gesta ss. virg. Dignae et Meritae mense septembri die XXII et dedicatio earum mense maii die XII = *BHL.* 2160 (prologus et pars I).

Inc. et des. pars I ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 174[29].

14. (Fol. 32-32ᵛ) Passio earum = *BHL.* 2160 (pars II).

15. (Fol. 32ᵛ-33ᵛ) Qualiter corpora ss. virg. Dignae et Meritae translata sunt = *BHL.* 2161.

Des. *in ipsa ecclesia quam vos ipsae elegistis, praestante Domino.... Amen.*

16. (Fol. 33ᵛ-36) Nativitas S. Theclae virg. = *BHL.* 8023. Sept. 23.

17. (Fol. 36-38) Passio SS. Cosmae et Damiani = *BHL.* 1970. Sept. 27.

Reliquis omissis, des. *largiuntur in eodem loco. Consumpti sunt autem boni victores martyres Christi in civitate Egea quinto kalendas octobris, regnantibus Diocletiano et Maximiano, apud nos autem regnante Domino... Amen* (cf. *Act. SS.*, num. 13 extr.).

18. (Fol. 38) Sequitur miraculum (ex *BHL.* 1976).

Ipsum miraculum ed. *Act. SS.*, Sept. t. VII, p. 461, num. 185, 186. — Des. *Confestim sanus effectus Dominum in suis sanctis laudibus honoravi.*

19. (Fol. 38-38ᵛ) Item aliud miraculum.

Miraculum de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 74[62].

20. (Fol. 38ᵛ-39) Unde ut supra.

Miraculum de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 74[61].

21. (Fol. 39-45) Passio ss. virg. Pistis, Elpis et Agapis ac Sophiae matris earum = *BHL.* 2966. Sept. 30.

22. (Fol. 45-48ᵛ) Passio SS. Sergii et Bacchi = *BHL.* 7599. Oct. 7.

23. (Fol. 48ᵛ-49) Passio S. Reparatae mart. = *BHL.* 7184. Oct. 8.

24. (Fol. 49-49ᵛ) Natale S. Domnini mart. = *BHL.* 2265. Oct. 9.

25. (Fol. 49ᵛ-51ᵛ) Nativitas SS. Dionysii ep. et mart., Rustici presb. et Eleutherii diac. = *BHL.* 2178. Oct. 9.

26. (Fol. 51ᵛ-53ᵛ) Vita B. Dionysii ep. et Rustici presb. et Eleutherii martyrum = *BHL.* 2187.

 Des. *Ista ipsius concedente...*

27. (Fol. 53^{v}-55) Passio S. Calixti papae et mart. = *BHL.* 1523. Oct. 14.

28. (Fol. 55-57^{v}) Passio S. Fortunatae virg. et mart. = *BHL.* 3081. Oct. 14.

Omissis reliquis, des. *consuluisse videantur. Passa est... Amen* (cf. *Act. SS.*, num. 12 med.).

29. (Fol. 57^{v}-63^{v}) Vita S. Hilarionis monachi = *BHL.* 3879. Oct. 21.

30. (Fol. 63^{v}-67^{v}) Passio Septem Dormientium = *BHL.* 2315. Oct. 22.

31. (Fol. 67^{v}-71^{v}) Passio SS. Chrisanti et Dariae = *BHL.* 1787. Oct. 25.

32. (Fol. 71^{v}-72^{v}) Vita B. Caesarii diaconi et mart. = *BHL.* 1511.

33. (Fol. 73-73^{v}) Acta Valentiniani christianissimi principis de mirabilibus B. Caesarii levitae = *BHL.* 1517.

34. (Fol. 73^{v}-76) Passio SS. Quattuor Coronatorum = *BHL.* 1838.

35. (Fol. 76-77) Sermo S. Athanasii de imagine Salvatoris = *BHL.* 4227.

Inc. *Petrus sanctissimus episcopus Nicomediae dixit : " Librum defero...* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 104[1].

36. (Fol. 77-77^{v}) Item miraculum de imagine Salvatoris in Constantinopoli factum.

Narratio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 65[51].

37. (Fol. 77^{v}-78) <De imagine Christi ad Abgarum missa>.

Vid. appendicem V.

38. (Fol. 78-79^{v}) Passio S. Theodori mart. = *BHL.* 8077. Nov. 9.

39. (Fol. 79^{v}-83^{v}) S. Triphonis mart. = *BHL.* 8339. Nov. 10.

40. (Fol. 83^{v}-86^{v}) S. Nimphae = *BHL.* 6254, 6255. Nov. 10.

41. (Fol. 86^{v}-88^{v}) Nativitas S. Mennae mart. = *BHL.* 5921. Nov. 11.

Inc. *Anno nono imperii sui...*

42. (Fol. 88^{v}-95) Vita sancti ac beatissimi Martini papae = *BHL.* 5596.

Sequitur Metroadonium, quod inc. *Promere celsum* (non vero *alium*) *voce canora* (= Chevalier, *Repert. hymn.* 15613).

43. (Fol. 95^{v}-95^{v}) In S. Bricii ep. = *BHL.* 1452.

Fol. 95^{v}, nullo praemisso lemmate, (**44.**) sequuntur 40 versiculi de sancta

virgine (=Caecilia), qui inc. *Pandere gesta virginis huius usque...* (= CHEVALIER, op. c., 14361). VATIC. 6076.

45. (Fol. 96-101ᵛ) De S. Caecilia virg. et mart. = *BHL.* 1495.

46. (Fol. 101ᵛ-102ᵛ) <De S. Paschali papa> = *BHL.* 6467.

Praetermissa sunt (ed. DUCHESNE) cap. 5-13, 22-37, 38 (praeter primam sententiam), 39 (praeter ultimas sententias : *Hic denique*...).

47. (Fol. 102ᵛ-104ᵛ) Nativitas S. Clementis = *BHL.* 1848. Nov. 23.

48. (Fol. 104ᵛ-105) Item eiusdem miraculum = *BHL.* 1855.

Inc. *In divinis voluminibus*...

49. (Fol. 105-105) Item aliud miraculum = *BHL.* 1857.

50. (Fol. 105ᵛ-109ᵛ) Natale S. Catherinae virg. et mart. Nov. 25.

Inc. ut *BHL.* 1659 — Des. vix non ut ea Passio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 18-19[59].

51. (Fol. 109ᵛ-111) Natale S. Bibianae = *BHL.* 1322. Dec. 2.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 67[72].

52. (Fol. 111-112) Natale S. Barbarae = *BHL.* 915. Dec. 4.

53. (Fol. 112-122) Vita S. Sabae = *BHL.* 7406.

Ceteris omissis, des. *sed tamquam in Christo dormiens requiescit* (= Vita graeca, c. 78 in.)

54. (Fol. 122-128) Vita S. Nicolai conf. = *BHL.* 6104-6108. Dec. 6.

55. (Fol. 129-130ᵛ) Natale S. Savini ep. = *BHL.* 7453. Dec. 7.

56. (Fol. 130ᵛ-131ᵛ) Passio S. Luciae = *BHL.* 4992. Dec. 13.

57. (Fol. 131ᵛ-133) S. Gregorii Spoletini = *BHL.* 3677. Dec. 23.

58. (Fol. 133-137) Natale S. Eugeniae virg. = *BHL.* 2667. Dec. 25.

59. (Fol. 137-150) Acta S. Silvestri papae = *BHL.* 7726-7730, 7742, 7733, 7735. Dec. 31.

Praemissus est prologus non *BHL.* 7725, sed is quem ed. NARBEY, *Supplément aux Acta SS.*, t. II, p. 166. In narratione *BHL.* 7742 plura solito excerpta sunt ex *Libro pontificali*.

60. (Fol. 150-165) Vita S. Antonii monachi = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii.

61. (Fol. 165-166ᵛ) Qualiter basilica Sanctae Mariae Maioris de Urbe ad signum nivis caelitus ostensae aedificata fuerit = *BHL.* 5403.

62. (Fol. 166ᵛ-167) Passio B. Eustracii mart.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 19[45]. — Deest epilogus.

63. (Fol. 167-168) Vita S. Eligii (ex *BHL.* 2474).

VATIC. 6076. Exscripta sunt dumtaxat (*P. L.*) lib. I, c. 2, 5, 24-26 ; lib. II, c. 23, 24, 35 (pars altera inde ab *Ac his dictis inter verba orationis...* =*P. L.*, t. LXXXVII, col. 566c), 36 (quod, pagina non impleta, des. mutilum : *Interea ut praedictum est*| = ibid., col. 567 c).

64. (Fol. 169) Passio B. Bonosae virg. et mart. = *BHL*. 1425.

Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *quia omnes sancti quanta passi sunt tormenta ut possi*| (= *Act. SS.*, num 4 sub in.).

CODEX 6081

Membraneus, foliorum 62 (circ. 0^{m},425 × 0,295), paginis bipartitis exaratus saec. XII extr.

Folium 2, nunc minoris formae, at lacerum, huc illatum est ex alio codice saec. XII.

(Fol. 28^{v}-30) <In> inventione S. Michahelis archangeli = *BHL*. 5948.

CODEX 6150

Chartaceus, foliorum sign. 201 (circ. 0^{m},215 × 0,143), exaratus variis manibus saec. XVI.

1. (Fol. 176-183^{v}) Pontii martyris de vita Cypriani martyris liber = *BHL*. 2041.

Foliis perditis, des. mutila : *ne omnibus tetram civitatis faciem relinquentibus, multos exules deserta*| (= *P. L.*, c. 11 in.)

2. (Fol. 192-200^{v}) Legenda sancti Leo Lucae abbatis de terra quae vocatur Corileon oriundi = *BHL*. 4842.

CODEX 6160

Chartaceus, foliorum sign. 385 (0^{m},281 × 0,208), exaratus variis manibus saec. XVI.

1. (Fol. 11-16^{v}) Acta ss. apost. Petri et Pauli et quo pacto Romae sub rege Nerone martyrium passi sunt.

Versio latina eaque, ut videtur, non antiqua libelli graeci *BHG*[2].1490. — Inc. *Benedic, Domine. Factum est, postquam divus Paulus egressus est ab insula Gaudomelete, ut in Italiam veniret, et ad aures Iudaeorum pervenit* — Des. *Confectus est autem cursus sanctorum apostolorum et martyrum tertio cal. iulii, trium vero militum quarto* (*sexto* in marg. m. pr.) *nonas quintilis, sanctae vero Perpetuae et Potentianae octavo idus eiusdem mensis, gratia et misericordia ac benignitate domini nostri Iesu Christi, cui cum Patre...Amen.*

2. (Fol. 139-139v) Translatio S. Magni ep. et mart. Anagn(iam) = *BHL*. 5175. VATIC. 6160.

3. (Fol. 141) <Vita S. Maxentiae viduae> = *BHL*. 5800.

CODEX 6168

Chartaceus, foliorum sign. 382 (circ. 0m,285 × 0,210), exaratus variis manibus saec. XVI.

1. (Fol. 1-18) Vita S. Eusebii Vercellensis ep. = *BHL*. 2748.

Fol. 18 manu librarii (saec. XVI): *Finita fuit haec legenda de anno 1493 die 20 marcii.* — Des. *raro inveniuntur eius reliquiae. Vixit autem secundum cronicam ad minus octoginta octo annis. Floruit circa annum Domini tricentesimum et quinquaginta. Celebratur... Amen.*

2. (Fol. 371-374v) <Passio S. Restitutae et sociorum>.

Vid. appendicem VI.

CODEX 6171

Chartaceus, foliorum A-C et sign. 226 formae non omnino eiusdem (max. 0m,280 × 0,213), exaratus variis manibus saec. XVI.

Insunt adversaria, apographa, alia, de emendando breviario et de variarum ecclesiarum ritibus et officiis.

1. (Fol. 94v-97v) <Lectio in festo imaginis B. V. Mariae in Via Lata> = *BHL*. 5582.

Subiuncta sunt eadem miracula quae in codice 5516[2].

In hoc vero exemplari ita inc. *Miracula beatae Virginis operata in ista benedicta imagine multa sunt quae numerari non possunt, tamen ad memoriam devotorum aliqua subscribe*[re]*mus. Circa annos Domini septingentesimo, praesidente...*

2. (Fol. 126-127) In visione S. Ioannis evang. lectiones ad noctur(num) = *BHL*. 4321.

Deest prologus et exscriptum est solum initium usque ad : *Tunc praecepit eum in exilium duci in insula quae dicitur*|

3. (Fol. 127-128v) Exametralis micrologia venerabilis vitae B. Petri Damiani cardinalis episcopi civitatis Hostiae.

Horum carminum exemplar antiquum habemus in codice Ottoboniano 339[2]; vid. infra ad hunc codicem. Collatis cod. Ottoboniano 339[1.2] et hoc Vaticano 6171[2.5], manifestum est hunc ex illo vel ex simillimo esse exscriptum.

4. (Fol. 143v-151v) Passio S. Antiochi mart.

Inserta, tamquam lectiones, in officio eiusdem sancti; longa autem est et multis versibus hexametris intermistis inferta. Exscripta autem est ex libro membraneo certe saeculo XIII non antiquiore, utpote in quo

Vatic. 6171. legeretur Vita S. Clarae (cf. fol. 153v). — Inc. prol. *Licet omnium sanctorum una et aeterna sit beatitudo et gloria* — Inc. *Regnante igitur impiissimo Adriano imperatore, nephandissimo idolorum cultore* — Des. *et crediderunt in Christum et baptizati sunt. Consummavit vero sanctus Antiochus martyrium suum idibus novembris... Amen.* Ad hunc diem 13 novembris, vel saltem ad diem 13 decembris, quo S. Antiochus martyrologio Romano inscriptus est, in *Act. SS.* edi poterit narratio non magni momenti.

CODEX 6215

Chartaceus, paginarum sign. 315 (0m,307 × 0,215), exaratus saec. XVI/XVII. Est hic " tomus VI variarum lectionum Alphonsi Ceccarelli a Maevania ex originali extante apud D. Odoardum Ceccarellum cappellae pontificiae musicum", ut legitur in altero ex multis foliis quae nullo numero sunt signata.

(Pag. 184-190) Passio SS. Ptolomei et Romani et aliorum martyrum numero XXIX = *BHL.* 6984. Aug. 24.

Exemplar ex quo hoc apographum factum est, erat ipsum exscriptum anno 1558 ex codice pergameno ecclesiae Sanctae Mariae Sutrii, in quo legebatur a fol. 40 ad fol. 43 (cf. pag. 184).

Ex hoc apographo Vaticano libellum edidit Iacobus Bobone (cf. *BHL.*, l. c.)

CODEX 6218

Chartaceus, foliorum 329 (fere circ. 0m,280 × 0,215), exaratus variis manibus saec. XV et praesertim XVI. Compacta sunt haec folia duobus in libris (fol. 1-188 et 189-329).

Fol. 17-104v una manu saec. XVI.

1. (Fol. 17-61v) Legenda S. Thomae de Aquino de ordine Praedicatorum, de ortu, vita et obitu ac gestis eius, cuius festum celebratur nonis martii, qua die transiit ex hoc mundo, compilata per episcopum Lodovensem = *BHL.* 8155.

Adsunt autem (fol. 56v-61v) duo ultima capita, quae non edidit Mombritius. Cf. ad cod. 3847[1].

2. (Fol. 61v-92v) De miraculis patratis a Deo meritis S. Thomae = *BHL.* 8156.

3. (Fol. 93-101v) Litterae canonizationis S. Thomae de Aquino doctoris et confessoris de ordine Praedicatorum.

Fontaninus, *Codex canonizationum*, p. 135-41.

4. (Fol. 101v-103v) Cronica brevis de progressu temporis S. Thomae de Aquino = *BHL.* 8157.

5. (Fol. 103v-104v) <De doctrina S. Thomae in Universitate Parisiensi vindicata> = cod. 3847[5].

CODEX 6263

Vatic. 6263.

Chartaceus, foliorum sign. 373 formae non omnino eiusdem (max. 0m,279 × 0,210), exaratus variis manibus saec. XV extr.-XVII.

(Fol. 116-118v, saec. XVII in.) De Liberio papa = *BHL.* 4907.

Exscriptum ex codice canonum Cresconii bibliothecae Vaticanae (cf. fol. 112).

CODEX 6439

Chartaceus, foliorum 16 et paginarum sign. 1-446, tum (sed cum cura non magna et plerisque numeris non notatis) 447-537 (0m,307×0,218), exaratus saec. XVII in.

1. (Pag. 447-458) Passio SS. Iustini et Marcellini = *BHL.* 4583. Iun. 1.

Des. *qui sepelierunt eos iuxta locum ubi decollati sunt. Passi sunt autem... VII idus augusti, regnante Domino... Amen.*

2. (Pag. 459-467) Passio SS. Laurentini et Pergentini = *BHL.* 6632. Iun. 3.

3. (Pag. 468-499) Tractatus de vita B. Fortunati ep., editus a Ioanne Nonantulano eloquentissimo viro = *BHL.* 3084.

CODEX 6443

Membraneus, foliorum A, B, sign. 1-292, C-G (0m,331×0,224), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Fol. Bv ante indicem libellorum prima manu conscriptum annotavit alia manus saec. XIV : *Iste liber est reverendissimi patris et domini domini Petri cardinalis Rothomagensis.*

Alia manus saec. XIV annotavit fol. Ev haec, quae non piget exscribere :

In isto volumine sunt XXIIII sex(iones), III folia cum dimidio.

Solvi pro scriptura VII lib., VI sol. paris., videlicet pro sex(ione) VI sol.

*Item pro illuminando XIX sol. paris., videlicet pro VIII*c *vers., XI*c *litteris parvis et LIIII litteris partitis.*

Item pro trahendo et conglutinando III sol., VI d.

Item pro ligando VII sol.

Item pro religando exemplar Collationum patrum II sol.

Item pro religando exemplar Effrem IX d.

Summa VIII lib., XVIII sol., III d.

1. (Fol. 184-214) Liber Heraclidis sapientissimi viri ad Lausum comitem palacii, qui liber dicitur Paradisus sive liber de floribus paradisi = *BHL.* 6532.

Deest epistola Palladii *(Laudo magnopere...)*

2. (Fol. 248v-265) Narratio Leontii ep. Neapoleos Cyprorum in-

Vatic. 6443. sulae de vita et actione sancti patris nostri Iohannis archiep. Alexandrini = *BHL.* 4388, 4389.

CODEX 6444

Membraneus, foliorum sign. 1-110, 112-243 (0m,253×0,168), exaratus variis manibus saec. XII.

Fol. 243v manu saec.XV : *Iste liber pertinet monasterio Beate Marie Magdalene in maiore Franckentall inter Spiram et Wormaciam circa Renum situato ordinis canonicorum regularium Sancti Augustini episcopi et doctoris eximii.* — Fol. 93 manu saec. XIV : *Ad maius Franckental pertinet liber iste.*

1. (Fol. 1-4) Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428.

2. (Fol. 4-6) Passio de S. Barbara = *BHL.* 913.

3. (Fol. 6-14) Vita S. Nicolai = *BHL.* 6105, 6106.

Sequitur : *Quodam igitur tempore cum quidam magnatium civitatis praedictae invidiosa factione pontificem sedis illius propellere non erubuissent, continuo desivit oleum profluere tantae benedictionis. At ubi idem antistes suam recepit cathedram, confestim salutaris liquor stillare more pristino coepit. Mirabilis quippe Deus, ut propheta dicit, in sanctis suis, quoniam sic famulos suos glorificare consuevit ut in omnem terram exeat sonus eorum. Laetemur ergo, carissimi, laetemur in Domino et diem festum sancti Nicolai salubriter celebremus.* Cf. *BHL.* 6161, 6108.

4. (Fol. 14-16v) Passio de S. Lucia = *BHL.* 4992.

5. (Fol. 16v-17) Ignatii ep. et mart. *(lemma saec. XIV scriptum sup. ras.)*

Inc. *Ignatius episcopus et martyr, qui tertius Antiochiae post Petrum apostolum rexit ecclesiam, quem sermo tradit de Syriae partibus ad urbem Romam transmissum* — Des. *Scit autem et I*[*e*]*reneus martyrium et mentionem facit scriptorum eius in haec verba " Sicut dixit... ut panis mundus efficiar.„ Reliquiae ductae corporis eius Antiochiae iacent extra portam Daf*[*i*]*niticam in cimiterio ecclesiae.* Cf. *BHL.* 4262.

6. (Fol. 17-25v) Passio S. Thomae = *BHL.* 8136.

7. (Fol. 25v-51) Vita S. Silvestri papae = *BHL.* 7726-7729, 7731, 7733, 7736.

8. (Fol. 51-60v) Passio beati mart. Sebastiani = *BHL.* 7543.

Reliquis omissis et linea ultima non impleta, des. *contra diabolicas acies praepararent* (= *Act. SS.*, num. 37 extr.).

9. (Fol. 61-65) Passio B. Agnetis virg. = *BHL.* 156.

10. (Fol. 65-68v) Passio S. Blasii = *BHL.* 1370.

Des. ut in cod. Vatic. 1189[5].

11. (Fol. 68^v-71^v) Agathae virg. et mart. = *BHL*. 133. VATIC. 6444.

12. (Fol. 71^v-73^v) Passio S. Marci evang. = *BHL*. 5276.

13. (Fol. 73^v-75) Passio S. Iacobi apost., fratris Domini = *BHL*. 4094.

14. (Fol. 75-76) Passio S. Philippi apost. = *BHL*.6814. (Maii 1).

15. (Fol. 76-79) Historia de inventione sanctae crucis = *BHL*. 4170.

Inc. *Tempore quo Constantinus imperator factus est christianus et a beato Silvestro Romae baptizatus, Helena mater eius christiana facta perrexit Hierosolymam*...

16. (Fol. 79-84^v) Passio ss. mm. Alexandri, Eventii et Theodori = *BHL*. 266. (Maii 3).

17. (Fol. 84^v-86) Passio Pangracii mart. = *BHL*. 6421.

18. (Fol. 86-93) De ss.mm.Nereo et Achilleo = *BHL*. 6058-6064.

Insunt lemmata ante singulas partes.

19. (Fol. 93-94) Potentianae virg. = *BHL*. 6991.

20. (Fol. 94-100) Gingolfi mart. = *BHL*. 3328.

21. (Fol. 100-105) Maximini ep. = *BHL*. 5824.

Deest prologus.

22. (Fol. 105-108^v) Marcellini et Petri = *BHL*. 5231.

23. (Fol. 108^v-124^v) Bonifatii ep. et mart. et sociorum eius = *BHL*. 1400.

Omisso prologo et initio libelli, inc. *Summi atque egregii pontificis Moguntinae sedis Bonifacii eodem hodie roseus cruor effusus celeberrimum contulit cunctis festum et cottidie pium fidelibus praestat auditum. Qui cum esset in patria, scilicet Britannia, annorum circiter quatuor seu quinque, Dei se servitio*... etc. ut *Act. SS.*, num. 5 med. (ed. LEVISON, p.4 extr.).Mox post verba *ad saecularis negotii curam instigabat* (= *Act. SS.*, num. 6 sub in. ; ed. LEVISON, p. 5, l.18),in brevissimam epitomen contractis iis quae sequuntur,exscriptus iam est integer textus Vitae inde ab *Triginta aut eo amplius annorum habens aetatem*...(= *Act.SS.*,num.13 sub in.; ed. LEVISON, p. 16, l. 26/27).Reliquis omissis,des.*migravit ad Dominum,cui est honor... Amen* (= *Act. SS.*, num. 59 extr.; ed. LEVISON, p. 56, l. 1/2).

24. (Fol. 124^v-127^v) Passio SS. Nazarii et Celsi = *BHL*. 6040.

25. (Fol. 127^v-133) Passio S. Viti = *BHL*. 8712.

26. (Fol. 133-135) Passio ss. mm. Ursi, Albani, Theonesti et sociorum eius = *BHL*. 8111.

Deest clausula (*Acta sunt haec*...).

27. (Fol. 135-145) Passio apostolorum Petri et Pauli completa in urbe Roma = *BHL*. 6657.

Vatic. 6444. **28.** (Fol. 145-149ᵛ) Iohannis et Pauli = *BHL*. 3236, 3238.

29. (Fol. 149ᵛ-153ᵛ) <Vita S. Udalrici ep.>

Ipsa Vita *BHL*.8362, quae sequitur (infra **30**), sed hic omisso prologo, multis sententiis vel etiam capitibus resectis, paucis vero admodum verbis mutatis. — Inc. *Udalricus confessor Christi egregius ex Alemannorum prosapia exstitit oriundus. Cuius parentes* — Foliis perditis, des. mutila : *sine trepidatione aliqua in nomine Domini transivit. Et ut magis mireris*| (= *P. L.*, col. 1198 B).

30. (Fol. 154-167) Vita S. Wdelrici ep. et conf. = *BHL*. 8362.

Deest epilogus.

31. (Fol. 167-172) Passio S. Cyriaci mart. et sociorum eius = *BHL*. 5235.

32. (Fol. 172-175ᵛ) Vita S. Alexii conf. = *BHL*. 286. Iul. 17.

33. (Fol. 175ᵛ-179ᵛ) Vita S. Aegidii conf. = *BHL*. 93. Sept. 1.

34. (Fol. 179ᵛ-183) Vita S. Mariae Magdalenae = *BHL*. 5450.

35. (Fol. 183-185ᵛ) Item qualiter translata sit S. Maria = *BHL*. 5490.

Deest prologus.

36. (Fol. 185ᵛ-186ᵛ) Miracula B. Mariae Magdalenae = *BHL*. 5481, 5482, 5485, 5483, 5486.

37. (Fol. 186ᵛ-187) Vita S. Benedicti ab. = *BHL*. 1102.

Reliquis omissis, des. in ipso cap. 1 : *diebus certis Benedicto panem ferebat* (= *P. L.*, col. 130A).

38. (Fol. 187-191ᵛ) Vita S. Leonardi conf. = *BHL*. 4862.

39. (Fol. 191ᵛ-192ᵛ) Miracula S. Leonardi = *BHL*. 4863, 4866, 4867, 4869.

40. (Fol. 192ᵛ-210) Vita S. Remigii ep. atque conf. Christi = *BHL*. 7155-7158.

41. (Fol. 210-225ᵛ) Vita S. Mauri ab. = *BHL*. 5773.

42. (Fol. 225ᵛ-229ᵛ) Sermo de translatione S. Benedicti et S. Scolasticae virg. = *BHL*. 1117.

43. (Fol. 229ᵛ-235) Vita vel actus ss. conf. Christi Eucharii, Valerii atque Materni = *BHL*. 2655.

Insunt suis locis lemmata *Vita S. Valerii* et *Vita S. Materni episcopi*.

44. (Fol. 235-237ᵛ) Passio S. Fidis virg. = *BHL*. 2929.

45. (Fol. 240ᵛ-241ᵛ) Sermo in purificatione S. Mariae virginis = *Mir. BVM*. 1707.

46. (Fol. 242ᵛ-243ᵛ) In conceptione S. Mariae virginis = *Mir. BVM*. 1698.

Deest prologus.

CODEX 6450

Membraneus, foliorum sign. 1-194, alias 1-193 [fol. 165 bis] (0^m,542×0,364), paginis bipartitis exaratus saec. XI/XII.

1. (Fol. 31v-32v) Sermo S. Augustini ex libro XXII de civitate Dei = *BHL.* 7866.

2. (Fol. 34v-35) In natali S. Iohannis evang. = *BHL.* 6544, c. LXXII.

3. (Fol. 35-35v) Sermo Eusebii ep. de historia ecclesiastica = *BHL.* 4324.

Inc. *Adhuc apud Asiam demorabatur...*

4. (Fol. 169-170, al. 168-169) Passio S. Luciae virg. = *BHL.* 4992. Dec. 13.

5. (Fol. 170-173v, al. 169-172v) Vita B. Odiliae virg. = *BHL.* 6271.

6. (Fol. 173v-183, al. 172v-182) Passio S. Sebastiani mart. = *BHL.* 7543. Ian. 20.

7. (Fol. 186-187, al. 185-186) Dedicatio B. Michaelis archangeli = *BHL.* 5948.

8. (Fol. 191v-192, al. 190v-191) Vita S. Eusebii ep. et conf. *(prius* Passio S. E. ep. et mart. ?) = *BHL.* 2740. Aug. 14.

9. (Fol. 192-193v, al. 191-192v) In certamina sanctorum Iustus et Clemens.

Inc. *Beatissimus vir Iustus et Clemens vere germani, quos etiam Christi fidei vinxit stabilitas* (cf. *BHL.* 4608) — Des. *Haec pretiosa societas, quae Christi in divina tenet gloria. Haec et alia multa signa usque in eodem loco cooperantur, largiente Domino... Amen.*

10. (Fol. 193v-194, al. 192v-193) Vita sive obitus S. Mariae Magdalenae = *BHL.* 5456. Iul. 22.

CODEX 6451

Membraneus, foliorum 251 (0^m,546×0,364), paginis bipartitis exaratus saec. XI/XII.

1. (Fol. 125-126) Epistola S. Ambrosii et tractatus de inventione ss. mm. Gervasii et Protasii = *BHL.* 3513.

2. (Fol. 126-126v) Miracula eorundem sanctorum edita a B. Augustino ep. in libro de civitate Dei.

De civitate Dei, lib. XXII, c. 8, §§ 2 et 7 *(P.L.,* t. XLI, col. 761 et 765).

Vatic. 6451. **3.** (Fol. 160^{v}-168^{v}) Sermo B. Eusebii [et] Hieronymi presbyteri de assumptione S. Mariae ad Paulam et Eustochium.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

CODEX 6453

Membraneus, foliorum sign. nuper 230 [fol. 16 et 186 bis, numero 223 praetermisso] (0^{m},585×0,387), paginis bipartitis exaratus saec. XII in.

1. (Fol. 1-6^{v}) <Passio ss. apost. Petri et Pauli> = *BHL.* 6664.

Foliis perditis, inc. mutila : *qui erant Hierosolymis quia Samaria recepisset verbum Dei* (= Mombritius, fol. 196^{v}, col. 2 extr.) et des. mutila : *Hoc mihi tu aperuisti, Domine ; aperi et horum omnium oculos, ut videant consolationem vitae aeternae*| (ibid., fol. 200, col. 1, l. 9 sqq.).

2. (Fol. 7-11) <Passio S. Pauli apost.> = *BHL.* 6570.

Foliis perditis, inc. mutila : *dictus unus ex eis ascendit ad fenestram excelsiorem*... (cf. Lipsius, p. 25, l. 3).

3. (Fol. 10-16bis^{v}) Passio SS. Petri et Pauli = *BHL.* 6670, 6573, 6657. Iun. 28.

4. (Fol. 16bis^{v}-18) Passio SS. Processi et Martiniani = *BHL.* 6947.

5. (Fol. 18-19) Passio S. Felicitatis cum VII filiis suis. Iul. 10.

Inc. *Temporibus Antonini erat quaedam mulier, Felicitas nomine, vidua* (cf. *Catal. Lat. Rom.*, pp. 18^{34}, 95^{101}) — Des. *depelluntur infirmitates. Horum autem martyrum natalitium colitur decimo die mensis iulii. Ad quorum memoriam diversis ex partibus orbis conveniunt plures, Christo Iesu omnium redemptori gratias referentes, qui cum Patre... Amen...*

6. (Fol. 19-21) Passio SS. Naboris et Felicis. Iul. 12.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 15^{59}.

7. (Fol. 21-24^{v}) Passio S. Margaritae virg. et mart. Iul. 13.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 69^{1}. — Des. *in domum videlicet Sincletices matronae. Complevit autem agonem suum... Amen.*

8. (Fol. 24^{v}-26) Passio SS. Quirici et Iulittae = *BHL.* 1801. Iul. 16.

9. (Fol. 26-27) Vita S. Mariae Magdalenae = *BHL.* 5446. Iul. 22.

Deest pars media. — Ultimis verbis (*...reportat beneficia*) addita sunt haec : *Vocatur autem idem monasterium Sancti Maximini, quod rebus honoribusque sublimatum est, constructum in praefato Aquensi comitatu. Sed post multa tempora in partes Burgundiae, ubi Verziliacum dicitur, corpus beatae Mariae Magdalenae est a*

fidelibus metu Saracenorum deportatum. Ubi ecclesia ad eius VATIC. 6453.
honorem miro opere fabricata est ibique per eius merita multas virtutes Deus cotidie operatur, cui est omnis honor... Amen.

10. (Fol. 27-32) Passio S. Apolenaris ep. et mart. = *BHL*. 623. Iul. 23.

11. (Fol. 32-34v) Passio S. Iacobi apost. = *BHL* 4056, 4057. Iul. 25.

12. (Fol. 34v-36v) Passio S. Christofori mart. Iul. 25.

Inc. ut *BHL*. 1771. — Des. *Qui, antequam decollaretur, oravit ad Dominum, ut omnes qui crediderant in eum in fide firmarentur cotidie; et martyrium suum capitis obtruncatione complevit in Domino. Passus est ergo... Amen.*

13. (Fol. 36v-41) Passio S. Pantaleonis mart. = *BHL*. 6438. Iul. 25.

14. (Fol. 41-43v) Passio ss. mm. Nazarii et Celsi = *BHL*. 6040. Iul. 28.

15. (Fol. 43v) Passio ss. mm. Simplicii, Faustini et Beatricis = *BHL*. 7790. Iul. 29.

Foliis perditis, des. mutila: *levaverunt corpora sanctorum martyrum Sim*| (=*Act. SS.*, num. 1 med.).

16. (Fol. 44) <Passio S. Felicis papae> = *BHL*. 2857.

Foliis perditis, supersunt haec: |*silica quam ipse construxit XV kal. decembris in miliario secundo. Cuius natalitia celebratur IIII kal. augusti ad laudem... Amen.*

17. (Fol. 44-46v) Passio SS. Abdon et Sennen et sociorum eius = *BHL*. 6884 et 6. Iul. 30.

18. (Fol. 46v-47) Absolutio Petri a vinculis. Aug. 1.

Actus apostolorum, c. XI, 27 - c. XII, 23.

19. (Fol. 47-50) Sermo venerabilis Bedae presbyteri ex historia Machabeorum (*immo* de vinculis Petri) = *BHL*. 6682.

Des. *cum Petro ad vitam aeternam sequeretur. Ecce, dilectissimi, exposita est nobis causa celebritatis...*

20. (Fol. 50-51v) Passio SS. Machabeorum = *BHL*. 5106. Aug. 1.

21. (Fol. 51v-54v) Passio S. Stephani pontificis et mart. = *BHL*. 7845. Aug. 2.

Reliquis omissis, des. *sub die VII kalendarum augustarum, Valeriano et Gallieno secundo consulibus, apud nos autem regnante Domino... Amen* (= *Act. SS.*, num. 13 extr.).

22. (Fol. 54v-56v) De inventione S. Stephani protomart. = *BHL*. 7851.

VATIC. 6453. **23.** (Fol. 56^{v}-58^{v}) Passio SS. Xisti et Agapiti mart. = *BHL.* 7801. Aug. 6.

24. (Fol. 58^{v}-63^{v}) Passio SS. Donati et Hilariani = *BHL.* 2294. Aug. 7.

Folio inter fol. 61 et 62 perdito, deest pars inde ab *Eodem tempore apparuit draco immensae magnitudinis. Hic cibum habebat oves et capras, equos et boves, et homines arripi*| (= BUONAMICI, p. 32 med.) usque ad *sunt ianuae. Puella autem semiviva in stratum procidit...* (= ibid., p. 34 ante med.).

25. (Fol. 63^{v}-66^{v}) Passio S. Laurentii mart. = *BHL.* 4753. Aug. 10.

Inc. *Eodem tempore beatus Xistus episcopus tradidit beato Laurentio archidiacono suo omnem facultatem ecclesiae, et praecepit ei ut distribueret, proutcumque illi visum fuerat. Accepta namque potestate, beatus Laurentius thesauros ecclesiae distribuendi, [et] pro hac causa tentus est a militibus ; ductus et traditus est Parthenio tribuno. Tunc milites tenuerunt...*

26. (Fol. 66^{v}-67^{v}) Passio S. Ypoliti mart. = *BHL.* 3961. Aug. 13.

Foliis perditis, des. mutila : *sepelivit eam iuxta corpus beati Ypoliti. Alia autem die Valerianus praefectus*|

27. (Fol. 68-68^{v}) <Passio S. Cassiani> = *BHL.* 1626.

28. (Fol. 68^{v}-79) Assumptio S. Mariae. Aug. 15.

P. L., t. XXX, col. 122-42. — Folio perdito inter fol. 71 et 72, deest locus inde a c. 6 extr. *(secundum quod canimus: Iuxta multitudinem magni*|) usque ad c. 8 med. *(ut castrorum acies ordinata...)*.

29. (Fol. 79-81) Passio S. Agapiti mart. = *BHL.* 125. Aug. 18.

30. (Fol. 81-82) Passio S. Ruxurii mart. Aug. 21.

Inc. *In illo tempore Dioclitianus et Maximianus imperatores diaboli tanta invidia exarsi sunt contra christianos ut basilicas eorum everterent* — Des. *condiderunt corpus eius in crypta extra oppidum et sepelierunt eum. Cuius passionem unusquisque, prout necesse habet, celebrat, et quicumque ex toto corde invocaverit.... Passi sunt autem... Amen.* Cf. *BHL.* 5092.

31. (Fol. 82-83^{v}) Passio S. Timothei mart. = *BHL.* 8299.

32. (Fol. 83^{v}-85^{v}) Eodem die S. Symphoriani mart. = *BHL.* 7967.

33. (Fol. 85^{v}-89^{v}) Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1001, 1002. Aug. 25.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 72[35].

34. (Fol. 89^{v}-90^{v}) Passio S. Genesii mart. = *BHL.* 3320.

35. (Fol. 90^{v}-94) Passio S. Pontiani mart.

Inc. *Unigenitus Filius Dei et Verbum Dei, per quem omnia facta sunt*... Multis disserit scriptor de praedicatione Evangelii et de martyribus, solis locis communibus usus. Narrationem vero incipit ita : *Erat autem vir prudens, mitis et rectus in* <*fi*>*de Christi, ortus ex vico qui Canarius dicitur* — Des. *Et ut auditum est quod Commodus tyrannus a daemonio strangulatus inventus esset, et ut Vitellius exclamans exspiravit, commovebatur universa civitas ad corpora beatorum martyrum, et gloriam Deo referebant, qui tantam victoriam sanctis suis dedit per Christum... Amen*. Cf. *BHL*. 2743 et *Catal. Lat. Rom*., p. 73[36]. VATIC. 6453.

36. (Fol. 94-101) Vita S. Augustini ep. = *BHL*. 792.

Praemissus est prologus Vitae *BHL*. 785.

37. (Fol. 102v-103) Passio S. Savinae mart. = *BHL*. 7407.

38. (Fol. 103-104) Passio SS. Felicis et Audacti = *BHL*. 2880.

39. (Fol. 104-107) Passio S. Reguli mart. Sept. 1.

Constat duabus partibus, quae continuo se excipiunt.

Priore narrata est passio martyris, addita brevi commemoratione de morte Totilae. Inc. ut *BHL*. 7102 et quidem cum eodem prologo. Desinit aliter ; nam post haec verba *Multi invalidi expectant eius beneficia, ut valentes fiant* (= *Act. SS*. num. 27 extr.) ita in codice : *Multum supereminet divinum opus humanis eloquiis. Ideo adest ratio beatissimi Reguli*... et sequitur narratio de Totila, quae des. *Totila ardet et gemet cum diabolo in infernum, et Regulus regnat cum Christo in aeternum* (cf. *BHL*. 7102 extr.).

Altera pars est narratio translationis, quam ex hoc ipso forsan codice edidit Ughellus (*BHL*. 7104). Verum his quae protulit Ughellus praemissa sunt quaedam (*Mirabilia quae per eum Deus operatus est post multum vero tempus martyrii sui non est silendum... annuntiate inter gentes opera eius*), sed et haec subiuncta : *Credimus et confidimus propter hanc sanctam observationem et beati Reguli intercessionem salvari et a malis omnibus liberari, adiuvante Domino... Amen*.

40. (Fol. 107-109) Passio S. Gorgonii mart. = *BHL*. 3619. Sept. 8.

41. (Fol. 109-115) Passio SS. Proti et Iacinti = *BHL*. 2667.

42. (Fol. 115-116) Passio S. Cornelii mart. = *BHL*. 1958. Sept. (14).

43. (Fol. 116-117) Passio S. Cypriani mart. = *BHL*. 2037.

44. (Fol. 117-118v) Exaltatio sanctae crucis = *BHL*. 4178. (Sept. 14.)

Des. *Tunc imperator oratione peracta .. Constantinopolim rediit*.

45. (Fol. 118v-119) <Inventio sanctae crucis> = *BHL*. 4169.

Reliquis omissis, des. abrupte : *Viso autem signo hoc, rex Constantinus fecit* (= *Act. SS*., num. 1 post. med.).

Vatic. 6453. **46.** (Fol. 119-121v) Vita S. Mamiliani cum sociis suis.

Narrantur eaedem fabulae quae in Vita *BHL* 7581, num. 1 extr.-num. 5, quibusdam etiam additis ; neque dissimilis est Vita his Actis de quibus *Act. SS.*, Sept. t. V, p. 49, num. 19, 20. Propriam tamen chronologiam scriptorem nostrum habere ex primis verbis lector statim videbit.

Inc. *Eodem tempore quo Constantinus imperator fecit bellum cum Antonio et Cleopatra et vicit eos, tunc depopulata et maxima pars Tusciae et Campaniae ab exercitu Wandalorum ; multi captivi ducti sunt in Africam regionem. Inter quos etiam religiosissimus sacerdos, Mamilianus nomine, et Sentias cum tribus monachis Goboldeo, Ystochio et Infante deportati sunt cum propriis rebus* — Des. *Tunc omnes una cum Dei auxilio aedificaverunt ibi ecclesiam ; ubi requiescunt eorum corpora sancta. Et omnes <qui> puro corde petierunt ibidem et ubique auxilium a Domino, per merita eorum salvantur. Celebrantur natalitia eorum XVII kal. octobris, auxiliante Domino... Amen.*

47. (Fol. 121v-127v) Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 6544, c. LXXVI, et *BHL.* 5690.

48. (Fol. 127v-130v) Passio ss. mm. Mauricii, Exuperii, Candidi, Victoris cum sex milia C. LXVI martyribus = *BHL.* 5743. Sept. 22.

Inc. *Temporibus Dioclitiani quondam Romanae reipublicae princeps, cum ad imperium...*

49. (Fol. 130v-134v) Passio S. Teclae virg. = *BHL.* 8023. Sept. 23.

Des. *Cuius festa vel obitus celebratur VIIII kal. octobris... Amen.*

50. (Fol. 134v-138v) In natali S. Iustinae virg. = *BHL.* 2047, 2050.

51. (Fol. 138v-140v) In natali ss. mm. Cosmae et Damiani = *BHL.* 1971.

52. (Fol. 140v-141v) Miraculum SS. Cosmae et Damiani.

De quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 74[61].

53. (Fol. 141v-143) Dedicatio basilicae S. Michaelis archangeli = *BHL.* 5949, 5948. Sept. 29.

54. (Fol. 145-147v) Vita S. Hieronymi presb. = *BHL.* 3871. Sept. 30.

55. (Fol. 147v-148) Passio S. Reparatae virg. et mart.

Inc. *Sub Decio praeside, qui fuit persecutor christianorum, erat quaedam virgo* — Des. *et conditum aromatibus sepelierunt. Requievit in Domino VIII idus octubris, regnante Domino... Amen.* Cf. *BHL.* 7184.

56. (Fol. 148-149v) Passio S. Domnini mart. = *BHL*. 2265. Vatic. 6453.
Oct. 8 *(corr.* 9).

57. (Fol. 149v-152) Passio ss. mm. Dionysii, Rustici et Eleutherii = *BHL*. 2178. Oct. 9.

58. (Fol. 152-155) Vita S. Cerbonii ep. et conf. = *BHL*. 1729.

59. (Fol. 155-157v) Passio S. Calixti papae et mart. = *BHL*. 1523.

60. (Fol. 157v-162) Vita S. Galli ab. = *BHL*. 3247.

Omisso prologo, exscripta sunt cap. 1-11 et, reliquis omissis, ita des. *Quid vero postmodum beatus Gallus in loco isto egerit, quamque copiosam fratrum congregationem ibidem sub monachica institutione coadunaverit, quantisve miraculis circumquaque refulserit et qualiter ad Deum de hac luce transierit, sequens lectio demonstrabit.* Nulla vero sequitur alia lectio de S. Gallo.

61. (Fol. 162-164) Vita S. Lucae evang. = *BHL*. 4973. Oct. 18.

62. (Fol. 164-166) Passio S. Miniatis mart. = *BHL*. 5965.
Oct. 25.

63. (Fol. 166-169v) Passio SS. Symonis et Iudae = *BHL*. 7752, 7753, 7750, 7751. Oct. 28.

64. (Fol. 173v-176) S. Caesarii mart. = *BHL*. 1511. Nov. 1.

65. (Fol. 176-177) Passio SS. Vitalis et Agricolae = *BHL*. 8691.
Nov. 4.

66. (Fol. 177-180v) Vita sanctissimi Leonardi conf. = *BHL*. 4862. Nov. 6.

67. (Fol. 180v-185) Passio SS. Quatuor Coronatorum = *BHL*. 1837. Nov. 8.

Pro ultimis verbis *(ut sexto idus novembris... Amen)* posita sunt ultima verba Passionis *BHL*. 1839 (*ut anniversaria eorum dies... Intercurrentibus tamen... Amen*).

68. (Fol. 185-186 bis) Passio S. Theodori mart. = *BHL*. 8077.
Nov. 9.

69. (Fol. 186 bis-190) Passio imaginis S. Salvatoris = *BHL*. 4228. Nov. 9.

70. (Fol. 190-199) Vita S. Martini ep. = *BHL*. 5610, 5613.
Nov. 11.

Deest prologus, non autem epistula ante Vitam 5610. — Deest et prologus narrationis 5613.

71. (Fol. 199-201) Ex cronica Gregorii Turonensis ep. = *BHL*. 5619-5623 et 5618, lib. I, c. 3 (al. 2, 3).

Vatic. 6453. **72.** (Fol. 201-208) Passio S. Ephisi mart. = *BHL*. 2567. Nov. 13.

73. (Fol. 208-210^{v}) Passio S. Potiti mart. Nov. 13.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 169[61]. — Foliis perditis, des. mutila : *statimque ferrum sicut cera liquefactum est. Tunc sanctus Poti*|

74. (Fol. 211) <Vita S. Briccii ep. > = *BHL*. 1452.

Foliis perditis, inc. mutila: |*anum in episcopatu constituerunt. Denique Bricius Romae urbis papam petiit...*

75. (Fol. 211-215) Vita S. Frigiani conf. = *BHL*. 3175. Nov. 18.

Des. *quia quisquis devote et ex vera fide sanctum eius nomen invocaverit, procul dubio petitioni eius annuitur, praestante Domino... Amen.* Cf. supra, p. 49[52].

76. (Fol. 215-224) Passio S. Caeciliae virg. = *BHL*. 1495. Nov. 22.

77. (Fol. 224-226^{v}) Passio S. Clementis mart. = *BHL*. 1848. Nov. 23.

78. (Fol. 226^{v}-227^{v}) Miraculum B. Clementis = *BHL*. 1855.

Inc. *In divinis voluminibus...*

79. (Fol. 227^{v}-230^{v}) Passio SS. Grisogoni et Anastasiae = *BHL*. 1795, 118. Nov. 24.

Deest prologus. — Foliis perditis, des. mutila : *Agapen et Cyoniam, quae... iussa principum implere noluerunt* (cod. *vol-*), *iussi*| (= *Act. SS.*, num. 8 in.).

CODEX 6454

Chartaceus, foliorum 260 (circ. $0^{m},21 \times 0,14$), exaratus saec. XVI/XVII.

(Fol. 223^{v}-225^{v}) <In> inventione S. Michaelis archangeli = *BHL*. 5948.

CODEX 6458

Membraneus, foliorum 167 [fol. 1 bis] (circ. $0^{m},21 \times 0,14$), exaratus variis manibus saec. XVI/XVII.

1. (Fol. 2-66^{v}) <Vita S. Silvestri papae> = *BHL*. 7726-7732.

2. (Fol. 67-74) Vita S. Felicis in Pincis = *BHL*. 2874.

3. (Fol. 74-75) Passio S. Felicis presb. = *BHL*. 2880.

4. (Fol. 75-77^{v}) Obitus Felicis presb., fratris alterius Felicis = *BHL*. 2885.

5. (Fol. 78-85) Passio S. Agathae virg. = *BHL*. 133.

6. (Fol. 85^{v}-86) De S. Georgio.

Epitome moderna Passionis *BHL*. 3393, quam invenerat scriptor " in

antiquo lectionario ms. „ (cf. cod. 6933[17]). Sequuntur (fol. 86) pauca quaedam de S. Marco evangelista excerpta ex Passione quae in eodem lectionario legebatur (cf. cod. 6933[20]). VATIC. 6458.

7. (Fol. 86-87v) De S. Iacobo apost. = cod. 6933[24].

Omissa est pars media seu ipse locus qui omittendus designatus est in marginibus illius codicis 6933, fol. 103v et 104.

8. (Fol. 87v-88) De S. Restituta virg. et mart.

Epitome moderna Passionis quae legitur in codicibus Vaticanis 6168[2] et 6933[57].

Sequitur (fol. 88-88v) brevis locus excerptus ex Passione SS. Marcellini et Petri *BHL.* 5230, tum (fol. 88v) annotatio in locum Passionis S. Barnabae.

9. (Fol. 88v-91v) Passio S. Ruxurii mart. = cod. 6453[30].

10. (Fol. 91v-99) Passio S. Teclae virg. = *BHL.* 8323.

Des. *Cuius festa vel obitus... Amen.*

11. (Fol. 99-100v) Passio S. Reparatae virg. et mart. = *BHL.* 7184.

12. (Fol. 100v-103v) Passio S. Miniatis mart. = *BHL.* 5965.

CODEX 6548

Chartaceus, foliorum sign. 334 (0^m,282×0,212), exaratus variis manibus saec. XVI.

1. (Fol. 1-4) De vita et obitu S. Stephani Calatiensis ep.

Praemissa ipsa brevi Vita *BHL.* 7897, sequitur narratio de miraculis, in qua referuntur tum pluribus verbis ea quorum epitome tradita est in libello *BHL.* 7898, num. 4-6, tum etiam alia. — Inc. narratio. *Igitur sui episcopatus administrationis cura suscepta... Quodam itaque tempore cum resurrectionis dominicae gaudia votiva quadragesimali observantia attenuatum populum recrearent* — Reliquis omissis, des. *O sanctitatis hospitium, domicilium pietatis, fons misericordiae et sanitatis apotheca, vim extingue* | — Integri libelli exemplar, illudque recenti etiam aetate exaratum, repperimus Neapoli in Bibliothecae Brancaccianae codice III. F. 9, fol. 16-25v.

2. (Fol. 5-8) Passio ss. mm. duodecim fratrum = *BHL.* 2297.

CODEX 6552

Chartaceus, foliorum A-C et sign. 114 (0^m,310×0,225), exaratus saec. XVI/XVII.

Totum implet " processus compulsorialis canonizationis B. Raymundi de Pennaforti „, cuius index descriptus est fol. B. Insunt :

1. (Fol. 29v-40v) Hic sunt aliqua breviter collecta de sancta vita et miraculis fratris Raymundi de Penyafort = *BHL.* 7070.

VATIC. 6552. **2.** (Fol. 40^{v}-49) <Miracula B. Raimundi anno 1279 conscripta> = cod. 6059^{2}.

3. (Fol. 49-71) <Miracula B. Raymundi> = cod. 6059^{3}.

4. (Fol. 71-75^{v}) De transitu per mare super cappam = *BHL.* 7072.

Des. *anno ab incarnatione Domini 1446.*

CODEX 6555. I

Chartaceus, paginarum sign. 132 (0^{m},310×0,216), exaratus saec. XVI.

Totum implet primus processus in causa canonizationis S. Franciscae Romanae factus anno 1440, de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 454.

CODEX 6749

Membraneus, foliorum A, B et sign. 314 (0^{m},329×0,228), paginis bipartitis exaratus saec. XIV in.

Assutus est quaternio, seu folia 315-322 (0^{m},260×0,185), exaratus alia manu saec. XIV.

Insunt Petri Damiani opera nonnulla, inter quae :

1. (Fol. 120^{v}-125) Sermo in festivitate S. Eleuchadii conf. = *BHL.* 2448.

2. (Fol. 127^{v}-131) Miracula B. Ruphini mart. = *BHL.* 7369.

3. (Fol. 144-146^{v}) Sermo in festivitate S. Fidelis mart. — *BHL.* 2924.

4. (Fol. 234-237^{v}) Vita B. Mauri ep. = *BHL.* 5771.

CODEX 6811

Chartaceus, foliorum sign. 120 (0^{m},272×0,200), exaratus variis manibus saec. XVI et XVII.

(Fol. 85-94, saec. XVI/XVII) Passio ss. mm. Patermuthii, Copris, Alexandri militis = *BHL.* 6471. Dec. 11.

CODEX 6933

Membraneus, foliorum 255, paginis bipartitis exaratus.

Ipse codex constat foliis 1-243 (0^{m}, 576×0,388) exaratis saec. XII extr. Assuta sunt folia 244,245 (0^{m},540×0,356) exarata saec. XII, folia 246-249 (0^{m},468×0,335) exarata saec. XII, et folia 250-255 (0^{m},463×0,335) exarata saec. XII.

1. (Fol. 1-2^{v}) <Passio S. Marcelli papae> = *BHL.* 5234.

Foliis perditis, inc. mutila : *Sisinnio diacono Apronianus commentariensis iam baptizatus coepit clamans dicere* (= *Act. SS.*, num. 6

sub in.)... et des. mutila : *Tunc Carpasius vicarius adduxit in conspectum suum eculeum et iussit*| (= ibid., num. 19 sub in.). VATIC. 6933.

2. (Fol. 3-16v) <Passio S. Sebastiani> = *BHL*. 7543.

Foliis perditis, inc. mutila : *singularis, omniumque liberalium peritia litterarum imbuti* (= *Act. SS.*, num. 7 med.).

3. (Fol. 16v-20) Passio S. Agnetis virg. = *BHL*. 156.

Des. *valeat invenire. Passa est autem... Amen.*

4. (Fol. 20-23) Passio S. Vincentii martyris edita a Prudentio (ed. a P. *manu recentiore cancellata*) = *BHL*. 8628, 8633.

5. (Fol. 23-29v) Passio S. Anastasii mart. = *BHL*. 411.

Deest prologus.

6. (Fol. 31v-36) Vita S. Geminiani ep. et conf. = *BHL*. 3299.

7. (Fol. 36v-38) Vita S. Severi ep. et conf.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 246[25].

8. (Fol. 41v-46) Passio S. Blasii ep. et mart. = *BHL*. 1379.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 140-41[57].

9. (Fol. 46-48v) Passio S. Agathae virg. = *BHL*. 133.

10. (Fol. 48v-56v) Vita S. Eufraxiae virg. = *BHL*. 2178.

11. (Fol. 56v-58v) Passio S. Valentini ep. et mart. = *BHL*. 8460.

12. (Fol. 58v-62v) Passio ss. mm. Faustini et Iovittae = *BHL*. 2837.

13. (Fol. 62v-65) Passio S. Iulianae virg. = *BHL*. 4522.

Inc. *Temporibus Dioclitiani caesaris erat quidam senator* — Des. *in litore maris, et a volucribus caeli et bestiis terrae devoratus est. Passa est autem... Amen.*

14. (Fol. 67-71v) Sermo in laude S. Mathiae apost. = *BHL*. 5695.
Febr. 24.

15 (Fol. 71v-76v) Vita S. Gregorii papae.

Exscripto initio Vitae *BHL*. 3640 a c. 1 ad c. 10 extr. (... *ut cupierat repperisset*; cf. *P. L.*, col. 46 c), addita sunt haec : *et quia magnae prudentiae ac religionis virum eum esse cognoscebat.* Tum subiuncta sunt ex Vita *BHL*. 3641 libri I c. 7 (omissa prima sententia), 8-19, 20 (omissa ultima sententia), 38, 31, 32 ; quod, foliis perditis, des. sub ipso initio : *dilecto filio Gregorio venerabili diaco*|

Inter fol. 76 et 77 perierunt octo folia olim sign. 82-89.

16. (Fol. 77-86v) <Vita S. Benedicti ab.> = *BHL*. 1102.

Foliis perditis, inc. mutila : *Iohannes dicit : Erat lux vera...* (*Act. SS.*, p. 280, col. 2 med.).

17. (Fol. 89v-95) Passio S. Georgii mart. = *BHL*. 3393.

18. (Fol. 95-96) Item aliud miraculum draconis, quod Dominus fecit per B. Georgium.

VATIC. 6933. Inc. *Audite, fratres mei karissimi, miraculum magnum, quod fecit Deus propter gloriosum martyrem Georgium servum suum, quod factum est in quadam civitate, cui nomen erat Lasia. In qua erat imperator quidam, nomine Selinus* — Des. *Et est ibi curatio hominum infirmorum credentium dominum Iesum Christum. Haec et alia multa miracula fecit sanctus Georgius per eum qui dedit ei gratiam... in saecula saeculorum.* — Cf. *BHL.* 3386.

19. (Fol. 96-96^v) <Narratio de S. Georgio>.

Inc. *Et post haec exiens sanctus Georgius de civitate illa et pergens ad suam propriam civitatem, obviavit ei quidam daemon nudus et confusus* — Des. *et est ibi cruciatus sine fine. Haec mirabilia magna et supergloriosa miracula fecit beatus Georgius in Cappadocia, regnante Domino... Amen.* A Deo impetrat Georgius ut daemon ille in infernum detrudatur, ne homines ultra tentet.

20. (Fol. 96^v-98) Passio S. Marci evang. = *BHL.* 5276. April. 25.

21. (Fol. 98-99) Passio S. Vitalis mart. edita a B. Ambrosio = *BHL.* 8699. April. 28.

22. (Fol. 99-102) Passio S. Torpetis mart. = *BHL.* 8307. April. 29.

23. (Fol. 102-102^v) Passio S. Philippi apost. = *BHL.* 6817. Maii 1.

24. (Fol. 102^v-104) Passio S. Iacobi apost.

Inc. ut *BHL.* 4096. — Des. *in eodem loco prope templum. Triginta autem annos rexit... Hic est qui iuraverat se non comesturum panem... et dixit: " Frater mi, comede panem tuum, quia resurrexit a mortuis filius hominis "* (cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 60[51]). *In isto homine impleta est beatitudo quam Dominus promisit, dicens: Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum caelorum, ipso ordinante... Amen.*

25. (Fol. 104-108^v) Passio SS. Alexandri, Eventi et Theodoli = *BHL.* 266. Maii 3.

26. (Fol. 108^v-110^v) Vita S. Iuvenalis edita a S. Maximino ep. = *BHL.* 4614. Maii 3.

Omisso initio, inc. *Dum Augustus Caesar ad Persarum olim bella procederet* (= *Act. SS.*, num. 2 sub in.).

27. (Fol. 110^v-114) Historia de inventione sanctae crucis edita a S. Hieronymo.

Inc. *Tempore Constantini imperatoris ab Helena regina matre ipsius pretiosum lignum crucis Christi Hierosolymis inventum est. Cuius inventionis historia cognitione omnium fidelium digna haec est.* Sequitur narratio Adonis *BHL.* 4168 *(Adrianus... belli usibus aptam).* Tum: *Haec autem omnia etiam Eusebius Caesariensis*

graeca historia describit, quae interpretatur his verbis. Subiuncta autem est narratio *BHL.* 7733, initio paulum interpolato *(Postquam Constantinus augustus imperator sacrosancto per beatum Silvestrum lotus est baptismate, cum sanctus ipse papa caelestia regna petisset, habuit imperator bellum Scitharum... usque in hodiernum diem)*, tum narratio *BHL.* 4164, verbis tamen aliquantum mutatis et omissa ultima sententia (Inc. *Perrexit autem Helena Hierosolymam et requirit locum ubi Domini fuerat patibulum fixum; invenitque eo loco templum Veneris*; cf. *BHL.* 4165 — Des. *ut pro se ac liberis suis Deum supplicaret* = Rufinus, ed. Ed. Schwartz, p. 971, l. 10). Inde, interposita una sententia *(Nec mirum quod tam ferventis fidei erat circa Deum et sanctos eius iste imperator, quippe quem Deus ante baptismum ad fidem suam per angelos suos vocaverat)*, exscriptum est vix non totum caput 9 libri IX Historiae ecclesiasticae Eusebii-Rufini (Inc. *Etenim cum idem imperator adhuc gentilis adversus Maxentium* — Des. *videbatur emittunt*; cf. ed. Schwartz, p. 827-p. 833, l. 17), tum ultima sententia cap. 10 *(Ita Constantinus Deo et hominibus... procurabat)*, addita demum hac sententia: *Sicque postea baptizatus plenam ecclesiis Christi libertatem et gloriam dedit, ad honorem Domini... Amen.* Vatic. 6933.

28. (Fol. 114-118v) Passio S. Isidori mart. Maii 4.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 244[5].

29. (Fol. 118v-120) Passio S. Iohannis evang. ante Portam Latinam. Maii 6.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 363[5].

30. (Fol. 120-121v) Passio SS. Gordiani et Epimachi = *BHL.* 3612. Maii 10.

31. (Fol. 121v-125) S. Christinae virg. et mart. Maii 10.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 237[25]. — Deest prologus.

32. (Fol. 125-128). Passio SS. Nerei et Achilei = *BHL.* 6058. Maii 12.

33. (Fol. 128-129) Passio S. Panchratii mart. = *BHL.* 6427. Maii 12.

34. (Fol. 129-130) Relatio S. Pastoris presb. in titulo S. Potentianae ad Timotheum presb. = *BHL.* 6991.

35. (Fol. 130) <Passio S. Praxedis virg.> = *BHL.* 6920.

Reliquis omissis, des. *Missa per Eusebium subdiaconum ecclesiae Romanae* (= *Act. SS.*, num. 6 extr.).

36. (Fol. 130-133v) Passio S. Eustasii mart. Christi. Maii 20.

Inc. *In diebus Traiani imperatoris, idolorum saevitia exhibente, erat magister militum, nomine Placidus* — Des. *Ubi, parum temporis quiescente persecutione, basilica fabricata est. Quorum*

Vatic. 6933. *festivitatem sacra devotione mense madio die XX celebramus, ut... adiuvari valeamus, per Christum... Amen.* Cf. supra, p. 146[70], et *Catal. Lat. Rom.*, p. 100[44].

37. (Fol. 133v-135) Passio SS. Partei et Partinopei et Paragorii et Restituti = cod. 6168[2].

38. (Fol. 135-136) Passio S. Iuliae virg. et mart. = *BHL.* 4516.

39. (Fol. 136-141) Passio S. Urbani pontificis = *BHL.* 8376.

Sequitur (fol. 141-141v) carmen de eodem (16 versus).

Inc. *Laudibus o cunctis nimium celebraris in ista,*
Urbane clara urbe beate papa (cod. *pape*)...

Des. *Poscimus indigni per vos a sorde piacli*
Vel careat quisque stigmatibus varie. Amen.

40. (Fol. 141v-144v) Vita SS. Iusti et Clementis = *BHL.* 4606.

41. (Fol. 144v-145) De obitu Petronillae et post Feliculae = *BHL.* 6061, 6062.

42. (Fol. 145-147v) Passio SS. Marcellini et Petri = *BHL.* 5231. Iun. 4.

43. (Fol. 147v-150) Passio SS. Primi et Feliciani = *BHL.* 6922. Iun. 8.

44. (Fol. 150-152v) Sermo in laude S. Barnabae apost. = cod. 1188[16]. Iun. 11.

45. (Fol. 152v-154v) Passio S. Barnabae apost. = cod. 1188[18].

Inc. *Ego Iohannes...*

46. (Fol. 154v-156v) Passio S. Basilidis = *BHL.* 1018. Iun. 10.

Praemissus est prologus Passionis *BHL.* 1020.

47. (Fol. 156v-158) Passio S. Viti mart. et Crescentianae = *BHL.* 8712.

Uno folio inter fol. 156 et 157 perdito, deest media pars Passionis inde ab *multa signa sanctus Vitus faciebat. Haec audiens Valerianus praefectus*] usque ad *et vestes multas. Vitus respondit: Aurum tuum...*

48. (Fol. 158) Passio SS. Marcelliani et Marci. Iun. 18.

Exscripta est dumtaxat una sententia (*Clarissimis viris... beatus Sebastianus solatium praebebat*; cf. *Act. SS.*, Ian. t. II, p. 265, num. 3) et additum : *Require in passione sancti Sebastiani.*

49. (Fol. 158-159) Passio ss. mm. Gervasii et Protasii = *BHL.* 3514. Iun. 19.

50. (Fol. 164-167) Passio SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3237, 3238. Maii 26.

51. (Fol. 171-171v) <Vita et Passio S. Thomae ep. Cantuariensis>. VATIC. 6933.

Lectiones ad verbum excerptae ex *BHL.* 8180. — Foliis perditis, inc. mutila : *Cantuariensi ecclesiae redderetur* (= *P. L.*, col. 203 D med). *Instatque dies perem[o]torius ut sententia ulterius differri non posset* (ibid., col. 204 A) — Des. *esse frangenda* (ibid., col 207, l. 5). *Ad haec Christus, ne civitas foedaretur* (ibid., col. 205 C med)... *Unde et omni iure decuit ut natalis eius.... natalem sanctorum Innocentium sequeretur* (ibid., col. 205 D), *ad gloriam Domini.... Amen.*

52. (Fol. 171v-176v) Miracula S. Thomae archiep. et mart. = *BHL.* 8171, libri I prologus et c. I-VII.

53. (Fol. 176v-195v) Vita S. Silvestri urbis Romae pontificis et conf. = *BHL.* 7725-7732, 7735 (sola ultima sententia), 7736. Dec. 31.

54. (Fol. 197v-198v) Passio S. Concordii mart. = *BHL.* 1906. Ian. 1.

55. (Fol. 198v-204) Vita S. Basilii ep. = *BHL.* 1024.

Deest prologus. — Omissis in ipsa Vita plurimis atque ultima parte (*Bibl. Casin.*, p. 218-219) prorsus praetermissa, des. *glorificat Deum, qui potestatem habet talem ut interius remitteret omnia peccata* (cf. ibid., p. 218, col. 1, l. 29-30) *et daret gratiam servis suis ut post discessum eorum sanaret languorem et omnem infirmitatem remittendo omnium peccata qui in recta fide currunt certantes et glorificantes Deum... Amen.*

56. (Fol. 204-205v) Natalis S. Melciadis papae. Ian. 10.

Vita de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 245[10].

57. (Fol. 205v-209) Vita S. Pauli primi heremitae edita a B. Hieronymo presb. = *BHL.* 6596.

58. (Fol. 209-213v) Vita beatissimi Ylarii ep. et conf. = *BHL.* 3885, 3887.

Deest prologus Miraculorum. — Duobus foliis perditis, des. mutila : *menbrorum fluentem fabricam verbo operante erexit et in statum*| (ed. KRUSCH, p. 8, l. 23)

59. (Fol. 214-216) <Passio S. Firmae virg.>

Passio S. Firminae. — Foliis perditis, inc. mutila : *ex senatoria dignitate descenderet, et quia esset filia Calphurnii praefecti urbis ; et cum ibidem praesentata fuisset, suscepit eam cum magno honore.* — Des. *Cuius corpus noctu venit quidam, Honorius nomine, et rapuit et sepelivit absconse in crypta iuxta mare in civitate quae vocatur Centumcellis sub die XIII kal. ianuarii in pace. Amen. Post dies XX exquisivit facultatem eius, quem ardor cupiditatis invasit. Audiens quaestionarius, nomine Ursianus, misit ad quendam presbyterum, nomine Valentinum, rogans*

ipsum ut baptizaret eum. Et dum percepisset baptismum, hoc audiens Megitius augustalis mitti eum in carcerem iussit; ubi mansit per aliquot dies. Post paucos dies eiecit eum de carcere et misit eum Ravennam et ibi eum capite truncari praecepit sub die idus ianuarii. In pace pausavit, glorificantes Patrem et Filium eius Iesum Christum una cum Spiritu sancto, cui est honor... Amen. Cf. *Catal. Lat. Rom.*, pp. 2[7], 427[43].

60. (Fol. 216-218^{v}) Vita S. Felicis in Pincis = *BHL.* 2874.

61. (Fol. 218^{v}-219) Passio S. Felicis presb. = *BHL.* 2880.

62. (Fol. 219-220) Obitus Felicis presb., fratris alterius Felicis = *BHL.* 2885.

63. (Fol. 220-223^{v}) Vita S. Mauri ab. = *BHL.* 5773.

Omissis epistula et prologo, exscripta sunt dumtaxat num. 8-19, 20 (sola prima sententia), 64-67. Folio perdito, des. mutila: *kalendarum februariarum die ante altare beati Marti*| (num. 67 post med.).

De fol. 224-225^{v} vid. infra, **71**.

64. (Fol. 225^{v}-226^{v}) Passio S. Luciae virg. et mart. = *BHL.* 4992. Dec. 13.

Foliis perditis, des. mutila: *Lucilla dixit: Ancilla Dei sum... sed Spiritus sanctus ipse loquitur. Paschasius dixit: In*| (= Surius, c. 5 med.).

65. (Fol. 227-229^{v}) <Passio S. Thomae apost.> = *BHL.* 8136.

Foliis perditis, inc. mutila: *utrosque dicens: Apostolus meus benedixit vos* (= ed. Bonnet, p. 137, l. 23) et des. mutila: *qui nati sunt ad mortem, renascantur ad vitam aeternam*| (= ibid., p. 148, l. 16, 17).

66. (Fol. 230-232^{v}) <Vita et miracula S. Nicolai>.

Foliis multis perditis, supersunt tria fragmenta haec: 1° (fol. 230-230^{v}) ex Vita *BHL.* 6105, c. 7-9 inde ab *conversi ad Dominum flagitabant* (ed. Falconius, p. 116, col. 2 med.) usque ad *solita est Dei misericordia, qui non propter*| (= ibid., p. 117, col. 2 sub fin.) — 2° (fol. 231-231^{v}) pars narrationis *BHL.* 6106, sed secundum aliam recensionem. Inc. *sit quam illos solutos a vinculis secum reduceret, repetens: Me, inquam, me pro istis innocenter condemnatis* — Des. *infudit talia: Domine Auguste, scelesti illi quos vestra pietas vivere*| — 3° (fol. 232-232^{v}) ultima pars miraculi *BHL.* 6167. Inc. *periculo mortis et tres innocentes a morte ereptos adduxisti ad salutem, sic, Domine, libera filium meum* — Des. *antequam me vocares de isto saeculo. Similiter et pater eius cum omnibus... laudem reddiderunt Deo creatori omnium, qui facit mirabilia magna solus, cui est honor... Amen.*

67. (Fol. 232^{v}-234) Passio S. Savini ep. et mart. = *BHL.* 7451. Dec. 8.

Omisso initio, inc. *Maximianus augustus iussit ut in capitolium urbis Romae omnes convenirent* — Des. *Cuius corpus... et sepelivit miliario plus minus secundo a civitate Spoletina. Martyrizatus est autem.... Amen.* Vatic. 6933.

68. (Fol. 234-239ᵛ et 243-243ᵛ) Vita S. Ambrosii ep. = *BHL.* 377.

Deest prologus. — Foliis perditis, des. mutila : *nec reum faciens eum qui ad se alliserit nequissimi uteri deterio*| (= *P. L.*, c. 41 sub fin.).

69. (Fol. 240-240ᵛ) <Vita S. Prosperi ep.> = *BHL.* 6962.

Foliis perditis, inc. mutila : *vitam duxerat ; cui superna, ut credimus, providentia* (= Affarosi, p. 35 med.) et des. mutila *nc autem oves... divini verbi inedia tabescerent, mox ipse iuxta*| (= ibid., p. 45 extr.).

70. (Fol. 241-241ᵛ) <Passio B. Iacobi intercisi> = *BHL.* 4100.

Foliis perditis, inc. mutila : *vestros, quoniam modica vobis in hoc mundo requies est* (= Mombritius, fol. 21ᵛ, col. 1 med.) et des. mutila ; *Et beatus Iacobus dixit : Quare tristis es, anima*| (= fol. 22, col. 2, l. 4 sq.).

71. (Fol. 242-242ᵛ, 224-225ᵛ) <Vita S. Syri ep. Ticinensis> = *BHL.* 7976.

Foliis perditis, inc. mutila : *ingressu cruoris. Quod ut audivit miles Christi Iventius...* (c. 6 sub fin.).

72. (Fol. 246-247) Vita et Passio beatissimi Eustachii = *BHL.* 2760.

Foliis perditis, inc. mutila : *speciosa valde facie, duos filios habebat* (= *Act. SS.*, num. 16 sub fin.).

73. (Fol. 247-249ᵛ) Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 5690.

Foliis perditis, des. mutila : *Nam si inimico tuo volenti aliquem percutere*| (= Mombritius, fol. 143, col. 1 extr.).

74. (Fol. 250-253ᵛ) < Miracula S. Nicolai ep. Myrensis>

Inc. mutila sub initio capitis de electione sancti ad episcopatum : *Nicolaus sanctissimus episcopus sublimatus eandem morum gravitatem...* (cf. *BHL.* 6126, c. 6 ; *Anal. Boll.*, t. XVII, p. 204) ; quod cap. des. *statim sentirent levamen.* — Sequitur narratio de puellis ab incestu ereptis, quae inc. *Interea quidam familiaris eius inter reliqua dixit ei : Ecce, pater, monuisti nos famulos tuos ut diligenter...* (cf. *BHL.* 6126, c. 4) et des. *inreprehensibilem, Deo iuvante, vitam duxit.* — Tum veniunt narrationes *BHL.* 6147, 6134, 6140, 6126 cap. 16 (cf. *Anal. Boll.*, t. c., p. 207), 6141, 6142, 6126 cap. 19 et 20 (cf. ibid.), 6144, 6119, 6120 (solum initium usque ad : *reversus est in monasterium suum*), 6150, 6151, 6155, 6156, 6160, 6161.

Vatic. 6933. **75.** (Fol. 253^{v}-255^{v}) Passio S. Savini ep. et mart. = *BHL.* 7451.

76. (Fol. 255^{v}) Passio S. Luciae virg. et mart. = *BHL.* 4992.

Foliis perditis, des. mutila: *sed si tibi vis gratum esse Deum*| (= Surius, c. 3 med.).

CODEX 7004

Chartaceus, foliorum sign. I-III (quae ceteris paulo sunt maiora) et sign. 1-155 (0^{m},290 × 0,207), paginis bipartitis exaratus saec. XVII.

(Fol. 131-155^{v}) C[o]ronica B. Turpini archiep. = *BHL.* 1589-1594, 1596.

CODEX 7014

Membraneus, foliorum sign. 75 [fol. 51 bis] (0^{m},545 × 0,382), paginis bipartitis exaratus saec. XII in.

1. (Fol. 1-3^{v}, olim 33-35^{v}) <Passio S. Afrae> = *BHL.* 108, 109, 111.

Foliis perditis,narratio 108 inc. mutila: |*tricem est ingressus, Afram nomine, cum diacono suo Felice* — Des. 108 : *attinxit. Nunc vero ad fructum doctrinae eius in Afram prosequamur.* — Inc. 109 : *Cum apud provinciam Cretam, ut diximus, odiosa persecutio esset...*

2. (Fol. 3^{v}-10^{v}, olim 35^{v}-42^{v}) Vita S. Agnelli conf. = *BHL.* 150.

Foliis perditis, des. mutila in cap. 19 (Capasso) : *ut nisi acclinus et baculo sustentatus ambulare*|

3. (Fol. 11-12, olim 53-54) <Passio S. Gregorii> = *BHL.* 3677.

Foliis perditis, inc. mutila : *mundo. Audiens hoc Flaccus gavisus est gaudio magno...* (= Surius, c. 1 extr.).

4. (Fol. 12-19^{v}, olim 54-61^{v}) Vita SS. Grisogoni et Anastasiae = *BHL.* 1795, 118, 8093, 401. Nov. 24.

Foliis perditis, des. mutila : *Tunc Appollonia christiana matrona per matronam praefecti meruit corpus auferre. Quod*| (= *Bibl. Casin.*, p. 184, col. 2).

5. (Fol. 20, olim 127) <Vita S. Pauli Thebaei> = *BHL.* 6596.

Foliis perditis, superest sola pars ultima inde ab *qui patrimonia sua ignorant* (*Act. SS.*, num. 17 in.) — Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 232^{19}. — Cf. infra, **9**.

6. (Fol. 20-20^{v}, olim 127-127^{v}) Natalis S. Felicis papae = *BHL.* 2857.

7. (Fol. 20^{v}, olim 127^{v}) Vita alterius Felicis = *BHL.* 2885.

Foliis perditis, des. mutila: *Probus una cum sancto Felice reversus est Nolam. Erat*| (= *Act. SS.*, num. 4 in.). Vatic. 7014.

8. (Fol. 21-33, olim 112-124) Vita S. Basilii ep. = *BHL.* 1024.

Foliis perditis, inc. mutila sub initio prologi: *expulit, veluti stomachus languens vitale<s> fastidit dapes* — Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 38 (cod. B. 50[5]).

9. (Fol. 33-33v, olim 124-124v) Vita S. Pauli heremitae = *BHL.* 6596. Ian. 10.

Foliis perditis, des. mutila: *Quod ubi prudentissimus adolescens intellexit, ad montium deserta confugiens* (=*Act. SS.*, num. 6 med.).

10. (Fol. 34, olim 140) <Vita S. Mauri ab.> = *BHL.* 5773.

Foliis perditis, superest sola pars ultima inde ab |*so loco migraverunt caelestem ascendisse ad patriam nulli sit dubium*... (= *Act. SS.*, num. 67 sub in.).

11. (Fol. 34-40, olim 140-146) Vita S. Hilarii ep. = *BHL.* 3885, 3887.

Deest prologus libelli 3887.

12. (Fol. 40-42v, olim 146-148v) Passio S. Marcelli papae = *BHL.* 5234.

Foliis perditis, des. mutila: *ut in eadem ecclesia plancae externerentur ad a*| (= *Act. SS.*, num. 22 med.).

13. (Fol. 43-43v, olim 206-206v) <Vita S. Paulae viduae Romanae> = *BHL.* 6548.

Foliis perditis, superest sola pars ultima inde ab *ut audivit sponsum vocantem: Surge, veni*... (= *Act. SS.*, num. 45 extr.).

14. (Fol. 43v-47v, olim 206v-210v) Vita beatissimi Iohannis Grisostomi = *BHL.* 4375.

15. (Fol. 47v, olim 210v) Acta vel gesta beatissimi et gloriosissimi Marci evangelistae, quomodo translatum est corpus eius de Alexandria in Vinetia = *BHL.* 5283.

Inc. *Post passionem beatissimi Marci evangelistae, transactis autem multorum annorum curriculis* — Foliis perditis, des. mutila: *diversarumque rerum immensas divitias acquisisset, maxi*| (= *MG.*, Scr. t. VII, p. 4, l. 41).

16. (Fol. 48, olim 218) <Vita S. Geminiani> = *BHL.* 3300.

Foliis perditis, inc. mutila: |*gnifica potenti victoria, Domino permittente, omne Latium obtinuere*... (= Bortolotti, p. 103, l. 18).

17. (Fol. 48-52v, olim 218-223v) Vita beatissimi Severi archipraesulis Ravennae = *BHL.* 7683. Febr. 1.

18. (Fol. 52v-54v, olim 223v-225v) Vita SS. Eugenii et Vindemialis episcoporum = *BHL.* 2680, 2681. Febr. 1.

VATIC. 7014. Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 57[25].

19. (Fol. 54ᵛ, olim 225ᵛ) Prologus in actis B. Blasii ep. = *BHL.* 1379.

Immo ipsa Acta. — Inc. *Cum Romani imperii...* — Foliis perditis, des. mutila : *examinationem. Hic namque, ut fertur*| (= *Act. SS.*, num. 3 med.).

20. (Fol. 55, olim 281) <Passio S. Vitalis mart. Ravennatis> = *BHL.* 8700.

Foliis perditis, inc. mutila : *quousque perveniatis ad aquam, et ibi eum supinum ponite...* (= MOMBRITIUS, fol. 348, col. 2 med.).

21. (Fol. 55-57ᵛ, olim 281-283ᵛ) Passio S. Turpis mart. = *BHL.* 8307.

22. (Fol. 57ᵛ-58, olim 283ᵛ-284) Passio S. Philippi apost. = *BHL.* 6813, 6814.

23. (Fol. 58-59, olim 284-285) Passio S. Iacobi apost. = *BHL.* 4088,4096.

Des. *certatim cuperent attingere populi, a quacumque fuissent detenti infirmitate. Hic est qui astitit veritatis testis... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 84[51]

24. (Fol. 59-60ᵛ, olim 285-286ᵛ) Passio S. Sigismundi mart. = *BHL.* 7717.

25. (Fol. 60ᵛ-61, olim 286ᵛ-287) Vita S. Athanasii ep. et conf. (Maii 1.)

Epitome de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 235[62].

26. (Fol. 61-64ᵛ, olim 287-290ᵛ) Passio SS. Alexandri, Eventii et Theoduli = *BHL.* 266.

Foliis perditis, des. in paenultimis verbis : *Sanctorum autem ipsorum natalis est quinto nonas maias* |

27. (Fol. 65-66ᵛ, olim 294-295ᵛ) <Passio S. Senesii mart.>

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 60[58]. — Foliis perditis, inc. mutila : |*tibus praestare suis meritis possunt, tunc principaliter dum quisque adversario militaret...*

28. (Fol. 66ᵛ-67ᵛ, olim 295ᵛ-296ᵛ) Natalis S. Iohannis apost. ante Portam Latinam = *BHL.* 4321.

Deest prologus. — Reliquis omissis, des. *occurrit autem illi omnis populus... Benedictus qui venit in nomine Domini* (= *Bibl. Casin.*, p. 68, col. 1 extr.).

29. (Fol. 67ᵛ-68ᵛ, olim 296ᵛ-297ᵛ) Passio S. Victoris mart. = *BHL.* 8580

Foliis perditis, des. mutila : *qui mihi dedit animam et spiritum. Tunc Maximianus*| (= *Act. SS.*, num. 5 med.).

30. (Fol. 69-69^{v}, olim 302-302^{v}) <Passio S. Christinae virg.> VATIC. 7014.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 237[25]. — Foliis perditis, inc. mutila : *tribus pueris ad auxiliandum affuerat. Milites autem audientes illum laudantem Deum*...

31. (Fol. 69^{v}-74^{v}, olim 302^{v}-307^{v}) Passio SS. Nerei et Achillei = *BHL*. 6058-6066. Maii 12.

Insunt ante singulas partes lemmata.

32. (Fol. 74^{v}-75^{v}, olim 307^{v}-308^{v}) Passio S. Pancratii mart. Maii 12.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 235[70].

33. (Fol. 75^{v}, olim 308^{v}) Vita S. Theodori conf. = *BHL*. 8087.

Foliis perditis, des. mutila : *quatinus pro accepto talento lucrum*| (= *Act. SS.*, num. 1 post med.).

CODEX 7083

Membraneus, foliorum 34 [sign. olim 1-9, 16-24, 33-40, 49-56] (0^{m},288 × 0,189), paginis bipartitis exaratus saec. XII.

(Fol. 6^{v}-9^{v}) Epictatium ad Heliodorum ep. de dormitione supra dicti Nepotiani = *BHL*. 6057.

Sex foliis perditis, des.mutila : *flesse dicitur quod post C annos nullus* (= *P. L.*, c. 18 sub init.).

CODEX 7153

Chartaceus, foliorum 285 non eiusdem formae (max. 0^{m},328×0,222), exaratus variis manibus saec. XVII.

1. (Fol. 192-192^{v}) Littera de vita et miraculis B. Bernardi ep. Vicensis.

Act. SS., Oct. t. XII, p. 79-80.

2. (Fol. 192^{v}-203) Miracula B. Bernardi... = *BHL*. 1206.

3. (Fol. 204) <Litterae Garciae ep. Vicensis>.

Act. SS., t. c., p. 84.

Sunt haec (**1-3**) exscripta anno 1602 ex codice pergameno capituli Vicensis et a notario publico recognita.

CODEX 7311

Membraneus, foliorum A [chartac.], B, sign. 1-93, C [chartac.] (circ. 0^{m},326 × 0,243), paginis bipartitis exaratus saec. XI. Margo superior foliorum umore corruptus ac propterea rescissus est.

Fol. 93^{v} manu saec. XV : *Iste liber est mei Cardinalis Firmani manu propria.*

VATIC. 7311. (Fol. 1-93^{v}) Vita B. Gregorii Romani pontificis = *BHL*. 3642, 3641.

CODEX 7339

Membraneus, foliorum 218 (0^{m},144 × 0,110), exaratus variis manibus saec. XVI in.

1. (Fol. 1-63^{v}) Vita beati patris nostri Francisci, edita a seraphico doctore S. Bonaventura ordinis Minorum, ep. et cardinale sanctae Romanae Ecclesiae = *BHL*. 3107.

2. (Fol. 63^{v}-91) Haec sunt quaedam scripta per tres socios B. Francisci de vita et conversatione ipsius in habitu saeculari, de mirabili et perfecta conversione eius et de perfectione originis et fundamenti ordinis in ipso et in primis fratribus = *BHL*. 3115.

CODEX 7398

Chartaceus, foliorum sign. 340 formae non omnino eiusdem (max. 0^{m},275 × 0,205), exaratus variis manibus saec. XVII et XVIII.

(Fol. 169-170^{v}, saec. XVII) Vita et textus epistolarum Adriani I papae antiquae Romae = *BHL*. 3738.

Quam plurima sunt a librario praetermissa.

CODEX 7570

Membraneus, foliorum A et sign. 131 (0^{m},231 × 0,157), exaratus saec. XV in.

1. (Fol. 1-114^{v}) Vita B. Francisci = *BHL*. 3107.

2. (Fol. 114^{v}-131^{v}) Quaedam de miraculis ipsius post mortem ostensis = *BHL*. 3109.

Foliis perditis, des. mutila: *Aderat autem nauta quidam, perfectus*| (= *Act. SS.*, num. 261 in.).

CODEX 7592

Membraneus, foliorum A et sign. 407 (0^{m},307 × 0,208), paginis bipartitis exaratus saec. XIV. Folia 265-405, 405-405^{v}, 405^{v}-407^{v} tribus aliis manibus paulo recentioribus sunt exarata.

1. (Fol. 1-126^{v}) Vita sanctorum.

Est haec *Legenda aurea* quindecim circiter capitibus omissis (sed cf. infra **20**, **22**, **39**), quibusdam loco mutatis. Inserta sunt insuper quaedam capita nova (infra **2-9**).

2. (Fol. 57^{v}-58^{v}) De S. Eulalia Barchinone = *BHL*. 2693.

3. (Fol. 58^{v}-59^{v}) De translatione B. Eulaliae = *BHL*. 2697.

4. (Fol. 124-124^v) De S. Martiale = *BHL.* 5555. VATIC. 7592.

Inc. *Sanctus Martialis consanguineus sancti Stephani...*

5. (Fol. 146^v) De S. Felice mart.

Ex ADONE ad 1 aug. — Inc. *Beatus Felix de civitate* <*S*>*cillitana, id est de Sale, oriundus, cum persecutiones* — Des. *et tamdiu vulnera vulneribus instaurari usque dum invictum Christo redderet spiritum.*

6. (Fol. 198^v-199^v) De S. Thecla.

Inc. *Cum beatus Paulus apostolus de Antiochia Yconium venit per mare, adduxit secum duos socios* — Des. *Cumque ibi multos praedicando convertisset, tandem (tam̄* cod.) *in pace ad Dominum ambulavit.* Cf. VINC. BELLOV., *Spec. hist.*, x, 47, 48.

7. (Fol. 199^v-200^v) De S. Cucuphate.

Inc. *Beatus Cucuphas cum beato Felice ab Scillitana civitate oriundi erant ac in eadem litteris sufficienter imbuti. Contigit eis Barchinonensem contingere civitatem* — Des. *Christiani vero rapuerunt... In quo loco petentibus auxilium Dominus largitur effectum.* Cf. *BHL.* 1997-1999.

8. (Fol. 200^v-201) De S. Columba.

Inc. *Cum* (cod. *Sum) Aurelianus imperator Senon(as) advenisset, de beata Columba, quod christiana esset, audivit* — Des. *et statim eam truculentus carnifex decollavit.* Cf. *BHL.* 1892 sqq.

9. (Fol. 230-231^v) De ycona Domini.

Miraculi facti in imagine Berytensi recensio de qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182[15] ; quaedam omissa sunt, v. g. ipsum initium narrationis *(Quaedam civitas...)* ; adsunt tamen praeambulum et prologus. — Des. *qui hoc non solum ad correptionem infidelium ordinavit, qui vivit... Amen.*

10. (Fol. 265-265^v) De S. Barbara.

Inc. *Temporibus Maximiani imperatoris erat quidam satrapa in Nicomedia* (cod. *uico media) civitate, Dioschorus nomine* — Des. *Valencianus quidam religiosus... posuit eam in monumento ; ubi multa beneficia, praestante Domino, largiuntur.* Cf. *BHL.* 913.

11. (Fol. 265^v-267) De conceptione B. Virginis Mariae.

Pia adhortatio, in qua inest narratio *Mir. BVM.* 1700. — Inc. prol. *Sciendum est, fratres karissimi, quomodo vel quo tempore vel a quibus personis* — Inc. ut *Mir. BVM.* 1700. — Des. *nisi in quantum habet et habuit passio Christi locum.*

12. (Fol. 267-267^v) De S. Leocadia virg.

Inc. *Temporibus Diocletiani et Maximiani imperatorum Dacianus praefectus Yspaniam est aggressus ibique Felicem, Cucufa-*

Vatic. 7592. *tem, Eulaliam* — Des. *suum Domino commendavit spiritum, cui est honor... Amen.* Cf. *BHL.* 4848.

13. (Fol. 267v-268v) De S. Eulalia Emeretensi virg.

Inc. *Beata Eulalia incola provinciae Luritaniae, cum esset circiter tresdecim annorum, mente et corpore casta* — Des. *Porro ad sepulcrum eius quam plurimi daemoniaci sunt liberati et multi infirmi a diversis infirmitatibus sanati, praestante Domino... Amen.*

14. (Fol. 268v-269v) De S. Paulo Narbonensi = *BHL.* 6589.

Paucis quibusdam omissis.

15. (Fol. 269v-270) De exspectatione partus B. V. Mariae = *Mir. BVM.* 590.

16. (Fol. 270-308) De S. Honorato Areletensi archiep. = *BHL.* 3976.

17. (Fol. 308-309) De S. Valerio ep. et conf.

Vid. appendicem VII.

18. (Fol. 309-310) De S. Thoma de ordine Praedicatorum.

Inc. *Beatus Thomas de Aquino, ordinis Fratrum Praedicatorum doctor egregius, de illustri prosapia comitum Aquinorum* — Des. *sed virginitatis aureola me praecellit, et ego ipsum in pontificalis ordinis dignitate.*

19. (Fol. 310-312v) De consecratione S. Thomae praedicti.

Bulla canonizationis, de qua ad cod. 3847[3].

20. (Fol. 312v-315v) De S. Benedicto ab. = *BHL.* 1113.

Deest nominis interpretatio, quae sola exscripta est supra (fol. 68). Subiuncta est (fol. 315v) brevis narratio de translatione S. Benedicti in monasterium Floriacense (Inc. *Tempore Deodati papae translatum est corpus* — Des. *et hoc cognito, ibidem remansit).*

21. (Fol. 320-321v) De Pilato praeside.

Inc. *Fuit quidam rex, nomine Cirus, qui quandam puellam, nomine Pila, filiam cuiusdam molendinarii, nomine Atus* — Des. *propria se manu peremit.* Inest narratio de cura sanitatis Tiberii (cf. *BHL.* 4218).

22. (Fol. 321v-322) De S. Secundo.

Legendae aureae c. 55, quod supra erat omissum.

23. (Fol. 322-323) De S. Engracia et sociis eius martyribus.

Inc. *Cum sagrilegus Dacianus in multis urbibus sacrosanctas hostias de martyrum sanguine Domino dedicasset* — Des. *qui inter duos latrones pro nostra salute noscitur crucifixus, qui vivit... Amen.* Cf. *BHL.* 1503 sqq.

24. (Fol. 323-323v) De S. Mariano.

Vincentius Bellovacensis, *Spec. hist.*, xxi, 18,19.

25. (Fol. 323v-325) De quadam virgine Anthiochiae = *BHL.* 9030. VATIC. 7592.

26. (Fol. 325-326) De corona Domini.

Epitome ipsius narrationis *BHL.* 4204. — Inc. prol. *Non miretur orthodoxorum quispiam* — Inc. *Imperio Constantinopolitano per potentiam Vasthachii et Auxencii tyrannorum Graeciae plurimum oppresso* — Des. *et praedicetur vocibus et operibus exaltetur.*

27. (Fol. 331v-332) De festivitate SS. Mariae Iacobi et Salome.

Inc. prol. *Humanae fragilitatis sensus mole depressus* — Inc. *In fronte siquidem qua Rodanus fluvius exit* (cod. *erit*) *in mare Sticados sunt insulae, quae vulgus Camarchias nominat, quasi caras marchias* — Des. *Unde Iohannes dedit intelligi hunc Iacobum esse fratrem Domini, id est eius consanguineum.*

28. (Fol. 332v-335v) De S. Antonio confessore ordinis Fratrum Minorum.

Inc. *Est namque, ut ferunt, in regno* etc. ut *BHL.* 587. — Des. *et admiratione universi populi et stupore*; quibus verbis terminatur mira narratio : cum haereticus quidam miracula S. Antonii irrideret, alterum ex eius oculis e sede sua prosiluisse atque in orbem equi eius, qui luscus esset, decidisse ; hominem porro a S. Antonio esse sanatum.

29. (Fol. 335v-337) De S. Anna.

Prima capita libri *BHL.* 5341. — Inc. *Erat vir in Hierusalem* — Des. *Cotidie extra... ipsa tantum reficiebatur* (= TISCHENDORF, *Evangelia apocrypha,* cap. 6 sub fin.).

30. (Fol. 337-338v) De S. Maria ad (*cod.* da) nives = *BHL.* 5403.

31. (Fol. 341-344) De S. Clara virg.

Epitome Vitae *BHL.* 1815. — Inc. *Admirabilis femina...* — Des. *puellam in terra statim molliter posuit et quasi latro deprehensus festine discessit* (= *Act. SS.*, num. 69 extr.). Sequuntur haec mirum in modum desinentia : *Expliciunt aliqua de vita sanctae vel beatae Clarae ad laudem ipsius extracta necnon et ad nostram utilitatem Dei gratia concedente, d' regina matre ex partibus Theutoniae oriund'.*

32. (Fol. 344-345) De S. Lodovico ep. et conf. de ordine Minorum.

Inc. *Almus Christi confessor Lodovicus, ex illustrissima prosapia oriundus, patrem habuit Karolum regem Siculorum, matrem vero Mariam* (cod *Manā*) *filiam regis Ungarorum. Qui licet more regio fuerit in aula regia deliciis regalibus educatus* — Des. *residuum pro Christi pauperibus reservaret.*

33. (Fol. 345-349) De S. Antonino mart. = *BHL.* 572, 573.

In narratione *BHL.* 573, inter verba *manibus angelorum sancto-*

rum et *Nec enim praetereundum* (= LABBE, p. 688 ante med.) inserta est sat longa quaedam adhortatio, quae inc. *Natalis dies hodierna celebritate apud christianorum reverentiam sancto ac gloriosissimo Christi martyr<i> Antonino agitur, fratres carissimi, in qua...* et des. *solemnitatem dicavit ex se per reliquum aevum.* Praeterea post ultima verba continuo exscripta sunt integra et sola capita 7 et 8 Passionis *BHL.* 574.

34. (Fol. 349-351) De translatione corporis.

Constat duabus partibus. Altera (fol. 350-351) est ipsum miraculum ed. in *Catal. Lat. Rom.*, p. 464-66. — In priore autem narratur translatio sancti corporis Fredelaum (cf. *BHL.* 576), non nominato tamen Fredelao; ceteroqui nominantur dumtaxat Sulpicius *ipsius loci* abbas, Raymundus episcopus Tolosensis et Rogerius comes Carcasonensis, non vero ceteri qui in narratione *BHL.* 576 comparent. Subiuncta est narratio de puero qui tempore translationis, cum flumen transiret corpus sanctum, confractis membris exspiravit et mirabiliter vitae est restitutus. Inc. pars haec prior : *Cum sanctorum gesta recolendo dies insignimus...* et des. *ubi usque in hodiernum diem digna petentibus, opitulante merito martyris, innumera praestantur beneficia, auxiliante Domino... Amen.*

35. (Fol. 351-389^{v}) De S. Francisco confessore = *BHL.* 3107, 3109.

Deest prologus.

36. (Fol. 389^{v}-391^{v}) De S. Narcisso ep.

Omisso prologo, exscriptus est vix non totus sermo in natali S. Narcissi episcopi Gerundensis (*BHL.* 6032) usque ad : *in caelestibus regnis exultat cum illo, qui cum Patre et Spiritu sancto etc.* (cf. *P. L.*, col. 598 A) ; cui continuo subiuncta est narratio Adonis de S. Narcisso episcopo Hierosolymitano (*BHL.* 6035), quae, omisso initio, inc. *Accidit...* Fol. 391^{v} annotavit manus saec. XV/XVI : *Vid. infra in fine.* Videsis infra, **40**.

37. (Fol. 391^{v}-392^{v}) De S. Affra = *BHL.* 109.

Initio paulum mutato et ultimis verbis rescissis, inc. *Sub Diocleciano augusto, iudice Gaio, cum christianis inesset gloriosa persecutio et omnes pro Christi nomine variis suppliciis afflicti ad sacrificia traherentur, contigit Affram hanc, quam diximus notam haberi a republica eo quod...* et des. *Dominus autem suscepit martyres suos in pace, cui est honor... Amen.*

38. (Fol. 392^{v}-403^{v}) De S. Elisabete virgine = *BHL.* 2493.

Omisso praeambulo, inc. a prologo (*Ad decus...*) — Reliquis omissis, des. abrupte : *Quidam enim clari sanguinis*| (MENCKENIUS, col. 2034, l. 10).

39. (Fol. 403^{v}-404^{v}) De S. Macario.

Legenda aurea, c. 18.

40. (Fol. 404ᵛ-405) Hoc deficit de vita sancti Narcissi. Require retro sub tali signo + a cccxcij gᵃ. VATIC. 7592.

Inc. *Corpus eius Gerunde in monumento, quod ipse sibi praeparaverat, custoditum est. Nonas augusti.* Et continuo in eodem versu subiunxit ineptus librarius partem Passionis Felicis martyris Gerundensis *BHL.* 2864 inde ab *Sistitur igitur* (= *Act. SS.*, num. 4 sub fin.) usque ad : *et non est inventa in me iniquitas, ut non locatur os meum opera hominum* (cf. num. 6 med.), tum totus num. 11 eiusdem.

41. (Fol. 405-405ᵛ) Comença la vita de monsenyer sent Yvo confessor.

Inc. *Ací comença la vida els miracles dè sent Yvo, prevera e confesor dela nacion de Brataya e avocat de pobres, servidor e amich de Nostro Senyor, per merits delequal* — Des. *e li foren mostrats per Nostro Senyor molts senyals.*

CODEX 7600

Membraneus, foliorum A (nunc sign. 1) et sign. 2-440 (0^m,344 × 0,237), paginis bipartitis exaratus saec. XV in. Fol. 440ᵛ manu prima : *Amen. Middelburch. P.*

Inest (fol. 2-437) opus Bartholomaei de Pisis de conformitate vitae S. Francisci ad vitam Domini Iesu Christi (*BHL.* 3134).

Periit initium operis cum folio olim sign. 1, quod ob litteras pictas furatus est aliquis.

CODEX 7604

Chartaceus, foliorum 245 (0^m,308 × 0,217), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Fol. 1-2 descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 204ᵛ-205) Item ad Marcellam de exitu Leae et cuiuslibet boni hominis = *BHL.* 4809.

2. (Fol. 205-205ᵛ) Item ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

3. (Fol. 208ᵛ-211) Epistola ad Paulam de morte Blesillae consolatoria = *BHL.* 1367.

4. (Fol. 211-214ᵛ) Ad Elyodorum episcopum epitaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

5. (Fol. 215ᵛ-217ᵛ) Ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

6. (Fol. 219-221) Ad Principiam virginem de vita Marcellae = *BHL.* 5222.

Vatic. 7606.

CODEX 7606

Membraneus, foliorum sign. 340 (0^m,312 × 0,231), paginis bipartitis exaratus manu beneventana saec. XII.

(Fol. 1-111) Adhortationes sanctorum ad profectum perfectionis monachorum = *BHL.* 6527.

Exscripti sunt soli primi libelli I-XIV, paucis additis, paucis omissis. Et omissae quidem sunt ultimae §§ 17-19 libelli XIV. Subiuncta est (fol. 108ᵛ-111), tamquam *Capitulum XV de humilitate,* narratio ad verbum exscripta ex *BHL.* 6524, c. 1 : *Erat quidam apud nos monachus... melius puto* (Rosweydus, p. 453, col. 2 extr. - p. 455, col. 1 extr.).

CODEX 7639

Chartaceus, foliorum 314 (0^m, 287 × 0,103), exaratus extr. saec. XV, paucis postea additis.

1. (Fol. 1-15ᵛ) Questi sono alquanti miracoli che Idio mostro per lo beato Iacobo de la Marcha in vita sua. Et luy li scrivea et appropriavali alla virtu et gratia de nome de Yesu. Sicche quando luy predicava de nomine Yesu, ce allegava alcuni de questi miracoli dicendo : " Questi miracoli li ho visti yo con gly occhi mei de nomine Yesu. „ Et yo frate Venantio, che foy indignamente suo compagno, so per certo...

Inc. *M°.CCCC°.LXXVI°.* Muta. *In dominica palmarum in mercato civitatis Macirate* (? cod. *matᵗate) ubi extimabantur esse 60ª milia personarum in praedicatione* — Des. *reversa est ad civitatem laudans Deum coram me fratre Bernardino de Roma eius socio et fratre Angelo de Aversa et fratre Mathaeo Lombardo et aliis fratribus.*

Cf. G. B. Barberio, *Vita, virtù, magnificenze, e prodigi del portentoso B. Giacomo della Marca* (Roma, 1702), p. 240 sqq.

Sequuntur (fol. 16-16ᵛ) tres narrationes italicae, quae forsan ad hunc libellum **1** pertinent ; tum alia manu XV duae narratiunculae latinae (**2**, **3**).

2. (Fol. 16ᵛ) Quomodo B. Iacobus prophetiae spiritum verum habuit, 1474, die vero 20 maii.

Inc. *In civitate Surrenti praedicante beato Iacobo* — Des. *ut vir Dei praedixerat palam eidem dominae.*

3. (Fol. 17) Eodem die et praedicatione eadem ac loco.

Inc. *Dum dictus B. Iacobus in sermonem ac laudem sancti Bernardini* — Des. *cives non contemptibiles fuerunt.*

Sequuntur (fol. 17-18) aliquot miracula italice scripta saec. XV, tum (fol. 20-314) ingens copia miraculorum italice etiam scriptorum, quae

inc. *Nelli 1477 io frate Benanzo, che fui indigno compagno del beato Iacobo de la Marcha, fazo equi memoria dalcuni miracoli...* Cf. Barberio, t. c., p. 270 sqq. Vatic. 7639.

CODEX 7650

Chartaceus, foliorum 129 formae non omnino eiusdem. Constat simul conglutinatis aliquot codicillis exaratis saec. XIV et XV. Praecipuum codicem, eumque solum hagiographicum, efformant folia 2-100 (0^m,212 × 0,145), paginis bipartitis exarata saec. XIV.

Erat saec. XVIII bibliothecae monasterii Fratrum Minorum de Urbe in Aracaeli, et quidem *ad usum F. Crescentii e Domobasciana minoritae Aracaelitani ex dono A. R. P. Caroli Mariae de Perusio.* Ita fol. 1, in quo de momento et fatis huius codicis refert ipse Crescentius. Vid. P. Sabatier, *Fratris Francisci Bartholi de Assisio tractatus de... Portiuncula* (Paris, 1900), p. CXLVI-CL.

1. (Fol. 18^v-59) Speculum perfectionis status Fratris Minoris = *BHL.* 3120 (inc. α).

Reliquis omissis, des. *ut ibi corporis vitam finiret, ubi vitam et bonum animae inceperat experiri* (c. 124 sub init.). Praeterea omissa sunt cap. 90, 103, 106, 116; capita autem 99 et 100, hic praetermissa, suppleta sunt postea, fol. 91^v-92.

2. (Fol. 59-61^v) <Testimonium de stigmatibus S. Francisco impressis> = *BHL.* 3135.

3. (Fol. 61^v-64) <Narratio Michaelis Bernardini de indulgentia S. Mariae de Portiuncula> = *BHL.* 3136 m.

Inc. *In nomine sanctae Trinitatis... Ego Michael Bernardini...* — Ultima pars, quae in exemplaribus editis contracta erat, longior hic est et adsunt testium nomina. Des. *interfuerunt ibidem. Deo gratias.*

4. (Fol. 70^v-91) <Legenda trium sociorum> = *BHL.* 3116.

5. (Fol. 91-91^v) Ista sunt nomina XII priorum Fratrum Minorum.

Cf. Sabatier, t. c., p. CXLIX-CL.

CODEX 7660

Membraneus, foliorum 23 (0^m, 190 × 0,135), exaratus saec. XIV extr.

(Fol. 1-23) Legenda S. Gerardi confessoris ordinis Fratrum Minorum.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 133[3]. — Fol. 23 manu prima : *Explicit legenda sancti fratris Gerardi, acta, scripta et in componendo terminata feria quarta dominice in octava pasche, que fuit dies*

XI mensis aprilis anno Domini MCCCXLVII, completis iam post mortem ipsius sancti G. annis scilicet quatuor et mensibus tribus.

CODEX 7666

Chartaceus, foliorum sign. 271 (0^{m},204 × 0,142), exaratus saec. XV.

(Fol. 236^{v}-243) Legenda S. Albani = *BHL.* 201.

Des. *celeberrimam sepulturam.*

CODEX 7672

Chartaceus, foliorum 312 (0^{m},294 × 0,200), paginis bipartitis exaratus saec. XV in. His facta sunt duo volumina (fol. 1-149, 150-312).

1. (Fol. 1-301^{v}) Liber exhortationum diversorum sanctorum patrum anacoritarum et heremitarum de profectu monachorum, qui in tractatus decem et octo dividitur, ut facilius inveniatur quod quaeritur.

Liber, cuius index fol. 292-301^{v} descriptus est, praeter exempla sanctorum patrum, pauca quaedam etiam e vita philosophorum gentilium complectitur.

Primae narrationes sunt *BHL.* 6527, lib. I, §§ 1-6, 8-11, 22, 21, 12-15; lib. II, § 16 ; lib. I, § 17 ; lib. II, § 5...; ultima vero de paupertate Diogenis (Inc. *Narrat Satirus de isto Diogene...* Des. *ait* : *Nesciebam quod natura dedisset mihi sciphum)*.

2. (Fol. 302-307^{v}) <Vita S. Onuphrii>

Inc. ut *BHL.* 6334. — Des. *Cum quibus et nos consequi mereamur remissionem peccatorum, ipso adiuvante... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 330^{10}.

3. (Fol. 307^{v}-312^{v}) Legenda S. Antonii ab. De inventione corporis sui = *BHL.* 612.

Foliis perditis, des. mutila : *Legiones enim angelorum semper ante loculum sancti corporis laudes cantabant* (= *Anal. Boll.*, p. 351, l. 20). *Et facientes plurimas*|

CODEX 7735

Chartaceus, foliorum, sign. 295 (circ. 0^{m},210 × 0,143). Constat simul conglutinatis aliquot codicillis exaratis saec. XV.

1. (Fol. 1-23) Aliquid de conformitatibus B. Francisci ad vitam Christi.

Capita quaedam ex libris II et III operis *BHL.* 3134.

2. (Fol. 179 bis-185) <Vita S. Bernardini Senensis>.

Ed. ex hoc codice *Anal. Boll.*, t. XXI, p. 58-80.

3. (Fol. 284-284^v) Quomodo papa Honorius tertius existens Perusii concessit B. Francisco indulgentiam a poena et culpa pro ecclesia de Sancta Maria Portiuncula (*corr.*-le) = *BHL*. 3136 k. VATIC. 7735.

Omissis praeambulis, inc. *Cum staret* — Des. *Adhuc beatus Franciscus diem determinatum non habebat neque a papa neque a Iesu Christo.*

4. (Fol. 284^v-287^v) Quomodo Christus cum beata Virgine et multitudine angelorum apparuit B. Francisco in ecclesia Sanctae Mariae de Angelis, et quomodo Christus dedit ei indulgentiam et determinavit diem.... = *BHL*. 3136 m.

Inc. *Ad honorem sanctae Trinitatis. Ego Michael Bernardi...* — Ultima parte fusiore quam est in editis, breviore tamen quam est in cod. 7650^5, des. *et pervenire possint ad regnum et gloriam paradisi. Amen.*

CODEX 7751

Membraneus, foliorum 55 (0^m,180×0,125), exaratus saec. XV.

(Fol. 2-54^v) Beatissimi Nicolai Myrarum ep. Vita, quam Leonardus Iustinianus (*corr.*-no) Venetus orator eruditissimus composuit = *BHL*. 6128.

CODEX 7752

Chartaceus, foliorum 56 formae non omnino eiusdem (max. 0^m,21×0,15), exaratus variis manibus saec. XVII.

Fol. 35-39^v exscripti sunt ex *Libro pontificali*, ex martyrologio Adonis et ex Vitis sanctorum loci aliquot de quibusdam sanctis. Quos singillatim recensere operae pretium non est.

CODEX 7806. A

Chartaceus cum paucis tamen membranis, foliorum 280 formae multum variae (max. 0^m,450×0,320 ; min. 0^m,155×0,106).Constat simul conglutinatis multis fragmentis vel codicillis exaratis saec. X et saec. XV-XVIII.

Folia chartacea 102 et 103 (0^m,290×0,215) exarata saec. XV.

1. (Fol. 102-103^v) <Vita S. Macarii Romani> = *BHL*. 5104.

Foliis perditis, inc. mutila: *ego insidias diaboli advertens nec crucis vexillo me muniens* (= c. 20 med. ; ROSWEYDUS, p. 229 extr.).

Folium membraneum 265 (0^m,340×0,225) exaratum saec. X iam quadamtenus provecto. In parte tum aversa tum adversa scriptus est saeculo circiter XVII numerus 1505.

Vatic.7806.a. **2.** (Fol. 265-265^v) <Ex miraculis S. Iuliani mart. Brivatensis> = *BHL.* 4541.

Fragmentum quod inc. ab extr. c. 6 : |*num expeterent et ad Deum eius...* et des. sub in. c. 9 : *ut vel stipem a largientibus* (=*MG.*, p. 567 l. 25 - p. 568, l. 21).

CODEX 7810

Membraneus, foliorum A (chartacei) et sign. 1-173. Ipse codex constat foliis sign. 14-173 (0^m,530×0,325), paginis bipartitis exaratis manu beneventana saec. XI. Perierunt primi illius quaterniones.

Praemissa sunt folia sign. 1-13, quae variae sunt et formae et aetatis.

Fol. 13^v descriptus est saec. XIV index cuiusdam codicis, in quo continebatur primo quidem *De gradibus humilitatis,* tum 19 Vitae seu Passiones, quarum primae erant SS. Basilii, XL martyrum, Petri apostoli, Pauli apostoli, Clementis papae, ultimae vero SS. Nicolai, Columbani, Fursei et Arialdi.

Fol. A descriptus est saec. XVII index totius voluminis, quale nunc est.

Erat olim codex bibliothecae Chisianae.

I. Folia 1-3 (circ. 0^m,46 × 0,32) paginis bipartitis exarata manu communi saec. XII.

1 (Fol. 1-2) Natalis SS. Stephani, Benedicti et sociorum eius = *BHL.* 7914. Iun. 1.

2. (Fol. 2-3^v) Passio ss. mm. Stephani, Benedicti, Leonis, Donati, Martini, Pauli et Marci = *BHL.* 7915.

II. Folia 4-9 (circ. 0^m,370×0,265) paginis bipartitis exarata saec. XIV.

3. (Fol. 4-8^v) Vita et obitus B. Pamphili conf., primi Valvensis ep.

Ed. G. Celidonio, *La diocesi di Valva e Sulmona,* t. I (Casalbordino, 1909), p. 87-92.

4. (Fol. 8^v add. alia manu saec. XIV) <Miraculum S. Pamphili>.

De quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 149[57].

III. Folia 10-13 (circ. 0^m,325×0,210) exarata saec. XI/XII.

5. (Fol. 10^v-13) Sermo in natale ss. mm. Dionysii, Rustici et Eleutherii = *BHL.* 2187.

---

6. (Fol. 14-14^v) <Passio S. Blasii ep.> = *BHL.* 1379.

Foliis perditis, inc. mutila : *sed firmum scias quia religionem quam percepimus, hoc est christianam culturam, nullatenus abnegamus* (=*Act. SS.*, num. 17 post med.) et des. mutila : *Respondite... cum fidu*

cia quoniam, sicut praephatus sum, si deos| (= ibid., num. 22 med.). VATIC. 7810.

7. (Fol. 15-17) <Passio S. Agathae virg.> = *BHL*. 133.

Foliis perditis, inc. mutila: *Ego enim et filiae meae sine cessatione vicibus nobis in vicem successimus*... (=*Act. SS.*, num. 4 sub in.).

8. (Fol. 17-23) Natalis S. Austrobertae virg. = *BHL*. 833, 834. Febr. 7.

Des. Vita *BHL*. 833: *Et ecce in ipsa vocatione nominum migravit ad Christum. Unde quis dubitet... Cur non hanc ad cuius sepulcrum cotidie horum similia fieri videntur, similis esse credatur?*

9. (Fol. 23-27v) Depositio S. Savini Canusini ep. = *BHL*. 7443. Febr. 8.

10. (Fol. 27v-33v) Natalis S. Scolasticae virg., sororis sanctissimi patris nostri Benedicti. Omelia domni Bertarii ab. = *BHL*. 7516, 7517.

11. (Fol. 33v-34) Versi in laude S. Scolasticae virg.

Etsi hi versus continuo sese excipiunt, neque ulla rubrica discernuntur, tria tamen distinguenda sunt carmina.

Primum constat sex versibus ed. *P. L.*, t. XCV, col. 1594 AB (*Dulcis adesto... columba volat*).

Alterum est ipsum carmen *BHL*. 7520 (*O benedicta soror... hic vigeas, valeas. Amen*).

Tertium versibus 68 profert ea quae de S. Scholastica narrat Gregorius Magnus in Vita S. Benedicti.

Inc. *O praeclara Dei Mariae genitricis alumna*
Praecelsique soror condigna patris Benedicti...

Des. *Nunc, o filioli, pretiosam ducite glebam*
Germanae tumuloque meo supponite caute.
Quod pie perfectum; corpus iacet hicce sepultum
Pace serena.

12. (Fol. 34-35v) Natalis S. Valentini ep. = *BHL*. 8460. Febr. 17.

13 (Fol. 35v-40) Passio S. Pantaleonis mart. Febr. 14.

Inc. *In civitate Nicomediorum sub Maximiano imperatore multos christianos persequebatur propter fidem et regnum domini nostri Iesu Christi, et multi in montibus se abscondebant* — Des. *in villa cuiusdam Amantis scholastici in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti. Celebratur natalis eius die XVI kalendarum martiarum, regnante Domino... Amen.* Cf. *BHL*. 6437.

14. (Fol. 40-43v) Natalis SS. Faustini et Iovittae = *BHL*. 2837. Febr. 18.

15. (Fol. 43v-47) In Benevento depositio S. Barbati ep. = *BHL*. 974. Febr. 19.

Vatic. 7810. **16.** (Fol. 47-51) Sermo (domni Bertharii ab. *add. postea)* in laude B. Matthiae apost. ex dicta sanctorum patrum, Christo favente, delibatus = *BHL.* 5695. Febr. 24.

17. (Fol. 51-54) In Sebaste ss. mm. quadraginta. Mart. 9.

Inc. prol. *Martyrum quadraginta sanctorum scripturus agones Spiritum sanctum adiutorem invoco, qui a Patre...* etc. omnino ut *BHL.* 7540. — Inc. *Temporibus Licinii imperatoris erat persecutio magna adversus christianos et omnes pie viventes in Christo compellebantur sacrificare diis potiusque daemoniis. Agricolao* (cod. *-laus) vero agente praesidatum, ministro pestifero* — Des. *donec impiorum in christianis per annos plurimos persecutoris torbor transiret. Ita certantes sancti martyres quadraginta, quorum nomina haec sunt : Domitianus... Candidus, et sic consumati fulgent... Passi sunt autem... Amen.* Cf. *BHL.* 7538.

18. (Fol. 54-61v) Vita B. Firmani confessoris Christi atque abbatis = *BHL.* 3001.

19. (Fol. 61v-65v) Natalis S. Gregorii papae = *BHL.* 3639. Mart. 12.

20. (Fol. 65v-66v) Passio S. Polochronii ep. = *BHL.* 6884. April. 15.

Des. *X kalendas maias, regnante... Amen.*

21. (Fol. 66v-70) Natalis S. Georgii mart. = *BHL.* 3366. April. 23.

Inc. *Regnante impiissimo Datio* — Des. *Tunc qui in circuitu eius stabant crediderunt in Domino fere sexcenti homines. Martyrizatus est autem... Amen.*

22. (Fol. 70-72) In Alexandria natalis S. Marci apost. et evang. = *BHL.* 5276. April. 25.

23. (Fol. 72-72v) Natalis S. Vitalis mart. = *BHL.* 8701. April. 28.

Inc. *Sanctus Vitalis militans Domino cum Paulino consulari iudice Rabenna ingressus est...*

24. (Fol. 72v-73v) Natalis S. Philippi apost. = *BHL.* 6817. Maii 1.

25. (Fol. 73v-74v) S. Iacobi apost., fratris Domini = *BHL.* 4096. Maii 1.

Des. *certatim cuperent attingere populi. Hic est qui extitit testis veritatis... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 84[51].

26. (Fol. 74v-77v) S. Quiriaci mart. Maii 2.

Inc. prol. *Qui sui*[*ce*] (cod. *Quis uice*) *proprii generis et propriae naturae et propriae radicis confitens Deum* — Inc. *Post venerabi-*

lis ac beati Constantini imperatoris finem impius Iulianus in VATIC. 7810.
regnum succedens — Des. *bonum certatus certamen assumptus est in gloria in die sabbati hora octaba mense madio intrante, regnante domino nostro Iesu Christo. Ipsi gloria in saecula saeculorum. Amen.* Cf. *BHL.* 7025.

27. (Fol. 77v-82) S. Alexandri, Eventi et Theodoli = *BHL.* 266. Maii 3.

28. (Fol. 82-85) Inventio sanctae crucis = *BHL.* 4169. Maii 3.

29. (Fol. 85-87) Natalis S. Victoris mart. = *BHL.* 8580. Maii 8.

30. (Fol. 87-89v) S. Barbari mart. Maii 8.

Inc. *Anno primo imperii* (cod.*-rio) Iuliani facta est persecutio magna contra christianos et sedente pro tribunali loco scripsit praecepta haec continens: " Rex Iulianus universo orbi gaudens* — Des. *Episcopus vero Filicus factum est ut peteret corpus sancti martyris Barbari, et posuit corpus eius in monumento* (corr.*-tum) et dedicavit martyrium eius in civitate quae vocatur Mothoni in diebus Iuliani tyranni regis, regnante Domino... Amen.*

31. (Fol. 89v-91) Natalis S. Gurdiani et Epimachi mart. = *BHL.* 3612. Maii 10.

32. (Fol. 91-92) Romae S. Pancratii mart. = *BHL.* 6421. Maii 11.

33. (Fol. 92-96) Passio ss. mm. Nerei et Achillei = *BHL.* 6058, 6059, 6063. (Maii 12.)

Omissis ultimis verbis, des. *de nostra sospitate faciat laetiores* (= *Act. SS.*, num. 18 extr.).

34. (Fol. 96-98) Natalis S. Victoris secundi. Maii 14.

Inc. *Persecutio christianorum erat in diebus illis ab imperatore Romano, scilicet Antonino. Erat quidam de Cilicia miles Christum timens Dominum, nomine Victor* — Des. *Omnia enim sicut dixerat evenerunt, et ex hoc maxime crediderunt multi in Domino. Martyrizatus est autem... Amen.* Cf. supra, p. 39[62].

35. (Fol. 98-99) Natalis S. Potentianae virg. = *BHL.* 6991. Maii 20.

36. (Fol. 99-102) Passio S. Eustasii mart. et sociorum eius. Maii 20.

Inc. *In diebus Traiani imperatoris idolorum (cultura, ipso favente, satis florebat. Quo in tempore erat quidam magister* haec in loco raso, pro apicibus multo paucioribus, postea scripta) *militum* — Des. *ubi pro tempore, quiescente persecutione, basilica fabricata est. Quibus sacra devotione mense magio die vicesima celebramus, ut de ipsorum intercessionibus et in hoc mundo et in perpetuo gaudeamus, per Christum... Amen.* Cf. *BHL.* 2761, *Catal. Lat. Rom.*, p. 100[44], et supra, pp. 146[70], 199[56].

Vatic. 7810. **37.** (Fol. 102-104^{v}) Natalis S. Eleutherii ep. et mart. = *BHL.* 2451a. Maii 21.

38. (Fol. 104^{v}-108^{v}) Natalis S. Canioni ep. et mart. Maii 25.

Inc. prol. *Ad incitandas animas fidelium, fratres, quantum Deus donaverit et valemus, lingua humillima vestrae dilectioni narrabimus, quia laus est Dei cum iustorum memoria[m] excolitur* — Inc. *Anno quidem secundo cum Dioclitianus et Maximianus imperium optinuissent, persecutionem adversus Dei ecclesiam commoverunt et observanda[m] per provincias sua praecepta destinaverunt* — Des. *Cognito itaque sancto Elpidio obitum sancti Canionis episcopi, venit ad locum ubi nunc requiescit una cum plebe Dei insistente, et ad perfectum adducentem sanctam plebem fabricavit cubiculum in musileum et basilicam construxit, sicut testimonii titulum in frontespicium illius cubiculi legitur, praestante domino Iesu Christo meritorum ipsius, qui beneficia innumerabilia praestare non desinit usque in hodiernum diem. Cuius natalicia celebratur VIII kal. iunias, regnante Domino... Amen.*

39. (Fol. 108^{v} et 117-117^{v}) Natalis S. Petronellae virg. = *BHL.* 6061, 6062. Maii 31.

De foliis 109-116, vid. infra ad **54.**

40. (Fol. 117^{v}-119) S. Canti[an]i et Cantiani et Cantianillae. Maii 31.

Inc. *In diebus Dioclitiani et Maximiani imperatorum ipsorum quoque crudelissimi imperii septimus iam incipiebat annus, cum per universas civitates atque provincias impia praecepta destinassent, ordinatis iudicibus praeceperunt* — Des. *Christiani autem fratres accipientes corpora sanctorum in eodem loco ubi cruor uniuscuiusque effusus est ibique eos linteaminibus mundis involventes sepelierunt. Contigit autem in die septima passionis eorum, fulmine caeli percussus Sugrasius praeses in hoc saeculo male interiit, ita ut mors eius hominibus odio videretur. Quo facto, omnes fideles Christi videntes Domino gratias egerunt, qui dedit ultionem inimicis et fecit vindictam sanctis suis, sicut sancta[m] scriptura dicit: "Sanguis sanctorum eius defenditur et defendit Dominus et reddit iudicium de inimicis." Passi sunt autem... Amen.*

41. (Fol. 119-122^{v}) Natalis S. Erasmi mart. = *BHL.* 2582. Iun. 2.

Des. *et epulare... saeculorum. Acta sunt autem haec... Amen.*

42. (Fol. 122^{v}-125) S. Marcellini et Petri exorcistae = *BHL.* 5231. Iun. 2.

43. (Fol. 125-127) Natalis S. Vincentii ep. et mart. = *BHL.* 8676. Iun. 6.

44. (Fol. 127-130) Natalis SS. Primi et Feliciani = *BHL.* 6922. Iun. 9. VATIC. 7810.

45. (Fol. 130-133) Natalis S. Barnabae = cod. 1188$^{16-18}$. Iun. 11.

46. (Fol. 133-136^v) Natalis S. Viti mart. = *BHL.* 8712. Iun. 15.

47. (Fol. 136^v-138) Natalis S. Nicandri et Marciani = *BHL.* 6070. Iun. 16.

48. (Fol. 138-140^v) Natalis S. Bartholomaei = *BHL.* 1002, 1003. Iun. 16.

49. (Fol. 140^v-141^v) Natalis ss. mm. Gervasii et Protasii. = *BHL.* 3514. Iun. 18.

50. (Fol. 141^v-144) Vita vel obitus S. Paulini ep. et conf. = *BHL.* 6558.

51. (Fol. 144-145) <Narratio de S. Paulino> = *BHL.* 6560.

Omissis ultimis sententiis, des. *ut esset postmodum liber cum multis.*

52. (Fol. 145-146) S. Albani mart. = *BHL.* 209. (Iun. 22).

53. (Fol. 146-154^v) Vita et martyrium gloriosae virg. Phebroniae. Iun. 24.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 162^{94}.

54. (Fol. 154^v-156^v et 109) Romae SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238. Iun. 26.

Fol. 109-116^v et 157-164^v descripti sunt sermones et homeliae de S. Iohanne Baptista.

55. (Fol. 164^v-165 recentiore manu beneventana in loco raso) S. Athanasii.

Brevis epitome, quae inc. ut *BHL.* 728 et des. *et Valente fratre suo haereticis favente* (cod. *favens*) *in oriente, migravit ad Dominum, cui est... Amen.*

Fol. 165 coepta est scribi manu itidem recentiore epitome Vitae S. Euphrosynae ; sed statim substitit librarius.

56. (Fol. 165^v) Passio ss. mm. Tiburtii et Valeriani et Maximi = *BHL.* 8483.

Reliquis omissis, des. *Tunc illi qui deliciabantur... coeperunt... dicere : " Infelices ac miseri, istum superfluum laborem abicite et nobiscum gaudentes deliciis vos et voluptatibus exhibete.*

57. (Fol. 166-168) Passio S. Bonifatii mart. = *BHL.* 1413. Maii 14.

58. (Fol. 168-169^v) Passio ss. mm. Basilidis, Naboris, Cirini et Nazarii = *BHL.* 1018. Iun. 12.

Praemissus est prologus Passionis *BHL.* 1020.

Vatic. 7810. **59.** (Fol. 169v-171) Passio ss. mm. Cirici et Iulittae matris eius = *BHL.* 1801. Iul. 15.

60. (Fol. 171-173v) B. Georgii mart. = *BHL.* 3393. April. 23.

CODEX 7816

Chartaceus, foliorum 160 (0m,335 × 0,237), exaratus saec. XVII.

1. (Fol. 152-154v) Passio bb. apost. Petri et Pauli edita ab Eusebio Caesariensi ep. atque Ysipo, translata vero a S. Ambrosio = *BHL.* 6668.

2. (Fol. 155-160) Passio S. Pauli apost. = *BHL.* 6570.

CODEX 7838

Constat duobus voluminibus foliorum sign. 1-300 et 1-185 variae formae (fere circ. 0m,21 × 0,14), exaratis variis manibus saec. XVII.

Insunt collectanea quaedam ecclesiastica Francisci Mariae Torrigii.

1. (Tomo I, fol. 71-73) Epistola B. Leonis papae de translatione B. Iacobi apost., quae tertio calendas iani celebratur = *BHL.* 4061.

Fol. 71 : " ex manu scripto libro antiquissimo in membranis „ ; fol. 73 : " Hic sermo exceptus fuit anno 1617... Romae a Iacobo Grimaldo clerico beneficiato basilicae Vaticanae et anno 1629... transcriptus fuit ab exemplari dicti Iacobi a Francisco Maria Turigio. „

2. (Tomo II, fol. 1-1v) Epistola domini papae Innocentii = *BHL.* 4064.

Exscripta anno 1633 (cf. fol. 1v).

CODEX 7853

Membraneus, foliorum 36 [fol. 36 chart.] (circ. 0m,195 × 0,135), exaratus saec. XIV extr. Umore corruptus et multo usu attritus codex non ubique legi potest.

Fol. 34 manu saec. XV : *Iste liber est ecclesiae plebis Sancti Facundini de Gualdo...*

1. (Fol. 9-21v) Historia B. Facundini ep. et conf.

Narratio de vita, obitu, miraculis. — Inc. *Beatus Facundinus confessor Domini in vetusta urbe Tadinato permanens, perfectus in virtutibus, facundus in sanctis eloquiis, fecundus in caritate* — Des. *Hunc venerabilem virum Facundinum Petrus Damiani cardinalis et primus prior Sanctae Crucis in libro suo commendat multum.*

2. (Fol. 22-35v) Tractatus de perfectione vitae et sacri obitus B. Facundini ep.

Altera narratio de vita, obitu, miraculis. — Inc. *Fuit vir vitae venerabilis, Facundinus nomine, in verbis Dei facundus et gratia Dei plenus. Hic sanctus vir in provincia olim dicta Unbria, quae nunc ducatus dicitur Spoletanus, in ea civitate quae Tadinatum vocabatur episcopatum tenuit et dignus Deo episcopus* — Des. *et ipsi postea quieverunt.* Vatic. 7853.

Libellos **1** et **2** crediderim esse " antiquam legendam „ quae pluribus verbis explicata est in Vita *BHL.* 2819 (cf. *Act. SS.*, Aug. t. VI, p. 482, num. 60). Certe Vita illa recentior nonnullis in locis vix non ad verbum convenit cum libellis tum **1** tum **2**.

CODEX 7935

Chartaceus, foliorum 431 formae non omnino eiusdem (max. 0^{m},284 × 0,200), exaratus variis manibus saec. XVIII.

Est hic tomus XIV miscellaneorum a Petro Aloysio Galletti collectorum.

1. (Fol. 290-291) Acta S. Eupli diaconi et mart. = *BHL.* 2728.

" Ex Surio et aliis editis et mss. „

2. (Fol. 291^{v}-292^{v}) Item secunda confessio S. Eupli = *BHL.* 2729.

« Ex mss. Vallicellensi et Colbertino. „

CODEX 8124

Membraneus, foliorum sign. 2-193 (0^{m},35 × 0,25), paginis bipartitis perfectus *per me F. de Claricinis de Histria civitate die lune XX° mensis iulii 1433...* (fol. 193^{v}).

1. (Fol. 73^{v}-74) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

2. (Fol. 74-74^{v}) Hieronymus ad Marcellam de morte Assellae = *BHL.* 723.

3. (Fol. 75^{v}-77^{v}) Hieronymus ad Principiam virginem de morte S. Marcellae = *BHL.* 5222.

4. (Fol. 82^{v}-85^{v}) Hieronymus ad Heliodorum epytaphium <Nepotiani> presbyteri = *BHL.* 6057.

5. (Fol. 127-129) Hieronymi consolatoria epistola ad Paulam de morte Blesillae = *BHL.* 1367.

6. (Fol. 129-131) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

7. (Fol. 139-146) Epitaphium S. Paulae a S. Hieronymo editum = *BHL.* 6548.

Vatic. 8124. **8.** (Fol. 181-183) Epistula B. Augustini Yponensis episcopi... = *BHL.* 3867.

9. (Fol. 183-193^{v}) Epistola B. Cyrilli... = *BHL.* 3868.

CODEX 8541

Membraneus, foliorum 115 (0^{m},283 × 0,215), depictus saec. XIV/XV.

Totum implent imagines de vitis sanctorum, quae in singulis foliis, et quidem in altera dumtaxat parte singulorum foliorum, quaternae sunt depictae. Singulis picturis subiunctae sunt rubricae seu brevia lemmata, v. g. *Quomodo venerunt angeli ad Beatam Virginem* (fol. 1), *Quomodo fuit percussus* [S. Andreas] (fol. 16^{v})... Insunt de singulis sanctis imagines aliquando duae, fere plures atque etiam usque ad 70 (de S. Iacobo Maiore apostolo). Ex numeris quibus imagines de singulis sanctis sunt signatae constat folia nonnulla periisse.

Operae pretium nos habituros credimus, si sanctorum seriem proposuerimus.

1. Assumptio B. Mariae (fol. 1, imagines 10)
2. S. Iohannes Baptista (fol. 3, imag. 12)
3. S. Petrus apost. (fol. 6^{v}, imag. 22)
4. S. Paulus apost. (fol. 12^{v}, imag. sign. IX-XXIV)
5. S. Andreas apost. (fol. 16^{v}, imag. 20)
6. S. Iohannes apost. (fol. 21, imag. sign. I-XVI)
7. S. Iacobus Maior apost. (fol. 25, imag. sign. IX-LX, LXX-LXXIII)
8. S. Matthaeus apost. (fol. 39, imag. 10)
9. S. Philippus apost. (fol. 41, imag. sign. I, II)
10. SS. Simon et Iudas apost. (fol. 42^{v}, imag. sign. V-VIII)
11. S. Marcus evang. (fol. 43, imag. sign. V-VIII)
12. S. Lucas evang. (fol. 44^{v}, imag. 2)
13. S. Stephanus protomart. (fol. 44^{v}, imag. 2)
14. S. Laurentius diac. et mart. (fol. 45, imag. 8)
15. S. Fabianus papa (fol. 47, imag. 4)
16. S. Sebastianus mart. (fol. 48^{v}, imag. 8)
17. S. Vincentius Caesaraugust. m. (fol. 50^{v}, imag. 8)
18. S. Blasius ep. et mart. (fol. 52^{v}, imag. 8)
19. S. Georgius mart. (fol. 54^{v}, imag. 10)
20. SS. Cosmas et Damianus (fol. 55^{v}, imag. 10)
21. S. Clemens I papa (fol. 58, imag. 4)
22. S. Petrus Martyr O. Pr. (fol. 59^{v}, imag. 4)
23. S. Sixtus II papa (fol. 60, imag. 6)
24. S. Iulianus hospitator (fol. 61^{v}, imag. 10)
25. S. Stanislaus ep. Cracoviensis (fol. 64, imag. 8)
26. S. Demetrius mart. Thessalonicensis (fol. 66, imag. 8)
27. S. Gerardus ep. Chanadensis (fol. 68, imag. 8)
28. S. Thomas ep. Cantuariensis (fol. 70, imag. 8)
29. S. Silvester I papa (fol. 72, imag. 6)
30. S. Gregorius I papa (fol. 73^{v}, imag. sign. I-II)

31. S. Ambrosius ep. Mediolanensis (fol. 74v, imag. 6) Vatic. 8541.
32. S. Augustinus ep. Hipponensis (fol. 75, imag. 2)
33. S. Hieronymus presb. (fol. 76, imag. 4)
34. S. Martinus ep. Turonensis (fol. 77v, imag. sign. I-IV)
35. S. Emericus filius S. Stephani regis (fol. 78, imag. 8)
36. S. Ladislaus rex (fol. 80, imag. 24)
37. S. Benedictus ab. Casinensis (fol. 86, imag. sign. I-IV)
38. S. Antonius ab. in Thebaide (fol. 87, imag. sign. III-VI)
39. S. Bernardus ab. Clarevallensis (fol. 88v, imag. 8)
40. S Dominicus fundator O. Pr. (fol. 90v, imag. sign. I-IV)
41. S. Franciscus Assisiensis (fol. 91, imag. sign. IX-XII)
42. S. Ludovicus ep. Tolosanus (fol. 92v, imag. sign. V-VIII)
43. S. Briccius ep. Turonensis (fol. 93v, imag. 4)
44. S. Aegidius ab. (fol. 94, imag. 8)
45. S. Alexius homo Dei (fol. 96, imag. sign. I-IV)
46. S. Eustachius-Placidus (fol. 97v, imag. sign. V-VIII)
47. S. Paulus Thebaeus (fol. 98, imag. 4)
48. S. Remedius ep. Remensis (fol. 99v, imag. 8)
49. S. Hilarius ep. Pictavensis (fol. 101v, imag. 8)
50. S. Maria Magdalena (fol. 103v, imag. sign. IX-XVI)
51. S. Catharina v. m. Alexandrina (fol. 105v, imag. sign. I-IV)

CODEX 8559

Membraneus, foliorum sign. a-l et 1-359 (0^m,387 × 0,230), exaratus saec. XV extr. Folia aliqua perierunt,

Fol. *b* manu saec. XVIII : *Leonardo Perin.*

1. (Fol. 133v-134) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

2. (Fol. 134-134v) Hieronymus ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

3. (Fol. 136v-140v) Hieronymus ad Principiam virginem de morte S. Marcellae = *BHL.* 5222.

4. (Fol. 150-156) Hieronymus ad Heliodorum ep. epytaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

5. (Fol. 242v-246v) Hieronymi consolatoria epistola ad Paulam de morte Blesillae = *BHL.* 1367.

6. (Fol. 245v-250v) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

7. (Fol. 266v-280v) Epithaphium S. Paulae a S. Hieronymo editum = *BHL.* 6548.

Vatic. 8565.

CODEX 8565

Membraneus, paginarum sign. 1-579 [1 et 288 bis, 84 ter ; 281, 477 et 488 praetermissis] (circ. $0^{m},375 \times 0,270$), paginis bipartitis exaratus saec. XI/XII (paginae 556-576 manu saec. XIII in.).

Pagina 1 usu et umore detrita non facile legitur.

Pag. 2 manu saec. XVI: *Liber monasterii Sancti Petri Malmundariensis.* Pag. 548 et 550-555 exscripta sunt saec. XII charta Annonis archiepiscopi Coloniensis et diplomata regia Malmundariensibus data.

1. (Pag. 1-16) Descriptio vitae et passionis B. Lantberti ep. = *BHL.* 4683.

2. (Pag. 16-20) Antiqua Dei miracula in honore Lantberti martyris nostris temporibus innovata = *BHL.* 4689.

3. (Pag. 26-36) <Vita metrica S. Lantberti> = *BHL.* 4682.

Praefixus est index capitum.

4. (Pag. 36-37) Versus in laude B. Lantberti.

Sunt numero 56. Mera laudatio.

Inc. *Praesulis egregii Lantberti laude perenni*
Laetificus volitet cantus per saecula mundi...

Des. *A quo tantus honos tibi cessit iure per annos.*

Notare iuvat Leodium hic vocari (v. 47) *Ledgia.*

5. (Pag. 37-39) Passio Pancracii mart. = *BHL.* 6421. Maii 12.

6. (Pag. 39-47) Passio beatissimi Cypriani et Iustinae. Sept. 26.

Inc. ut *BHL.* 2047. — Des. ut *BHL.* 2048.

7. (Pag. 47-64) Confessio Cypriani = *BHL.* 2049.

8. (Pag. 64-68) Passio S. Cypriani mart. et S. Iustinae virg. = *BHL.* 2051. Sept. 28.

9. (Pag. 68-87) Passio S. Anastasiae mart. = *BHL.* 1795, 118, 8093, 401. Dec. 24.

10. (Pag. 87-120) Natalis S. Silvestri papae = *BHL.* 7739. Dec. 31.

11. (Pag. 120-149) Amphilochii episcopi Iconii in vita et miraculis sancti patris nostri Basilii archiep. Capadociae = *BHL.* 1023.

12. (Pag. 149-184) Vita Iuliani mart. = *BHL.* 4529. Ian. (9).

Adest prologus. Verum divisio prologum inter et Vitam facta est ante ipsa verba *BHL.* 4530.

13. (Pag. 184-187) Passio S. Stephani protomart. Dec. 26.

Actus apostolorum, c. VI, c. VII, c. VIII vers. 1, 2.

14. (Pag. 187-192) Sermo S. Augustini de miraculis S. Stephani protomart. = *BHL.* 7866.

15. (Pag. 192-204) <Passio S. Iohannis apost.> = *BHL*. 4320. VATIC. 8565.

16. (Pag. 204-207) <Narratio de S. Iohanne apost.> = *BHL*. 4324.

Inc. *Morabatur ipse ille apud Asiam quem amabat Dominus Iesus* — Des. *resurrectionis ostendens. Haec a Clemente dicta non solum ad scientiam rerum, sed ad utilitatem legentium profutura hunc in nostris libris teneant locum.*

17. (Pag. 207-212) Passio S. Columbae virg. = *BHL*. 1896. Dec. 31.

18. (Pag. 212-219) Vita S. Hilarii ep. = *BHL*. 3885. Ian. 13.

Deest prologus.

19. (Pag. 219-228) Vita Antonii ab. = *BHL*. 609.

Desunt prologi. — Reliquis omissis, des. *Haec eius suasit oratio et habitandi heremi istud exordium fuit* (= *P. L.*, c. 13 extr.).

20. (Pag. 228-241) Passio *(eras.)* S. Genovefae virg. = *BHL*. 3336. Febr. 3.

21. (Pag. 241-266) Relatio de miraculis et passione S. Andreae = *BHL*. 430.

22. (Pag. 266-269) <Passio S. Andreae apost.> = *BHL*. 429.

23. (Pag. 269-276) Passio S. Andreae apost. = *BHL*. 428. Nov. 30.

24. (Pag. 276-285) Passio S. Eulaliae virg. = *BHL*. 2700. Dec. 11.

25. (Pag. 285-291) Passio S. Blasii mart. = *BHL*. 1370 Febr. 3.

Des. ut in cod. 1189[5].

26. (Pag. 291-299) Passio S. Iulianae virg. = *BHL*. 4523. Febr. 16.

27. (Pag. 299-303) Passio S. Marci evang. = *BHL*. 5276. April. <25>.

28. (Pag. 303-308) De revelatione SS. Gervasii et Protasii = *BHL*. 3514.

29. (Pag. 308-312) Passio S. Gordiani mart. = *BHL*. 3612. Maii 10.

30. (Pag. 312-314) Passio S. Pancratii mart. = *BHL*. 6421. Maii 10.

Iam legebatur supra, **5**.

31. (Pag. 314-320) Passio ss. virg. Fidei, Spei, Caritatis = *BHL*. 2971.

32. (Pag. 320-323) Passio S. Albini mart. Iun. 22.

Passio S. Albani martyris Verulamensis. — Inc. *Cum beatorum martyrum qui de toto orbe ad Dominum convenirent mentionem faceret presbyter Fortunatus, de sancto Albino quoque martyre in laude virginum ait : " Albinum egregium fecunda Britannia profert. „ Qui videlicet Albinus paganus adhuc* — Des. *perfecto <agone> miserunt.* — Est hoc ipsum cap. 7 libri I *Historiae ecclesiasticae* Bedae Venerabilis.

33. (Pag. 323-337) Passio Septem Dormientium = *BHL*. 2317.

34. (Pag. 337-357) Vita S. Sulpicii ep. et conf. = *BHL*. 7930.

Deest prologus.

35. (Pag. 357-366) Vita S. Goaris conf. = *BHL*. 3565. Iul. 6.

36. (Pag. 366-375) Passio ss. mm. Kyliani, Colomanni et Tudomanni et sociorum eorum = *BHL*. 4661.

37. (Pag. 375-380) Vita eorundem martyrum Kiliani et sociorum eius *(immo Vita S. Burchardi ep. Wirziburgensis)* = *BHL*. 1483.

Omissis primis verbis, ita inepte inc. prologus : *Etsi divino adiutorio trahatur ad respectum divinae miserationis...*

38. (Pag. 380-391) Vita beatissimi Arnulfi ep. et conf. = *BHL*. 691. Iul. 18.

39. (Pag. 391-393) Passio *(eras.)* B. Praxedis = *BHL*. 6920. Iul. 21.

40. (Pag. 393-406) Passio S. Cristinae virg. = *BHL*. 1749. Aug. 5.

41. (Pag. 406-408) Passiones SS. Symplicii, Faustini, Beatricis = *BHL*. 7790.

42. (Pag. 408-414) Passio ss. mm. Abdo et Sennes, Sixti ep., Felicissimi, Agapiti, Laurentii, Ypoliti = *BHL*. 6884 et 6.

Praetermisit librarius Passionem SS. Sixti et sociorum ; Passiones autem S. Laurentii et S. Hippolyti exscriptae sunt infra, **45**, **46**.

43. (Pag. 414-419) Vita S. Gaugerici ep. et conf. = *BHL*. 3286. Aug. 11.

44. (Pag. 419-428) Passio S. Donati ep. et mart. = *BHL*. 2293, 2304. Aug. 7.

Deest prologus. — Vita *BHL*. 2304 des. *designavit atque perfecit oratorii domum eamque dedicans construxit sibi monumentum propriis manibus in eadem basilica.* Inserta autem est haec Vita *BHL*. 2304 inter illas sententias Passionis *BHL*. 2289 : *Eodem die baptizati sunt... viri numero LXXIX et discesserunt omnes laudantes Deum qui regnat in caelis* et : *Post dies autem XX et octo volens Deus laborem illius remunerare...* Cf. cod. 5771[101].

45. (Pag. 428-434) Passio S. Laurentii mart. = *BHL*. 4754. VATIC. 8565.
46. (Pag. 434-439) Passio S. Ypoliti mart. = *BHL*. 3961.
47. (Pag. 439-443) Passio S. Privati ep. = *BHL*. 6932. Aug. 21.
48. (Pag. 443-444) Passio S. Anastasii mart. = *BHL*. 414. Aug. 26.
49. (Pag. 445-449) Passio SS. Marcellini et Petri = *BHL*. 5230. Iun. 2.
50. (Pag. 449-452) Iuliani mart. = *BHL*. 4540. Aug. 28.
51. (Pag. 452-455) Passio SS. Felicis et Regulae = *BHL*. 2888. Sept. 11.
52. (Pag. 455-456) S. Iacincti mart. = *BHL*. 4053. Sept. 11.
53. (Pag. 456-459) Passio S. Eufemiae virg. Sept. 16.

Epitome, quae inc. *Martyrizata est sancta Eufemia sub Diocliciano imperatore, proconsule vero Prisco, in Europa* (cod. *Eupapa*). *Erat congregatio...* — Des. *Et cum haec dixisset, reddidit spiritum. Videntes autem pater eius et mater assumpserunt corpus eius et curatum ex more sepelierunt in locum novum quasi ad mille passos civitatis Calcedonensium. Repletum est martyrium.... Amen.*

54. (Pag. 459-467) Passio S. Teclae virg. Sept. 23.

Ed. O. VON GEBHARDT, *Passio S. Theclae*, p. 2-126 (recensio Bb).

55. (Pag. 467-478) Inventio capitis praecursoris Domini = *BHL*. 4290, 4291. Aug. 28.

Deest prologus.

56. (Pag. 478-480) Passio ss. duorum Ewaldorum = *BHL*. 2803. Oct. 3.
57. (Pag. 480-486) Passio SS. Thebeorum = *BHL*. 3446. Oct. 10.

Reliquis omissis, des. *firmitudine et pulchritudine fulciretur* (= *Act. SS.*, num. 20 med.).

58. (Pag. 486-492) Passio ss. virginum = *BHL*. 8426. Oct. 21.
59. (Pag. 492-502) Passio SS. Quattuor Coronatorum = *BHL*. 1837. Nov. 8.
60. (Pag. 502-506) Vita S. Chuniberti ep. = *BHL*. 2017. Nov. 12.
61. (Pag. 510-516) Vita S. Alexis conf. = *BHL*. 288.
62. (Pag. 516-518) Passio S. Leopardi = *BHL*. 4888. Sept. 30.

Nulla mentione facta de Aquisgrano, des. *duxit eum ultra XXX miliaria in locum qui vocatur Utricola; non enim audebat eum Romae sepelire propter metum caesaris. Ibi usque hodie eius pia intercessio quaeritur et de miraculis tam gloriosi martyris per fidelium voces Christo laus recitatur, concedente Domino... Amen.*

VATIC. 8565. **63.** (Pag. 518-538) Passio S. Eugeniae virg. = *BHL.* 2666.
Dec. 25.

Des. ut in cod. 5771[81].

64. (Pag. 538-548) Vita S. Symeonis monachi = *BHL.* 7957.

65. (Pag. 548-550) <Apparitio S. Michaelis archangeli> = *BHL.* 5948.

66. (Pag. 556-559, 576-577, 574-575, 568-571) <Passio ss. apost. Petri et Pauli> = *BHL.* 6663.

Foliis perditis, inc. mutila : *Quem dicunt homines esse filium hominis* (= FABRICIUS, p. 402 med.) et des. mutila : *vidit sibi Christum occurrere ; adorans* (ibid., p. 438, l. 6-7).

67. (Pag. 560-567, 572-573, 578-579) <Passio S. Petri apost.>

Supersunt fragmenta quinque. Quattuor prima desumpta sunt tota ex Recognitionibus Clementinis (*BHL.* 6644), quae auctor modo paucis contraxit, modo ad verbum exscripsit.

1° (Pag. 560-561) Inc. *omnium et solum habitat Deum. Et haec atque alia...* (*BHL.* 6644, lib. II, c. 12 med.) — Des. *ac memoria operis mei. Haec autem* (lib. II, c. 15 extr.).

2° (Pag. 562-565) Inc. *ipso creati sunt. Et cum haec dixisset, oratione facta, processimus ad atrium...* (lib. II, c. 19 sub fin.) — Des. *Ego autem confestim redii huc, orans ut me suscipias ad paenitentiam* (lib. III, c. 63 extr.).

3° (Pag. 566-567) Inc. *Deo, quia adhuc aliquid superest diei* (lib. V, c. 36 extr.) — Des. *Adquiescerem tibi, inquid, nisi Dominus noster, qui ad salutem totius mundi* (lib. VII, c. 7. med.).

4° (Pag. 572-573) Inc. *iusserat, loquens cum femina ipsius filium comperit. Quod cum mulieri notum fuisset, illa stupore percussa corruit* (lib. VII, c. 21 in.) — Des. in media pag. 573 " liber I " : *aut palpando se cohibere ; sed effugiendum est, inquit, et abscedendum et quasi a facie colubri elongandum* (lib. VII, c. 38 extr.) — Inc. " liber II ": *<S>equenti igitur die Petrus mane, assumptis Niceta et Aquila atque Clemente, ascendit ad portum, ut in mari lavaretur* (lib. VIII, c. 1) — Des. *in disciplina mathesis prae ceteris eruditus* (c. 2 med.).

5° (Pag. 578-579) Hoc fragmento exhibetur vix non ad verbum Passio. S. Petronillae (*BHL.* 6061, *Act. SS.*, num. 15). Inc. *Domini. Talia erant sanctorum coniugia, tam perfecta fuit affectio beatorum Petronilla autem ipsius facta clenica, cum apud ipsum plurimi discipuli eius reficerentur* etc. ut *BHL.* 6061 usque ad *virgini celebrarent.* Quibus subiuncta sunt haec : *Cuius sepulcro beatus Petrus inscripsit : " Aureae Petronillae dilectissimae filiae. "*

Sequitur brevis narratio de morte Simonis magi, quae partim ad verbum convenit cum libello *BHL.* 6648, ac tandem altera brevis narratio de ordinatione S. Clementis, quae convenit et ipsa cum epistula *BHL.* 6646 et quae desinit mutila : *ei manus imposuit, et benedictionibus apostolicis convenienter locuple*|

CODEX 8577

Vatic. 8577.

Chartaceus [fol. 1 et 419 membr.] foliorum sign. 419 (0[m], 166 × 0,115), exaratus saec. XVI in. a fratre Francisco de Colle (cf. fol. 419 et 419[v]).

1. (Fol. 340-347[v]) Quomodo B. Franciscus zelavit et procuravit animarum salutem ; et hoc ostenditur ex impetratione indulgentiae quam a Christo obtinuit.

Narratio excerpta ex opere Bartholomaei de Pisis, *De conformitate vitae B. Francisci ad vitam Domini...*, conf. XIII. — Inc. *Cum enim beatus Franciscus cum Christo Salvatore omnium desideraret salvationem* (cf. ed. an. 1513, fol. 134[v], col. 2 med.) — Des. *Frater Illuminatus episcopus Assisii habuit a quodam peregrino... ad indulgentiam venit et omnibus enarravit* (cf. ibid., fol. 139[v], col. 1 ante med.).

2. (Fol. 347[v]-351[v]) De sacris stigmatibus aliqua videnda sunt ex Conformitatibus.

Excerpta ex eodem opere, conf. XXXI. — Inc. *Primo, in quo loco Christus sibi stigmata impressit. Respondetur quod in sacro monte Alvernae, quem montem dominus Orlandus* (ed. c., fol. 206[v], col. 2 post med.) — Des. *stigmatum contactu tantam recepit consolationem quod per octo dies nihil comedere potuit et omnia sibi foetere videbantur* (ibid., fol. 211[v], col. 1 med.).

3. (Fol. 352-356[v]) Franciscus sublevatur.

Excerpta ex eodem, conf. XV. — Inc. *Ubi notandum est quod, sicut Christus, ut dicit Lucas in evangelio, orando facta est eius species seu forma non quantitative sed qualitative altera* (ed. c., fol. 144[v], col. 1 post med.) — Des. *ut ipsum Regem gloriae pluries videret et sanctos, ut dictum est* (ibid , fol. 147, col. 1 post med.).

4. (Fol. 356[v]-357[v]) Nota quod multipliciter fuit B. Franciscus declaratus et prophetatus.

Excerpta ex eodem, conf. I. — Inc. *Primo fuit beatus Franciscus et eius ordo declaratus per Cyrillum presbyterum et anachoritam Montis Carmeli* (ed. Quaracchi, t. I, p. 45, l. 1). — Des. *Nam nomen eius vulgatum est in omni terra. Iosue* (ibid., p. 60, l. 13/14).

Sequuntur (fol. 358-360) quaedam de duodecim primis sociis B. Francisci et de aliis piis Fratribus Minoribus.

5. (Fol. 407-418) Pro B. Francisco.

Inc. *Notandum quod VII status fuerunt in ecclesia formandi et propagandi* — Des. (cum epistula S. Francisci ad capitulum generale *(Audite, domini filii...) et in aeternum Dominus sit vobiscum. Amen.*

CODEX 8693

Chartaceus, foliorum 355 variae formae (max. 0m,440×0,285), exaratus variis manibus saec. XVIII.

(Fol. 104-107) Vita et obitus B. Lupi conf. et ep.

Inc. vix non ut *BHL.* 5087. — Des. *et ad gaudia perducat sempiterna. Obiit autem in pace gloriosa quarto kalendas augusti in urbe qua digna sede fuerat sublimatus in gloria, adiuvante Domino... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 258[53].

" Extracta ex bibliotheca metropolitanae ecclesiae Beneventanae, codice 23, cuius titulus *Acta sanctorum*, pag. 158 et sequent. „ (fol. 108).

CODEX 8883

Membraneus, foliorum 51 (0m,298×0,213), paginis bipartitis exaratus saec. XV in.

1. (Fol. 1-45) Vita et obitus, gesta et miracula B. Petri de Murrone = *BHL.* 6750.

2. (Fol. 45-49v) Legenda de translatione sancti corporis eius = *BHL.* 6755.

3. (Fol. 49v-51) Miracula in translatione eiusdem facta = *BHL.* 6757.

CODEX 9026

Chartaceus, foliorum 370 formae non omnino eiusdem (max. 0m,295×0,210), exaratus variis manibus saec. XVIII.

Continet apographa varia ex codicibus manuscriptis a Caietano Marinio collecta.

1. (Fol. 171v) De Thelesphoro papa et mart.

Ex *Libro pontificali.*

2. In foliis 195-196 exscripta sunt ex autogr(apho) Holst(enii) in B(ibliotheca) B(arberiniana) quaedam de Paradiso Heraclidis *BHL.* 6532, et quidem epistula Paschasii *BHL.* 6533 integra ex codice " Vizeliensi „.

3. (Fol. 223-225v) Passio S. Callisti papae = *BHL.* 1523.

Ex autogr(apho) Holst(enii) in B(ibl.) B(arb.).

CODEX 9137

Chartaceus, foliorum 305 variae formae (fere circ. 0m,270 × 0,205), exaratus variis manibus saec. XVII.

Insunt Lucae Holstenii schedae, scripta, apographa.

1. (Fol. 40-43) Epistola Pascasii diaconi ad Eugipium presbyterum in libro qui vocatur Paradisus = *BHL*. 6533. VATIC. 9137.

Ex ms. Vizeliensi.

Collecta sunt fol. 48-73ᵛ " Excerpta ex Vitis sanctorum Mombritii et Surii „ ; quae utique negleximus.

2. (Fol. 119-124) Passio S. Callisti papae = *BHL*. 1523.

CODEX 9218

Chartaceus, foliorum 80 (0^m,214×0,142), exaratus saec. XV.

Insunt (fol. 1-39, 39-45ᵛ, 46-80ᵛ), sub titulo *Transitus S. Hieronymi*, tres epistulae spuriae *BHL*. 3866-3868.

CODEX 9256

Membraneus, foliorum 102 (0^m,362×0,255), paginis bipartitis exaratus saec. XV. Margines valde corrosi sunt. Quinio II post quinionem III conglutinatus est.

1. (Fol. 68-70ᵛ) Consolatorium Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL*. 1367.

2. (Fol. 70ᵛ) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL*. 4809.

3. (Fol. 71) Item ad eandem de vita Asellae = *BHL*. 723.

4. (Fol. 77ᵛ-79ᵛ) Ad Principiam virginem de vita et obitu S. Marcellae = *BHL*. 5222.

5. (Fol. 92ᵛ-94ᵛ) Item eiusdem ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL*. 2817.

CODEX 9301

Membraneus, foliorum 296 (0^m,284×0,200), exaratus saec. XIV/XV.

Inest *Legenda aurea*.

CODEX 9303

Membraneus, foliorum A, B et sign. 166 (0^m,237×0,180), paginis bipartitis exaratus saec. XIV extr

Inest *Legenda aurea*, quae, ultimis foliis perditis, desinit mutila in capite de S. Catharina.

CODEX 9309

Membraneus, foliorum sign. olim 1-75 (0^m,307×0,225), exaratus (fol. 44-75 paginis bipartitis) saec. XIII in. Folia 68, 69 et 72, 73 perierunt.

Vatic. 9309. **1.** (Fol. 1-10) Vita patrum.

Praemisso prologo *BHL.* 6525, sequuntur narrationes ex Vitis patrum sub certis quibusdam lemmatibus collectae, v. gr. *Monita et exempla de abstinentia..., contra spiritum fornicationis...* Primae sunt *BHL.* 6525, c. 1, 2 ; *BHL.* 6534, c. 11 ; ultimae vero *BHL.* 6527, lib. VI, §§ 18 et 20.

2. (Fol. 13-15^{v}) Vita S. Symeonis, qui in columna stetit = *BHL.* 7956.

Des. *imitari mortificationem in Christo Iesu... Amen.*

3. (Fol. 15^{v}-28) Vita S. Pachumii ab. = *BHL.* 6410.

Deest inscriptio *(Dominae...)* ante prologum interpretis.— Contracto initio, inc. prologus auctoris : *Sciens Dominus infirmitatem nostram...*

4. (Fol. 28-32^{v}) Vita S. Iohannis = *BHL.* 4329 seu *BHL.* 6524, c. 1.

Sequuntur **5.** (fol. 32^{v}-33^{v}) proxima capita 2-5 eiusdem libri *BHL.* 6524.

6. (Fol. 34-39^{v}) Cum quanta discretione et cautela suscipiantur et instituantur apud Aegypti monasteria abrenuntiantes saeculo = *BHL.* 6526, c. 21-34, 36, 37, 39, 40, 49-53, 55.

Sed ab ipso Cassiano, ex quo illa capita desumpta erant, rursus nonnulla excerpsit auctor, quae in libello *BHL.* 6526 non leguntur [= Cassianus, *Inst.*, lib. IV, c. 3-43 ; lib. V, c. 24-32, 35 extr. *(Necessarium reor...)*, 36-39 ; lib. X, c. 22-24 ; *Coll.*, IV, c. 1 ; VII, c. 1, 2 (partim), 22 (initium), 23 (partim), 26-28 (partim) ; VIII, c. 18 ; IX, c. 31] ; verum ubi verba libelli *BHL.* 6526 a Cassiano recedunt, libellum illum, non vero Cassianum sequitur codex noster. Tandem exscripta est narratio *BHL.* 6525, c. 182.

Sequuntur **7.** (fol. 39^{v}-43^{v}) capita 6-8, 10, 12, 13 libri *BHL.* 6524.

8. (Fol. 44-58) Vita S. Antonii a B. Athanasio ep. edita = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii.

Sequitur **9.** (fol. 58-60^{v}) prologus et cap. 9 libri *BHL.* 6524.

10. (Fol. 60^{v}-66^{v}) <Vita S. Hilarionis> = *BHL.* 3879.

11. (Fol. 66^{v}-67^{v}) <Narratio de Malcho monacho captivo> = *BHL.* 5190.

Foliis perditis, des. mutila : *futurae nos siti praeparantes* (= *P.L.*, c. 7 post med.).

12. (Fol. 70-70^{v} [nunc 68-68^{v}]) <Vita S. Pauli primi eremitae> = *BHL.* 4596.

Foliis perditis, inc. mutila : *suum confecto itinere pervenit. Cui* VATIC. 9309.
cum duo discipuli (= *P. L.*, c. 11 med.).

13. (Fol. 70^{v}-71) [nunc 68^{v}-69]) descriptum est caput 31 libri *BHL.* 6424.

CODEX 9353

Chartaceus, foliorum 75 (circ. 0^{m},202 × 0,130), exaratus saec. XV.

Insunt (fol. 2-42^{v}, 43-49, 49^{v}-75) tres epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3866-3868.

CODEX 9386

Chartaceus, foliorum 177 (0^{m},142 × 0,095), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 70-75) <Miracula B. V. Mariae>.

Narrationes 27, quae omnes incipiunt a verbo *Quidam* vel *Quaedam* nec videntur singillatim recensendae. Prima inc. *Quaedam mulier paupercula nihil habens nisi quendam filium parvulum...* — Des. ultima : *et in futuro gloriam obtinere.*

2. (Fol. 79-83^{v}, 85-90 et 136^{v}-161^{v}, 93-136) descriptae sunt epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3867, 3868, 3866.

CODEX 9499

Membraneus, foliorum sign. 260 [89, 141, 237 bis, 223 praetermisso] (0^{m},471 × 0,323), paginis bipartitis exaratus saec. XIV/XV. Pio VII papae et bibliothecae Vaticanae dono datus est anno 1816.

Est hic liber lectionarius ad usum monasterii Stabulensis vel Malmundariensis. Insunt lectiones de non paucis sanctis, eaeque fere ex Vitis bene notis excerptae. Quare eas paucis recensuisse satis erit.

1. (Fol. 50-52) De S. Iohanne apost. et evang. Sermo B. Isidori ep. = *BHL.* 6544, c. LXXII, et *BHL.* 4324.

Reliquis omissis, des. *Quid fugis inermem senem ? Miser, haere ; noli timere ; habes adhuc spem vitae.*

2. (Fol. 166-168^{v}) Passio S. Andreae apost. (ex *BHL.* 428).

3. (Fol. 170-171) Passio S. Barbarae virg.

Inc. *Temporibus imperatoris Maximiani erat quidam nomine Dyoscorus, dives valde...* Cf. *BHL.* 913.

4. (Fol. 171-173) De S. Nicholao (ex *BHL.* 6105).

5. (Fol. 175-176) In octava S. Andreae (*BHL.* 429).

6. (Fol. 176-177^{v}) Vita S. Eucharii archiep. (*BHL.* 2655).

7. (Fol. 177^{v}-179^{v}) Luciae virg. (*BHL.* 4992).

8. (Fol. 180-181^{v}) Passio S. Thomae apost. (*BHL.* 8140).

9. (Fol. 182^{v}-184) Vita S. Silvestri papae (*BHL.* 7726).

VATIC. 9499. **10.** (Fol. 184-185) Vita S. Felicis presb. (*BHL.* 2885).

11. (Fol. 185-186) Vita B. Mauri ab. (*BHL.* 5773).

12. (Fol. 187v-188) Vita S. Sulpitii ep. (*BHL.* 7930).

13. (Fol. 188-189v) Cathedra S. Petri apostoli Romae.

Inc. *Sanctissimus ac beatissimus Petrus adveniens ex orientalibus partibus Romam invenit Symonem adeo imperatoris ac populi veneratione elatum ut deus decretus et simulachri quasi deus honore donatus haberetur. Quod simulachrum in flumine Tyberis inter duos pontes collocatum erat habens titulum latinis litteris scriptum :" Symoni summo Deo...* „ (cf. EUSEBIUS-RUFINUS, l. II, c. 13 ; Passio *BHL.* 6668).

14. (Fol. 190v-191v) Passio SS. Marii, Marthae, Audifax et Abbacuc (*BHL.* 5543).

15. (Fol. 191v-193v) Passio S Sebastiani mart. (*BHL.* 7543).

16 (Fol. 193v-195) Passio S. Agnetis virg. et mart. (*BHL.* 156).

17. (Fol. 195-197) Passio S. Vincentii mart. (*BHL.* 8628-8630).

18. (Fol. 197-198) Passio S. Emerentianae virg. et mart. (*BHL.* 156).

19. (Fol. 198-199) Passio S. Tymothei apost. (*BHL.* 8294).

20. (Fol. 200v-201) Passio S. Polycarpi ep. et mart. (*BHL.* 6874).

21. (Fol. 201v-202v) In octava S. Agnetis (*BHL.* 158).

22. (Fol. 202v-203) Vita S. Valerii ep. (*BHL.* 2655).

23. (Fol. 204-204v) Vita S. Brigidae virg. (*BHL.* 1457).

24. (Fol. 204v-206v) Historia de S. Sygiberto rege et conf. = *BHL.* 7712.

Exscripta est ultima pars inde a num. 11 *(Act. SS.)* — Des. *construxerat ; quae sita est ad radices montis qui pluribus urbi imminet adversasque spectat desuper partes.*

25. (Fol. 207-208v) Feria IIa = *BHL.* 7713, num. 8 ; *BHL.* 7714, num. 6 ; *BHL.* 7713, num. 9, 10.

26. (Fol. 208v-211) In octava = *BHL.* 7713, num. 2-6.

27. (Fol. 214v-215v) Passio S. Blasii ep. et mart. (*BHL.* 1370).

28. (Fol. 215v-216v) Passio S. Agathae virg. et mart. (*BHL.* 135).

29. (Fol. 217-217v) Vita ss. conf. Vedasti et Amandi (*BHL.* 8501).

Nihil de S. Amando.

30. (Fol. 217v-218v) Vita S. Scolasticae virg. (*BHL.* 7514).

31. (Fol. 218v-219) Passio S. Valentini (*BHL.* 8460).

32. (Fol. 219v-220) Passio S. Iulianae virg. et mart. (*BHL.* 4522).

33. (Fol. 220-221) Cathedra S. Petri.

Inc. *Audiens Anthyocensium populus Petrum adventare, laetati sunt et occurrerunt ei maiores natu conspersis capitibus pulvere, paenitentiam agentes quod contra praedicationem eius quiddam per magum Symonem suscepissent* — Des. *Cuius (Iacobi) consilio Romam adiit, quatinus caput orbis et occidentalium partium populos a Symonis magi prestigiis et errore diabolico liberaret.*

34. (Fol. 221-222) Mathiae apost.

Ex laudatione *Cum praeclara...*, de qua *Act. SS.*, Febr. t. III, p. 432, num. 5; R. A. Lipsius, *Die apokryphen Apostelgeschichten*, t. III, p. 263; alibi.

35. (Fol. 222v-223v) Vita S. Albini (*BHL.* 234).

36. (Fol. 223v-224) Passio ss. mm. Perpetuae et Felicitatis (*BHL.* 6634).

37. (Fol. 224-225) Vita S. Gregorii papae (*BHL.* 3641).

38. (Fol. 225-226) Vita S. Heriberti Coloniensis archiep. (*BHL.* 3827).

39. (Fol. 226v-227) Vita S. Gertrudis virg.

Inc. *Vitam et conversationem sacratissimae Gertrudis diversitas quadrifidi clamet orbis. Cogit tamen eius pietatis magnitudo scriptoris commendare officio; siquidem si quomodo possit describi quod nec mundus ipse sufficiat profari. Denique ab ipsis pueritiae suae cunabulis nitebatur floribus adornari virtutum, quod et ita perduxit ad effectum. Vigebat enim iustitiae zelo, sanctimoniae privilegio...*

40. (Fol. 227-229v) Vita S. Benedicti ab. (*BHL.* 1102).

41. (Fol. 232v-233v) Vita S. Ambrosii ep. (*BHL.* 377).

42. (Fol. 233v-234) Passio SS. Tiburtii et Valeriani (*BHL.* 8483).

43. (Fol. 259v-260v) In conceptione B. Mariae Virginis = *Mir. BVM.* 90 + 209 + 1698.

Foliis perditis, superest sola pars prior.

CODEX 9522

Chartaceus, foliorum sign. 74 [1 et 74 bis], olim vero sign. 252-327 (0m,256 × 0,187), exaratus partim anno 1500 (fol 1-39; cf. fol. 39), partim anno 1499 *in Orto gloriose virginis Marie, alias Kyrssgarten, iuxta Wormaciam extra muros* (fol. 41-67, fol. 67) et reliqua (fol. 67-74v) paulo post.

(Fol. 67-74v) <Vita S. Udalrici ep. Augustani> = *BHL.* 8362.

Deest epilogus.

CODEX 9668

Membraneus, foliorum sign. 166 [fol. 1, 6, 36 bis] (circ. 0m,260 × 0,175), exara-

VATIC. 9668. tus saec. XII. Umore corruptus est codex, ut multis locis margines perierint et quaedam vix ac ne vix quidem legi possint.

Erat olim,ut perspexit vir cl. H.M. Bannister, abbatiae Sancti Salvatoris Rotonensis (Redon); postea fuit cardinalis Angeli Mai.

Fol. 1 descriptus est saec. XIV index Vitarum. Alius index saec. XII iam descriptus erat fol. 10, quo tempore folia 1-10 ultima codicis erant.

1. (Fol. 1 bis-4) <Vita S. Marcellini papae>.

Foliis perditis, inc.mutila : *attendimus, nec contra deos fore credimus...*

Est haec Vita cuius exemplar integrum repperimus in codice Abrincensi 167, fol. 133^{v}-136^{v}; ex quo initium prologi et initium Vitae hic ascribimus, collatum cum exemplari de quo infra, **2.**

Inc. prol. *Inclitorum martyrum laudes cum a fidelibus pro gestorum reverentia recoluntur, Christus potissimum collaudatur* — Inc. *Hic igitur Marcellinus, natione Romanus, ex nobilissima senatorum ortus prosapia, patre Praeiecto editus, scientia eruditus, sanctitate praepollens, sub beato Gaio Romanae sedis antistite ita in singulis ordinibus ministravit ut ad altiora conscendere videretur semper idoneus* — Des. *Ab eodem die vacavit episcopatus annos septem, menses sex, dies viginti quinque, persequente Diocletiano christianos.* — Inc. epilogus : *Ecce audivimus, fratres, humilis peccatoris paenitentiam fructuosam* — Des. *Ecce nunc beatus Marcellinus et lacrimis multis et unda sanguinis abluit maculam quam contraxit. Confiteantur ergo Domino misericordiae eius et laudet eum omnis ecclesia sanctorum, quoniam gloriose egit cum servo suo Marcellino et gloria et honore coronavit eum ; qui est benedictus in saecula saeculorum. Amen.*

In libello componendo praecipue usus est scriptor *Libro pontificali* et actis apocryphis concilii Sinuessani (MANSI, *Concilia*, t. I, p. 1249-1257), quae pluribus verbis explicat. Ceterum neque historiam neque fabulam profert quae aliunde non sit notissima.

Sequitur officium eiusdem S. Marcellini, in quo, intermixtis responsoriis, quae neumatibus sunt ornata, legitur divisa in lectiones duodecim :

2. (Fol. 5-6 bis^{v}) <Vita S. Marcellini papae>.

Inc. prologus et Vita ut in codice Abrincensi (cf. **1**). — Des. Vita ut supra **1.** — Verum resecta est pars media Vitae, qua lapsus, qui fingitur, Marcellini narratus erat (ea, inquam, quae leguntur supra a pag. 3, l. 11, ad pag. 8, l. 9).

3. (Fol. 7-8^{v}) Translatio corporis S. Clementis mart. = *BHL.* 2073.

4. (Fol. 8^{v}-10) Translatio de Roma in insula Piscariae.

Vid. appendicem VIII.

5. (Fol. 11-23) <Miracula B. Mariae Virginis> = *BHL.* 5357, prol. et c. 1-17 ; *Mir. BVM.* 1649+1727, *a, b, c.* VATIC. 9668.

a) DE PUERO HEBRAEO. Inc. *Quidam vitrarius apella iudaeus parvulum natum associarat christianis puerulis...* Narratio eadem atque *Mir. BVM.* 95.

b) DE ROGERIO, CUI IN OBITU SANCTA MARIA VISIBILITER APPARUIT. Inc. *Ad laudem et gloriam beatae et gloriosae semperque Virginis Mariae praesentium et posterorum scripto tradere decrevimus quoddam de matris misericordiae miraculis et operibus dulcissimis. Erat itaque vir, nomine Rogerus, qui, sicut in mundo legitime et religiose vixerat...* Cum egregie B. Mariae devotus fuisset atque in lecto aegrotaret, apparuit ipsi B. Virgo et, mamilla sua ori illius admota, eum sanavit. Cf. *Mir. BVM.* 72, 184.

c) QUALITER DEI GENITRIX CONCEPTIONIS DIEM SUAE FIERI SOLLEMNEM INSTITUIT. Inc. prol. *Nullus sapientum, karissimi, ignorat in honore matris filium, qui ex ipsa natus est, honorificari* — Inc. *Tempore quo Guillelmus dux Normannorum potentissimus, prostrato Haraldo Anglorum rege...* Eadem narratio atque *Mir. BVM.* 260 ; cf. *Mir. BVM.* 1702.

6. (Fol. 24^{v}-28^{v}) <Miracula B. Mariae Virginis>.

1^{m} (Fol. 24^{v}-27) DE EO CUI MATER MISERICORDIAE AUGMENTUM VITAE CUM EMENDATIONE ET PROVECTIONE CONTULIT. Inc. prol. <....... *celi* ? > *videlicet reginae Dei genitricis Mariae* — Inc. *Fuit in Abrincatino pago quidam habitu religionis praeditus, sed mente ac opere irreligiosissimus...* Monachus ille lubricus, apparentibus sibi quibusdam fratribus nuper defunctis atque ipsa B. Virgine, ad meliorem frugem demum adducitur.

2^{m} (Fol. 27-28) DE MONACHO A QUO DEI GENITRIX STIMULUM CARNIS EXPULIT. Inc. prol. *Beatissimam Dei genitricem Mariam, meritis praecipuam, potiorem post Filium in caeli curia dignitatis obtinere locum religioni patet fidelium* — Inc. *Fuit in insula quae antiquitus Brittannia, modernis autem diebus...Anglia nuncupatur, in civitate Lundonia clericus quidam, The(t)garus nomine, canonicus ecclesiae Sancti Pauli, quae est mater ecclesiarum eiusdem urbis, quem fornicationis daemon vehementissime urgebat et expugnabat...* Ut his tentationibus resistat, vitam monasticam amplectitur ; demum, apparente illi B. Virgine et cultrum ardentem per illius renes trahente, a molestia illa liberatur.

3^{m} (Fol. 28-28^{v}) DE CONTRACTO PER B. MARIAM ERECTO. Inc. prol. *Ad Dei laudem miracula enarrare quae ad sanctorum memorias ipsius Creatoris clementia operari dignatur, non solum utile* — Inc. *Fuit in Rotomagensi pago de Captivo territorio plebeius quidam homo, qui ex propria uxore quasi semimortuum filium susceperat...* Portatur puer contractus ad ecclesiam Beatae Mariae Gemmeticensem atque post tres annos et amplius sanatur.

Vatic. 9668. **7.** (Fol. 29-33) Libellus de nativitate B. Mariae Virg. = *BHL.* 5345, 5344, 5343.

8. (Fol. 33-36^{v}) Passio S. Petri apost. = *BHL.* 6666.

9. (Fol. 36^{v}-41) Martyrium S. Pauli apost. a Lino episcopo Romano graeca lingua conscriptum et ecclesiis orientalibus destinatum = *BHL.* 6570.

10. (Fol. 41-47) Passio sanctissimi Georgii = *BHL.* 3388.
April. 25.

Subiunctus est, maximam partem alia manu in loco raso, epilogus Passionis *BHL.* 3361.

11. (Fol. 47-50) Passio SS. Cyrici et Iulitae.

Inc. *Temporibus Aurelii Alexandri imperatoris, qui fuit ab Octaviano caesare vicesimus, cum maxima vexatione ecclesiae agitarentur* — Des. *Et sic postquam tot agones martyrii celebraverunt, felices ipsorum animae nexibus solutae corporeis candidatis sanctorum martyrum soci[et]atae sunt choris, recipientes singulas beatae immortalitatis suae stolas a magnifico remuneratore suo Iesu benigno, qui vivit... Amen. Cuius gratia cooperante, compleverunt hi sancti felix martyrium certaminis sui XVI kal. iulii. Interveniat ergo pro nobis omnibus sanctus Ciricus magnus fide et martyr inclitus atque cum Iulitta nobili genetrice et candidata omnium sanctorum martyrum societate pium exoret Dominum, ut nos semper suae gratiae et ipsorum faciat esse participes gloriae.*

12. (Fol. 50-54^{v}) Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428.
Nov. 30.

13. (Fol. 54^{v}-68^{v}) Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8140.
Dec. 21.

14. (Fol. 68^{v}-71) Passio S. Desiderii mart. = *BHL.* 2145.
Iun. 21.

15. (Fol. 71-73^{v}) Vita S. Constantiani ab. et conf. = *BHL.* 1931.
Dec. 1.

16. (Fol. 74-77) Vita S. Medardi ep. et conf. = *BHL.* 5864.
Iun. 8.

17. (Fol. 77-81^{v}) Passio S. Margaritae virg., quae passa est in civitate Antiochia sub Olibrio praeside XIII kal. <febru>arias (*corr. al. manu* augusti).

Inc. *Post resurrectionem inlustrem Domini et Salvatoris nostri Iesu Christi et glori<os>am ascensionem* (cod. *-nis*) *eius in caelis ad Patrem et postquam acceperunt beati apostoli coronas suas* — Foliis perditis, des. mutila: *Daemon dixit. " Dic mihi et tu, Margarita, unde sit fides tua aut unde vita tua aut*|

18. (Fol. 82-86) <Vita S. Eparchii> = *BHL.* 2559. VATIC. 9668.

Foliis perditis, inc. mutila : *innocens infantia. Cum annis ageret...* (ed. KRUSCH, p. 553, l. 14).

19. (Fol. 86-91ᵛ) Passio ss. mm. Mauricii, Exuperii, Candidi, Innocentii atque Victoris cum sociis eorum = *BHL.* 5743. Sept. 22.

Inc. *Temporibus Diocleciani quondam...*

20. (Fol. 91ᵛ-97ᵛ) Conversio S. Iustinae virg. = *BHL.* 2048. Sept. 26.

21. (Fol. 97ᵛ-109ᵛ) Paenitentia S. Cypriani = *BHL.* 2049.

22. (Fol. 109ᵛ-112ᵛ) Passio S. Iustinae virg. = *BHL.* 2051.

23. (Fol. 112ᵛ-125) Vita beatissimi Iuniani conf. et sacerdotis = *BHL.* 4562.

24. (Fol. 125-126) <Translatio S. Iuniani> = *BHL.* 4564.

25. (Fol. 126-133ᵛ) Vita S. Pardulfi = *BHL.* 6460.

26. (Fol. 133ᵛ-141) Passio S. Susannae virg. = *BHL.* 7937. Aug. 11.

27. (Fol. 141-150ᵛ) Passio S. Adriani praeclarissimi viri et comitum eius = *BHL.* 3744.

28. (Fol. 151-161ᵛ) Vita Ni(colai) = *BHL.* 6104-6106.

29. (Fol. 162-166ᵛ) Vita et conversio vel passio S. Eustachii = *BHL.* 2760.

Foliis perditis, des. mutila : *Ille vero perfusus lacrimis*] (= *Act. SS.*, num. 14 post med.).

CODEX 10000

Membraneus, foliorum 474 (circ. 0ᵐ,170×0,115), paginis bipartitis exaratus saec. XIV. His foliis facta sunt duo volumina (fol. 1-226, 227-474).

Fol. 193ᵛ scriptum est : *M° CCCC°. LXXIIII. mense septembris die XIIII hic liber emptus est a me dompno Pangratio Iacobutii de Ocriculo a dompno Angelo de Fossambruna ducato uno et bononenis xlvi.*

Est hoc " Breviarium ordinis Fratrum Minorum secundum consuetudinem Romane ecclesie „ (fol. 1). Aliquando apud Otriculanos illud servatum esse officia **1-3** ostendunt.

Post proprium de tempore recentius insertum est officium unum :

1. (Fol. 194-195ᵛ manu saec. XV extr.) In sanctorum Victoris et Coronae.

Insunt lectiones excerptae ex Passione *BHL.* 8559, inserta sub ipso initio narratione in qua inepte nominatur urbs Otriculana, ut Victor,

VATIC. 10000. etsi de Cicilia ortus et ad praefectum Aegypti adductus dicitur, quadam tamen ratione Otriculanus habeatur.

Incipiunt lectiones : *In diebus Antonini imperatoris facta est in christianis persecutio inmanissima sub Sebastiano duce Aegypti. Fuit quidam vir, nomine Victor, christianus miles ab infantia metuens Deum, veniens de provincia Ciliciae in urbem Utriculanam, et desiderabat pervenire ad palmam martyrii. Cum igitur iret ad stadium, ubi sancti martyres erant pro Christo certantes, vidit eos in tormentis positos et que<n>dam eorum suspensum capite deorsum sub ipso prostratum, alium extensum in quatuor lign[i]a et diutissime mactatum, alium ung[n]ulis laceratum, alium manu abscisa, alium stipite in collo eius affixo et exaltatum in* (immo *a) terra, alium inclinatum ex diverso* (corr. *adverso*), *id est retro manus et pedes habentem, et sic fustibus a ministris caesum ; et ita erat obscuritas pessima hiis qui [erant] videbant haec tormenta. Accedens autem beatissimus Victor, coepit osculari sanctos martyres, cum essent in tormenta nequissima. Erant enim omnes viri numero fere quadraginta. Clamans Victor voce magna dixit* : " *Magnus Deus christianorum, magnus Deus „ sanctorum martyrum;* „ *et dixit eis : "Ossecro vos, famuli Christi, „ intercedite pro me, ut et ego dignus efficiar consors vester inveniri, „ certans adversus diabolum. Et modicum perseverate. Par<v>us „ quidem labor, se<d> multa requies ; minora tormenta, sed „ ineffabilis est satietas. Super terra torquetur corpus a mini- „ stris, in futuro autem saeculo sancti angeli illis ministrabunt.* „ *Sancti autem perseverantes in fide Christi et certamine per martyrium vitam suam finiebant. Beatissimus autem Victor co<n>spiciens, et veniebat noctu, auferebat corpora sanctorum, asconse portans in umeris suis, et sepel[l]iebat in crypta, quae erat iuxta civitatem. Cumque repleta esset multitudine corporum sanctorum, et aspicientes ministri paganorum, custodientes die simul cum nocte, et tenuerunt beatissimum Victorem et adduxerunt ad Sebastianum ducem Aegypti. Cui dux dixit :* " *Victor, lit- „ terae mihi venerunt...* „ Sequitur Passio *BHL.* 8559 ad verbum fere exscripta, non paucis tamen praetermissis. Foliis perditis, des. mutila : *quoniam magus non sum, ut tu dicis, sed christianus sum* (= *Act. SS.*, num. 3 extr.). *Sebastianus dixit* : " *Ad regem nostrum pertines.* „

Ante Proprium sanctorum inserta sunt duo officia, quae notatu digna videntur :

2. (Fol. 309v-311) In festo B. Fulgentii ep. et mart.

Lectiones de S. Fulgentio Otriculano. Inc. lect. I : *Vir venerabilis Fulgentius, qui Utriculensi ecclesiae praeerat, regem crudelissimum Totilam infensum omnimodo habebat* (cf. GREGORIUS MAGNUS, *Dial.*, III, 12). — Des. *alioquin diversis et duris verberibus laceratum arcerent.*

3. (Fol. 312-314) <Lectiones in festo S. Medici martyris Otriculani> = *BHL.* 5877. VATIC. 10000.

Ex hoc codice 10000 editae sunt in *Act. SS.*, ex quo etiam lectiones de SS. Victore et Corona (supra, **1**) acceperant maiores nostri; cf. *Act. SS.*, Iun. t. V, p. 7, num. 1. Quod autem dicunt codicem fuisse " breviarium membraneum manuscriptum an. 1515 " (l.c., et ibid., p. 8), id inde factum est tum quod qui ad ipsos apographum misit de codicis aetate non recte iudicavit, tum quod folio 314ᵛ depicta est manu saeculi XV *Rota*, in cuius diametro haec scripta sunt: *Anno Domini M°. CCCC°. XV*, subscriptum autem: *Ista rota fuit facta ad inveniendum* (cod.-*ennum) litteram dominicalem, bisextum et aureum numerum. Quando autem factum fuit, occurrebat anno Domini M° CCCC° XV, lictera vero dominicalis f.* et q. s. Age vero, videtur nescio quis pro *MCCCCXV* (vel *MCDXV*) exscripsisse *MCCCCCXV* (vel *MDXV*).

Ex ipso Proprio sanctorum (fol. 315-435ᵛ), omissis lectionibus quae ex martyrologio Adonis, ex *Libro pontificali* et ex Vitis sanctorum notissimis sunt desumptae, hae paucae recensendae videbantur.

4. (Fol. 318-319ᵛ) In S. Olympiadis martyris.

Lectiones desumptae ex Passione S. Firminae de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 427[45].

5. (Fol. 325-327ᵛ) In inventione corporum bb. mm. Firminae et Olympiadis.

Ex libello de quo ibid., p. 427[44].

6. (Fol. 430ᵛ-433) <Lectiones de passione S. Firminae>.

Ex Passione de qua ibid., p. 427[45].

CODEX 10150 (olim 10169)

Membraneus, foliorum 78 (0ᵐ,291×0,208), paginis bipartitis exaratus saec. XIV extr.).

1. (Fol. 1-28ᵛ) Historia S. Thomae de Aquino = *BHL.* 8152, 8153.

Reliquis omissis, des. *divinae gloriae inchoaret* (= *Act. SS.*, num. 66 extr.).

2. (Fol. 28ᵛ-32ᵛ) Privilegium canonizationis gloriosi doctoris S. Thomae de Aquino ordinis Fratum Praedicatorum.

Bulla Iohannis XXII (FONTANINUS, *Codex canonizationum*, p. 135-41).

3. (Fol. 33-34) <Lectiones de S. Thoma de Aquino>.

Inc. et des. ut in codice 7592[18].

4. (Fol. 34-36ᵛ) In translatione S. Thomae de Aquino ordinis Fratrum Praedicatorum = *BHL.* 8164, 8165.

Insunt in altera parte codicis (fol. 45-69^{v}) lectiones officii divini maxime de tempore, sed et de sanctis, in festis (**5.**) SS. Adalberti Pragensis (fol. 59^{v}-60), Servatii Traiectensis (fol. 60-60^{v}), Martialis Lemovicensis (fol. 60^{v}), Procopii ab. Pragensis (fol. 60^{v}-61), X milium martyrum crucifixorum (fol. 68-69); quae distinctius recensere operae pretium non videtur.

6. (Fol. 69^{v}-78) Vita S. Eufraxiae virg. = *BHL.* 2719.

CODEX 10151

Membraneus, foliorum A et sign. 1-107 [fol. 17 bis] (0^{m},28×0,21), paginis bipartitis exaratus saec. XIV extr.

Folia 3, 28, 75, 95 et 101 a nebulone avulsa sunt, utique ut litteras ornatas furaretur.

1. (Fol. 1-93^{v}) Legenda sanctae ac admirabilis necnon venerabilis virginis Katarinae de Senis, sororis de paenitentia B. Dominici fundatoris ordinis Fratrum Praedicatorum = *BHL.* 1702.

Foliis avulsis, inc. prologus I: *mirandis donis Altissimi non deficiat...* (= *Act. SS.*, num. 5 sub in.); pars II: *in tantum quod proponebas te fingere masculum...* (ibid., num. 121 med.); pars III: *non in contemptum eius...* (ibid., num. 354 med.)

2. (Fol. 94^{v}-100^{v}) Legenda B. Vanae seu Iohanae virginis de Urbe Veteri, sororis de paenitentia B. Dominici fundatoris et patris ordinis Fratrum Praedicatorum = *BHL.* 4289.

Folio avulso, inc. mutila: |*ris iniabat totis affectibus interesse. Sed quoniam anima quae Deum diligit...* et des. mutila: *Vannes Nuti nomine de contrata Sanctae Mariae Novae vulneratus le*| (= cap. 5 sub med. et cap. 13 med.; MAREDDU, pp. 12 et 58-59).

3. (Fol. 102-106) Legenda B. Margaritae virginis novel<l>ae de civitate Castelli, sororis de paenitentia B. Dominici fundatoris et patris ordinis Fratrum Praedicatorum = *BHL.* 5313 b.

Folio avulso, inc. *superiori in oratione de sero permaneret...* (= *Anal. Boll.*, p. 25, l. 1).

CODEX 10152

Chartaceus, foliorum 156 [fol. 62, 76 et 97 bis] (0^{m},205 × 0,148), exaratus saec. XIV.

1. (Fol. 1-176) <Vita S. Dominici> = *BHL.* 2226.

Adest ultimum caput (= *Act. SS.*, p. 629-632). Folio perditis, inc. mutila: |*tes annuntient quoniam rectus Dominus Deus noster* (= *Act. SS.*, p. 562, num. 2 sub in.).

2. (Fol. 176-179^{v}) <Epistula Iordanis de Saxonia de translatione S. Dominici> = *BHL*. 2211.

3. (Fol. 179^{v}-181) <Litterae Gregorii IX de miraculis S. Dominici>.

Ed. cum alibi, tum *Act. SS.*, Aug. t. I, p. 526-27, num. 864-865. Cf. Potthast, *Regesta*, 9259.

4. (Fol.181-182^{v}) <Epistula iudicum seu inquisitorum in causa canonizationis S.Dominici constitutorum ad inquisitores Tolosanos subdelegatos>.

Illa epistula Tancredi, Thomae et Palmerii de qua meminerunt Tolosani in principio litterarum suarum (infra, **5**).

Inc. *Venerabilibus et discretis viris... Nuper venerabilis pater Henricus Bononiae episcopus* — Des. *Datum Bononiae XIII° die exeunte augusto.*

5. (Fol. 182^{v}-186) <Epistula Tolosanorum de virtutibus et miraculis S. Dominici> = *BHL*. 2209.

6. (Fol. 186-186^{v}) <De forma S. Dominici>.

Soror Cecilia Roma<na>, quae migravit ad Dominum in monasterio Sanctae Agnetis Bononiae et recepit habitum de manu sanctissimi patris Dominici et multas virtutes et mira retulit, dixit quod forma sancti Dominici sic[ut] fuit : Statura mediocris etc. ut in *BHL*. 2213, c. 14... *paucis canis respersam*. Subiunctum est : *Circa finem vitae suae fuit aliquantulum calvus, sicut habetur in Vitis fratrum.*

CODEX 10156

Membraneus, foliorum 49 (0^{m},239 × 0,173), rescriptus saec. XV.

(Fol. 32-49^{v}) Vita S. Hilarionis a S. Hieronymo edita = *BHL*. 3879.

CODEX 10187 (prius 10618)

Membraneus, foliorum 284 (0^{m},256 × 0,183), paginis bipartitis exaratus saec. XIV. Ultima pars (fol. 271^{v}-284^{v}) manu paulo recentiore descripta est.

Perspexit Marcus Vatasso v. cl. hunc esse codicem olim conventus Servorum B. Mariae ad Beati Iacobi Fulginatis, de quo *Anal. Boll.*, t. XIII, p. 383 ; t. XIV p. 167-68.

1. (Fol. 1-271^{v}) <Legenda aurea>.

Foliis perditis, inc. in medio c. 2 (de S. Andrea).

2. (Fol. 271^{v}-276) Vita ac legenda B. Iohacini conf. de nobili

Vatic. 10187. civitate Senarum, ordinis Fratrum Servorum S. Mariae Virginis = *BHL.* 4285, 4286.

3. (Fol. 276^{v}-284^{v}) Legenda B. Francisci conf. de Senis, ordinis Fratrum Servorum S. Mariae Virginis = *BHL.* 3139.

Folio perdito, des. mutila : *inutilis servus et ingratus* (= *Anal. Boll.*, p. 194, l. 14).

CODEX 10188 (prius 10617)

Membraneus, foliorum 316 (0^{m},225 × 0,163), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

(Fol. 1-313) Legendae sanctorum.

Ipsa *Legenda aurea.*

Fol. 315^{v} fragmentum diffinitionum capituli generalis (ordinis Minorum) anno MCCLXXXI// apud Argentinam habiti.

CODEX 10332

Membraneus, complectens folium A (chartaceum) et paginas sign. 106 (0^{m},248 × 0,175), exaratus saec. XV. Periit ante pag. 1 folium saltem unum. Totum implet

(Pag. 1-103) Inventio corporum ss. mm. Mauri, Panteleemonis et Sergii.

Supersunt, folio perdito, sola haec ultima verba prologi : *et aegrotos nonnullos ac captos oculis consecuta ; ad quae omnia liceat tua venia hinc principium auspicari.* — Inc. narratio : *Tertio* (cod. *Sercio*, corr. *Sergio) forte ante anno, etsi saepe alias, pater sanctissime atque optime, cum adiisset frequens pietatis explendae causa fanum divorum martyrum Franciscus Bautius* — Pagina non impleta, des. imperfecta: *Stana quaedam Illirica mulier Barum incolens... idque illi contigit III° nonas iunias. Die XXVII° maii X^{ae} indictionis venit quidam Petrus*|

Est hic liber cuius brevem epitomen, servatis fere iisdem verbis, sed multis rescissis, habes in libello *BHL.* 5793.

CODEX 10380

Membraneus, complectens folium A et paginas sign. 1-408 (0^{m},299 × 0,195), exaratus saec. XI.

Pag. 7 manu saec. XV: *Iste liber est Sancti Andree de Sexto.*

1. (Pag. 3-4) Vita vel actus S. Prosperi ep. = *BHL.* 6962.

Foliis perditis, des. mutila : *Quam praefatus apostolus a Domino Iesu Christo cuncta salubriter*| (= Affarosi, p. 17, l. 2 sqq.).

2. In pagina 5 exscripta sunt manu paulo recentiore tria fragmenta de S. Mar-

tino, quorum primum initio mutilum desumptum est ex Vita *BHL.* 5610, c. 4 *(ignaviae adscribitur... nemo moreretur)*, alterum ex epistula *BHL.* 5613 *(In illo tempore beatus Martinus gloriosum obitum suum longe ante praescivit... ut etiam avibus imperaret)*, tertium ex narratione *BHL.* 5619 *(Arcadio vero... Pictavi populi ad eius transitum)*. Vatic. 10380.

3. (Pag. 384-397) Vita vel depositio B. Gregorii papae urbis Romae = *BHL.* 3639.

4. (Pag. 397-401) Unde supra. Incipiunt miracula eiusdem B. Gregorii papae = *BHL.* 3645.

CODEX 10456

Chartaceus, foliorum 14 (0^{m},297 × 0,227), exaratus saec. XIV.
Fol. 14^{v} manu saec. XV : *Questo libro e di Paulino di Nicolao di Berto.*

1. (Fol. 1-14) Vita S. Anselmi ep. Lucensis et conf. = *BHL.* 536.

Reliquis omissis, des. cum c. 33: *quod verbis noluerint olim* (= *MG.*, Scr. t. XII, p. 23).

2. (Fol. 14, alia manu paulo recentiore) Nota de tempore mortis, videlicet de anno.

Vitae *BHL.* 536, c. 42, 40, et pars prior c. 41 usque ad *et Benedictus Mutinensis episcopus* (*MG.*, t. c., pp. 25 et 24-25).

CODEX 10688

Membraneus, foliorum A et sign. 1-81, 1-151 (0^{m},240 × 0,174), exaratus saec. XV.

(Parte II, fol. 81^{v}-86) Karoli Magni quae in Hispania gesta gessit = *BHL.* 1589, 1590.

Historiae *BHL.* 1590 exscripta sunt dumtaxat c. 1-8, 11 et pars prior c. 14 — Des. *Sarraceni vero omnes qui in urbe inventi sunt, in ore gladii trucidati sunt. Postea vero dominus et victoriosissimus rex Karolus in regnum Galliae reversus est.*

II. CODICES PALATINI LATINI

CODEX 3

Membraneus, foliorum 167 (0^m,568×0,382), paginis bipartitis exaratus saec. XI. Plurimorum foliorum margines sunt abscissi.

(Fol. 43^v-44) De S. Mathia apostolo.

Octo lectiones ex *BHL.* 5695 desumptae (Inc. *Inclitam*...). Sunt hae saec. XII iam provecto in loco libero atque in marginibus descriptae.

CODEX 147

Membraneus, foliorum 133 (0^m,281×0,214), exaratus saec. XI (fol. 1-129) et saec. XV (fol. 130-133).

1. (Fol. 1-126) Recognitiones S. Clementis = *BHL.* 6644.

Foliis perditis inter fol. 8 et 9, deest ultima pars libri I et initium libri II.

2. (Fol. 126-133) <Pseudo-Clementis epistula ad Iacobum> = *BHL.* 6646.

CODEX 150

Membraneus, foliorum A-C et sign. 193 (0^m,223×0,153), exaratus saec. XV. Fol. C^v : *Maneti 127.* Ibidem descriptus est index libellorum.

(Fol. 60-61^v) Laus Hyronis discipuli eius *(S. Ignatii)* in eum, qui ei successerat in episcopatu.

Catal. Lat. Brux., t. I, p. 518 (et alibi).

Fol. 93 exscriptum est (sine lemmate) c. 88 libri S. Hieronymi *De viris ill.*, quod est de S. Antonio abbate.

CODEX 158

Membraneus, foliorum A-C et sign. 1-259 (0^m, 362×0,243), exaratus saec. XV.

(Fol. 252-259) <Passio S. Cypriani ep.> = *BHL.* 2041.

CODEX 166

Chartaceus, foliorum sign. 225 (0^m,293×0,208), exaratus anno 1434 (fol. 222^v).

1. (Fol. 1-3^v) Vita S. Hilarii Pictavensis ep. = *BHL.* 3885.

2. (Fol. 4-5) Epistola S. Hilarii ad filiam suam. PALAT. 166.

P. L., t. X, col. 549-52.

CODEX 179

Membraneus, foliorum sign. 204 (0^{m},225×0,168), paginis bipartitis exaratus saec. XIV extr.

1. (Fol. 1-36) Miracula et gesta in Vitis sanctorum patrum = *BHL*. 6524.

Quaedam omissa sunt in aliquot capitibus.

2. (Fol. 36-116^{v}) Liber secundus <de Vitis patrum>.

Sub hoc titulo venit primo loco Vita B. Malchi *BHL*. 5190, tum Vita B. Frontonii *BHL*. 3191, tum narratio de Martino abbate de qua ad cod. Vaticanum 1199^{14}; dein Dialogi de S. Martino Turonensi *BHL*. 5614 c. 9 extr. (*Longum est si omnia...*), c. 10, 14-16; postea Bedae *Hist. eccl.*, lib. v, c. 12, omisso fine; inde libelli *BHL*. 6527, lib. XVIII, § 3; tum Vita S. Macarii *BHL*. 5095; sequuntur alia dicta vel gesta S. Macarii, sed et aliorum sanctorum ex Vitis patrum permixtim excerpta. — Ultima narratio est *BHL*. 6527, lib. I, § 23.

3. (Fol. 116^{v}-155) Pars tertia <de Vitis patrum>.

Primo loco exscripta sunt haec: *BHL*. 6526, c. 15-54; *BHL*. 6534, c. 1-8, 14-19, quibusdam omissis; *BHL*. 6525, c. 220 et 217. Sequuntur aliae narrationes ex Vitis patrum desumptae, quarum ultima est *BHL*. 6529, lib. I, § 15.

4. (Fol. 155-156^{v}) De S. Marina = *BHL*. 5528.

5. (Fol. 156^{v}-166) Vita S. Mariae Aegyptiacae = *BHL*. 5417.

6. (Fol. 166-167) De Taxia meretrice = *BHL*. 8012.

7. (Fol. 167-171^{v}) De Eufrosina = *BHL*. 2723.

8. (Fol. 171^{v}-177) Vita et conversatio S. Makarii Romani = *BHL*. 5104.

9. (Fol. 177-181) Vita S. Pauli primi heremitae = *BHL*. 6596.

Praefixus est prologo Vitae prologus libelli *BHL*. 6525.

Sequitur: *Expliciunt exempla et ystorie in vitis sanctorum patrum.*

10. (Fol. 181-204^{v}) Haec sunt exempla scripta ad honorem Beatae Virginis, quae Dominus per eam operatus est. Exempla ista sunt quae incipiunt a litteris sicut in salutatione Beatae Virginis continentur.

Insunt miracula plus 110, quorum alia narrationes alibi non repertas, alia res in notis libris de Miraculis B. Mariae iam traditas proferunt, at eas aliis verbis, ita ut ne semel quidem iisdem incipiant. A recensendis singulis capitibus abstinendum duximus. Exemplo sint prima capita:

PALAT. 179. *Aureis litteris quidam clericus nomen virginis gloriosae scribebat. Processu[m] temporis incipit graviter infirmari, et dum in extremis, sicut homo moriens, laboraret, anelitus qui exibat de ore eius videbatur rivulus aureus omnibus qui illi clerico adsistebant.*

SEQUITUR DE HAC LITTERA A. *Astrologus quidam incantationes fecit propter commodum temporale ; et cum deprehensus fuisset, condemnatus fuit ad comburendum. Quod ipse audiens, Beatam Virginem invocavit et ad honorem illius composuit quaedam verba. Beata igitur Maria videns eius devotionem eum consolatione suae clementiae confortavit. At ille contritus in animo confessus fuit cuidam sacerdoti et, habita paenitentia, promisit quod numquam daemones invocaret ; sicque liberatus fuit quod nec ignis nec tormentum aliquod praevaluit eum.*

Et ultimum :

SEQUITUR DE HAC LITTERA V. *Uxor cuiusdam Francigenae peperit quemdam monstrum et, eiectis obstetricibus, Beatam Virginem invocavit. Quae veniens cum sanctis virginibus, unguento extracto de piside quam ferebat unxit puerum et quod minus rectum fuerat reparavit. Et adsistente ei quadam virgine cum cereo ardente, accepit quemdam baculum et dedit mulieri ut eum daret filio suo, cum sibi videretur adultus. Ergo puer missus fuit ad scolas et processu temporis intravit ordinem Praedicatorum. Deinde, facta professione, visitare voluit matrem suam. Quod cum faceret, ipsa narravit ei omnia quae facta fuerant et tradidit ei baculum matris Dei.*

CODEX 180

Membraneus, foliorum 136 (0^{m},275×0,192), paginis bipartitis exaratus saec. XIII.

Fol. 136 manu saec. XVI : *Alexandri de Bassis.*

1. (Fol. 36-45) Epistola Hieronymi presb. ad Paulam et Eustochium de assumptione S.Mariae matris domini nostri Iesu Christi.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

2. (Fol. 45-49v) Ad Heliodorum ep. epitaphium Nepotiani = *BHL.* 6057.

3. (Fol. 104v-107v) Epistola consolatoria Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.

4. (Fol. 107v-108) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

5. (Fol. 108-108v) Hieronymus ad quam supra de vita Asellae = *BHL.* 723.

6. (Fol. 119-121v) Hieronymus ad Oceanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

CODEX 181

Chartaceus, foliorum sign. 401 (0^{m},286×0,203), paginis bipartitis exaratus duabus manibus saec. XV (fol. 1-190 et 196-401).

(Fol. 189-190^{v}) <Narratio Bedae Venerabilis de vita sua> = *BHL*. 1067.

CODEX 209

Membraneus, foliorum A et sign. 1-128 (0^{m},250×0,215), exaratus saec. X in. (fol. 1-126).

Fol. 126^{v} manu saec. XV : *Iste liber pertinet monasterio Beate Marie Magdalene in Franckentall inter Spiram et Wormaciam situato, canonicorum regularium ordinis Sancti Augustini episcopi* (cf. etiam fol. 46^{v},58,69^{v}).

(Fol. 99-102) Gesta a B. Augustino confecta, quando sibi successorem elegit = *BHL*. 784 b.

CODEX 216

Membraneus, foliorum A et sign. 133 (0^{m},242×0,145), exaratus variis manibus saec. IX.

1. (Fol. 52^{v}-75) Vita vel obitus S. Landiberti pontificis, qui passus est XV kal. october in villa nuncupante Leodio, ubi et ipse domnus apostolicus requiescit in pace = *BHL*. 4677.

2. (Fol. 126^{v}) In Christo nomene incipit Vita S. Pauli.

Immo " Visionis S. Pauli „ (cf. *BHL*. 6581-6582) recensio quaedam inculto sermone conscripta : *Per verbum Dei ductus est in regnum Dei ut viderit regnum et opera iustorum et penas impiorum. In primis venit ad arborem qui habet Ī mille đ quinquaginta rama et habet totus fructus in se ; et interrogavit sanctus Paulus : " Istud quid est, Domine ? „ — " Inde vivunt iusti et innocentes „. — Vinit in alio loco ; vidit viros et mulieres in cadenas ferreas et duceant legatas illas diaboli, qui adimperent omnibus multa mala committere. Et interrogavit sanctus Paulus : " Isti qui commisserunt, Domine ? „ — " Isti sunt qui sunt qui pater et mater honores tullerunt et inter se veniam non rogaverunt, nec*| Reliqua desunt, foliis perditis.

CODEX 217

Membraneus, foliorum 88 (0^{m}, 239×0,177), exaratus saec. XII.

Fol. 1 manu saec. XV : *Iste liber pertinet ad Sanctum Stephanum Herbipolensem.*

(Fol. 54-86^{v}) <Vita S. Brandani> = *BHL*. 1437.

Inc. *Sanctus Brandanus filius Fanlocha(ni), nepos Althi...*

Palat. 220.

CODEX 220

Membraneus, foliorum A et sign. 71 (0m,220×0,155), exaratus manu saxonica saec. IX.

(Fol. 53-55v) Passio (*cod.* Passia) S. Columbae = *BHL.* 1892.

CODEX 225

Chartaceus, foliorum sign. 272 (0m,196×0,137), exaratus saec. XV.
Fol. 1 descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 32-66v) Vita S. Augustini ep. et indicium librorum eius, scripta a Possidio ep. = *BHL.* 785, 786.

2. (Fol. 256v-272) Passio S. Caeciliae virg. et mart. = *BHL.* 1495. Nov. 22.

Omisso prologo, inc. *Quodam tempore erat Romae puella quaedam, nomine Caecilia, virgo clarissima, quae absconditum semper...*

CODEX 235

Foliorum 67. Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis saec. VIII-XII. Codex vel saltem pars illa quae complectitur folia 30-35 erat saec. XV *Liber Sancte Marie Virginis in Huisborch* (fol. 30).

Folia 4-29 (circ. 0m,293×0,222) paginis bipartitis exarata manu scottica saec. VIII.

1. (Fol. 4-29v) Sex libri Felicis sancti.

Carmina Paulini Nolani XV, XVI, XVIII (= *BHL.* 2870 iv-vi), XXVIII, XXVII, XVII (= ed. Hartel, p. 291-305, 262-91, 81-96). Carminis XVIII omissi sunt versus 167-219.

Folia 43-47v (max. 0m,280×0,228) exarata saec. XI.

2. (Fol. 43-43v) Versus de festivitatibus sanctorum.

Bedae, quod dicitur, martyrologium metricum (*P. L.*, t. XCIV, col. 603-606).

3. (Fol. 43v-44) Festa sanctorum XII apostolorum = *BHL.* 652.

Omissa est ultima particula, de S. Mathia.

CODEX 242

Membraneus, foliorum 128 (circ. 0m,128 × 0,085), exaratus variis manibus saec. XI et XII.

Fol. 1 et 112v manu saec. XV : *Codex iste pertinet monasterio Beate Marie Magdalene in Franckentall inter Spiram et Wormaciam situato, canonicorum regularium.*

(Fol. 89-112, saec. XII) S. Mariae Aegyptiacae vita metrice composita *(lemma additum saec. XV)* = *BHL*. 5419. Palat. 242.

In codice multo amplior est pars ultima Vitae inde a c. 9 sub finem.
Des. (loquens de Zosimo):

Qui per decrepitae lassatus taedia vitae,
Post mundi fletus migravit ad aethera laetus,
Gaudens consocia sibi considente Maria.

Praeterea olim legebatur in codice Vita S. Nicolai episcopi (cf. fol. 112ᵛ).

CODEX 257

Membraneus, foliorum 257 (0ᵐ,325 × 0,240), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XI/XII et XII.

1. (Fol. 139ᵛ-142) Sermo S. Augustini <de S. Stephano> = *BHL*. 7866.

2. (Fol. 144-152ᵛ) In natali S. Iohannis evang. = *BHL*. 4320.

CODEX 262

Membraneus, foliorum A-D et sign. 122 (0ᵐ,303 × 0,191), exaratus saec. XI extr. Litterarum ductus evanidos nonnullis in locis renovavit manus posterior.
Fol. Dᵛ: *Iannogii Manetti.*

(Fol. 115ᵛ-122) Vita S. Hieronymi = *BHL*. 3871.

CODEX 265

Membraneus, foliorum A et sign. 90 (0ᵐ,390 × 0,267), paginis bipartitis exaratus saec. XI/XII.

Fol. Aᵛ manu saec. XVI: *Iannozii Manetti.*

Insunt Dialogi Gregorii Magni, inter quae post librum II (= *BHL*. 1102) inserta sunt:

(Fol. 34-35ᵛ) Carmina Pauli[ni] diaconi in honore B. Benedicti ab. = *BHL*. 1106.

Solum carmen *Ordiar...*

CODEX 267

Chartaceus, foliorum 182 (0ᵐ,299 × 0,217), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Insunt (fol. 157-173, 163-176, 176-179) epistulae tres spuriae de S. Hieronymo *BHL*. 3866-3868.

Epistulae 3868 exscripta sunt dumtaxat c. 1-3; des. c. 3, omissis ultimis verbis: *fuerunt corpora tumulata.*

Palat. 270.

CODEX 270

Membraneus, foliorum 131 (0^m, 299 × 0,213), exaratus saec. XI.

Erat saec. XI/XII cuiusdam *Mon*(asterii), cuius nomen erasum est (fol. 1), quodque in Alsatia situm fuisse docuit H. M. Bannister v. cl.

Fol. 1. scriptum est saec. XIV : *Liber domini Erphonis de Wingarchen canonici Spirensis ;* ibid. alia manu saec. XIV : *Hunc librum dedit praedictus dominus Erpho ad librariam Fratrum Ordinis Sancte Marie de Monte Carmeli ;* ibid. : *Dis buch ist mir Ott Hanrich..... aus dem kloster zu Kermeliten zu Speier umb ein..... geschenkt wurden 1554.*

(Fol. 1-131v) Vita S. Gregorii = *BHL.* 3641.

CODEX 277

Membraneus, foliorum 114 (0^m,223 × 0,152), exaratus partim litteris uncialibus saec. VIII (fol. 1-93), partim saec. X (fol. 94-114).

(Fol. 22-55) Hortus vel ovitus sanctorum patrum qui in scripturarum laudibus efferuntur = *BHL.* 6544.

CODEX 300

Membraneus, foliorum 182. Constat simul compactis multis codicillis exaratis saec. XII-XIV.

Folia 95-112 (0^m,197 × 0,133) saec. XIII rescripta sunt, expuncta priore scriptura, quae saec. XI erat.

Remediis chemicis adhibitis, apices erasi satis apparuerunt ut perspici posset fol. 95-96v descriptam olim esse (**1.**) ultimam partem Passionis S. Luciae *BHL.* 4992.

2. (Fol. 95-109v, saec. XIII) Translatio S. Antonii ab. = *BHL.* 612.

3. (Fol. 109v-112v, saec. XIII) <Translatio S. Antonii ab. Romam> = *BHL.* 613.

CODEX 327

Chartaceus, foliorum 368 (0^m,305×0,214), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Insunt **1.** (fol. 222-243, 243-247, 247-267v) epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3866-3868. Inter c. 3 et 4 epistulae 3868 insertum est (fol. 250) lemma : *Sancti Silvani gesta cum hereticis etc.*

Subiuncti sunt aliquot versiculi Iohannis Andreae in laudem S. Hieronymi. Inc. *Ecclesiae doctor Ciceronis codice flagrans...*

2. (Fol. 324v-330v) Vita S. Macharii = *BHL.* 5104.

Sequuntur (fol. 330v-336v) narrationes aliquot ex Beda et ex Vitis patrum excerptae.

CODEX 362

Palat. 362.

Chartaceus, foliorum A et sign. 172 (circ. $0^{m},29 \times 0,21$), exaratus variis manibus saec. XV.

Erat olim domus S. Mariae Magdalenae in Maiore Franckentall (cf. fol. 37[v]).

1. (Fol. 70[v]-71) In festo B. Hieronymi presb. ex gestis eius, quae pro multa parte collecta sunt ex dictis eius.

Inc. ut *BHL.* 3869. — Des. *et in fine psalmorum " Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto „ dici instituit.*

2. (Fol. 71) In festo sanctissimae virg. et mart. Christi Katherinae. Ex gestis eius.

Epitome Passionis *BHL.* 1663. — Inc. *Fuit in civitate Alexandrina virgo quaedam duodeviginti annorum, nomine Katherina, speciosa valde, Costi regis filia* — Des. *Passa est autem feria sexta, hora tertia, in hoc imitata passionem Salvatoris.*

CODEX 430

Membraneus, foliorum sign. pridem (saec. XIV) IX-CLXXXXVI [perditis fol. LV et LVI], nunc 1-186 ($0^{m},302 \times 0,197$), exaratus saec. IX/X.

1. (Fol. 109-111) De assumptione B. Mariae *(lemma add. saec. XIV).*

Foliis perditis, inc. mutila: *in hunc locum et vigilatis nobiscum. Sint omnium nostrum lampades accensae et vigilemus animo et spiritu, ut conveniret* (corr. *cum veniat) Dominus, inveniat gratia Spiritus sancti. Fratres karissimi, nolite suspicare hanc vocationem beata Maria esset* (corr. *beatae Mariae esse) mortem* — Des. *praecepit Dominus nubibus ut irent in paradiso* (corr. *-sum), et sic deposuerunt nubes corpus beatae Mariae in paradiso* (corr. *-sum), et est ibi glorificans Deum cum omnibus electis eius.*

2. (Fol. 133-139[v]) Iacobi filii Ioseph historia nativitatis S. Mariae Virginis = *BHL.* 5340, 5341.

Reliquis omissis, des. *quia ipse est salvator saeculi et omnium sperantium in se. Et confestim accessit Salome, adorans infantem matris Domini* (cf. Tischendorf, 2[a] ed., p. 79, l. 7-9).

3. (Fol. 152[v]-154[v]) Sermones de transitu S. Martini = *BHL.* 5613.

Deest prologus.

4. (Fol. 154[v]-155) Item unde supra *(cod.* subra) de sancti Martini Toron. = *BHL.* 5619.

5. (Fol. 184-186) <Apparitio S. Michaelis archangeli> = *BHL.* 5948.

Palat. 435.

CODEX 435

Chartaceus, foliorum 281 (0^{m},289 × 0,213), paginis bipartitis exaratus duabus manibus saec. XV.

Est pars hiemalis cuiusdam lectionarii. Insunt homeliae et Vitae sanctorum, quae fere vel partim exscriptae sunt vel in epitomen redactae. Vitas illas, utpote vulgatissimas, paucis recensuisse satis superque erit.

1. (Fol. 2-4 et 5^{v}-8 atque iterum 183^{v}-185 et 186-187) Andreas apost.

2. (Fol. 11^{v}-15 atque iterum 187-188^{v}) Barbara virg. et mart.

3. (Fol. 16^{v}-18 atque iterum 188^{v}-190) Nicolaus ep. Myrensis.

4. (Fol. 18-19^{v} atque iterum 190^{v}-191^{v}) Conceptio B. V. Mariae (*Mir. BVM.* 1698).

5. (Fol. 23^{v}-25^{v} atque iterum 192-193) Lucia virg. et mart.

6. (Fol. 38-41^{v} atque iterum 193-195) Thomas apost.

7. (Fol. 52-54 et 72^{v}-74) Iohannes apost.

8. (Fol. 65^{v}-67^{v}) Silvester papa.

9. (Fol. 89^{v}-90^{v} atque iterum 195^{v}-196^{v}) Felix presb. Romanus (*BHL.* 2885).

10. (Fol. 90^{v}-91^{v} atque iterum 196^{v}-197) Maurus ab. Glannafol.

11. (Fol. 93-94 atque iterum 197-198) Marcellus papa.

12. (Fol. 94-95^{v} atque iterum 198-198^{v}) Antonius ab. in Thebaide.

13. (Fol. 95^{v}-96 atque iterum 199) Prisca virg. et mart.

14. (Fol. 96-97 atque iterum 199-200) Marius, Martha, Audifax et Abbacuc.

15. (Fol. 97-99 atque iterum 200-202) Sebastianus mart.

16. (Fol. 99-101, 103-103^{v} et 111-112 atque iterum 202-203^{v}, 204-204^{v}, 211^{v}-212^{v}) Agnes virg et mart.

17. (Fol. 101-102 atque iterum 203^{v}-204) Vincentius diac. et mart.

18. (Fol. 103^{v}-104^{v} atque iterum 204^{v}-205^{v}) Timotheus discipulus Pauli apost.

19. (Fol. 108-109 atque iterum 209-210) Polycarpus ep. et mart.

20. (Fol. 109-110^{v} atque iterum 210-211^{v}) Iohannes Chrysostomus.

21. (Fol. 112-113^{v} atque iterum 212^{v}-213^{v}) Valerius ep. Treverensis.

22. (Fol. 114-116 atque iterum 213^{v}-214^{v}) S. Brigida virg.

23. (Fol. 117-119 atque iterum 215^{v}-217) <Miraculum in die purificationis B. V. Mariae> (*Mir. BVM.* 1707).

24. (Fol. 121-122^v atque iterum 219^v-221) Blasius ep. Palat. 435.
25. (Fol. 122^v-124^v atque iterum 221-223) Agatha virg. et mart.
26. (Fol. 125^v-127 atque iterum 223^v-224^v) Dorothea virg. et mart.
27. (Fol. 130 atque iterum 224^v) Apollonia virg. et mart. Alexandrina.
28. (Fol. 130^v-131^v atque iterum 224^v-225^v) Scholastica virg.
29. (Fol. 131^v-132 atque iterum 225^v-226) Eulalia virg. et mart.
30. (Fol. 133-134 atque iterum 226-227) Valentinus ep. Interamnensis.
31. (Fol. 134-135^v atque iterum 227-228) Faustinus et Iovita.
32. (Fol. 135^v-137 atque iterum 228-229^v) Iuliana virg. et mart. Nicomediensis.
33. (Fol. 141-143^v atque iterum 233-235) Matthias apost.
34. (Fol. 235-237^v) Gregorius I papa.
35. (Fol. 241-243) Ambrosius ep. Mediolanensis.

CODEX 436

Chartaceus, foliorum 148 (circ. $0^m,30 \times 0,11$), exaratus variis manibus saec. XV.
Insunt (fol. 1-98^v) homeliae, sermones atque non paucae lectiones e Vitis sanctorum excerptae eaeque nullius momenti.

1. (Fol. 16^v-18) Iohannes apost.
2. (Fol. 22^v-23^v) Thomas ep. Cantuariensis.
3. (Fol. 29^v-31) Silvester papa.
4. (Fol. 49-50) B. Felix in Pincis (ex *BHL*. 2885).
5. (Fol. 50-51) Maurus ab. Glannafoliensis.
6. (Fol. 51-52^v) Marcellus papa.
7. (Fol. 52^v-53) Antonius ab. in Thebaide.
8. (Fol. 53-53^v) Prisca virg. et mart.
9. (Fol. 54-55) Marius, Martha, Audifax et Abbacuc.
10. (Fol. 55-56^v) Sebastianus mart.
11. (Fol. 57-58^v, 60-60^v et 74-75^v) Agnes virg. et mart.
12. (Fol. 59-60) Vincentius diac. et mart.
13. (Fol. 61-62) Timotheus discipulus Pauli apost.
14. (Fol. 70-71^v) Polycarpus ep.
15. (Fol. 72-74) Iohannes Chrysostomus.
16. (Fol. 75^v-77^v) Valerius ep. Treverensis.
17. (Fol. 77^v-80) Brigida virg.

Palat. 436. **18.** (Fol. 80-82) Dorothea virg. et mart.

19. (Fol. 82-82^{v}) Apollonia virg. et mart. Alexandrina.

20. (Fol. 82^{v}-84) Scholastica virg.

21. (Fol. 84-85) Eulalia virg. et mart.

22. (Fol. 85-88) Miraculum factum in die purificationis gloriosae Virginis Mariae (*Mir. BVM.* 1707).

23. (Fol. 90^{v}-92^{v}) Blasius ep. et mart.

24. (Fol. 92^{v}-96^{v}) Agatha virg. et mart.

CODEX 439

Chartaceus, foliorum 204 (0^{m},287 × 0,215), paginis bipartitis exaratus saec. XV eadem manu qua codex 435 vel certe eodem in loco et tempore.

Est haec aestiva pars lectionarii, cuius partem priorem habes in codice 435.

1. (Fol. 135) Tiburtius et Valerianus.

2. (Fol. 135-135^{v}) Georgius mart.

3. (Fol. 136-136^{v}) Marcus evang.

4. (Fol. 136^{v}-137) Vitalis mart. Ravennas.

5. (Fol. 139^{v}-140) Gordianus et Epimachus.

6. (Fol. 140) Nereus et Achilleus.

7. (Fol. 140^{v}-141) Gingolfus mart.

8. (Fol. 141) Servatius ep.

9. (Fol. 141-141^{v}) Pudentiana virg.

10. (Fol. 141^{v}-142) Urbanus I papa.

11. (Fol. 142-142^{v}) Maximinus ep. Treverensis.

12. (Fol. 142^{v}-143) Petronilla virg.

13. (Fol. 143-143^{v}) Nicomedes mart.

14. (Fol. 143^{v}-144^{v}) Petrus et Marcellinus.

15. (Fol. 144^{v}-145) Erasmus ep. et mart.

16. (Fol. 145-145^{v}) Bonifatius ep. Moguntinus.

17. (Fol. 145^{v}-146^{v}) Medardus ep.

18. (Fol. 146^{v}-147) Primus et Felicianus.

19. (Fol. 147-147^{v}) Barnabas apost.

20. (Fol. 148-149) Nazarius, Basilides, Cirinus et Nabor.

21. (Fol. 149-150) Basilius ep. Caesariensis.

22. (Fol. 150-151) Vitus, Modestus et Crescentia.

23. (Fol. 151-152) Marcellianus et Marcus.

24. (Fol. 152-152^{v}) Gervasius et Protasius.

25. (Fol. 153-153^{v}) Theonestus ep. et soc.

26. (Fol. 153^{v}-154^{v}) Acacius et soc. mart. PALAT. 439.
27. (Fol. 154^{v}-155) Albanus mart. Verulamensis.
28. (Fol. 159^{v}-161) Iohannes et Paulus.
29. (Fol. 161-162) Septem Dormientes.
30. (Fol. 165^{v}-167^{v}) Paulus apost. (*BHL.* 6671)
31. (Fol. 177^{v}-179) Udalricus ep. Augustanus.
32. (Fol. 179-180) Martinus ep. Turonensis (*BHL.* 5623)
33. (Fol. 182-183^{v}) Kilianus ep. et soc. mart.
34. (Fol. 185^{v}-186) Felicitas cum septem filiis.
35. (Fol. 186^{v}-187^{v}) Translatio S. Benedicti (*BHL.* 1117)
36. (Fol. 187^{v}-189) Margarita virg. et mart.
37. (Fol. 189-190) Heinricus (seu Emericus) filius S. Stephani regis.
38. (Fol. 192-193^{v}) Alexius homo Dei.
39. (Fol. 193^{v}-194) Symphorosa cum septem filiis.
40. (Fol. 194-195) Arbogastus ep.
41. (Fol. 195-196) Praxedis virg.
42. (Fol. 196-197^{v}) Maria Magdalena.
43. (Fol. 199-200) Apollinaris ep. Ravennas.
44. (Fol. 200-201^{v}) Iacobus Maior apost.
45. (Fol. 202^{v}-203^{v}) Pantaleon mart.
46. (Fol. 203^{v}-204^{v}) Martha hospita Christi.

Haec, foliis perditis, des. imperfecta.

CODEX 455

Chartaceus, foliorum 238 (0^{m},210 × 0,148), exaratus in Lautterhofen anno 1438 (cf. fol. 222). Folia 233^{v}-237^{v} manu paulo recentiore descripta sunt.

(Fol. 233^{v}-236) Legenda de S. Udalrico.

Inc. prol. *Ulricus potest interpretari vlreich, id est valde reich. Nam patrem et matrem habuit claros genere et divitiis*—Inc. *Christi confessor Udalricus* (cod. *Adul-*) *ex Almaniorum prosapia, patre scilicet Hulpardi et matre Diepirga, claris genere et divitiis huius mundi, extitit oriundus* — Des. *Rogamus itaque te, o sancte Udalrice... sis nobis tuam memoriam recolentibus intercessor apud Filium Virginis et patronus, qui cum Deo... Amen.* Cf. *BHL.* 8363.

CODEX 463

Chartaceus, foliorum 156. Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis saec. XV.

Folia 149-156 (0^{m},204×0,140).

PALAT. 463. 1. (Fol. 149-152) <Vita S. Iudoci conf.> = *BHL.* 4511.

Deest prologus. Quaedam omissa sunt et, praetermissa ultima sententia, des. *qui ita permansit omnibus diebus vitae suae etc.*

2. (Fol. 152-152^v) < De S. Odilia abbatissa>.

Epitome, quae inc. *Temporibus Henrici imperatoris dux Adelricus in Hoenburg ex Persicida uxore sua filiam a nativitate caecam procreavit* — Des. *et sanctum corpus eius cum maxima reverentia in ecclesia Sancti Iohannis Baptistae est sepultum, ubi usque nunc in saeculum requiescit in saecula saeculorum. Amen.*

3. (Fol. 153-153^v) <De S. Attala abbatissa>.

Epitome, quae inc. ut *BHL.* 741 et des. *Cuius corpus multa cum reverentia et devotione circa matrem eius est sepultum etc. Amen.*

4. (Fol. 153^v-155^v) De S. Euchario.

Epitome, quae inc. *Igitur postquam beatus Petrus apostolus Anthyocenam ecclesiam primus septem rexisset annis* — Des. *At ille valedicens fratribus repressisque reverenter oculis, laetus migravit ad Christum, cui est honor... Amen.*

5. (Fol. 155^v-156^v) De S. Anastasia.

Legenda aurea, c. 7.

CODEX 477

Membraneus, foliorum sign. 281 (0^m,460×0,325), paginis bipartitis exaratus saec. XV. Quae leguntur fol. 267 sqq. aliis manibus saec. XV adiecta sunt.

Insunt " Lectiones in officiis matutinalibus de sanctis per circulum anni legendae „ (fol. 1) ad usum, ut videtur, ecclesiae Wormaciensis.

Cum codex recentis aetatis sit et Vitae sanctorum, ex quibus maxima pars harum lectionum desumpta est, bene notae, satis erit paucis ipsas recensere. Monere velim aliquas ex ipsa *Legenda aurea* esse excerptas.

1. (Fol. 1^v-3, 3^v-5) In die S. Andreae.
2. (Fol. 5-6^v) De S. Barbara virg. et mart.
3. (Fol. 6^v-7^v) De S. Nicolao conf. et pont.
4. (Fol. 7^v-8^v) In octava S. Andreae.
5. (Fol. 9^v-10^v) In conceptione B. Mariae Virg. (*Mir. BVM.* 1698).
6. (Fol. 11-12) De S. Lucia virg. et mart.
7. (Fol. 12-12^v) De S. Iodoco.
8. (Fol. 12^v-13) De S. Odilia.
9. (Fol. 13-14^v) In die S. Thomae apost.
10. (Fol. 15-16) De S. Thoma Cantuariensi.
11. (Fol. 17-18) De S. Silvestro.
12. (Fol. 18-19) De S. Felice in Pincis (*BHL.* 2885).
13. (Fol. 19-19^v) De S. Mauro ab.

14. (Fol. 20-20^{v}) De S. Marcello papa et mart. Palat. 477.
15. (Fol. 20^{v}-21^{v}) De S. Anthonio conf.
16. (Fol. 21^{v}-22) De S. Prisca virg. et mart.
17. (Fol. 22-22^{v}) Marii et Marthae mart.
18. (Fol. 22^{v}-24) De ss. mm. Fabiano et Sebastiano.
De solo Sebastiano.

19. (Fol. 24-25) De S. Agnete virg. et mart.
20. (Fol. 25-25^{v}) De S. Vincentio mart.
21. (Fol. 26) De S. Emerentiana virg. et mart.
22. (Fol. 26^{v}-27^{v}) De S. Timotheo apost.
23. (Fol. 29^{v}-30^{v}) De S. Polycarpo ep.
24. (Fol. 30^{v}-31) De S. Iohanne Chrysostomo.
25. (Fol. 31-31^{v}) In octava sive in secundo festo S. Agnetis.
26. (Fol. 32-32^{v}) De S. Valerio ep.
27. (Fol. 32^{v}-33) De S. Aldegunde virg.
28. (Fol. 36-36^{v}) De S. Brigida virg.
29. (Fol. 37^{v}-38^{v}) <Miraculum in die Purificationis B. V. Mariae> (*Mir. BVM.* 1707).
30. (Fol. 39^{v}-40) De S. Blasio ep.
31. (Fol. 40-41^{v}) De S. Agatha virg. et mart.
32. (Fol. 41^{v}-42^{v}) De S. Dorothea virg. et mart.
33. (Fol. 42^{v}-43) De SS. Vedasto et Amando.
34. (Fol. 43-43^{v}) De S. Apollonia virg. et mart.
35. (Fol. 43^{v}-44^{v}) De S. Scolastica virg.
36. (Fol. 44^{v}-45) De S. Eulalia virg.
37. (Fol. 45-45^{v}) De S. Valentino ep.
38. (Fol. 45^{v}-46^{v}) De SS. Faustino et Iovita mart.
39. (Fol. 46^{v}-47^{v}) De S. Iuliana virg. et mart.
40. (Fol. 47^{v}-49) In cathedra S. Petri.
41. (Fol. 50-51^{v}) In die S. Mathiae apost.
42. (Fol. 51^{v}-53) In die S. Gregorii papae.
43. (Fol. 55-56^{v}) De S. Ambrosio.
44. (Fol. 56^{v}-57) De S. Tiburtio et Valeriano.
45. (Fol. 57) De S. Georgio mart.
46. (Fol. 57-57^{v}) De S. Marco evang.
47. (Fol. 57^{v}-58) De S. Vitali mart.
48. (Fol. 58^{v}) De S. Philippo.
49. (Fol. 58^{v}-59) De S. Iacobo.
50. (Fol. 59^{v}-60) De sancta cruce.

Palat. 477. **51.** (Fol. 60^{v}-61) De S. Gordiano et Epimacho.

52. (Fol. 61) De S. Nereo, Achilleo et Pancracio.

53. (Fol. 61-61^{v}) De S. Servacio ep.

54. (Fol. 61^{v}) De S. Potentiana.

55. (Fol. 61^{v}-62) De S. Urbano papa.

56. (Fol. 73^{v}-74) De S. Maximino Treverorum ep.

57. (Fol. 74-74^{v}) De S. Petronella.

58. (Fol. 74^{v}-75^{v}) De S. Marcellino et Petro.

59. (Fol. 75^{v}-76) De S. Erasmo ep. et mart.

60. (Fol. 76-76^{v}) De S. Bonifacio (ep. Moguntino) martyre et sociorum eius.

61. (Fol. 76^{v}-77^{v}) De S. Medardo ep.

62. (Fol. 77^{v}-78) De SS. Primo et Feliciano.

63. (Fol. 78-79^{v}) Barnabae apost.

64. (Fol. 79^{v}-80^{v}) De S. Nazario et sociis eius.

65. (Fol. 80^{v}-81) De S. Basilio.

66. (Fol. 81-82) De S. Vito et sociis eius.

67. (Fol. 82-82^{v}) De S. Marco et Marcelliano.

68. (Fol. 82^{v}-83) De S. Gervasio et Prothasio mart.

69. (Fol. 83-84^{v}) De S. Albano mart.

70. (Fol. 84^{v}-85) In festo ss. decem milia martyrum.

71. (Fol. 85-85^{v}) De S. Albino (mart. Verulamensi).

72. (Fol. 89-90^{v}) Iohannis et Pauli mart.

73. (Fol. 91-91^{v}) De Septem Dormientibus.

74. (Fol. 94-95^{v}) In commemoratione S. Pauli (*BHL*. 6671).

75. (Fol. 100^{v}-102) De S. Udalrico.

76. (Fol. 102) De translatione S. Martini (ep. Turonensis).

77. (Fol. 103-104^{v}) In octava apostolorum Petri et Pauli.

78. (Fol. 106-107) De S. Kyliano et sociorum eius.

79. (Fol. 109-110) De S. Felicitate cum septem filiis.

80. (Fol. 110-110^{v}) De translatione S. Benedicti (*BHL*. 1117).

81. (Fol. 113-114) De S. Margarita virg.

82. (Fol. 114-114^{v}) De S. Heinrico imperatore.

83. (Fol. 116-117) De S. Allexio conf.

84. (Fol. 117-118) De SS. Iustino et Scatheo.
Id est de S. Symphorosa et filiis eius.

85. (Fol. 118-118^{v}) De S. Arbogasto ep.

86. (Fol. 118^{v}-119) De S. Praxede virg.

87. (Fol. 119^{v}-120^{v}) De S. Maria Magdalena.

88. (Fol. 121-122) De S. Apollinari ep. et mart. Palat. 477.
89. (Fol. 122-123) In die S. Iacobi apost.
90. (Fol. 123-123v) S. Christofero.
91. (Fol. 124-125) De S. Anna matre Virginis Mariae.
92. (Fol. 125v-126) De S. Panthaleone mart.
93. (Fol. 126-127v) De S. Martha hospita Christi.
94. (Fol. 128-129) De SS. Abdon et Sennes.
95. (Fol. 129-129v) De S. Germano ep. (Autisiodorensi).
96. (Fol. 129v-131) Vincula S. Petri apost.
97. (Fol. 131v-132) De S. Stephano papa et mart.
98. (Fol. 132-133v) De inventione S. Stephani.
99. (Fol. 134-134v) De S. Oswaldo rege et mart.
100. (Fol. 134v-135v) De S. Syxto, Felicissimo et Agapito mart.
101. (Fol. 135v-136v) De S. Affra cum suis sodalibus.
102. (Fol. 137-138) De S. Cyriaco et sociis suis.
103. (Fol. 138-139v) In die S. Laurentii mart.
104. (Fol. 140-140v) De S. Tiburtio mart.
105. (Fol. 141v-142v) De S. Ypolito et sociorum eius.
106. (Fol. 154-155) In die S. Bartholomaei.
107. (Fol. 155-155v) De S. Rufo mart.

Inc. *Rufus proconsul civitatis Ravennae habens filiam infirmam petiit ut beatus Apollinaris episcopus veniret in domum suam ad curandum eam*... Cf. *BHL.* 7376, 7377.

108. (Fol. 155v-157) De S. Augustino ep.
109. (Fol. 159-159v) De S. Felice et Adaucto.
110. (Fol. 159v-160v) De S. Paulino Treverensi archiep.
111. (Fol. 160v-161v) De S. Aegidio conf.
112. (Fol. 161v-162v) De S. Antonino conf. (immo mart. Apamiis in Gallia).
113. (Fol. 162v-163v) De S. Mansueto conf. (ep. Tullensi).
114. (Fol. 163v-164) De S. Magno conf. (ab Faucensi).
115. (Fol. 164v-165) De S. Evorcio.
116. (Fol. 168v-169) De S. Gorgonio (mart. Nicomediensi).
117. (Fol. 171-171v) De SS. Protho et Iacincto.
118. (Fol. 173-174) In exaltatione sanctae crucis.
119. (Fol. 177-177v) De S. Lamperto ep. et mart.
120. (Fol. 178v-179v) In die S. Mathaei apost.
121. (Fol. 180v-181v) De S. Mauricio et sociis suis.
122. (Fol. 181v-182) De S. Tecla virg.

Palat. 477. **123.** (Fol. 182v-184) De S. Ruperto ep. Wormaciensi.
124. (Fol. 184-185v) De SS. Cosma et Damiano mart.
125. (Fol. 185v-186) De S. Wenczeslao mart. Bohemorum regi.
126 (Fol. 188v-189v) De S. Ieronimo conf.
127. (Fol. 189v-190v) De S. Remigio.
128. (Fol. 190v-191) De S. Leodegario mart.
129. (Fol. 191-192) Duorum Ewaldorum martyrum.
130. (Fol. 192-192v) De S. Francisco confessore, patre ordinis Minorum.
131. (Fol. 193-193v) De SS. Sergio et Bacho mart.
132. (Fol. 193v-195) De S. Dyonisio et sociis eius.
133. (Fol. 195-196) De S. Gereone cum sociis suis.
134. (Fol. 196-197) De S. Kalixto papa.
135. (Fol. 197-198v) De S. Gallo ab.
136. (Fol. 198v-199v) De S. Florentio ep. (*BHL.* 3045).
137. (Fol. 199v-200v) Lucae evang.
138. (Fol. 200v-202) De S. Ianuario et sociis eius.
139. (Fol. 202-203v) Undecim milium virginum.
140. (Fol. 203v-205) De S. Severo ep. (Ravennate).
141. (Fol. 205-205v) De S. Severino Coloniensi ep.
142. (Fol. 205v-206) De SS. Crispino et Crispiniano.
143. (Fol. 206-207) De S. Amando ep. (Traiectensi).
144. (Fol. 207-208v) In die SS. Symonis et Iudae apost.
145. (Fol. 208v-209v) De S. Narcisso ep. (Gerundensi).
146. (Fol. 211-211v) De S. Eustachio.
147. (Fol. 211v-212v) De S. Pirminio conf.
148. (Fol. 212v-213) De S. Leonhardo ab.
149. (Fol. 213-213v) De S. Willebrordo conf.
150. (Fol. 213v-214v) Quatuor Coronatorum.
151. (Fol. 214v-215) De S. Theodoro mart.
152. (Fol. 215-216) Martini papae et mart.
153. (Fol. 216-218, 219v-221, 221v-223v) De S. Martino ep.
154. (Fol. 218-219v) De S. Briccio ep.
155. (Fol. 221-221v) De S. Othmaro.
156. (Fol. 223v-225) De S. Elyzabeth regina.
157. (Fol. 225-225v) De S. Columbano ab.
158. (Fol. 225v-227v) De S. Caecilia virg. et mart.
159. (Fol. 227v-228v) De S. Clemente mart.
160. (Fol. 228v-229) De S. Crisogono mart.

161. (Fol. 229^v-231) De S. Katherina virg. et mart.
162. (Fol. 231-231^v) De S. Lino papa et mart.
163. (Fol. 231^v-232) De S. Conrado Constanciensi ep.
164. (Fol. 269-269^v) In festo nivis gloriosae Virginis Mariae.
165. (Fol. 278^v-281) De S. Ioachim.

CODEX 482

Membraneus, foliorum A-C (chartac.) et sign. 191 formae non omnino eiusdem (circ. 0^m,23 × 0,16). Constat simul adunatis codicillis exaratis saec. XI-XIV.

Nonnulli ex his codicillis fuerunt aliquando Schonaugienses. Cf. fol. 1, 148, 191^v, manu saec. XV : *Iste liber est Beate Marie Virginis in Schonaugia, Cisterciensis ordinis, Wormaciensis diocesis.*

1. (Fol. 17^v, saec. XI/XII) <Miraculum B. V. Mariae> = *Mir. BVM.* 1326+911.

2. (Fol. 63^v-64^v, saec. XI extr.) <Relatio Treverensium de passione et inventione ss. mm. Thyrsi, Bonifatii et sociorum> = *BHL.* 8282, 8283.

Sequuntur (fol. 64^v-65, saec. XI extr.) litterae Udonis archiepiscopi in quibus de eadem inventione ; quas ex hoc codice ed. O. Holder-Egger, in *Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde,* t. XVII (1892), p. 489.

CODEX 582

Membraneus, foliorum 155 (0^m,282×0,217), exaratus variis manibus saec. IX/X. Fol. 1 manu saec. XV : *Iste liber pertinet ad librariam Sancti Martini ecclesie Maguntinensis. M. sindicus subscripsit 1479.*

1. (Fol. 1-3) Vita sive transitus S. Gaugerici ep. et conf. = *BHL.* 3287.

Sequitur (fol. 3-3^v) alia recensio duorum Miraculorum, quae etiam leguntur in Vita *BHL.* 3286, c. 13 et 14, et in Vita *BHL.* 3289, lib. III, c. 1 et 3.

I. Inc. *Post excessum autem beati Gaugerici successit in sede pontificali Cameracensis ecclesiae Bertoaldus, ex Francorum praecelsae nobilitatis prosapia vir apostolicus* — Des. *ac indesinenter cotidie Deo vota solvuntur.*

II. Inc. *Procedente igitur tempore, cum in die sacra eius memoria cultu dignissimo frequentaretur* — Des. *liberum abire permisit, dans ei ratum consilium, quatinus beati Quintini martyris limen adiret et suo sceleri ignoscenda rogaret. Quod ut fecit, et praesentibus poenis est subtractus, et forsan a morte perpetua liberatus, adiuvante Domino... Amen.*

Palat. 582. **2**. (Fol. 3^{v}-4) Vita S. Ursmari ep. et conf. Christi = *BHL*. 8417.

Reliquis omissis, des. in media pagina : *Domino interroganti gloriosae praebentis confessionis respon|* (= *P. L.*, col. 349 D).

3. (Fol. 126-139) Amphilochii episcopi Ichonii Vita et miracula sancti patris nostri Basilii archiep. Cappadociae = *BHL*. 1023.

4. (Fol. 141^{v}-153) Huius imitabilis conversionis actuumque et morum vitam et paenitentiae magnum virileque certamen venerabilis Mariae Aegyptiacae,qualiter in heremo expleverit tempora vitae,de graeco transtulit in latinum Paulus venerabilis diaconus sanctae Neapolis ecclesiae = *BHL*. 5415.

Deest prologus interpretis.

5. (Fol. 153^{v}-154) Passio S. Simphoriani mart. = *BHL*. 7967.

Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *de illo vestibulo ferialis ergastulo cum aeterno rege* (= *Act. SS.*, num. 7 med.).

CODEX 588

Chartaceus, foliorum sign. 207 (0^{m},285×0,205), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 27^{v}-31^{v}) Tractatus de nominibus apostolorum domini nostri Iesu Christi.

Tractatus Bernardi Guidonis, de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 378[2].

2. (Fol. 32-58) Tractatus de nominibus discipulorum domini nostri Iesu Christi.

Tractatus eiusdem, de quo ibid., p. 378[3].

CODEX 617

Foliorum A et sign. 165. Constat tribus codicibus simul compactis.

I. Folia chartacea 1-79 bis (0^{m},223 × 0,152) exarata saec. XV.

1. (Fol. 1-16) Liber de purgatorio S. Patricii = *BHL*. 6510.

II. Folia membranea 80-92 (0^{m},218 × 0,158) exarata saec. XIII.
Erant saec. XV in. *Iohannis plebani ad S.Mauricium in Augusta* (fol. 80).

2 (Fol. 81-88) Vita S. Herhardi conf. = *BHL*. 2590.

Deest prologus. — Omisso epilogo libri I (*Act. SS.*, num. 25) et principio libri II (ibid., num. 1), inserta est hoc loco (fol. 85^{v}) rubrica : *In translatione S. Herhardi.*

3. (Fol. 88-92^{v}) In translatione S. Herhardi.

Longa et pia adhortatio, in qua nihil narrationis invenitur. Sola haec notanda erant (fol. 89) : *Hodie beati patriarchae Iacob benedictio dedit effectum, cum leonis de tribu Iuda catulus Leo papa ad*

praedam ascendit et leoninis effossum manibus beatum Herhardum, depraedato titulo, laetus victor transtulit. Transtulit confessor confessorem, sacerdos sacerdotem, papa pontificem... PALAT. 617.

Inc. *Praesentis diei festivitas ad virtutum nos accendit gaudia* — Des. *ubi Dominus eius aeternum posside[re]t regnum, cui est honor... Amen.*

CODEX 619

Membraneus, foliorum 77 (0m,193 × 0,128), exaratus variis manibus saec. XII-XIV. Documenta **1-6** exarata sunt saec. XIII.

1. (Fol. 32v-33v) Miraculum de purificatione B. Mariae = *Mir. BMV.* 1273.

2. (Fol. 33v) Item miraculum de B. Virgine = *Mir. BVM.* 1087.

3. (Fol. 58v-59) De Thayde.

Brevis epitome, quae inc. *Erat quaedam meretrix valde speciosa...* Cf. *BHL.* 8012.

4. (Fol. 59-59v) De monacho Malcho.

Brevis epitome, quae inc. *Monachus quidam Malchus, dum cum multis aliis a Sarracenis capitur...* Cf. *BHL.* 5190.

5. (Fol. 60v-61v) De S. Iacobo = *BHL.* 4066.

Deest prologus.

6. (Fol. 61v-68v) <Miracula B. Mariae Virginis> = *BHL.* 5357, prologus et c. 1-16.

7. (Fol. 69-69v, saec. XIII/XIV) Versus de apostolis.

Sunt omnino 17.

Inc. *Petrus in Roma fidei conspersit aroma...*

Des. *Vota patronorum dent nobis regna polorum.*

CODEX 701

Chartaceus, foliorum sign. 412 (circ. 0m,298×0,210), exaratus variis manibus saec. XV. His duos tomos fecerunt (fol. 1-215, 216-412).

(Fol. 179) Sermo de B. Virgine.

Inc. *Miraculum virginis Mariae de citatione finalis tubae ad iudicium, scilicet de quodam fratre nostri ordinis, qui coram Dei iudicio fuit citatus dum infirmaretur. Qui valde devotus erat Virginis Mariae...* Invocata ab ipso B. Virgo guttam de sanguine Christi in statera iudicis super bona opera fratris illius ponit atque ita salvatur frater ille.

CODEX 714

Chartaceus, foliorum A et sign. 1-260 (0m,21 × 0,13), exaratus saec. XV.

PALAT. 714. (Fol. 225ᵛ-254ᵛ) <Translatio S. Antonii ab.> = *BHL*. 612.

CODEX 717

Chartaceus, foliorum 149 (0ᵐ,204 × 0,149), exaratus variis manibus saec. XV. Fol. 140 manu saec. XV: *Fratrum est canonicorum regularium monasterii Kirssgarten circa Wormaciam,* et additum est saec. XVII: *Maius Franckenthal.*

(Fol. 139-139ᵛ) Miraculum bonum beatae virginis Katherinae.

Inc. *De sancta Katherina Petrus Ravennensis scribit : Antistes quidam Mediolanensis, nomine Sabinus, post gloriosam Virginem Mariam beatam Katherinam in praecipua devotione habuit* — Des. mendose : *quae suo devoto eam mutuavit. Huius quoque gloriosi episcopi memoria anulus et cartula episcopus Mediolanensis usque hodie servatur. Deo gratias.* Cf. *BHL*. 1682, 1683.

CODEX 828

Membraneus (praeter folia chartacea A, B et 175-188), foliorum A, B et sign. 188. Constat simul compactis aliquot codicibus et codicillis exaratis saec. XI/XII-XV.

Fol. 89-174 (0ᵐ,308 × 0,230) exarata saec. XI/XII.

Fol. 173 descriptae sunt manu saec. XII notae dedicationum Mindenses ed. ab A. REIFFERSCHEID, in *Sitzungsberichte der phil.-hist. Classe der kais. Akademie der Wissenschaften,* t. LVI (Wien, 1867), p. 545.

(Fol. 173ᵛ-174ᵛ) <Vita S. Alexii conf.> = *BHL*. 296.

CODEX 844

Chartaceus, foliorum A et sign. 261 (0ᵐ,289 × 0,205), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

1. (Fol. 1-5ᵛ) <Vita S. Pauli primi eremitae> = *BHL*. 6596.
2. (Fol. 5ᵛ-39) Vita S. Anthonii = *BHL*. 609.

   Deest epilogus Evagrii.
3. (Fol. 39ᵛ-90) <Rufini Historia monachorum> = *BHL*. 6524.
4. (Fol. 90-94) Vita Malchi captivi monachi = *BHL*. 5190.
5. (Fol. 94-98) De S. Frontino = *BHL*. 3192.
6. (Fol. 98-100ᵛ) De quodam fratre qui habebat unicam filiam nomine Marinam = *BHL*. 5528.

   Inc. *Frater erat quidam saecularis...*
7. (Fol. 100ᵛ-101ᵛ) <Narratio ex Vitis patrum> = *BHL*. 6527, lib. XVIII, c. 19.

8. (Fol. 101^{v}-103) De Thaysi meretrice = *BHL.* 8012. Palat. 844.

9. (Fol. 103-237^{v}) De verbis seniorum = *BHL.* 6527, 6529.

Quaedam sunt omissa. — Continuo subiunctae sunt (fol. 237^{v}-252) narrationes ex aliis libris de Vitis patrum, praesertim ex *BHL.* 6531 desumptae. Primae sunt *BHL.* 6531, c. I, §§ 1, 2, 4 ; ultimae *BHL.* 6531, c. XL, c. XLI, § 1.

CODEX 845

Membraneus, foliorum 194 (0^{m}, 315×0,213), exaratus saec. IX.

1. (Fol. 1-20^{v}) Vita sancti ac beatissimi patroni[s] nostri Martini ep. atque conf. = *BHL.* 5610.

2. (Fol. 20^{v}-22) Severi epistola ad Eusebium presbyterum, postea episcopum = *BHL.* 5611.

3. (Fol. 22^{v}-24^{v}) Alia eiusdem ad Aurelium diaconem = *BHL.* 5612.

4. (Fol. 24^{v}-27^{v}) Epistola Severi Sulpici ad socrum suam Bassulam, qualiter S. Martinus de hoc mundo recesserit = *BHL.* 5613.

5. (Fol. 27^{v}-44^{v}) Dialogus Severi = *BHL.* 5614.

6. (Fol. 44^{v}-54^{v}) Liber III de vita S. Martini = *BHL.* 5615.

7. (Fol. 54^{v}-64) Dialogus secundus de vita S. Martini ep. = *BHL.* 5616.

Omissum est caput de S. Briccio, quod legitur infra, 9.

8. (Fol. 64-67) <Tituli metrici de S. Martino>.

E. Le Blant, *Inscriptions chrétiennes de la Gaule*, t. I (Paris, 1856), p. 228 sqq.

9. (Fol. 67^{v}-69) <Narratio de S. Briccio> = *BHL.* 5616, c. 15.

Usque ad *caena debetur.*

10. (Fol. 69-70^{v}) Vita sancti ac beatissimi Briccii ep. et conf. = *BHL.* 1452.

11. (Fol. 70^{v}-71^{v}) Epistula de transitu S. Martini ep. = *BHL.* 5619, 5620.

12. (Fol. 71^{v}-72) Item versiculus (*corr.* sermo) de transitu S. Martini = *BHL.* 5621.

13. (Fol. 72-72^{v}) Item alius (*add. corr.* sermo) S. Ambrosii de transitu (*cod.*-tem) S. Martini = *BHL.* 5622.

14. (Fol. 72^{v}-73^{v}) Item alius, quando corpus eius translatum est = *BHL.* 5623.

PALAT. 845. **15.** (Fol. 74-141) Opus Paulini Petricordiae de vita S. Martini ep. versibus = *BHL*. 5617.

Deest prologus.

16. (Fol. 143-186^v) Opus Furtunati presbyteri de vita S. Martini ep. = *BHL*. 5624.

In extrema parte folii 193 manu saec. X haec : *De relevatione sancti Stephani Ruodolf.*

Fol. 193^v et fol. 194 (quod est lacerum) multa nullius momenti absque ullo ordine variis manibus scribi coepta.

Fol. 194 manu saec. X : *Revelationem sancti Stephani. Abbas Ruodolf.*

CODEX 846

Membraneus, foliorum 141 (0^m,365 × 0,280). Constat simul compactis duobus codicibus.

I. Folia 1-61 paginis bipartitis exarata variis manibus saec. X. Aliquot folia, praesertim fol. 1 et 2, lacera sunt et umore partim corrupta. Fol. 9^v manu saec. XIV descriptus est index Vitarum quae leguntur fol. 2^v-61^v.

II. Folia 62-141 paginis bipartitis exarata saec. X in. Antequam perierunt ultima folia, inerant Vitae sanctorum seu documenta hagiographica quinquaginta, quorum indicem ipse librarius descripsit fol. 62. Ex quo elencho constat periisse libellos XLVIIII^{um} *Passio S. Gregorii presbyteri* (dec. 21) et L^{um} *Passio S. Victoriae* (dec. 23)

Vid. quae de codice scripsit A. DUFOURCQ, in *Mélanges d'archéologie et d'histoire*, t. XXVI (Paris-Rome, 1906), p. 44-65.

1. (Fol. 1) Passio S. Floriani = *BHL*. 3055. Maii 4.

2. (Fol. 1-2^v) Passio S. Hermetis Aug. 28.

Inc. *Regnante igitur Traia*<*no*> *principe impiissimo, multi et* <*in*>*numerabiles populi per fidem Christi* <*palmam*> *meruere martyrii* — Des. *V. kal. septembris feliciter migravit ad Christum. Corpus vero illius soror eius Theodora valde illustris femina digno honore collegit et in Salaria veteri non longe ab urbe Roma debita veneratione sepelivit. Per quem dominus noster Iesus Christus non solum ibidem, verum etiam ubicumque eius reliquiae sunt deportatae, virtutes et sanitates plurimas operari dignatus est. Cui sit gloria... Amen.*

3. (Fol. 2^v-9^v) De vita et passione B. Hemmerammi mart. = *BHL*. 2538. Sept. 22.

4. (Fol. 10-13) Passio S. Cyrici mart. = *BHL*. 1803. Ian. 13.

5. (Fol. 13-14^v) Actus vel Passio S. Vigilii ep. = *BHL*. 8603 Iun. 26.

6. (Fol. 14^{v}-18) Passio S. Margaritae virg. et mart. = *BHL*. 5303. Iul. 13. PALAT. 846.

7. (Fol. 18-20^{v}) Passio Ermagorae ep. cum sociis suis = *BHL*. 3838. Iul. 12.

8. (Fol. 21-24^{v}) Vita et passio, sed et miracula S. Landberti ep. = *BHL*. 4677. Sept. 17.

Subiunctus est (fol. 24^{v}-25) satis longus epilogus, in quo scriptor imperitiam suam excusat. Inc. *Ego quidem indignus servus, largiente Domino, degessi aliquid de opus optatum. Precor prudentissimos lectores ut simplicitatem nostri sermonis non usquequaque dispiciat* — Des. *Pietas tua succurrat me insipientem in saecula. Tibi laudes cum gloria.*

9. (Fol. 25-47) Vita S. Galli conf. Christi = *BHL*. 3247-3249.

Deest prologus.

10. (Fol. 47-55) Huius imitabilis conversionis actuumque et morum, vitam et paenitentiae magnum virileque certamen venerabilis Mariae Aegyptiacae, qualiter in heremo expleverit tempora vitae, de graeco transtulit in latinum Paulus venerabilis diaconus sanctae Neapolis ecclesiae = *BHL*. 5415.

Deest prologus interpretis.

11. (Fol. 55-58^{v}) <Conversio Theophili vicedomini> = *BHL*. 8121.

12. (Fol. 59-61^{v}) Vita sancti ac beatissimi Goaris conf. = *BHL*. 3565.

---

13. (Fol. 62^{v}-58^{v}) I. Passio beatissimae Martinae martyris Christi, quae passa est in urbe Roma = *BHL*. 5588. Ian. 1.

14. (Fol. 69-69^{v}) II. Passio S. Concordii mart. = *BHL*. 1906. Ian. 1.

15. (Fol. 69^{v}-70^{v}) III. Passio S. Pontiani mart. = *BHL*. 6891. Ian. 14.

16. (Fol. 70^{v}-71) IV. Passio B. Felicis presb. Nolani = *BHL*. 2885. Ian. 14.

17. (Fol. 71-74) V. Passio B. Marcelli papae et mart. = *BHL*. 5235. Ian. 16.

18. (Fol. 74-79) VI. Actae (*corr.* Acta) et Passio B. Anastasii mart. ex Persida civitate = *BHL*. 408. Ian. 22.

Palat. 846. **19.** (Fol. 79v-81) VII. Passio B. Blasii Christi martyris = *BHL.* 1371a. Febr. 3.

Des. ut indicatum est supra, p. 34[5].

20. (Fol. 81-83v) VIII. Passio ss. mm. XL = *BHL.* 7538. Mart. 9.

21. (Fol. 83v-84) VIIII. Vita seu transitus S. Iohannis Penariensis = *BHL.* 4420. Mart. 19.

22. (Fol. 84-86) X. Passio S. Torpetis mart. = *BHL.* 8307. April. 28.

23. (Fol. 86-89) XI. Passio S. Alexandri papae et aliorum sanctorum = *BHL.* 266. Maii (3).

24. (Fol. 89-90) XII. Passio S. Gurdiani mart. = *BHL.* 3612. Maii 10.

25. (Fol. 90-94v) XIII. Passio SS. Nerei et Achillei = *BHL.* 6058-6066. Maii 12.

26. (Fol. 94v-95) XIIII. Relatio Pastoris presb. tituli Sanctae Potentianae ad Timotheum presb. = *BHL.* 6991. Maii 19.

27. (Fol. 95-96) XV. Passio S. Cononis mart. = *BHL* 1912. Maii 20.

28. (Fol. 96-97v) XVI. Passio S. Bonifatii mart. = *BHL.* 1413. Iun. 2.

29. (Fol. 97v-99v) XVII. Passio ss. mm. Primi et Feliciani = *BHL.* 6922. Iun. 8.

30. (Fol. 99v-100v) XVIII. Passio S. Gethulii mart. et aliorum sanctorum martyrum = *BHL.* 3524. Iun. 9.

Inc. *Amanti, Curialis et Primitivi. Iam quasi...*

31. (Fol. 100v-101v) XVIIII. Passio ss. mm. Basilidis, Tripodis et Mandalis = *BHL.* 1019. Iun. 12.

32. (Fol. 101v-103v) XX. Passio ss. mm. Viti, Modesti et Crescentiae = *BHL.* 8712. Iun. 15.

33. (Fol. 103v-105v) XXI. Passio ss. mm. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238. Iun. 26.

34. (Fol. 105v-106) XXII. Passio S. Symphorosae uxore B. Gethuli mart. cum septem filiis = *BHL.* 7971. Iun. 27.

35. (Fol. 106v-107v) XXIII. Passio ss. mm. Processi et Martiniani = *BHL.* 6947. Iul. 2.

36. (Fol. 107v-108v) XXIIII. Passio SS. Rufinae et Secundae = *BHL.* 7359. Iul. 10.

37. (Fol. 108v-109) XXV. Passio S. Felicitatis cum VII filiis suis = *BHL.* 2853. Iul. 10.

38. (Fol. 109-109v) XXVI. Sermo B. Praxedis = *BHL*. 6920. Iul. 21. PALAT. 846.

39. (Fol. 109v-111) XXVII. Vita S. Victorini mart. = *BHL*. 7659. Iul. 24.

40. (Fol. 111-111v) XXVIII. Passsio ss. mm. Simplicii, Faustini et Beatricis = *BHL*. 7790. Iul. 29.

41. (Fol. 111v-112) XXVIIII. Acta et Passio B. Felicis mart. atque pont. urbis Romae via Portuense = *BHL*. 2857. Iul. 29.

42. (Fol. 112-113v) XXX. Passio B. Seraphiae virg. = *BHL*. 7586. Iul. 29.

43. (Fol. 113v-115) XXXI. Vita S. Donati ep. = *BHL*. 2289. Aug. 7.

44. (Fol. 115-116v) XXXII. Unde supra = *BHL*. 2304.

45. (Fol. 116v-120) XXXIII. Passio S. Susannae = *BHL*. 7937. Aug. 11.

46. (Fol. 120-120v) XXXIIII. Passio beatissimi Eupli mart. et levitae = *BHL*. 2729. Aug. 12.

47. (Fol. 120v-121) XXXV. Passio Eusebii presb. in Roma = *BHL*. 2740. Aug. 14.

48. (Fol. 121-122v) XXXVI. Passio S. Agapiti = *BHL*. 125. Aug. 18.

49. (Fol. 122v) XXXVII. Passio S. Iacynti diaconi = *BHL*. 4053. Sept. 9.

50. (Fol. 122v-125v) XXXVIII. Passio beatissimi Cypriani et Iustinae = *BHL*. 2047, 2050. Sept. 14.

51. (Fol. 125v-128v) XXXVIIII. Passio beatissimi martyris Luciae et Geminiani = *BHL*. 4985. Sept. 16.

52. (Fol. 128v-130) XL. Passio S. Calixti papae = *BHL*. 1523. Oct. 14.

53. (Fol. 130-133) XLI. Passio bb. mm. Simproniani, Claudii, Nicostrati, Castorii et Simplicii = *BHL*. 1837. Nov. 8.

54. (Fol. 133-135) XLII. Passio S. Theodori mart. = *BHL*. 8077. Nov. 9.

55. (Fol. 135-136v) XLIII. Passio beatissimi Mennae mart. = *BHL*. 5921. Nov. 11.

56. (Fol. 136v-137) XLIIII. Expositio Gregorii ep. Turonensis ecclesiae miraculorum B. Clementis mart. atque pont. = *BHL*. 1855.

Inc. *In divinis voluminibus...*

Palat. 846. **57.** (Fol. 137-137^v) XLV. Item aliud miraculum eiusdem = *BHL.* 1857.

58. (Fol. 137^v-139) XLVI. Passio S. Barbarae mart. = *BHL.*913. Dec. 4.

59. (Fol. 139-140^v) XLVII. Acta S. Nicolai ep. Myrensi atque Lycium mytropoleos = *BHL.* 6119. Dec. 6.

60. (Fol. 140^v-141^v) XLVIII. Passio S. Savini ep. et mart. = *BHL.* 7451. Dec. 7.

Foliis perditis, des. mutila : *dixit* : " *Gloria tibi, Domine, quia dignaris me vocare inter servos tuos.* „ *Et perrexit ad domum Venustiani viri* (Baluzius, c. 10 med.).

CODEX 847

Membraneus, foliorum 117 (0^m,321×0,226), paginis bipartitis exaratus saec. XIII/XIV.

Totum implet (fol. 1-117) " novum passionale editum a predicatore quodam „, id est *Legenda aurea.*

Desunt aliquot capita, v. g. 168 (163), 180-183 (175-177).

CODEX 848

Membraneus, foliorum 296 (0^m,320×0,227), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Fol. 295^v manu saec. XV : *Donavi hunc librum Domino Iesu Christo et fratribus Sancti Spiritus de Ferraria. Et ego Bartholomeus de Bastarolis de Ferraria, canonicus maioris ecclesie Fer*<*r*>*ariensis, et scripsi manu mea propria millexímo quadragentesimo quarto, decimo mensis marcii dicti millexími,* tum altera manu saec. XV : *Iste liber est loci Sancti Spiritus de Feraria.*

Insunt **1.** (Fol. 1-285) *Legenda aurea.*

2. (Fol. 285-285^v) De S. Pelagia.

Legendae aureae c. 150 (145), quod supra erat omissum.

3. (Fol. 286-289^v) De S. Clara = *BHL,* 1817.

4. (Fol. 289^v-294) De S. Francisco = *BHL.* 3130.

Omissum erat supra in *Legenda.* Deest ultima pars.

5. (Fol. 294-294^v) De S. Margarita dicta Pelagius = *BHL.* 5523.

Omissum erat supra in *Legenda.*

CODEX 849

Membraneus, foliorum A et sign. 298 (0^m,270×0,178), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Continet (fol. 1-296^v) *Legendam auream.*

CODEX 850

Palat. 850.

Foliorum 121 (0m,275×0,190). Constat simul compactis duobus codicillis.

I. Folia 1-66 membranea, exarata saec. XV. Inest " Liber passionarii per anni circulum „ (fol. 1).

1. (Fol. 1-2v) Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428.

Praemissus est prologus de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 67[71].

2. (Fol. 2v-6v) Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8136.

3. (Fol. 6v-10v) Passio ss. mm. Chrisanti et Dariae = *BHL.*1787.

4. (Fol. 10v-14v) Passio S. Adriani mart. = *BHL.* 3744.

5. (Fol. 14v-15v) Passio S. Anastasiae virg. et mart. et S. Grisogoni mart. et aliorum multorum = *BHL.* 1795.

Deest prologus. — Reliquis omissis, des. mutila : *Agebat enim ut Anastasia moreretur et ille omnium facultatum eius dominus permaneret* (Mombritius, fol. 201, col. 2 med.).

6. (Fol. 18-19) Passio S. Luciae virg. et mart. = *BHL.* 4992.

7. (Fol. 19-22) Passio S. Eustachii et sociorum eius = *BHL.* 2760.

8. (Fol. 22-27) Passio S. Caeciliae virg. et mart. = *BHL.* 1495.

9. (Fol. 27-29v) Passio S. Clementis papae et mart. = *BHL.* 1848, 1855, 1857.

10. (Fol. 29v-32) Passio S. Stephani papae et mart. = *BHL.* 7845.

11. (Fol. 32-32v) Passio ss. mm. Sixti, Felicissimi et Agapiti = *BHL.* 7801.

12. (Fol. 32v-34v) Passio ss. mm. Firmi et Rustici = *BHL.* 3020, 3021.

13. (Fol. 34v-36) Passio S. Laurentii levitae et mart. = *BHL.* 4753.

Inc. *Postquam beatus Sixtus urbis Romae episcopus martyrii coronam adeptus consummavit agonem, venerunt milites* — Des. *Iam hora vespertina sepelierunt eum in crypta in via Tyburtina in praedio Cyriacae viduae in agro Verano IV iduum augustarum, regnante Domino... Amen.*

14. (Fol. 36-37) Passio S. Ypoliti mart. = *BHL.* 3961.

Inc. *Sanctus Ypolitus et Iustinus presbyter, cum sepelissent corpus beati Laurentii martyris, ieiunaverunt...*

15. (Fol. 37-38v) Passio S. Agapiti mart = *BHL.* 125.

16. (Fol. 38v-42) Passio ss. mm. Proti et Iacincti = *BHL.* 2667.

17. (Fol. 42-44v) Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 5690.

Palat. 850. **18.** (Fol. 44^{v}-45^{v}) Passio ss. mm. Cosmae et Damiani = *BHL.* 1967.

19. (Fol. 45^{v}-47) Passio S. Calixti papae et mart. = *BHL.* 1523.

20. (Fol. 47-48^{v}) Passio S. Zenonis mart. = *BHL.* 8999.

21. (Fol. 48^{v}-49^{v}) Passio ss. mm. Abdon et Sennen = *BHL* 6884 et 6.

22. (Fol. 49^{v}-52^{v}) Passio ss. apost. Simonis et Iudae = *BHL.* 7750, 7751.

23. (Fol. 52^{v}-54^{v}) Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1002.

24. (Fol. 54^{v}-55) Passio S. Felicis papae et mart. = *BHL.* 2857.

25. (Fol. 55-55^{v}) In festo exaltationis sanctae crucis = *BHL.* 4178.

26. (Fol. 55^{v}-56) Passio S. Cornelii papae et mart. = *BHL.* 1958.

27. (Fol. 56-57^{v}) Passio ss. mm. Septem Dormientium = *BHL.* 2313.

28. (Fol. 57^{v}-59^{v}) Passio ss. mm. Quattuor Coronatorum = *BHL.* 1837.

29. (Fol. 59^{v}-61) Passio S. Theodori mart. = *BHL.* 8077.

30. (Fol. 61-62^{v}) Passio S. Mennae mart. = *BHL.* 5921.

31. (Fol. 62^{v}-63) Passio S. Philippi apost. = *BHL.* 6817.

II. Folia 67-121 chartacea, exarata saec. XVI.

Fol. 67 manu saec. XVI extr.: *Canonicorum Moguntiae.*

Insunt duo opera hagiographica quorum, utpote quae an. 1515 et 1516 sint composita, satis erit titulos exscripsisse.

32. (Fol. 75-108^{v}) Rhabani Mauri Magnencii Moguntine sedis archiepiscopi Vita per Ioannem Tritemium abbatem Herbipolensem ad gloriam Dei nuper edita.

33. (Fol. 110-121^{v}) B. Maximi nobilis ecclesie Moguntine quondam episcopi Vita per Ioannem Tritemium abbatem noviter edita.

Codex 851 iam anno 1798 in bibliotheca deerat. Erat is chartaceus, formae magnae, foliorum 114. Ut docet antiquus catalogus codicum manu scriptus, inerant, praeter anonymi Historiam Langobardorum (fol. 71 sqq.):

1. (Fol. 1 sqq.) Passio SS. Cyriaci, Largi et Smaragdi = *BHL.* 2063.

2. (Fol. 18 sqq.) Vita S. Galli = *BHL.* 3247 sqq.

3. (Fol. 36 sqq.) Vita S. Mauri = *BHL.* 5773.

4. (Fol. 46 sqq.) Vita S. Goaris = *BHL.* 3566.

5. (Fol. 60 sqq.) Vita S. Burchardi ep. Wormatiensis = *BHL.* 1486.

Codex 852 etiam anno 1798 deerat. Erat membraneus, formae mediocris, PALAT. 852.
foliorum 77. Inerant cum homeliae quaedam, tum etiam :

1. (Fol. 1 sqq.) Narratio de imagine Berytensi = *BHL.* 4230.
2. (Fol. 5 sqq.) Sermo de S. Matthia apost. = *BHL.* 5695.
3. (Fol. 15 sqq.) Passio duodecim fratrum = *BHL.* 2297.
4. (Fol. 23 sqq.) Passio S. Marci evang. = *BHL.* 5276.
5. (Fol. 27 sqq.) Sermo de S. Barnaba apost. = *BHL.* 985.
6. (Fol. 34 sqq.) Passio S. Mercurii = *BHL.* 5933 vel 5934.
7. (Fol. 51 sqq.) Sermo de S. Luca evang. = *BHL.* 4973.
8. (Fol. 58 sqq.) Passio S. Basilidis = *BHL.* 1020.

CODEX 853

Chartaceus, insertis quibusdam membranis, foliorum sign. 31 (0^{m},382 × 0,274), paginis bipartitis exaratus saec. XIV/XV.

1. (Fol. 1-3^{v}) Vita B. Pauli heremitae = *BHL.* 6596.

2. (Fol. 3^{v}-21^{v}) Vita gloriosissimi ac magnifici conf. B. Anthonii Aegyptiorum heremita<e> = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii.

3. (Fol. 21^{v}-28^{v}) Inventio sanctissimi abbatis Anthonii a B. Ieronimo de graeco in latinum translata, facta a Theophilo ep. Constantinopoleos 3° idus iunii = *BHL.* 612.

4. (Fol. 28^{v}-30) Translatio beatissimi Anthonii abbatis de sepulto loco in ignoto permissoque sed Christi reperto = *BHL.* 613.

5. (Fol. 30-31^{v}) <Narrationes de S. Antonio ab.>

Ex priore parte Vitae de qua supra, p. 34[2]. — Inc. *Beatus Anthonius abbas cum esset in civitate Patras in monasterio, non valebat servitium Dei implere, sicut ipse affectabat* — Pagina non impleta, des. *et veniebant ad eos cottidie apportantes quae eis erant necessaria.*

CODEX 854

Membraneus, foliorum 58 (0^{m},264 × 0,188), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Insunt (fol. 1-28, 28-33^{v}, 33^{v}-58^{v}) epistulae tres spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3866-3868.

CODEX 855

Chartaceus, insertis membranis, foliorum 231 (circ. 0^{m},198 × 0,148). Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis saec. XV.

Inest (fol. 1-39^{v}) Pseudo-Eusebii epistula de morte S. Hieronymi *BHL.* 3866.

PALAT. 856.

CODEX 856

Membraneus, foliorum 24 (0^m,251 × 0,199), exaratus saec. X extr.

1. (Fol. 1^v-15^v) <Miracula S. Stephani protomartyris facta in insula Minorica> = *BHL*. 7859.

Des. *ut universus orbis terrarum caritatis fraglaret incendio ad exurendam infidelitatis silvam.*

2. (Fol. 16-23^v) <Miracula S. Stephani protomartyris facta Uzali> = *BHL*. 7860.

3. (Fol. 23^v-24) <Miraculum S. Stephani protomartyris factum Uzali> = *BHL*. 7861, cap. III.

P. L., t. XLI, col. 849-50.

CODEX 857

Membraneus, foliorum 84 (0^m,277 × 0,202), paginis bipartitis exaratus saec XIV.

Fol. 1^v-2 depictum est stemma genealogicum S. Hedwigis, hoc praefixo lemmate: *Hii sunt quasi quidam nobiles arborum rami inter quos pululavit et de quibus nascendo processit flos ille pulcherrimus beata Hedwigis fructibus generosis venustus.* Cf. G. A. STENZEL, *Scr. rer. Silesiacarum*, t. II (1839), p. 115 sqq.

1. (Fol. 3-65) Vita B. Hedwigis quondam ducissae Sle(siae) = *BHL*. 3766.

2. (Fol. 65^v70) Legenda minor de vita B. Hedwigis quondam ducissae Slesyae = *BHL*. 3767.

Ante epilogum (*Domina mea...*) inserta est rubrica : *Explicit legenda maior et minor de sancta Hedwigi anno Domini M° CCC° consummata.*

In officiis, quae sequuntur, S. Elisabeth landgraviae et S. Hedwigis (fol. 71^v-77^v et 77^v-84^v) insunt lectiones :

3. (Fol. 72^v-77) < de S. Elisabeth>.

Inc. *Fuit igitur secundum genus saeculi Elyzabeth nobilibus orta natalibus. Cuius mater de conspicua et excellenti propagine* — Des. *Nam turba matronarum laetas fundebat lacrimas, sciens profecto animam directe volare ad Dominum et corpusculum post paululum mirificandum ex insignis vitae testimonio.*

4. (Fol. 78^v-83) <de S. Hedwige>.

Inc. *Omnis sermo Dei clipeus ignitus est* — Des. *pannum dictum kamlin magno cum gaudio suis artubus applicuit.*

CODEX 858

PALAT. 858.

Chartaceus, foliorum sign. 67 (0^m,268 × 0,198), exaratus saec. XV.
Inest (fol. 1^v-67) processus Bacheracensis de vita, martyrio, miraculis S. Werneri pueri. Cf. *BHL.*, p. 1277, n° 6.

CODEX 859

Chartaceus, foliorum sign. 114 (0^m,207 × 0,148), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-97^v) Liber collectus de gestis et translationibus trium regum = *BHL.* 5137.

Reliquis omissis, des. sub initio ultimi capitis : *summi regis servant regem coloni Colonie etc.*

CODEX 860

Membraneus, foliorum A, B et sign. 72 (0^m,193 × 0,119), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 16-19^v) <De B. Moyse eremita in Libya> = *BHL.* 6021.
2. (Fol. 21-29^v) <Vita S. Pauli primi eremitae> = *BHL.* 6596.
3. (Fol. 29^v-36^v) Vita S. Malchi captivi monachi a B. Hieronymo edita = *BHL.* 5190.
4. (Fol. 37-62) <Vita S. Hilarionis> = *BHL.* 3879.
5. (Fol. 62-72^v) <De S. Macario Alexandrino ab.> = *BHL.* 5098, 5097.

CODEX 861

Chartaceus, foliorum 139 (0^m,201×0,138), exaratus saec. XV.
Fol. 1, in margine superiore, manu saec. XVI : . . . . (una linea resecta) *Sororis Elisabetae de Bavaria.*

(Fol. 1-138) Extractio brevis et succincta perfectissimae vitae sanctissimaeque venerabilis ac devotissimae religiosae gloriosae memoriae nomine Coletae, ordinis Sanctae Clarae primae reformatricis et reparatricis inferius in terris... = *BHL.* 1869, 1870

CODEX 862

Foliorum 108. Constat tribus codicillis exaratis saec. XII et XV.

I. Folia 1-23 (0^m,198×0,145) chartacea, exarata saec. XV.

1. (Fol. 1-15) Vita S. Iuliani mart. = *BHL.* 4551.
2. (Fol. 17-18^v) Vita B. Marinae virg.

Inc. *Fuit quidam vir unicam habens legittimam filiam, nomine Marinam. Qui licet probus fuerit saecularis, tamen, uxore eius defuncta, ingressus est religionem* — Des. *Deus autem postea per merita beatae virginis Marinae multa miracula ibi dignatus est manifestare; cui sit laus... Amen.*

CODEX 863

Membraneus, foliorum sign. 1-64 [fol. 50 bis] et, nullo folio perdito, 116-127 (0^{m},138×0,097), exaratus saec. XIII/XIV (fol. 62^{v}-63^{v} saec. XV). Agglutinata sunt folia chartacea sign. 128-148 (0^{m},138×0,087) exarata saec. XVI.

(Fol. 1-61) Passiones sanctorum per circulum anni.

Sunt hae multae eaeque fere breves epitomae Vitarum bene notarum. Satis igitur superque erit eas paucissimis recensere, paulo pluribus tamen allatis de iis quae sunt sanctorum minus vulgatorum.

De vindicta Salvatoris (cf. *BHL.* 4221) et de Stephano protomartyre; Iohannes evangelista; Silvester papa; Basilius ep.; Paulus Thebaeus; Felix Nolanus; Marcellus papa; Mari[n]us et Martha; Fabianus; Sebastianus; Agnes; Vincentius; Timotheus; conversio S. Pauli; Brigida v.; Blasius; Agatha; Valentinus ep; Iuliana v. m.; Mathias apost; Perpetua et Felicitas; Martyres Sebasteni; Gregorius Magnus; Gerdrudis (fol. 10^{v}. Inc. *Beata Gerdrudis virgo filia fuit Pipini, qui maior domus erat...*); Benedictus Casin.; Ambrosius Mediol.; Maria Aegyptiaca; Georgius mart; Marcus evang.; Vitalis mart. Ravennas; Philippus et Iacobus apost.; Walpurgis (fol. 13^{v}. Inc. *Eodem quoque die celebratur festum sanctae Walpurgis, quae Christum secuta est cum duobus fratribus suis...*); Inventio crucis; Alexander, Eventius et Theodulus; Gordianus et Epimachus; Pancratius; Nereus et Achilleus; Gingolfus (fol. 15-15^{v}. Inc. *Vir Dei Gingilfus secundum saeculum nobilis Burgundia oriundus extitit...*); Victor et Corona; Potentiana; Urbanus papa; Petronella; Nicomedes; Marcell<in>us et Petrus; Bonifacius ep. Moguntinus (fol. 17. Inc. *Sanctus Bonifacius, claro Anglorum genere natus, in monasterio...*); Primus et Felicianus; Basilides; Nazarius et Celsus; Vitus; Marcus et Marcellianus; Albanus Moguntiae cultus (fol. 18^{v}-19. Inc. *Tempore impiissimi Honorii imperatoris Persarum in Kartagine orta altercatione...*); Iohannes et Paulus; Septem Dormientes; Petrus et Paulus apost.; Processus et Martinianus; Kilianus (fol. 21. Inc. *Sanctus Kilianus Scotus nobilis, monasterium ubi praelatus et presbyter extitit causa sanctioris vitae egressus...*); Margareta; Alexius; Maria Magdalena; Iacobus apost.; Christophorus; Simplicius, Faustinus et Beatrix; Inventio S. Stephani; Sixtus m.; Afra (fol. 26-26^{v}. Inc. *Sanctus Narcissus episcopus Ierosolimorum cum Felice diacono venit Augustam...*); Cyriacus diac.; Laurentius; Hippolytus; Agapitus; Bartholomaeus apost.; Augustinus ep.; Iohannes Baptista; Aegidius; Magnus conf. (fol. 30-30^{v}. Inc. *Sanctus itaque Magnus, qui et Magnoal-*

dus dicitur, sancti Galli quondam diaconus....) ; Prothus et Iacinctus ; Exaltatio crucis ; Lampertus ep. (fol. 32-32ᵛ. Inc. *Sanctus Lampertus, in civitate Traiectensi nobili prosapia ortus, peritissimis viris traditur...)* ; Mathaeus apost. ; Mauricius cum sociis ; Cosmas et Damianus ; Michael archangelus ; Hieronymus ; Remigius ep. Remensis ; Christina v. m. ; Dionysius ep. et soc. ; Gereo cum sociis ; Calixtus papa ; Gallus (fol. 39-39ᵛ Inc. *Parentes beati Galli Hiberniensis secundum Deum religiosi...)* ; Lucas evang. ; Undecim milia virginum ; Crispinus et Crispinianus ; Verena (fol. 41ᵛ-42. Inc. *Verena virgo Thebaea genere, Deo devota, in Italiam venire desiderans...)* ; Cyprianus ep. Carthag. ; Cornelius papa ; Hilarius ep. Pictav. ; Claudius, Asterius et socii ; Polycarpus ep. ; Quiriacus ep. m. ; Servatius (fol. 44. Inc. *Eo tempore quo rumor erat Hunos in Gallias bello transituros...)* ; Eustachius-Placidus ; Ianuarius presb. Antiochenus (fol. 45. Inc. *Iulianus imperator nequissimus cum christianos multos iecisset in vincula...)* ; Simphronisia (= Symphorosa) cum VII filiis ; Felicitas cum VII filiis ; Apollinaris ep. Ravennas ; Abdon et Sennen ; Tiburtius ; Iohannes Baptista (inventio capitis) ; Theodorus tiro ; Chrysogonus ; Simon et Iudas apost. ; Martinus ep. Turon. ; Bricius ep. ; Caecilia ; Clemens papa ; Katerina v. m. ; Andreas apost. ; X milia mart. ; Nicolaus ; Lucia v. m. Syracusana ; Odilia (fol. 56ᵛ-57. Inc. *Hodie quoque celebratur festum beatae Odiliae, cuius pater, Ethic nomine...)* ; Thomas apost. ; Brigida v. (iterum). PALAT. 863.

CODEX 865

Membraneus, foliorum 108 (0^m,280 × 0,208), exaratus saec. X/XI.

Erat olim *Codex fratrum in Kirssgarten prope Worm(atiam)* (fol. 2, saec. XIV/XV).

1. (Fol. 1ᵛ-64ᵛ) Liber vitae patrum opere Florenti Gregorii Turonici = *BHL.* 6541.

2. (Fol. 65-108ᵛ) Liber in gloria confessorum.

MG., Scr. rer. merov. t. I, p. 744-820.

Praeterea in indice, qui saec. XIII descriptus est fol. 1, recensetur ultimo loco " Vita Martini versifice „; quae periit.

CODEX 866

Membraneus, foliorum 128 (0^m,156 × 0,105), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XIV. Perierunt folia inter fol. 11 et 12.

1. (Fol. 1-88) <Gerardi de Fracheto Vitae Fratrum ordinis Praedicatorum>.

Ed. B. M. Reichert (1896), p. 7-304 — Foliis perditis, inc. mutilae in medio cap. 1 partis I: *vindicabo me de illis et veniam contra illos* (ed. Reichert, p. 7 extr.).

Sequitur (fol. 88-92) recensio posterior Chronici ordinis Praedicatorum edita apud REICHERT, t. c., p. 321-37.

2 (Fol. 92^{v}-100) <De S. Maria Oigniacensi>.

Inc. *Refert et scribit magister Iacobus de Vitriaco quod fuit in episcopatu Leodiensi, villa quae dicitur Nivella, iuvencula vita et nomine gratiosa Maria, quae ab infantia sua Deum diligere* — Des. *Retulit etiam mihi quidam alius quod in sompnis vidisset corpus eius quasi splendidissimum lapidem pretiosum permutatum. Anno itaque incarnati verbi M°. CC°. XIII°., IX° kal. iulii, in vigilia Iohannis Baptistae circa horam IX, dominica die, illa sancta anima circa XXXVI aetatis suae annum ad aeterni regni delata est palatium.* Cf. *BHL.* 5516.

3. (Fol. 103-104^{v}) De Amico et Amelio.

Inc. ut *BHL.* 387 — Des. *Mane autem inventum est sarcofagum Amelii iuxta Amicum in ecclesia regali. Passi sunt autem IIII° idus octobris. Desiderius autem a Karolo comprehensus in Franciam est adductus.*

4. (Fol. 104^{v}-115) Vita et conversatio Antigoni et sanctae matronae Eufrasiae eius uxoris atque Eufrasiae virginis filiae eorum =*BHL.* 2718.

5. (Fol. 115-122) Vita B. Onufrii anachoritae.

Inc. ut *BHL.* 6334. — Des. ut *BHL.* 6338.

6. (Fol. 122-125) Vita B. Malchi captivi monachi = *BHL.* 5190.

7. (Fol 125-128^{v}) Vita B. Eufrosinae virg. = *BHL.* 2723.

Foliis perditis, des. mutila: *Recordare quomodo patriarchae Iacob manifestavit*| (*P. L.*, c. 13 sub fin.).

CODEX 871

Membraneus, foliorum 33. Constat simul compactis duobus codicillis exaratis saec. XV et XIV.

II. Folia 24-33 (0^{m},344×0,253) paginis bipartitis exarata saec. XIV (fol. 33 saec. XV .

Fol. 32^{v}: *Explicit de miraculis sanctae Chunegundis virginis et imperatricis et cetera, conparata per reverendum dominum dominum Fridericum de Hohenloch, decanum ecclesie Bambergensis, descripta sub anno Domini M° CCC. XLVIII, feria tertia ante ascensionem Domini.*

1. (Fol. 24-29^{v}) De miraculis B. Henrici regis et conf. = *BHL.* 3812.

Perditis foliis, des. mutila: *quod vir sanctus proposuit, tunc temporis fieri non potuit. Vocato* (= *P. L.*, c. 38 med.)

2. (Fol. 30-32^{v}) De miraculis S. Chunegundis virginis et imperatricis = *BHL.* 2005, c. 23-87 ; 2008.

Perditis foliis, inc. mutila : *Ad hoc dictu mirabile...*

CODEX 886

PALAT. 886.

Foliorum 187. Constat fragmentis codicum variae formae exaratorum saec. X in.-XV.

IV. Folia 97-118 (0^m,232 × 0,167) membranea, exarata saec. XIII (fol. 97-97^v) et saec. XIV (fol. 97^v-118^v).

1. (Fol. 97-97^v) <De S. Germano ep. Autisiodorensi>.

Legenda aurea, c. 107 (102).— Folio perdito, mendose inc. mutila : *et uxorem et sororem commutata corpus suum per XXX annos sic afflixit...*

2. (Fol. 105-106) De S. Dorothea = *BHL*. 2324.

Subiuncta est haec annotatio : *Quicumque hanc beatam virginem Dorotheam, quae cognominatur flos Christi, invocaverit dicendo cottidie in illius honore dominicam orationem cum angelica salutatione, hic procul dubio a mortali peccato protegetur nulloque reprehensibili crimine infama<bi>tur ; temporalium rerum prosperitas, prout indiget, succedet sibi cum honore ; Christi communione in extremis non carebit ; post mortem vitam aeternam habebit. In quacumque domo legenda passionis eius in scriptis habetur et imago eius cum nomine depicta, haec a proprio seu alieno igne non accendetur ; fur non nocebit in ea ; nullum homicidium erit ibi ; mulier pariens non periclita<bi>tur ; partum sui fructus incolomem et perfectum habebit. Amen.*

3. (Fol. 106-107) De S. Elysabeth = *BHL*. 2496, lib. VIII, c. 1-4.

4. (Fol. 113) De quodam miraculo S. Elysabeth caelitus ostenso = *BHL*. 2496, lib. II, c. 8.

5. (Fol. 113-114) De S. Erasmo.

Epitome Passionis *BHL*. 2578, quae inc. *In Antiochia civitate facta est persecutio christianorum a Deocletiano imperatore, ut si quis non sacrificaret diis...* et des. *Tunc sanctus Erasmus oravit pro orphanis et viduis, dicens : " Domine Iesu Christe... ut tu ei sis hic et in futuro placatus. " Huius autem oraminis sancto Erasmo polo se metam faciente aerumnosam saeculi finivit vitam.*

6. (Fol. 114-114^v) De S. Achacio et sociis eius.

Brevis epitome, quae inc. *Passio et memoria decem milium martyrum, inter quos duo praecelsi martyres fuerunt, quorum unus vocabatur Marcus et alter Alexander, venerantur et coluntur...* et des. *sanctum emiserunt spiritum, sine dubio percepturi praemia regni caelorum.*

7. (Fol. 114^v-118) <Exempla quaedam>.

Inter quae haec sunt de miraculis B. V. Mariae.

1. (Fol. 114^v) DE RAPTORE QUODAM. *Quidam nobilis consuevit ab infantia sua aliena rapere...* Cum, uxore suadente, B. V. Mariam nihilominus salutare solitus esset, ab ea ad paenitentiam inducitur.

Palat. 886.

2. (Fol. 114v-115) De quodam tyranno. *Fuit quidam vir nobilis, sed totus tyrannus erga suos et alienos...* Bis morti proximus, prima vice, episcopo id impetrante, sanitati restituitur neque tamen vitam in melius mutat; altera vice, B. V. Maria intercedente, sanatur et ad meliorum frugem prorsus se convertit.

3. (Fol. 115-115v) De puero pauperculae. *Fuit quaedam pauper matrona et habuit filium, quem litteris apposuit...* Narratio de B. Hermanno Iosepho, quomodo nomen Iosephi acceperit.

4. (Fol. 115v) De quodam iuvene nobili. *Fuit in Brabantia iuvenis quidam nobilis qui, quamvis saeculo totus deditus...* Raptus ad tribunal Christi, B. Maria intercedente, impetrat ut ad corpus anima redeat sicque rite confiteatur peccata sua.

5. (Fol. 115v) De caeco quodam. *Legitur in ecclesiastica historia quod quidam caecus natus contra Iudaeos...* Eadem narratio quae in *Mir. BMV.* 473.

6. (Fol. 116) De vidua quae partum suum peremit. *Nobilis quaedam vidua per cognatum suum, cui commansit, impraegnatur...* Similis narratio atque *Mir. BVM.* 538.

7. (Fol. 116-116v) De quadam religiosa persona. *Religiosa quaedam persona oblita voti sui duxit communem vitam...* Similis narratio atque *Mir. BVM.* 101.

8. (Fol. 116v) De antiphona " Salve regina ". *In finibus beatae Gerdrudis fuerunt multi gravissima poena tribulati, videlicet corpore ardentes...* Porro cum in templum B. Virginis, quod est " in illis partibus ", multi etiam noctu concurrerent, iuvenis vidit B. Virginem cum choro virginum et cum S. Nicolao episcopo ibidem venientem; a quibus antiphonam *Salve regina,* " numquam prius auditam in terris ", edocetur, ipsamque alios edocet.

9. (Fol. 116v-117) De quibusdam religiosis. *Quidam religiosi deprehenduntur in fornicatione et incarcerantur...* Similis historia atque *Mir. BVM.* 238.

Cetera non sunt Mariana.

V. Folia 119-124 (0m,228 × 0,185) membranea, exarata saec. XII.

8. (Fol. 119-124v) Vita S. Aegidii ab. = *BHL.* 93.

Deest prologus.

CODEX 889

Membraneus, foliorum A et sign. 103 (0m,273×0,232), exaratus saec. XI.

Fol. 103v ter scriptum est variis manibus saec. XI et XII: *Codex de monasterio Sancti Nazarii quod nominatur Lauresham.*

(Fol. 102v-103v, add. saec. X extr.) <Translatio S. Benedicti et S. Scholasticae in Galliam> = *BHL.* 1116.

CODEX 965

PALAT. 965.

Membraneus, foliorum A, B et sign. 268 (0^{m},335 × 0, 243), paginis bipartitis exaratus saec. XIV extr. litterisque pictis multum ornatus.

Fol. 266^{v} manu saec. XV: *Ad monasterium Kirssgarten pertinet istud volumen.*

Insunt multa Bernardi Guidonis opera.

1. (Fol. 121-124) Tractatus de nominibus apostolorum domini nostri Iesu Christi.

Opus Bernardi Guidonis, de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 378[2].

2. (Fol. 124^{v}-141^{v}) Tractatus de nominibus discipulorum domini nostri Iesu Christi.

Opus eiusdem, de quo ibid., p. 378[3].

Recenseri etiam possunt pauca quaedam eaque minimi momenti, quae postea occurrunt:

3. (Fol. 253) DE S. IACOBO MINORE APOSTOLO DOMINI IESU CHRISTI GLOSSAE ET AUCTORITATES. Inc. *Alium autem apostolum vidi neminem... Gal. 1°. Ubi notandum secundum glossam* — Des. *video et ipsum Iesum Christum secundum omnia corporis eius lineamenta.*

4. (Fol. 254^{v}) DE UTROQUE S. IOHANNE, SCILICET BAPTISTA ET EVANGELISTA, COMPARATIO ET COMMENDATIO. Carmen, quod inc. *De duobus filiis summae veritatis Quos dedit ecclesiae pater pietatis...*

5. (Fol. 255) DE S. EPARCHIO. Paucae lineae, quae inc. *Sanctus Eparchius fuit filius comitis Petragoricensis...*

6. (Fol. 261) EX GESTIS IPSORUM, QUAE PARISIUS HABENTUR, SEQUENTIA SUNT COLLECTA. Paucae lineae, quae inc. *Passio sanctorum martirum Dyonisii, Rustici et Eleutherii celebrata est sub praefecto Fescennino...*

CODEX 1448

Membraneus, foliorum 1-76, 78-122 (0^{m},293×0,204), exaratus variis manibus saec. IX et X.

Fol. 2 manu saec. XV: *Iste liber pertinet ad librariam Sancti Martini ecclesiae Maguntinensis M. sindicus subscripsit 1479.*

(Fol. 76-79, saec. X) De ortu et obitu patrum = *BHL.* 6547 b.

CODEX 1794

Chartaceus, foliorum sign. 180 (0^{m},211 × 0,145), exaratus variis manibus saec. XV.

Insunt (fol. 98-101, 101-114, 114-127) tres epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3867, 3868, 3866.

III. CODICES URBINATES LATINI

CODEX 41 (olim 94)

Membraneus, foliorum sign. 1-246 (0^{m},372 × 0,261), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

1. (Fol. 192^{v}-198^{v}) De morte Satiri fratris S. Ambrosii = *BHL.* 7509.

2. (Fol. 223-223^{v}) In natale S. Agnetis.

AMBROSIUS, *De virginibus,* lib. I, c. I, 4 - c. III, 11 (*P. L.*, t. XVI, col. 189 B. - 192 A) : *Immaculatus... Domino copulatur.*

3. (Fol 223^{v}-226) Passio S. Agnes mart. = *BHL.* 156. Ian. 21.

Des. *valeat invenire. Passa est... Amen*

4. (Fol. 238^{v}-239^{v}) De passione Gervasii et Protasii = *BHL.* 3514.

5. (Fol. 239^{v}-240) De vita sanctorum <Vitalis> et Agricolae = *BHL.* 8691.

6. (Fol. 240^{v}-246^{v}) Vita S. Ambrosii ep. Mediolanensis edita a Paulino ep. = *BHL.* 377.

CODEX 46 (olim 67)

Membraneus, foliorum A-D et sign. 1-248 [fol. 198 bis] (0^{m},331 × 0,221), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 1-39^{v}) Vita S. Athanasii Alexandrini ep. ab Iohanne archipresbytero Aretino e graeca facta latina = *BHL.* 732.

2. (Fol. 105-121) Relatio Amphilochii ep. Yconii de vita et miraculis S. Basilii archiep. Neocaesariae Capadociae = *BHL.* 1022.

Deest prologus interpretis. — Reliqua Vita convenit cum exemplari de quo *Catal. Lat. Rom.*, p. 1^{2} ; inest recensio β capitis 10.

CODEX 47 (olim 68)

Membraneus, foliorum A-C et sign. 264 (0^{m},335 × 0,235), exaratus saec. XV.

(Fol. 50^{v}-52^{v}) Vita S. Iohannis Scolastici sub compendio a Daniele monacho scripta, ubi in mira virtute dignoscitur fuisse = *BHL.* 4381.

CODEX 48 (olim 102) URBIN. 48.

Membraneus, foliorum sign. 224 [fol. 101 bis, foliis 160-169 praetermissis] ($0^{m},333 \times 0,230$), paginis bipartitis exaratus saec. XIV extr.

1. (Fol. 1-4^{v}) Vita S. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

Praemissus est prologus libelli *BHL.* 6525.

2. (Fol. 4^{v}-29^{v}) Vita S. Antonii magni et primi patris sanctorum patrum heremitarum = *BHL.* 609.

Omisso epilogo Evagrii, des. *et totius corruptionis artifices. Igitur beatus Antonius XVI kal. februarii recessit a saeculo et vivet semper cum Deo in saecula saeculorum. Amen.* Cf. supra, p. 70^{5}.

3. (Fol. 29^{v}-41) Vita S. Hilarionis heremitae = *BHL.* 3879.

4. (Fol. 41-44^{v}) Vita cuiusdam monachi nomine Malchi = *BHL.* 5190.

5. (Fol. 44^{v}-51^{v}) <Vita S. Macarii Romani> = *BHL.* 5104.

6. (Fol. 51^{v}-57) <Vita S. Fursei> = *BHL.* 3209.

Reliquis omissis, des. *tectis et muris adornavit* (= *Act. SS.*, num. 36 extr.).

7. (Fol. 57-71) <Vita S. Mauri ab.> = *BHL.* 5773.

Deest prologus, non autem epistula.

8. (Fol. 71-73) <Vita S. Frontonii ab.> = *BHL.* 3191.

9. (Fol. 73) < Narratio de Martino monacho.>

Vid. appendicem I.

10. (Fol. 73-75) <Narrationes de ss. patribus Aegyptiis>.

Ex Dialogo I Sulpicii Severi (*BHL.* 5614), c. 9 extr., c. 10, 11, 14-16 (*P. L.*) — Inc. *Longum est si omnia...*

11. (Fol. 75-80^{v}) <Narrationes de duobus Macariis>.

Excerptae ex libris de Vitis patrum. — Inc. ut *BHL.* 5095. — Des. cum *BHL.* 6529, lib. III, § 16.

12. (Fol. 80^{v}-82^{v}) <Narrationes de S. Antonio ab. in Thebaide.>

Prima est *BHL.* 6526, c. 55, ultima *BHL.* 6525, c. 176.

13. (Fol. 82^{v}-121) <Narrationes de ss. patribus Aegyptiis>.

Primae sunt *BHL.* 6525, c. 37 et c. 190, ultimae vero *BHL.* 6527, lib. XIV, § 7 et lib. X, § 109.

14. (Fol. 121-144^{v}) <Rufini historia monachorum> = *BHL.* 6524.

Omissa sunt caput 21 vix non totum, initium capitis 22, et caput 31 (quod legitur inferius, fol. 158-159).

URBIN. 48.

15. (Fol. 144^{v}-153) <Narrationes de ss. patribus Aegyptiis > = *BHL.* 6526, c. 15-54.

16. (Fol. 153-182) <Narrationes de ss. patribus Aegyptiis>.

Primae narrationes sunt ipsum initium libri *BHL.* 6534, id est c. 1-8, paucis omissis; sequuntur *BHL.* 6525, c. 31-33, tum *BHL.* 6527, lib. x, § 101 etc. Ultima est *BHL.* 6529, lib. I, c. 15.

17. (Fol. 182-188) <Vita S. Mariae Aegyptiacae> = *BHL.* 5417.

18. (Fol. 188-189) <Verba S. Syncleticae et S. Sarrae>.

Collecta ex Vitis patrum.—Prima sunt *BHL.* 6527, lib. VII, § 17 a med. *(Sicut magno et forti...)*; ultima *BHL.* 6527, lib. x, § 73 et 74.

19. (Fol. 189-196^{v}) <Vita S. Euphrasiae> = *BHL.* 2718.

20. (Fol. 196^{v}-199^{v}) <Vita S. Euphrosynae> = *BHL.* 2723.

21. (Fol. 199^{v}-202) <Conversio S. Pelagiae> = *BHL.* 6607.

22. (Fol. 202^{v}-203) <Conversio S. Thaisis>.

Inc. *Quaedam fuit mulier meretrix, nomine Taysis, tantae pulchritudinis* — Des. *Et cum exinde eam adduxisset, quindecim tantum supervixit dies, et sic quievit in pace.* Cf. *BHL.* 8012.

23. (Fol. 203-204^{v}) <Translatio S. Stephani protomartyris Constantinopolim> = *BHL.* 7858.

24. (Fol. 204^{v}-205^{v}) <Translatio S. Stephani protomartyris Romam> = *BHL.* 7881, 7880.

25. (Fol. 205^{v}-211^{v}) <Vita S. Paulae viduae> = *BHL.* 6548.

Quaedam praetermissa sunt; sic in medio folio 209^{v} continuo fit transitus a num. 25 extr. *(... redimeret peccata sua)* ad num. 39 ante med. *(necesse est ut totum corpus habuerit...)*. Carmina *Scipio...* et *Aspicis...* post ultima verba Vitae *(diebus viginti et uno)* sunt transposita.

26. (Fol. 215^{v}-216^{v}) <Vita S. Marinae> = *BHL.* 5528.

Sequitur (fol. 216^{v}-217^{v}) narratio *BHL.* 6527, lib. VII, § 24.

27. (Fol. 217^{v}-220) <Legenda S. Facundini ep. Tadinatis>.

Inc. *Postquam Constantinus Augustus per beatum Silvestrum ad fidem Christi conversus fuit* — Des. *tale miraculum sic gaudiosa novitas in ipsa patria a Deo patre misericordissimo sunt monstrata, sicut in hac inferiori legenda veridica recitatur.*

28. (Fol. 220-221) <Legenda S. Peregrini>.

Huius summam non male protulit L. JACOBILLI, *Vite de' santi e beati dell' Umbria*, t. I (Foligno, 1647), p. 443-45. Cf. *Act.SS.*, Maii t. I, p. 157, num. 3-6. — Inc. *Tempore illo quo Henricus imperator in Romano imperio praesidebat, radius novae claritatis in regione quae fuerat Tadinati illuxit. Nam vir quidam felicissimus christianus*

— Des. *Multa vero beneficia Dei in ecclesia beati Peregrini praestantur fidelibus a die obitus sui usque in praesens tempus. Quod altissimus Deus donare dignetur ad laudem... Amen.* URBIN. 48.

Sequitur: *Sicut in Camerinensi civitate beatus Ansuuinus et beatus Facundinus in Tadinato floruerunt episcopi, ita beatus Iohannes episcopus post eos in Eugubio floruit.*

29. (Fol. 221-224) <Vita S. Iohannis ep. Eugubini> = *BHL.* 4410.

CODEX 49 (olim 104)

Membraneus, foliorum A-C et sign. 234 (0^m,348 × 0,245), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Folio B-B^v descriptus est index libellorum,

Insunt martyrologia hieronymianum (fol. 2-22; cf. *Act. SS.*, Nov. t. II, 1, p. [xix]), Adonis (fol. 22-117^v), Usuardi (fol. 179^v-232); et praeterea:

1. (Fol. 117^v-118) Passio S. Concordii mart. = *BHL.* 1906. Ian. 1.

2. (Fol. 118-120^v) Passio ss. Babilae ep. cum tribus puerulis = *BHL.* 889. Ian. 24.

3. (Fol. 120^v-125) Passio S. Christinae mart. = *BHL.* 1750. Maii 10.

Des. *in optimo loco, regnante Domino... Amen.*

4. (Fol. 125-127^v) Passio S. Eustasii mart. Maii 21.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 100[44].

5. (Fol. 127^v-129^v) Passio S. Eleutherii ep. et mart. = *BHL.* 2451. Maii 21.

6. (Fol. 129^v-135) Gesta SS. Septem Dormientium, acta in diversis temporibus sub Decio et Theodosio imperatoribus = *BHL.* 2315.

7. (Fol. 135-140) Passio BB. Petri et Pauli a Marcello discipulo Petri edita, quique eidem interfuit passioni = *BHL.* 6657, 6658. Iun. 29.

8. (Fol. 140-142) Passio S. Christophori mart. = *BHL.* 1771. Iul. 25.

9. (Fol. 142-143^v) Passio S. Symphoriani mart. = *BHL.* 7967. Aug. 22.

10. (Fol. 143^v-149^v) Passio S. Adriani mart. = *BHL.* 3744. Sept. 8.

Des. *signaverunt ipsam domum, multitudine virorum ac mulie-*

URBIN. 49.

rum permanentibus abrenuntiantes omnibus quae sunt huius saeculi et serviebant Deo, cui est honor... Amen.

11. (Fol. 149v-150v) Passio S. Theclae virg. = *BHL.* 8024. Sept. 23.

12. (Fol. 150v-154) In festo S. Salvatoris. Miraculum de icona Dei = *BHL.* 4228. Nov. 9.

Inc. ut recensio de qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182[13]. — Des. *Haec ergo sciens, amantissimi fratres, festinavi scripturae tradere et vobis declarare... Idcirco date gloriam cum laetitia... Finitis his sermonibus a Petro Nicomediae episcopo de sancti Athanasii libello, sancta et magna synodus in Dei proruens laudes ait... a liminibus ipsius sanctae procul pellatur ecclesiae. Christo itaque Domino Salvatori cum Patre sanctoque Spiritu gloria sit...Amen.*

13. (Fol. 154-156) Vita S. Leonis papae = *BHL.* 4819.

Deest prologus. — Des. *Continuo coepit ipsa campana beati Petri apostoli a semet ipsa sonare. Tanta autem fuit quietudo temporis in tota Romana urbe ut nec aura arborum folia agitaret. Obiit autem beatissimus Leo papa XIII kalendarum maii, feria tertia, in pace, regnante Domino... Amen.* Cf. *Act. SS.*, num. 7 extr.

14. (Fol. 156-157v) Passio S. Cyrini ep. = *BHL.* 7035, 7036. Iun. 12.

15. (Fol. 157v-158v) Passio SS. Cantianorum = *BHL.* 1547. Iun. 14.

16. (Fol. 158v-160v) Vita SS. Iusti et Clementis = *BHL.* 4608.

Des. *adiuvante Domino, qui fulgida vos sede...*

17. (Fol. 160v-163v) Passio S. Quirici et Iulittae = *BHL.* 1809, 1811. Iul. 15.

18. (Fol. 163v-168v) Passio S. Margaritae virg. Iul. 20.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 69[1].

19. (Fol. 168v-172v) Passio SS. Luciae et Geminiani = *BHL.* 4988, 4985. Sept. 16.

20. (Fol. 172v-177v) Vita S. Marci papae = *BHL.* 5293.

Sequitur (fol. 177v-78) carmen de eodem,
quod inc. *Nos* (*Noni* m. pr.) *famuli Marcum laudemus carmine sanctum*
Qui, quantum decuit, moribus emicuit...
et des. *Gloria sit Domino, mortis qui vincla resolvit,*
Ac Patri summo Spirituique pio. Amen.

CODEX 50 (olim 105)

Membraneus, foliorum A et sign. 207 (0m,352×0,245), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 162-174) Vita S. Martini = *BHL.* 5610.

2. (Fol. 174-178^{v}) (Epistulae Severi de S. Martino) = *BHL.* 5611-5613. URBIN. 50.

3. (Fol- 178^{v}-205^{v}) (Dialogi Severi de S. Martino) = *BHL.* 5614-5616.

4. (Fol. 205^{v}-206) Gesta sive scripta Severi, id est ad eius commendationem, c. XXI = cod. Vatic. 1188^{39}.

5. (Fol. 206) Qualiter S. Martinus per spiritum cognovit quid S. Ambrosius cuidam episcopo de eo ad aurem dixit = cod. Vatic. 1188^{40}.

6. (Fol. 206-206^{v}) Qualiter *(corr.* Quid) senserit S. Ambrosius de virtutibus B. Martini = cod. Vatic. 1188^{41}.

7. (Fol. 206^{v}) Quo tempore autenticatus fuit iste liber. Rubrica = cod. Vatic. 1188^{42}.

Sequitur : *Explicit liber quartus dyalogi sancti Severi.*

8. (Fol. 206^{v}-207^{v}) Ex cronica Gregorii ep. Turonensis de B. Martino ep. eiusdem civitatis. Rubrica = *BHL.* 5619, 5620.

9. (Fol. 207^{v}) De caeco et contracto sanati<s> contra eorum voluntatem.

Narratio miraculi similis illi quod legitur in libello *BHL.* 5653, c. 9 (*P. L.*, t. CXXXIII, col. 834), ita tamen ut non duo paralytici, sed caecus et contractus inviti sanitatem consecuti esse dicantur. — Inc. *Erant in civitate Turonis unus caecus et quidam membris inutilis et contractus* — Des. *ad petendam suae miserationis gratiam corda obdurata superabundantia donorum invitat.*

CODEX 51 (olim 107)

Membraneus, foliorum sign. 1-4, 7-409 (0^{m},360×0,257), exaratus saec. XV. Fol. 1-4 descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 136-139) <Hieronymi laudatio S. Blaesillae> = *BHL.* 1367.

2. (Fol. 181-190) <Sermo de assumptione B. V. Mariae>.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

3. (Fol. 191-194) Vita Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

4. (Fol. 194-196) Hieronymi presbyteri de monacho captivo = *BHL.* 5190.

5. (Fol. 196-204) Vita B. Hilarionis per Hieronymum edita = *BHL.* 3879.

6. (Fol. 214^{v}-217^{v}) Hieronymi ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

URBIN. 51. **7.** (Fol. 217^{v}-218) Hieronymi ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

8. (Fol. 218-219) Hieronymi ad Marcellam de vitae Asellae = *BHL.* 723.

9. (Fol. 220^{v}-223) Hieronymi ad Principiam virginem de vita Marcellae = *BHL.* 5222.

10. (Fol. 332-336^{v}) Gloriosissimi Hieronymi ad Heliodorum ep. epytaphium Nepotiani = *BHL.* 6057.

CODEX 59 (olim 75)

Membraneus, foliorum A-H et sign. 340 (0^{m},353 × 0,247), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Fol. C-F^{v} descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 231-240) Gesta domini nostri Iesu Christi, quae imperator magnus Theodosius repperit in Ierusalem...

TISCHENDORF, *Evangelia apocrypha* ^{2}, p. 333-416. — Deest prologus. — Des. *Direxi potestati vestrae omnia quae gesta sunt de Iesu in praetorio meo. Valete.*

2. (Fol. 240-242^{v}) <Cura sanitatis Tiberii> = *BHL.* 4220.

Libelli **1** et **2** continuo se excipiunt, ut in unum librum coniuncti sint, cui inscriptus est in margine superiore titulus : *Evangelium Nichodemi.*

3. (Fol. 243-246^{v}) Vindicta Cristi = *BHL.* 4221.

Des. *ipse protege atque defende nos ab insidiis diaboli et perduc nos ad vitam aeternam, qui es benedictus. Amen.*

4. (Fol. 307-314^{v}) Maffei Vegii Laudensis de vita et officio B. Monicae liber = cod. Vatic. 5860^{1}.

5. (Fol. 314^{v}-330^{v}) Maffei Vegii Laudensis de vita et obitu B. Monicae ex verbis S. Augustini = cod. Vatic. 5860^{2}.

CODEX 60 (olim 72)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 244 (0^{m},35×0,24), exaratus saec. XV.,

(Fol. 97-101) Sermo de inventione capitis S. Iohannis Baptistae eiusdem S. Gregorii Nazanzeni = *BHL.* 4293.

CODEX 61 (olim 73)

Membraneus, foliorum A-F et sign. 182 (0^{m},354×0,248), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Fol. B-D^{v} descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 48^{v}-58^{v}) Vita B. Dionysii = *BHL.* 2175.

2. (Fol. 59-71) Vita S. Epyphanii Ticinensis ep. edita ab Enodio = *BHL*. 2570. URBIN. 61.

3. (Fol. 80ᵛ-83) Tractatus Enodii de vita B. Anthonii monachi = *BHL*. 584.

4. (Fol. 83-84ᵛ) Dictio Enodii in natali S. Laurencii Mediolani ep. = *BHL*. 4751.

5. (Fol. 87ᵛ-89) Dictio quae habita est in natali sancti ac beatissimi papae Epiphanii in annum XIII sacerdotii = *BHL*. 2571.

CODEX 63

Membraneus, foliorum sign. 289 (0ᵐ,339 × 0,232), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 54-61) Brevis descriptio vitae beatissimi et clarissimi Cypriani ep. et mart. = *BHL*. 2041.

2. (Fol. 61-61ᵛ) <Passio S. Cypriani>.

Huius initium in eodem versu continuo coniunctum est cum ultimis verbis Vitae *BHL*. 2041 *(quod remansi)*. Inc. *Ex die qua Cyprianus martyrium tulit, ordo martyrii eius hac lectione monstratur et declaratur. Cum Cyprianus* etc. ut *BHL*. 2039. — Des. *cum voto et triumpho magno, regnante Domino... Amen* (= altera pars Passionis *BHL*. 2037, omissis ultimis sententiis). Cf. supra, p. 2[2].

CODEX 97

Membraneus, foliorum sign. 334 (0ᵐ,553 × 0,360), paginis bipartitis exaratus saec. XI a Iohanne presbytero et abbate pro altari S. Anastasii (fol. 170ᵛ, 333).

Additum est manu saec. XII extr. documentum hagiographicum :

(Fol. 333-334) <Vindicta Salvatoris>.

Inc. *Incipit illud quod in diebus Tiberii imperii Iuliani caesaris tetrarcha sub Pontio Pilato traditus fuit dominus Iesus Christus per invidiam a Iudaeis, ignorante Tiberio imperatore. In diebus illis erat quidam homo, Tytus scilicet regulus, sub Tiberio rege in regno Equitaniae quae dicitur Burdigal. Erat enim insanus eo quod in nare dextra c[r]ancrum habebat*—Des. *Benedicat te Deus meus, qui liberasti me de laqueo mortis et mundasti me a vulneribus meis et ab iniquitatibus meis, quoniam peccavi coram te et non sum dignus videre* < · · · · · · · >. *Parce et dimitte mihi omnia peccata mea Deus meus, misericors mihi, qui es benedictus in saecula saeculorum.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, pp. 39 (cod. C. 95), 94[89].

CODEX 99 (olim 136)

Membraneus, foliorum sign. I-XVI et 1-282 (0ᵐ,368 × 0,252), exaratus saec. XV.

Urbin. 99. (Fol. 281-282) <De itinere Constantinopolitano et obitu S. Agapeti I papae> = *BHL.* 123.

CODEX 121

Membraneus, foliorum A, B et sign. 1-329 [fol. 243 bis] (0^m,358 × 0,252), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

1. (Fol. 290-318^v) Vita B. Francisci maior ordinis Fratrum Minorum = *BHL.* 3107, 3109.

2. (Fol. 319-325^v) Vita S. Francisci minor ordinis Fratrum Minorum pii institutoris = *BHL.* 3110.

CODEX 389 (olim 742)

Membraneus, foliorum sign. 264 (0^m,320 × 0,212), exaratus saec. XV. Fol. 1^v descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 4-9) Vita S. Pauli primi heremitae edita a S. Hieronymo presb. = *BHL.* 6596.

2. (Fol. 9-24) Vita S. Hilarionis monachi et heremitae = *BHL.* 3879.

3. (Fol. 24-28) De captivo monacho S. Hieronymi = *BHL.* 5190.

4. (Fol. 28^v-46^v) Vita B. Paulae edita a S. Hieronymo presb. = *BHL.* 6548.

Subiunctus est **5.** (fol. 46^v) prologus interpretis *BHL.* 6605, quattuor inquam illi versiculi.

6. (Fol. 47-56) Vita S. Augustini doctoris = *BHL.* 792. Aug. 28.

7. (Fol. 58-103^v) Vita B. Athanasii Alexandrini ep. = *BHL.* 732.

8. (Fol. 103^v-123) Vita Gregorii Nazanzeni = *BHL.* 3668.

9. (Fol. 124^v-190) Iohannis Crisostomi Vita ex Palladio per Ambrosium monachum = *BHL.* 4374.

10. (Fol. 190-213) Vita S. Basilii ep. edita ab Amphylochio praesule Niconiense, quam translatavit (*corr.* transtulit) in latinum venerabilis Ursus presb. = *BHL.* 1024.

11. (Fol. 213^v-227) Vita S. Ambrosii conf. = *BHL.* 377.

12. (Fol. 228-249) Vita B. Nicolai a Leonardo Iustiniano Veneto composita = *BHL.* 6128.

13. (Fol. 249^v-264^v) Passio S. Eugeniae virg. et ss. mm. Proti et Hyacinti eunuchorum eius = cod. Vatic. 274.

In indice annotatum est ad hanc Vitam: *ab Ambrosio monacho conversa a graeco.* URBIN. 389.

CODEX 390 (olim 60)

Membraneus, foliorum sign. 158 (0^{m},314×0,193), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 2-3) Praefatio Rufini presb. in Itinerarium Cleme<n>tis a graeco in latinum per eum traductum = *BHL.* 6644 (prologus).

2. (Fol. 3-9) Epistola Clementis de obitu Petri et de ordinatione episcopatus sui ad Iacobum = *BHL.* 6646.

3. (Fol. 9-158^{v}) Itinerárium Clementis papae = *BHL.* 6644.

CODEX 392 (olim 609)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 265 (0^{m},278×0,175), exaratus saec. XV a Matthaeo <de Contugiis> de Vulterris.

(Fol. 36-75) Isidori Hispalensis ep. de ortu, vita et obitu sanctorum patrum qui in veteri ac novo testamento virtutibus claruerunt liber = *BHL.* 6544.

CODEX 396 (olim 743)

Chartaceus, foliorum sign. 207 (0^{m},333×0,228), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 1) Liber primus in Vitis patrum compositus a B. Hieronymo presb. Incipit prologus = *BHL.* 6525 (solus prologus).

2. (Fol. 1-2) Prologus in Vita monachorum Aegyptiorum = *BHL.* 6524 (solus prologus).

3. (Fol. 2-4^{v}) Vita B. Pauli monachi, qui fuit ante S. Antonium, quem ipse sepellivit in heremo. Hic numquam fuit in civitatibus postquam in solitudine demoratus est = *BHL.* 6596.

4. (Fol. 4^{v}-22) Vita S. Antonii = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii.

5. (Fol. 22-29^{v}) Vita S. Hylarionis monachi = *BHL.* 3879.

6. (Fol. 29^{v}-31^{v}) Vita Malchi monachi = *BHL.* 5190.

7. (Fol. 31^{v}-56) Liber vitae monachorum Aegyptiorum = *BHL.* 6524.

Capita 2-6 post epilogum sunt transposita. Prologus hic praetermissus est; sed cf. supra, **2.**

8. (Fol. 56-93^{v}) Liber qui appellatur Paradisus = *BHL.* 6532.

Deest epistula Palladii *(Laudo magnopere...)*

9. (Fol. 93^{v}-94) Versus in laude ipsius dicti Paradisi.

Anal. Boll., t. XI, p. 297-98.

Urbin. 396. **10.** (Fol. 94-100^{v}) Vita S. Abrahae scripta a S. Effrem diacono = *BHL.* 12.

11. (Fol. 100^{v}-102) De S. Frontonio = *BHL.* 3191.

12. (Fol. 102-155) Liber doctrinae seu institutionis sanctorum patrum.

Narrationes plurimae ex libris de Vitis patrum excerptae atque sub certis capitibus collectae ; simul enim coniunctae sunt modo eae quae dicta vel facta singulorum patrum referunt, puta Macariorum, Antonii, Arsenii, cet., modo eae quae singulas virtutes respiciunt, et sic porro. — Prima narratio est *BHL.* 6529, lib. III, § 4 ; altera *BHL.* 6525, c. 195 ; ultima *BHL.* 6527, lib. VI, § 13.

13. (Fol. 155-159^{v}) Vita S. Macharii Romani = *BHL.* 5104.

14. (Fol. 162-165^{v}) Visio Baruncii monachi de monasterio Sancti Petri quod dicitur Longereto in partibus Galliae, quam vidit temporibus Francardi abbatis sui.

Ut in codice Parisiensi Bibl. Nat. lat. 12596 (cf. *Catal. Lat. Paris.*, t. III, p. 122[8]).

15. (Fol. 165^{v}-167) Vita S. Fursei = *BHL.* 3209.

Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *victores fuere* (= *Act. SS.*, num. 16 extr.).

16. (Fol. 168^{v}-171^{v}) Conversio atque paenitentia ad Dominum Iesum Christum facta a quodam vicedomino, nomine Theophilo, orientalis regionis = *BHL.* 8121.

17. (Fol. 172-174^{v}) Conversio ac paenitentia S. Pelagiae = *BHL.* 6607.

Praemissus est prologus interpretis Vitae *BHL.* 6605.

18. (Fol. 175-178) Vita B. Heufrosinae virg. = *BHL.* 2723.

19. (Fol. 178-179) Vita beatae virginis Mari<n>ae = *BHL.* 5528.

20. (Fol. 179-185) Vita S. Mariae Aegyptiacae = *BHL.* 5417.

Deest prologus.

21. (Fol. 185-185^{v}) Vita Thaisis meretricis = *BHL.* 8012.

Desinit ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 176[54].

22. (Fol. 186-204) Enarratio Leontii ep. Neapoleos Cypriorum insulae de vita et actione sancti patris nostri Iohannis archiep. Alexandrini = *BHL.* 4388, 4389.

23. (Fol. 204-207) De S. Alexio conf.

Inc. *Fuit vir quidem simplex in urbe Roma, cui nomen Heufimianus, temporibus Archadii et Honorii imperatorum, qui honore fungebatur patritiatus* — Des. *Cum tandem Deus declarare vellet*

sancti viri excellentiam, ex ipsius mausoleo ita mirifici odoris emanabat carisma... Tunc populi iocundantes... Amen. URBIN. 396.

CODEX 397

Membraneus, foliorum sign. 262 (0^{m},364×0,260), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

(Fol. 2-262^{v}) Opus quod intitulatur de conformitate vitae B. Francisci ad vitam Domini Iesu redemptoris nostri, editum a fratre Bartolomeo de Pisis, ordinis Minorum, sacrae theologiae magistro, ob reverentiam sui patris praecipui B. Francisci, anno Domini millesimo ccc. lxxxv^{o} = *BHL.* 3134, pars I.

CODEX 398 (olim 979)

Membraneus, foliorum A-C et sign. 195 (0^{m},364×0,254), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

(Fol. 2-195) Conformitates B. Francisci ad vitam Domini Iesu redemptoris nostri... = *BHL.* 3134, partes II et III.

Fol. 195 *Explicit... anno Domini 1390, die decima octava mensis marcii.*

CODEX 399 (olim 744)

Membraneus, foliorum A et sign. 340 (0^{m},377×0,255), exaratus Florentiae anno 1482 (cf. fol. 340).

1. (Fol. 2-111) Vita sanctissimi Gregorii papae = *BHL.* 3641.

2. (Fol. 111^{v}-200^{v}) Vita S. Bernardi abbatis Clarevallis, a domno Guilielmo abbate conscripta = *BHL.* 1217-1221.

3. (Fol. 239-339^{v}) Liber Barlaam = *BHL.* 979.

Inc. *Cum in Aegypto coepissent...*

CODEX 406 (olim 700)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 249, C, D (0^{m},362×0,231), exaratus saec. XV.

(Fol. 43^{v}-57) Pii secundi pontificis maximi tractatus de adventu capitis S. Andreae = *BHL.* 439a, 439.

Des. ut in cod. Vaticano 4034.

CODEX 448 (olim 405)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 370 (0^{m},375×0,253), exaratus saec. XV.

URBIN. 448. (Fol. 359-370) Vita Caroli Magni regis Francorum per Donatum Accarolum composita = *BHL.* 1617.

CODEX 456 (olim 670)

Membraneus, foliorum A, sign. 49, B (0^{m},297×0,211), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Fol. B manu saec. XV : *Iste liber est magnifici et potentis domini domini Guidantonii, Montisferetri Urbini et Durantie comitis etc.*

(Fol. 46^{v}-49) Ystoria beatissimi Albani mart. = *BHL.* 201.

CODEX 504 (olim 150)

Membraneus, foliorum sign. 160 (0^{m},277×0,185), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 51^{v}-53^{v}) De nativitate S. Archadii, [et] qui habet natale II idus ianuarii in civitate Caesarea = *BHL.* 658.

2. (Fol. 148-154^{v}) S. Vigilii ep. de laudibus beatissimorum mm. Sisinnii, Alexandri et Martyrii, quorum reliquiae per Iacobum virum illustrem ad episcopum Iohannem urbis Constantinopolitanae pervenerunt = *BHL.* 7795.

CODEX 521 (olim 78)

Membraneus, foliorum sign. 1-3, 6-217, A-C (0^{m},235×0,172), paginis bipartitis exaratus saec. XV in.

Folia 1^{v}-3 manu paulo recentiore descripta sunt.

1. (Fol. 1^{v}) Sub compendio exceptuatio de legenda sanctissimi et deifferi patris nostri Basilii, quam edidit Amphylochius ep. Iconii.

Inc. (sine prologis) ut *BHL.* 1022. — Des. *libros... quos Romana ecclesia plenissima auctoritate confirmat, in gloriam... Amen.*

2. (Fol. 9^{v}-11) Vita sub compendio S. Iohannis abbatis montis Sinay, dicti Scolasti<ci>..., quam Daniel humilis monachus Raythu scripsit = *BHL.* 4380.

CODEX 531 (olim 146?).

Membraneus, foliorum sign. 125 (0^{m},214×0,145), exaratus saec. XIV/XV.

(Fol. 117^{v}-118) <Carmen Walberti de vita S. Benedicti> = cod. Vatic. 594[1].

CODEX 533 (olim 212)

Membraneus, foliorum 81 (0^{m},266×0,173), exaratus saec. XV.

(Fol. 2-47ᵛ) Paulini sanctissimi atque beatissimi episcopi Nolani in laudem S. Felicis Nolani. Urbin. 533.

Insunt (fol. 6ᵛ-40) carmina IV-VI et VIII (= *BHL*. 2870, omisso VII).

CODEX 601

" Membraneus, foliorum scriptorum 10 in 8°. „

" Officium S. Crescentini mart. Inc. *Beatus vir*. „

Ita tabulae codicum manuscriptae. In armario autem bibliothecae pro codice schedula posita est, quae docet deesse volumen " dalla consegna data a Mons. Gaetano Marini. „ Equidem non dubito quin hic idem sit codex Urbinas nunc signatus 1750, cuius sola prima folia 1-10 scripta sunt, reliqua 11-17 vacua.

CODEX 666

Membraneus, foliorum 196 (0ᵐ,27×0,18), exaratus Florentiae anno 1481 ab Antonio Sinibaldo Florentino (cf. fol. 196ᵛ) et picturis egregie ornatus (fol. 6ᵛ-7). Totus implent Prudentii carmina inter quae :

(Fol. 37-68, 69-75ᵛ, 77-103) *BHL*. 2532, 8637, 4752, 3960, 2044, y, 1502, 159, 2699, 3204, 7039, 1625, z, 7297.

y = peristephanon XII ; z = peristephanon VIII.

CODEX 819

Chartaceus, foliorum 497 variae formae (max. 0ᵐ,267×0,205), exaratus variis manibus saec. XVI et XVII. His facti sunt duo tomi (fol. 1-216, 217-497).

Folia 314-322 (0ᵐ,220×0,145), exarata saec. XVI, continent officium S. Gerontii; in quo tamquam lectiones inserta est :

1. (Fol. 315ᵛ-321) Vita pariter et passio B. Gerontii ep. et mart.

Ex qua loci quidam editi sunt *Act. SS.*, Maii t. II, pp. 461 et 462, num. 3, 6. Cf. etiam *Catal. Lat. Rom.*, p. 430[1].

(2). Sequitur (fol. 329-332) " Mirabilis beati Arditii de Corradis conversionis descriptio copiosa „, quam anno 1608 Fr. Ciprianus Vulpianus manu propria scripsit ac dicavit D. Thesuarerio Legnanae, qui se de familia B. Arditii esse autumabat. Affirmat autem Cyprianus se antiquiorem Vitam correxisse et in hanc formam reduxisse (fol. 328ᵛ) ; quin eadem manu scriptum est (fol. 328) hanc Vitam " iamdudum, videlicet anno Domini 1235, a R. Patre Antonio de Castro Novo Ordinis Minorum " in conventu Vercellarum delatam esse „.

Inc. *Cum Pater ille misericordiarum* — Des. *aut grandinosa tempestas fines terrae Sindigaliae quocumque modo devastare.*

CODEX 890 (olim 741 et 205)

Membraneus, foliorum sign. 87 (0ᵐ,254 × 0,167), exaratus saec. XV.

URBIN. 890. **1.** (Fol. 2-9) Transitus B. Hieronymi presb.

Vita de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 116, cod. 300.

2. (Fol. 9-9^{v}) Quomodo transitum (*immo* translatum) fuit Romam corpus eius.

Brevis valde narratio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 375[5].

Sequitur (fol. 9^{v}) " Epytaphium B. Hieronymi „ ed. supra, p. 127[3].

3. (Fol. 9^{v}-59, 59-68^{v}, 68^{v}-87) (Epistulae spuriae de S. Hieronymo) = *BHL.* 3866-3868.

Omissa sunt in epistula 3868 ultima pars c. 3, caput 4, initium c. 5, c. 6-21 atque ultima pars c. 26 (des. *reliquiae sanctissimae viderentur*).

CODEX 1376

Chartaceus, foliorum 237 (0^{m},307×0,213) exaratus non una manu saec. XV.

(Fol. 228-235) Historia S. Nicolai conf. a Tolentino ordinis Fratrum Heremitarum S. Augustini = *BHL.* 6232.

Subiuncta sunt haec : *Explicit hystoria sancti Nicolay a Tholentino ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Augustini, a fratre Petro de Sancto Rubiano lectore composita sub anno Domini M° CCC° XXVI°, tempore domini D. Iohannis pape XXII die XII mensis aprilis none indictionis complecta. Amen. Et scripta a fratre Matheo de Regio ordinis Fratrum Heremitarum Sancti Augustini; quam rapte, ut valui, egi. Reverendo in Christo patri magistro Christoforo de Pensauro ordinis prelibati sub anno Domini 1464, die 4 iulii.*

CODEX 1499 (olim 748)

Chartaceus, foliorum A et sign. 1-6 [fol. 5 bis] (0^{m},200 × 0,138), exaratus saec. XVII.

(Fol. 1-5^{v}) <Vita SS. Leonis et Marini> = *BHL.* 4832.

Adsunt tres ultimae lectiones de quibus *Catal. Lat. Rom.*, p. 189-190[14].

CODEX 1503 (olim 108)

Chartaceus, foliorum sign. 76 (0^{m}, 211 × 0,140), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-9^{v}) Hieronymi de vita S. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

CODEX 1510

Membraneus, foliorum sign. 1-1D, 2-87 (0^{m},218 × 0,141), exaratus paulo post an. 1500 picturisque ornatus.

(Fol. 1-86^{v}) Divae Catharinae Senensis Vita per Nicolaum Burgensium equitem Senensem ad A. Barbadicum illustrissimum Venetiarum ducem = *BHL*. 1706 a. URBIN. 1510.

CODEX 1750 (prius 601)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 17 (0^{m},141 × 0,104), exaratus saec. XVI.

Inest officium S Crescentini martyris, in quo in novem lectiones (fol. 3-8^{v}) divisa est brevis oratio ad populum, qua sancti laudes extolluntur atque paucis narratur ipsius vita et translatio facta Urbinum (cf. *BHL*. 1983). — Inc. *Hodiernus dies, fratres karissimi, beati Criscentini martyris solemnitate illustratus* —. Des. *ut populus ad te veniens per te laudet Deum vivum et tuis orationibus vivat cum eo, qui vivit... Amen.*

IV. CODICES LATINI REGIAE SUECIAE

CODEX 17

Membraneus, foliorum 155 (0^m,245 × 0,160), exaratus saec. X/XI.

1. (Fol. 104^v-142) Passio sancti ac beatissimi martyris Sebastiani et comitum eius, qui passi sunt Romae die XIII kal. febroarias in tempore Di<o>cleciani et Maximiani = *BHL.* 7543.

2. (Fol. 142-146) Passio S. Yppoliti mart. = *BHL.* 3961.

CODEX 29

Chartaceus, foliorum A et sign. 302 (0^m,312 × 0,213), exaratus saec. XVI.

Erat olim *Collegii Societatis Iesu Olomucensis cat. inscriptus 1638* (fol. 1, manu saec. XVII).

1. (Fol. 148) <Carmina de S. Anna>.

1° Septem versus. Inc. *Anna prius Ioachim genuit te, virgo Maria.* Des. *Sic tribus una viris peperit tres Anna Marias.*

2° Sex versus = Chevalier, *Repert. hymn.* 23006.

Sequitur (f. 148-148^v) stemma genealogicum et expositio oratione soluta de eodem argumento.

2. (Fol. 174-223^v) De vita et obitu sacrosanctae virginis Mariae sacrum opus quod Theotocon vocatur.

Inc. argumentum " magistri Iohannis Florentini ad Petrum civem Florentinum „ :

Virginis cultor studiose matris
quae poli regem peperit benignum,
Petre, quem nuper tibi (cod. *sibi*) *dedicavi*
accipe librum.

Inc. lib. I. *Inclita divinae praeconia promere matris*
Saepe fuit menti mira cupido mea...

Des. lib. III. *Qui cum Patre Deo vivens per saecla coaevus,*
Una cum sancto flamine regnat. Amen.

Sequitur: *Finis libri Theotocon, ad laudem sacrosanctae virginis Mariae, finitus in castro Cracoviensi, in domo Mansionariorum ecclesiae kathedralis Cracoviensis sacelli eiusdem gloriosissimae virginis Mariae sacerdotum, anno Domini 1527.*

CODEX 39

Membraneus, foliorum 109 (0^m,265 × 0,195), exaratus saec. IX praeter folia 106-109 (0^m,265 × 0,184), quae descripta sunt duabus manibus, altera saec. X (fol. 106-108), altera paulo recentiore (fol. 109).

(Fol. 106-109v) Sermo ex dictis B. Athanasii summi pontificis de imagine Salvatoris Christi. Reg. 39.

Recensio de qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182[13].

CODEX 73

Membraneus, foliorum 65 (0m,180 × 0,115), exaratus post med. saec. XII.

(Fol. 60-62) Conversio Taysidis = *BHL.* 8019.

CODEX 74

Membraneus, foliorum 67 (0m,167 × 0,125), rescriptus saec. XII in.

Insunt Prudentii carmina, et quidem

(Fol. 23v-66v) <Prudentii Peristephanon> = *BHL.* 2532, 8637, 1502, 3204, 7039, y, 1625, 3960, z, 2044, 159, 4752, 2699, 7297.

y = peristephanon VIII ; z = peristephanon XII.

Foliis perditis, des. carmen 7297 : *Quid illa turpis pompa nempe ignobiles* (vers. 161).

CODEX 88

Membraneus, foliorum 207 (0m,457 × 0,337), paginis bipartitis exaratus saec. XIII.

Fol. 1 : *Volumen CCXLVI non Petavianum. 1656.*

1. (Fol. 190) Praefacio Kalixti papae in libro de translatione et (*cod.* in) miraculis S. Iacobi apost. = *BHL.* 4072 (sola epistula).

2. (Fol. 190-190v) Prologus B. Kalixti papae super translatione S. Iacobi apost. = *BHL.* 4062 a, 4063.

3. (Fol. 190v-191v) Translatio S. Iacobi, quae celebratur III kal. ianuarii, qualiter ab Iherosolimis translatus sit in Galeciam = *BHL.* 4067.

4. (Fol. 191v-192) Epistola B. Leonis papae de translatione B. Iacobi apost., quae IIIo kal. ian. celebratur, quomodo translatum est corpus eius de territorio Galatiae usque ad Hyspanias = *BHL.* 4061.

5. (Fol. 192-192v) Relatio domni Kalixti papae de tribus sollempnitatibus S. Iacobi = *BHL.* 4072 a.

6. (Fol. 192v-198v) Miracula S. Iacobi apost. = *BHL.* 4072.

Deest hic epistula. Sed cf. supra, **1.**

7. (Fol. 198v-207v) Historia Karoli Magni edita a venerabili Turpino Remensi archiep. = *BHL.* 1590-1594, 1596, 1597.

Reg. 88. Narratio *BHL.* 1594, omissa ultima sententia, des. *usque in hodiernum diem in Hyspanis et in Iherosolimitanis [h]oris pro Christi fide mortem subierunt.*

CODEX 116

Membraneus, foliorum 115 (0^{m},330×0,215), exaratus saec. IX/X.
Fol 1 : *Petri Danielis Aurelianensis. 1564.* Cf. fol. 115.

(Fol. 115^{v}) Passio Cypriani mart. = *BHL.* 2038.

Inc. *IIII. kal. septemb. Tusco et Basso consulibus, Paternus proconsul Cipriano episcopo dixit* — Foliis perditis, des. mutila : *Ciprianus dixit:* " *Ego sum episcopus.* „ *Galerius Maximus proconsul*|

CODEX 118

Membraneus, foliorum 187 (0^{m},363×0,284), paginis bipartitis exaratus saec.IX.

(Fol. 187-187^{v}) Passio Cypriani = *BHL.* 2039.

Inc. *Passio Cypriani ex die qua Cyprianus martyrium tulit. Ordo autem martyrii (martyrum* ante corr.) *<h> ac lectione* (*-nē* ante corr.) *demonstratur et declaratur. Cum Cyprianus sanctus martyr a Deo <electus> de civitate Curubitana...* Cf. cod. Vatic. 200[2].

CODEX 119

Membraneus, foliorum 135 (0^{m},330×0,235), paginis bipartitis exaratus duabus manibus saec. XII/XIII (fol. 1-90 et 91-135).
Fol. 1 : *Numero 50 n(on) Petav(ianum). 1656.*

1. (Fol. 91-106^{v}) Vita S. Iohannis Crisostomi ep. et conf. = *BHL.* 4376.

2. (Fol. 106^{v}-127) Vita B. Fulgentii ep. = *BHL.* 3208.

3. (Fol. 127^{v}-131^{v}) Passio B. Quintini mart. = *BHL.* 6999, 7000.

4. (Fol. 133-135^{v}) De assumptione B. Mariae.

Inc. *Post ascensionem domini nostri Iesu Christi sacratissima mater eius virgo Maria diebus ac noctibus vigilans et orans* — Des. *Tunc praecepit Dominus nubibus restituere apostolos unumquemque unde assumpti fuerant. Taliter ergo assumpta est... Celebratur autem... Amen.*

CODEX 122

Membraneus, foliorum 164 (0^{m},338×0,240), paginis bipartitis exaratus saec. XIII in.
Erat olim Alexandri Petavii (fol. 1).

(Fol. 164) <Vita B. Hamonis monachi Saviniacensis> = *BHL*. 3752. REG. 122.

Reliquis omissis et pagella 164^v relicta vacua, des. *seorsum separati, in quorum obsequium* (= *Anal. Boll.*, t. II, p. 503, l. 12 et annot. [11]).

CODEX 125

Membraneus, foliorum 133 (0^m,370×0,248), paginis bipartitis exaratus saec. XII extr., praeter folia 1-6 (0^m,357×0,243), quae descripta sunt saec. XIII extr.

Fol. 1, manu satis recenti: *Legendarium ecclesiae S. Marii Forcalqueriens.*

1. (Fol. 42-44^v) Passio S. Andreae apost., qui passus est in Achaia civitate Patras sub Egea proconsule = *BHL*. 428. Nov. 30.

2. (Fol. 44^v-49^v) Vita S. Nicholai ep. et conf. = *BHL*. 6114-6117.

3. (Fol. 50-51^v) Passio S. Luciae virg. et mart. = *BHL*. 4992.

4. (Fol. 51^v-62) Passio S. Thomae apost., qui passus est in India sub Carisio quodam praeside = *BHL*. 8140. Dec. 21.

Subiunctae sunt continuo ultimae sententiae Passionis *BHL*. 8136 inde ab *Fiebant itaque signa magna et prodigia*...(=BONNET, p. 159, l. 9).

5. (Fol. 85^v-87^v) Sermo B. Augustini ep. de miraculis beati martyris Stephani = *BHL*. 7866.

6. (Fol. 88^v-89) In natali S. Iohannis evang. Sermo S. Ysidori ep. = *BHL*. 6544, c. LXXII. Dec. 27.

7. (Fol. 89-90) Item ex historia ecclesiastica. Relatio de eodem B. Iohanne evang. = *BHL*. 4324.

8. (Fol. 90-95^v) Transitus eiusdem B. Iohannis evang. = *BHL*. 4320. Dec. 27.

9. (Fol. 103-104) Natalis S. Trophimi ep. et conf.

Sermo cuius particulam edidit A. M. BONUCCI, *Istoria di S. Trofimo, arcivescovo di Arles* (Roma, 1711), p. 194 — Inc. *Sanctorum mortem in conspectu Domini semper pretiosam beatissimi Trophimi patris praecipui, tum etiam confessoris egregii, natalicia festa commendant* — Omissa ultima parte, des. *Qui si rite a nobis veneretur, etiam aeternum optinebit.*

10. (Fol. 104-111) Actus seu Vita sancti ac beatissimi Silvestri ep. = *BHL*. 7725, 7726. Dec. 31.

Reliquis omissis et pagella 111^v relicta vacua, des. *Denique cum dicerent duodecim a parte christianorum eligi, qui contra duodecim Iudaeorum disputationes in conflictu dimi*| (= MOMBRITIUS, fol. 285, col. 1 ante med.).

Reg. 125. **11.** (Fol. 129-130) Vita B. Hylarii ep. et conf.

Epitome, quae inc. (sine prologo) ut *BHL.* 3885 et des. *Per fidelissimum lavacrum*| (= ed. Krusch, p. 8-9).

CODEX 129

Membraneus, foliorum 86 (0^{m},302 × 0,210), exaratus saec. XIV.

Fol. 1 : *N° 38 n(on) Pet(avianum). 1656.*

Continet Ennodii opera, inter quae :

1. (Fol. 11^{v}-12^{v}) <Dictio in natale S. Epiphanii ep. Ticinensis> = *BHL.* 2571.

2. (Fol. 26-36) <Vita S. Epiphanii ep. Ticinensis> = *BHL.* 2570.

3. (Fol. 55-57) <Vita B. Antonii monachi Lirinensis> = *BHL.* 584.

4. (Fol. 79-80) <Ennodii eucharisticum de vita sua> = *BHL.* 2554.

CODEX 140

Membraneus, foliorum 150 (0^{m},286 × 0,202), exaratus variis manibus saec. IX.

Fol. 122^{v}, manu saec. XI : *Hic est liber Sancti Benedicti* (Floriacensis).

(Fol. 1-2^{v}, saec. X) <Ex Vita S. Germani ep. Autisiodorensis> = *BHL.* 3453.

Fragmenta duo. Fol. 1 inc. sub initio num. 11 *(Act. SS.)*: *trabiculae dolatiles...* et des. *Fortuitu his (?) qui furti* (= num. 14 in.) ; fol. 2 inc. sub initio num. 48 : *populi et inclinatos...* et des. *Madidus baptis*| (= num. 51 med.).

CODEX 145

Partim membraneus (fol. 1-25), partim chartaceus (fol. 26-99), intermixtis aliquot membranis (0^{m},281 × 0,213), exaratus saec. XV.

Fol. 24^{v} : *Liber iste est ordinis Celestinorum Sancte Trinitatis de Marcoussiaco;* fol. 90 et 94^{v}, eadem manu qua codex : *De Marcoussiaco est liber iste. Frater Natalis Moreau.* Anno 1648 venerat in manus Alexandri Petavii.

1. (Fol. 25-89^{v}) Vita B. Bernardi abbatis = *BHL.* 1211, 1212, 1214-1216.

2. (Fol. 90^{v}-94) Littera canonizationis S. Thomae de Aquino ordinis Fratrum Praedicatorum.

Fontaninus, *Codex canonizationum,* p. 135-41.

3. (Fol. 94-94^{v}) Cronica brevis de progressu temporis S. Thomae = *BHL.* 8158.

CODEX 147

Reg. 147.

Constat simul conglutinatis aliquot codicillis membraneis variae formae exaratis saec. XII-XV.

Hagiographica sunt folia 70-77 (0^m,275 × 0,186), exarata saec. XII.

Fol. 1 : *Petavius*.

(Fol. 70-77) Passio S. Georgii mart. = *BHL*. 3388.

CODEX 150

Membraneus, foliorum 170. Folia 1-152 (0^m,187 × 0,135) exarata sunt saec. XII extr. Adiecti sunt codicilli (fol. 153-155, 156-163, 164-170) formae et aetatis non multum variae.

(Fol. 146-152) Miraculum, quomodo Petrus Ignitus transivit per medium ignis salvus et illaesus propter convincendam simoniacham haeresim = *BHL*. 6714.

CODEX 173

Membraneus, foliorum 94 (0^m,153 × 0,105), exaratus saec. XII (fol. 1-62) et saec. XI extr. (fol. 63-94).

Aliquot folia sunt lacera.

(Fol. 27-60^v) Vita venerabilis Benedicti, patris Clusini coenobii = *BHL*. 1144.

Sequuntur (fol. 60^v-61^r) versus ex hoc codice editi cum alibi, tum in *MG*., Scr. t. XII, p. 208.

CODEX 187

Membraneus, foliorum 77 (0^m,172 × 0,120). Constat duobus codicillis exaratis saec. IX (fol. 1-33) et saec. IX/X (fol. 34-77).

1. (Fol. 1^v-23) <Vita S. Amatoris ep. Autisiodorensis> = *BHL*. 356.

Desunt epistula Aunarii et rescriptum Stephani.

2. (Fol. 23^v-33) Revelatio S. Corcodomi diaconi et conversatio Mamertini vel gesta S. Germani ep. et conf. = *BHL*. 5201.

3. (Fol. 34-36) Passio S. Cypriani = *BHL*. 2038.

4. (Fol. 36^v-62^v) Vita sancti ac beatissimi Ambrosii ep. Mediolanensis = *BHL*. 377. April. 4.

CODEX 188

Membraneus, foliorum 15 (0^m,197×0,134), exaratus saec. X (fol. 1^r saec. XII).

Reg. 188. (Fol. 1^{v}-15^{v}) Translatio sanctissimi Benedicti ab.,qualiter ipsius atque sororis suae Scolasticae corpora (-ora *al. m. sup. ras.*) de monte Casino (Cassino *corr. al. m.*) translata sunt (-a s- *al. m. sup. ras.*) = *BHL.* 1117.

CODEX 202

Membraneus, foliorum 106 (0^{m},225×0,137), exaratus saec. XII.
Fol. 1 : *οἷς ἀτυχῶ λίαν εὐτυχῶ. P. Paet(avius) Genabens.*

(Fol. 104^{v}-106^{v}) Vita S. Sydonii.

Gregorii Turonensis *Hist. Franc.*, lib. ii, c. 22-24. — Inc. *Sanctus vero Sydonius tantae facundiae erat* — Des. *declamatorie collaudavit.*

CODEX 204

Membraneus, foliorum 24 (0^{m},205×0,116), exaratus saec. XI.
Fol. 24^{v} manu saec. XIII : *Hic liber est Sanctorum Florentini et Hil(arii) martyrum Bonevall(is).*

(Fol. 1^{v}-24^{v}) <Vita metrica S. Cuthberti> = *BHL.* 2020.

Inter lineas scriptae sunt manu prima glossae, ex quibus quaedam lingua anglosaxonica, v. gr. fol. 20, 20^{v}, 21.

CODEX 226

Membraneus, foliorum 80 (0^{m},214×0,130), exaratus saec. X/XI.
Fol. 1 : *Alexander Pauli filius Petavius, senator Parisiensis, anno 1647.*

1. (Fol. 33^{v}-42^{v}) Vita S. Gregorii papae urbis Romae = *BHL.* 3639.

2. (Fol. 63) De virtutibus simulacri Christi.

Cassiodorus, *Hist. trip.*, lib. vi, c. 41. — Inc. *Cum agnovisset impius Iulianus.* — Des. *quo actenus reservatur.*

3. (Fol. 63-64) De beneficio herbe qui nascitur iuxta simulachrum Christi.

Cassiodorus, *Hist. trip.*, lib. vi, c. 41 (pars reliqua) et c. 42.

4. (Fol. 64-67) De increpatione Ambrosii e[s]t satisfaccione Teodosii imperatoris.

Cassiodorus, *Hist. trip.*, lib. ix, c. 30.

5. (Fol. 67-70) Dialogus Liberii et Constantii.

Cassiodorus, *Hist. trip.*, lib. v, c. 17, 18.

CODEX 229

Membraneus, foliorum 102 (0m,226×0,169), exaratus saec. XII.

Fol. 1: *Nu[us] 22 n(on) Pet(avianus). 1656.*

(Fol. 98-102v) Vita S. Odilonis ab. Cluniacensis = *BHL.* 6282.

Foliis perditis, des. mutila: *Apostolicus igitur iste quem diximus*| (=*Act. SS.*, num. 23 sub init.).

CODEX 243

Membraneus, foliorum 95 non omnino eiusdem formae (circiter 0m,235× 0,165). Constat aliquot codicillis exaratis saec. X-XII extr.

Fol. 2v manu saec. XII extr.: *Hic est liber Sancte Trinitatis Bellilo(censis).*

(Fol. 43v-51, saec. XI in.) Adventus exceptioque corporis beatissimi patris Benedicti in agrum Floriacensem = *BHL.* 1117.

Inerant praeterea in priore codice, cuius pars solummodo superest (fol. 1-53), integri autem index saec. XII descriptus est fol. 2v, cum alia non hagiographica, tum etiam:

Passio sanctorum martyrum Mauricii cum sociis suis.
Passio S. Eutropi ep. et mart.
Vita S. Gennulfi ep.
Item de translatione eius.
Vita S. Goaris presb.
Passio S. Hermagorae ep. et mart.
Vita S. Silvani presb.
Passio ss. mm. Crispini et Crispiniani.
Passio S. Apollinaris ep. et mart.
Passio S. Cristofori preciosi martyris.
Vita B. Lupi Senonicae urbis ep.

CODEX 247

Membraneus, foliorum 100 (0m,242 × 0,153), exaratus saec. XI (fol. 1-96) et alia manu saec. XI (fol. 97-100).

(Fol. 97-100) <Inventio S. Stephani protomartyris> = *BHL.* 7855.

Foliis perditis, inc. mutila sub initio c. 4: *fiducialiter adnuntiem revelationem sanctorum servorum...*

CODEX 274

Constat tribus partibus:

I. Codice membraneo, foliorum 1-78 (0m,277 × 0,195), paginis bipartitis exarato saec. XIII extr. Fol. 1: *Ex libb. Petri Danielis Aurelii. 1564.*

II. Libello chartaceo typis impresso (*Opuscula quaedam literata virorum*

REG. 274. *doctorum opusculis Plutarchi praeiungenda,* s. a. apud prelum Ascensianum) foliorum I-XVI, iam 79-94.

III. Quaternione membraneo signato XXIII, qui avulsus est pridem a codice 318. Sunt haec folia sign. nunc 95-102, exarata saec. X.

Fol. 102 manu saec. X/XI : *Liber S. Benedicti Floriacensis monasterii.*

1. (Fol. 95-97) Vita S. Maximi conf. = *BHL.* 5853.

Foliis perditis, inc. mutila : *constipatio populi circumsepta clamabat* : " *Gloria tibi* (cf. *P. L.*, num. 8 extr.). Initium vid. in cod. 711[1].

2. (Fol. 97-101^{v}) XVIII. Passio S. Andeoli subdiaconi et mart. = *BHL.* 423.

3. (Fol. 101^{v}-102, alia manu saec. X extr.) Epistula Severi ad Aurelium de transitu S. Martini = *BHL.* 5612.

CODEX 285

Membraneus, foliorum 32. Constat quattuor codicillis seu codicum fragmentis variae formae exaratis saec. XII et XIII.

Fol. 32, manu saec. XV : *Liber Sancti Martini Sagiensis.*

II. Folia 19-22 (0^{m},256 × 0,157) exarata saec. XIII.

1. (Fol. 19^{v}-20) Miracula domni Eugenii papae III = *BHL.* 2675.

2. (Fol. 20-20^{v}) De sacerdote qui viro Dei corripiente se detrahebat = *BHL.* 2676.

CODEX 288

Membraneus, foliorum 101. Constat simul conglutinatis aliquot codicibus vel codicum fragmentis variae formae exaratis saec. XII et XIII.

IV. Folia 12-64 (0^{m},263 × 0,181) exarata variis manibus saec. XII/XIII.

(Fol. 56^{v}-63^{v}) Vita S. Mariae Aegyptiacae = *BHL.* 5419.

CODEX 301

Membraneus, foliorum 66 (0^{m},311 × 0,225), paginis bipartitis exaratus duabus manibus saec. XII/XIII (fol. 1-54) et saec. XII extr. (fol. 55-66).

1. (Fol. 55-55^{v}) De S. Martino = *BHL.* 5610, c. 9 et 10, et *BHL.* 5623.

2. (Fol. 55^{v}-63) <Miracula S. Benedicti auctore Radulfo Tortario> = *BHL.* 1129.

3. (Fol. 63-64^{v}) Sermo domini Odonis ab. in veneratione S. Mariae Magdalenae = *BHL.* 5439.

4. (Fol. 66-66^{v}) Passio B. Apollinaris pont. = *BHL.* 623. Iul. 23.

Foliis perditis, des. mutila : *in exilium Illirici relegetur. Quidam vero qui sevior erat in famulum*| (= *Act. SS.*, num. 20 extr.). Reg. 301.

CODEX 314

Membraneus, foliorum 142 (folia 87-103 sunt chartacea). Constat simul compactis bene multis fragmentis codicum variae formae exaratis saec. IX-XVII.

Folia 141-142 lacera (olim plus 0^{m},225 × 0,185), paginis quadripartitis exarata saec. X. Remediis chemicis adhibitis, folia sunt partim corrupta.

(Fol. 141-142) ...... in laude Iuliani mart.

Inc. ***** *laris lirae camenis*
***** *mus regi Deo*
et post 30 circiter versus:
Sanctus vero Ferreolus
Consularis tempore
Crispini iam christianus,
Sicut necdum proditus...

Des. *Eterno patri Deo*
Eius et nato perhenni
Cum sancto sit Spiritui
Perpes virtus et potestas
In |||| seclorum secula.
Sunt circiter 350 versiculi.

CODEX 318

Membraneus, foliorum A et sign. 258 (0^{m},271×0,197), exaratus variis manibus saec. X.

Fol. A, manu saec. XII : *Hic est liber Sancti Benedicti Floria(censis)* ; fol. 1 et 15 manu saec. XI : *Hic est liber Sancti Benedicti abbatis* (add. fol. 15 : *abbas Ademarus).*

Fol. A^{v} descriptus est saec. X index libellorum ; ex quo novimus olim repertos esse in codice alios libellos, inter quos hi erant hagiographici :

n° VII. Passio rhythmica SS. Petri et Marcellini (= iam cod. 711[11]) ;
n° XIII. Passio SS. Felicis, Fortunati et Achillei ;
n° XIIII. Vita S. Cypriani ep. Carthaginiensis (= iam cod. 711[1]) ;
n° XV. Passio SS. Cornelii et Cypriani (= iam cod. 711[2]) ;
n° XVI. Passio S. Apollinaris ep. Valentinensis (= iam cod. 711[3]) ;
n° XVII. Vita S. Maximi ep. Regensis (= iam cod. 711[4] et cod. 274[1]) ;
n° XVIII. Passio S. Andeoli (=iam cod. 274[2]) ;
n° XXXVI. Vita B. Maximini abbatis (= iam cod. 585[1]) ;
n° XXXVII. Vita S. Gualdomeri (= iam cod. 585[2]).

1. (Fol. 49-50^{v}) Vita B. Valentini conf. Lingonensis = *BHL.* 8457.

2. (Fol. 80-121^{v}) VIII. <Translatio SS. Petri et Marcellini> = *BHL.* 5233.

3. (Fol. 123-126) VIIII. Passio ss. mm. Petri et Marcellini = *BHL.* 5230. Iun. 2.

Reg. 318. **4.** (Fol. 126-133ᵛ) X. Passio B. Apollinaris pont. = *BHL.* 623. Iul. 23.

5. (Fol. 134-137) XI. Passio (Sᵗⁱ *add. man. rec. sup. ras.*) Beati conf. = *BHL.* 1066.

Praemissus est prologus nullius momenti, qui inc. *Cum in nomine sanctae Trinitatis pio affectu ac reverenter veridica et stupenda sanctorum gesta narrantur...*

6. (Fol. 137ᵛ-144) XII. Passio SS. Sergii et Bacchi = *BHL.* 7601.

7. (Fol. 144-146ᵛ) Passio SS. Spesippi, Elasippi et Melesippi = *BHL.* 7828.

Foliis perditis, des. in paenultimis verbis: *Turbon autem... Iunillae et Neonis*| (= *Act. SS.*, num. 20 med.).

8. (Fol. 154-159ᵛ) XX. Epistola Hieronimi presb. ad Principiam de vita Marcellae = *BHL.* 5222.

9. (Fol. 159ᵛ-173ᵛ) XXI. Vita beatissimi Karilefi sacerdotis seu abbatis monasterii Anisolensis,ubi ipse praetiosus iacet humatus = *BHL.* 1570. Iul. 1.

10. (Fol. 179-195ᵛ) XXII. Epistola B. Hieronimi presb. ad Paulam et Eustochium de assumptione S. Mariae Virginis.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

11. (Fol. 195ᵛ-199) XXIII. Vita B. Lifardi ab. = *BHL.* 4931.

12. (Fol. 199-201) XXIIII. Passio S. Valeriani mart. = *BHL.* 8488.

13. (Fol. 201-207) XXV. Vita S. Fursei ab. = *BHL.* 3209.

14. (Fol. 207-213) XXVI. Passio S. Eustachii, uxoris et filiorum eius = *BHL.* 2760.

15. (Fol. 213-215) XXVII. Vita S. Marcelli ep. Parisiacensis = *BHL.* 5248.

Deest prologus.

16. (Fol. 215ᵛ-218ᵛ) Vita B. Hieronimi presb. = *BHL.* 3869.

17. (Fol. 219-222) XXVIII. Passio S. Carauni mart.

Inc. *Eodem tempore cum diversis Gallicanorum provintiae manu publica per consules regerentur* — Des. *puerum qui languerat iuxta verbum hominis Dei, quod praedixerat, invenit incolumem, praestante Domino... Amen* (cf. *BHL.* 1567, § 19 extr.).

18. (Fol. 222-226ᵛ) Vita S. Merovei conf. = *BHL.* 5941.

19. (Fol. 227-232) XXVIIII. Passio SS. Mauricii atque sociorum eius = *BHL.* 5743.

20. (Fol. 232-234ᵛ) Passio ss. mm. Donatiani et Rogatiani = *BHL.* 2275. Maii 24.

21. (Fol. 235-241^{v}) XXX. Vita S. Iuliani ep. et conf. = *BHL*. 4546. Reg. 318.

22. (Fol. 241^{v}-243^{v}) XXXI. Vita S. Turibii ep. et conf. = *BHL*. 8346, 8347.

23. (Fol. 244-247) XXXII. Vita S. Pavati ep. et conf. = *BHL*. 6602.

24. (Fol. 247-249^{v}) XXXIII. Vita S. Victuri ep. atque Victurii filii eius et episcopi = *BHL*. 8600.

25. (Fol. 249^{v}-256) XXXIIII. Vita domnae Mariae Aegyptiae translata de graeco in latínum = *BHL*. 5417.

Deest prologus.

26. (Fol. 256-258^{v}) XXXV. Passio S. Nicefori mart. = *BHL*. 6085.

CODEX 321

Membraneus, foliorum 66 (0^{m},322 × 0,237), paginis aliis bipartitis, aliis tripartitis, exaratus saec. IX/X.

Insunt Prudentii carmina cum glossis, et quidem :

1. (Fol. 45^{v}-50^{v}) Eiusdem (Aur. Prudentii Clementis) Romanus contra gentiles = *BHL*. 7297.

2. (Fol. 50^{v}-62) Liber peristefanon = *BHL*. 2532, 4752, 2699, 8637, 1502, 159, 3204, 7039, 1625, y, 3960, z, 2044.

y = peristephanon VIII ; z = peristephanon XII.

CODEX 332

Membraneus, foliorum 76 (0^{m},256 × 0,176), exaratus saec. XV, praeter folia 72-76, quae sunt saec. XI in.

Fol. 1 : *Petavius*. οἷς ἀτυχῶ λίαν εὐτυχῶ.

1. (Fol. 72-73^{v}) <Fragmentum narrationis de S. Maiolo> (ex *BHL*. 5180).

Inc. (*require*)|*bat exulatum, quo vel solummodo salvari posset corpus*... (= Marrier, col. 1780 b extr.) — des. *agendo paenitentiam insinuat* (= ibid. col. 1781, l. 3).

2. (Fol. 73^{v}-76) Prologus de vita S. Albini ep. et conf. = *BHL*. 234.

Solus prologus, reliquis omissis.

CODEX 339

Membraneus, foliorum 70. Constat simul conglutinatis aliquot codicillis exaratis saec. X et XIII.

Reg. 339. II. Folia 7-38 (0^m,227×0,175) exarata saec. X (fol. 7r saec. XII). Erant olim *Bibliothecae Schobingiae fol(iorum) 32* (fol. 7).

1. (Fol. 16-18v) De festivitate S. Michaelis archangeli = *BHL.* 5948.

2. (Fol. 19v-38v) De vita Karoli augusti = *BHL.* 1580.

III. Folia 39-46 (0^m,227×0,175) exarata saec. X.

3. (Fol. 39-46v) Vita sancti ac beati Amandi ep. et conf. = *BHL.* 332.

Foliis perditis, des. mutila : *Suspicantibus autem illis ut corpus ad sepeliendum, sicut mos est, abluere deberet*| (= *Act. SS.*, num. 13 post med.).

IV. Folia 55-69 (0^m,224×0,159) exarata saec. XIII in. Fol. 69v, manu. XIII : *Liber Sancte Marie de Sarnaio.* Ibidem eadem manu descriptus est index libellorum olim in codice contentorum ; ex quo constat superesse nunc dumtaxat ultimum documentum, quod solum erat hagiographicum, id est :

4. (Fol. 55-69) Miracula beatae Mariae Virginis in Carnotensi ecclesia facta vel ad laudem ipsius alibi patrata et ibi scripto mandata = *BHL.* 5389.

CODEX 340

Membraneus, foliorum 168. Constat simul conglutinatis duobus codicibus exaratis saec. XII extr. et saec. XIII.

II. Folia 157-186 (0^m,229×0,159) paginis bipartitis exarata saec. XIII.

(Fol. 157-168v) Vita B. Petri Tharentasiensis archiep. = *BHL.* 6772-6774.

CODEX 346

Membraneus, foliorum 58 (0^m,184 × 131), exaratus variis manibus saec. XII, partim (fol. 53-58v) paginis bipartitis.

(Fol. 52v-58v) <Vita B. Mariae Aegyptiacae> = *BHL.* 5419.

CODEX 348

Membraneus, foliorum 38 (0^m,210 × 0,141), exaratus saec. X. Multa folia perierunt.

Insunt Prudentii carmina.

1. (Fol. 25v) Liber II *περὶ στεφάνων.*

Foliis perditis, superest solum lemma hymni *BHL.* 2532.

2. (Fol. 26-26v) Romanus Aurelii Prudentii Clementis = *BHL.* 7297.

Foliis perditis, superest sola pars ultima inde a versu 1110: *anima absoluta....* REG. 348.

CODEX 357

Foliorum sign. 22 (0^m,161 × 0,115). Constat duobus codicillis, altero membraneo exarato saec. XIV (fol. 1-7), altero chartaceo saec. XV extr. (fol. 8-22).

(Fol. 1-7^v) <Bulla canonizationis S. Ludovici IX regis Franciae> = *BHL.* 5040.

CODEX 431

Chartaceus, foliorum A et sign. 131 (0^m,214 × 0,144), exaratus variis manibus saec. XV.

Insunt (fol. 111-122^v, 123-126^v, 126^v-131) pars epistularum *BHL.* 3866 et 3868 et epistula *BHL.* 3867 de S. Hieronymo.

CODEX 432

Membraneus, foliorum 156 (0^m,215 × 0,133), exaratus saec. XII.

1. (Fol. 2^v-116) Liber de vita sanctorum patrum qui appellatur Paradisus = *BHL.* 6532.

Deest epistula Palladii.

2. (Fol. 116-122^v) Actus monachi captivi, quem dictavit B. Ieronimus presb. = *BHL.* 5190.

3. (Fol. 122^v-130) Vita B. Pauli heremitae edita a B. Ieronimo presb. = *BHL.* 6596.

4. (Fol. 130-150^v) Vita Hilarionis monachi edita a S. Ieronimo presb. = *BHL.* 3879.

5. (Fol. 150^v-155^v) <Miraculum in imagine Christi Berytensi>.

Recensio de qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182[13].

CODEX 433

Membraneus, foliorum 100 (0^m,194 × 0,141), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Fol. 1 : οἷς ἀτυχῶ λίαν εὐτυχῶ eadem manu qua in cod. 202 et 332.

1. (Fol. 1-16^v) Gesta Salvatoris, quae invenit Theodosius imperator in Ierusalem in praetorio Poncii Pilati. Historia Nicodemi de passione Domini.

TISCHENDORF, *Evangelia apocrypha*, p. 314-95; 2ª ed., p. 335-416. — Deest prologus. Post verba *omnia quae gesta sunt de Iesu in*

praetorio meo (fol. 13) continuo sequitur narratio de vindicta Salvatoris (cf. *BHL*. 4221), quae inc. *In diebus Tiberii caesaris tetrarcha sub Pontio Pilato erat quidam Titus nomine sub Tiberio imperatore in regnis Aquitaniae*... et des. *deditque Volusiano Septimaniam, ut regeret omnem regionem. Ipse enim fecit sibi speluncam anno illo vitam finiens in nomine Domini... Amen.*

(2.) Docet catalogus codicum manu scriptus in bibliotheca servatus reliquam partem codicis inde a folio 17 impleri " Historia sacra Novi Testamenti in CXXII capita divisa„ ; deesse prima capita LXIII ; a capite 80° ad 120^m narrari miracula B. Mariae. Reapse fol. 17-100^v exscripta sunt ex Vincentii Bellovacensis *Spec. hist.* libri viii capita 64-122 ; inter quae multa (c. 81-120) sunt de miraculis B. V. Mariae.

CODEX 435

Membraneus, foliorum 48 (0^m,207×0,159). Constat simul conglutinatis aliquot codicillis vel codicum fragmentis exaratis saec. IX-XIII.

I. Folia 1-24 exarata saec. IX.

1. (Fol. 1^v-24^v) Martyrologium anni circuli de singulis festivitatibus sanctorum.

Breviarium martyrologii, de quo I. B. de Rossi in *Act. SS.*, Nov. t. II, 1, p. [xxxvi].

III. Folia 33-40 exarata saec. XII.

2. (Fol. 33-40^v) De quodam miraculo B. Martini, quod contigit in festivitate translationis eius = *BHL*. 5660.

CODEX 452

Membraneus, foliorum 204 (0^m,213×0,139), exaratus saec. XII in. Multa folia olim lacera bene sunt resarta.

Fol. 1 : *οἷς ἀτυχῶ λίαν εὐτυχῶ*, eadem manu qua in cod. 202, 332 et 433.

1. (Fol. 39-70) <Vita S. Iohannis Eleemosynarii> = *BHL*. 4388.

2. (Fol. 75^v-131) <Palladii Historia Lausiaca> = *BHL*. 6532.

Deest epistula Palladii.

CODEX 453

Foliorum 55 partim membraneorum, partim chartaceorum (fol. 36-48) formae non omnino eiusdem (max. 0^m,209×0,157). Constat fragmentis seu codicillis exaratis saec. X-XVI.

III. Folia 31-35 exarata saec. XIV.

(Fol. 31-35) Vita vel conversacio sive mors SS. Septem Dor-

mientium, quorum corpora in monasterio Maioris Monasterii continentur. Ecce nomina : Clemens, Primus, Letus, Theodorus, Gaudens, Quiriacus, Innocencius = *BHL.* 2320. Reg. 453.

CODEX 456

Membraneus, foliorum 106 (0^{m},203×0,139), exaratus saec. XI. Fol. 106^{v}, manu saec. XII : *Iste liber est Sancte Marie Lucionensis.*

1. (Fol. 1-8) Vita (*corr. al. man.* Textus translationis) sancti ac praecellentissimi Benedicti ab. = *BHL.* 1117.

2. (Fol. 8-43^{v}) Miracula S. Benedicti = *BHL.* 1123.

3. (Fol. 43^{v}-50^{v}) Sermo in festivitate S. Benedicti.

Sermo Odonis ed. *P. L.*, t. CXXXIII, col. 721-29.

4. (Fol. 50^{v}-82^{v}) Vita beatissimi Mauri discipuli patris Benedicti = *BHL.* 5772, 5773.

5. (Fol. 82^{v}-84) <Narratio de S. Scholastica> = *BHL.* 7514.

6. (Fol. 84-106^{v}) Libellus seriem miraculorum praesentis temporis decurrens quae per beatum Maurum divina operari dignata est maiestas quaeque ab Odone abbate plena fide expressa sunt = *BHL.* 5775.

Deest inscriptio *(Dilectissimo...)*

CODEX 457

Membraneus, foliorum 190 (0^{m},198×0,132), exaratus variis manibus saec. XII.

1. (Fol. 1-9) Rei gestae ordo atque assumptio B. Iohannis evangelistae = *BHL.* 4320.

Deest prologus.

2. (Fol. 9-10^{v}) Item ex Historia ecclesiastica de eodem Iohannis (*corr.* -ne) = *BHL.* 4324.

3. (Fol. 10^{v}-12^{v}) Passio B. Iacobi apost. = *BHL.* 4094. Maii 1.

4. (Fol. 12^{v}-13^{v}) Assumptio S. Philippi apost. = *BHL.* 6814. Maii 1.

5. (Fol. 14-18^{v}) Passio S. Iacobi apost., fratris S. Iohannis evang. = *BHL.* 4057. Iul. 25.

6. (Fol. 18^{v}-28^{v}) Passio ss. apost. Petri et Pauli, qui passi sunt in urbe Roma sub Nerone imperatore = *BHL.* 6657. Iun. 29.

7. (Fol. 28^{v}-35) Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1002. Aug. 24.

Reg. 457. **8.** (Fol. 35-43^{v}) Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 5690. Sept. 21.

9. (Fol. 43^{v}-52^{v}) Passio ss. apost. Iudae Iacobi et Symonis Chananei = *BHL.* 7750, 7751. Oct. 28.

10. (Fol. 52^{v}-57^{v}) Passio S. Andreae apost. = *BHL* 428. Nov. 30.

11. (Fol. 57^{v}-71^{v}) Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8136. Dec. 21.

12. (Fol. 71^{v}-82) Vita et conversio et passio S. Eustachii = *BHL.* 2760. Nov. 1.

13. (Fol. 82-87^{v}) <De rege Constantino et Helena matre eius et inventione sanctae crucis *lemma add. manu recentiore*> = *BHL.* 4169.

14. (Fol. 87^{v}-90) Exaltatio sanctae crucis = *BHL.* 4178.

15. (Fol. 91-103^{v}) Vita beatissimi Remigii archiep. = *BHL.* 7155.

Reliquis omissis, des. in media pagella: *Rogo vos, o fortissimi pugnatores, ut mihi dare*| (= *Act. SS.*, num. 51 med.; *MG.*, p. 292, l. 23).

16. (Fol. 129-138^{v}) Liber de vita et virtutibus S. Martini Turonensis archiep. et conf. = *BHL.* 5610.

Desunt epistula et prologus. — Foliis perditis, des. mutila: *Nocte ei angelus visus est eluere vulnera et salubri unguine*| (= *P. L.*, c. 19 post med.).

17. (Fol. 139^{v}-151^{v}) Liber de vita et virtutibus S. Martini Turonensis archiep. et conf. = *BHL.* 5610.

18. (Fol. 151^{v}-152^{v}) Epistola Severi ad Eusebium presbyterum, postea episcopum = *BHL.* 5611.

19. (Fol. 152^{v}-154) Alia eiusdem ad Aurelium diaconum = *BHL.* 5612.

20. (Fol. 154-180) Dialogus Severi de vita S. Martini = *BHL.* 5614-5616.

21. (Fol. 180-182) Epistola Severi Sulpicii ad socrum suam Basulam, qualiter S. Martinus de hoc mundo recesserit = *BHL.* 5613.

22. (Fol. 182-183) Gregorius Turonensis de obitu S. Martini ep. = *BHL.* 5619, 5620.

23. (Fol. 183) Versiculus de transitu S. Martini ep. = *BHL.* 5621.

24. (Fol. 183-183^{v}) Alius S. Ambrosii de transitu S. Martini = *BHL.* 5622.

25. (Fol. 183^{v}-184^{v}) Item quando corpus eius translatum est = *BHL.* 5623.

26. (Fol. 184^{v}-185^{v}) Vita sancti ac beatissimi Brictii ep. et conf. = *BHL.* 1452.

27. (Fol. 185^{v}-186^{v}) <Tituli metrici de S. Martino>. Reg. 457.

Ed. E. Le Blant, *Inscriptions chrétiennes de la Gaule*, t. I (1856), p. 228 sqq. Foliis perditis, superest solum initium.

CODEX 458

Membraneus, foliorum 52 (0^{m},186×0,141), exaratus saec. XII.

1. (Fol. 1-36^{v}) Vita vel Passio S. Alfegi archiep. et mart. = *BHL*. 2518.

2. (Fol. 37-52^{v}) Vita S. Pauli ep. = *BHL*. 6586.

Foliis perditis, des. mutila : *licet adversantis, attestari coepit dicens*| (= *Act. SS.*, num. 36 sub init.).

CODEX 460

Membraneus, foliorum 128 (0^{m},203×0,134), exaratus saec. XII/XIII.

(Fol. 1-125) Vita B. Gregorii papae = *BHL*. 3641.

CODEX 463

Membraneus, foliorum 34 (0^{m},192×0,152), exaratus saec. XI.

1. (Fol. 1-7^{v}) Passio S. Vincentii mart. atque levitae = *BHL*. 8628-8630.

2. (Fol. 7^{v}-14^{v}) Passio ss. mm. Alexandri, Eventii et Theodoli atque Hermetis = *BHL*. 266.

3. (Fol. 14^{v}-24) Passio ss. mm. Nerei et Achillei = *BHL*. 6058-6066.

4. (Fol. 24-28^{v}) Passio S. Babillae ep. et mart. = *BHL*. 889.

5. (Fol. 28^{v}-32) Passio S. Agapiti mart. = *BHL*. 125.

6. (Fol. 32-34^{v}) Passio S. Symphoriani mart. = *BHL*. 7969.

Foliis perditis, des. mutila : *Nate, nate Simphoriane, in mente habe Deum tuum* (cf. *BHL*. 7967, num. 11 med., *Act. SS.*).

CODEX 464

Chartaceus, foliorum 56 (0^{m},206×0,140), exaratus saec. XIV extr.

1. (Fol. 1-37^{v}, 46-52) Vita S. Guillermi ducis Aquitaniae et comitis Pictaviae = *BHL*. 8923.

Deest genealogia.

2. (Fol. 52^{v}-55^{v}, 38-38^{v}, 56-56^{v}, 40-41^{v}, 39) Lectiones de vita S. Guillermi.

Excerptae ad verbum ex Vita *BHL*. 8923. — Inc. *Scripturus vitam* (= *Act. SS.*, p. 452, num. 4) — Des. *sequentibus signis* (= ibid., p. 468, num. 26 extr.).

Sequuntur (fol. 39^{v}, 42-44) hymni et sequentiae de S. Willelmo, tum

3. (Fol. 44) Genealogia nobilium natalium B. Guillermi.

Act. SS., Febr. t. II, p. 451, num. 3. Sequitur : *Anno Domini millesimo centesimo quinquagesimo quinto coepit domus et ordo sanctissimi patris nostri Guillermi institui. Quae domus a sanctae memoriae beato Sobelino papa nono ob devotionem sancti Guillermi praedicti larga manu amplis possessionibus dotata est. Iste Sobelinus prius vocatus legationis officio apud Castelleonem ante papatum deffunctus exstiterat.*

4. (Fol. 44^{v}-45^{v}) <Lectiones breves de S. Willelmo>.

Inc. *Beatus Guillermus, nobilis genere, longe fuit nobilior vitae laudabilis sanctitate* — Foliis perditis, deest pars ultima.

CODEX 465

Membraneus, foliorum A et sign. 84 (0^{m},212×0,149), exaratus saec. X/XI.

1. (Fol. 1-2^{r}, 3^{v}-24) Vita B. Maurilii Andecavorum ep. = *BHL*. 5731.

Deest annotatio *(Raino...)*

2. (Fol. 24^{v}-36^{v}) Vita B. Licinii Andecavorum ep. = *BHL*. 4917.

3. (Fol. 36^{v}-62) Vita sancti ac beatissimi Magnobodi ep. = *BHL*. 5151.

4. (Fol. 63-74) Vita sancti ac beatissimi Samsonis ep. et conf. = *BHL*. 7485.

5. (Fol. 74^{v}-81^{v}) Vita sancti ac beatissimi Albini ep. et conf. = *BHL*. 234.

Deest prologus.

6. (Fol. 82^{v}) Duo miracula aedita a B. Gregorio Turonensi archiepiscopo.

Gregorius Turonensis, *In gloria conf.*, c. 94.

CODEX 466

Membraneus, foliorum 121 (0^{m},207×0,177), exaratus variis manibus saec. X (fol. 1-16^{v}, 26^{v}-63^{v}, 66-82^{v}), saec. X vel XI (fol. 17-24^{v}, 83-100^{v}), saec. XI (fol. 25, 101-121^{v}), saec. XII (fol. 26, 64-65^{v}).

Fuisse olim abbatiae Sancti Theoderici Remensis docuit H. M. Bannister v. cl., inter *Miscellanea Ceriani* (Milano, 1910), p. 142.

1. (Fol. 1-16^{v}) <Passio S. Bartholomaei apost.> = *BHL*. 1002.

Folio perdito, deest lemma et prima vox : *Indiae*.

2. (Fol. 17-19^v) Adventus reliquiarum S. Bartholomaei apost. in Gallias = *BHL.* 1009. Reg. 466.

Subiuncta est rubrica : *Finit VIII. kal. novembris.*

3. (Fol. 19^v-22) Item eiusdem translationis hystoria, sicut apud praefatam urbem Beneventum a viris fidelibus digesta et ad nos supra memorati episcopi studio perlata est simul cum miraculis apostoli = *BHL.* 1010.

4. (Fol. 22-24^v) <Sermo de vita et translatione S. Bartholomaei apost.> = *BHL.* 1004.

Deest prologus *(Beati Bartholomaei...)* — Inc. (post epistulam) *Maximum quidem certamen et, ut addam, gloria est...*— Foliis perditis, des. mutila : *Quaedam quidem secundum traditionem antiquae relationis, quaedam vero secundum*| (cf. *P. L.*, t. CXXIX, col. 732 D).

Sequitur (fol. 25-25^v) Epistula Hucboldi ad monachos Sancti Theoderici de conscriptis a se nocturnalibus (= *P. L.*, t. CXXXII, col. 825-26), et (fol. 26, alia manu) hymni duo de S. Theoderico (= Chevalier, *Repert. hymn.* 6175, 5851).

5. (Fol. 26^v-60) Vita beatissimi Teoderici abbatis, discipuli S. Remigii Remensis archiep. = *BHL.* 8060. Iul. 1.

6. (Fol. 60^v-63) In octavis S. Theoderici. Anno [ab] incarnationis dominicae DCCCLXXXVIII hoc factum est miraculum = *BHL.* 8061.

7. (Fol. 63-63^v) De fonte dudum noviter exorto = *BHL.* 8063.

8. (Fol. 63^v) Item de miraculis ibidem factis = *BHL.* 8064.

Foliis perditis, des. *sospitate potita recessit. Caecus*| (= *Act. SS.*, num. 5 ante med.).

9. (Fol. 64) <Visio Raduini>.

Ed. ex hoc codice O. Holder-Egger in *Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde*, t. XI, p. 262-63.

10. (Fol. 64^v) <Miraculum S. Theoderici> = *BHL.* 8067.

11. (Fol. 66-78^v) <Vita B. Theodulfi ab.> = *BHL.* 8097.

Folio perdito, desunt cum lemmate duae primae voces : *Si dona.*

12. (Fol. 83-93^v) Passio ss. mm. Gervasii et Protasii. Iun. 19.

Inc. ut *BHL.* 3518. — Des. *et constituit eorum corpora in locum qui dicitur Ad tres muros. Quidam philosophus ab initio martyrii certamina scripsit et conservans secum retinebat. Ammonitus in somnis a sanctis dedit librum beato Ceratio, sicut ei a martyribus revelatum est. Et continuo condidit librum ad capud. Nec multo post tempore Nero strangulatus est a daemonibus et Anulinus morte pessima consumptus est.*

13. (Fol. 93^v-95^v) Sermo de caeco a nativitate qui monitu S.

Petri apostoli in bb. mm. Gervasii et Protasii festivitate meruit illuminari ignotae lucis claritate.

Inc. *Est namque divinae praescientiae misericordia mirabilis*... Paucis commemorat scriptor (fol. 93^v-94^v) sanctorum mortem, sepulturam a Philippo procuratam, inventionem ab Ambrosio factam, caeci illuminationem tempore inventionis. Tunc pergit (fol. 94^v): *Fuit namque quidam civis caecus a nativitate, barbarus genere et ortus de Argentina civitate, quem nec latina lingua docuerat, sed fides armaverat; qui cotidie sanctorum loca perlustrabat, ut sua mereretur curari nativa caecitate. Nec promeruit, donec adiit Romae ad apostolorum Dei limina; ubi diu persistens multo tempore correptus est febre valida; qui deficiens aegestate continua et corporali pariter molestia, instinctu divinitatis triennio apostolica fulciri meruit et sustentari alimonia. Quadam vero nocte, dum sopori traderet membra, ab ipso principe apostolorum commonitus est in quiete nocturna visione trimoda ut in urbem Suessonicam sanctorum martyrum Gervasii et Protasii acceleraret festa, et ibi promereretur evacuari a caecitate nativa. Qui mox liberatus febre diurna, nomine civitatem notans, ad sanctorum pervenit suffragia. Dum vero in eorum celebritate missarum agerentur sollemnia et a Dei venerabili viro Aymone dominica cum " Gloria in excelsis Deo " caneretur missa, et ipse caecus cum aliis Dei gloria<m> et beati Petri promissionem exspectaret in ecclesia, quasi ex utraque parte levi tactus aura, coepit erumpere ex orbati carceris repagulis ebullientis sanguinis unda; et ipse ceu semivivus iacens in terra, aliorum sustentatus humeris positusque ante altaris pavimenta, ignota recipere meruit oculorum lumina et adimpleta[s] beati Petri promissa, praestante Spiritus sancti gratia, cui est*. Cf. *BHL*. 3522.

14. (Fol. 95^v-100^v) Revelatio B. Ambrosii Mediolanensis urbis ep. de inventione corporum bb. mm. Gervasii et Protasii = *BHL*. 3514.

15. (Fol. 104-121^v) Vita sancti ac beati Amandi ep. et conf. = *BHL*. 332, 340, 339.

Foliis perditis, des. mutila: *necesse est importunis praedicationibus imminere, quantum*| (= *P. L.*, t. LXXXVII, col. 135 B med.).

CODEX 467

Membraneus, foliorum 56 (0^m,196 × 0,140), exaratus saec. XII.

1. (Fol. 1-5^v) In passione S. Fidis virg. et mart. = *BHL*. 2930.

2. (Fol. 6-15) Translatio S. Fidis ab urbe Agenno = *BHL*. 2939.

3. (Fol. 15-56v) Liber miraculorum S. Fidis virg.et mart.aeditus a Barnardo Andecavinae scolae magistro. REG. 467.

Viginti quattuor narrationes, quarum primae 21 excerptae sunt ex *BHL.* 2942-2943 lib. I, II et IV, tres ultimae sunt *BHL.* 2949-2951. Cf. A. BOUILLET, *Liber miraculorum sancte Fidis* (1897), pp. XV-XVII, XXXIV-VI.

CODEX 469

Membraneus, foliorum 47 (0m,215 × 0,145), exaratus saec. IX extr. vel X in. Erat olim monasterii Sancti Galli (fol. 46v).

Fol. 1 manu saec. IX/X : *Hunc librum Ruodolf p̄. lucratus sancto Bonifacio.*

(Fol. 2-18v) Versus Strabi vel Strabonis de vita et fine S. Mammae monachi = *BHL.* 5197.

CODEX 475

Chartaceus, foliorum 108 [fol. 1 et 2 bis] (0m,276 × 0,193), exaratus saec. XV. Fol. 1 bis : *Bourdelot* et : *Volumen CCLXXXXII non Petavianum.*

1. (Fol. 1v) <Miracula quattuor B. V. Mariae.>

I. *Quidam sacerdos luxuriosus habebat concubinam, et quotienscumque volebat accedere ad ipsam, prius salutabat beatissimam Virginem Mariam dicendo ante altare hanc antiphonam " Salve, regina. „ Qui cum quadam nocte raperetur a latronibus et suspenderetur in silva, liberatus est per beatam Virginem Mariam.*

II. Inc. *Auctor illius responsorii " Gaude Maria „ fuit quidam Romanus...* Eadem narratio atque *Mir. BVM.* 299.

III. Inc. *Legitur de duobus pueris frequenter cantantibus...* Eadem narratio atque *Mir. BVM.* 382.

IV. MIRACULUM DE QUADAM MULIERE ROGANTE SCIRE QUID FACERET BEATA MARIA IN ILLO TRIDUO QUANDO AMISIT FILIUM SUUM. Inc. *Mulier quaedam sancta dicens devote " Ave Maria „ coram altare beatae Mariae rogavit...* Apparentem sibi puerum Iesum docet mulier recitare *Ave Maria* ; cum autem, ipsa dicente : *fructus ventris tui,* addidisset Iesus : *qui sum ego* et statim abscessisset, desolata intellexit quanto dolore affecta fuisset B. V. Maria post mortem filii.

2. (Fol. 1bis-71v) Liber de laudibus beatissimae Virginis Mariae.

De quo *Anal. Boll.*, t. XX, p. 373, cod. 355[2]. Folio perdito, deest initium indicis capitum.

3. (Fol. 72-108v) Quaedam miracula de beatissima Virgine Maria = *Mir. BVM.* 1698 (*a*), 1713, 832, 1369, 1082, 22, 1447, 1276, 1087, 412, 1295, 1368, 1439, 1273, 1259, 1451, *b*, 1598, 880, *c*, 95, 1399,

Reg. 475. 867, *d*, 152, 1487, 74, *e*, 1084, *f*, *g*, *h*, *i*, *k*, 883, 875, 501, 810, 616, 1490, 442, 1, 860, 648, 625, 248; *BHL*. 1419; *Mir. BVM*. 1469, 1290, 1672, 1135, *l*, 1208, 105, 849, 1438, 102, 633, 936, 1318, 1411, 243, 657, 1332, 868, 765, 1614+1665, 1630, 877, 138 *(m)*, 1626.

a) Inc. *Tempore Guillelmi regis Anglorum et ducis Normannorum audientes Daci...*

b) Inc. *Quidam latro beatam Mariam ex corde diligens, captus fuit et suspensus*.... Cf. *Mir. BVM*. 163.

c) Inc. *Quidam clericus beatam Mariam diligens, cum eius horas sedule decantaret*... Cf. *Mir. BVM*. 178.

d) Inc. *In Alemania quidam nobilis neptem suam virginem, deffuncto patre, in tutelam acceperat*... Cf. *Mir. BVM*. 1177.

e) De occisione seu morte impiissimi Iuliani apostatae. Inc. *Sicut in Vita sancti Basilii legitur et Fulbertus Carnotensis episcopus attestatur, cum Iulianus apostata impius imperator pergens contra Persas*... Cf. *Mir. BVM*. 318.

f) Inc. *Anno Domini M°. CC°. XXV°. in comitatu Nivernensi tres fratres a quodam milite castellano penitus exheredati erant*... Cf. *Mir. BVM*. 289.

g) Inc. *Monialis quaedam, quae temptata amore cuiusdam iuvenis voluit nocte a claustro recedere*.... Cf. *Mir. BVM*. 194.

h) Inc. *Legitur in Vita seu legenda sancti Leonis papae quod dum die resurrectionis*... Cf. *Mir. BVM*. 310.

i) Inc. *Quidam clericus vovit se singulis diebus facere et dicere cappellum beatae Mariae, vocans " Ave Maria ", ponendo quinque pausas in capello continente quinquaginta " Ave Maria ", videlicet in qualibet pausa decem*... Qui cum a latronibus captus " cappellum " illum recitaret, viderunt latrones ad singula " Ave Maria " columbas de caelo descendere et ex ore clerici rosas accipere.

k) Inc. *Frater quidem, nomine Giraldus, in monasterio Clugniacensi degebat*... Cf. *Mir. BVM*. 307.

l) Inc. *Clericus quidam ex divitibus parentibus ortus. Hic suppetente rerum copia*... Cf. *Mir. BVM*. 184.

m) Inc. *In eadem urbe Constantinopolitana renitet basilica Beatae Mariae, a Constantino*...

CODEX 476

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 40 (0m,284 × 0,212), exscriptus anno 1620 ex antiquo codice membraneo archivi Casinensis (cf. fol. 39-40v).

Fol. 1: *Bourdelot* et *Volumen CCXV non Petavianum*.

(Fol. 1-38v) Vita et Passio beatissimi martyris Placidi, discipuli beatissimi patris Benedicti, et fratrum eius Victorini, Eutichii ac sororis Flaviae virginis, Donati, Firmati diaconi ac Fausti et aliorum triginta, edita a Gordiano eiusdem martyris famulo in

nova Roma Constantinopoleos iussu Iustiniani magni imperatoris = *BHL.* 6859, 6860. Reg. 476.

Ex codice Casinensi 518, fol. 22-61.

CODEX 477

Membraneus, foliorum 59 formae non omnino eiusdem (circ. 0^{m},238 × 0,164). Constat simul conglutinatis aliquot codicillis exaratis variis manibus saec. XII, XIII, XIII/XIV.

II. Folia 9-28 exarata saec. XII.

1. (Fol. 9-9^{v}) Passio S. Andreae = *BHL.* 428.

Foliis perditis, superest sola pars ultima inde ab : |*via indulgentiae. Si autem venis ad hoc tantum*... (= Bonnet, p. 30, l. 2).

2. (Fol. 9^{v}-23^{v}) Vita Nicholai praesulis almi = *BHL.* 6104-6106.

3. (Fol. 23^{v}-28) Obitus eiusdem confessoris Christi = *BHL.* 6154-6156, 6160-6161, 6163-6165, 6108.

III. Folia 29-38 exarata saec. XII.

4. (Fol 29-38^{v}) <Translatio S. Nicolai> = *BHL.* 6190.

Foliis perditis, des. mutila : *Nam inde postea fuit ablata et ad curiam quae dicitur Catepani portata.... ipso favente sineretur, quia locus*| Cf. Surius, c. 14 post med.

IV. Folia 39-51 exarata saec. XII.

5. (Fol. 39-48^{v}) Vita S. Germani beatissimi Parisiacae urbis antistitis, edita a venerabili Fortunato ep. = *BHL.* 3468.

V. Folia 52-59 exarata saec. XII.

6. (Fol. 52-59^{v}) Passio S. Arnulphi ep. et mart. = *BHL.* 706.

Deest prologus.

CODEX 479

Membraneus, foliorum 62 (0^{m},237 × 0,180). Constat simul conglutinatis aliquot codicillis exaratis saec. IX-XII. Singulae salte millius partes fuerunt olim coenobiorum Sancti Petri Resbacensis (cf. fol. 55) et Sancti Benedicti Floriacensis (fol. 60^{v} et 61).

I. Folia 1-8 exarata saec. X.

1. (Fol. 1^{v}-8^{v}) Vita patroni nostri B. Launomari conf. atque ab. = *BHL.* 4734.

Foliis perditis, des. mutila : *post eius felicem obitum. Cui se in multis*| (= *Act. SS.*, num. 20 extr.).

Reg. 479. II. Folia 9-24 exarata saec. X.

2. (Fol. 9-24^{v}) Vita S. Samsonis conf. = *BHL.* 7481.

Foliis perditis, des. mutila : *Deus omnipotens, qui misisti Filium tuum salva*| (= *Anal. Boll.*, p. 137, l. 15.)

III. Folia 25-32 exarata saec. XI.

3. (Fol. 25-32^{v}) Istoria vitae vel conversationis Baronti monachi = *BHL.* 997.

IV. Folia 33-36 exarata saec. XI.

4. (Fol. 33-36^{v}) Vita sancti ac beatissimi Ambrosii ep. et conf. = *BHL.* 370.

V. Folia 37-46 exarata saec. XI.

5. (Fol. 40^{v}-46) Miraculum S. Martini ep. = *BHL.* 5656.

6. (Fol. 46-46^{v}) Vita S. Nicholai ep. = *BHL.* 6104.

Solus prologus, isque non integer. Des. enim : *Qui cum voluerit, non tantum linguas infantium facit dissertas, sed et brutorum animalium ora. Explicit prologus.*

VII. Folium 55 exaratum saec. XI.

7. (Fol. 55^{v}) Sermo S. Atanasii ep. Alexandriae de mirabilibus quae fecit ymago domini nostri Iesu Christi in Biritho civitate quinto idus novembris = *BHL.* 4230.

Foliis perditis, des. sub ipso initio : *In hac autem civitate multitudo*| (= *P. G.*, col. 820 C-D.)

CODEX 481

Membraneus, foliorum A et 113 (95 bis) formae non omnino eiusdem (circ. 0^{m},235×0,167). Constat simul conglutinatis aliquot codicillis saec. XI/XII.

Erat olim *Liber sanctorum apostolorum Petri et Pauli in Paderborn* (fol. 1 et 113).

1. (Fol. A^{v}, 1-16^{v}) Vita S. Godehardi ep. et conf. = *BHL.* 3582.

Des. *suffragantibus impetrat.*

2. (Fol. 28-42^{v}) Vita S. Brandani ab. = *BHL.* 1437.

3. (Fol. 42^{v}-45) Passio S. Miniatis mart.

Inc. *Temporibus impiissimi Decii imperatoris, qui imperavit Romanae reipublicae anno uno, saevissima orta est persecutio christianis* — Des. *Et ecce angelus Domini absque dubio omnibus videntibus animam eius suscepit. Depositus est a christianis et reconditum corpus eius VIII kal. novembris, regnante Domino... Amen.* Cf. *BHL.* 5965.

4. (Fol. 45^{v}-55) Passio S. Leodegarii mart.

Inc. (sine prologo) ut *BHL.* 4851. — Des. *accessit illuc cum suis omnibus sacerdotibus ac turba magna plebeii populi sanctumque martyris corpus cum summis honoribus sepelivit. In quo loco per meritum beati martyris usque hodie operantur virtutes, si fides petentium non impediat, ad laudem... Amen.* Reg. 481.

5. (Fol. 55) <Vita S. Aldegundis> = *BHL.* 245.

Solus prologus et primae sententiae Vitae usque ad : *ad spem caelestis Hierusalem*|

6. (Fol. 56-60) Passio S. Iulianae virg. et mart. = *BHL.* 4522.

Des. *devorata sunt. Sancta autem Iuliana in pace sepulta est in loco qui dicitur Cumbas ; ubi multa mirabilia Dominus ostendere dignatus est usque in hodiernum diem. Passa est... Amen.*

7. (Fol. 60-69ᵛ) Passio S. Iuliani mart. et sociorum eius = *BHL.* 4529.

8. (Fol. 69ᵛ-96) Vita S. Pachumii monachi = *BHL.* 6410.

9. (Fol 95bis et 96-103ᵛ) Vita S. Symeonis monachi = *BHL.* 7963.

Omisso ultimo capite, des. *resolidatis ascendit pedibus.* — Prologus, qui prius deerat, suppletus est saec. XII in parvo folio 95 bis (Inc. Prologus Everberonis abbatis...).

10. (Fol. 104-108ᵛ, folia haec sunt rescripta) <Libellus de revelatione S. Corcodomi mart.> = *BHL.* 5200.

CODEX 482

Membraneus, foliorum 49 (0^{m},223×0,166), belle exaratus saec. IX extr.

Fol. 49, manu saec. XIII : *Hic est liber sanctorum martyrum Florentini et Hil(arii) Boneval(is).*

F. 1 : *P. Danielis Aurel.*

1. (Fol. 1-10) Passio sanctae ac beatissimae Agathae virg. atque mart. = *BHL.* 133.

2. (Fol. 12ᵛ-16) Passio S. Columbae virg. atque mart. = *BHL.* 1893.

3. (Fol. 16ᵛ-26ᵛ) Passio S. Potiti, qui sub Antonino (*cod.* -ni) imp. et sub Gelasio praeside passus est sub die kalendas februarias = *BHL.* 6908.

4. (Fol. 27-34) Vita <sancti> ac beatissimi Savini viri virginis, cuius nativitas et nobilitas fuit in Samon civitate = *BHL.* 7408.

5. (Fol. 34ᵛ-36ᵛ) De obito sancta Petronilla et passionem

 Fe<li>colae scriptam ad Nereum et Achileum = *BHL*. 6061, 6062.

6. (Fol. 37-44^{v}) Inventio sanctae crucis = *BHL*. 4169.

7. (Fol. 45-49^{v}) Passio S. Dorotheae virg. et Theofyli scolastici = *BHL*. 2323.

CODEX 483

Membraneus, foliorum 180 (0^{m},223×0,153), exaratus saec. XIII. Videtur fuisse ecclesiae Dunelmensis.

1. (Fol. 4-41) Vita S. Dunstani archiep. et conf. = *BHL*. 2346.

2. (Fol. 41-57^{v}) Pauca de miraculis quae B. Dunstanus de hoc mundo translatus peregit = *BHL*. 2347.

3. (Fol. 59-99^{v}) Liber vitae beati patris nostri Cuthberti Lindisfarnensis ecclesiae antistitis = *BHL*. 2021.

4. (Fol. 99^{v}-131^{v}) De quo supra ex quarto ecclesiasticae ystoriae gentis Anglorum libro, XXX° capitulum.

Mabillon, *Act. SS. O. S. B.*, saec. IV, 2, p. 276-302.

5. (Fol. 131^{v}-136) Brevis commemoratio de venerabili Beda presb. et monacho catholico, doctore sanctae ecclesiae et sancta<rum> scripturarum expositore = *BHL*. 1071.

6. (Fol. 136-147) Vita et miracula gloriosissimi et sanctissimi regis Oswaldi, sicut in libro ecclesiastico gentis Anglorum continetur = *BHL*. 6367.

7. (Fol. 147-151^{v}) Vita S. Aidani Lindisfarnensis ecclesiae antististis, sicut in tercio ecclesiasticae ystoriae gentis Anglorum libro continetur = *BHL*. 190.

CODEX 484

Membraneus, foliorum 109 (0^{m},211×0,155), exaratus saec. XII.

1. (Fol. 1-6) Legenda ad vincula S. Petri = *BHL*. 6682. Aug. 1.

2. (Fol. 6-69^{v}) Vita S. Gregorii papae = *BHL*. 3641.

Des. *caelestem patriam desideranter inquirunt* (= *Act. SS.*, lib. iv, num. 99 extr.).

3. (Fol. 69^{v}-94^{v}) Vita S. Silvestri papae = *BHL*. 7739.

4. (Fol. 95-100) Legendum in inventione sanctae crucis = *BHL*. 4170.

Des. *ut per eandem mortem a morte perpetua liberemur per ipsum Dominum... Amen.*

5. (Fol. 100-103) In exaltatione sanctae crucis = *BHL.* 4178. REG. 484.

6. (Fol. 103-105ᵛ) Legendum in festivitate S. Michahelis archangeli = *BHL.* 5948.

7. (Fol. 106-108ᵛ) De miraculis S. Arbogasti ep. = *BHL.* 656 a.

CODEX 485

Membraneus, foliorum 586 (0ᵐ,212 × 0,140), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Fol. 586, manu saec. XVI: *Hic pertinet ad fratrem Dionisium Bellan. religiosum. Frere Denis Bellán jacquevins à Dijon.* Fol. 1: *Bourdelot* et *Volumen CCXXII non Petavianum.*

Inest *Legenda aurea* (fol. 8-580ᵛ).

CODEX 486

Membraneus, foliorum 99 (0ᵐ,215 × 0,140), exaratus variis manibus saec. XI (fol. 1-53ᵛ, 66-99ᵛ) et saec. IX/X (fol. 54-65).

1. (Fol. 1-39) Gesta et passio sanctissimi Austremonii, primi Arvernorum pontificis = *BHL.* 848, 849.

Folio perdito, inc. sub finem prologi: |*guitatem humani sensus videantur excedere...*

2. (Fol. 39-41) Revelatio corporis B. Austremonii = *BHL.* 853.

3. (Fol. 41-44ᵛ) Eiusdem prima translatio = *BHL.* 854.

4. (Fol. 44ᵛ-48) Eiusdem secunda translatio = *BHL.* 855.

5. (Fol. 48ᵛ-53ᵛ) Textus libri miraculorum = *BHL.* 847.

6. (Fol. 54-63) Vita B. Melanii conf., Redonensis ep. = *BHL.* 5888.

Des. *praestantur beneficia usque in hodiernum diem. Colitur autem eius depositio VIII. idus novembris, praestante... Amen.*

7. (Fol. 63ᵛ-64) Item Gregorius Turonensis = *BHL.* 5892.

8. (Fol. 64ᵛ-65) Item de S. Melanio (ex *BHL.* 5890).

Inc. *Itaque dum saepe dictus* — Reliquis erasis (fol. 65ᵛ), des. *Sicque repugnantibus*| (= *Act. SS.*, num. 4-5 med.).

9. (Fol. 68ᵛ-89) Vita S. Mariae heremitae et Zosimi ortodoxi abbatis = *BHL.* 5417. April. 2.

Deest prologus.

10. (Fol. 89-96) <Vita S. Hilarii ep. Pictavensis> = *BHL.* 3885.

11. (Fol. 96-98) <Passio S. Genesii notarii> = *BHL.* 3304.

12. (Fol. 98-99ᵛ) <Passio S. Genesii mimi> = *BHL.* 3319.

Reg. 486. Foliis perditis, des. mutila : *Et cum beatus Genesius ad passionem duceretur, laetus Deo Patri et Domino Iesu Christo filio eius*|

CODEX 487

Membraneus, foliorum 59 (0^m,215×0,148), exaratus saec. XIV.

Fol. 1 : *F. P.*, inter quas litteras depictum est stemma caeruleum, in quo tres nummi byzantii aurei.

Fol. 26 ter, sed erasum : *Hic liber pertinet Simoni Philippo de Healy...*

1. (Fol. 1-6) Liber Lebonii diaconi de inventione et revelatione ac etiam translatione venerabilissimi ac sanctissimi vultus de Lucca = *BHL.* 4236.

2. (Fol. 6-25) Huc usque Lebonius. Inferiora vero venerabiles clerici eiusdem ecclesiae Deum timentes, quae noverunt a venerabilibus viris seu etiam ab ipsis aegrotis iam sanatis et audierunt ac pro certo cognoverunt, ne diuturnitate temporis oblivioni traderentur, litteris commendaverunt.

Miracula de quibus *Catal. Lat. Rom.*, p. 47 (cod. E. 42^2), p. $150^{6,7}$.

3. (Fol. 25-26) Exempla litterarum supradicti domini Branche et assessorum eius testimonium perhibentium dicto miraculo ac etiam aliorum.

Inc. *Venerabili in Christo patri et domino Guillelmo Dei gratia episcopo Lucano... Plenus miserationum Dominus.*

Sequitur eadem manu descripta (fol. 27-59) versio italica eorundem opusculorum, cui subiunxit librarius (fol. 59): *Ego frater Francischus de Mediolano ordinis Servorum Sancte Marie scripsi et transtuli istum librum de latino in linguam tuscam, sicut minus male scivi.*

CODEX 488

Membraneus, foliorum A et 134 (0^m,238×0,171), exaratus variis manibus saec. X/XI.

1. (Fol. 1^v-13^v) Vita egregii conf. Christi Ricarii = *BHL.* 7224.

2. (Fol. 14-43) <Miracula S. Richarii> = *BHL.* 7230.

Rubricatoris incuria desunt tum lemma, tum prima verba, et libellus inc. *angelico didicimus oraculo...*

3. (Fol. 44-47^v) <Narratio de S. Hieronymo> = *BHL.* 3872.

4. (Fol. 48-88) <Carmen de vita et miraculis S. Richarii> = *BHL.* 7231.

Folio perdito, inc. ab indice capitum (sine lemmate) : *Quod sanctum patres genuerunt religiosi...*

5. (Fol. 88^{v}-97) <Vita S. Hieronymi> = *BHL*. 3869.

6. (Fol. 97-117) Passio S. Luciani cum sociis eius = *BHL*. 5009.

Pagella non impleta, des. *Aegroti veniunt et sanantur, caeci illuminantur, curantur claudi*| (= *Act. SS.*, num. 25 med.).

7. (Fol. 117^{v}-126) Vita S. Benedictae virg. et mart. = *BHL*. 1087.

8. (Fol. 127-127^{v}) <Sequentia de S. Cassiano> = Chevalier *Repert. hymn.* 15749.

9. (Fol. 131-134^{v}) <Passio S. Cassiani ep.> = *BHL*. 1632.

Deest prologus. — Pagella 134^{v}, usu trita, vix legi potest.

CODEX 489

Membraneus, foliorum 123 (0^{m},250 × 0,175). Constat simul conglutinatis duobus codicibus.

I. Folia 1-60 paginis bipartitis exarata saec. XIII.

1. (Fol. 35^{v}-59^{v}) <Vita S. Eduardi regis> = *BHL*. 2425.

Inc. lemma : *Quid velit...* — Inc. prol. I : *Cum tibi...* — Inc. prol. II : *Plurima sollicitant dubiae penetralia mentis* — Inc. lemma libri I : *Aetatem primam...* — Inc. lib. I : *Regia progenies de regum nobilitate...*

II. Folia 61-123 exarata saec. XI.

2. (Fol. 61-76) Vita sancti ac beatissimi Martini ep. = *BHL*. 5610.

3. (Fol. 76-82) Epistola Severi = *BHL*. 5611-5613.

4. (Fol. 82-117^{v}) <Dialogi Severi> = *BHL*. 5614-5616.

5. (Fol. 117^{v}-120^{v}) <Gregorii Turonensis narrationes de S. Martino> = *BHL*. 5619-5623.

6. (Fol. 120^{v}-122^{v}) Vita S. Bricii ep. = *BHL*. 1452.

7. (Fol. 122^{v}-123^{v}) <Narratio de S. Briccio> = *BHL*. 1451.

Inc. *Dum interea <in area> quae parva* — Des. *caena debe[re]tur*. Eadem iam descripta erant supra, fol. 115^{v}-116^{v}.

CODEX 490

Membraneus, foliorum 109 (0^{m},223 × 0,195), Constat duobus codicibus exaratis altero saec. X/XI (fol. 1-95), altero saec. X (fol. 96-107) et saec. XI/XII (fol. 107^{v}-109^{v}).

Prior erat inde a saec. XII *Liber Sancti Theoderici* Remensis (fol. 2^{v}, cf. fol. 35^{v}, 40^{v}, 41, 51, 82^{v}, 83).

1. (Fol. 1^{v}) <Miracula S. Theoderici> = *BHL*. 8064.

REG. 490. **2.** (Fol. 1^v) De S. Macra virg.

Passa est in hoc Remensi pago beata Macra virgo sub Rictiovaro praefecto. Quae post insuperabilem Christi confessionem gravissima tormenta perpessa, post mamillarum abscisionem et repentinam curationem per angelicam in carcere visitationem, dum super prunas et testulas accensas (cod. *accessas) nuda volutaretur, cum precebus et gratiarum actionibus immaculatum Deo reddens spiritum ac triumphans adversarium, laeta petiit caelum. Corpus eius haut procul a loco ubi passa est tunc exstitit tumulatum. Multa vero post annorum curricula cuidam bubulco per visionem locus quo beatissima virgo con*| Cetera iam desunt.

3. (Fol. 10-39^v) Vita sancti ac beatissimi Silvestri papae urbis Romae = *BHL.* 7725-7727, 7729, 7731, 7732. Dec. 31.

4. (Fol. 40-52^v) Imitabilis conversionis actuumque et morum, vita<e> et paenitentiae magnum virileque certamen venerabilis Mariae Aegyptiacae, qualiter in heremo expleverit tempora vitae, quam de graeco transtulit in latinum Paulus venerabilis diaconus sanctae Neapolis ecclesiae = *BHL.* 5415.

5. (Fol. 52^v-57) Textus descriptionis vitae venerabilis Pecinnae virg. = *BHL.* 6604.

6. (Fol. 57-64^v) Descriptio vitae beatissimi Marculfi conf. = *BHL.* 5266.

7. (Fol. 65-71^v) Inventio sive translatio B. Vincentii levitae et mart. = *BHL.* 8644. Oct. 27.

Foliis perditis, des. mutila: *ad propria merito tali castigatione emendatus recurrit* (= VILLANUEVA, p. 190 extr.).

8. (Fol. 72-77) Passio B. Vincentii archidiaconi et mart. = *BHL.* 8628-8630. Ian. 22.

9. (Fol. 80^v-95^v) Vita ss. virg. Bovae et Dodae = *BHL.* 1435.

CODEX 492

Membraneus, foliorum 167 (0^m,251×0,185), exaratus saec. XIV.

1. (Fol. 1-17^v) Vita sancti ac beatissimi Martini archiep. Turonensis = *BHL.* 5610.

2. (Fol. 17^v-24) Epistola Severi = *BHL.* 5611-5613.

3. (Fol. 24-64^v) Dialogus Severi = *BHL.* 5614-5616.

4. (Fol. 64^v-140) Liber Georgi Florentii Gregorii Turonici de virtutibus B. Martini = *BHL.* 5618.

5. (Fol. 140-147) Miraculum B. Martini = *BHL.* 5656.

6. (Fol. 147-148^v) Gregorius Turonensis. Reg. 492.

GREGORIUS TURONENSIS, *In glor. conf.*, c. 4 et 5.

7. (Fol. 149-166) Sanctae et egregiae recordationis Odonis abbatis sermo nuper orante domino Teotholoneo episcopo de adustione beatissimi Martini Turonensis ecclesiae.

P. L., t. CXXXIII, col. 729-49.

8. (Fot. 166-167^v) <Eiusdem sermo in festo S. Martini>.

Ibid., col. 749-52.

CODEX 493

Membraneus, foliorum 175 ($0^m,245 \times 0,195$), exaratus variis manibus saec. XI et XII.

1. (Fol. 1-1^v, saec. XI/XII) Passio S. Fidis mart.

Foliis perditis, inc. mutila : *spiritu alacher, corde intrepidus, ceteri[bu]s ignorantibus, ad locum ubi gloriossima virgo et martyr Fides flammarum patibula sustinebat, inprovidus advenit* — Des. *et post agones tumulanda eorum corpora recepit. De quorum passione...* et reliqua ut *BHL.* 2929.

2. (Fol. 2-5, saec. XI/XII) Vita S. Hieronymi = *BHL.* 3871.

Inc. *Beatus igitur Hieronymus, genere nobili ortus, patre vero Eusebio nomine...*

3. (Fol. 6-29^v) Vita beatissimi Mauri monachi et ab., qui a B. Benedicto nutritus et eruditus... = *BHL.* 5773.

4. (Fol. 29^v-36^v) Adventus et exceptio corporis sanctissimi patris nostri Benedicti ab. in agrum Floriacensem = *BHL.* 1117. Iul. 11.

5. (Fol. 36^v-41^v) Se<r>mo Theodori presb. et ab. de S. Bartholomaeo apost. = *BHL.* 1004.

Inc. *Maximum certamen et, ut addam, gloria est...*

6. (Fol. 45^v-55) Paenitentia Theophili = *BHL.* 8122.

7. (Fol. 57-77) Vita sancti ac beati confessoris Christi Agyli ab. = *BHL.* 148. Aug. 30.

8. (Fol. 80-99^v) Vita et miracula seu obitus B. Maioli ab.

Des. ut *BHL.* 5177. — Foliis perditis, inc. in c. 5 libri II : *Vetus enim proverbium est parem pari facile congregari...* (= *P. L.*, col. 756 A-B).

9. (Fol. 99^v-100^v) Eleccio domni Oydiloni abbatis.

Versus editi apud MABILLON, *Act. SS. O. S. B.*, saec. VI, 1, p. 638. — Des. *Huc usque venisse sufficiat.*

10. (Fol. 105-112) <Vita S. Iohannis ab. Reomaensis> = *BHL.* 4428, 4425.

Reg. 493. Inc. liber II sub init. c. 3 : *Lue illa quam*... Omissa sunt eiusdem libri c. 5, 6, 10, 11.

11. (Fol. 112-113) Homelia in festivitate S. Iohannis.

Mabillon, *Act. SS. O. S. B.*, saec. I, p. 642.

12. (Fol. 114-117) <Translationes et miracula S. Iohannis> = *BHL.* 4429.

13. (Fol. 117-121) Miracula S. Iohannis conf. = *BHL.* 4430.

14. (Fol. 124v-135v) Vita gloriosissimi et aegregii confessoris Iohannis Christi = *BHL.* 4426.

15. (Fol. 136-141v, saec. XII) Vita S. Odilonis ab. = *BHL.* 6282.

16. (Fol. 142-150v, saec. XII) Vita donni Hugonis ab. = *BHL.* 4008.

17. (Fol. 151-153v, saec. XII) <Vita S. Odilonis ab.> = *BHL.* 6283.

18. (Fol. 154v-161v) Actus S. Athanasii Alexandrinae urbis ep. = *BHL.* 731. Maii 2.

19. (Fol. 162-169v) Passio SS. VII Dormientium = *BHL.* 2315.

Foliis perditis, des. mutila : *Et cum adessent omnes, resigillavit eum proconsul et aperiens invenit*| (= *Bibl. Casin.*, p. 258, col. 1, l. 14 sqq.).

20. (Fol. 170-175v) <Miracula S. Martini> = *BHL.* 5618.

Fragmentum libri I a c. 10 extr. (*viatoribus praeferentes*...) ad c. 24 extr. (...*infirmum inposuit*).

CODEX 494

Membraneus, foliorum 72 (0m,243 × 0,169), exaratus saec. XII, praeter folia 1-5, quae adiecta sunt saec. XIV/XV.

Fol. 5v: *Anno Domini millesimo cccc° lxxvij° Reverendus in Christo pater et dominus dominus Iacobus Iomnondus abbas huiusmodi monasterii tradidit librum istum librarie eiusdem monasterii.*

(Fol. 6-72v) Liber Pascasii diaconi de Vitis sanctorum patrum = *BHL.* 6532.

Desunt prooemium et epistula, pro quibus prologo praefixa est epistula *BHL.* 6533 = 7657.

CODEX 495

Membraneus, foliorum A et 120 (0m,240 × 0,195), Turonis exaratus saec. X.

Fol. 1 : *Volumen LXXVI non Petavianum.*

1. (Fol. 2v-32) Vita S. Martini ep. = *BHL.* 5610.

2. (Fol. 32v-43) Epistola Severi = *BHL.* 5611-5613.

3. (Fol. 43v-103) Dialogus Severi = *BHL*. 5614-5616. REG. 495.

4. (Fol. 103v-108) Versus de ecclesia S. Martini.

Ed. E. LE BLANT, *Inscriptions chrétiennes de la Gaule*, t. I (1856), p. 228-44. Sequuntur (fol. 108-108v) loci soliti de basilica Sancti Martini et de sollemnitatibus ipsius basilicae (ibid., p. 245-46).

5. (Fol. 109-110) Sermo domni Gregorii ep. de transitu S. Martini = *BHL*. 5619, 5620.

6. (Fol. 110v-111) Item alius eiusdem de eo quod audivit Severinus ep. in transitu S. Martini = *BHL*. 5621.

7. (Fol. 111v-112) Item alius de eo quod S. Ambrosius in ipsius viri transitu fecit = *BHL*. 5622.

8. (Fol. 112v-113v) Item alius eiusdem, quando corpus eius translatum est = *BHL*. 5623.

9. (Fol. 114-118v) Omelia Albini magistri de vita S. Martini ep. = *BHL*. 5625.

10. (Fol. 119-120v) Vita S. Briccii ep. = *BHL*. 1452.

Folio perdito, des. mutila : *qui si eum prosecutus non fueris* |

CODEX 496

Membraneus, foliorum 230 ($0^{m},257 \times 0,205$), exaratus saec. XI ; quaedam addidit vel supplevit manus saec. XII (vid. v. gr. **3-5, 14**). Constat quaternionibus (al. quinionibus) 32, ex quibus perierunt 1us, 16us et 17us (inter fol. 114 et 115), tum etiam media pars 25i (inter fol. 172 et 173).

Fol. 18v descriptus est saec. XIII index Vitarum.

1. (Fol. 1-12) Vita beati confessoris Christi Medardi = *BHL*. 5867.

Foliis perditis, inc. mutila a c. 15 : *Igitur Chlotharius rex Francorum comperto quod vir Dei languore praeventus aegrotaret...* (Io. A BOSCO, p. 124).

2. (Fol. 12v-15v) <Narrationes de S. Nicolao ep.> = *BHL*. 6154-6156, 6160, 6161.

3. (Fol. 12v in margine, saec. XII) <Miracula S. Nicolai> = *BHL*. 6150-6153.

Marginibus abscissis, inc. mutila |*chaelis quae dicitur Chroba, ubi erat tunc sanctus Domini Nicolaus* —Des. *qui hanc gratiam contulerat confessori suo Nicolao*.

4. (Fol. 15v-18, eadem manu qua **3**) <Miracula S. Nicolai> = *BHL*. 6172, 6174, 6163-6165.

Reg. 496. **5.** (Fol. 18-18^{v}, eadem manu) Prologus in Vita = *BHL*. 6104.

6. (Fol. 19-48) Gesta Salvatoris domini nostri Iesu Christi secundum carnem.

Tischendorf, *Evangelia apocrypha*, p. 314-95; 2^{a} ed., p. 335-416. Omisso prologo, inc. *Factum est autem* — Des. *quae gesta sunt de Iesu in praetorium meum.*

7. (Fol. 48^{v}-57) De transitu sanctae ac beatissimae virginis Mariae genitricis domini nostri Iesu Christi.

Inc. *Igitur cum dominus et salvator noster Iesus Christus pro totius saeculi vita confixis clavis crucis penderet in lignum, vidit circa crucem matrem suam stantem* — Des. *Apostoli autem elevati in nube rapti sunt et reversi sunt unusquisque in sortem praedicationis suae, narrantes omnia magnalia Dei, laudantes dominum nostrum Iesum Christum, qui regnat... Amen.*

8. (Fol. 57-67^{v}) De inventione sanctae crucis domini nostri Iesu Christi = *BHL*. 4169.

9. (Fol. 67^{v}-72) Reversio sanctae crucis = *BHL*. 4178.

10. (Fol. 72-81) Passio S. Cristophori mart. = *BHL*. 1766. Iul. 25.

Des. *gladio feriatur, regnante Domino... Amen.*

11. (Fol. 81-89^{v}) Passio S. Iulianae virg. et mart. = *BHL*. 4522.

Des. *a feris et avibus corpora eorum devorata sunt. Sancta autem Iuliana sepulta est in loco qui dicitur Catacumbas; ubi multa mirabilia Dominus ostendere dignatus est ad laudem et gloriam martyris suae Iulianae usque in hodiernum diem. Passa est autem... Amen* Cf. ad cod. 481^{6}.

12. (Fol. 89^{v}-114) Vita S. Nicholai ep. et conf. = *BHL*. 6105, 6106. Dec. 6.

13. (Fol. 123-129) Passio beatissimi mart. Caesarii diaconi et nativitas eius = *BHL*. 1511.

14. (Fol. 129-132^{v} et 133 in margine, omnia eadem manu qua **3**, erasis quae prius legebantur) <Ex Vita S. Martini> = *BHL*. 5610, c. 11-27.

Est haec altera pars Vitae; quae praetermissa erat infra, **18**.

15. (Fol. 133-146^{v}) Vita et conversio et passio S. Eustachii = *BHL*. 2760. Nov. 1.

16. (Fol. 146^{v}-156^{v}) Passio bb. mm. Simproniani, Claudii, Nicostrati, Castorii et Simplicii = *BHL*. 1837. Nov. 8.

17. (Fol. 156^{v}-162) Passio S. Theodori mart. = *BHL*. 8077. Nov. 9.

18. (Fol. 162-172^{v}) Vita beatissimi Martini ep. et conf. = *BHL*. 5610, 5613, 5619.

Desunt epistula et prologus Vitae 5610. Ipsa autem des. cum cap. 10 : *non cuperet sacerdotes* (sed cf. supra, **14**). — Deest prologus epistulae 5613. — Quattuor foliis perditis, des. narratio 5619 : *Quod si quis requirit quur post transitum Gratiani episcopi*| REG. 496.

19. (Fol. 173-180) <Vita S. Aniani ep.> = *BHL*. 473.

Foliis perditis, inc. mutila : *Deo inmensas referrent gratias. Artifex ille locum de quo fuerat lapsus....* (ed. KRUSCH, p. 109, l. 8-9).

20. (Fol. 180-183) Passio S. Mauri mart. = *BHL*. 5787. Nov. 21.

21. (Fol. 183-204v) Passio S. Caeciliae virg. = *BHL*. 1495. Nov. 22.

22. (Fol. 205-212v) Passio S. Clementis mart. = *BHL*. 1848.

23. (Fol. 212v-215) Expositio Gregorii ep. Turonensis de miraculis B. Clementis mart. et ep. = *BHL*. 1855.

Inc. *In divinis voluminibus...*

24. (Fol. 215-216) Item aliud miraculum eiusdem = *BHL*. 1857.

25. (Fol. 216-223) Passio S. Chrisogoni mart. = *BHL*. 1795.

26. (Fol. 223-229v) Passio Andreae apost. = *BHL*. 428. Nov. 30.

CODEX 497

Membraneus, foliorum 163 formae non omnino eiusdem (max. $0^m,246 \times 0,178$), exaratus variis manibus saec. XI et XI/XII.

Codicem Treverensem olim fuisse manifestum est. Fol. 72v supersunt quaedam lingua et manu anglosaxonica saeculi saltem XI ; reliqua quae eadem manus in illa pagina exaraverat, erasa sunt et pagina rescripta.

1. (Fol. 1-22) <Vita S. Basilii ep.> = *BHL*. 1023.

Folio perdito, inc. sub initio prologi : |*sibiliter tulimus. Postquam autem lamentationis caliginem secundum quod scriptum est amovimus...*

2. (Fol. 22-28) Vita S. Aegidii conf. = *BHL*. 93.

3. (Fol. 28-29v) In veneratione sanctae crucis = *BHL*. 4230.

Deest prologus.

4. (Fol. 64v-71) Vita S. Gerthrudis virg. = *BHL*. 3494, 3496, 3500.

Vitae 3494 continuo subiunctum est, tamquam ipsius caput XVI, caput primum libelli inediti 3496 ; quod hic, sicut in aliis quibusdam aliis exemplaribus (v. gr. in codice Bruxellensi 9119, saec. XII) terminatur nota clausula : *Quae omnia Dominus ad laudem et gloriam nominis sui facere dignatur, cui est honor... Amen.*

Post quae legitur prologus in librum II (ergo liber I constat Vita 3494 et capite primo Miraculorum 3496), quem in nullo alio exemplari repperimus : *Adiuvante Domino Iesu Christo, praecipiente etiam vene-*

REG. 497. *rabili matre Levewif, vitam, conversationem obitumque sacrae virginis Gerthrudis, prout posse exstitit, descripsi ; in quibus non verborum neque sermonum leporem ornatumque quaesivi,sed historiae fidem,ut repperi,stilo commendavi.Nunc iterum,iubente eadem veneranda matre, virtutum gesta quae ad eius tumulum Dominus ad laudem et gloriam nominis sui operare dignatus est, serie verborum aggredi conabor, excellentia tantum notans, multitudinem vero et fastidium devitans. Ex his igitur quae facta repperi, partem notabo partemque relinquam, illud praevidens ne aliquid ingerat copia congesta fastidium, simulque id monere curabo ut qui omnia scire voluerit, narrantium fide pascatur. Mihi propositum est non omnia contexere,sed excellentia tantum notare.Itaque qui haec certissime scire et investigare voluerit, aperto libro per singula capitula haec eadem adnotata reperiet.* EXPLICIT LIBER PRIMUS. INCIPIT LIBER II. INCIPIUNT CAPITULA. 1. *De incendio Nivialensis monasterii... Postquam beata Gerthrudis a saeculo migrans...* Insunt capita 11, id est capita 2-10 libelli *BHL.* 3496 (seu totus libellus inde a c. 2) et miracula *BHL.* 3500.

5. (Fol. 72^{v}-74^{v}) Passio S. Constantii mart.

Inc. *Temporibus Antonini imperatoris divulgata est iussio ut ubicumque inveniretur qui Christum coleret* — Des. *replentes illud nardo et balsamo et aromatibus pretiosis. Ibi etiam praestantur beneficia sanctorum usque in hodiernum diem, ipso opitulante... Amen.* — Cf. *BHL.* 1937 et *Catal. Lat. Rom.*, p. 293[57].

6. (Fol. 75-77^{v}) Vita ss. conf. Florentii et Vindemialis = *BHL.* 3053.

7. (Fol. 79^{v}-80) In natali S. Augustini.

Octo lectiones breves, quae inc. *Augustinus episcopus erat ex provincia Africana, civitate Tagastensi, de numero curialium...*et des. *dato magno pretio, Ticinis relatum et honorifice conditum est.*

8. (Fol. 81-88) Passio ss. mm. Ianuarii, Sossii, Proculi, Euticetis et Acutii = *BHL.* 4127-4131.

9. (Fol. 88-95^{v}) Passio S. Fortunatae virg. = *BHL.* 3082, 3083.

10. (Fol. 96-105) Vita S. Odiliae virg. = *BHL.* 6271.

11. (Fol. 105-118^{v}) Vita S. Paulae viduae scripta a B. Hieronymo presb. = *BHL.* 6548.

12. (Fol. 119-122) De captivo monacho = *BHL.* 5190.

13. (Fol. 122-133^{v}) Passio sancti ac beatissimi mart. Christofori rithmice composita = *BHL.* 1778.

14. (Fol. 133^{v}-135) De S. Michaele archangelo. = *BHL.* 5948.

Reliquis omissis, des. *In eodem autem loco vitreum vas... et donum caelestis degustent liquoris, agentes gratias Deo Patri... Amen* (cf. *Act. SS.*, num. 9 med.).

15. (Fol. 136, *quod est parvum folium hic insertum*) <Apparitio S. Michaelis in monte Tumba>. Reg. 497.

Brevis valde narratio. — Inc. *Childeberto monarchiam regni Francorum tenente, archangelus Michael apparens Autberto Abrincatensi episcopo monuit semel et iterum ut in loco maris, qui propter eminentiam sui Tumba vocatur, fundaret ecclesiam in memoriam sui* — Des. *veneratio archangeli frequentari coepit, in laudem... Amen.*

16. (Fol. 135^{v}, 137-140^{v}) Passio S. Teclae virg. = *BHL.* 8021. Sept. 24.

17. (Fol. 140^{v}-144) Sermo in festivitate S. Marsi presb. et conf.

Huius summam vid. in appendice IX.

18. (Fol. 144-146^{v}) Passio ss. mm. Censurini praefecti, Cyriaci ep., Maximi presb., Archelai diac., Taurini et Erculani militum cum sociis eorum = *BHL.* 1723.

19. (Fol. 148-148^{v}) <Lectiones de S. Nicolao>.

Octo breves lectiones ex *BHL.* 6160 et 6168 excerptae, quae inc. ut 6160 et des. *in anniversario nativitatis filii.*

20. (Fol. 153-159) Passio vel Vita S. Cristinae virg.

Inc. *Erat quaedam sancta et sacra puella de Tiro, propter Deum habens virginitatem eius integram custoditam* — Des. *et sepelivit corpus beatae Christinae. Ubi huc usque orationibus eius multa fecit Dominus mirabilia, et si quis peccator eius iuvamine preces fundendo veniam postulat, nulla dubitatione impetrabit, praestante Domino... Amen.* Cf. *BHL.* 1748 sqq.

21. (Fol. 159-161) Vita S. Alexii conf. = *BHL.* 286.

CODEX 498

Membraneus, foliorum 153 (0^{m},237×0,173), exaratus saec. XII in.

1. (Fol. 1-8) Illatio S. Benedicti = *BHL.* 1122.

2. (Fol. 8-15^{v}) Vita S. Leonardi conf. Christi = *BHL.* 4862, 4863, 4866, 4867, 4869, 4871.

3. (Fol. 15^{v}-20^{v}) Passio S. Vendezlavi mart. = *BHL.* 8823.

4. (Fol. 20^{v}-24) Passio S. Columbae virg. et mart. = *BHL.* 1896.

5. (Fol. 24-28^{v}) Passio S. Cucuphatis mart. = *BHL.* 1998.

Prologus est Vitae postpositus.

6. (Fol. 28^{v}-32) Passio S. Mammetis mart. = *BHL.* 5193.

7. (Fol. 32-33^{v}) Revelatio quae ostensa est sancto papae Stephano et memoria de consecratione altaris SS. Petri et Pauli, quod est situm ante sepulchrum S. Dionysii = *BHL.* 2176.

Reg. 498. **8.** (Fol. 34-45) Vita S. Sulpicii ep. = *BHL.* 7930.

Deest prologus.

9. (Fol. 45-46v) Passio S. Eusebii mart. = *BHL.* 2739.

Incr. *Imperante victoriosissimo Maximiano...*

10. (Fol. 46v-57) Passio S. Theodosiae virg. = *BHL.* 8090.

11. (Fol. 57-69v) Passio S. Hemmerammi ep. = *BHL.* 2538.

12. (Fol. 69v-70) Passio SS. Primi et Feliciani.

Ex Adone, ad d. 9 iun.

13. (Fol. 76-80v) Miracula et obitus S. Nycolai ep.= *BHL.*6150-6156, 6160, 6161, 6163-6165.

14. (Fol. 80v-90v) Translatio S. Nycolai ep. = *BHL.* 6190-6193.

Reliquis omissis, des. *et unde ambigui fuerant, hinc stare certissimi meruerunt* (= *Catal. Lat. Brux.*, t. I, p. 324, l. 7).

15. (Fol. 96v-97) Relatio Ratherii de quodam Dei servo = cod. Vatic. 5051[2].

16. (Fol. 97-97v) Caput de Vita patrum = *BHL.* 6527, lib. vii, § 39.

17. (Fol. 97v) Aliud = *BHL.* 6527, lib. vii, § 46.

18. (Fol. 97v-99) Cur memoria S. Mariae omni sabbato celebratur = *Mir. BVM.* 1666.

19. (Fol. 101-103v) Miracula de S. Servatio ep

Quattuor narrationes, ex quibus 1a, 2a, et 4a editae sunt in *Act. SS.*, Maii t. III, p. 225-26, num. 56-58, 59, 60, tertia autem refert fratrem Odae monialis Nivigellensis sorori in somnis apparuisse, testatum esse se in peccatis mortuum meritis S. Servatii ab aeterna damnatione esse liberatum, monuisse etiam fore ut mox Oda illa vita fungeretur (Inc. *Esse dicunt in Lotharia oppidum quoddam, oppidum quidem nobile et regale...*; eadem narratio legitur in cod. 433 bibliothecae Bollandianae, fol. 137v sqq., de quo cf. *Anal. Boll.*, t. XXIV, p. 455[20]).

20. (Fol. 114-116v) Unde constituta sit festivitas quae dicitur ad vincula S. Petri = *BHL.* 6681.

21. (Fol. 116v-120) Passio S. Cornelii papae = *BHL.* 1963.

22. (Fol. 120-123v) Passio S. Cypriani = *BHL.* 2043 (α).

23. (Fol. 123v-142v) Vita S. Fulgentii ep. = *BHL.* 3208.

CODEX 499

Membraneus, foliorum 192 (0^m,257 × 0,176), exaratus saec. XV. Erat olim abbatiae Beccensis.

Fol. 1 : *Numero 206 n(on) Pet(avianum).* 1656.

1. (Fol. 32-48) Vita venerabilis patris Herluini, primi pastoris et fundatoris Beccensis coenobii = *BHL.* 3836.

Sequuntur (fol. 48-48^{v}) tria epitaphia eius, ex quibus duo prima ed. sunt *P. L.*, t. CL, col. 711-14. REG. 499.

I. *Hac tegitur petra....*
II. *Hunc spectans tumulum...*
III. *Humanum lapsum quem vincere non potuisti...*

2. (Fol. 48^{v}-70^{v}) Vita magni et gloriosi Lanfranci Cantuariensium archiep. = *BHL.* 4719.

3. (Fol. 71-71^{v}) Versus de eodem.

Ed. MABILLON, *Act. SS. Ord. S. Ben.*, saec. VI, 2, p. 659-60.

4. (Fol. 71^{v}-73) <Narratio Willelmi ab. Cormeliensis de Herluino et Lanfranco>.

Ed. Arturus DU MONSTIER, *Neustria pia* (Rothomagi, 1663), p. 439-40.

5. (Fol. 73-122) Vita S. Anselmi Cantuariensis archiep. = *BHL.* 526.

6. (Fol. 122^{v}-124^{v}) <Miracula S. Anselmi> = *BHL.* 535.

Sequuntur (fol. 124^{v}-125) duo prima epitaphia eius, ed. *P. L.*, t. CLVIII, col. 141-42: I. *Nobilis et sapiens....* II. *Quid sis et quid eris...*

7. (Fol. 152-157) Miraculum quomodo B. Maria subvenit Guillelmo Crispino seniori = *Mir. BVM.* 136+93.

8. (Fol. 158-159^{v}) Dum Becci quondam velut hospes forte maneret, Augensis Petrus opus istud metrificavit.

Vid. appendicem X.

9. (Fol. 160) Ista pagina debet esse ante prologum S. Anselmi, sed scriptor oblitus est eam = *BHL.* 528.

10. (Fol. 160^{v}161) De verbis venerabilis Anselmi.

Ed. ex hoc codice MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.*, t. VI, col. 987-88.

11. (Fol. 161-162^{v}) Miraculum B. Fidis de episcopo Baiocensi qui postea factus fuit monachus Becci.

Vid. appendicem XI.

CODEX 500

Membraneus, foliorum 167 ($0^{m},251 \times 0,172$), exaratus saec. XII.

Fol. 1^{v}: *Volumen CCCV non Petavianum. 1656.* Ibid.: *Viro clarissimo et eruditissimo Isaaco Vossio I. V. D. de me optime merito donavi ego Claudius Sarravius idibus ian. a. Ch. MDCXLVIII.*

1. (Fol. 1^{v}-21^{v}) Vita B. Paulae edita a Ieronimo venerabili presb. = *BHL.* 6548.

Reg. 500. Des. in medio capite paenultimo : *te in Bethleem conditam lector agnoscat.*

2. (Fol. 21v-27) Vita S. Pauli heremitae edita a S. Ieronimo presb. = *BHL.* 6596.

3. (Fol. 27-64v) Vita S. Antonii edita in graeco a B. Atanasio patriarcha Alexandrino et translata in latinum ab Evagrio presb. = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii.

4. (Fol. 64v-81) Vita S. Hilarionis monachi edita a S. Ieronimo presb. = *BHL.* 3879.

5. (Fol. 81-134v) Vitae ss. patrum = *BHL.* 6524.

6. (Fol. 134v-139) Actus monachi captivi, quem dictavit Ieronimus presb. = *BHL.* 5190.

7. (Fol. 139-141v) Vita S. Frontonii = *BHL.* 3192.

Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 117-18[7].

8. (Fol. 141v-155v) Adhortationes ss. patrum ad profectum perfectionis monachorum = *BHL.* 6527, libellus I-III et libelli IV § 1-61.

9. (Fol. 160v-165v) Passio S. Victoris mart. = *BHL.* 8571. Iul. 21.

CODEX 507

Foliorum 115. Constat octo codicillis exaratis saec. XIV-XVI et (fol. 28-34) Vita Caroli Magni auctore Einhardo typis impressa (est haec editio Reuberi, de qua *BHL.* 1580).

Fol. 1: *Volumen CCXXXII non Petavianum 1656.* Ibid.: *Ex Biblioth. Goldasti.*

III. Folia chartacea 35-46 (0^m, 315 × 0, 205), exarata saec. XVI.

(Fol. 35-46) De vita S. Udalrici ep. et conf. = *BHL.* 8362.

Desunt prologus et epilogus.

CODEX 516

Membraneus, foliorum 126 (0^m,316×0,238), paginis bipartitis exaratus saec. IX extr.

1. (Fol. 1-7v) Passio B. Martinae mart. Christi, quae passa est in urbe Roma = *BHL.* 5588. Ian. 1.

2. (Fol. 7v-8v) Passio B. Felicis presb. Nolaninensis = *BHL.* 2885. Ian. 14.

3. (Fol. 8^{v}-11^{v}) Passio B. Marcelli papae = *BHL*. 5234. Ian. 16. Reg. 516.

Foliis perditis, des. mutila : *et dum vidisset placatum sibi imperator(em)*| (*Act. SS.*, num. 25 med.). Pauca, quae deerant, suppleta sunt saec. XVI/XVII in folio 12, quod est chartaceum.

4. (Fol. 13-24^{v}) Passio S. Sebastiani = *BHL*. 7543.

Foliis perditis, inc. mutila: |*viendum sit, requiramus. Quantos enim amatores eius*... (= *Act. SS.*, num. 28 med.).

5. (Fol. 24^{v}-28) Passio ss. mm. Marii, Marthae, Audifax et Abbacuc = *BHL*. 5543. Ian. <19>.

6. (Fol. 28-32) Passio S. Agnes = *BHL*. 156. Ian. 21.

Des. *palmam adquirent, cui est honor... Amen.*

7. (Fol. 32-40^{v}) Acta et Passio beatissimi mart. Anastatii ex Persida civitate = *BHL*. 408.

8. (Fol. 40^{v}-45) Passio S. Vincentii mart. = *BHL*. 8631. Ian. 22.

9. (Fol. 45-59) SS. MM. Iuliani et S. Basilissae = *BHL*. 4532. Ian. 13.

Deest prologus.

10. (Fol. 59-62) Passio S. Agathae = *BHL*. 133. Febr. 5.

Inc. *Sancta Agathe passa est in civitate Cathenensium Siciliae... Quintianus consularis...*

11. (Fol. 62-66) Passio S. Iulianae = *BHL*. 4523. Febr. 7.

12. (Fol. 66-69) Passio beati Christi mart. Blasii = *BHL*. 1370. Febr. 3.

Inc. *Etenim in Sebastia Cappadociae tradidit quidam ad correptionem* — Des. ut in cod. Vaticano 1189[5].

13. (Fol. 69-71^{v}) Passio B. Valentini ep. et mart. = *BHL*. 8460. Febr. 14.

14. (Fol. 71^{v}-74^{v}) Passio ss. mm. quadraginta = *BHL*. 7538. Mart. 9.

15. (Fol. 74^{v}-77^{v}) Passio Georgii et aliorum sanctorum = *BHL*. 3379. April. 23.

16. (Fol. 77^{v}-79^{v}) Passio S. Marci evang. = *BHL*. 5276. April. 25.

17. (Fol. 79^{v}-81^{v}) Passio S.Vitalis mart. Christi, mense aprile die XXVII, et ss. mm. Gerbasii et Protasii = *BHL*. 3514.

18. (Fol. 81^{v}-82) Passio S. Iacobi apost. = *BHL*. 4093. Maii 1.

19. (Fol. 82-83) Passio S. Philippi apost. = *BHL*. 6814. Maii 1.

20. (Fol. 83-87^{v}) Passio S. Alexandri papae et mart. et aliorum sanctorum = *BHL*. 266. Maii 3.

Reg. 516. **21.** (Fol. 87v-94) Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 5690. Maii 6.

22. (Fol. 94-95v) Passio S. Cordiani mart.= *BHL.* 3612. Maii 10.

23. (Fol. 95v-96v) Passio B. Pancratii mart. = *BHL.* 6421. Maii 12.

24. (Fol. 96v-103v) Passio SS. Nerei et Achillei = *BHL.* 6058-6066, 1515. Maii 12.

Insunt ante singulas partes lemmata.

25. (Fol. 103v-104) Relatio S. Pastoris presbyteri tituli (*corr.* et) S. Pudentianae ad Thimotheum presb. = *BHL.* 6991. Maii 9.

26. (Fol. 104-106v) Passio SS. Marcellini et Petri exorcista<e> = *BHL.* 5231. Iun. 2.

27. (Fol. 106v-109v) Passio S. Herasmi Antiocensus civitatis episcopus = *BHL.* 2578. Iun. 2.

28. (Fol. 109v-111v) Passio S. Bonifati mart. = *BHL.* 1413. Maii 14.

29. (Fol. 112-113v) Passio ss. mm. Primi et Feliciani = *BHL.* 6922. Iun. 8.

30. (Fol. 113v-114v) Passio ss. mm. Basilidis, Tripodis et Mandalis = *BHL.* 1018. Iun. 12.

31. (Fol. 114v-117) Passio S.Bartholomaei apost. = *BHL.* 1002. Iun. 13.

32. (Fol. 117-119v) Passio S. Viti mart., Modesti et Crescentiae = *BHL.* 8712 Iun. 15.

33. (Fol. 119v-121) Passio S. Iacobi apost. filii Zebedaei = *BHL.* 4057. Iun. 22.

34. (Fol. 121-123) Passio ss. mm. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238. Iun. 26.

35. (Fol. 123-126v) Passio ss.apost. Petri et Pauli = *BHL.* 6657. Iun. 29.

Foliis perditis, des. mutila : *quousque, ut erat meritus, expiraret* (= Lipsius, p. 175, l. 3).

CODEX 517

Membraneus, foliorum 167 sign. pridem CXX-CCXCII [CCXXXI bis] (0m,327×0,231), paginis bipartitis exaratus saec. XII/XIII. Desunt folia pridem sign. 1-119, 126, 268-273.

Insunt sermones, homeliae et Vitae sanctorum ; ex quibus nonnullae sunt merae epitomae librorum longiorum.

1. (Fol. 1-1v) <Vita S. Donati eremitae in monte Lura>. Reg. 517.
Vid. appendicem XII.

2. (Fol. 1v-3) Passio S. Privati mart. = *BHL*. 6932.
3. (Fol. 3-5) In natali S. Bartholomaei apost. = *BHL*. 1002.
4. (Fol. 5-5v) In natali S. Genesii mart. Arelatensis = *BHL*. 3304.
5. (Fol. 5v-6v) Passio S. Genesii mart = *BHL*. 3316.
6. (Fol. 6v) Vita S. Caesarii ep. et conf.

Inc. (sine prologo) ut *BHL*. 1508. — Folio perdito, des. *statim curavit; quod est, memorato*| (= ed. Krusch, p. 459, l. 10).

7. (Fol. 7-8v) Ex Adone, ad diem 28 aug., de SS. Augustino ep. Hippon. (initium deest), Alexandro, Bibiano, Hermete, Iuliano.

8. (Fol. 9-9v) Passio S. Sabinae virg. et mart. = Ado, 29 aug.
9. (Fol. 10v-12) Vita B. Aegidii [et] confessoris

Epitome quae inc. (sine prologo) ut *BHL*. 93 et des. *Media ergo dominica nocte kal. septembris migravit ad Dominum, qui cum Patre... Amen.*

10. (Fol. 12-12v) Passio S. Prisci mart.

Inc. ut *BHL*. 6927. — Des. *statim emisit spiritum gaudensque perrexit ad Dominum.*

11. (Fol. 12v-13v) Vita S. Iusti ep. et conf. = *BHL*. 4599.
12. (Fol. 13v-14v) Passio S. Antonini mart. = *BHL*. 568.
13. (Fol. 14v-15) Sermo in exaltatione sanctae crucis = Ado, 14 sept.
14. (Fol. 15-15v) <De S. Cornelio papa> = Ado, 14 sept.
15. (Fol. 15v-16) In S. Cypriani ep. et conf. = Ado, 14 sept.

Sola pars prior usque ad *et sic gladio percussus migravit ad Dominum.*

16. (Fol. 17-18) Passio B. Ferreoli mart. = *BHL*. 2912.

Omisso ultimo capite, des. *detulerunt, condentes eum in ripa ulteriori Rodani, quae civitatem expectat procul a flumine.*

17. (Fol. 18-19v) Passio B. Mathaei apost.

Inc. (sine prologo) ut *BHL*. 5690. — Des. *Magi vero timentes fugerunt ad Persas.*

18. (Fol. 20v-22) Passio SS. Thebaeorum = *BHL*. 5748.
19. (Fol. 22-23v) Passio ss. mm. Cosmae et Damiani.

Inc. *In temporibus illis, Diocletiano et Maximiano principibus, residenti Lisia praeside in Egea civitate pro tribunali, relatum est ei ab idolorum sacerdotibus de beatis Chosma et Damiano.* — Des. *sollemniter agit* (cf. Ado, 27 sept.). *Martyrizati sunt .. Amen.*

20. (Fol. 23v-24v) In festivitate S. Michaelis = Ado, 29 sept.

Reg. 517 **21.** (Fol. 25-26^{v}) Vita S. Hieronymi.

Epitome, quae inc. et des. ut *BHL*. 3869.

22. (Fol. 26^{v}-27^{v}) Passio B. Fidis virg. et mart. = *BHL*. 2928.

23. (Fol. 27^{v}-29) Passio ss. mm. Dionysii, Rustici et Eleuterii.

Inc (sine prologo) ut *BHL*. 2171 — Des. *Quod audientes et videntes innumeri populi et multi etiam persecutorum in Dominum crediderunt, cui est... Amen*. Cf. *BHL*. 2175, c. 32 extr.

24. (Fol. 29-31) Vita B. Geraldi conf.

Inc. (sine epistula et prologo) ut *BHL*. 3411 — Des *et ita felix illa anima ad caelos migravit.*

25. (Fol. 31-32) In natale S. Luchae apost. et evang.

Inc. (sine prologo) ut *BHL*. 4973 — Des. *omniumque fruitur consortiis sanctorum (P.L.*, col. 1534 D).

26. (Fol. 32-33) S. Ylarionis heremitae = Ado. 21 oct.

27. (Fol. 33-34^{v}) Passio S. Theodori<ti> mart.

Inc. *Cum impiissimus Iulianus suscepisset imperium, orta est persecutio in ecclesia Dei... Inter quos unus enituit civis Anthiocenus, nomine Theodoritus*—Des. *caeleste corpus Theodoriti transfodiens animam ab eo tulit.*

28. (Fol. 34^{v}-36) Passio ss. apost. Simonis et Iudae.

Inc. ut *BHL*. 7749 — Des. ut *BHL*. 7751.

29. (Fol. 43-55) Liber primus de vita et virtutibus S. Martini ep. et conf. = *BHL*. 5610.

30. (Fol. 55-60) Epistula Severi = *BHL*. 5611-5613.

31. (Fol. 60-62) <Gregorii Turonensis narrationes de S. Martino> = *BHL*. 5619-5623.

Adsunt eadem lemmata quae in cod. 495^{5-8}.

32. (Fol. 62-64^{v}) Homilia Albini magistri de vita et virtutibus S. Martini ep. = *BHL*. 5625.

33. (Fol. 64^{v}-65^{v}) Vita S. Bricii ep. = *BHL*. 1452.

34. (Fol. 65^{v}-69^{v}) Liber de nativitate et vita beatae et gloriosae virginis Mariae matris domini nostri Iesu Christi = *BHL*. 5345, 5344, 5343.

35. (Fol. 111-124^{v}) Sermo B. Hieronymi ad Paulam et ad virgines sub ea degentes de assumptione beatae et gloriosae virginis Mariae.

P.L., t. XXX, col. 122-42.

36. (Fol. 133-134) Vita B. Verani ep. et conf. (Cavallicensis).

Inc. *Sanctus itaque Veranus natione fuit Gallus et civis exstitit Gavallitanus, ibidemque a parentibus non infimis ortus* — Des. *Tunc ille magnus fons stetit, donec transirent omnes et ad prae-*

dictam cellulam, quam in praedio suo aedificaverat ante episcopatum, ibi cum magno honore et digna reverentia sepultus est II° idus novembris, regnante Domino.. . Amen. Cf. *BHL.* 8536. Reg. 517.

37. (Fol. 134^{v}-136^{v}) Passio B. Caeciliae virg. et mart.

Inc. *Redemptoris nostri tantum est dives largitas.... Inter quas beatissima martyr Caecilia de victoria felicitate in Christo confidens* — Des. *Domum autem* etc. ut *BHL.* 1495... *diem. Dominus autem coronavit martyrem suam in pace, cui est honor... Amen.*

38. (Fol. 136^{v}-137^{v}) Passio S. Clementis mart.

Inc. ut *BHL.* 1848. — Des. *Hoc autem facto, omnes gentes per gyrum crediderunt Christo.*

39. (Fol. 137^{v}-138) <De S. Felicitate et filiis> = Ado, 23 nov.

40. (Fol. 138-139^{v}) Vita B. Maximi <ep.> et conf.

Inc. *Beatus Maximus Regensis urbis antistes in vico proprio* (cf. *BHL.* 5853) — Des. *Unde procul dubio non sit fides dubia; nam virtus permanet infinita* (= *P. L.*, c. 15 sub in.).

41. (Fol. 139^{v}-140^{v}) Passio B. Saturnini ep. et mart.

Inc. ut *BHL.* 7498. — Des. *et in eorum profectu qui suffragantes eius merito hunc digna veneratione susceperint, regnante Domino... Amen.*

42. (Fol. 141-143) Vita S. Marii conf. Bodanensis coenobii abbatis edita a Dinamio presbytero = *BHL.* 5540.

43. (Fol. 144^{v}-148^{v}) Passio B. Tyrsi mart. et sociorum eius.

Inc. *Passio beatissimorum martyrum Tyrsi et comitum eius.... sub die X kal. februarii. Tempore quo* etc. ut *BHL.* 8280. — Reliquis omissis, des. *Tyrsus dixit: " Te Silvanum hominem video non Deum. Apollinem, quem dicis, penitus nescio. „ Silvanus ex officio dixit* (= *Act. SS.*, num. 19 med.).

CODEX 519

Chartaceus, foliorum sign. 50 (0^{m},316 × 0,218), exaratus saec. XVII.

Fol. 1: *Volumen CCLXXV non Petavianum. 1656.*

Insunt Vitae S. Caesarii et S. Rusticulae iussu Iohannae Aldemariae, abbatissae Sancti Caesarii Arelatensis, in gallicam linguam translatae, et

(Fol. 41^{v}-50^{v}) Vita sanctae recordationis B. Rusticulae sive Marciae. . = *BHL.* 7405.

CODEX 520

Constat 125 foliis, aliis membraneis, aliis chartaceis, variae formae, exaratis saec. IX-XVI.

Prima saltem folia erant olim Sancti Petri Corbeiensis.

Reg. 520. Folia 49-56 (0^m,297×0,208), exarata saec. XII.

(Fol. 49-56ᵛ) Vita S. Philiberti ab. = *BHL.* 6805.

Praemissus est prologus Ermentarii *BHL.* 6807, omissis carminibus.

CODEX 522

Chartaceus, foliorum sign. 269 (0^m,305×0,214), exaratus saec. XV, partim a Iohanne Saxone de Nyemykch (fol. 178ᵛ) annis 1434 (fol. 41) et 1435 (fol. 178ᵛ).

Fol. 1, manu saec. XVI : *Ruprecht von Stotzing.*

Ibid. : *Volumen CCLXXXVI non Petavianum. 1656.*

(Fol. 1-41) De gestis et translationibus sanctorum trium regum = *BHL.* 5137.

CODEX 523

Membraneus, foliorum 245 (0^m,292×0,205), variis manibus circa an. 1000 Aurelianis exaratus vel ex exemplari Aurelianensi exscriptus (cf. **26, 27**).

Fol. 7-7ᵛ descriptus est saec. XI index Vitarum.

1. (Fol. 8-19) Actus vel vita sive passio B. Petri apostolorum principis a Lino ep. Romano conscripta = *BHL.* 6664.

2. (Fol. 19ᵛ-21) Vita vel actus sive passio B. Pauli apost. = *BHL.* 6576.

3. (Fol. 21-23) Martyrium S. Pauli apost. a Lino ep. Romano graeca lingua con[s]scriptum ecclesiisque orientalibus destinatum = *BHL.* 6570.

Des. *Quibus auditis gavisi sunt, et confestim manus eis imposuerunt in nomine domini nostri Iesu Christi, cui est honor... Amen* (cf. Lipsius, p. 44, l. 1-2).

4. (Fol. 28-30ᵛ) Transitus S. Martini ep. et conf. = *BHL.* 5613.

Deest prologus.

5. (Fol. 30ᵛ-33) (Narrationes Gregorii Turonensis de S. Martino) = *BHL.* 5619-5622.

6. (Fol. 33-34ᵛ) Vita S. Briccii ep. et conf. = *BHL.* 1452.

7. (Fol. 35-43ᵛ) Passio ss. mm. Valeriani, Tiburtii, Maximi et Caeciliae = *BHL.* 1495.

Inc. *Tempore illo audiens beata Caecilia vocem Domini dicentis: Venite ad me omnes...*

8. (Fol. 43ᵛ-47) Passio S. Luciae virg. = *BHL.* 4992.

9. (Fol. 47ᵛ) Vita vel Passio S. Eugeniae virg. = *BHL.* 2667.

Solum initium usque ad *Erat ergo haec Eugenia pulchra facie et eligans corpore, sed pulchrior mente.* Sed vid. infra, **15, 16.**

10. (Fol. 56-64v) Gesta S. Iohannis = *BHL.* 4320. Reg. 523.
Deest prologus.

11. (Fol. 69-72) Actus S. Silvestri papae urbis Romae = *BHL.* 7725, 7726.
Reliquis omissis, des. *ut ad praedicationem eius copiosa turba concurreret.*

12. (Fol. 72-84v) Vita S. Symeonis servi Dei = *BHL.* 7959, 7957.
13. (Fol. 84v-91) Passio ss. virg. Agnetis et Emerentianae = *BHL.* 156.
14. (Fol. 91-97) Passio S. Vincentii diac. et mart. = *BHL.* 8628, 8629, 8631.
15. (Fol. 97v-107) Vita vel Passio S. Eugeniae virg. = *BHL.* 2666 pars prior.
Des. *Consentit eius relationi imperator et ex hoc dignitas christiani nominis florescebat, regnante Domino... Amen* (= *P.L.*, c. 16 extr.).

16. (Fol. 107-113) Passio (eiusdem) = *BHL.* 2666 pars altera.
Inc. *Sed quia semper sanctitatem aemulatio persequitur inimica* (= *P. L.*, c. 17 in.) — Des. *Post XX dies inventa est beata Eugenia quasi lumen aliquod radiare. Apparuit autem illi Salvator ; de cuius manu accipiens panem nivei candoris et inmensae suavitatis* (= *P. L.*, c. 29 med.). Ita desinit, linea non impleta.

17. (Fol. 113-119v) Passio sanctae ac beatissimae Agathae virg. = *BHL.* 135.
18. (Fol. 121v-125) Passio ss. mm. Saturi, Saturnini, Revocati, Felicitatis et Perpetuae = *BHL.* 6634.
19. (Fol. 125-140v) Vita S. Gregorii summi pontificis et beatae memoriae = *BHL.* 3640.
20. (Fol. 140v-147) Vita B. Hieronymi presb. = *BHL.* 3869.
21. (Fol. 149-155v) <Inventio sanctae crucis> = *BHL.* 4169.
22. (Fol. 155v-157v) Sermo in apparitione sanctae crucis = *BHL.* 4172.
23. (Fol. 157v-161) Sermo in exaltatione sanctae crucis = *BHL.* 4178.
24. (Fol. 161-164v) Vita S. Benedicti ab. = *BHL.* 1102.
Des. *Placidus vero puerilus adhuc indoles annos gerebat* (= *P. L.*, c. 3 extr.).

25. (Fol. 165-167) Passio Iacobi apost. = *BHL.* 4094. Maii 1.
26. (Fol. 167-177) Vita S. Evurtii ep. et conf. = *BHL.* 2799.
Desunt prologus et epilogus.

Reg. 523. **27.** (Fol. 177^{v}-182^{v}) Vita sancti ac beatissimi Aniani ep. et conf. = *BHL*. 474. Nov. 17.

28. (Fol. 191^{v}-197^{v}) Passio ss. mm. Alexandri, Eventii, Teodoli atque Hermetis = *BHL*. 266.

29. (Fol. 197^{v}-199) Passio ss. mm. Vitalis et Agricolae = *BHL*. 8691. Nov. 3.

30. (Fol. 199^{v}-200^{v}) <Passio S. Pancratii> = *BHL*. 6421.

31. (Fol. 201-209^{v}) <Passio S. Dionysii et sociorum> = *BHL*. 2175.

Inc. a c. 18 (*P.L.*, col. 38) : *Pretiosus denique Dionysius cum arcis romanae moenibus...*

32. (Fol. 210-212) Passio ss. mm. Gervasii et Protasii = *BHL*. 3514. Iun. 19.

33. (Fol. 212^{v}-214^{v}) Passio S. Albani mart. = *BHL*. 206. Iun. 23.

34. (Fol. 214^{v}-216^{v}) Passio Processi et Martiniani = *BHL*. 6947. Iul. 2.

35. (Fol. 216^{v}-219) Passio S. Victoris et Coronae die II iduum maiarum sub Antonino imperatore et Sebastiano duce Alexandriae = *BHL*. 8560.

36. (Fol. 219-222) Passio S. Agapiti mart. = *BHL*. 125. Aug. 18.

37. (Fol. 222-223^{v}) Passio beatissimi Cornelii papae urbis Romae = *BHL*. 1958. Sept. 14.

38. (Fol. 223^{v}-224^{v}) Passio S. Cypriani ep. = *BHL*. 2038. Sept. 14.

39. (Fol. 225-226^{v}) Passio Septem Fratrum = *BHL*. 2853. Iul. 10.

40. (Fol. 226^{v}-228) De beato patre nostro Effrem. = *BHL*. 2565.

41. (Fol. 228-235) Passio S. Stephani pontificis = *BHL*. 7845. Aug. 2.

42. (Fol. 235-239^{v}) Passio ss. mm. Mauricii, Exuperii, Candidi atque Victoris cum sociis eorum = *BHL*. 5741.

Inc. *Temporibus Diocletiani quondam romanae reipublicae principis, cum ad imperium totius orbis fuisset electus*—Des. *Cetera vero nomina nobis quidem incognita, sed in libro vitae sunt scripta* (= *Act. SS.*, num. 15 sub init.).

43. (Fol. 239^{v}-245) Passio S. Clementis ep. = *BHL*. 1848, 1854.

Des *BHL*. 1848 : *Revelatum est autem discipulis eius ut non eum tollerent* (= Mombritius, fol. 194^{v} extr.) — Inc. *BHL*. 1854 : *Nunc autem in die solemnitatis...*

CODEX 524

Foliorum 197 (0^{m},290×0,205). Constat tribus partibus.

I. Folia 1, 2, membranea, exarata paginis bipartitis saec. XV. Reg. 524.

II. Folia 3-148, membranea, exarata saec. XII.
Fol. 3 : *Volumen CXX*.

1. (Fol. 3-18v) Liber primus de vita et virtutibus S. Martini ep. et conf. = *BHL*. 5610.

2. (Fol. 19-25) Epistola Severi = *BHL*. 5611-5613.

3. (Fol. 25-60) Dialogus Severi = *BHL*. 5614-5616.

4. (Fol. 60v-63) (Narrationes Gregorii Turonensis de S. Martino) = *BHL*. 5619-5623.

5. (Fol. 63v-67) Passio S. Caesarii mart. = *BHL*. 1511.

6. (Fol. 67-75v) Passio S. Eustachii mart. ac sociorum eius = *BHL*. 2760.

7. (Fol. 75v-82) Vita SS. Quattuor Coronatorum = *BHL*. 1837.

8. (Fol. 82-86) Passio S. Theodori mart. = *BHL*. 8077.

9. (Fol. 86-87v) Vita S. Briccii ep. et conf. = *BHL*. 1452.

10. (Fol. 87v-109) Vita S. Columbani ab. = *BHL*. 1898.

Deest epistula. — Ultima verba omnino immutata sunt. Cf. Krusch, *Ionae Vitae SS. Columbani, Vedastis, Iohannis* (1905), p. 109.

11. (Fol. 109-122) Passio S. Caeciliae virg. = *BHL*. 1495. Nov. 22.

12. (Fol. 122-126v) Passio S. Clementis mart. = *BHL*. 1848.

13. (Fol. 126v-128) Gregorius Turonensis = *BHL*. 1854, 1856.

14. (Fol. 128-129v) Passio ss. mm. Agricolae et Vitalis = *BHL*. 8691.

15. (Fol. 129v-132v) Passio S. Saturnini ep. et mart. = *BHL*. 7495, 7496.

Deest prologus. — Omissa ultima sententia, des. *mox patrocinia sentiamus, praestante Domino... Amen*.

16. (Fol. 142v-148) Passio S. Mariae = *BHL*. 5422.

17. (Fol. 148-148v) Gregorius Turonensis de S. Troiano ep.

Gregorii Turonensis, *In gloria conf.*, c. 58 (59).

III. Folia 149-197, chartacea, exarata saec. XV.

18. (Fol. 190-191) Visio B. Pauli de poenis inferni = *BHL*. 6582.

CODEX 525

Membraneus, foliorum 40 (0m,297×0,222), exarata saec. XV.
Fol. 1 : *Numero 298 non Petavianum. 1656.*

Reg. 525. **1.** (Fol. 3-5) <Vita B. Erici regis> = *BHL*. 2594.

2. (Fol. 5-18) <Miracula B. Erici> = *BHL*. 2595.

Inc. *α*. — Deest epilogus.

3. (Fol. 18-18^v) <Miracula B. Erici> = *BHL*. 2597, 2598.

Fol. 23-38^v leguntur eadem (**1-3**) in suecicam linguam translata.

CODEX 526

Chartaceus (praeter duo folia membranea addita in initio), foliorum A et sign. 87 (0^m,277×0,200), exarata saec. XVII.

Fol. A: *Volumen non Petavianum CCXIV*.

1. (Fol. 1-86) <Vita S.Bernardi ab. Tironiensis> = *BHL*. 1251.

2. (Fol. 86-87) Oratio ad B. Bernardum = Chevalier, *Repert. hymn.* 14682.

CODEX 528

Membraneus, foliorum 232 (0^m,292×0,220) variis manibus exaratus saec. XI (fol. 1-41), saec. IX/X (fol. 42-184 et 193-232) et saec. X (fol. 185-192).

Fol. 1^v, manu saec. XIII: *Hic est liber Beati Dion(isii)*; cf. fol. 2 (saec. XIV/XV).

Fol. 1-1^v descriptus est saec. XI/XII index Vitarum.

1. (Fol. 2-14^v) Vita S. Maximini ab. = *BHL*. 5814.

2. (Fol. 14^v-35) Liber miraculorum sancti patris Maximini = *BHL*. 5820.

3. (Fol. 42-45) I. Sermo S. Augustini de miraculis B. Stephani mart. = *BHL*. 7866.

4. (Fol. 45-49^v) In Ierosolimis inventio corporis beatissimi Stephani primi martyris et SS. Gamalihel (-elis *corr.*), Nicodemi et Abibon = *BHL*. 7851. Aug. 3.

5. (Fol. 54-79^v) III. Passio S. Sebastiani mart. = *BHL*. 7543.

6. (Fol. 79^v-84^v) IV. Passio ss. quadraginta martyrum = *BHL*. 7538. Mart. 6.

7. (Fol. 84^v-87^v) V. Passio S. Peregrini ep., qui fuit primus episcopus in Autisiodero civitate = *BHL*. 6623. Maii 16.

8. (Fol. 87^v-91^v) VI. Passio S. Muci presb., qui passus est in Amphibuli civitate sub La<u>dicio et Maximo = *BHL*. 6023. Maii 14.

9. (Fol. 92-99^v) VII. Vita ac Passio beatissimi Viti Christi mart. = *BHL*. 8711. Iun. 15.

10. (Fol. 100-102) VIII. Passio SS. Syxti, Laurentii et S. Ypoliti = *BHL*. 7801.

11. (Fol. 102^v-106) Passio S. Laurentii mart. = *BHL*. 4753.

Erasis paucis verbis, datum est in margine manu saec. XI huic Passioni suum initium, cum antea continuo coniungeretur cum Passione S. Sixti. — Inc. iam : *Tempore quo Decius caesar et Valerianus praefectus iusserunt sibi Sixtum episcopum cum clero suo praesentari...* Reg. 528.

12. (Fol. 106v-109) <Passio S. Hippolyti> = *BHL.* 3961.

Erasis paucis verbis, datum est et huic parti suum initium. — Inc. iam : *Post tertium gloriosissimi Laurentii certaminis diem regressus Ypolitus...*

13. (Fol. 109-111v) IX. Passio S. Privati mart. = *BHL.* 6932. Aug. 21.

14. (Fol. 111v-114) X. Passio S. Sinforiani mart. = *BHL.* 7967. Aug. 24.

15. (Fol. 114-116) Passio ss. mm. Timothei et Apollinaris = *BHL.* 8300. Aug. 22.

16. (Fol. 116-126) XI. Passio S. Adriani mart. cum sociis suis = *BHL.* 3744. Sept. 8.

Des. *signaverunt ipsam domum, in qua cum sanctis martyribus sepulta est beata Nathalia, ut esset congruum habitaculum virorum ac mulierum separatim sub religione degentium ; quo videlicet omnibus quae mundi sunt renuntiantes perfecto corde ibidem Christo Domino serviant, cui est honor... Amen.*

17. (Fol. 126-131) XII. Passio S. Mauricii cum sociis suis = *BHL.* 5742. Sept. 22.

18. (Fol. 131-136) XIII. Passio ss. mm. Cosmae et Damiani = *BHL.* 1970. Sept. 27.

Deest prologus.

19. (Fol. 136-139) XIIII. Passio ss. mm. Crispini et Crispiniani = *BHL.* 1990. Oct. 25.

20. (Fol. 139-148v) <XV.> Passio S. Eustachii = *BHL.* 2760. Nov. 2.

21. (Fol. 148v-153) XVI. Passio S. Clementis ep. = *BHL.* 1848.

22. (Fol. 153v-172) XVII. Amphilochii ep. Ichonii Vita et miracula sancti patris nostri Basilii archiep. Cappadociae = *BHL.* 1023.

23. (Fol. 172v-184v) XVIII. Vita S. Gregorii ep. et conf. = *BHL.* 3640.

24. (Fol. 185v-192) Adventus et exceptio corporis sanctissimi confessoris Christi Benedicti = *BHL.* 1117.

25. (Fol. 193-209) Vita S. Benedicti = *BHL.* 1102. Mart. 21.

Reg. 528. **26.** (Fol. 209v-218) Vita sancti ac beatissimi patroni nostri Martini ep. atque conf. = *BHL.* 5610.

Desunt epistula et prologus.

27. (Fol. 218-220) De dialogo Galli = *BHL.* 5615.

Des. *quae futura metuuntur* (*P. L.*, c. 14 med.).

28. (Fol. 220-221) Epistula de transitu S. Martini = *BHL.* 5619, 5620.

29. (Fol. 221-221v) Item versiculus de transitu S. Martini = *BHL.* 5621.

30. (Fol. 221v-222) Item versiculus S. Ambrosii de transitu S. Martini = *BHL.* 5622.

31. (Fol. 222-225) Vita S. Hilarii ep. = *BHL.* 3911.

Primas sententias (*Beatus... sequens pagina demonstrabit*), quas librarius praetermiserat, supplevit in margine manus saec. XI.

32. (Fol. 225-232v) XXII. Vita sancti ac beatissimi Evurtii ep. = *BHL.* 2799.

Foliis perditis, des. mutila: *deliberavit apud se ut finem vitae suae, quam illi Christus revelaverat, fratribus*| (= *Act.SS.*, num. 17 in.).

CODEX 529

Membraneus, foliorum 172 (0^m,280 × 0,195), exaratus variis manibus saec. XII med. Est haec altera pars codicis maioris (cum folio 1 incipit quaternio XXVIII), cuius pars prior est iam codex 593, de quo infra.

Duo ultima folia, 171, 172, paulo maiora, codici postea accesserunt.

Fol. 171v, manu saec XIV: *Iste liber est de monasterio Celestinorum Sancte Trinitatis de Mar<coussia>co, signatus ad 78.* Verum docuit v. cl. H. M. Bannister totum volumen primitus scriptum fuisse ad usum monasterii Sancti Leodegarii Suessionensis.

1. (Fol. 2-23) Vita sancti ac beatissimi patroni nostri Martini ep. et conf. = *BHL.* 5610

2. (Fol. 23-29) Epistola Severi = *BHL.* 5611, 5613.

3. (Fol. 29-32) (Narrationes Gregorii Turonensis de S. Martino) = *BHL.* 5619-5622.

4. (Fol. 32-32v, 41-42v) Alia Severi epistola ad Aurelium diaconum = *BHL.* 5612.

5. (Fol. 42v-48v, 33-40v, 49-79v) Dialogus Severi = *BHL.* 5614-5616.

6. (Fol. 79v-80v) Alius sermo, quando corpus B. Martini translatum est = *BHL.* 5623.

7. (Fol. 80v-84) Omelia Albini magistri de vita et virtutibus S. Martini ep. Turonensis = *BHL.* 5625.

8. (Fol. 84-88) In natale S. Gendulfi = *BHL*. 3353. REG. 529.

Praemissus est (fol. 84-84v) hymnus : *Iesu sanctorum praemium*... (= CHEVALIER, *Repert. hymn.* 38423).

9. (Fol. 88-88v) S. Gorgonii (*immo* Chrysogoni) mart. = ADO, 24 nov.

Inc. *Sanctus Grisogonus biennium iussu Diocletiani* — Des. *compaginavit. Passus est... et V° kal. eiusdem mensis conditus.*

10. (Fol. 88v-89v) S. Petri ep. et mart. = *BHL*. 6695.

11. (Fol. 89v-90) Lini papae et mart.

Laudatio. — Inc. *Sancti martyris Lini, fratres karissimi, fortissimam et gloriosam passionem celebrare solenniter iuvat* — Des. *pro omnibus reliquit exemplum.*

12. (Fol. 90-91) Agricolae et Vitalis = *BHL*. 8694.

Omissis ultimis sententiis, des. *gestatores autem pignorum non attingens.*

13. (Fol. 91-98) S. Saturnini ep. et mart.

Inc. *Interea sanctus Saturninus, omni religione perspicuus, dum pervenit ad urbem Panpelonam, sub terebinthi resedit frondeo cacumine* — Des. *Igitur, concordante divinae ammoni<ti>oni et praesulis devotioni imperatorum voluntate, cum magna populi exsultatione translatum est beatissimi Saturnini martyris et prothopraesulis Tolosani corpus ad ecclesiam in ipsius honore dedicatam ; in qua dominus noster Iesus Christus ad declaranda sanctitatis eius merita plurima sanitatum remedia [his qui fideliter sancti sui nominis* haec deleta] *praestare dignatur, qui vivit... Amen.* Cf. *BHL*. 7495 sqq.

14. (Fol. 99-99v) Crisanti et Dariae mart. = *BHL*. 1788.

15. (Fol. 99v-102) S. Eligii ep. et conf. (ex *BHL*. 2474).

Inc. a c. 33 (al. 34) : *Factum est...* (*P. L.*, col. 562 C ; ed. KRUSCH, p. 718, l. 23) — Des. in medio c. 35 (al. 36) : *emisit spiritum* (*P.L.*, col. 566 C ; ed. KRUSCH, p. 720, l. 21/22).

16. (Fol. 102-122) Vita Nicolai praesulis almi = *BHL*. 6104-6108, 6150-6153, 6163-6165.

17. (Fol. 122-123v) De obitu eiusdem = *BHL*. 6155, 6156, 6160.

Inc. prima narratio ut *BHL*. 6156 a.

18. (Fol. 124v, saec. XIII) De translatione S. Nicholai.

Tres lectiones, quae inc. (sine prologo) ut *BHL*. 6179.

CODEX 530

Membraneus, foliorum 122 (0m,321×0,243), exaratus saec. IX/X, praeter folia insiticia 1, 2 et 121, 122, quae paulo minora sunt et saec. X descripta.

Reg. 530. Fol. 3 : οἷς ἀτυχῶ λίαν εὐτυχῶ. *P. Paetavius Genabens.* Fol. 68, manu saec. XII : *Hic est liber Sancti Maximini.*

1. (Fol. 3-52) Liber primus miraculorum in gloria beatorum martyrum opere Georgii Florentii Gregorii ep. Turonici.

MG., Scr. rer. merov. t. I, p. 484-561.

2. (Fol. 52-67^{v}) Liber de gloria S. Iuliani = *BHL.* 4541.

3. (Fol. 67^{v}-120) De virtutibus et miraculis B. Martini conf. = *BHL.* 5618.

CODEX 532

Chartaceus, foliorum 28 (0^{m},371×0,252), exaratus saec. XVI.

Fol. 1 : *Bourdelot.* Ibid. : *Pauli Rhamnusii et amicorum.*

1. (Fol. 1-2^{v}) Vita S. Eustachi patriarchae CPtani, per D. Fabianum Cretensem monachum congregationis Casinensis, alias Sanctae Iustinae, ex graeco in latinum traducta = *BHL.* 2790.

2. (Fol. 3-8^{v}) Martyrium gloriosi militis Georgii = *BHL.* 3396.

3. (Fol. 9-11^{v}) Translatio capitis S. Georgii ab Aegina insula Venetias, ab Hilarione monacho edita = *BHL.* 3402-3404.

4. (Fol. 11^{v}-17^{v}) De translatione sancti protomartyris Stephani de CPoli Venetias = *BHL.* 7891.

5. (Fol. 17^{v}-21) Martyrium et confessio S. Pauli Novi, qui passus est sub Constantino Copronymo imperio imperante = *BHL.* 6591.

6. (Fol. 21^{v}-24) Translatio corporis S. Pauli mart. de CPoli Venetias... = *BHL.* 6592.

7. (Fol. 24-25) Vita S. Cosmae eremitae et conf., monachi Cretensis = *BHL.* 1981.

Des. *Nam caput sibi appositum sancti Felicis confessoris est.*

8. (Fol. 25-26) Corporis beatae virg. ac mart. Luciae Venetias ex CPoli urbe translatio = *BHL.* 5000.

9. (Fol. 26-27) Miraculum quod Dominus per beatum mart. Paulum facere dignatus est... = *BHL.* 6593.

10. (Fol. 27-27^{v}) De venerando beati apostoli Iacobi iam olim in hoc nostro coenobio, ut etiam nunc, existente capite.

Vid. appendicem XIII.

CODEX 533

Membraneus, foliorum 130 (0^{m},331×0,227), exaratus saec. XV extr.

Inest *Legenda aurea.*

Foliis perditis, des. nunc mutila in medio c. 63 (de Petro martyre).

CODEX 534 Reg. 534.

Membraneus, foliorum 255 (0^{m},358×249), paginis bipartitis exaratus saec. XIV. Folia 1, 2, quae insiticia sunt, descripta sunt saec. XV.

Fol. 254 : *Ceste legende auree est amoy Loys de la Vernade chevalier conseilher et chambellan du roy et de mon^{r} leduc de Borbon* (add. post. : *et chancelier de mondit s^{r} le duc et premier president du parlement de Languedoc*) ; *laquelle je achetay des hoirs de feu m^{e} Odart Clepier president en Borboñ ou moys davril mil. cccc. xxxvij.*

Fol. 2^{v} : *Alexander Pauli filius Petavius senator Parisiensis.*

1. (Fol. 1-2^{v}) Passio ss. decem milia mart. = *BHL.* 20. Iun. 22.

2. (Fol. 3-242, olim 1-240) Legendae sanctorum, quas compilavit frater Iacobus natione Ianuensis de ordine Fratrum Praedicatorum.

Ipsa *Legenda aurea.*

3. (Fol. 242^{v}-246, olim 240^{v}-244) Vita B. Ludovici conf., quondam regis Francorum. = *BHL.* 5047.

Deest ultima pars : *Corpus vero... Amen.*

4. (Fol. 246^{v}-249, al. manu saec. XIV) Legenda aurea B. Eligii conf.

Epitome quae inc. (sine prol.) ut *BHL.* 2274 et des. *Ubi satis festive saxo opertus sub magnis iam servatus honoribus, donante Domino... Amen* (= l. ii, in med. c. 37, al. 38 ; *P. L.*, col. 569 b ; ed. Krusch, p. 723, l. 23).

5. (Fol. 249-252, eadem manu) <Vita et miracula S. Genovefae>.

Epitome quaedam Vitae et miraculorum *BHL.* 3336, 3342, 3344 (quod vix non totum exscriptum est).

Inc. *Genovefa virgo gloriosa in Uannethodorensi parrochia Parisiensis dyocesis a patre Severo et matre Gerencia progenita est ; quae ab infantia.* — Des. ut *BHL.* 3344.

In *BHL.* 3342, num. 12, ita cod. : *cumque Beveris alveum transissemus.*

6. (Fol. 252^{v}-253) <Anselmi sermo de conceptione B. V. Mariae>.

Ed. cum alibi, tum in *Legenda aurea*, ed. Graesse, p. 865-72. — Des. *totum veraciter obtinebit.*

7. (Fol. 253^{v}-254) <De S. Athanasio ep. Alexandrino> = Ado, 2 maii.

CODEX 536

Chartaceus, foliorum sign. 17 (0^{m},442×0,290), exaratus saec. XVII.

F. 1 : *Bourdelot.* Ibid. : *Volumen CCCII non Petavianum.*

Reg. 536. Est exemplar documentorum de corpore S. Nicolai Venetiis in monasterio Sancti Nicolai de Litore servato.

Insunt narratio *BHL.* 6203 (fol. 1-2^v), historia translationis *BHL.* 6200 (fol. 2^v-12), sed et alia, v. gr. documenta de corporum recognitione(fol.13-15),de quibus cf. *BHL.*, p. 898 d.

CODEX 537

Membraneus, foliorum 52 variae formae (fol. 1-47 circiter $0^m,428 \times 0,305$), paginis bipartitis exaratus saec. XII (fol. 1-47) et saec. XIV (fol. 48-52).

Ceteris inserta sunt ex recensione Autisiodorensi martyrologii Adonis (fol. 3, 5-6^v, 10-11, 15^v-16, 17-17^v, 17^v-18^v, 36-37^v, 38^v-39^v, 43, 45-45^v) ea quae pertinent ad dies 16-31 augusti, 1-5 et 8-25 septembris (cf. H. Quentin, *Les martyrologes historiques du moyen âge*, p. 678-79).

1. (Fol. 1-2^v) <Miracula B. V. Mariae Suessionensia> = *BHL.* 5410.

Foliis perditis, inc. sub initio c. 18 : *et ignorantia viarum iter rectum perdiderunt* — Sequuntur c. 19-22 ; ultimum, folio perdito, des. mutilum : *ingredi vero ecclesiam paranti* (*P. L.*, t. CLXXIX, col. 1793 c). Tum (fol. 2) inc. sub initio c. 26 : *sed tamen ex his egens tradiderat ;* sequuntur c. 27-30, reliquis omissis.

2. (Fol. 2^v-3) Item et aliud mirum de quodam iudaeo pueruIo = *Mir. BVM.* 1326 + 911.

3. (Fol. 3-5) Passio S. Mammetis mart.et monachi = *BHL.* 5195.

4. (Fol. 6^v-8^v) Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1002.

5. (Fol. 8^v-9^v) Vita S. Audoeni Rothomagensis ep. = *BHL.* 751.

Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *carnem ex Virgine sumpsisse Maria. Quem cum ab ipso Paulo*| (= *Act. SS.*, num. 10 med.).

6. (Fol. 11-15^v) Vita S. Augustini egregii doctoris et ep. = *BHL.* 790.

7. (Fol. 16-16^v) In decollatione S. Iohannis Babtistae sermo = *BHL.* 4292.

8. (Fol. 16^v-17) Vita S. Sabinae mart. = *BHL.* 7407.

9. (Fol. 17^v) Passio SS. Felicis et Adaucti = *BHL.* 2880.

10. (Fol. 19-20^v) <Miracula B. V. Mariae> = *Mir. BVM.* 1293, 234, 1649 + 1727, 120, 1343, 69, 1761, 1651 + 674, 819.

Folio perdito, inc. 1293 (in prologo) *eius cumulum referre miracula nulli debet esse honerosum.* — Folio perdito, des. 819 : *sic ergo de clave sancti Petri*|

11. (Fol. 21-23) <Paenitentia Theophili>.

Foliis perditis, inc. mutila : *ipsum vicedominum. Quo facto suae tantum domus [h]is qui a priori recesserat officio agebat curam.*

Igitur callidus hostis — Des. *quod cyrographum mater misericor-* Reg. 537.
diae ei restituit, cum eius auxilium fideliter postulavit. De hoc Theophilo, quis fuerit vel quid fecit... In huius igitur Theophili paenitentia et in supra scripti clerici gaudio... nisi ut misericordiam faciant miseris et peccatoribus. Cf. *BHL.* 8121 sqq.

12. (Fol. 23-24^{v}) <Miracula B. V. Mariae> = *Mir. BVM.* 808, 858, 1186, 1307.

13. (Fol. 25-26^{v}) <Miracula B. V. Mariae> = *Mir. BVM.* 1230, 1227, 1700, 1666.

Primum, foliis perditis, inc. mutilum : *feci quod promisi...* (= Mussafia, p. 51, vers. 94).

14. (Fol. 37^{v}-38^{v}) De exaltatione sanctae crucis et eius reversione = *BHL.* 4178.

15. (Fol. 39^{v}-41^{v}) Passio S. Alexandri mart. = *BHL.* 273.

Foliis perditis, des. mutila : *et expensis suis ad corpus martyris contraxerunt fundamentum et quattuor* | (= *Act. SS.*, num. 19 med.).

16. (Fol. 42-43) <Passio S. Matthaei apost.> = *BHL.* 5690.

Deest epilogus. — Inc. mutila, foliis perditis : *quartus Euphrates. Hii omni genere piscium pleni sunt...* (= Mombritius, fol. 141^{v}, col. 2 extr.).

17. (Fol. 43-45) Passio S. Mauricii cum sociis suis = *BHL.* 5743.

Inc. ut in cod. 523^{42}.

18. (Fol. 45^{v}-47^{v}) Vita et Passio S. Firmini ep. et mart. Christi = *BHL.* 3003.

Foliis perditis, des. mutila : *cui assistunt angeli et virtutes caelorum* | (= *Act. SS.*, num. 15 med.).

CODEX 539

Membraneus, foliorum 191 [fol. 47 bis] (0^{m},405×0,300), paginis bipartitis exaratus saec. XII extr.

Erat olim abbatiae Sancti Victoris Massiliensis (fol. 1).

Fol. 1 : *Volumen CCCVII non Petavianum.*

1. (Fol. 1-6^{v}) Passio S. Theodosiae virg. et mart. = *BHL.* 8090. April. 2.

2 (Fol. 6^{v}-8^{v}) Vita S. Mariae Aegyptiacae = *BHL.* 5415.

Desunt prologi. — Foliis perditis, des. mutila : *Te quidem oportet, abba Zosima... pro me et pro omnibus orare. In hoc enim vocatus es* | (= *P. L.*, cap. 10 post med.).

3. (Fol. 9-14) Vita vel actus S. Ambrosii ep. Mediolanensis scripta a S. Paulino ep. = *BHL.* 377.

Reg. 539. Foliis perditis, inc. mutila : *Extincto itaque Maximo, posito Theodosio imperatore Mediolani* (= *P. L.*, c. 22 in.).

4. (Fol. 14-18^{v}) Passio S. Georgii mart. = *BHL.* 3388.

5. (Fol. 18^{v}) Gregorius Turonensis.

Gregorius Turonensis, *In gloria mart.*, c. 100 (101).

6. (Fol. 18^{v}-22^{v}) Passio S. Marci evang. = *BHL.* 5281, 5282.

7. (Fol. 22^{v}-27) De inventione sanctae crucis = *BHL.* 4173.

8. (Fol. 27-28^{v}) <Gregorii Turonensis narrationes de sancta cruce et de aliis reliquiis Domini> = *BHL.* 4182-4185.

9. (Fol. 29^{v}-34) Passio ss. mm. Alexandri, Eventii et Theodoli = *BHL.* 266.

Sequitur (fol. 34-34^{v}) locus ex *Libro pontificali* de S. Alexandro papa.

10. (Fol. 34^{v}-37) Passio S. Quiriaci ep. et mart. = *BHL.* 7025. Maii 4.

Deest prologus.

11. (Fol. 37-39) Passio S. Victoris = *BHL.* 8580. Maii (8).

12. (Fol. 39-40^{v}) Passio S. Gordiani mart. = *BHL.* 3612. Maii 10.

13. (Fol. 40^{v}-41^{v}) Passio S. Pancratii mart. = *BHL.* 6420. Maii 12.

14. (Fol. 41^{v}-47^{v}) Passio ss. mm. Nerei et Achillei et Domitillae virg. = *BHL.* 6058-6066. Maii 12.

15. (Fol. 47^{v}-51^{v}) Passio S. Pontii mart. = *BHL.* 6896. Maii 13.

16. (Fol. 51^{v}-53) Passio S. Peregrini ep. = *BHL.* 6623. Maii 16.

17. (Fol. 53^{v}-57) Vita S. Austregisili ep. = *BHL.* 840.

18. (Fol. 80^{v}-83) Passio ss. mm. Marcellini et Petri = *BHL.* 5230. (Iun. 2).

19. (Fol. 83-84^{v}) Vita S. Quintiani ep. = *BHL.* 6997.

20. (Fol. 84^{v}-86^{v}) Passio ss. mm. Primi et Feliciani. (Iun. 9).

Inc. ut *BHL.* 6922 — Des. *Post aliquantos autem annos cessavit persecutio christianorum et aedificaverunt christiani ecclesiam in honore beatorum martyrum Primi et Feliciani, ad laudem...Amen* (cf. *BHL.* 6922, num. 7 extr.).

21. (Fol. 92-93^{v}) Passio ss. mm. Cirici et Iulitae matris eius = cod. Vatic. 9668^{11}. Iun. 16.

22. (Fol. 94-97) Passio sanctorum ac beatissimorum martyrum Gervasii et Prothasii necnon et parentum eorum, id est Vitalis et Valeriae, qui cum ipsis passi sunt = *BHL.* 3517. Iun. 19.

23. (Fol. 97-99^{v}) Epistola S. Ambrosii ad Marcellam = *BHL.* 3513.

Mutata ultima sententia et paucis additis, des. *Satisfactum est petitio-*

ni vestrae, ut ad condendas martyrum Gervasii et Protasii reliquias nunc, Deo auctore, cum magna devotione iam accedamus. Horum namque intercessio nobis obtineat veniam, qui per tormenta valida pervenerunt ad gloriam, auxiliante omnipotenti Deo... Amen. Reg. 539.

24. (Fol. 99v-105) Vita S. Maxentii = *BHL.* 5805, 5806. Iun 26.

25. (Fol. 105-108) Passio ss. mm. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238. Iun. 26.

26. (Fol. 110v-118) Passio S. Petri apost. = *BHL.* 6664. Iun. 29.

Fol. 115 ante verba *Tempore igitur* (= *BHL.* 6650) inest lemma: *Incipit Passio S. Petri apostoli.*

27. (Fol. 121-126v) Passio S. Pauli apost. = *BHL.* 6576, 6577. Iun. 30.

28. (Fol. 126v-127) Gregorius Turonensis = *BHL.* 6579.

29. (Fol. 131-132v) Passio S. Marcelli mart. = *BHL.* 5242. Iun. 29.

30. (Fol. 132v-134) Passio ss. mm. Processi et Martiniani = *BHL.* 6947. Iul. 2.

31. (Fol. 134-137v) Vita S. Goaris presb. = *BHL.* 3565.

32. (Fol. 137v-138v) Passio ss. mm. VII Fratrum = *BHL.* 2853. Iul. 10.

33. (Fol. 138v-142) Passio S. Ermagorae ep. et mart. = *BHL.* 3839. Iul. 12.

34. (Fol. 142-146v) Passio S. Apollinaris ep. et mart. = *BHL.* 623. Iul. 23.

35. (Fol 146v-147) Passio S. Iacobi apost. = *BHL.* 4093.

36. (Fol. 147-149v) Passio S. Iacobi apost., fratris S. Iohannis evang. = *BHL.* 4057. Iul. 25.

37. (Fol. 149v-154v) Passio SS. Septem Dormientium, id est Maximiani, Malchi, Martiniani, Dionisii, Iohannis, Serapionis, Constantini, qui apud Ephesum requiescunt = *BHL.* 2316. Iul. 27.

38. (Fol. 154v-159v) Passio S. Pantaleonis mart. = *BHL.* 6440.

39. (Fol. 159v-160) Passio ss. mm. Simplicii, Faustini et Beatricis sororis eorum = *BHL.* 7790. Iul. 29.

40. (Fol. 160-162) Passio S. Felicis mart. Iul. 29.

Passio S. Felicis martyris Gerundensis. — Inc. *Sub Diocleciano et Maximiano consulibus talis erat dictata crudelitas universis terrarum provinciis* — Des. *et est ibi laus Domini cum omni pace et gaudio, et benedicitur illic Filius Dei, qui cum Deo Patre... Amen.* Cf. *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 178[10].

Reg. 539. **41.** (Fol. 162-162v) Gregorius Turonensis = *BHL*. 2867.

42. (Fol. 162v-165) Passio ss. virg. Spei, Fidei et Karitatis et matris earum Sapientiae = *BHL*. 2971. Aug. 1.

Des. *et sepeliri. Celebratur autem martyrium... Amen.*

43. (Fol. 165-179) Vita S. Germani Autisiodorensis ep. = *BHL*. 3454, 3455.

44. (Fol. 179-183) Conversio sancti *(deletum)* Mamertini ab ipso edita vel revelatio Corcodimi diaconi et cetera = *BHL*. 5201.

Omissa erant haec supra in Vita S. Germani, **43**.

45. (Fol. 183-188) Passio S. Cristinae virg. = *BHL*. 1749. Iul. 25.

46. (Fol. 188-192v) Translatio eximii patris Benedicti atque S. Scolasticae virg. = *BHL*. 1117. Iul. 11.

CODEX 541

Membraneus, foliorum 179 [fol. 129 bis], signata olim I-$\frac{XX.}{IX.}$ I (0m,378 × 0,274), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XII.

Folii 129bis media pars superior avulsa est.

Periit folium olim sign. $\frac{XX.}{VI.}$ VII.

1. (Fol. 1-15) Actus S. Silvestri urbis papae Romae = *BHL*. 7739.

Des. *nomen domini nostri Iesu Christi usque ad diem hanc.* Subiuncta est (fol. 14v-15) narratio desumpta ex *Libro pontificali*, quae inc. *Fuit autem beatus Silvester temporibus Constantini et Volusiani... Fecit autem temporibus suis constitutum de ecclesia...* et des. *mirabiliter ordinavit. Quibus peractis, opitulante Christo, migravit ad Dominum sub die pridie kalendas ianuarias, et sepultus est via Salaria in cimiterio Priscillae, miliario ab urbe Roma, ibique requiescit in pace bona. Et ibi per eius merita praestantur beneficia orationum et signa virtutum, adiuvante Domino... Amen.*

2. (Fol. 15-16) De virtutibus et gestis S. Silvestri papae — *BHL*. 7731, 7737.

Quaedam mutata sunt, nullius momenti. Subiecta est clausula : *Tuam ergo... fugisse supplicium* (= *BHL*. 7732 des.), tum brevis annotatio : *Constantinus augustus... possit aequari*, de qua *Anal. Boll.*, t. XX, p. 393[76].

3. (Fol. 16v-18) Vita S. Gregorii Lingonensis ep. = *BHL*. 3665.

Des. *manifestis suis declaravit. Acta sunt haec pridie nonarum ianuari <ar>um, adiuvante Domino... Amen.* Cf. *BHL*. 3666.

4. (Fol. 18-21) Vita S. Hilarii ep. = *BHL*. 3885.

Praemissus est prologus *BHL*. 3888.

5. (Fol. 21-22) Vita B. Felicis presb. = *BHL.* 2875. Reg. 541.

6. (Fol. 22-34^{v}) Vita S. Mauri ab. = *BHL.* 5773.

Deest epistula.

7. (Fol. 34^{v}-36^{v}) Vita S. Sulpicii ep. et conf. = *BHL.* 7930.

Deest prologus. — Des. *et ita, Domino procurante, episcopalis apicis meruit primam Equitaniae sedem* (= *Act. SS.*, num. 13 sub fin.).

8. (Fol. 36^{v}-40^{v}) Vita et Passio SS. Geminorum = *BHL.* 7829. Ian. (17).

Deest prologus.

9. (Fol. 40^{v}-51) Passio S. Sebastiani = *BHL.* 7543. Ian. 20.

10. (Fol. 51-53) Passio S. Agnetis mart. = *BHL.* 156. Ian. 21.

Inc. *Diem festum...*

11. (Fol. 53-56) Passio S. Vincentii mart. = *BHL.* 8628-8630. Ian. 22.

12. (Fol. 56-57^{v}) Passio S. Polycarpi presb.= *BHL.*6876.Ian. 26.

Des. ut *BHL.* 6875.

13. (Fol. 57^{v}-59^{v}) Passio S. Agathae virg. et mart. = *BHL.* 133.

14. (Fol. 59^{v}-62) Sermo de S. Mathia apost. = *BHL.* 5696.

Adest prologus *BHL.* 5695.

15. (Fol. 62-64^{v}) Vita S. Gregorii papae = *BHL.* 3639.

16. (Fol. 64^{v}-70^{v}) Vita S. Ambrosii ep. et conf. = *BHL.* 377.

17. (Fol. 70^{v}-73) Passio S. Georgii mart. = *BHL.* 3388. April 23.

18. (Fol. 73-74) Passio S. Marci evang. = *BHL.* 5276. April. 25.

19. (Fol. 74-74^{v}) Passio S. Vitalis mart. = *BHL.* 8700. April. 28.

20. (Fol. 74^{v}-76) Passio S. Quiriaci ep. = *BHL.* 7025.

21. (Fol. 76-77) Passio S. Iacobi apost. = *BHL.* 4094.

22. (Fol. 77) Vita S. Philippi apost. = *BHL.* 6814.

23. (Fol. 77-83) Vita S. Amatoris ep. = *BHL.* 356.

Desunt epistulae.

24. (Fol. 83-85) In inventione sanctae crucis =*BHL.*4170.Maii 3.

25. (Fol. 85-87^{v}) Passio S. Alexandri mart. = *BHL.* 266.

26. (Fol. 87^{v}-90^{v}) Passio B. Gengulfi mart. = *BHL.* 3328.

27. (Fol. 90^{v}-91^{v}) Passio S. Gordiani mart. = *BHL.* 3612.

28. (Fol. 91^{v}-94^{v}) Passio ss. mm. Nerei, Achillei et Pancratii = *BHL.* 6058-6066.

Reg. 541. **29.** (Fol. 94ᵛ-95ᵛ) Passio S. Pancratii mart. = *BHL.* 6421. Maii 12.

30. (Fol. 95ᵛ-96ᵛ) Passio S. Desiderii ep. et mart. = *BHL.* 2145.

31. (Fol. 96ᵛ-100) Passio S. Urbani ep. et mart. = *BHL.* 8389.

Des. *XIII kal. iunii. Cui successit in episcopatu Antheros nomine, natione graecus. Nomina autem....*

32. (Fol. 100-101) Passio SS. Marcellini et Petri martyrum = *BHL.* 5230.

33. (Fol. 101-102ᵛ) Passio S. Medardi ep. et conf. = *BHL.* 5864.

Des. *sed potius sanctae et inseparabilis Trinitatis, cui est honor... Amen* (cf. ed. Krusch, p. 73 inter annot.).

34. (Fol. 102ᵛ-103ᵛ) Passio Barnabae apost. = *BHL.* 983.

35. (Fol. 103ᵛ-107) Vita S. Veroli conf. = *BHL.* 8547. Iun. 17.

36. (Fol. 107-108) Passio S. Ferreoli et Ferrutii. Iun. 16.

De qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 188[20].

37. (Fol. 108-110) Passio ss. mm. Cirici et Iulitae matris eius = *BHL.* 1809.

38. (Fol. 110-111) Passio ss. mm. Gervasii et Prothasii = *BHL.* 3514. Iun. 19.

39. (Fol. 111-112ᵛ) S. Gallicani et SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3236, 3238.

40. (Fol. 112ᵛ-116) Passio SS. Petri et Pauli = *BHL.* 6664. Iun. 29.

41. (Fol. 116-118ᵛ) Passio S. Pauli apost. = *BHL.* 6570. Iun. 30.

42. (Fol. 118ᵛ-120ᵛ) Translatio S. Benedicti et S. Scolasticae sororis eius. = *BHL.* 1117.

43. (Fol. 120ᵛ-121ᵛ) Vita S. Mariae Magdalenae = *BHL.* 5446.

44. (Fol. 121ᵛ-123) Passio S. Iacobi apost. = *BHL.* 4057.

45. (Fol. 123-128ᵛ) Vita S. Germani ep. et conf. Iul. 31.

Inc. (sine epistula) ut *BHL.* 3453. – Folio perdito, des. *alii vias praeruptis depositis molliunt et pontium innovatione continuant; alii expen*| (= *Act. SS.*, num. 76 sub fin.).

46. (Fol. 129-130) <Passio SS. Nazarii et Celsi> = *BHL.* 6039.

Folio perdito, inc. mutila sub initio prologi: *victricia ludit in arma. Hinc est quod ad cumulum...*

Fol. 129[bis] partim avulso, desunt quaedam.

47. (Fol. 130-132) Passio S. Pantaleonis mart. Iul. 28.

Inc. *Regnante impio et iniquo Maximiano, tunc plurimis sanctorum vita despectui erat pro ea quae in Deo est fide* – Des. *Et venientes alii milites fecerunt sicut iussit, et comburentes sanctum corpus reliquerunt ipsum locum. Et sic consummatum est certa-*

men sancti martyris, recepitque coronam caelestis patriae a domino Iesu Christo, cui est honor... Amen. Cf. *BHL*. 6429 sqq. et *Catal. Lat. Rom.*, p. 123[62]. Reg. 541.

48. (Fol. 132) Passio ss. mm. Simplicii, Faustini et Beatricis = *BHL*. 7790.

49. (Fol. 132-132v) Passio ss. mm. Abdon et Sennen = Ado, 30 iul.

50. (Fol. 132v-137) Passio S. Eusebii ep. et mart. = *BHL*. 2748.

51. (Fol. 137-140) Passio SS. Machabaeorum = *BHL*. 5111.

Aug. 1.

52. (Fol. 140-142v) Passio S. Stephani papae et mart. = *BHL*. 7845.

53. (Fol. 142v-144) Inventio S. Stephani prothomartyris Christi, Nichodemi, Gamalielis atque Abibon = *BHL*. 7851.

54. (Fol. 144-144v) Passio S. Syxti papae et mart. = *BHL*. 7801.

Omisso initio, inc. *Tempore illo accepta potestate beatus Laurentius a beato Sixto episcopo urbis Romae, coepit per regiones curiose quaerere...* (= *Act. SS.*, num. 4).

55. (Fol. 144v-145v) Passio S. Donati ep. et mart. = *BHL*. 2289.

Omissa ultima sententia, des. *Et dum haec agerentur, audiens Quadratianus... misit eadem hora in custodia, et ibi caput eius truncari praecepit VII idus augusti, regnante Domino... Amen.*

56. (Fol. 145v-147v) Passio S. Ciriaci mart. = *BHL*. 5235.

57. (Fol. 147v-148v) Passio S. Laurentii mart. = *BHL*. 4755.

Des. *Et omnes in Christum credentes confortati sunt et gratias egerunt.... et ultus est festinanter in persecutores eorum, ut sit nomen Domini benedictum in saecula saeculorum. Amen.*

58. (Fol. 148v-150) Passio S. Ypoliti mart. = *BHL* 3961. Aug. 11.

Inc. *Post diem tercium passionis beati Laurentii martyris regressus Ypolitus...*

59. (Fol. 150-154) Passio S. Mammetis mart. = *BHL*. 5197.

Desunt prologus et oratio.

60. (Fol. 154-155) Passio S. Agapiti mart. = *BHL*. 127.

61. (Fol. 155-156) Passio S. Symphoriani mart. = *BHL*. 7967.

62. (Fol. 156-158) Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL*. 1002.

Aug. 25.

63. (Fol. 158-166) Vita S. Augustini ep. = *BHL*. 785.

Adiecta sunt paucissima quaedam de libris a S. Augustino scriptis et de translatione corporis eius Ticinum.

Reg. 541. **64.** (Fol. 166-168^{v}) Relatio quemadmodum caput S. Iohannis Baptistae inventum est = *BHL.* 4290, 4291.

65. (Fol. 168^{v}-173) Vita S. Aegidii = *BHL.* 95. Sept. 1.

66. (Fol. 173-175^{v}) Passio S. Adriani sociorumque eius = *BHL.* 3744. Sept. 8.

67. (Fol. 175^{v}-177) Passio S. Christofori mart. Iul. 25.

Inc. ***Tempore illo, regnante Dagno in civitate Samon, venit homo ab insulis, genus Canineorum*** — Des. ***gladio punietur. Et hanc orationem constituit sanctus Christoforus... Amen.***

68. (Fol. 177-179^{v}) Vita S. Theobaldi conf. = *BHL.* 8032-8034.

CODEX 542

Membraneus, foliorum 149 (0^{m},377×0,279), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XII.

Folia efficiunt quaterniones signatos I-XVIII et pridem signata erant I-$\frac{\text{XX.}}{\text{VIII.}}$I. Reliqua pars codicis est iam codex 543.

1. (Fol. 1-8^{v}) Vita S. Silvestri = *BHL.* 7725-7727.

Foliis perditis, des. mutila : ***Graton et Zenophylus dixerunt: Praerogativam circumcisionis.... nostro tamen generi quasi hereditaria est*** (cf. Mombritius, fol. 206^{v}, col. 1 sub in.).

2. (Fol. 9-13) Vita S. Sulpitii ep. et conf. = *BHL.* 7930.

Deest prologus.

3. (Fol. 13-14^{v}) Passio S. Savinae virg. et mart. = *BHL.* 7409.

4. (Fol. 14^{v}-15^{v}) Miraculum sanctissimi Nicholai de filio Cethronis = *BHL.* 6167.

5. (Fol. 15^{v}-17^{v}) <Miracula S. Nicolai ep.> = *BHL.* 6172, 6174.

6 (Fol. 18-18^{v}) Relatio de exaltatione sanctae crucis = *BHL.* 4178. Sept. 14.

7. (Fol. 18^{v}-19^{v}) Passio ss. mm. Cornelii et Cypriani = Ado, 14 sept.

8. (Fol. 19^{v}-22^{v}) Passio S. Lamberti ep. et mart. = *BHL.* 4683.

Deest prologus.

9. (Fol. 22^{v}-24) Vita S. Sequani conf. = *BHL.* 7585.

10. (Fol. 24-27) Vita S. Mathaei apost. = *BHL.* 5690.

11. (Fol. 27-28^{v}) Passio SS. Thebaeorum = *BHL.* 5744.

12. (Fol. 28^{v}-30^{v}) Vita S. Teclae virg.

Inc. ***In tempore illo, dum beatus Paulus apostolus evangelium Christi per ecclesias Domini praedicaret, cum ascendere vellet Ico-***

nium, fuerunt ei duo comites — Des. *Post haec beata Tecla abiit Seleuciam et infinitas ibi multitudines... baptizari fecit; et post plures annos, quibus in omni sanctitate vixit, bono et glorioso somno dormivit, regnante Domino... Amen.* Reg. 542.

13. (Fol. 30v-32) Passio S. Florentini mart. = *BHL*. 3033.

Deest prologus.

14. (Fol. 32-32v) Memoria Michahelis archangeli = *BHL*. 5948.

15. (Fol. 33-34) <Apparitio S. Michaelis in Monte Tumba> = *BHL*. 5951.

Epilogo subiuncta sunt haec: *In illis regionibus venit draco hinniens* [1], *quendam altum montem petens, cuius flatus flammivomus cunctas interficiebat gentes. Et relictis regionibus vacuis, alias homines petierunt. Et postea videntes regionem suam vacuam, edocti a Domino Iesu Christo, petierunt auxilium, et rogantes, et promittentes illi vota, ut hunc drachonem ab eis tolleret. Et misit eis Christus Michahelem archangelum in forma avis cum gladio ignito, qui drachonem in duodecim partes scidit. Unaquaeque* [2] *pars eius drachonis paene a duodecim iugis* [3] *boum ad mare allata est, ne suo foetore* [4] *homines et iumenta mortificarentur. Et postea in illo loco Michaheli archangelo gens illa construxit* <*ecclesiam*>, *in qua quinquaginta ter* [5] *viri ab illo die usque hunc diem pascuntur, id est quin*<*qua*>*ginta ad legendum, et* <*quinquaginta*> *ad orandum regem caeli, et quinquaginta ad praeparandum cibum illorum. Omnes elemosynae quae dantur Michaheli archangelo ab omnibus ad ianuam illius ecclesiae perveniunt, nullo vidente. Signa autem ungularum eius in petra sicut in cera mollissima expressa habentur usque hodie, in qua stetit Michahel archangelus cum gladio ignito in for*<*m*>*a avis, quando drachonem in duodecim partes scidit. Constitueruntque dedicationem illius III. kal. octobris.*

Explicit ista historia, praestante Domino... Amen.

[1] cod. *hymniens*. — [2] cod. *Una quoque*. — [3] cod. *iuga*. — [4] cod. *fetoris*. — [5] cod. *tres*; *(tres... id est quinginta)* add. in marg.

16. (Fol. 34-36) Vita S. Hieronymi presb. = *BHL*. 3869.

17. (Fol. 36-49) Vita S. Remigii archiep. et conf. = *BHL*. 7155-7159.

Des. *Promereri nos veniam eius intercedentibus meritis deprecemur, ut... veniam impetremus, adiuvante Deo... Amen* (= ed. Krusch, p. 333, l. 13-15).

18. (Fol. 49-53) Passio S. Leodegarii mart. = *BHL*. 4851. Oct. 2.

Deest prologus.

19. (Fol. 53-57v) Passio ss. mm. Dionysii, Rustici et Eleutherii = *BHL*. 2175. Oct. 9.

Reg. 542. **20.** (Fol. 57^v) Vita S. Lucae apost. et evang.

Inc. *Igitur gloriosissimus apostolus et evangelista Iesu Christi Lucas, natione videlicet Syrus Anthiocensis, arte nichilominus medicus, discipulus apostolorum* — Des. *et a viris catholicis corpus eius humatum est. Cuius quidem sacrum cadaver, plurimis evolutis annorum curriculis, Constantio Augusto regnante, in Constantinopolitana urbe cum gloria et honore coronatum atque translatum est.*

21. (Fol. 57^v-62^v) Passio ss. mm. Saviniani et Potentiani sociorumque eorum = *BHL.* 7416, 7417.

22. (Fol. 62^v-63) De translatione eorundem, et quibus temporibus sint translati, et quod in festivitate eiusdem translationis voces angelicae in caelo auditae sunt = *BHL.* 7419, 7420, 7422.

Des. *quam pretiosa et cara apud Deum in caelis illorum est merces* (= Duru, p. 318, l. 6 ante fin.).

23. (Fol. 63-65^v) Passio S. Valerii mart. Christi = *BHL.* 8496.

24. (Fol. 65^v-68^v) Passio apostolorum Symonis et Iudae = *BHL.* 7750, 7751. Oct. 28.

25. (Fol. 68^v-70) Vita S. Aniani ep. et conf. = *BHL.* 474.

26. (Fol. 70-72) Passio gloriosi martyris Christi Theodori = *BHL.* 8084.

27. (Fol. 72^v-75^v) Passio ss. mm. Achatii primicherii et Heliadis ducis et Theodori magistri militum et Carterii campidoctoris consociis eorum X milia = *BHL.* 20. Iun. 22.

28. (Fol. 75^v-81^v) Vita S. Frodoberti ab. = *BHL.* 3178.

29. (Fol. 81^v-85) Vita SS. Septem Dormientium = *BHL.* 2316.

CODEX 543

Membraneus, foliorum 140 (0^m,373,×0,285), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XII.

Constat quaternionibus sign. XIX-XXXIII, foliis autem olim sign. $\frac{XX.}{VIII.}$ II-$\frac{XX.}{XII.}$ XIX., estque altera pars codicis 542.

1. (Fol. 1-4) Vita S. Quintini vel Passio. = *BHL.* 7008.

2. (Fol. 4-6^v) Passio S. Margaritae = *BHL.* 5305.

3. (Fol. 7-15) Sermo S. Iheronimi presb. de assumptione S. Mariae.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

4. (Fol. 15-21^v) Miracula S. Mariae = *BHL.* 5357 (prologus),

Mir. BVM. 590, 850, 1357, 69, 1761, 651+674, 819, 1150, 1603, 413, Reg. 543
480, 100, 861, 1616, 492, 866, 1092+1293, 234, 421, 1187.

5. (Fol. 26v-32) Passio sanctissimi Saviniani mart. = *BHL.* 7440. Ian. 24.

6. (Fol. 32-39) Vita B. Martini gloriosi praesulis et Christi confessoris = *BHL.* 5610.

7. (Fol. 39-42) Epistola Severi = *BHL.* 5611-5613.

8. (Fol. 42-60) Dialogus Severi = *BHL.* 5614-5616.

9. (Fol. 60-60v) <Carmina de S. Martino>.

E. Le Blant, *Inscriptions chrétiennes de la Gaule*, t. I (1856), p. 228-30. Sequuntur " Versus domni Odonis abbatis ,, de quibus Chevalier, *Repert. hymn.* 11206.

10. (Fol. 60v) Epistola de Severo.

Gennadius, *De viris illustribus*, c. 18.

11. (Fol. 60v-62) Scriptum Albini magistri, id est Alcuini, de vita S. Martini, in quo mirifice virtutes commentatus est ipsius breviter. = *BHL.* 5625.

12. (Fol. 62v) Epistola S. Gregorii Turonensis = *BHL.* 5619.

Folio perdito, integra non est narratio.

13. (Fol. 63-69v) Passio S. Caeciliae virg. = *BHL.* 1495.

14. (Fol. 69v-72) Passio S. Clementis mart. = *BHL.* 1848.

15. (Fol. 72-74v) Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428. Nov. 30.

16. (Fol. 74v-83) Vita S. Nicholai archiep. = *BHL.* 6104-6108. Dec. 6.

17. (Fol. 87-89) Passio S. Luciae virg. et mart. = *BHL.* 4992. Dec. 12.

18. (Fol. 89-91v) Passio S. Columbae virg. = *BHL.* 1896. Dec. 31.

19. (Fol. 91v-97v) Passio S. Martinae virg. et mart. = *BHL.* 5588.

20. (Fol. 97v-106v) Miracula S. Andreae apost. = *BHL.* 430.

Omissis ultimis sententiis, des. *si vero copiose processerit, magna fructuum opulentia ministratur, praestante Domino... Amen.*

21. (Fol. 106v-110) Miracula S. Nicholai archiep. = *BHL.* 6150-6153, 6155, 6156, 6160, 6161, 6163-6165, 6108.

22. (Fol. 110-118) Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8136. Dec. 21.

Des. *in locello argenteo quod pendit ex catenis argenteis* (= Bonnet, p. 159, l. 16). *Ibique sunt virtutes signorum, adiuvante Domino... Amen.*

23. (Fol. 118-123) Vita S. Iohannis apost. et evang. = *BHL.* 4320.

Reg. 543. **24.** (Fol. 123-137^{v}) Vita S. Martialis ep. = *BHL.* 5553.

Foliis perditis, des. mutila in primis verbis capitis ultimi : *Cumque diei hora*|

25. (Fol. 138-140^{v}) <Passio S. Euphemiae>.

Inc. mutila : *artaberis aut sacrificium magni Martis accedes. Quod si non feceris, istud supplicium incomparabile non evadas* (corr.-*des*). *Cui beata Euphemia dixit : " Ego me incepi inter famulos Dei computare* — Des. *fabricaverunt basilicam sepulturae eius. Ubi exuberant beneficia divina orationibus sanctitatis eius usque in hodiernum diem per virtutem sanctae et*< *in*>*dividuae trinitatis, Patri*<*s*> *et Filii et Spiritus sancti.*

CODEX 546

Membraneus, foliorum A, B, 282 [fol. 217 omisso], C, D (0^{m},366 × 0,257), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Fol. 1 : *Volumen CCCVI non Petavianum. 1656.*

(Fol. 1-282^{v}) Vita sanctorum = cod. Vatic. 1198[1].

Post prologum, inc. (de S. Andrea.) *Iohannes Baptista olim praedicabat in deserto* — Ultima narratio (de S. Marina) des. *liberata est a daemonio.*

CODEX 551

Membraneus, foliorum 168 (0^{m},365 × 0,276), paginis bipartitis exaratus saec. XII.

Fol. 1 : *Bourdelot* et : *Volumen CCXI non Petavianum. 1656.*

1. (Fol. 114-124^{v}) Actus S. Silvestri papae = *BHL.* 7739.

2. (Fol. 124^{v}-126^{v}) Miraculum de Petro Igneo = *BHL.* 6714.

CODEX 555

Membraneus, foliorum nunc 90 (0^{m},374 × 0,260), paginis bipartitis exaratus saec. XIV extr. Reliqua pars huius voluminis est nunc codex 555 A, in quo nihil hagiographici.

1. (Fol. 77-82^{v}) Additio de S. Petro.

Legenda aurea, c. 89 (84), omisso prologo.

2. (Fol. 83-90) Hystoria Barlaam composita a Iohanne Damasceno = *BHL.* 982.

CODEX 561

Membraneus, foliorum 108 (0^{m},313 × 0,255), paginis bipartitis exaratus saec. XI in., praeter folia 101-108 (0^{m},310 × 0,227), quae saec. XII sunt descripta.

Fol. 100^{v}, manu saec. XV : *Iste liber est de Sancto R(emigio)*, nomine eraso.

1. (Fol. 1-79) Textus vitae, actuum atque exitus B. Remigii Remorum archipraesulis = *BHL.* 7152-7162. Reg. 561.

2. (Fol. 79v-85v) Vita sancti, textus quoque actuum Christi confessoris Basoli, cuius obitus sexto kal. decembris, translatio vero, quae est celebrior, recolitur sollempnitas idus octobris = *BHL.* 1033.

Praemissus est prologus Vitae *BHL.* 1031, quae eadem est ac Vita *BHL.* 1033, omissa dumtaxat ultima huius parte.

Sequitur in codice lemma: *Explicita est vita sancti Basoli confessoris Christi. Haec composita est a venerabili Seulfo Remensis ecclesiae archiepiscopo.* Age vero, Seulfus anno 925 obiit atque in hac Vita leguntur verba: *Anno dominicae incarnationis 938, quando nuper...*

3. (Fol. 93-100v) Vita S. Gengulfi egregii mart. = *BHL.* 3328.

CODEX 562

Chartaceus, foliorum 117 (0m,276 × 0,190), exaratus saec. XVI.

1. (Fol. 25-25v) Iulianus loquitur episcopus = *BHL.* 3917.

2. (Fol. 26-28v) Vita vel gesta S. Ildefonsi ep. Toletanae sedis metropolitani, a B. Elodio ep. eiusdem urbis edita = *BHL.* 3919. Ian. 23.

3. (Fol. 66-69) Vita S. Mauri ab. = *BHL.* 5772, 5773.

Exscripta sunt dumtaxat Odonis epistula et prologus *(Postquam...)*

4. (Fol. 70-72v) Vita sancti ac beatissimi Severini ab. castro Nantonensi = *BHL.* 7646.

5. (Fol. 73-84v) Vita sancti ac beatissimi Melanii ep. et conf. = *BHL.* 5891.

6. (Fol. 85-90) Vita S. Paterni ep. et conf. = *BHL.* 6477. Sept. 23.

7. (Fol. 91-95) Passio S. Ianuarii ep. et mart. = *BHL.* 4115. Sept. 19.

Pagina non impleta, des. mutila: *Corpus autem sanctum iacuit ad sulphuratoria; ubi postea|* (= *Act. SS.*, num. 11 extr.).

8. (Fol. 96-101v) Vita S. Solemnis ep. et conf. = *BHL.* 7818. Sept. 1.

9. (Fol. 102-113v) Vita sancti ac beatissimi Iuliani conf., Cenomanensis ep. = *BHL.* 4544. Ian. 27.

10. (Fol. 114-117) Passio SS. Sergii et Bacchi = *BHL.* 7606. Oct. 7.

Des. ut *BHL.* 7601.

Reg. 563.

CODEX 563

Membraneus, foliorum 110 (0^{m},295 × 0,216), paginis bipartitis exaratus saec. XIII/XIV.

Folia 1 et 14, quae avulsa erant, saec. XVI suppleta sunt.

1. (Fol. 80-105) Historia Clementis, quae dicitur Itinerarium Petri.

Narratio maximam partem excerpta ex *BHL.* 6644. Praemissus est prologus *BHL.* 6644. Inc. ut liber I *BHL.* 6644 — Des. ut *BHL.* 6657 et additum est *BHL.* 6658.

2. (Fol. 105-107) Passio B. Laurentii mart. = *BHL.* 4766.

CODEX 566

Membraneus, foliorum 65. Constat simul compactis fragmentis codicum exaratorum saec. IX-XII.

I. Folia 1 et 2 (0^{m},265×0,210) exarata saec. X.

1. (Fol. 1^{v}-1, 2^{v}-2) <Inventio S. Dionysii> = *BHL.* 2193.

Inc. in cap. L (ita in cod.) : *ad basilicam domni Dionisii tradens inserere iussit (MG.*, p. 423, l. 11-12) — Des. in cap. LII : *aut deinceps fuerunt addita, dum ex mu*| (ibid., p. 424, l. 25-26).

III. Folia 23-32 (0^{m},272×0,206) paginis bipartitis exarata saec. XI.

2. (Fol. 23-27) Hoc opus edidit domnus Giraldus Floriacensis monachus. Incipit translatio corporis B. Benedicti et Scolasticae sororis eius.... *(quattuor lineae deletae)* versibus edita = *BHL.* 1120.

Des. *Nunc et in aeternum sociali iure per aevum*
Cum sanctis Amen omnibus omne decens.

3. (Fol. 27-28) Versus Giraldi de S. Benedicto.

Inc. *In laudem nunc tota dies expenditur ista...*
Des. *Gloria, laus et honor regi regum pie Christo,*
(Qui sic mirificat proprios per saecula servos add alia manus saec. XI).

4. (Fol. 28^{v}-29) Versus eiusdem de S. Maria.

Inc. *Rite diem festum colimus mundo venerandum...*
Des. *Ad dextram nati residens solio rutilanti.*
Explicit ludus domni Giraldi monachi.

5. (Fol. 29^{v}-32^{v}) <Inventio S. Stephani protomart.> = *BHL.* 7853.

IV. Folium 33 (0^{m},266×0,214) paginis bipartitis exaratum saec. XI.

6. (Fol. 33-33^{v}) Epistola Odonis abbatis monasterii, quod ex

antiquo Glannafolium appellatur, ad Adalmodum sanctae Cinomannicae matris ecclesiae archidiaconum, de inventione vitae beatissimi Mauri = *BHL.* 5772. Reg. 566.

Des. mutila: *vitam beati Benedicti ac quinque discipulorum eius continentes*| (= *Act. SS.*, num. 3 post med.).

VI. Folia 35-38 (0^m,276×0,206) exarata saec. XI.

7. (Fol. 35-38) Inventio sive translatio B. Vincentii levitae et mart. = *BHL.* 8644, 8645. Sept. 26.

Deest clausula *BHL.* 8644 *(Hucusque... prologo)*. Reliquis omissis, des. *Utque reatum qualiterque sit actum... et ita eum in pace dimisit. Haec de virtutibus beati Vincentii breviter ex multis vix pauca excerpsimus ad laudem... Amen.*

Fol. 38, manu saec. XI: *Hec sunt nomina sanctimonialium Sancte Marie Mettensis...*

VII. Folia 39-42 (0^m,283×0,198) exarata saec. XI.

8. (Fol. 39-42^v) <Translatio et Miracula S. Swithuni> = *BHL.* 7944, 7945.

Foliis perditis, inc. ab ultimis verbis *BHL.* 7944: *videlicet sancti Swithuni corpusculum, per cuius interventum...* (= *Anal. Boll.*, t. IV, p. 395, l. 15), et des. *Dei incomprehensibile exoravit numen omnipotentis, quatinus*| (= ibid., p. 399, l. 8-9).

IX. Folia 45-49 [fol. 48 bis] (0^m,287×0,195) exarata saec. XII.

9. (Fol. 48 bis, saec. XII/XIII) Invectiva de proditione domni Cantuariensis.

Inc. *Scelus Iude proditoris turpe pulchrum turpioris facit comparatio* — Des. *Ut clarescat quod septenni... Amen.*

Insunt 31 ternorum versuum carmina, quae partim legi non possunt.

CODEX 568

Membraneus, foliorum 90, sign. olim 40-128 [105 bis] (0^m,266×0,179), exaratus saec. XI (fol. 31-84) et saec. XII.

Fol. 1: *Ex Biblioth. Goldasti.* Fol. 90^v: *Petrus Danielis Aurelii. 1565.*

1. (Fol. 1-17^v) Vita S. Eligii Noviomensis ep. = *BHL.* 2474.

Deest liber II.

2. (Fol. 17^v-25) Passio bb. mm. Crisanti et Dariae = *BHL.* 1787.

3. (Fol. 25^v-30) Passio S. Apollinaris ep. et mart. = *BHL.* 623.

4. (Fol. 30^v) <Miraculum S. Apollinaris>

Inc. *Rem memorandam nimis... Fuit in honorificentissimo Karitatis coenobio monachus quidam, qui in initio suae conversionis...*

Qui cum cellae cuidam monasterio subiectae praefectus esset et in fornicationem incidisset, apparente ei et meretrici S. Apollinare eosque corripiente et castigante, ambo tandem convertuntur — Des. *Nequaquam suo districto iudicio bis iudicet in idipsum ; cui est honor... Amen.*

5. (Fol. 31-79v) Historia S. Clementis = *BHL.* 6644.

Pagina non impleta, des. sub finem libri IV : *Et haec cum dixisset ac praecepisset*| (= *P. L.*, c. 37 in.).

6. (Fol. 87-90v) <Paenitentia Theophili>.

Inc. mutila (cf. *Act. SS.*, Febr. t. I, p. 484, num. 5 extr.) : *Cognosco, inquit, et gratias ago occursioni vestrae. Cum autem per parvum temporis in huiuscemodi iactantia et abnegationis suae fovea commoraretur, creator omnium ac redemptor noster Deus, qui non vult mortem peccatoris* — Des. *ultimum huius vitae diem in ipso quo viderat visionem loco feliciter complevit beatoque fine ad aeternam gloriam feliciter transmigravit, praestante Domino.*

CODEX 571

Membraneus, foliorum 129. Constat bene multis codicibus vel codicum fragmentis exaratis saec. IX/X-XII extr.

III. Folia 4-15 (circ. 0m,268×0,180) exarata saec. XII.

1. (Fol. 15v) <De festo S. Petri ad vincula>

Inc. ut *BHL.* 6685. — Des. *praestanturque ibi meritis beati Petri apostolorum principis infirmantibus plurima sanitatum dona, largiente Iesu Christo, qui cum Patre...*

IV. Folia 16-31 (0m,267×0,179) exarata saec. XII extr.

Fol. 31v, manu saec. XIV : *Iste liber est de Longuoponte, ordinis Cluniacensis, Parisiensis dyocesis.* Ibid., manu saec. XV : *Petrus de Bernand(is).*

2. (Fol. 16-21) Vita S. Leufredi ab. = *BHL.* 4899.

3. (Fol. 21-29) Vita S. Theobaldi conf.

Inc. prol. *Initium sapientiae in timore Domini coagulatur* — Des. *quod inventus est in numero sanctorum* (cf. *BHL.* 8031) — Inc. Vita: *Sanctus igitur Teobaldus electus in Christo ante mundi constitutionem, ut esset sanctus et immaculatus in conspectu Domini in caritate, quibus temporibus enituit, qua patria, quibus parentibus genus duxit...posteritatis memoriae tradamus qualicumque stilo tantae materiae impari, ad resistendum tamen oblivioni contiguo. Seriatim igitur quae praelibavimus, prout suggesserit qui dicit : " Non vos estis qui loquimini "... visu et auditu comprobata persolvamus. Heinrici Caesaris et piissimi regis Francorum Heinrici, filii quoque eius regis Philippi temporibus Gallia religiosos parere quasi oblita* (cf. *BHL.* 8036) — Des. ut *BHL.* 8031, et sequuntur narrationes *BHL.* 8033 et 8034.

4. (Fol. 29^{v}-31^{v}) Vita S. Aniani ep. et conf. = *BHL.* 474. REG. 571.

VI. Folia 72-129 (0^{m},262×0,170) exarata saec. XII.

5. (Fol. 72-97) De virtutibus B. Dionysii = *BHL.* 2202 (prologus) ; *BHL.* 2193, c. 1-11, 17 (pars prior), 42 (pars prior), 44 ; *BHL.* 2202 (libri I et II), 2203, 2203a.

6. (Fol. 97^{v}-118^{v}) <Gesta Dagoberti> = *BHL.* 2193.

Integra, seu c. 1-52.

CODEX 573

Membraneus, foliorum 88 (0^{m},261×0,172), exaratus duabus manibus saec. XI (fol. 1-39, 40-88).

1. (Fol. 1-16) Vita S. Wandregisili conf. atque ab. = *BHL.* 8805.

Folio inter fol. 1 et 2 avulso, desunt altera pars prologi et prima verba Vitae.

Inter fol. 7-8 perierunt duo quaterniones (des. fol. 7^{v} cum cap. 7 in. : *in Elisgaugium commigravit territorium ubi et monasterium*| — inc. fol. 8 sub initio c. 22 : *fervoris, specialis alacritatis, unicae caritatis...*).

2. (Fol. 16-39) Miracula S. Wandregisili conf. = *BHL.* 8807.

Reliquis omissis, des. *liberari mereantur* (MABILLON, c. 19 extr. ; *Act. SS.*, num. 29 extr.).

3. (Fol. 40-71) Vita S. Fursei conf. = *BHL.* 3215.

4. (Fol. 71-74) Tractatus Bedae presb. de vita S. Fursei = *BHL.* 3212.

Omissis ultimis verbis, des. *legentibus notius exsisteret.*

5. (Fol. 74-87^{v}) Passio S. Adriani martyris sociorumque eius = *BHL.* 3744.

Des. ut in cod. 528^{16}.

6. (Fol. 87^{v}-88^{v}) Vita S. Aegidii ab. = *BHL.* 93.

Foliis perditis, des. *ne sibi vento favoris quamtulumcumque minora*| (= *Act. SS.*, num. 5 ante med.).

CODEX 579

Membraneus, foliorum sign. 26 (0^{m},251×0,178), exaratus saec. XIV extr.

1. (Fol. 1-14^{v}) <Vita BB. Mariae Iacobi et Mariae Salome> = *BHL.* 5427.

2. (Fol. 14^{v}-17) Inventio sanctorum corporum beatissimarum Mariarum sororum Virginis Mariae = *BHL.* 5428.

3. (Fol. 17-21) Translatio sanctorum corporum beatissimarum

REG. 579. sororum de Verulana civitate in regionem Provinciae = *BHL.* 5429.

4. (Fol. 21-23ᵛ) De ss. sororibus miracula = *BHL.* 5430.

5. (Fol. 23ᵛ-26ᵛ) Sermo brevis de ss. sororibus.

Inc. *In natali beatissimarum Mariae Iacobi et Mariae Salome, sacratissimae Virginis sororum et materterarum Christi, fratres karissimi, universa nobiscum catholica mater exsultet ecclesia* — Des. *quarum natalicia celebramus, opitulante nepote suo domino nostro Iesu Christo... Amen.*

CODEX 581

Membraneus, foliorum 116 (0^m,269 × 0,215). Constat tribus partibus exaratis saec. XV in., saec. IX/X et saec. IX.

Fol. 1: *Ex bibliotheca Nicotiana 41.* Ibid.: ὕφεσιν καὶ παρρησίαν.*Ne sanza sfinge ne sanza Edipo 41.*

III. Folia 40-116 perbelle exarata saec. IX.

Fol. 116ᵛ, manu saec. XI/XII: *Liber Sancti Dyonisii*; fol. 40 et 41, manu saec. XIV/XV: *Iste liber est Beati Dyonisii.*

1. (Fol. 40-86ᵛ) Vita sancti ac beatissimi Germani ep. Parisiacae urbis antistitis = *BHL.* 3468.

2. (Fol. 87-106ᵛ) Translatio corporis S. Germani ep. et conf. Parisiacae urbis = *BHL.* 3474, 3475.

CODEX 582

Membraneus, foliorum 66 (0^m,255 × 0,158), exaratus saec. IX]X.

(Fol. 1-55) <Paulini Petricordiensis Vita S. Martini> = *BHL.* 5617.

CODEX 583

Membraneus, foliorum 29 (0^m,273 × 0,235), exaratus saec. XV.

Totum implent non tam " Excerpta e Vitis sanctorum, praesertim qui Galliae regnum illustrarunt ", ut dictum est in catalogo codicum manu scripto, quam nonnullae breves narrationes de sanctis cum gallis, tum aliis, ac praesertim de episcopis atque de rebus Laudunensibus. Singulorum capitum lemmata et prima verba exscripsimus, ut alter felicior nomen " auctoris ", de quo frustra anquisivimus, his inductus investiget et reperiat.

Fol. 1. <DE S. THOMA EPISCOPO CANTUARIENSI>. *Hic in iuventute sua fuit in omnibus gloriosus. Qui cum vidisset in curia regis multa geri...* Cf. VINC. BELLOV., *Spec. hist.*, XXX, 18.

Fol. 1. DE S. PETRO ABBATE CLAREVALLENSI *Auctor. Hic in cibo nunquam praeter commune sumpsit...* Cf. ibid., 28.

Fol. 1^{v}. Qualiter factus est abbas Clarevallensis. *Auctor. Orabat aliquando*... Cf. ibid., 31. Reg. 583.

Fol. 1^{v}. De S. Hugone abbate Bonevallis. *Auctor. Hic primus in domo ordinis Cisterciensis quae dicitur Maceriae religiose conversatus*... Cf. ibid., 33.

Fol. 2. De S Guillelmo episcopo Bituricensi. *Auctor. Hic dum ad Grandimontensem heremum convolasset*... Cf. ibid., 62.

Fol. 2. De S. Dominico confessore. *Hic ecclesiae Exomensis subprior cum sancto Dydaco episcopo et Petro de Novo Castro*...

Fol. 2^{v}. De S. Francisco confessore. *Hic sanctus quondam in vallis Spoletanae finibus, civitate Assisio*... Cf. ibid., 97.

Fol. 2^{v}. De S. Maria de Onginés (id est Oigniacensi). *Auctor. Haec igitur fuit oriunda in villa quae Nivella dicitur*... Cf. ibid., xxxi, 16.

Fol. 3. De S. Helena virgine. *Hoc tempore corpus beatae Helenae transfertur, cuius vitam sanctus Iohannes Chrysostomus descripsit. Haec a rege Corinthiorum*... Cf. *BHL*. 3794.

Fol. 4. De S. Hugone abbate Clugniacensi. *Auctor. Hic in pupillaribus annis*... Cf. Vinc. Bellov., xxvii, 3.

Fol. 4. De quibusdam eventibus illius temporis in dyocesi Laudunensi. *Auctor. Tractaturus Laudunensium eventus et actus, quaeso, lector, ut hic Gilbertum de Nongento abbatem secutus*... Reapse quae hic leguntur capita 16 excerpta sunt ex opere Guiberti de Novigento, *De vita sua*, l. iii, c. 1-14 ; l. i, c. 8, al.

Fol. 20^{v}. De S. Bernardo abbate. *Auctor. Hic anno<s> natus XXII cum sociis triginta ingressus cellam noviciorum*... Cf. Vinc. Bellov., xxvii, 24.

Fol. 21^{v}. De S. Hugone episcopo Gratianopolitano. *Auctor. Sanctus autem Hugo, licet virtutibus plenus*... Cf. ibid. xxviii, 12.

Fol. 22. De quibusdam incidentibus. *Ex Cronicis. Auctor. Eodem anno*.... *Luitherus imperator*... Cf. ibid.

Fol. 22-26^{v}. De S. Guillelmo confessore. Inc. *Hoc anno sanctus Guillelmus heremita obiit, cuius vitam Theobaldus*... — Des. *sequentibus signis*. Cf. *BHL*. 8923.

Fol. 26^{v}. De S. Malachia episcopo. *Auctor. Hic in populo barbaro educatus*... Cf. Vinc. Bellov., xxviii, 106.

Fol. 27. De S. Petro episcopo Tharentasiensi. *Auctor. Beatus Petrus Vaurensis diocesis fuit oriundus*... Cf. *BHL*. 6773.

Fol. 29. De humili Iohanne de Monte Mirabili. Inc. *Auctor. Fuit hiis diebus Iohannes princeps admirandus* — Des. *licet eius lectum pauperes minime occupassent*. Cf. *BHL*. 4415, num. 3 et 17 med.

CODEX 584

Membraneus, foliorum 155 (0^{m},250×0,156), paginis bipartitis exaratus duabus manibus saec. XIV (fol. 1-131, 132-155).

1. (Fol. 1-131) (Geraldi de Fracheto) Vitae Fratrum (ordinis Praedicatorum).

Reg. 584. **2.** (Fol. 132-155) Legenda B. Dominici per fratrem Constantinum compilata = *BHL.* 2218 a.

3. (Fol. 155-155v) De s<c>edula B. Dominici proiecta in ignem ter ab haereticis et penitus illaesa.

Petri Vallis Sernaii *Historia Albigensium,* c. 7 (*Act. SS.,* Aug. t. I, p. 400, num. 221, 222).

CODEX 585

Membraneus, foliorum 81. Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis saec. X-XII extr.

II. Folia 13-27 (0m,260×0,180) exarata saec. X.

Fol. 25v manu saec. XI: *Hic liber est Benedicte tuus sanctissime pater.* Sunt hi quaterniones XXXVII et (XXXVIII) avulsi a codice 318.

1. (Fol. 13-24v) XXXVI. Vita B. Maximini ab. = *BHL.* 5814.

2. (Fol. 24v-25v) XXXVII. Vita S. Gualdomeri conf. = *BHL.*899.

3. (Fol. 25v-27v, *add. manu saec. X extr.*) Vita S. Deodati ab. = *BHL.* 2128.

III. Folia 28-32 (0m,253×0,180) exarata saec. XI.

4. (Fol. 28-32v) Vita S. Aviti conf. = *BHL.* 881. Maii 18.

Des. *ad caelos direxit spiritum.*

IV. Folia 33-39 (circ. 0m,256×0,170) exarata saec. XI.

5. (Fol. 33-35v) Vita S. Aniani conf. = *BHL.* 474.

V. Folia 40-50 (0m,254×0,130) exarata saec. XII.

6. (Fol. 40-48v) Vita S. Aniani Aurelianis ep. et conf.

Inc. *Sanctus Domini Anianus Viennensium civitatis oppido fuit ex parentibus nobilibus oriundus. Cuius germanus sanctus Leobinus ad orientalem plagam* — Des. *Dextera tua, Domine,confregit inimicos.*

Initium est ipsa Vita *BHL.* 476, omisso prologo et ultimis sententiis (usque ad... *migravit ad Christum).* Sequitur narratio similior parti mediae Vitae *BHL.* 474 (inc. *Tunc sanctus Anianus episcopus eius gloriosissimum corpus suis manibus tradidit sepulturae, comitante sibi omni clero et populo civitatis* [cf. *BHL.* 476 extr.]. *Accidit igitur eodem tempore, regnante Maioriano* [corr. *Marciano*] *imperatore, Hunorum gentem perfidam a finibus suae habitationis progressam in plurimarum gentium pericula desaevisse...* [cf. Hubert, p. 2, l. 11]... Inde a fol. 42 sequuntur narrationes de miraculis, quarum fragmenta ex hoc ipso codice protulit Hubert, pp. 15-16 et 100.

7. (Fol. 48v-50v) <Passio S. Baudelii>

Inc. *Sancti Baudelii subdiaconi et martyris passionem ad glo-*

riam summi Dei et ad aedificationem ecclesiae retexamus, ut... Qui cum tanti meriti esset ut in consecratione ecclesiae super capud beati Evurcii fulgens magno lumine fuisset visa ab ipso manus Dei tertio oblatam benedicens — Des. *Et mox liberatus est homo a daemonio et sanus effectus gratias egit Deo.* REG. 585.

Sequitur : *De translatione vero sacri corporis pretiosi martyris, qualiter ad nos, volente Deo, translatum est, si quis scire desiderat, noverit quod illo tempore quo beatus Anianus* etc. ut *BHL.* 1045... *repositus est. Non tamen Nemausensis civitas illius praesentia frustratur, quae et praedicationis ipsius muneribus adornatur et martyrii sanguine condecorata ditatur et sine cessatione, meritis eiusdem suffragantibus, miraculorum gloria refulget. Igitur, operante clementia Christi, et hic et ibi plurima fiunt miracula, quae longum est enarrare per singula, ad laudem... Amen.*

VI. Folia 51-58 (0^m,253×0,145) exarata variis manibus saec. XI.

8. (Fol. 51ᵛ-57) Sermo in natali S. Aniani = *BHL.* 3975.

Mutatis nomine et paucis quibusdam aliis.

9. (Fol. 57ᵛ) Sermo in festivitate eiusdem S. Aniani.

Inc. *Ad inluminandum genus humanum, fratres dilectissimi, multas in hoc mundo spirituales lucernas* — Des. *et quod diabolo careas gratularis, adiuvante Domino... Amen.*

10. (Fol. 58) <De consecratione basilicae Sancti Aniani iussu Rotberti regis>.

Ed. ex hoc codice L. AUVRAY, in *Mélanges d'archéologie et d'histoire publiés par l'École française de Rome*, t. VII (1887), p. 466-71.

VII. Folia 59-66 (0^m,235×0,175) exarata saec. X.

11. (Fol. 59-66ᵛ) Vita S. Evurtii ep. et conf. = *BHL.* 2799.

Deest prologus. — Des. *ut etiam ipse sic fleret tamquam si captivitatis eorum particeps adfuisset* (= *Act. SS.*, num. 11 post med.).

XIII. Folia 67-81 (0^m,235×0,165) exarata saec. XII/XIII.

12. (Fol. 67-71) Vita S. Guillelmi Bituricensis archiep. = *BHL.* 8904.

13. (Fol. 71-81ᵛ) Miracula post eius transitum facta = *BHL.* 8901.

CODEX 586

Membraneus, foliorum 154. Constat simul conglutinatis codicillis exaratis saec. IX extr. - XIV.

II. Folia 11-82 (0^m,229×0,167) variis manibus exarata saec. XI.

1. (Fol. 11-29ᵛ) Huius imitabilis conversionis actuumque et mo-

Reg. 586. rum,vitam et paenitentiae magnum virileque certamen venerabilis Mariae Aegyptiacae, qualiter in heremo expleverit tempora vitae, de graeco transtulit in latinum Paulus venerabilis levita sanctae Neapolis ecclesiae = *BHL.* 5415.

2. (Fol. 29^{v}-48) Vita B. Euf<r>axiae = *BHL.* 2718. Mart. 13.

3. (Fol. 48^{v}-49) Obitus S. Nicolai ep.

Inc. *Factum est autem, dum iret beatus Nicholaus in Mirream civitatem et fecisset orationem ubi sancti patres erant coadunati et dedisset pacem omnibus, reversus est in monasterium suum et apprehensus est ab infirmitate et occubuit in lectulo suo. Et venit ad eum mulier de villa quae vocatur Sodon, quae habebat spiritum lunaticum... Cum autem vidisset beatus Nicholaus graviorem se esse ab infirmitate sua... Et inventus est ibi Paulus venerabilis nomine et coepit ammonere eos ut non fleant... Veniens autem Philippus episcopus coepit canonizatum officium facere super corpus beati Nicholai et sepelivit eum... sub tempore Iu<sti>niani christianissimi et orthodoxi imperatoris. Sic finivit vitam istam gloriosus pater noster Nicholaus et angelico vultu. Nos autem veneremus eum, ut ipse intercedat pro nobis... Amen.* Cf. *BHL.* 6120.

4. (Fol. 49-49^{v}, 69-70^{v}) Miraculum S. Nicholai ep. et conf. = *BHL.* 6167.

Reliquis omissis, linea non impleta, des. *et reddidit illum matri suae. Cumque respicerent omnes extra fores ecclesiae, viderunt illum*| (= Mombritius, fol. 170, col. 2 sub in.).

5. (Fol. 50-65^{v}) Vita atque miracula sancti ac beatissimi Nicholai Mirreae metropolis ep. = *BHL.* 6104-6106.

6. (Fol. 71^{v}-82) <Illatio S. Benedicti Floriacum> = *BHL.* 1122.

VI. Folia 126-140 (0^{m},227×0,170) exarata saec. IX extr.

7. (Fol. 126-128) Vita sancti ac beatissimi Briccii ep. et conf. = *BHL.* 1452.

8. (Fol. 128-131^{v}) Omelia Albini magistri de vita S. Martini = *BHL.* 5625.

9. (Fol. 133-134^{v}) Item alius, quando corpus eius translatum est = *BHL.* 5623.

10. (Fol. 137-140^{v}) <Tituli metrici de S. Martino>.

Ed. E. Le Blant, *Inscriptions chrétiennes de la Gaule*, t. I, p. 228 sqq.

CODEX 588

Membraneus, foliorum A et sign. 1-207, olim 1-210 (0^{m},250 × 0,172), exaratus saec. XII.

Fol. A^{v}, manu saec. XV : *Iste liber est monasterii Sancte Trinitatis de Mar<coussia>co ordinis Celestinorum* ; fol. 207^{v}, item manu saec. XV : *Celestinorum de Marcoussiaco*. REG. 588.
Fol. 1 et 205^{v} : *Pa. Petavius C.R. 1610.*

1. (Fol. 1-5^{v}) Vita B. Pauli heremitae edita a B. Hieronymo presb. = *BHL*. 6596.

2. (Fol. 5^{v}-36^{v}) Vita S. Antonii edita in graeco a B. Athanasio patriarcha Alexandrino et translata in latinum ab Evagrio presb. = *BHL*. 609.

Deest epilogus Evagrii.

3. (Fol. 37-50) Vita sancti ac beatissimi Hilarionis edita a S. Hieronymo presb. = *BHL*. 3879.

4. (Fol. 50^{v}-54) Actus monachi captivi, quem dictavit B. Hieronymus presb. = *BHL*. 5190.

5. (Fol. 54-71^{v}) Vita S. Paulae edita a B. Hieronymo = *BHL*. 6548.

Des. *Divitias sobolem Bethlemiti// conditur antro* (= *Act. SS.*, num. 49 sub fin.).

6. (Fol. 72-111^{v}) <Vitae patrum>.

Narrationes ex libro *BHL*. 6527 excerptae. Primae sunt lib. I, §§ 1-3, 6-15, 19-23 ; lib. III, §§ 4, 9 ; lib. II, §§ 1, 3 ; ultima vero lib. XVIII, § 3.

7. (Fol. 112-114) Epistula S. Macharii ad filios Dei.

Inc. *In primis quidem si coepit homo semet ipsum agnoscere* — Des. *Non poterit praecepta servare Spiritus sancti.* — Sequuntur (fol. 114-116) aliquot narrationes de S. Macario ex Vitis patrum excerptae.

8. (Fol. 116-120) Vita S. Frontonii ab. = *BHL*. 3192.

9. (Fol. 124^{v}-205^{v}) <Vitae patrum>.

Narrationes plurimae ex libris notis excerptae. Primae sunt *BHL*. 6525, c. 1, 2, 17, 131, 149 ; ultimae vero *BHL*. 6529, lib. III, c. 11, 12 ; *BHL*. 6538 cap. ultimum. Sequitur hoc lemma : *Expliciunt libri in Vitas sanctorum patrum interpretati de graeco in latinum a B. Hieronymo presbytero et a Pelagio diacono sanctae Romanae ecclesiae et Iohanne subdiacono, necnon et Martino episcopo.*

CODEX 589

Membraneus, foliorum 191 (0^{m},240×0,195), exaratus variis manibus saec. XI extr. Fol. 191^{v} manu saec. XII : *Hic est liber Sancti Maximini.* Fuit ergo olim liber monasterii Sancti Maximini Miciacensis. Fol. 1 : *P. Petavius.*

1. (Fol. 1-22^{v}) Vita <S. Nicholai> summi pontificis = *BHL*. 6105, 6106 6150-6156, 6160, 6161, 6163-6165, 6107.

REG. 589. **2.** (Fol. 29^{v}-35^{v}) Vita S. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

3. (Fol. 35^{v}-78) Vita S. Antonii ab. = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii. Prologus autem Evagrii Vitae est postpositus.

4. (Fol. 78-90^{v}) Vita S. Hilarionis heremitae = *BHL.* 3879.

5. (Fol. 90^{v}-94) Historia Malchi captivi monachi scripta a B. Hieronymo = *BHL.* 5190.

6. (Fol. 94-116^{v}) Vita S. Germani ep. Autisiodorensis = *BHL.* 3454.

Epistula ad Censurium est Vitae postposita. Desunt num. 18-37, qui separatim descripti sunt infra, **7.**

7. (Fol. 116^{v}-121) Libellus qualiter Mamertinus conversus sit ad Deum seu revelatio S. Corcodimi conf. = *BHL.* 5201.

8. (Fol. 121-130^{v}) Vita S. Iuliani Cenomannensis ep. = *BHL.* 4544.

9. (Fol. 130^{v}-188) Liber qui vocatur Paradisus, aeditus a Pascasio diacono de vita sanctorum patrum = *BHL.* 6533, 6532.

Deest epistula ad Lausum *(Laudo magnopere...).*

10. (Fol. 188^{v}-191^{v}) Vita S. Deodati conf. atque ab. = *BHL.* 2128.

CODEX 590

Membraneus, foliorum 148 (0^{m},251×0,173), exaratus saec. IX/X. Fol. 2, manu saec. XIV/XV : *Iste liber est Beati Dyonisii.*

(Fol. 2-39^{v}) Vita S. Fulgentii ep. = *BHL.* 3208. Ian. 1.

CODEX 591

Membraneus, foliorum 98 (0^{m},263×0,172), exaratus saec. XII.

1. (Fol. 1-32^{v}) <Miracula S. Benedicti> = *BHL.* 1123, 1124.

2. (Fol. 32^{v}-73) Secundus liber miraculorum patris Benedicti editus ab Adimoino Floriacensi cenobi(i) monacho = *BHL.* 1125.

Deest epilogus. — Continuo sequuntur miracula *BHL.* 1136-1139, tum *BHL.* 1126 libri I cap. 1-4, libri IV cap. 5, libri I cap. 7 (omissa prima sententia), 8, 9 (quod, omissis ultimis sententiis, des. *reddunt testimonium Deo omnipotenti).*

3. (Fol. 81^{v}-97) Vita B. Hilarionis monachi = *BHL.* 3879.

4. (Fol. 97-98^{v}) Sermo de dulcissima matre misericordiae = *Mir. BVM.* 1666.

CODEX 592 Reg. 592.

Membraneus, foliorum 99 (0^{m},272×0,195), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XI.

Fol. 1^{v}, manu saec. XI : *Andreas composuit hunc libellum*, et alia manu saec. XI : *Bernardus scripsit* (ea quae hoc fol. 1 leguntur).

Erat olim *huius cenobii Floriacensis* (fol. 6, saec. XI/XII ; cf. fol. 62^{v}).

1. (Fol. 4-22, 24-52^{v}) Liber miraculorum S. Benedicti = *BHL.* 1126-1128.

Pagina non impleta, des. *qui ob arcendam quarumcumque*|

2. (Fol. 54-75) <Vita Gauzlini abbatis Floriacensis>.

Ed. ex hoc codice P. Ewald, in *Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde,* t. III (1878), p. 351-83.

CODEX 593

Membraneus, foliorum 153 [1 bis, 78 ter] (0^{m},280 × 0,197), exaratus variis manibus post med. saec. XII, praeter fol. 1 et 1 bis, quae scripta sunt saec. XV et XIV.

Foliis 2-153 efformantur quaterniones signati VIII-XXVII, suntque pars prior, ea tamen initio mutila, codicis cuius alteram partem habemus in codice 529. Vid. supra, p. 356.

Fol. 1^{v} descriptus est index Vitarum.

1. (Fol 1^{v}-1) De S. Vodoalo. Lectio XII = *BHL.* 8727, c. 11 et 12.

Inc. ab altera sententia : *Quadam vero die...*

2. (Fol. 1) De S. Drausio = *BHL.* 2335, num. 12.

Inc. *Constituto itaque tempore* — Des. mutil. : *et laetabunda choros ei obviam*|

Ipse codex (fol. 2-153) exhibet lectiones tum de sanctis, tum de festis B. Virginis, alias brevissimas, alias multo longiores. Ex quibus eas quae ex libellis hagiographicis excerptae sunt paucis recensuisse satis erat.

3. (Fol. 2-3) <De S. Genovefa> (ex *BHL.* 3334).

4. (Fol. 3-5) S. Luciani mart. (ex *BHL.* 5009).

5. (Fol. 5-6) Pauli primi heremitae (ex *BHL.* 6596).

6. (Fol. 6-9^{v}) S. Hylarii (ex *BHL.* 3885).

7. (Fol. 10) De S. Remigio (ex *BHL.* 7155).

8. (Fol. 10-10^{v}) Felicis in Pincis (ex *BHL.* 2885).

9. (Fol. 10^{v}-14) S. Mauri ab. (ex *BHL.* 5773).

10. (Fol. 14-14^{v}) S. Marcelli papae et mart. (ex *BHL.* 5234).

11. (Fol. 14^{v}-15^{v}) SS. mm. Speusippi et Elasippi et Melasippi (ex *BHL.* 7828).

Reg. 593. **12.** (Fol. 15^{v}-16^{v}) S. Launo<ma>ri ab. (ex *BHL.* 4733).

13. (Fol. 16^{v}-17) Emerentianae virg. (ex *BHL.* 156).

14. (Fol. 20-20^{v}) In natali S. Polycarpi mart. (ex Adone, 26 ian.).

15. (Fol. 20^{v}-21) S. Paulae virg. et mart. (ex *BHL.* 6548).

16. (Fol. 21-24^{v}) In natali S. Iuliani Cenomanensis ep. (ex *BHL.* 4544).

17. (Fol. 24^{v}-25) Agnetis secundo (ex *BHL.* 158).

18. (Fol. 25-25^{v}) Baltildis reginae (ex *BHL.* 908).

19. (Fol. 25^{v}-26) S. Ignatii mart. (ex Adone, De festiv. apost.).

20. (Fol. 30^{v}-35^{v}) S. Blasii ep. et mart. (ex *BHL.* 1373).

21. (Fol. 35^{v}-36^{v}) Vedasti (ex *BHL.* 8506).

22. (Fol. 36^{v}-37^{v}) S. Scolastica virg. (ex *BHL.* 7514).

23. (Fol. 38-38^{v}) S. Valentini mart. (ex *BHL.* 8460).

24. (Fol. 38^{v}-39^{v}) Item de eodem (immo de alio) (ex *BHL.* 8463).

25. (Fol. 39^{v}-40) S. Iulianae virg. (ex *BHL.* 4522).

26. (Fol. 46-50^{v}) De S. Gregorio (ex *BHL.* 3640).

27. (Fol. 50^{v}-53^{v}) In natali S. Benedicti (ex *BHL.* 1102).

28. (Fol. 57-60^{v}) S. Ambrosii ep. (ex *BHL.* 377).

29. (Fol. 60^{v}-61^{v}) Tyburtii, Valeriani et Maximi (ex *BHL.* 8483).

30. (Fol. 61^{v}-64) S. Marci evang.

Laudatio, quae inc. *Cum Romanae urbi clarum verbi Dei lumen fuisset exortum...* et des. ut *BHL.* 5273.

31. (Fol. 64-64^{v}) S. Vitalis mart. (ex *BHL.* 3514).

32. (Fol. 64^{v}-65) S. Athanasii (ex *BHL.* 728).

33. (Fol. 65-68^{v}) SS. mm. Alexandri, Eventii et Theodoli (ex *BHL.* 266).

34. (Fol. 68^{v}-69^{v}) S. Quiriaci mart. (ex *BHL.* 7025).

35. (Fol. 69^{v}-70) Gordiani et Epimachi mart. (ex *BHL.* 3612).

36. (Fol. 70-70^{v}) Nerei, Achillei et Pancratii (ex Adone, 12 maii).

37. (Fol. 70^{v}-71) Urbani mart. (ex *BHL.* 8388).

38. (Fol. 71-72) In natali S. Augustini ep. Anglorum (ex Beda).

39. (Fol. 72-72^{v}) S. Petronillae virg. (ex *BHL.* 6061).

40. (Fol. 72^{v}-73) SS. Marcellini et Petri mart. (ex *BHL.* 5230).

41. (Fol. 73-74) SS. Medardi et Gildar[i]di ep. (ex *BHL.* 3539 et 5864).

42. (Fol. 74-74^{v}) Primi et Feliciani mart. (ex *BHL.* 6922).

43. (Fol. 74^{v}-75) Barnabae apost. (ex *BHL.* 983).

44. (Fol. 75-75^{v}) Feliculae virg. et mart. (ex *BHL.* 6061, 6062).

45. (Fol. 75^v-76) Rufi<ni> et Valerii (ex *BHL.* 7373). REG. 593.
46. (Fol. 76-77) Viti et Modesti et Crescentiae (ex *BHL.* 8712).
47. (Fol. 77-77^v) S. Paulini ep. et conf. (ex *BHL.* 6560).
48. (Fol. 77^v-78) Gallicani mart. (ex *BHL.* 3236).
49. (Fol. 78-78^v) Processi et Martiniani (ex *BHL.* 6947).
50. (Fol. 78^v-78 bis) SS. mm. Nichostrati, Claudii, Castorii, Victorini et Simproniani (ex *BHL.* 7543).
51. (Fol. 78 bis-78 ter) Septem Fratrum filiorum S. Felicitatis (ex *BHL.* 2835).
52. (Fol. 78 ter-84) S. Margaritae virg. et mart.

Inc. ut in *Catal. Lat. Rom.*, p. 26^{89}.

53. (Fol. 84-84^v) S. Praxedis virg. (cf. *BHL.* 6988, 6989).
54. (Fol. 84^v-85) Apollinaris mart. (ex ADONE, 23 iul.).
55. (Fol. 85-86) Septem Dormientium (ex *BHL.* 2319).
56. (Fol. 86-86^v) S. Pantaleonis mart.

Inc. *In diebus illis senator quidam erat, nomine Eustorgius, habitans in Nichomedia civitate. Hic habuit filium, nomine Pantaleonem, quem erudivit optimis litteris...*

57. (Fol. 86^v-87) SS. mm. Felicis, Simplicis, Faustini et Beatricis (ex *BHL.* 7790 et 2857).
58. (Fol. 87-88) SS. Abdon et Sennen (ex *BHL.* 6).
59. (Fol. 88-88^v) SS. Machabaeorum (ex *BHL.* 5106).
60. (Fol. 88^v-89) S. Stephani papae et mart. (ex *BHL.* 7845).
61. (Fol. 89-89^v) Sixti papae et mart. (ex *BHL.* 7801).
62. (Fol. 89^v) S. Donati ep. et mart. (ex ADONE, 7 aug.).
63. (Fol. 89^v-90) S. Cyriaci sociorumque eius (ex *BHL.* 2056).
64. (Fol. 90-90^v) S. Tiburcii mart. (ex ADONE, 11 aug.).
65. (Fol. 91-91^v) Symphoriani mart. (ex *BHL.* 7967).
66. (Fol. 92-92^v) Genesii mart. (mimi) (ex *BHL.* 3316).
67. (Fol. 92^v) Hyrenaei et Abundii mart. (ex *BHL.* 4464).
68. (Fol. 94-100) In festivitate S. Augustini (ex *BHL.* 789).

Adest officium neumatibus ornatum.

69. (Fol. 102-103^v) S. Iuliani mart. (ex *BHL.* 4542).
70. (Fol. 103^v-105) In decollatione S. Iohannis Baptistae (ex *BHL.* 4293).
71. (Fol. 105-110) S. Aegidii ab. (ex *BHL.* 93).
72. (Fol. 121^v-122) SS. mm. Dorothei et Gorgonii (ex ADONE, 9 sept.).
73. (Fol. 122-122^v) SS. mm. Prothi et Iacinthi (ex *BHL.* 2666).

74. (Fol. 122^{v}-124) SS. Cornelii et Cypriani (ex *BHL.* 1958 et 2037).

75. (Fol. 124-124^{v}) S. Nicomedis mart. (ex *BHL.* 6062).

76. (Fol. 124^{v}-125) S. Eufemiae virg. (ex *BHL.* 2708).

77. (Fol. 125-126) S. Lamberti ep. et mart. (ex *BHL.* 4678).

78. (Fol. 127-127^{v}) S. Teclae virg. (ex Adone, 23 sept.).

79. (Fol. 128-129) In natali S. Firmini ep. et mart. (ex *BHL.* 3003).

80. (Fol. 129-130) Cypriani et Iustinae (ex Adone, 26 sept.).

81. (Fol. 130-131^{v}) S. Hieronymi presb. (ex *BHL.* 3869).

82. (Fol. 131^{v}-139) Vita et Passio S. Leodegarii ep. et mart. = *BHL.* 4851.

Act. SS., num. 2-22. — Adest officium S. Leodegarii neumatibus ornatum.

83. (Fol. 143-145^{v}) S. Fidis virg. et mart.

Inc. ut *BHL.* 2928. — Des. *felici triumpho migraverunt ad Christum perenni decorati laurea. Quorum martyrii passione...* etc. ut *BHL.* 2928. Inest narratio de S. Caprasio.

84. (Fol. 146-148^{v}) S. Nichasii (ex *BHL.* 6081).

85. (Fol. 148^{v}-151) S. Romani ep. et conf. (ex *BHL.* 7312).

86. (Fol. 151) Crispini et Crispiniani mart. (ex *BHL.* 1990).

87. (Fol. 151^{v}-152) Quattuor Coronatorum (ex Adone, 8 nov.).

88. (Fol. 152-152^{v}) Theodori mart. (ex Adone, 9 nov.).

89. (Fol. 152^{v}-153) S. Martini papae (ex *BHL.* 5595).

CODEX 598

Membraneus, foliorum 125 (folia 97-102 sunt chartacea). Constat simul compactis bene multis fragmentis codicum exaratorum saec. IX/X-XV.

Folium 34 (0^{m},206×0,142) exaratum saec. X/XI.

1. (Fol. 34-34^{v}) <Vita S. Geranni ep. Autisiodorensis> = *BHL.* 3420.

Superest solum fragmentum, quod inc. *piissimum regem Karolum adiit...* et des. *ipsius suggestione machinante, Manasses frater* (= *Act. SS.*, num. 6 med. -7 med.).

Folia 69-74 (circiter 0^{m},195×0,140) exarata saec. X. Fol. 74^{v}, rudi manu saec. forsan XII/XIII: *Iste liber es*<*t*> *sa*<*nc*>*ti Pet[i]ri Senonensis* (?)

2. (Fol. 74-74^{v}, 71-71^{v}, 73-73^{v}, 70-70^{v}, 72-72^{v}, 69-69^{v}) <Narrationes de S. Martino>.

Inc. mutilae ab extremo c. 2 Vitae *BHL.* 5610: *tum evangelii non surdus* (cod. *surdis*) *auditor....* ; sequitur c. 3 eiusdem, tum

BHL. 5613 (omisso prologo), 5619-5621 et prima verba 5622 (*Eo namque tempore beatus Ambrosius, cuius hodie|*). Reg. 598.

Folia 103-104 (0^{m},206 × 0,135) exarata saec. XI. Folium 104 umore contractum et corruptum est, atque scriptura partim legi nequit.

3. (Fol. 104-104^{v}, 103-103^{v}) <Fragmentum Vitae S. Aldrici ep. Senonensis>

Vid. appendicem XIV.

Folia 105-112 (0^{m},215×0,143) exarata saec. X extr. Fol. 105: *Morigni.*

4. (Fol. 105^{v}-112^{v}) <Vita S. Bertini> = *BHL.* 1290.

Foliis perditis, des. mutila : *aliud tamen in praesentia custodum fingens* (= *Act. SS.*, num. 17 ante med.).

CODEX 612

Membraneus, foliorum sign. pridem 1-79,90-94, postea 1-73, 73 bis, 74-83 (0^{m},186×0,129), exaratus variis manibus saec. IX/X et X.

1. (Fol. 71^{v}-78) Passio SS. Nazarii, Gervasii, Protasii et Celsi pueri, qui passi sunt Mediolano tempore Neronis = *BHL.* 6042.

Inc. *Vir quidam erat Spiritu sancto repletus...* Cf. *BHL.* 6043.

2. (Fol. 78-81^{v}) <Passio S. Sixti> = *BHL.* 7811.

CODEX 615

Membraneus, foliorum 144 (0^{m}, 192 × 0,139), belle exaratus duabus manibus saec. XI.

1. (Fol. 2^{v}-50) Vita S. Remacli ep. et conf. = *BHL.* 7116.

2. (Fol. 51^{v}-80) <Miracula S. Remacli> = *BHL.* 7120, 7124, 7123, 7125, 7122.

3. (Fol. 81-94^{v}) <Miracula S. Remacli> = *BHL.* 7127.

4. (Fol. 98-144) Virtutes ac miracula pretiosissimi confessoris Christi Remacli, quomodo Malmundarium monasterium... = *BHL.* 7140.

CODEX 620

Membraneus, foliorum 63 (circ. 0^{m},22×0,14), exaratus variis manibus saec. XII/XIII.

Fol. 63^{v}, manu saec. XV : *Iste liber est monasterii Beate Marie de Amberto ordinis Celestinorum,* in quo signatus erat 104 (cf. fol. 1 et 63^{v}).

Fol. 1 : *οἷς ἀτυχῶ λίαν εὐτυχῶ. Petavius.*

Codicem non omnino neglеximus, quia in catalogo codicum manu scripto dicitur inveniri fol. 21 : “ S Ioannis Baptistae capitis inventio. „ Reapse folia 7-22 replet chronicon quoddam, quod inscriptum est *Gesta Francorum ;* in quo

Reg. 620. paucis memoratur fol. 21 haec inventio : *Temporibus ipsis dum praedictus dux Willelmus reversus esset a Roma* et q. s. Cf. J. Chavanon, *Adémar de Chabannes. Chronique* (Paris, 1897), p. 210.

CODEX 621

Membraneus, foliorum 54 (0^{m},224×0,163), exaratus variis manibus saec. XI.

1. (Fol. 1-12) Vita sancti ac beatissimi Aviti conf. atque ab. Miciacensis monasterii = *BHL*. 882.

Deest prologus.

2. (Fol. 12-19^{v}) Vita S. Eusicii conf. = *BHL*. 2754.

3. (Fol. 19^{v}-28) Vita sancti ac beatissimi Verani ep. et conf. = *BHL*. 8536.

4. (Fol. 29-33^{v}) <Miraculum S. Maximini conf. Miciacensis>.

Foliis perditis, inc. mutilum : *et ad paenitentiam necessitate potius quam voluntate devenisse perpendens* — Des : *Detinuerunt itaque eum fratres cum abbate postea in monasterio longo spatio temporis, donec, indicto Parisius concilio a Giraldo episcopo Ostiensi in septuagesimae termino, transiit illuc usque cum patre monasterii ex toto sanus et alacris.*

His quae supersunt narrat monachus Miciacensis (vocat enim Maximinum *patrem nostrum)* Hainricum quendam, cum divina visione iussus esset ut perquireret B. Maximini mausoleum, ut ibi sanitatem consequeretur, primo ad Sanctum Maximinum Treverensem, inde ad Sanctum Maximum de Chinonis prope Turones se contulisse ; sed iterum itemque monitum ut sanctum Maximinum in Gallia occidentali, et quidem iuxta Aurelianos requireret, tandem ibi in die festo sancti Maximini esse sanatum.

5. (Fol. 34-46) Sermo de inventione corporum patris Maximini et discipulorum eius Theodemiri et alterius Maximini = *BHL*. 5821.

6. (Fol. 47^{v}-53) Vita S. Euspicii primi ab. Miciacensis monasterii = *BHL*. 2757.

7. (Fol. 53-54) De translatione reliquiarum sanctissimi Euspitii = *BHL*. 2758.

CODEX 622

Membraneus, foliorum 116 (0^{m},256×0,145), exaratus variis manibus saec. XII. Fol. 116, manu saec. XII/XIII : *Hic est liber Moriniacensis*. Fol. 1 : *Ex libris Francisci Margulii Aurelii.*

1. (Fol. 1-16) Vita vel Gesta SS. Septem Dormientium = *BHL*. 2315. Iul. 27.

2. (Fol. 17-38) Vita S. Remigii ep. et conf.

Epitome, quae inc. ut *BHL.* 7155 et des. *eius meritis et intercessionibus liberabimur* (cod.-*ramimur*), *praestante Domino... Amen* (=*Act. SS.*, num. 124 extr.) Reg. 622.

3. (Fol. 38^{v}-44^{v}) <Vita> S. Hilarii ep. et conf. = *BHL.* 3885.

4. (Fol. 45-49^{v}) <Miracula S. Hilarii> = *BHL.* 3887.

5. (Fol. 50-52^{v}) <Epistula S. Hilarii ad Apram>.

P. L., t. X, col. 549-52.

6. (Fol. 53-61^{v}) <Passio S. Pauli apost.> = *BHL.* 6570.

CODEX 623

Membraneus, foliorum 161. Constat aliquot codicillis simul conglutinatis.

I. Folia 1-48 (0^{m},217×0,159) exarata saec. XV.

1. (Fol. 1-45) Vita B. Thomae martyris archiepiscopi per domnum Iohannem Dei gratia Exoniensem episcopum.

Prologus. *Archipresulis et archimartiris Anglorum Thome vitales vite flores ex satis scriptorum pratis in manipulum redactos naribus legentium applicare volentes ipsos rogamus ut I. Exoniensem Dei matri eiusque martiri recommendent.*

Inc. pars I. *Benedictioni<bu>s divine dulcedinis preventus insignis martyr et pontifex Thomas, cuius capitis teste pro Christo abrase corona ab eo est imposita* — Des. pars IV cum litteris Alexandri III papae: *Redolet Anglia...* (Jaffé-Loewenfeld, 12203). Cf. etiam Th. D. Hardy, *Descriptive Catalogue*, t. II (1865), p. 356-57.

III. Folia 57-61 (0^{m},215×0,163) exarata saec. XII extr.

Fol. 61, manu saec. XV: *Ex dono magistri Nicholay Masculi.*

2. (Fol. 57-61) Passio S. Thomae mart. = *BHL.* 8206.

Sequuntur sex versiculi ed. *Anal. Boll.*, t. VIII, p. 184.

IV. Folia 62-105 (0^{m},216×0,160) exarata saec. XV.

3. (Fol. 67-83^{v}) <Vita S. Evurtii ep.> = *BHL.* 2799.

Deest prologus.

4. (Fol. 93-99) In translatione corporis S. Evurcii = *BHL.* 2801. Mart. 5.

Desunt subscriptiones.

5. (Fol. 99^{v}-103^{v}) Hic continetur qualiter Dominus liberat cotidie unam animam de loco purgatorii ad preces beatissimi Evurcii. Secuntur lectiones in festo translationis capitis eius = *BHL.* 5661.

V. Folia 106-114 (0^{m},217 × 0,161) exarata saec. XIV.

6. (Fol. 106-111^{v}) Legenda S. Aniani ep. = *BHL.* 474.

Reg. 623. **7.** (Fol 111^{v}-113^{v}) Sermo de adventu B. Aniani = *BHL.* 476.

VI. Folia 129-144 (0^{m},217 × 0,157) exarata variis manibus saec. XV.

8. (Fol. 130-142) <Vita S. Aniani>.

Est hic idem libellus qui legitur in cod. 585^{6}, praemisso prologo nullius momenti, at omisso libelli ipsius initio.

Inc. prol. *Venerandi et Deo digni antistitis Aniani miraculorum insignia, quibus eum divina misericordia* — Inc. *Legimus, fratres dilectissimi, Hunorum gentem perfidam temporibus Maioriani imperatoris a finibus suae habitationis progressam in plurimarum gentium pericula desaevisse*—Des. *Dextera tua, Domine, confregit inimicos.* Quae autem sequuntur *(Post multum... collocati)* omissa erant superius (fol. 132^{v}) et hic sunt suppleta.

9. (Fol. 142^{v}-144) Mirabilia gesta regis Roberti de S. Aniano.

Locus exscriptus ex Vita Rotberti regis: *Rex Robertus construxit in urbe Aureliana monasterium... de corde bono* (= *P. L.*, t. CXLI, col. 925 A-927 C). Continuo subiuncta est narratio *BHL.* 477.

VII. Folia 145-150 (0^{m},216 × 0,155) paginis bipartitis exarata saec. XIV (fol. 145-148) et saec. XV (fol. 149,150). Inest officium S. Antonii de Padua, in quo **10.** (fol. 145^{v}-147^{v}) lectiones quae inc. ut *BHL.* 592 vel 593.

11. (Fol. 149-150) <Miraculum imaginis Christi crucifixi Aurelianensis>.

Vid. appendicem XV.

VIII. Folia 151-160 (0^{m},217 × 0,156) exarata anno 1437 iussu Secundini Borrelli civis Astensis (fol. 160^{v}).

12. (Fol. 152-159) Vita et consu<m>matio martyrii S. Secundi martyris, militis incliti, civis Astensis comitisque palatini = *BHL.* 7566.

Praemissus est prologus *De nomine,* qui inc. *Secundus dicitur quasi se condans, id est honestate morum se componens, vel...* et des. *hoc modo prout sequitur in legenda.* Est hic multo amplior quam prologus qui legitur in *Legenda aurea.*

CODEX 630

Membraneus, foliorum 65 (circ. 0^{m},234×0,159), exaratus variis manibus saec. XII.

(Fol. 62-65) Qualiter Tiberius caesar Hierosolymam Volusianum ad Iesum direxit = *BHL.* 4218.

CODEX 631

Membraneus, foliorum 105 (0^{m},247×0,174), paginis bipartitis (praeter fol. 77-88) exaratus variis manibus saec. XII extr.

In interiore parte integumenti in fine codicis vix non delevit quispiam haec manu saec. XIII scripta: *Liber Sancte Marie Longipontis.* REG. 631.

1. (Fol. 77^{v}-88) Vita B. Hugonis Gratianopolitani ep. = *BHL.* 4016.

2. (Fol. 89-99) Vita S. Arnulfi Turonensis archiep. = *BHL.* 706.

CODEX 635

Membraneus, foliorum sign. 17 (0^{m},201×0,147), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-16) De S. Mauro legenda = *BHL.* 5773.

Desunt epistula et prologus. — Reliquis omissis, des. *quem ita Deo proximum iam videbat effectum* (=*Act. SS.*, num. 15 extr.). Sunt hae lectiones novem.

CODEX 636

Membraneus, foliorum 47. Constat codice foliorum 1-44 (0^{m},204×0,140) exarato variis manibus saec. XII. Adiectus est codicillus seu folia 45-47 (0^{m},162×0,116) exarata saec. XII/XIII.

Fol. 1-44 exscripti sunt sermones iique fere breves valde, qui ex Vitis sanctorum atque ex homeliis desumpti sunt. Qui cum nullius sint momenti, satis erit paucissimis ea recensuisse quae sunt hagiographica.

1. (Fol. 1) Tiburtii et Valeriani.

2. (Fol. 1-2) Passio S. Georgii mart.

3. (Fol. 2-2^{v}) Vitalis mart.

4. (Fol. 2^{v}) Alexandri, Eventii et Teodori.

5. (Fol. 3) Floriani mart. (Laureacensis).

6. (Fol. 3-3^{v}) Gordiani et Epimachi.

7. (Fol. 3^{v}-4) Nerei, Achillei et Pancratii.

8. (Fol. 4-4^{v}) Victoris mart. Eodem die Coronae virg.

9. (Fol. 4^{v}-5) De S. Petronilla.

10. (Fol. 5-5^{v}) Marcellini et Petri mart.

11. (Fol. 5^{v}-6) Basilidis, Cirini et Naboris.

12. (Fol. 6) Marci et Marcelliani mart.

13. (Fol. 6^{v}) Gervasii et Prothasii.

14. (Fol. 6^{v}-7) Iohannis et Pauli mart.

15. (Fol. 7-8) Iacobi apost. Eodem die Christofori mart.

16. (Fol. 8^{v}-9) In inventione Stephani mart.

17. (Fol. 9-10) Laurentii mart.

18. (Fol. 10) Ypoliti sociorumque eius.

19. (Fol. 11-11^{v}) Bartholomaei apost.

20. (Fol. 11^{v}-12) Augustini ep. (Hipponensis).
21. (Fol. 12-12^{v}) In decollatione S. Iohannis Baptistae.
22. (Fol. 13) <S. Hadriani mart.>
23. (Fol. 13^{v}) In exaltatione sanctae crucis.
24. (Fol. 14) <De S. Cornelio papa>.
25. (Fol. 14-14^{v}) <De S. Cypriano>.
26. (Fol. 14^{v}) S. Mathaei apost. et evang.
27. (Fol. 14^{v}-15) Mauricii sociorumque eius.
28. (Fol. 15-15^{v}) Cosmae et Damiani.
29. (Fol. 32-33^{v}) <De S. Iohanne evang.>
30. (Fol. 35-35^{v}) <De S. Sebastiano mart.>
31. (Fol. 35^{v}-36) <De S. Agnete mart.>
32. (Fol. 36-37) <De S. Vincentio mart.>
33. (Fol. 37^{v}-38) <De S. Polycarpo ep.>
34. (Fol. 39^{v}-40) <Miraculum B. V. Mariae> =*Mir.BVM.* 1492.
35. (Fol. 40-41) <De S. Blasio ep.>
36. (Fol. 41-42) <De S. Agatha mart.>
37. (Fol. 42-42^{v}) <De S. Valentino ep. Interamnensi>.
38. (Fol. 42^{v}-44) <De S. Iuliana v. m. Nicomediensi>.
39. (Fol. 44-44^{v}) <De S. Mathia apost.>

---

40. (Fol. 45-47) <Passio S. Viti mart.>

Inc. *Temporibus Diocleciani imperatoris multas virtutes operatus est beatus Vitus ab infancia sua* — Des. *Quae ab impetu aquae liberata corpora sanctorum cum aromatibus sepelivit.* Cf. *BHL.* 8712, 8713.

CODEX 643

Membraneus, foliorum 35 (0^{m},187×0,139), exaratus saec. X (fol. 1-23) et saec. XV (fol. 24-35).

Fol. 24: *Ex Biblioth. Goldasti.*

1. (Fol. 1-5) Passio sancti ac beatissimi archidiaconi Christi Laurentii = *BHL.* 4754.

2. (Fol. 5-23) Vita S. Genovefae virg. = *BHL.* 3336. Ian. 3.

Foliis inter fol. 22 et 23 perditis, deest pars Vitae inde ab |*messores propter imbrem...* (= *Act SS.*, num. 49) usque ad *incessanter obsecremus fidelissimam Dei famulam Genovefam ut*| (= ibid., num. 55 extr.).

CODEX 644

Reg. 644.

Membraneus, foliorum 127 (0^m,184×0,145), exaratus saec. X/XI.
Erat olim monasterii Floriacensis (cf. fol. 1.)

1. (Fol. 1^v-52^v) Vita beatissimi Mauri, qui a B. Benedicto nutritus atque eruditus... = *BHL.* 5772, 5773.

Adsunt nota lemmata longiora.

2. (Fol. 52^v-83^v) Libellus seriem miraculorum praesentis temporis decurrens, quae per B. Maurum divina operari dignata est maiestas, quaeque ab Odone abbate... = *BHL.* 5775.

Deest inscriptio *(Dilectissimo... subsidium)*.

3. (Fol. 84-106^v) Vita S. Ambrosii Mediolanensis ep. = *BHL.* 377.

4. (Fol. 107-125^v) Vita Gregorii summi pontificis et beatae memoriae = *BHL.* 3640.

CODEX 645

Membraneus, foliorum 70 (0^m,189×0,121), exaratus saec. XI/XII.

1. (Fol. 1^v-40) Vita S. Honorati Arelatensis ep. = *BHL.* 3975.
Ian. 16.

2. (Fol. 40-70^v) Vita S. Hylarii Arelatensis ep. = *BHL.* 3882.

Pagina non impleta et omisso ultimo capite, des. *et qua frueris cum Christo gloria perfruamur* (cf. *Act. SS.*, p. 34, annot. *n*).

CODEX 646

Membraneus, foliorum 59 (0^m,185×0,140), exaratus saec. XII (fol. 1-57) et saec. XI (fol. 58-59).

Fol. 59^v, manu saec. XII : *Hic est liber Sancti Benedicti abbati<s>Flori(acensis) monasterii.* Fol. 57^v, manu saec. XIII : *Liber Sancte Marie de Briostel.*

1. (Fol-1-48^v) Vita S. Dunstani Cantuariensis. archiep. et conf. = *BHL.* 2344.

Omissis ultimis sententiis, des. *redivivo corpore suo cotidie veniret, donante Domino... Amen* (= *Act. SS.*, num. 60 sub fin.).

2. (Fol. 50-57^v) <Passio S. Germani ep. > = *BHL.* 3452.

Foliis perditis, inc. mutila : *Completa beatissimus Germanus Altissiodorensis episcopus sacra circuitione, dum ad propriam civitatem redire disponeret...* (= *Act. SS.*, num 5. sub init.).

3. (Fol. 58-59) Vita S. Pauli confessoris summique Britanniae praesulis = *BHL.* 6586.

Reg. 646. Foliis ante et post folium 58 perditis, supersunt solae duae particulae inde ab *Paule frater, donec huc venisti* (= *Act. SS.*, num 36 sub in.) usque ad *mentio inaudita* (=ibid., num. 38, l. 3) et ultimae sententiae inde ab *sancti corporis feretro, in ipsius sancti electione...*

CODEX 647

Membraneus, foliorum 96 (0^m,180×0,126), exaratus saec. IX.
Fol. 2: *Alexander Pauli filius Petavius senator Parisiensis anno 1647.*
Prima folia, praesertim folium 1, temporis iniurias passa sunt.

1. (Fol. 1-18^v) Vita B. Filiberti = *BHL.* 6805.

Foliis perditis, inc. mutila |*x ut ipse benedictionem super caput ipsius tradidit...* (= *Act. SS.*, num. 15 sub fin.).

2. (Fol. 18^v-96^v) Miracula S. Filiberti ab. atque conf. Christi = *BHL.* 6808, 6809.

Foliis perditis, des. *se particulam habere scalae superius dictae adfir*| (= *Act. SS.*, num. 57 med.).

CODEX 648

Foliorum 60 (circ. 0^m,175×0,135), partim chartaceorum (fol. A, B et 1-6), partim membraneorum (fol. 7-60), exaratus saec. XVI (fol. 1-5) et saec. XII/XIII (fol. 7-60).
Videtur fuisse olim Sancti Remigii Remensis (fol. B. et 1).

1. (Fol. 7-23) <Liber de ortu B. Mariae et de infantia Salvatoris> = *BHL.* 5334.

2. (Fol. 23-27^v) <Tractatus de pueritia Iesu Christi secundum Thomam>.

Tischendorf, *Evangelia apocrypha*, 2ª ed., p. 164-80.

3. (Fol. 27^v-44) <Evangelium Nicodemi>.

Ibid., p. 335-416. — Inc. *Factum est* — Des. *in praetorio meo*.

4. (Fol. 44^v-48) <Cura sanitatis Tiberii> = *BHL.* 4218.

Inc. *Eo tempore quo Tyberius caesar gubernaret imperium et Claudium successorem rei puplicae delegisset, necesse fuit ut in partes Ierosolimorum virum prudentem dirigeret ut Iesum Christum posset videre Tiberius...*

Sequuntur (fol. 48^v-50) narratiunculae aliquae de Nerone et de Domitiano, quae ad rem nostram non faciunt.

5. (Fol. 50-57^v) <Vita B. V. Mariae>.

Inc. *De domina et vera Dei genitrice semperque virgine Maria multipharie praecesserunt olim doctoris* — Des. *ut praedicto domino nostro Iesu Christo non dissona esset, cui est honor... Amen.*

CODEX 657

Reg. 657.

Membraneus, foliorum 138 (0^m,167×0,125), exaratus saec. XIV. Aliquot folia lacera sunt.

(Fol. 1-37) Actus Ka(roli Magni) regis incliti = *BHL*. 1590-1594, 1596, 1597.

Paucis omissis, paucis additis.

CODEX 669

Membraneus, foliorum 57 (0^m,172 × 0,111). Constat duobus codicibus exaratis saec. X extr. (fol. 1-13) et saec. XII (fol. 14-56). Folii 56 non superest nisi fragmentum.

1. (Fol. 1-13v) Conversatio et actus beatissimi atque sanctissimi confessoris Maximini = *BHL*. 5817.

Deest carmen.—Post prologum, omissa prima sententia, Vita inc. *Fuit enim isdem saepe nominandus Maximinus soli cordium inspectori Domino...*

2. (Fol. 53-54) <Miracula B. Eugenii III papae> = *BHL*. 2675.

CODEX 694

Membraneus, foliorum 118 (0^m,299 × 0,213), paginis bipartitis exaratus saec. XIII in.

Erat olim *Liber sancte Marie de Cupre* [in Scotia] (fol. 1, saec. XIII).

1. (Fol. 110-111) <Epistula Cuthberti de obitu Bedae> = *BHL*. 1068.

Des. *ineruditio linguae facit. Vale.*

2. (Fol. 112v-118) Purgatorium S. Patricii et de paradyso terrestri.

Inc. (sine prol.) ut *BHL*. 6511. — Reliquis omissis, des. *quatinus huiusmodi quem ipse consuleret sibi religionis habitum susciperet. Explicit narratio de penis infernalibus et de paradysi deliciis.*

CODEX 703 B

Membraneus, foliorum sign. 57-108 (0^m,258 × 0,180), exaratus saec. XII. Prima folia 1-56 sunt iam codex Reg. 703.

Fol. 108v, manu saec. XV : *Iste liber est de abbatia Sancti Stephani de Cadomo in Normannia, ordinis sancti Benedicti, Ba(iocensis) diocesis.*

Totus phototypice descriptus est Parisiis anno 1902 in volumine cui titulus : *Orderici Vitalis... Historiae ecclesiasticae libri VII et VIII e codice Vaticano Reg. 703 A.*

Post quos libros (fol. 57-100v) alia quaedam subiuncta sunt, inter quae

 (Fol. 100^v-101) <Narratio de S. Michaele archangelo>.

Inc. *Memorari et recitare decet memoriam sancti Michaelis, fratres karissimi* — Des. *Cuius gratia victoriae multas virtutes et signa et mirabilia ibi perficere praestat cotidie Dominus ad laudem... Amen.* Narratur illa victoria qua Michael *in specie alitis praeclari cum gladio ignito* (cf. supra, p. 369^{15}) ingentem draconem *in dexterali parte Asiae,* petentibus loci incolis, interfecerit.

CODEX 705 I

Membraneus, foliorum sign. 1-29 [fol. 1 bis] (0^m,278×0,199), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

1. (Fol. 4-9^v) Haec sunt nomina sanctorum quorum corpora Lemovicensem dyocesim ornant.... Item nomina quorundam sanctorum qui sunt de Lemovicensi dyocesi oriundi... = *BHL.* 4815, 4816.

2. (Fol. 28^v-29) <De S. Iacobo fratre Domini> = cod. Palat. 965^3.

CODEX 711 II

Membraneus, foliorum sign. (28)-114; folia siquidem 1-27 iam efficiunt codicem 711 I. Constat simul collectis plurimis fragmentis exaratis saec. X-XIV.

Folia 38-45 (0^m,267×0,198) exarata saec. X. Est hic quaternio XXII codicis 318, olim Floriacensis.

1. (Fol. 38-40) <Passio S. Cypriani> = *BHL.* 2041.

Foliis perditis, inc. mutila: *coronari. Dicata enim in omnibus Deo mens...* (*P. L.*, cap. 7 extr.) — Reliquis omissis, des. *et hi[c] erant cotidiani actus destinati ad placentiam Dei* (ibid., cap. 15 in.).

2. (Fol. 40-41) XV. Passio ss. episcoporum Cypriani atque Cornelii martyrum = *BHL.* 2040.

3. (Fol. 41-43^v) XVI. Vita beatissimi Apollinaris ep. ecclesiae Valentinae super fluvium Rodani = *BHL.* 634.

4. (Fol. 43^v-45^v) XVII. Vita S. Maximi Regensis Urbis ep. = *BHL.* 5853.

Des. hic: *et suscitatum pristinae saluti restituit. Tunc omnis* | Reliqua vid. in cod. 274^1.

Folia 50-89 (circ. 0^m,270×0,190) exarata saec. XII.

5. (Fol. 50-63) Vita beati et gloriosi confessoris Christi Servatii Tungrensis ep. = *BHL.* 7633, 7634.

6. (Fol. 63-85) Miracula eiusdem gloriosi confessoris = *BHL.* 7635-7637. Reg. 711 II.

7. (Fol. 85-86v) Passio S. Nichasii Remensis archiep. et mart.

Epitome, quae inc. ut *BHL.* 6076 et des. *Beati qui persequutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum caelorum.*

8. (Fol. 86v-88) Passio S. Columbae virg. = *BHL.* 1895.

9. (Fol. 88-89) Translatio S. Aygulfi mart. = *BHL.* 194.

Omissa priore parte Vitae, inc. *Post triumphum beati Aigulfi monachi et martyris monasterio Lirinensi, cui pater praefuerat, substitutus est vir venerandae vitae, Rigomirus nomine, cui decessu sancti viri nuntiato, tam ipsi quam fratribus...* (= *P. L.*, cap. 24 med.).

Folia 90-93 (0^m,268×0,190) paginis bipartitis exarata saec. XI, additis quibusdam manu saec. XI et XII (1).

Erant olim monasterii Sancti Maglorii Parisiensis (cf. fol. 90, 92 etc.).

10. (Fol. 90v-91v, saec. XI) Qualiter domnus abbas Odilo migravit ad caelos et de virtutibus eius = *BHL.* 6280.

In codice, uti et in editis, clauditur epistula brevi sententia (*Haec de miraculis... referuntur. Valete*) atque subiuncta est appendix de electione abbatis Hugonis (*De electione... ei conceditur et donatur*). Ex quibus corrigenda est *BHL.* l. c.

Folia 94-103 (0^m268×0,195) exarata saec. X.

Est hic quaternio XI codicis 318, olim Floriacensis.

11. (Fol. 96v-103v, alia manu saec. X) VII. Rythmus Einhardi viri eruditissimi de passione Christi martyrum Marcellini et Petri = *BHL.* 5232.

CODEX 712

Membraneus, foliorum 99 (0^m,276×0,178), paginis bipartitis (praeter fol. 1-6) exaratus saec. XII extr.

(1) Fol. 92 recensentur *reliquiae quae habentur in ecclesia Beati Maglorii*. Fol. 92v descripta est haec benedictio : † *In nomine sancte et individue Trinitatis. In monte Celio, ubi requiescunt sancti Septem Dormientes, id est Malcus, Maximianus, Martinianus, Dionisius, Iohannes, Serapion et Constantinus, quorum meritis et precibus requiescat et dormiat iste Dei famulus* (*vel famula* add. sup. lin.). Cf. A. Franz, *Die kirchlichen Benediktionen im Mittelalter* (Freiburg im Br., 1909), in quo amplo opere duae quidem editae sunt benedictiones contra febres sub invocatione Septem Dormientium (t. II, pp. 480, 482), nulla autem ad somnum conciliandum.

Reg. 712. Fol. 1, manu saec. XV : *Liber Sancti Quintini de Monte. Iehen Delortail fist cheste letre en lan XVI, le mardi devant le saint Benoit.*

(Fol. 92-93) Lamentatio de morte Karoli comitis Flandriae = *BHL.* 1576.

Nuper ex hoc codice iterum edita est a L. Halphen, in *Mélanges d'archéologie et d'histoire publiés par l'École française de Rome,* t. XXV (1905), p. 119-25.

CODEX 718

Membraneus, foliorum 237 (0^{m},275×0,185), exaratus saec. XII.

(Fol. 230-237) <Passio S. Ursulae et sociarum eius> = *BHL.* 8428-8430.

CODEX 755

Membraneus, foliorum 1-99 (0^{m},293×0,238), exaratus variis manibus saec. IX extr. et X. Adiecta sunt folia 100-106 (0^{m},288×0,206) exarata saec. XII.

(Fol. 101-105) Vita S. Bertae = *BHL.* 1266.

Deest prologus.

CODEX 768

Membraneus, foliorum A et sign. 3-213 (0^{m},320×0,211), perbelle exaratus saec. XV.

Fol. 3 : εἷς ἀτυχῶ λίαν εὐτυχῶ. *P. Petavius.* Fol. A^{v} : *P. P. Genabensis.*

(Fol. 158-172) Caroli Magni Vita a Donato Acciaiolo Florentino composita = *BHL.* 1617.

CODEX 807

Membraneus, foliorum 77. Constat aliquot codicillis simul conglutinatis.

I. (Olim 1388 ; F. 28) Folia 1-21 (0^{m},180×0,119) exarata saec. XII.

1. (Fol. 6-18^{v}) <Vita S. Mariae Aegyptiacae> = *BHL.* 5419.
2. (Fol. 18^{v}-20^{v}) <Conversio B. Thaisis> = *BHL.* 8019.

CODEX 817

Membraneus, foliorum 35 (0^{m},220×0,155), exaratus saec. XV in.

(Fol. 1-10^{v}) Religiosi viri Dei Iohannis de Columbinis ex civitate Senarum memorandae vitae ac praeconiis efferendae series incipit brevi annotata compendio = *BHL.* 4384.

CODEX 848

Membraneus, foliorum 133 (0^{m},24×0,19), exaratus saec. X.

(Fol. 113-116^{v}) <Gesta Liberii papae> = *BHL.* 4907.

CODEX 944

Membraneus, foliorum 107 (0^{m},341×0,227), variis manibus exaratus saec. XII. Erat olim **** *SS. Petri et Asterii* (fol. 107^{v}, saec. XIII in.).
Fol. 4 : *Alexander Pauli filius Petavius senator Parisiensis.*

1. (Fol. 98^{v}-100^{v}) Passio sanctae et gloriosae imaginis Domini et Salvatoris nostri, quae a fidelibus colitur V idus novembris.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 94^{88}.

2. (Fol. 101-103^{v}) Passio S.Georgii mart.= *BHL.* 3388. April.23.

3. (Fol. 104-104^{v}) Passio S. Caprasii mart. (Aginnensis). Oct. 20.

Inc. *Quoniam Domino Deo nostro gratum esse constat, qui per spalmographum praecipit ut laudemus eum in sanctis suis... Hic etenim beatissimus vir tempore persecutionis, saeviente insania augustorum* —Des. *gloriam a domino nostro Iesu Christo sine fine possidendam accepit. Cuius meritis et intercessione det nobis in aeterna beatitudine gaudere qui gloriatur in sanctis suis... Amen.*

4. (Fol. 104^{v}-107) Passio sancti ac beatissimi Christofori mart. = *BHL.* 1772. Iul. 25.

Inc. *Sanctus Dei Christoforus, dum intentus...*

CODEX 946

Membraneus, foliorum 75 (0^{m},300×0,222), magnam partem (fol. 1-71) exaratus paginis bipartitis saec. XIV.

Reliqua, quae codici postea accesserunt, saec.XII descripta sunt in Normannia, et quidem fol. 75 manu anglosaxonica.

(Fol. 11-22^{v}) Historia Karoli Magni = *BHL.* 1589-1594, 1596.

CODEX 980

Membraneus, foliorum 1-4, 7-42. Constat simul collectis aliquot fragmentis exaratis saec. IX extr.-XV.

Folia 11 et 12 (0^{m},335×0,263) exarata saec. XV.

Insunt sex narrationes. Prima (de S. Bandarido ep. Suessionensi) inc. mutila : *sepulturam et in dextera parte altaris Sancte Marie in predicto cenobio sanctorum Christi martyrum...* (cf. *BHL.* 912, num. 24).

REG. 980. 2^a DE S. WALDEBERTO EP. *Hic beatissimorum Faronis et Canoaldi praedictorum frater praeclaris progenitus exstitit parentibus...*

3^a ADHUC DE PRECONIO URBIS LAUDUNENSIS.

Matrobius pretor, Bibrax, tua menia iecit...

4^a) DE S. ARNULPHO EP. (METTENSI) ET CONF. *Hic S. Arnulphus sub hoc tempore fuit prosapia genitus Francorum...*

5^a) DE S. BERTULPHO AB. *Sub hoc tempore fuit sanctus Bertulphus. Hic consanguineus beati Arnulphi Metensis episcopi fuit...*

6^a) DE S. REMACLO EP. *Hoc tempore beatus Remaclus ex Aquitanniae partibus oriundus fuit* — Des. *sollicitus exhiberet. Post aliquam*|

Folia 15 et 18 (0^m,361×0,245) paginis bipartitis exarata saec. XII.

(Fol. 18^v et 15-15^v) <Vita Sigiberti III regis> = *BHL.* 7711.

Folium 41 (0^m,348×0,256) exaratum saec. XII. Inest index cuiusdam legendarii, in quo descripti erant 52 libelli de sanctis qui mense ianuario coluntur. Inc. *Kal. ian. I. Vita S. Basilii ep.* [*Caesariensis*] — Des. *III kal. febr. LII. Passio S. Ananiae cum aliis octo.*

CODEX 1025

Membraneus, foliorum 211 (0^m,273×0,222),paginis bipartitis exaratus saec.XI.
Fol. 1, manu saec. XIII : *Iste liber est propri. Sancte Trinitatis Vindocinensis ;* cf. fol. 2.
Fol. 1 : *Bourdelot* et *Volumen LXXXIX non Petavianum. 1656.*

1. (Fol. 116-121) Passio ss. mm. Alexandri papae, Eventii et Theodoli = *BHL.* 266. Maii 3.

2. (Fol. 121) Gregorius Turonensis.

Immo *Liber pontificalis* de S. Alexandro papa.

3. (Fol. 121-129) Passio S. Caeciliae virg. = *BHL.* 1495. Nov. 22.

4. (Fol. 129-132) Passio S. Agnetis virg. edita a S. Ambrosio ep. = *BHL.* 156.

5. (Fol. 132-133^v) Sermo B. Maximi ep. in natali S. Agnetis = *BHL.* 158a.

6. (Fol. 133^v-134^v) Item in natali eiusdem cuius supra. Sermo B. Ambrosii ep. = cod. Urbin. 41^2.

7. (Fol. 134^v-137) Passio S. Agathae virg. et mart. = *BHL.* 135. Febr. 5.

8. (Fol. 137^v-156^v) Vita S. Augustini ep. conscripta a Possidio ep. = *BHL.* 785, 786.

Des. elenchus 786, ultimis verbis omissis : *Ad Dulcitium liber I. De continaentia liber unus.*

Fol. 156^v scribi coepta sunt capitula Vitae S. Columbani, quae postea plenius et partim aliter sunt scripta fol. 157^v-158.

9. (Fol. 157-174) Vita S. Columbani ab. = *BHL.* 1898. Reg. 1025.

10. (Fol. 174-175^v) Vita S. Alexis conf. = *BHL.* 286.

11. (Fol. 176-179) Vita S. Albini ep. edita a Fortunato = *BHL.* 234. Mart. 1.

12. (Fol. 179-183) Sermo de S. Albino.

Inc. *In beati huius patris nostri Albini festivitate omnibus quidem congratulandum est fidelibus, sed huic nostrae urbi dignior est causa profusius gaudendi, cuius ille, dum in vita peregrinatus est ista, prudens doctor et fidelis fuit pastor* — Des. *tuis apud Iesum Christum Dominum benemeritis precibus obtine, qui cum Patre... Ameñ.* Est hic sermo dicendus *in solemnitate quam de venerabili corporis eius translatione annua recolimus devotione* (fol. 179^v); qui totus continetur in mera laudatione.

13. (Fol. 183-188) Miracula S. Albini post obitum eius patrata. Praemissus est prologus bene longus (fol. 183-184), qui inc. *A sapientibus requirenda essent et eruditis viris quae a me rudi homunculo ac omnigenae philosophiae ignaro, patres dilectissimi et domini mei, totius sanctitatis habitu cultuque venerandi, obnixius poscitis, ut beatissimi videlicet Albini confessoris atque pontificis praeclara miracula, quae per eum Dominus modernis temporibus operatus est, meo studio vel pauca ex pluribus litteris tradam...* Haec autem dicit esse miracula *quae fidelium didicistis relatione quaeque vos ipsi meruistis videre*. Desinit prologus, qui ceterum totus est in locis communibus evolvendis: *Pauca autem quae referam fidelibus viris narrantibus agnovi, quorum grandaevitati atque sanctitati me oportuit fidem praebere ac si mihi ipsi ea propriis oculis contigisset videre. Quae rustico stilo ea ratione denotabo ut, si alicui licuerit urbano, sine mea invidia sermone adornet compto.*

Incipit libellus: *In scriptis suis, quae nunc miraculorum libri nuncupantur, beatus Gregorius Turonensis duo sancti Albini miracula ita strictim atque compendiose notavit ut vix a legentibus intelligi queant. Haec ego vestrae, ut potero, iussioni satisfaciens paulo latius, quatinus simplicioribus pateant, edita huic opusculo inserere disposui. In primo tamen miraculo propria illius verba maxima ex parte sequar. Quod suae narrationis sic sumit exordium : Sanctus Albinus Andecavensium pontifex egregius, cuius nobiles actus...* Sequuntur ipsa miracula *BHL*. 235, omisso solo *Amen*, tum miracula *BHL*. 236, num. 1-14. His autem praemissa sunt ista : *Eas sancti pontificis, quas relaturus sum, virtutes religiosorum virorum aetate, sancto habitu, sacerdotali etiam ordine praeditorum narratione didici ; de quorum dictis eorum maturitas non nos sinit ambigere, praesertim cum ipsi visa potius quam audita referant. Quos etiam veritatis novi sic cultores exsistere, qui omnino de talibus mallent tacere quam fictis miraculis con-*

Reg. 1025. *tra veritatem membrum veritatis laudare. Sciunt namque scriptum quia os quod mentitur occidit animam.*

In territorio igitur Andecavensi...

Reliqua narrantur servatis fere ipsis verbis libelli editi, paulo tamen longius, quibusdam ampliore sententia explicatis (1), addita etiam subinde quadam pia dissertatione (2). In *BHL.* 236, num. 11, nihil omnino deest de his quae scriptor in editis de se profert atque adest ipsa sententia *Et licet... scripsi,* nihil immutata. In fine huius num. 11 addita est longior clausula cum *Amen.*

14. (Fol. 188-188v) De Normannis praedonibus virtute S. Albini devictis = *BHL.* 236, num. 12-14.

Inc. *Nec terra...* — Des. *cum sacrificio laudis.* Quaedam hic etiam verba addita sunt, sed ea pauca.

15. (Fol. 188v-197v) Sermo S. Hylarii habitus in depositione sanctae memoriae domni Honorati ep. = *BHL.* 3975. Ian. 16.

16. (Fol. 197v-209) Passio sive miracula sancti ac beatissimi Iuliani mart. edita a B. Gregorio Turonensium praesule, peculiari patrono suo = *BHL.* 4542, 4541.

Libelli 4542 omissa sunt tum initium c. 1 (inc. in codice : *Caput vero eius Ferreolus martyr accepit...*), tum caput 3.

17. (Fol. 209-211v) Passio S. Piati mart. = *BHL.* 6845.

Foliis perditis, des. mutila : *Excaecavit enim vos infidelitas cordis*| (= *Act. SS.*, num. 8 extr.).

CODEX 1116

Idem iam est codex 122, de quo supra, p. 306-7.

CODEX 1118

Membraneus, foliorum 23 (0m, 349 × 0,244), exaratus saec. XV/XVI.
Fol. 1 : *Alexander Petavius senator Parisiensis. 1645.*

(1) Exemplo sit hic locus num. 3 ; in quo animadvertimus maiorem in codice quam in editis curam esse habitam ut enuntiata syllabis consonis terminarentur.

Ed. *Amelina namque puella quaedam in saeculo nobilis, soror cuiusdam Elinami militis, in Britanniae confinio apud Credonense castrum manentis, diu fuerat a daemone vexata.*	Ms. *Amelina namque quaedam puella secundum seculum nobilis, soror cuiusdam Helimanni militis, in Credonensi castro manentis, in confinio Britannicae regionis, longo fuerat tempore vexata ab inimico humani generis.*

(2) Sic post num. 3 legitur longus sermo pius, qui inc. *Nihil enim, fratres karissimi, tam contrarium est malignis spiritibus quam humilitas...*

1. (Fol. 1-12) Legenda S. Huberti = *BHL.* 3994. Reg. 1118.

Des. hic (sed cf. **2**) : *praerogativa signorum commendabat* (= *Act. SS.*, num. 23 extr.). Pro priore autem parte capitis I (*Post gloriosum ...templum herile*) descriptae sunt multis verbis (fol. 1-3^v) fabulae illae recentiores quae paucioribus verbis narratae sunt in Vita *BHL.* 4002, num. 1-11. Inc. *Tempore quo Sergius papa vitae merito Romanam ecclesiam provide gubernabat...*

2. (Fol. 12-16) Translatio corporis eius ad Andaginum, ubi nunc est = *BHL.* 3994, 3995.

Ea quae leguntur in *Act. SS.*, num. 24-27, 29-34.

3. (Fol. 16-23^v) Miracula eiusdem beatissimi Huberti = *BHL.* 3997.

CODEX 1119

Membraneus, foliorum 28 (0^m,342 × 0,245), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Fol. 28, manu saec. XV : *Pro priore de Campis prope Parisios.*

(Fol. 1-27^v) Epistola B. Eusebii ad B. Damasium Pontiniensem episcopum et ad christianissimum Theodonium Romanorum senatorem de morte gloriosisimi doctoris eximii = *BHL.* 3866.

CODEX 1127

Membraneus, foliorum A et sign. 165 (0^m,374×0,315), paginis bipartitis exaratus post med. saec. IX. Addita sunt manibus posterioribus quaedam pauca.

Erat olim coenobii Sancti Eparchii Engolismensis, inde vero ab anno 1647 Alexandri Petavii (fol. A et 1).

(Fol. 162-163^v) Passio ss. mm. Septem Dormientium, qui passi sunt sub Detio imperatore = *BHL.* 2313.

Inc. *Cumquae* (*per* add. al. m. sup. lin.) *universum orbem...*

CODEX 1267

Membraneus, foliorum sign. 152 (0^m,260×0,192). Constat codice saeculi XIII extr. (fol. 1-135) et aliquot codicillis exaratis saec. IX/X-XII.

Fol. 151^v, manu saec. XIV : *Liber ecclesie maioris Ben(eventa)ne.* Fol. 1 *Bourdelot.*

(Fol. 141^v-142^v, rudi manu beneventana saec. X) Versus Marci poetae de S. Benedicto = *BHL.* 1103.

Reg. 1283.

CODEX 1283

Membraneus, foliorum 153. Constat simul collectis multis fragmentis exaratis saec. X-XV (1).

Folium 66 (0^m,329 × 0, 232) exaratum duabus manibus saec. X.

(Fol. 66-66^v) Passio ss. mm. Dionysii ep., Rusticі presb. et Eleuteri diac. = *BHL.* 2178.

Foliis perditis, des. mutila: *disponeret in exemplo omnibus declarare, contigit Philippum*| (= *Act. SS.*, num. 4 sub init.).

CODEX 1357

Membraneus, foliorum 181 (0^m,200 × 0,098), belle exaratus saec. XII.
Codex madore corruptus est.
Continet Rodulfi Tortarii opera, inter quae

1. (Fol. 146-161^v) Passio B. Mauri = *BHL.* 5790.

Des. *Mille sui versus sua demant crimina mille,*
Sepcies et deni cum centum caetera tergant.
Sequitur (fol. 161^v-164^v) " Himnus in eius honore „ qui inc. *Gloriae splendor decus et paternae...*

2. (Fol. 164^v-178^v) Miracula patris Benedicti = *BHL.* 1130-1134.

Des. pars IV : *Redde, pater, laesum ; sospes abisque oculum.*

CODEX 1555

Chartaceus, foliorum sign. 229 (0^m,213 × 0,144), variis manibus exaratus saec. XV et saec. XV/XVI.

1. (Fol. 34-47) Vita S. Hieronymi collecta ex tractatibus eius, Augustini, Damas[c]i, Gregorii, Gelasii et aliorum patrum = *BHL.* 3873.

2. (Fol. 216-220^v) Vita S. Macharii Alexandrini episcopi per S. Hieronymum edita = *BHL.* 5097.

Praemissus est prologus libelli *BHL.* 6525.

CODEX 1575

Membraneus, foliorum 106 (0^m, 222 × 0.153), paginis bipartitis exaratus saec. XIII.

(Fol. 34-40^v) Epistola B. Hieronymi presb. de vita et exitu S. Paulae = *BHL.* 6548.

(1) Folia antiquissima 92-94 ab hoc codice remota sunt atque his constitutus codex 1283 B.

CODEX 1578

Reg. 1578.

Membraneus, foliorum 113. Constat aliquot codicillis simul conglutinatis, qui exarati sunt saec. XI-XV.

II. Folia 47-50 ($0^{m},22\times0,15$) exarata saec. XII.

1. (Fol. 49-50^{v}) <Epistula de scribenda vita B. Petri ep. Tarentasiensis> = *BHL.* 6772.

2. (Fol. 50^{v}, 47-48^{v}) <Vita B. Petri Tarentasiensis ep.> =*BHL.* 6773.

Supersunt pars prior prologi (usque ad *Necdum cessat* <*Iacob*> *luctator strenuus et fidelis vari*|), tum num. 5 extr. (|*nubes, sic verba detractoria...*) usque ad num. 8 extr. (... *inter frigoris et laboris*|).

V. Folia 87-105 ($0^{m},213\times0,144$) exarata Parisiis a Guidone Clerici anno 1402 (fol. 105^{v}). Insunt

3. (Fol. 87-92, 92-102^{v}, 103-105^{v}) epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3867, 3866, 3868, multis omissis.

CODEX 1612

Chartaceus, foliorum A et sign. 182 ($0^{m},207\times0,139$), exaratus variis manibus saec. XV.

Fol. 1: *Volumen XLVI non Petavianum. 1656.*

(Fol. 26-39) Cl. Guarini Veronensis... Vita et actus B. Ambrosii = *BHL.* 379.

Inc. (post prol.) *Valentinianus post Ioviani obitum.* — Des. *Demum ad profundam provectus senectutem dierum plenitudine confectus quievit in pace. In Mediolanensi situs ecclesia veram de se memoriam vita et sancte factis dereliquit. Quorum imitatores et nos evadere utinam digni efficiamur pariaque illi praemia et coronas assequi, gratia... Amen.*

CODEX 1793

Foliorum 49 ($0^{m},210\times0,162$). Constat simul conglutinatis duobus codicillis.

I. Folia 1-20, membranea, exarata saec. XIV extr.

Insunt **1.** (fol. 1-4, 4-20^{v}) epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3867, 3868.

II. Folia 21-49, chartacea, exarata saec. XV.

Inest initium operis Iohannis Andreae quod inscriptum est *Hieronymianus*, et quidem **2.** (fol. 24-49^{v}) pars prior libri II seu *BHL.* 3876.

CODEX 1794

Chartaceus, foliorum 82 ($0^{m},195\times0,132$), exaratus saec. XVI.

Reg. 1794. **1.** (Fol. 1v-17v) Passio S. Fortunatae virg. et mart. = *BHL.* 3081.

Deest prologus. Sequitur officium de eadem sancta.

2. (Fol. 29-36) Legenda S. Gaudiosi ep. et conf. = *BHL.* 3280.

3. (Fol. 36-48v) Alia legenda B. Gaudiosi ep. et conf. = *BHL.* 3281.

Sequitur officium eiusdem sancti.

CODEX 1838

Chartaceus, foliorum 111 (0^m,208×0,156), exaratus variis manibus saec. XV.

(Fol. 67v-68) Epitaphium gloriosi Simonis Tridentini novi martyris = *BHL.* 7772.

CODEX 1848

Chartaceus, foliorum A et 87 (0^m,271×0,183), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Insunt capita 42 exscripta ex *Legenda aurea*, neque ea integra.

CODEX 1864

Membraneus, foliorum 80 (0^m,222×0,153), exaratus variis manibus saec. XI et XI/XII.

Erat olim Sancti Medardi Suessionensis (cf. lemmata **1**, **7** et libellum **8**).

Fol. 1: *Alexander Pauli filius Petavius senator Parisiensis anno 1647.*

1. (Fol. 1-12v) Relatio translationis omnium sanctorum hic quiescentium.

Sunt lectiones duodecim, in quas divisi videntur aliquot sermones in laudem sanctorum in Suessionense Sancti Medardi monasterium translatorum. Hi autem sermones vix non in solis laudibus continentur. Unde paucis eos recensebimus, annotatis omnibus quae ad rem historicam pertineant.

Inc. lectio I. *Omnium sanctorum dominorum nostrorum hic quiescentium merita veneranda divinae virtutis potentia sublimata praesentis diei praecipua manifestant sollempnia...*

Lectiones II et III = *BHL.* 7548. Additae sunt duae sententiae: *Offeruntur et iacent velut hostia placabilis in odorem suavitatis ante conspectum altaris beatae et gloriosae Dei genitricis et perpetuae Virginis. Adest mater totius consolationis et pietatis, adest mater imperatoris aeterni et omnium conditoris supplicibus suorum votis, sanctorum hic quiescentium suffragantibus meritis; quorum sacra memoria digne recolitur in his sacris sollempnibus festis.*

Inc. lectio IV : *Causam et propositum hodiernae festivitatis decorat in primis defensio incliti Sebastiani martyris....* REG. 1864.

Inc. lectio V : *Huic athletae Dei, viro scilicet inclito beato Sebastiano, tam fidei virtute quam passionis in certamine socius concordat iuvenis pulcherrimus, sed mente pulchrior, sanctus Tiburtius....*

Inc. lectio VI : *Ob confirmandam rationem hodiernae festivitatis digne et laudabiliter recolitur memoria sancti et omnifaria laude dignissimi, pretiosi videlicet Cristofori martyris...*

Inc. lectio VII : *Nunc adhuc de tam pùlcra loqui festivitate congaudemus et beati Laurentii martyris insignitam triumphis simul et conspicua portione illustratam sui sanctissimi corporis certissime credimus...*

Inc. lectio VIII : *Sanctis qui pro Christi nomine diversa perpessi sunt tormentorum genera...* Recensentur autem SS. Sebastianus et Tiburtius, Marcellinus et Petrus, Marianus, Pelagius et Maurus atque Florianus cum sex fratribus martyres *in civitate Mauritaniae Agubia,* Fabianus papa *cuius venerabile caput intra secreta latet sanctuarii huius ecclesiae,* Calixtus papa *cuius brachium omnibus nobis datur ad opus fortitudinis,* Abdon et Sennes, Marius, Martha, Audifas et Abacuc, Marcellianus et Marcus, qui omnes *pro parte maxima in praesenti ecclesia depositi* affirmantur...

Inc. lectio IX : *Gloria solempnitatis hodiernae cum gaudio suscipiatur praesentis ecclesiae ; sancti quoque Gregorii merita prosequantur devotissime...*

Inc. lectio X : *Testis adest, dilectissimi, divinae misericordiae dies iste consolationis et defensionis nostrae ; testis adest, inquam, supernae pietatis ipsa preciosa confessio gloriosi patris nostri, videlicet Medardi summi pontificis...*

Inc. lectio XI : *Christi sacerdotes confessores atque pontifices hac in domo Domini suos in cinerès quiescentes...* Recensentur Gregorius papa, Medardus, Gildardus *praefati sancti Medardi germanus,* Remigius episcopus Rotomagorum, Onesimus, Serenus confessores.

Inc. lectio XII : *Inter angelicas caelestis paradysi delicias* — Des. *lupos et bestias superantes, sine fine gaudentes per omnia saecula saeculorum... Amen.*

2. (Fol. 13-18v) <Translatio SS. Tiburtii, Marcellini, Petri et aliorum> = *BHL.* 8286.

Deest lemma. Foliis perditis, des. mutila : *eiusdem martyris Christi Sebastiani singulariter* (=*MG.*, Scr. t. XV, p. 395, l. 43).

3. (Fol. 19-26) Vita S. Maximi ep. = *BHL.* 5853. Nov. 27.

Deest epistula.

4. (Fol. 27-37) Vita vel actus sancti ac beatissimi peculiaris patroni nostri Leutfredi confessoris Christi = *BHL.* 4899. Iun. 21.

5. (Fol. 37-38) <Miracula S. Leutfredi> = *BHL.* 4901.

REG. 1864. **6.** (Fol. 38-38^{v}) <Translatio S. Leutfredi> = *BHL.* 4900.

7. (Fol. 38^{v}-40) Miraculum sanctorum hic quiescentium = *BHL.* 7549.

8. (Fol. 40-43, saec. XII) <Monachi Suessionensis narratio de dente S. Iohannis evangelistae ad Sancti Arnulfi Mettensis servato>.

Vid. appendicem XVI.

9. (Fol. 44-61) Vita sive transitus sanctissimi Aegidii ab. = *BHL.* 95. Sept. 1.

10. (Fol. 65^{v}-67^{v}) Sermo S. Athanasii Alexandriae de mirabilibus quae fecit imago Domini nostri moderno tempore in Biritho civitate = *BHL.* 4230. Nov. 9.

11. (Fol. 68^{v}-72^{v}) Publica paenitentia Theophili, qui Christum abnegavit et B. Mariae interventu veniam promeruit = *BHL.* 8122.

12. (Fol. 73^{v}-80^{v}) Illatio patris Benedicti = *BHL.* 1122.

Exscripta est ipsius opusculi 1122 pars prior vix non tota usque ad : *te donante accepimus* (= MABILLON, c. 9 extr.). Sequitur (fol. 77^{v}-78) brevis narratio,id est primae sententiae libri II miraculorum *BHL.* 1125, quibus quasi clauditur illa pars *(Praesentes itaque tanto miraculo corroborati... Nimirum ergo favorabili divinae dignationis praesagio... locum illum resarcire atque in pristinum enceniare modum curaverunt).*

Deinde, his praemissis : *Hactenus dixisse sufficiat quam ob causam tanti patris sollemnitas in diebus dominici adventus, videlicet pridie nonas decembris, a Galliarum populis celebretur. Nunc deinceps prosequar cur eadem sollemnitas Illatio dicatur. Temporibus Pipini regis Francorum frater eius Karlomannus, relicta parte regni quae sibi obvenerat hereditario iure, in Cassini monasterio ob intuitum retributionis vitae aeternae sanctae conversationis habitum accepit...*, multo pluribus narrata sunt ea quae leguntur in edita parte posteriore libelli *BHL.* 1122, ita ut sub principio huius narrationis exscripta sint vix non integre atque ad verbum capita 15 et 16 (ed. CERTAIN) Miraculorum *BHL.* 1123. — Des. *quae nobis e longinquo et remoto invehitur* (cf. *Catal. Lat. Brux.*, t. II, p. 260, l. 35). *Hoc modo illatione peracta, Remigius et episcopi ad regem regressi palam testabantur huic loco divinum quam maxime affore auxilium. Karlomannus vero arreptus febribus per omne suae regressionis iter usque ad Lugdunum langore fatigatus, ibidem animam exhalavit. Benedictus per omnia Deus.*

Subiuncta tandem est recensio, et ipsa longior, narrationis quae legitur *Catal. Lat. Brux.*, t. II, p. 260-61, c. 2 ; quae inc. *Nuper quoque nostris propemodum temporibus...* et mutila des. sub ipso initio : *Contigerat*

aliquando sacratissimae eius translationis festivitas, ad quam, temporis orbita redeunte, plurimae confluxerant diversae| Reg. 1864.

CODEX 1887

Membraneus, foliorum 87 (0^m,399×0,263), paginis bipartitis exaratus saec. XI.

(Fol. 1-20) Enarratio Leontii ep. de vita et actione S. Iohannis Alexandrini ad domnum Nicolaum sanctissimum papam = *BHL.* 4388,4389.

CODEX 1896

Membraneus, foliorum nunc sign. 1-96 et 104-127 (1). Constat simul collectis fragmentis exaratis saec. XI-XVI.

Erat anno 1632 Alexandri Petavii.

Folia 104-119 (0^m,483×0,350) paginis bipartitis exarata saec. XI extr.

1. (Fol. 104-107) <Passio S. Eustachii> = *BHL.* 2760.

Foliis perditis, inc. mutila : *transfretassent mare, exigebat ab eis naulum. Non habentibus illis...* (= *Act. SS.*, num. 9 extr.).

2. (Fol. 107-118^v) Vita vel obitus S. Hucberti pontificis = *BHL.* 3994, 3995.

Deest epistula.

3. (Fol. 118^v-119^v) Vita S. Martini archiep. = *BHL.* 5610.

Foliis perditis, supersunt dumtaxat epistula, prologus et index capitum.

CODEX 1940

Membraneus, foliorum 325 (0^m,384×0,267), exaratus saec. XV.

Folio 1 : *Emptus ab E^{mo} ac R^{mo} Domino Friderico Card. Sfortia anno 1673.* Fol. 2 et 5 sigillum bibliothecae et conventus Sancti Silvestri. Fol. 4 depictum est stemma Francisci Piccoliminei cardinalis (qui fuit Pius III).

Fol. 324-325^v descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 118^v-123^v) Ad Heliodorum ep. epitaphium Nepotiani = *BHL.* 6057.

2. (Fol. 163-166) Ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

3. (Fol. 166-166^v) Ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

4. (Fol. 166^v-167) Ad Marcellam de vita et obitu Asellae = *BHL.* 723.

(1) Loco mota sunt folia 97-103 egregiis picturis ornata, quibus constitutus est codex 1896 B.

REG. 1940. **5.** (Fol. 168v-171v) Ad Principiam de vita Marcellae = *BHL.* 5222.

CODEX 1949

Membraneus, foliorum 20 (0m,332×0,234), exaratus saec. XV extr.-XVI in.

Inest officium B. Aureae virginis et martyris notis musicis ornatum. In quo tamquam lectiones exscripta est (fol. 3v-12v) brevis Passio, quae inc. *Tempobus Claudii, praesidente vicario Ulpio Romulo, magna persecutio christianorum orta est* — Des. *Cuius corpus semper pervenit ad littus. Quod beatus Nonnus, qui cognominatur Ypolitus, collegit et sepelivit in praedio eius, ubi habitaverat, foris muros portae Hostiensis nono kalendas septembris.*

CODEX 1964

Foliorum nunc sign. 47-203 ; prima enim folia 1-46 Parisios anno 1797 delata ibidemque anno 1815 retenta, sunt nunc Bibliothecae Nationalis codex lat. 9768 Constat simul conglutinatis aliquot codicillis aliis membraneis, aliis chartaceis, exaratis saec. XI et XV.

I. Folia 47-93, membranea (0m,288 × 0,210), paginis bipartitis exarata saec. XI.

1. (Fol. 57-58) De S. Patricio ep. = *BHL.* 6502.

II. Folia 94-97, membranea (0m,286 × 0,190), exarata saec. XI.

2. (Fol. 94v-97) <Ex Vita metrica S. Germani Autisiodorensis *BHL.* 3458>

Exscriptae sunt dumtaxat invocatio, allocutio ad librum et praefatio libri sexti.

CODEX 2047

Membraneus, foliorum 124 (0m,258 × 0,187), exaratus saec. XII.

Fol. 1 : *Bourdelot* et *Volumen CCVIII non Petavianum. 1656.*

1. (Fol. 1-121) Historia B. Clementis papae = *BHL.* 6644.

2. (Fol. 121-124v) Epistola Clementis papae missa ad Iacobum fratrem Domini de obitu S. Petri apostoli et de ordinatione sua = *BHL.* 6646.

Foliis perditis, des. mutila : *et obaudiat omnis ecclesia, Deo quoque indesinenter supplicetur* | (= *P. L.*, t. CXXX, col. 25 B extr.).

V. CODICES OTTOBONIANI LATINI.

CODEX 11

Membraneus, foliorum A, B et sign. 100 (0^{m},191×0,130), exaratus saec. XV.

Fol. B^{v}, manu saec. XV : *Usui Domni Io. Chrysostomi Bergomatis canonici regularis Augustiniani.* Fol. B : *Ex codicibus Ioannis Angeli ducis ab Altaemps.*

(Fol. 1-100) Vita S. Iohannis Chrysostomi Constantinopolitani ep. = *BHL.* 4374.

CODEX 80

Membraneus, foliorum A-E et sign. 2-242 (0^{m},330×0,232), exaratus anno 1467 (cf. fol. 242^{v}). Folium 1 et eas partes aliorum etiam foliorum in quibus depictae erant litterae ornatiores, abscidit fur nescio quis.

Erat olim Altempsianus.

(Fol. 213-219^{v}) <Passio S. Cypriani ep.> = *BHL.* 2041, 2037.

Libellus 2037 inc. et des. ut in codice Vaticano 200[2].

CODEX 90

Membraneus, foliorum 132 (0^{m}, 338×0,250), exaratus saec. XIV extr.

Totum codicem implet apographum, nunc in initio mutilum, processus canonizationis S. Birgittae.

Fol. 10 hoc lemma : *Acta et processus habitus coram reverendissimis in Christo patribus dominis Gradensi, Corphiensi et de Zangro cardinalibus commissariis super negocio canonizacionis B. Brigide de regno Swecie;* post quod veniunt (fol. 10-132) eadem ipsa documenta quorum conspectum dedit (ex cod. Holmiensi) ANNERSTEDT inter *Scriptores rerum Suecicarum,* t. III, 2, p. 218-20.

Quod legitur fol. 1-9^{v} ad eandem causam canonizationis pertinet videturque esse haec “ Rubricatio seu summa tocius processus canonizationis beatae Brigidae de Suecia „ quae implet prima folia codicis Holmiensis (cf. ANNERSTEDT, p.218). Foliis perditis, inc. mutila : *Lodoycus procurator principalis,et produxit mandata seu procuratoria, et peciit per dominos commissarios procedi ad executionem commissionis. Excusant se domini commissarii...*

CODEX 106

Membraneus, foliorum 192 (0^{m},342×0,280), paginis bipartitis exaratus saec. X/XI.

OTTOB. 106. **1.** (Fol. 114^{v}-125^{v}) Sermo S. Hieronymi presb. ad Paulam et Eustochium de assumptione S. Mariae Dei genitricis.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

2. (Fol. 126-126^{v}) <Carmen Hincmari de B. V. Maria>.

MG., Poet. lat. t. III, p. 410-12. — Videtur hic esse " codex antiquus membraneus „ ex quo A. Maius primus carmen edidit (cf. ibid., p. 406).

3. (Fol. 126^{v}-127) De miraculo Dei genitricis in hebraeum puero parato = *Mir. BVM.* 24+915.

4. (Fol. 167-174) Passio S. Caeciliae virg. = *BHL.* 1495.

Deest prologus.

5. (Fol. 174-174^{v}) Revelatio domni Paschali papae in basilica B. Petri apost. de inventione corporis S. Caeciliae virg. = *BHL.* 1499.

Des. *labor<ar>e monstratur.*

6. (Fol. 174^{v}-177) Passio S. Clementis mart. atque pont. = *BHL.* 1848.

7. (Fol. 177-178) Expositio Gregorii ep. Tyronensis ecclesiae de libro miraculorum B. Clementi mart. atque pont. = *BHL.* 1855, 1857.

Inc. *In divinis voluminibus...*

8. (Fol. 178-185^{v}) Vita S. Martini ep. et conf. = *BHL.* 5610. Nov. 11.

9. (Fol. 185^{v}-186^{v}) De transitu eiusdem = *BHL.* 5613.

Deest prologus.

10. (Fol. 186^{v}-187) Item de transitu S. Martini ep. Turonensis = *BHL.* 5619.

11. (Fol. 187) Item de transitu S. Martini = *BHL.* 5621.

12. (Fol. 187) Item aliut miraculum S. Ambrosii de transitu S. Martini = *BHL.* 5622.

13. (Fol. 192-193) Assumptio S. Mariae Magdalenae de hoc mundo = *BHL.* 5453. Iul. 22.

CODEX 107

Membraneus, foliorum 42 variae formae (max. 0^{m},377×0,317), exaratus variis manibus saec. IX/X-XII.

Erat olim Reginae Sueciae sign. 75.

Folia 35-42 (circ. 0^{m},362×0,260) rudi manu descripta saec. X/XI.

(Fol. 35-42^{v}) De excessu S. Satiri fratris B. Ambrosii liber primus = *BHL.* 7509.

In media pagina 40^{v} vitio sive librarii sive exemplaris omissa est pars

aliquanta inde ab *fusum in viscera...* (= *P. L.*, c. 46 extr.) usque ad *vacatione requiescat* (= ibid., c. 63 extr.). OTTOB. 107.

CODEX 114

Membraneus, foliorum 242 (0^m,375×0,255), exaratus saec. XV a Leonardo Calendino presbytero rectore Sancti Vincentii de Prato (fol. 2) et emptus anno 1530 a Marco Maffeo Volaterrano (ibid.).

Fol. 1-1ᵛ descriptus est index huius " secundae partis epistolarum B. Hieronymi ". Cf. cod. 226.

1. (Fol. 65-66) Hieronymi epistola ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

2. (Fol. 68-71ᵛ) Hieronymi epistola ad Principiam virginem de vita et obitu S. Marcellae = *BHL.* 5222.

3. (Fol. 176-180) Hieronymi epistola ad Paulam consolatoria de morte Blexillae filiae suae = *BHL.* 1367.

4. (Fol. 192-196) Hieronymi epistola ad Occeanum de vita et morte Fabiolae sive Flaviolae = *BHL.* 2817.

5. (Fol. 196-197) Hieronymi epistola ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

6. (Fol. 200ᵛ-214) Hieronymi ad Eustochium epithaphium seu epistola consolatoria de dormitione S. Paulae matris suae = *BHL.* 6548.

CODEX 120

Membraneus, foliorum sign. 1-93,95-202 (0^m,475×0,340), paginis bipartitis exaratus saec. XI extr. Perierunt folia 193, 194.

Fuit olim Pauli Petavii, apud quem erat signatus X. 33 (fol. 1), postea Reginae Sueciae, sign. 108.

1. (Fol. 1-8) Passio ss. mm. Grisogoni et Anastasiae = *BHL.* 1795, 118, 8093, 401.

2. (Fol. 8-12) Assumptio S. Iohannis apost. et evang. = *BHL.* 4320.

3. (Fol. 12-25) Vita S. Silvestri urbis Romae ep. = *BHL.* 7725-7729, 7742, 7734. Dec. 31.

4. (Fol. 25-26) Passio S. Columbae virg. et mart. = *BHL.* 1895. Dec. 31.

5. (Fol. 26-36ᵛ) Vita et miracula sancti patris nostri Basilii archiep. Cappadociae = *BHL.* 1023.

6. (Fol. 36ᵛ-40) Vita S.Eufrosinae virg. = *BHL.* 2723. Ian. 1.

OTTOB. 120. **7.** (Fol. 40-47) Passio S. Martinae virg. et mart. = *BHL.* 5587. Ian. 1.

8. (Fol. 47-47^v) Passio S. Concordii mart. = *BHL.* 1906. Ian. 3.

9. (Fol. 47^v-48) Passio S. Petri mart. = *BHL.* 6702. Ian. 3.

10. (Fol. 48-55^v) Vita S. Genovefae virg. = *BHL.* 3338. Ian. 3.

11. (Fol. 55^v-57^v) Vita S. Symeonis monachi, qui in columna stetit = *BHL.* 7960.

12. (Fol. 57^v-59) Passio S. Macrae virg. et mart. = *BHL.* 5126, 5127. Ian. 6.

13. (Fol. 59-65^v) Passio ss. mm. Luciani, Maxiani atque Iuliani = *BHL.* 5009. Ian. 8.

14. (Fol. 65^v-76) Passio ss. mm. Iuliani et Basilissae virginis sociorumque eorum = *BHL.* 4530. Ian. (9).

15. (Fol. 76-77) Passio S. Marcianae virg. et mart. = *BHL.* 5258. Ian. 9.

16. (Fol. 77-79^v) Vita S. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596. Ian. 10.

17. (Fol. 79^v-81^v) Vita S. Hylarii ep. et conf. = *BHL.* 3886. Ian. 13.

Deest prologus. — Des. *terra plorante, caelo gaudente.*

18. (Fol. 81^v-82^v) Epistola S. Hylarii ep. ad filiam suam directa[m].

P. L., t. X, col. 549-52.

19. (Fol. 82^v-84) Vita S. Remigii ep. et conf. = *BHL.* 7150. Ian. 13.

Inc. *Beatissimi Remigii antistitis translatio sancta nobis hodie...*

20 (Fol. 84-84^v) Passio S. Felicis presb. = *BHL.* 2885. Ian. 13.

21. (Fol. 84^v-93) Vita S. Vivencii = *BHL.* 8725, 8726. Ian. 13.

22. (Fol 93^v, 95-99^v) Vita sancti ac beatissimi Bonitti ep. et conf. = *BHL.* 1418. Ian. 15.

23. (Fol. 99^v-110) Vita S. Mauri ab. = *BHL.* 5773. Ian. 15.

Desunt epistula et prologus.

24. (Fol. 110-114^v) Vita S. Fursei conf. = *BHL.* 3209. Ian. 16.

25. (Fol. 114^v-117^v) Passio ss. mm. Cyriaci, Largi et Smaragdi et S. Marcelli ep. = *BHL.* 5235. Ian. 16.

26. (Fol. 117^v-121) Passio ss. geminorum Speusippi, Eleusippi et Meleusippi = *BHL.* 7829. Ian. 17.

Deest prologus.

27. (Fol. 121-127ᵛ) Vita S. Sulpitii ep. et conf. = *BHL.* 7930. Ian. 17. OTTOB. 120.

Deest prologus.

28. (Fol. 127ᵛ-130) Vita S. Launomari conf. = *BHL.* 4733. Ian. 19.

29. (Fol. 130-142) Passio S. Sebastiani martyris sociorumque eius = *BHL.* 7543. Ian. 20.

30. (Fol. 142-144ᵛ) Passio S. Agnetis virg. et mart. = *BHL.* 156. Ian. 21.

31. (Fol. 144ᵛ-147) Passio ss. mm. Marii et Marthae cum filiis suis Audifax et Abbacuc = *BHL.* 5543. Ian. 20.

32. (Fol. 147-148) Passio ss. mm. Fructuosi ep., Augurii et Eulogii diaconorum = *BHL.* 3202 (des. β). Ian. 21.

33. (Fol. 148-151) Passio S. Vincentii levitae et mart. = *BHL.* 8630. Ian. 22.

34. (Fol. 151-152) Passio S. Timothei discipuli S. Pauli apost. = *BHL.* 8294. Ian. 22.

35. (Fol. 152-152ᵛ) Passio S. Asclae mart. = *BHL.* 722. Ian. 23.

36. (Fol. 152ᵛ-154ᵛ) Passio S. Babillae ep. et mart. = *BHL.* 889. Ian. 24.

37. (Fol. 154ᵛ-160) Passio S. Praeiecti ep. et mart. = *BHL.* 6915, 6916. Ian. 25.

38. (Fol. 160-162ᵛ) Passio S. Polycarpi ep. et mart. = *BHL.* 6876. Ian. 26.

Des. ut *BHL.* 6875.

39. (Fol. 162ᵛ-175ᵛ) Vita S. Iohannis Chrysostomi = *BHL.* 4376. Ian. 27.

40. (Fol. 176-176ᵛ) <Narratio de S. Iohanne Chrysostomo>.

CASSIODORUS, *Hist. trip.*, lib. x, c. 4 extr. - c. 6 *(Non solum... et timere).*

41. (Fol. 176ᵛ-186) Vita S. Paulae = *BHL.* 6548. Ian. 27.

42. (Fol. 186-190ᵛ) Vita S. Iuliani ep. et conf. = *BHL.* 4544. Ian. 28.

Deest epistula.

43. (Fol. 190ᵛ-192ᵛ) Vita S. Iohannis presb. et conf. = *BHL.* 4425. Ian. 28.

Foliis perditis, des. mutila cum c. 13 libri I: *infatigabiliter ac salubriter praedicaret.*

OTTOB. 120. **44.** (Fol. 195-197^v) <Vita S. Balthildis reginae> = *BHL.* 909.

Foliis perditis, inc. mutila: *perplures ad integrum concessit et peccuniam innumerabilem direxit. Ad Iotrum quoque...* (= *Act. SS.*, num. 10 med.).

45. (Fol. 197^v-199^v) Vita S. Gallae virg. = *BHL.* 3235. Febr. 1.

46. (Fol. 199^v-201^v) Passio S. Agathae virg. et mart. = *BHL.* 133. Febr. 5.

47. (Fol. 201^v-205^v) Vita S. Amandi ep. et conf. = *BHL.* 332. Febr. 6.

Deest prologus.

48. (Fol. 205^v) Passio S. Iulianae virg. et mart. = *BHL.* 4522. Febr. 7.

Foliis perditis, des. sub initio mutila: *Haec audiens Eleusius dedit munera imperatori* | (= *Act. SS.*, num. 1 med.).

CODEX 123

Membraneus, foliorum sign. 33 et A-D (0^m,202 × 0,140), exaratus variis manibus saec. XIII/XIV et XIV.

Erat olim Altempsianus, prius autem Pauli Blondi, antea vero maiorum ipsius (cf. fol. D^v).

Fol. 23-29^v descripta sunt saec. XIV officia Patavina in translatione S. Danielis martyris, in festo S. Iustinae virginis, in festo S. Prosdocimi episcopi. Insunt lectiones breves excerptae ex *BHL.* 2090, 4573 et 6960.

CODEX 141

Membraneus, foliorum A et sign. 118 (0^m,170 × 0,113), exaratus saec. XI.

Fuit aliquando Reginae Sueciae sign. 5812 et 1483, et quidem *Volumen LXVI non Petavianum* (fol. A et 1).

(Fol. 109-118^v) Revelatio corporis S. Stephani prothomart. = *BHL.* 7850, 7851.

CODEX 169

Membraneus, foliorum sign. 67 (0^m,246 × 0,182), exaratus variis manibus saec. XII et XIII/XIV.

1. (Fol. 60-61^v, saec. XII) <Miraculum in imagine Berytensi Christi crucifixi> = *BHL.* 4230.

2. (Fol. 61^v-62, saec. XII) <Miraculum in imagine Christi deiecta in puteum ecclesiae Sanctae Sophiae>.

Recensio de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 65[54]. Verum in codice aliud factum est initium, ut coniungeretur haec narratio cum praecedente.

Inc. *Adhuc, fratres, audite quod factum est verbum in diebus nostris et obstupescite... Eo tempore fidelium devotio ob infidelium perfidiam eandem Salvatoris imaginem a Biritho transferri decrevit in Constantinopolim, ubi maioris reverentiae ac religionis venerationem credebatur habitura. Quod et factum est, et in ecclesia Sanctae Sophiae honorabiliter collocata. Est etiam in eadem ecclesia puteus...* Ottob. 169.

3. (Fol. 62^{v}-67, saec. XII) <De sanctuariis et reliquiis urbis Constantinopoleos>.

Insunt quaedam narrationes de imaginibus Christi et B. V. Mariae, sed et miraculum S. Euphemiae.

Inc. *Hic sunt scripta omnia sanctuaria quae sunt in magno palatio... In primis quidem sunt in magno palatio in templo Sanctae Mariae Dei Genitricis haec sanctuaria et sacrae reliquiae, Sanctum manutergium, in quo est vultus Christi inpinctus, quod misit Christus Iesus ad Abagarum* — Des. *Quis enim potest describere ecclesias et monasteria et reliquias et corpora sanctorum quae sunt in regali urbe sine numero? Utique nemo. Ego autem, fratres karissimi, hoc tantillum descripsi; sed orate pro me.*

Sequitur (fol. 67) " Descriptio Ierusalem ".

CODEX 223

Membraneus, foliorum I-IX et sign. 1-356 ($0^{m},325\times0,221$), exaratus saec. XIV (fol. II^{v}-IX et 1-256) et variis manibus saec. XIV et saec. XV (fol. 257-261, 356^{v}-367).

Fol. I^{v}: *Ego Ludovicus Galnyere presbyter emi presentem Legendam auream ante ianuam sacrosancte capelle Parisiensis XV^{a} septembris 1543 13 solidis tur.* Ibid. alia manu: *Hurtault.*

Inest (fol. 1-256^{v}) *Legenda aurea,* et praeterea:

1. (Fol. 259^{v}-261^{v}) <De S. Barbara> = *BHL.* 916, 971, 956.

2. (Fol. 262-263^{v}) Vita S. Eligii ep. (ex *BHL.* 2474, lib. II).

A c. 35 ad c. 37, omisso fine: *Iam vero in extremis.., quia placita Deo erat anima illius* (= *P. L.*, col. 565 B - 569 D).

3. (Fol. 263^{v}-264^{v}) Vita B. Eulaliae virg. = *BHL.* 2696.

Inc. vix non ut exemplar de quo *Anal. Boll.*, t. XX, p. 392[59].

4. (Fol. 264^{v}-266) De SS. Gentiano, Fusciano atque Victorico = *BHL.* 3225.

5. (Fol. 266-269) Vita B. Walarici abbatis = *BHL.* 8762.

Deest prologus. — Reliquis omissis, des. *quam plures ei associabat in opere* (= *Act. SS.*, num. 10 sub fin.; Krusch, p. 166, l. 19).

6. (Fol. 269-271) Vita S. Nichasii.

Epitome, quae inc. et des. ut *BHL.* 6076.

OTTOB. 223. **7.** (Fol. 271-277) Vita S. Genovefae virg. = *BHL.* 3335.

8. (Fol. 277-279^v) De S. Sulpicio.

Epitome quae inc. (sine prologo) ut *BHL.* 7930 et des. *et multotiens replicabant. Transivit autem beatus Sulpicius Bituricae civitatis archiepiscopus et primas Aquitaniae XVI kalendas februarii, regnante Domino... Amen.*

9. (Fol. 279^v-280^v) Vita S. Bathildis virginis = *BHL.* 909, num. 16-19 sub fin. *(Act. SS.).*

Inc. *Igitur appropinquante* – Des. *et exemplum sanctissimum beatis reliquit matribus.*

10. (Fol. 280^v-281) De S. Brigida virg. = *BHL.* 1457, num. 1-5 *(Act. SS.).*

11. (Fol. 281-283) Vita S. Beati conf. = *BHL.* 1066.

12. (Fol. 283-283^v) De S. Montano.

Ex Vita S. Remigii *BHL.* 7155, c. 1. — Inc. *Fuit quidam venerabilis ac dignus professione...* et des. *etiam a peccatis absolvit* (ed. KRUSCH, p. 259, l. 13 - p. 261, l. 9).

13. (Fol. 283^v-284) De SS. Medardo et Gildardo = *BHL.* 5864.

Reliquis omissis, des. *ut Christi merito putaretur alumnus* (=*Act. SS.*, num. 3 extr.).

14. (Fol. 284-285) De S. Basone confessore.

Narratio excerpta ex Vita quadam S. Salabergae – Inc. *Sciens sanctus vir Dei Baso suum vas possidere in sanctificatione et honore* — Des. *Audivit igitur et adquievit opimae consorti proposito sapientiae doti scientiae, cum qua vitae tempora sine ulla transcurrebat offensione.*

15. (Fol. 285-286^v) De S. Theobaldo episcopo.

Epitome quae inc. (sine prologo) ut *BHL.* 8031 et des. *ecclesiam ei statuunt; ubi multa beneficia fiunt in populo, praestante Dei pietate... Amen.*

16. (Fol. 286^v-289) De conceptione S. Mariae Virginis.

Legendae aureae appendix, ed. GRAESSE, c. 189 (188), § 1-4.

17. (Fol. 289-293) De S. Euphrosina = *BHL.* 2723.

Des. *et migravit ad Dominum. Iuxta filiam suam sepelivit eum abbas cum omni congregatione sua glorificantes Deum, qui cum Patre... Amen.*

18. (Fol. 293-295^v) De S. Ludovico rege = *BHL.* 5043.

19. (Fol. 295^v-296^v) De sancta corona domini nostri Iesu Christi.

Epitome quae inc. ut prologus *BHL.* 4204 et des. ut *BHL.* 4204.

20. (Fol. 296^v-297) De sancta cruce Domini.

Inc. prol. *Inter cetera Dei magnalia illud etiam poster<or>-*

um memoriae mandare curavimus qualiter Deus ineffabili gratia sua ex alto prospiciens Parisiensem dignatus sit visitare ecclesiam. — Inc. *Clericus enim quidam* (cod.-*dem.*), *Ancellus nomine, natus Parisii, genere commendabilis, sed commendabilior moribus* — Des. *et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris.* Cf. *BHL.* 4190. OTTOB. 223.

21. (Fol. 297-298v) De S. Genebaldo ep.

Ex Vita S. Remigii *BHL.* 7155, c. 16, inde ab *Baptizatus a sancto Remigio Chlodoveus rex cum gente integra...* usque ad *quod per desiderium ardebat* (ed. KRUSCH, p. 300 - p. 301, l. 26), et inde ab *Est nobis spes magna paenitentibus...* usque ad *nosque a se recipi per paenitentiam quaerit* (ibid., p. 304, l. 41-p. 306, l. 4).

22. (Fol. 298v) De B. Cilinia electa.

Remittit librarius ad ea quae iam exscripsit de S. Montano (supra, **12**) additque brevem clausulam piam : *Huius ergo beatissimae Ciliniae, cuius hodierna die debito iure congrua celebramus sollemnia... perpetuis perfrui mereamur gaudiis, ipsius opitulante clementia... Amen.*

23. (Fol. 298v-304) De S. Austrude = *BHL.* 556.

24. (Fol. 304-306) De SS. Crispino et Crispiniano = *BHL.* 1990.

25. (Fol. 306-308) Vita S. Annae.

Inc. ut *BHL.* 484. — Des. *Idcirco laetamini, dilectissimae ; laetamini, inquam, in hac sacrosancta sollemnitate... Amen.*

26. (Fol. 308-310v) Vita S. Benedictae virg. = *BHL.* 1087.

Deest prologus.

27. (Fol. 329-341) De vita patrum secundum Hieronymum.

Inc. *Frater quidem iter agens, matrem suam valde senem secum habens, cum quendam fluvium non posset vetula pertransire, involvit filius pallio suo manus suas et, apprehensa matre, transportavit eam. Dixit mater* : "*Fili, quid est quod manus tuas involvisti*„ *? Et filius* : "*Quia muliebre corpus ignis est.*„ — Des. *ad vitam aeternam pertraxit.*

Sunt hae narrationes pleraeque ex Vitis patrum excerptae, sed etiam ex aliis libris, v. gr. (fol. 338v-340v) narratio Bedae de Drictelmo. Insunt praeterea **28.** (fol. 335-336) Vita S. Marinae *BHL.* 5528, et **29.** (fol. 336v-338v) Vita B. Malchi *BHL.* 5190, omisso initio.

CODEX 225

Chartaceus, foliorum 372 (0m,361×0,273), paginis bipartitis exaratus Venetiis anno 1408. Fol. 363 : *Ego Vaxilius Zordanus presbyter et plebanus Sancti Raphaelis presens opus incepi scribere die XX mensis iulii atque complevi Christi adiutorio die VIIIo mensis novembris in anno dominice incarnationis millesimo CCCCo VIIIo. Deo gratias. Amen.*

OTTOB. 225. Inest (fol. 1-363) Petri de Natalibus Catalogus sanctorum (cf. *BHL.*, p. xxx). Foliis perditis, deest prologus et initium " Divisionis totius operis „. Fol. 321-322^{v}, ante librum XII, legitur tractatus de Venetiis et de reliquiis ibidem servatis. Fol. 363^{v} in fine operis addita est annotatio: *Ad gloriam...* ed. ex hoc cod. in *Anal. Boll.*, t. XXIX, p. 35.

CODEX 226

Membraneus, foliorum A, B et sign. pag. 1-98 et fol. 99-404, C (0^{m},377 × 0,258), exaratus saec. XV a Leonardo Calendino presbytero et rectore Sancti Vincentii de Prato (fol. B).

Erat saec. XVI *de figli et eredi de M. Marco Maffei* (fol. 2).

Fol. A-B descriptus est index huius " primae partis epistolarum B.Hieronymi „. Cf. cod. 114.

(Pag. 40-51) Hieronymi epistola ad Eliodorum sive epithaphium, consolatoria de morte Nepotiani nepotis sui = *BHL.* 6057.

CODEX 237

Chartaceus, foliorum sign. 39 (0^{m},201×0,129), exaratus saec. XVI.

Insunt documenta de S. Cassiano, quae episcopo suo Hieronymo Dandino exscribi fecit Franciscus Ferrus canonicus Imolensis (cf. fol. 1^{v}-2).

1. (Fol. 3-19) Legenda S. Cassiani mart. per Fratrem Iacobum ordinis Praedicatorum compilata.

Inc. prol. *Caelestis gloriae patriam primus homo merito praevaricationis amittens* — Inc. *Fuit igitur beatus Cassianus spectabilis genere, sanctitate insignis...* et post pauca: *in provincia Alemanniae ecclesiae Sabionensis, quae nunc Brixina dicitur, in episcopum est electus* — Des. *et in futuro praemia aeterna concedat. Quod ipse nobis praes[en]tare dignetur... Amen.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 167[52].

Inc. epil. *Venerabili in Christo patri et domino* <..........> *Dei gratia episcopo Immolensi frater Iacobus ordinis Praedicatorum in provincia Lombardiae dictus prior... Vestrae reverendae paternitatis cupiens parere mandatis*—Des. *per tempora longiora. Datum Bononiae XIIII calend. iulii M. CC. LXXXII.* Notum est Iacobum de Varagine priorem provinciae lombardicae Fratrum Praedicatorum fuisse ab anno 1267 ad annum 1286.

2. (Fol. 19^{v}-25^{v}) Passio S. Cassiani mart.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 167[53].

3. (Fol. 25^{v}-26^{v}) Miraculum B. Germani Antisiodorensis episcopi de admirabili allocutione cum Cassiano antistite = *BHL.* 3454, num. 64.

Omisso initio, inc. *Territorium sane Augustodunense...*

4. (Fol. 27-29^{v}) Prudentius poeta de beato Cassiano ita cecinit = *BHL.* 1625. OTTOB. 237.

5. (Fol. 29^{v}-31) < Passio S. Cassiani> = *BHL.* 1626.

CODEX 254

Chartaceus, foliorum A et 110 (0^{m},198×0,132), exaratus variis manibus saec. XV.

Fol. A : *Ex codicibus Ioannis Angeli ducis ab Altaemps.*

1. (Fol. 1^{v}-16^{v}) Vita S. Hieronymi presbyteri cardinalis, collecta ex tractatibus eius ac SS. Augustini, Damasi, Gregorii, Gelasii et aliorum patrum sanctorum = *BHL.* 3873.

Foliis perditis, des. mutila : *legenda suscipimus. Reliqua* (= *P. L.*, col. 199, lin. 1, 2).

2. (Fol. 17-17^{v}) <Translatio S. Hieronymi> = *BHL.* 3878.

Foliis perditis, inc. mutila: *solo venerandi doctoris corpore in Sancta Maria de Bethleem* (= *Act. SS.*, num. 1091 sub in.) — Omisso ultimo capite, des. *vitam aeternam possidebit.*

Insunt praeterea in codice (**3.**) lectiones breves de conceptione B. Virg. Mariae (fol. 21^{v} sq.), de inventione et de exaltatione sanctae crucis (fol. 28 sq. et 31 sq.), de S. Catharina (fol. 35 sq.)

4. (Fol. 38-42) Legenda S. Agnetis virg. et mart. = *BHL.* 156.

5. (Fol. 42^{v}-45^{v}) <Carmen de passione S. Agnetis>.

Inc. *Agnes sponsa Dei virgo sanctissima, salve...*

Des. *Retribuatque mihi regna beata poli.*

Fol. 47^{v} legitur lemma epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3866, ipsa autem epistula periit.

CODEX 269

Membraneus, foliorum 105 (0^{m},244×0,170), exaratus anno 1311 figurisque pictis ornatus.

Fol. 105 : *Explicit historia... nunc exemplata anno incarnationis Domini M. CCC^{o} XI° de mense madii tempore quo civitas Brixie obsidebatur per dominum Heinricum septimum imperatorem...*

(Fol. 1-105) Liber Barlaam et Iosaphat servorum Dei graeco sermone editus a B. Iohanne Dasmasceno viro sancto = *BHL.* 979.

CODEX 285

Chartaceus, intermixtis aliquot membranis, foliorum 284 (0^{m},212 × 0,142), exaratus saec. XV.

Ottob. 285. **1.** (Fol. 203-208^{v}) Epistola Hieronymi ad Paulam de morte filiae = *BHL.* 1367.

2. (Fol. 208^{v}-209^{v}) Ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

3. (Fol. 212^{v}-217^{v}) Ad Occeanum de laudibus et morte Fabiolae Hieronymus = *BHL.* 2817.

4. (Fol. 217^{v}-218^{v}) <De exitu Leae> = *BHL.* 4809.

5. (Fol. 218^{v}-223) Ad Principiam de obitu Marcellae eiusque laudibus = *BHL.* 5222.

6. (Fol. 238^{v}-248^{v}) Epitaphium Nepotiani presb. ad Heliodorum episcopum avunculum eius = *BHL.* 6057.

CODEX 306

Membraneus, foliorum A et sign. 276 (0^{m},268×0,172), exaratus saec. XV.

Fol. 276^{v} : *Magistri Bernardi B'oqua capellani R^{mi} domni Bononiensis pro sicuritate.*

Insunt S. Cypriani opera, et praeterea :

1. (Fol. 256^{v}-263^{v}) Vita S. Cypriani = *BHL.* 2041.

> Reliquis omissis, des. *nemo non noverat. Currebant undique versum omnes ad spectaculum, nobis pro devotione fidei gloriosum, gentibus et dolentium* (= *P. L.*, c. 15 med.).

2. (Fol. 263^{v}-264^{v}) De martyrio eiusdem = cod. Vatic. 200^{2}.

CODEX 321

Chartaceus, foliorum A et sign. 601 (0^{m},308×0,201), exaratus saec. XVI.

Fol. A : *Ex codicibus Ioannis Angeli ducis ab Altaemps.*

Insunt S. Petri Damiani opera, inter quae :

1. (Fol. 205-208^{v}) Epistola Alexandro papae missa de vita Rodulphi Eugubini ep. = *BHL.* 7282.

2. (Fol. 208^{v}-219^{v}) Vita venerabilis viri Dominici Loricati = *BHL.* 2239.

CODEX 329

Membraneus, foliorum nunc 337 (0^{m},274×0,195), paginis bipartitis vel etiam quadripartitis (fol. 336^{v}-337^{v}) exaratus saec. XII.

(Fol. 314^{v}-320^{v}) Vita S. Benedicti ab. edita a beato papa Gregorio = *BHL.* 1102.

CODEX 331

Membraneus, foliorum 276 (0^{m},332×0,196), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Inest *Legenda aurea.*

CODEX 339

OTTOB. 339.

Membraneus, foliorum 196 (0^{m},295×0,175), exaratus variis manibus saec. XI et XII. Primus quaternio (nunc folia 1-5, nam perierunt duo folia post fol. 3 et unum post fol. 5), etsi postea codici additus est, et ipse descriptus est variis manibus saec. XI. Ultima folia temporis iniurias passa sunt atque folia 195 et 196 vix non perierunt.

Erat olim monasterii Sancti Iohannis de Acereta, ut ostendit A. GAUDENZI, in *Studi medievali*, t. III, 2 (1909), p. 303-4; postea fuit ex codicibus Ioannis Angeli ducis ab Altemps.

1. (Fol. 3-3^{v}) In visione S. Iohannis evangelistae. Lectio ad nocturnum.

Fragmentum Passionis *BHL.* 4321. — Deest prologus. — Des. mutila : *Tunc praecepit eum in exilium duci in insula quae dicitur*|

2. (Fol. 4-4^{v}) Exametralis micrologia venerabilis vitae B. Petri Damiani cardinalis episcopi civitatis Ostiae.

Ed. ex hoc codice GAUDENZI, l. c., p. 308-10.

3. (Fol. 4^{v}-5^{v}) Oratio pro eo *(i. e. pro Petro Damiano)* ad S. Mariam Dei genitricem et semper virginem.

Ed. ex hoc codice GAUDENZI, l. c., p. 310-11.

4. (Fol. 6) <Carmina de S. Romualdo>.

Ed. ex hoc codice GAUDENZI, l. c., p. 307-8.

CODEX 340

Membraneus, foliorum 168 (circ. 0^{m},305 × 0,212), exaratus variis manibus saec. XII.

Fol. 1, manu saec. XIV : *Insule filiorum Manfredi.*

Erat olim ex codicibus Ioannis Angeli ducis ab Altemps.

(Fol. 1-168) Vita B. Gregorii romani pontificis = *BHL.* 3642, 3641.

CODEX 407

Chartaceus, foliorum sign. 16 (0^{m},218 × 0,145), exaratus saec. XV.

Erat olim ex codicibus Ioannis Angeli ducis ab Altemps.

1. (Fol. 12-14^{v}) Vita beatissimi Symeonis prophetae, sacerdotis templi Iudaeorum, qui dixit " Nunc dimittis servum tuum, Domine „ etc., quando gloriosa Virgo Maria sibi praesentavit filium in templo in purificatione eius. Qui ad eum devote profundit preces, optinet quod petit. Suis meritis oppressos liberat, dis-

OTTOB. 407. cordiam inter virum et uxorem sedat, optata ministrat, liberos dat, navigantes salvat.

Inc. *In annalibus Iudaeorum hebraeorum dicitur quod vir quidam erat in Hierusalem de genere sacerdotali, nomine Iustus, qui in aetate viginti quattuor annorum de stirpe propria duxit uxorem, nomine Iustam* — Des. *Sacerdotes autem templi, eius sanctitatem considerantes, corpus eius ante portam templi sepelierunt.*

2. (Fol. 14v-16.) Quaedam eius miracula.

Inc. *Opinio quorundam Hebraeorum fuit quod sanctus Symeon ex uxore duos filios generavit et postea ivit ad desertum* — Des. *De Symeone isto legitur quod brachia sua, quae meruerunt portare filium Dei, inventa sunt per magnum tempus sincera sine putredine. Amen.*

CODEX 437

Chartaceus foliorum A et sign. 176 (0m,281×0,200), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

Fuit olim ex codicibus Ioannis Angeli ducis ab Altemps.

Fol. 3 manu saec. XVI : *Ad usum Fratris Antonii Nibbia Novs*. Fol. 10v, eadem manu : *Frater Antonius Novariensis*.

Fol. 176 : *Explicit primum volumen de vita B. Mariae, continens in se tres libros Sequitur 2m volumen, continens in se tres alios libros, quorum primus liber incipit a fructu 37 tractante qualiter beata Maria fugit cum puero Iesu in Egiptum.*

Totum volumen (1-176) implet pars prior operis Bartholomaei de Rinonico de Pisis Ord. Min. (cf. fol. 3 et 10v) de vita B. V. Mariae.

Inc. prol. *Quoniam ad oblectamentum legentium* — Inc. liber I : *Ego ex ore Altissimi prodii...*

CODEX 441

Membraneus, foliorum 28 (0m,275 × 0,190), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 1-7) Passio S. Agnetis = *BHL.* 156. Ian. 21.

2. (Fol. 7-8v) Miraculum (eiusdem).

Vid. appendicem XVII.

3. (Fol. 8v-17v) Vita B. Constantiae virginis, edita a Nicolao Maniacotia clerico tituli Sancti Laurentii in Damaso rogato Agnetis a Pinea = cod. Vatic. 1196[25].

Inc. *Cum michi referres, Agnes agni famula...*

4. (Fol. 18-25v) <Sermo in laudem S. Constantiae>.

Inc. *Intactum et sacrum virginitatis pudorem quis attactus contagione digne vel audeat vel valeat commendare* — Des. *ut alliceretur specie tantae formositatis regina deformitatis.*

5. (Fol. 25^{v}-28) Sermo in honorem B. Agnetis virg. = *BHL.* 158 a. Оттов. 441.

CODEX 460

Chartaceus, foliorum A et sign. 345, variae formae (max. 0^{m},315×0,210). Constat simul compactis aliquot codicillis exaratis saec. XVI/XVII.

Erat olim ex codicibus Ioannis Angeli ducis ab Altemps.

Inest (fol. 237-283) inquisitio de vita et miraculis B. Laurentii Sublacensis (*BHL.* 4792).

CODEX 480

Membraneus, foliorum 87 (0^{m},375×0,240), exaratus saec. XIV.

Totum implet Iohannis Andreae opus quod est inscriptum *Hieronymianum*, de quo ad *BHL.* 3876.

CODEX 485

Chartaceus, foliorum sign. 382 (0^{m},330×0,236), exaratus saec. XVII.

Erat olim Altempsianus.

Insunt S. Ennodii opera exscripta ex codice Vaticano 3803, atque inter haec :

1. (Fol. 1-5) Dictio in natali Laurentii Mediolanensis ep. = *BHL.* 4751.

2. (Fol. 45^{v}-50) Dictio quae habita est in natali sancti ac beatissimi papae Epifani in annum tricesimum sacerdotii = *BHL.* 2571.

3. (Fol. 102-138^{v}) Vita beatissimi Epifanii = *BHL.* 2570.

4. (Fol. 216-224) Vita B. Antonii = *BHL.* 584.

5. (Fol. 350-355^{v}) <Ennodii eucharisticum de vita sua> = *BHL.* 2554.

CODEX 503

Membraneus, foliorum sign. 37 (0^{m},176×0,111), exaratus saec. XV.

Erat olim Altempsianus.

(Fol. 2-37^{v}) Vita venerabilis Paulae, matronae Romanae nobilissimae, edita a S. Hieronymo = *BHL.* 6548.

CODEX 515

Membraneus, foliorum 146 (0^{m},149×0,110), exaratus anno 1446. Fol. 146 subiunxit librarius : *Per me Raynaldum de Herderis scriptum fuit anno XLVI.*

OTTOB. 515. Erat olim Altempsianus.

Insunt (fol. 2-68^v, 68^v-82, 82-146) tres epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL*. 3866-3868.

CODEX 537

Membraneus, foliorum A et sign. 31 (0^m,183×0,130), exaratus variis manibus saec. XIV.
Erat olim Altempsianus.

1. (Fol. 1-10^v) Vita et obitus beati viri Guntheri, olim langravii Tunringiae et Assyae, inventa in vita B. Gothardi conf. et ep. Hyldeshamensis = *BHL*. 3714.

2. (Fol. 10^v-25) <Miracula B. Guntheri> = *BHL*. 3715.

3. (Fol. 25-25^v) <Annotatio de B. Gunthero> = *BHL*. 3716.

4. (Fol. 25^v-29) <Miracula B. Guntheri> = *BHL*. 3717.

5. (Fol. 29-31) <Miracula B. Guntheri> = *BHL*. 3715, num. 21-23.

Iam scripta erant supra manu antiquiore (fol. 23-24^v).

CODEX 540

Membraneus, foliorum 155 (0^m,171×0,123), exaratus saec. XV in.
Erat olim Altempsianus.
Insunt Dialogi Gregorii Magni et

(Fol. 145^v-155^v) <Vita S. Macarii Romani> = *BHL*. 5104.

CODEX 553

Membraneus, foliorum 191 (0,139×0,105), exaratus saec. XIV/XV.
Erat olim *Collegii Romani Societatis Iesu* (fol. 1).

(Fol. 1-191^v) Legenda B. Francisci composita a fratre Bonaventura de Balneo Regio = *BHL*. 3107, 3109.

CODEX 558

Membraneus, foliorum A, B et sign. 138 (0^m,178×0,124), exaratus saec. XV a quodam Antonio F. (fol. 138^v).

Insunt (fol. 1-72, 72-84, 84-138^v) tres epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL*. 3866-3868.

CODEX 603

Membraneus, foliorum 50 (0^m,309×0,209), exaratus saec. XIV.

Fuit olim Reginae Sueciae. Fol. 1 : *Bourdelot* et *Volumen LXXVII non Petavianum. 1676.* OTTOB. 603.

1. (Fol. 1-13) Vita sancti ac beatissimi patris nostri Martini ep. et conf. = *BHL.* 5610.

2. (Fol. 13-17^{v}) (Epistulae Sulpicii Severi de S. Martino) = *BHL.* 5611-5613.

3. (Fol. 17^{v}-19^{v}) (Narrationes Gregorii Turonensis de S. Martino) = *BHL.* 5619-5622.

4. (Fol. 19^{v}-46^{v}) (Dialogi Sulpicii Severi de S. Martino) = *BHL.* 5614-5616.

5. (Fol. 46^{v}-47) Sermo quando corpus B. Martini translatum est = *BHL.* 5623.

6. (Fol. 47-49) Omelia magistri Albini de vita et virtutibus S. Martini Turonensis ep. = *BHL.* 5625.

7. (Fol. 49-50^{v}) Vita B. Brictii ep. = *BHL.* 1452.

CODEX 637

Foliorum 76. Constat simul compactis aliquot codicillis, aliis chartaceis, aliis membraneis, variae formae, exaratis saec. XV.

I. Folia 1-46 (0^{m},293×0,205) continent (fol. 1-17, 17-20, 22-45^{v}) tres epistulas spurias de S. Hieronymo *BHL.* 3866-3868.

CODEX 687

Membraneus, foliorum 39 formae non omnino eiusdem (max. 0^{m},245×0,180). Constat simul conglutinatis aliquot codicillis exaratis saec. X-XIII.

Erat olim in bibliotheca Reginae Sueciae signatus 1649.

(Fol. 13-13^{v}, saec. XIII) <Laudatio Laurentii ep. Mediolanensis>.

Ex *BHL.* 4751. Ed. ex hoc codice vel ex simillimo apud MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.*, t. V, col. 61-62 *(Usu rerum venit... venena respuisti)*.

CODEX 702

Chartaceus, foliorum sign. 61 (0^{m},208×0,154), exaratus variis manibus saec. XV extr.

Insunt officia quaedam liturgica, inter quae

1. (Fol. 23-31) Ad R^{mum} in Christo patrem D. P. Mendozam cardinalem hispanum, Tolletanum archiepiscopum, B. Eugenii historia.

OTTOB. 702. Novem lectiones de vita et miraculis. — Inc prol. *Historiam beatissimi Eugenii martyris, primi presulis Tolletani, praedecesoris tui, reverendissime pater et domine illustrissime, instaurare tuo iussu dignum existimavi. Quippe quae neque eloquio neque dispositione grata legentibus* — Inc. *Cum Dionysius, Ariopago dimisso, beatorum Petri et Pauli visendi desiderio flagraret, Romam venit*—Des. *tali semper pastore laetetur, qui pro nobis perpetuus intercessor exsistat apud eum qui cum Patre... Amen.*

2. (Fol. 34-41^{v}) Historia B. Leocadiae.

Lectiones novem de vita S Leocadiae et (lect. IX) de S. Leocadia apparente S. Hildefonso. — Inc. *Evangelicae praedicationis caelestis doctrina post apostolorum Spiritu sancto illustrata corda* — Des. *Sic virgo caeli palatia ascendit, corpore per aera disoluto, quod angelico ministerio conditum fuerat. Haec habui quae dicerem de laudibus virginis Leocadiae, ad laudem... Amen.*

3. (Fol-43-44^{v}) <Vita S. Iuliani ep. Toletani > = *BHL.* 4554.

4. (Fol. 45^{v}-57^{v}) <Vita S. Hildefonsi ep. Toletani>.

Lectiones in die festo et per octavas. — Inc. *Christiani nominis toto orbe propagato cultu, apud Toletum Hispaniae citerioris urbem regiam et loci natura munitissimam, ubi regum Gothorum sedes frequentior erat, et regis Resciswidi christianissimi temporibus ac Eugenio tertio eius urbis sedente antistite, Stephanus et Lucia illustri familia cives erant* — Des. *et iuxta sepulcrum Leocadiae virginis et martyris sepulturae corpus eius mandatur. Ad eius postea sepulcrum multa miracula claruerunt, anima eius beatissima caelos migrante, ubi cum Christo regnat in saecula saeculorum... Amen.*

CODEX 757

Chartaceus, foliorum A, sign. 170 et B, formae non omnino eiusdem (max. 0^{m},275×0,205), exaratus saec. XV in. (fol. 141-158) et variis manibus saec. XVI. Fuit olim Altempsianus.

1. (Fol. 141-142) Epistola S. Hylarii.

P. L., t. X, col. 549-52.

2. (Fol. 143-147) <Vita S. Hilarii ep. Pictavensis> = *BHL.* 3886.

3. (Fol. 147-147^{v}) < Miraculum S. Hilarii> = *BHL.* 3893.

4. (Fol. 147^{v}-152^{v}) <Miracula S. Hilarii> = *BHL.* 3887.

5. (Fol. 152^{v}-153) <Sermo in festivitate S. Hilarii>.

De quo *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 196[9].

6. (Fol. 153-153^{v}) <Rhythmus de S. Hilario> = CHEVALIER, *Repert. hymn.* 15342.

7. (Fol. 153v-155) <Laudatio S. Hilarii> Ottob. 757.

Cuius pars praecipua ed. *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 258-60.

8. (Fol. 155v-156) Gregorius Turonensis = *BHL.* 3892

9. (Fol. 156-156v) De rege Francorum Philippo = *BHL.* 3908.

CODEX 773

Chartaceus, foliorum 306 (0m,209 × 0,212), paginis bipartitis exaratus saec. XV.

1. (Fol. 243-297) <Vita B. Mariae Virginis>

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 172 ; *Anal. Boll.*, t. XX, p. 373, cod. 355[2].

2. (Fol. 297v-306) <Tractatus de S. Iohanne evangelista>

De quo *Anal. Boll.*, t. XX, p. 375, cod. 387[2].

Inc. prol. *Completo diligenter ex dictis sanctorum patrum pro modulo virium nostrarum, auxiliante Domino, tractatu diffusiore de beatissima virgine Dei genitrice* — Inc. *Beatus Iohannes evangelista virgo est a Domino electus* — Des. *per vos exaltet ad paternae gloriae paternitatem* (immo *claritatem*).

CODEX 787

Chartaceus, foliorum 60 (0m,283 × 0,202), exaratus saec. XVI.
Erat olim Altempsianus.

(Fol. 3-55v) Liber de vita et miraculis B. Urbani papae quinti = *BHL.* 8397.

CODEX 811

Foliorum A et sign. 1-167 (circ. 0m,21 × 0,15). Constat simul compactis aliquot codicillis, aliis membraneis, aliis chartaceis, exaratis saec. XI-XV.

Erat olim Reginae Sueciae sign. 1807, antea autem Petavii signatus V. 53. Fol. 1: οἷς ἀτυχῶ λίαν εὐτυχῶ.

Folia 104-111 (0m,212 × 0,146) exarata saec. XI. Pridem fuisse videntur Sancti Medardi Suessionensis.

1. (Fol. 104-109v) De adventu et susceptione corporum ss. mm. Tyburtii, Marcelini et Petri, Marcelliani et Marci, Proti et Iacincti, Marii et Marthae, Audifax et Abacuc, Abdonis et Sennis = *BHL.* 8286. Iul. 14.

2. (Fol. 109v-111v) Venerabilis memoria beatissimi ac patroni nostri Gildardi Rotomagensis archiep, = *BHL.* 3539.

Reliquis perditis, des. mutila : *ac non multo post defonto Remorum archiepiscopo*| (= *Anal. Boll.*, p. 396, l. 30).

OTTOB. 862.

CODEX 862

Membraneus, foliorum A, B et sign. 117 (0m,231×0,157), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Fol. A, saec. XV : *Iste liber est fratris Willelmi Picwurth ordinis Praedicatorum, quem propria manu scripsit quando erat studens in conventu Londoniarum...;* infra ibidem, alia manu saec. XV : *Frater Willelmus Pykworth provincialis Anglie,* et iterum alia : *Frater Symon Lacy est bonus puer, quem Deus amat.* De Willelmo Pickworth cf. *Anal. Boll.*, t. XXIX, p. 38.

1. (Fol. 49-87) Originalia sanctorum.

Sunt hae sententiae secundum certa capita ordinatae (inc. ab *Abstinentia,* des. cum *Ypocrisi,* observato ordine alphabeti) eaeque excerptae ex sanctorum non Vitis, sed operibus sive scriptis.

2. (Fol. 95-117) Narrationes. Gesta sanctorum.

Prologus. *Antiquorum patrum exemplo didici nonnullos ad virtutem inductos fuisse narrationibus edificativis et exemplis. Unde ad proximorum instructionem narrationes seu gesta exemplaria per ordinem alphabeti de diversis hic recollegi, per que monita vitam et acta dirigant ad omnipotentis Dei laudem et honorem* — Inc. ABBAS *non debet esse nimis rigidus. Anselmus...*

CODEX 870 II

Chartaceus, foliorum nunc sign. 179-361 variae formae (max. 0m,216×0,168), exaratus saec. XVI.

Erat olim Altempsianus.

1. (Fol. 261-267v, olim 191-197v) <Passio S. Cypriani> = *BHL.* 2041.

Foliis perditis, inc. mutila : *respublica ac destituta patria sentiret. Sed viderit saeculum...* (= *P. L.,* c. 11 sub in.).

2. (Fol. 325-339v, olim 328-343v) Vita vel obitus S. Laurentii Sipontini ep. = *BHL.* 4790.

CODEX 903

Chartaceus, foliorum sign. 103 (0m,235×0,166), exaratus variis manibus saec. XV.

Erat olim Altempsianus.

1. (Fol. 1-12) In festo S. Antonii.

Epitome, quae inc. (sine prologo) ut *BHL.* 587, pars I, et des. *fide perfecta coepit credere Christo. Clericus quidam miraculorum inquisitionem irridens gravissima passione percutitur ; qui tandem ad beatum Antonium voto facto sanatus, sanctitatis illius professor ipse in se experientia doctus efficitur* (= *BHL.* 592, num. 45 extr.).

2. (Fol. 12v-19) Legenda S. Lodovici ep. et conf. sub bulla papae et canonizatio = *BHL*. 5054. OTTOB. 903.

3. (Fol. 20-33v) Maffei Vegii Laudensis de vita et obitu B. Bernardini = *BHL*. 1189.

Reliquis omissis, des. *volentibus mandantibusque maioribus suis, ad instruendas utique alias civitates, ut Spiritus eum ducebat, se accinxit. Deo gratias* (=*Act. SS.*, num. 18 extr.).

4. (Fol. 36v-62v) Legenda S. Clarae virg. = *BHL*. 1815.

Deest prologus.

5. (Fol. 63-77v) Passio SS. Fratrum Minorum Berardi, Petri, Adiuti, Accursi et Othonis in Marrochio martyrizatorum = *BHL*. 1169.

6. (Fol. 77v-83v) Passio SS. Fratrum Minorum Thomae de Tollentino et aliorum, extracta ex epistolis fratrum Iordani et Francisci Ordinis Praedicatorum per fratrem Petrum de Turri vicarium Orientis = *BHL*. 8267.

Omissis ultimis verbis, des. *ex tunc nihil fuit inventum.*

7. (Fol. 83v-87v, 94-97) Passio Fratris Petri de Senis ex epistola Fratris Iordani.

Ed. *Analecta Franciscana*, t. III, p. 604-13. — Des. *et bibentes ab infirmitatibus suis liberantur.*

8. (Fol. 97-99v) Passio SS. Fratrum Danielis, Agnelli, Samuelis, Domuli, Leonis, Nicholai et Ugolini Ordinis Fratrum Minorum, qui passi sunt apud Septam civitatem Marrochiorum anno Domini M. CC. XXVII. = *BHL*. 2094.

CODEX 921

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 99 (0^m,271×0,198), exaratus saec. XVI. Erat olim Altempsianus.

(Fol. 1-99) Turpinus archiepiscopus Remensis de gestis Caroli Magni = *BHL*. 1589-1594, 1596, 1597, 4074.

CODEX 940

Chartaceus, foliorum 200 (0^m,272×0,195), exaratus saec. XVII in.

Erat olim Altempsianus, et quidem " unus ex codicibus bibliothecae Altempsianae a Paulo Quinto manu regia excerptis, nunc vero a Ioanne Angelo ab Altaemps duce propriis sumptibus fidelissime ex suis originalibus transsumptus, ut bibliotheca praedicta tanto honore iam decorata non careret „ (fol. 1).

OTTOB. 940. (Fol. 2-200^v) Libellus beatae dominae Dorotheae et exortationis ad canonizationem = *BHL.* 2328.

CODEX 942

Chartaceus, foliorum sign. 180 (0^m,273×0,200), exaratus saec. XVII in.

Erat olim Altempsianus, et quidem "unus ex codicibus ... exceptis, nunc vero..." ut supra ad cod. 940.

1. (Fol. 1bis-125) Liber Iheroticon (*corr.* Ieronticon) de octo principalibus vitiis, in latinum de graeco translatum a B. Pascasio.

Praemisso prologo libelli *BHL.* 6531, sequuntur capita 100, quorum primum constat his: *BHL.* 6531, c. 1, § 1; *BHL.* 6527, lib. x, § 65 secundum aliam tamen recensionem (Inc. *Duo similiter fratres ad abbatem Pammo venerunt, ex quibus unus ait...*), demum *BHL.* 6525, c. 45; — ultimum vero totum constat ex *BHL.* 6535, c. 109, at illo in epitomen contracto. Ex quibus satis liquet librum hunc e variis libris de Vitis patrum esse compositum.

2. (Fol. 135-155^v) Sententiae patrum Aegyptiorum, quas de graeco in latinum transtulit Martinus Dumensis episcopus = *BHL.* 6535.

Quibusdam omissis, v. gr. cap. 109 (cf. ad **1**).

3. (Fol. 156-180) Liber secundus de vitis patrum contra originem ire praefatis.

Inc. *Iam dudum animis nostris insedit, dilectissimi fratres, monachorum singularis vitae propositum declarare atque omnium meritorum praeconia recensere, quo et ipsi malorum studio in melius crescant et aliis forma sint exemplum.*

Quidam frater... (= *BHL.* 6527, lib. v, § 18...) — Ultimum autem caput est: *Debet homo cor contritum et humiliatum habere. Non debet homo vitia aliena audire vel quaerere; et si audieris de aliquo qui inique agit, dic: "Nunquid iudex eorum sum? Homo sum „peccator. Quid mihi et vita aliorum?" Haec omnia qui observat, operarius est universae iustitiae sub gratia domini nostri Iesu Christi.*

4. (Fol. 180-180^v) De B. Effrem.

Alia recensio narrationis *BHL.* 6527, lib. x, § 21. Inc. *Cum transisset beatus Effrem, quaedam meretrix...*

Fol. 180^v: *Explicit liber de vitis patrum.*

CODEX 944

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 91 (0,273×0,200), exaratus saec. XVII in.

Erat hic Altempsianus et quidem (cf. fol. B, 1 et 91) unus ex codicibus centum bibliothecae Altempsianae etc. ut ad cod. 942.

(Fol. 61ᵛ-91) De Gallia dominatione *(immo* De gallica profectione) Petri Damiani et eius ultramontano itinere = *BHL.* 6708. Оттов. 944.

CODEX 954

Chartaceus, foliorum A et sign. 89 (0ᵐ,273×0,203), exaratus saec. XVII in. Erat olim Altempsianus, et quidem unus ex codicibus centum bibliothecae Altempsianae etc. vix non ut supra ad cod. 940 (fol. A et fol. 1, 89ᵛ).

(Fol. 1-89ᵛ) Iacobi S. Georgii ad Velum aureum diaconi cardinalis (opus metricum de S. Petro Caelestino) = *BHL.* 6746-6749.

Desunt in *BHL.* 6746 epistula et versus auctoris de se ipso.— Reliquis omissis, des. *BHL.* 6749 : *Assumpsi narrare sacrum super aethera Petri* (=*Act. SS.*, p. 482 B, vers. 251). — Prologus *BHL.* 6749 et prologi I et II *BHL.* 6746 exscripti sunt fol. 74-89, cum superius praetermissi essent.

CODEX 992

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 1-269, 280 (0ᵐ,296×0,216), exaratus saec. XVI a Raphaele Volaterrano de Maffeis. Cuius pronepos Paulus Maffeus volumen hoc dono dedit Alexandro papae VIII.

1. (Fol. 228-232) Vita B. Humilianae.

Inc. prol. *Raphael Volaterranus venerabili F. Andreae, Andreae filio, Florentino, ordinis observantiae Minorum professori, salutem in Domino. Humilianae viduae vitam a F. Vito Cortonense, tui ordinis olim viro, qui beati Francisci temporibus fuit, oratione potius longa quam decenti aut stilo virtutibus eius pari conscriptam mihi nuper misisti, rogans pariter ut lectione comodiore, quantum fas esset, interpolarem* — Inc. *Igitur Humiliana virgo Florentina patre Oliverio e familia Circorum admodum honesta* — Des. *Unde ob vitae labores pro Domino toleratos iure posset martyribus comparari, gratia tamen ac benignitate domini nostri Iesu Christi, cui honor...*

2. (Fol. 250ᵛ-251ᵛ) Vita B. Zenobii Florentini.

Auctore eodem. — Inc. *Zenobius, patria Florentinus, ex vetusta et nobili Hieronymorum prosapia natus est* — Des. *et nullas hostium metuunt impugnationes, gratia ac benignitate domini nostri Iesu Christi, cui honos...*

CODEX 1033

Constat tum libro typis impresso (fol. 115 sqq.), tum codice foliorum 113 (0ᵐ,212 ×0,139) exarato variis manibus saec. XV.

Erat olim Reginae Sueciae et quidem *Volumen CCLXXVI non Petavianum. 1656* (fol. 1), prius autem *A. decani Xanctensis* (fol. 1 et 115).

OTTOB. 1033. **1.** (Fol. 1-62) <De sanctitate meritorum et gloria miraculorum B. Karoli Magni> = *BHL.* 1604.

2. (Fol. 62-105) Gesta B. Karoli in Hispania = *BHL.* 1590-1594, 1596.

CODEX 1153

Chartaceus, foliorum A (membr.) et sign. 232 (0m,298×0,205), exaratus saec. XV.

Erat olim Altempsianus.

Insunt Hieronymi Guarini et aliorum opera, inter quae :

(Fol. 14v-15v) Vita B. Lazari urbis Betaniae civis.

Inc. *Lazarus autem civis nobilissimus urbis Betaniae, qui et meruit a Domino Iesu Christo resuscitari, fuit corpore decorus, facie serena et longa per palmum cum dimidio, barba prolixa per pedem, nasu longo per digitum, fronte lata per pedem... Miles, comes et baro valde nobilissimus fuit... Cibus autem Lazari semper erat quinta pars vitulae, tertia pars arietis aut pavones duo...* — Des. *et nichil ex eo remansit nisi indumenta eius. Passus est autem beatissimus pontifex Lazarus in civitate Marsiliae die XVII mensis decembris.*

CODEX 1253

Membraneus, foliorum A et sign. 181 (0m,290×0,207), exaratus saec. XV a quodam B. Castanea (fol. 181v).

Erat olim Altempsianus.

Insunt Maffaei Vegii opera, inter quae :

1. (Fol. 52-61v) Mafei Vegii Laudensis de vita et officio B. Augustini liber.

Officium in quo nulla narratio hagiographica. Ultimis verbis subiuncta est haec rubrica : *Fabriani.* Lectiones ex operibus Augustini et ex homilia sunt desumptae.

2. (Fol. 62-76v) Mafei Vegii Laudensis de vita et officio B. Monicae liber = cod. Vatic. 5860[1].

3. (Fol. 77-85v) Mafei Vegii Laudensis de vita et obitu atque officio B. Nicolai Tollentinatis liber.

Officium, cui subiuncta est rubrica (fol. 86v) : *Romae apud Sanctum Petrum.*

Lectiones in die festo (fol. 78-82v) et per hebdomadam (fol. 83v-85v) desumptae sunt " ex historia S. Nicolai ". Inc. *Nicolaus ex Piceno ortus fuit, ex oppido quod Sancti Angeli vocatum est sub Firmana civitate. Habuit patrem Compagnonum, matrem vero Amatam* —

Des. *qui est magnus et potens et admirabilis per omnia saecula saeculorum.* OTTOB. 1253.

4. (Fol. 86-119) De vita et obitu B. Monicae ex verbis S. Augustini = cod. Vatic. 5860[2].

Sequitur rubrica (fol. 119): *Romae apud Sanctum Petrum.*

5. (Fol. 119ᵛ-141) Mafei Vegii Laudensis de vita et obitu Caelestini quinti = *BHL.* 6752.

Subiunctum est: *Romae apud Sanctum Petrum IV non. maii M.CCCC.XL V°.*

6. (Fol. 141-181ᵛ) Mafei Vegii Laudensis de vita, obitu atque officio B. Bernardini.

Officium, in quo legitur:

7. (Fol. 142ᵛ-181ᵛ) Vita B. Bernardini = *BHL.* 1189.

Des. *curat ope,* addita rubrica: *Romae apud Sanctum Petrum kal. iunii M. CCCC. LIII°.*

CODEX 1720

Chartaceus, foliorum 60 (0ᵐ,311×0,216), exaratus saec. XVI.

Erat olim Altempsianus.

(Fol. 22ᵛ-42) De ortu, vita[e] et obitu sanctorum patrum qui in veteri e<t> novo testamento virtutibus claruerunt liber = *BHL.* 6544.

CODEX 1737

Membraneus, foliorum A et sign. 143 (0ᵐ,276×0,179), exaratus saec. XII.

Erat olim *Liber Sancte Marie de Turpenaio* (fol. 143, manu saec. XIII). Vid. etiam fol. 1: *Iste liber est de Turpiniaco, comodatus domino archiepiscopo Turonensi die XII iullii M. IIIIc XL VII, de quo abbas et conventus habent litteram;* cf. fol. 141ᵛ.

Fuit postea, ut videtur, Reginae Sueciae signatus 1482 et 584.

(Fol. 112-142) Vita S. Antonii = *BHL.* 609.

Deest epilogus Evagrii.

CODEX 1939

Membraneus, foliorum 116 (0ᵐ,290×0,195), exaratus manu beneventana saec. XI extr.

Fol. 1, manu saec. XV: *Iste est liber sacri monasterii Casinensis, n° 812* deinde fuit Altempsianus.

(Fol. 116-116ᵛ, 115-115ᵛ, alia manu beneventana saec. XI extr.) <Vita S. Euphrasiae> = *BHL.* 2718.

OTTOB. 1939. Foliis perditis, inc. mutila : *Et actum est ut Eupraxia arras acciperet* (= *P. L.*, c. 4 sub init.)... et des. *abbatissae pronuntio. Dixitque Iulia : Etiam ut* (ibid., c. 15 med.).

CODEX 2371

Chartaceus, foliorum 81 (0^m,285×0,201), exaratus saec. XV.

Insunt **1.** (fol. 1-30, 30-37, 37-72) tres epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3866-3868, tum etiam **2.** (fol. 74-77^v) Vita S. Hieronymi *BHL.* 3869.

CODEX 2377

Chartaceus, foliorum A, B et sign. 266 (0^m,286×0,215), exaratus saec. XVI in. a Raphaele Maffeo Volaterrano.

1. (Fol. 255-255^v) Historia SS. Actineae et Graecinianae in senas lectiones diducta.

Inc. *Actineae et Graecinianae hodierna die memoriam quibus decet laudibus celebremus, eoque libentius quo patriam hanc nostram suo sanguine decoraverunt* — Des. *posteris occasio daretur.*

2. (Fol. 256^v-257^v) S. Victoris historia.

Inc. *Victor genere Mauritanus, nobili ortus prosapia, ab initio christianus* — Des. *ut non solum ipsius sancti, sed etiam pontificis optime de hac urbe meriti nobis in benedictione memoria foret.*

3. (Fol. 258-259) Historia S. Octaviani.

Inc. *Imperante in Oriente christianissimo principe Iustiniano* — Des. *ad eandem ut ille pervenire gloriam mereamur gratia ac benignitate domini nostri Iesu Christi, cui honor... Amen.*

4. (Fol. 259-260) Historia SS. Iusti et Clementis.

Inc. *Imperante siquidem in Oriente* etc. ut supra, **3.** — Des. *pristinum nomen recuperavit.*

5. (Fol. 260^v-261^v) <Historia SS. Actineae et Graecinianae>.

Inc. ut supra, **1.** — Des. *ut earum exemplum imitandi praestaretur occasio.*

6. (Fol. 264-266) Historia B. Zenobii in lectiones IX diducta = cod. 992[2].

CODEX 2516[1]

Foliorum 236. Constat simul compactis bene multis codicillis variae formae (max. 0^m,32×0,23), aliis chartaceis, aliis membraneis, exaratis saec. XIII-XVI.

Folia 39-43^v, chartacea, exarata saec. XV.

1. (Fol. 39-43^v) <Vita et Miracula S. Ludovici ep. Tolosani>.

Videtur esse scriptoris autographum. Foliis perditis, supersunt mira-

cula post mortem et ultima pars Vitae, quae inc. mutila : *virga sacrificium tetigit per ignitam orationem, et sic angelus iste alis caritatis omni flamma caelum ascendit per attrahentem dilectionem* — Des. Miracula : *salutem animarum pariter et corporum consequantur, gratiam in praesenti et gloriam optineant in futuro. Amen.* — Partem aliquam miraculorum ex hoc codice edidit Ios. Presutti, apud *Archivum Franciscanum historicum*, t. I (1908), p. 560-76. Ottob. 2516.

Folia 44-46, chartacea, exarata saec. XIV.

2. (Fol. 44-46v) <Recognitio facta anno 1313 processus canonizationis S. Thomae Herefordensis episcopi confecti anno 1307>.

Inc. *In nomine Domini. Amen. Anno Domini a nativitate ipsius millesimo trecentesimo XIIIo. ind. XI, die XI maii... reverendi patres et domini Dominus Nicolaus Dei gratia Ostiensis et Velletrensis episcopus, Berengarius tituli Sanctorum Nerei et Archilei, Raymundus tituli Sanctae Potentianae* — Reliquis omissis, des. mutila : *ad procedendum ulterius in negotio memorato.*

CODEX 2523

Chartaceus, foliorum sign. 107. Constat duobus codicibus exaratis saec. XV.

II. Folia 77-107 (0m,282×0,203).

(Fol. 85-88) Anselmus de conceptione B. Mariae matris Iesu Christi.

Ed. in *Legendae aureae* (ed. Graesse) appendice c. 189 (188), § 1-4.

CODEX 2595

Chartaceus, foliorum sign. 938 (0m,275×0,203), exaratus saec. XVIII.

Fuit aliquando Philippi de Stosch.

Inest (fol. 1-904v) Chronica Andreae de Redusiis de Quero, cancellarii communis Tarvisii, ab anno 1211 ad annum 1428, et praeterea

(Fol. 906-920v) Legenda gloriosissimi confessoris S. Prosdocimi, qui baptizavit Vitalianum regem Paduae et comitem Tarvisii, ex quo descenderunt domini de Colalto comites Tarvisii = *BHL.* 6961, 6960.

Omissis appendicibus, des. *mereamur cum illo vitam aeternam percipere. Amen.*

CODEX 3175

Chartaceus, foliorum sign. I-VIII et 1-264 (circ. 0m,325×0,225), exaratus variis manibus saec. XVII.

Fol. III : *Ex libris Cong. S. Mauri Romae.*

(Fol. III-VIIIv, 1-2) <Passio> S. Susannae = *BHL.* 7937.

Aug. 11.

VI. CODICES CAPPONIANI LATINI.

CODEX 116

Chartaceus, foliorum 101 [sign. 11-49, 49^{1}-49^{8}, 50, 61-113] (0^{m},143×0,105), exaratus variis manibus saec. XV et XVI.

1. (Fol. sign. 73-74^{v}, saec. XV) De vita B. Mariae Virginis.

Inc. *Circa virginem vero ex qua incarnatio facta fuit meditare possumus vitam ipsius. Unde scire debet quod, dum esset trium annorum, fuit a parentibus oblata in templo et ibi stetit usque ad quartum decimum annum. Quid aut<em> ibi fecerit, scire possumus ex revelationibus suis factis cuidam suae devotae, et creditur quod fuit sancta Helisabeth, cuius festum sollemniter celebremus* — Des. *Et haec sunt quae ante incarnationem Domini Iesu possumus meditari ipsa, et bene delecteris in eis toto affectu, ea memoriae commendando et opere imitando, quia devotissima sunt.*

2. (Fol. sign. 88-89, saec. XV) <Brevis chronica>.

Paucissimis indicatur annus mortis SS. Augustini, Hieronymi, Gregorii Magni, Bernardi Clarevallensis, Francisci Assisiensis, Antonii de Padua, Ludovici Tolosani.

3. (Fol. sign. 94^{v}-95^{v}, saec. XV) De S. Elisabet filia regis Ungariae, quomodo sibi revelatum fuit quod virgo Maria mater Dei assumpta fuit in caelum in anima et in corpore. M°.LXXXVIII.

Inc. *Fuit quaedam mulier, nomine Helisabet, Ungariae regis filia, cui quaedam revelatio de assumptione vel potius de resurrectione gloriosae Virginis Mariae est ostensa. Est autem senex* (immo *series*) *illius narrationis : In anno quo* etc. ut *BHL*. 5355 — Des. *ut ea laus amplificetur de bono in melius. Amen.*

4. (Fol. sign. 95^{v}-103, saec. XV) Visiones B. Helisabet filiae regis Ungariae. M.LXXXVIII.

Inc. *Una dierum cum beata Helisabet sponsum Christum in secreta oratione persistens mente devota et spiritu anxia quaereret, nec eum more solito inveniret* — Des. *Dicebatque se de omnibus tantam certitudinem habere quod vera essent, quod potius eligeret morte<m> quam de praedictis nul<l>um iudicium, quod vera fuerint, dubitaret.* Cf. *BHL*. 2514.

CODEX 185

Membraneus, foliorum 115 (0^{m},231×0,160), exaratus saec. XV.
Folium 1 a nebulone laceratum est.

(Fol. 1-115) Vita S. Bernardi ab. = *BHL*. 1217-1220.

VII. CODICES BURGHESIANI LATINI

CODEX 2

Membraneus, foliorum 141 (0^m,253×0,175), exaratus saec. XII extr.

(Fol. 71^v-103^v) Narratio Leontii ep. Neapoleos Cyprorum insulae de vita et actione sancti patris nostri Iohannis archiep. Alexandrini = *BHL.* 4388, 4389.

CODEX 3

Membraneus, foliorum 286 (0^m,270×0,195), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Praemisso kalendario (fol. 1-6^v), ex quo manifestum est codicem Cameraci vel certe pro Cameracensibus esse scriptum, inest (fol. 7^v-286^v) *Legenda aurea*. Ex indice (fol. 8-9) novimus olim ipsi Legendae subiuncta fuisse alia capita seu breves Vitas 31. Verum, foliis perditis, non solum periit haec appendix, sed et ipsa Legenda mutila desinit in paenultimo capite (de S. Pelagio papa).

CODEX 160

Membraneus, foliorum 212 (0^m,224×0,152), exaratus variis manibus saec. XII (folium 1^v suppletum est saec. XIV).

1. (Fol. 1^v-6) Vitae seu conversationes sanctorum patrum, et primo de vita B. Pauli monachi, quam B. Hieronymus scripsit = *BHL.* 6596.

2. (Fol. 6-8^v) Vita vel obitus beatissimi patris nostri Sabae = *BHL.* 7406. Dec. 5.

Deest prologus *(Quia mihi...)*, pro quo legitur quaedam praefatio, quae inc. *Sabas igitur ortus de civitate Mutalassis, quae ante quidem pro sua parvitate incognita...* et des. *Paucis denique transactis annis etiam ipsum relinquens ad Dominum se contulit* (= Vitae graecae c. 3 et prima verba c. 4). — Inc. Vita (in principio paucis iterum ex eodem c. 3 excerptis): *Beatissimus igitur Sabas ortus ex provincia Cappadociae fuit, natus vero in civitate quae Mutalassis dicitur. Parentes vero eius erant christianissimi necnon et nobilissimi. Crevit autem infans in omni perfectione. Nam cum iam praeelectus esset a Deo ex utero...* (= Vitae graecae c. 4). — Reliquis omissis, des. *mansitque cum eo, qui videlicet cum beatissimo abbate Theodosio per plures annos habitaverat* (= Vitae graecae c. 14 sub in.) Addidit librarius litteris rubris : *Deo gratias. Tertia pars est scripta ibi ; plus est in alio libro.*

BURGH. 160. **3.** (Fol. 9-68^{v}) Vitas patrum = *BHL.* 6525.

Deest prologus.

4. (Fol. 68^{v}-76 et 87^{v}-106) <Narrationes ex Vitis patrum> = *BHL.* 6526.

Continuo subiunctae sunt (fol. 106-107) narrationes *BHL.* 6527, l. I, § 10 (pars altera), § 19, § 22 (initium); lib. III, §§ 4, 7; lib. V, § 38.

Praeterea inter c. 10 et 11 libri *BHL.* 6526 inserta est:

5. (Fol. 76-87^{v}) Vita Maria peccatrice = *BHL.* 5417.

Des. ut in codice Vaticano 1193[36].

6. (Fol. 108-180^{v}) Liber de vita monachorum = *BHL.* 6524.

7. (Fol. 180^{v}-186) Vita S. Pauli monaci, qui primus heremita fuit = *BHL.* 6596.

Iam legebatur supra, **1**.

8. (Fol. 186-188^{v}) Passio S. Laurentii diaconi = *BHL.* 4753.

Inc. *Tempore illo milites Decii imperatoris tenentes...* (cf. *BHL.* 4756) — Reliquis omissis, des. *Beatus Laurentius dixit in illa hora: Domine Iesu Christe, Deus de Deo, miserere mei servo tuo*| (= MOMBRITIUS, fol. 51, col. 1 post med.).

9. Ex Vitis patrum pauca etiam exscripta sunt fol. 201-203 et 205^{v}-206, id est recensio quaedam narrationum *BHL.* 6527, lib. V, § 37, 38 et 27, quae verbis, non rebus, ab editis differt..

10. (Fol. 206-209^{v}) Passio ss. mm. Cosmae et Damiani = *BHL.* 1971. Sept. 28.

CODEX 202

Membraneus, foliorum 69 (0^{m},217×0,144), exaratus saec. XV.

Fol. 1^{v}: *Ex bibliotheca Iosephi Stephani episcopi Vestani 1586.* In charta postremae parti integumenti agglutinata: *Alvaro Diez tauaco henero 1584.*

1. (Fol. 2-19^{v}) Miracula B. Iacobi apostoli Zebedaei = *BHL.* 4072.

Deest epistula (sed vid. infra, fol. 56^{v}). Insunt capita 32. Prima 1-23 exhibent ipsum librum *BHL.* 4072, qui, omissa clausula *(Cessemus igitur...)*, des. *sanguinem reicit. A Domino factum est istud et est mirabile in oculis nostris* (cf. *Act. SS.*, num. 251 extr.). Sequuntur:

Cap. XXIIII. DE PUERO SUSCITATO. Inc. *Anno incarnationis dominicae M. C. LXIIII., ind. XII, epacta XXV,*

Est Deus in sanctis mirabilis egregiusque,
Mira potes solus quae facit Omnipotens...
Tum Clarii montis, Podii tum nobilis urbe
Sancti Florini medio nota sonat...

Cap. XXV. ALIUD MIRACULUM. Inc. *Miraculum Sancti Iacobi de facie torta filii vicecomitis, notum in terra Pictavorum.*

Est de iustitia omnis dolorum et ultio digna, Burgh. 202.
Sicut tota salus de pietate Dei...
Pluribus est notum castrum per nomen Arau,
Milia Pictavis stans duodena procul...
Cap. XXVI = *BHL*. 4073, c. 11.
Cap. XXVII = *BHL*. 4075.
Cap. XXVIII = *BHL*. 4064.
Cap. XXIX = *BHL*. 4062, 4063.
Cap. XXX = *BHL*. 4067.
Cap. XXXI = *BHL*. 4061.
Cap. XXXII = *BHL*. 4072 a; quod, reliquis omissis, des. *plebs Galleciana gaudens suscipit* (= *Anal. Boll.*, t. XX, p. 446, l. 27, 28).

2. (Fol. 20-41ᵛ) Liber de expedimento et conversione Yspaniae et Galleciae editus a B. Turpino archiep. Remensi ad Leoprandum = *BHL*. 1589, 1590, 1592-1594, 1596.

3. (Fol. 41-45ᵛ) Liber quintus de itinere B. Iacobi = *BHL*. 4073.

Multis omissis, des. in cap. De numero canonicorum: *rite pauperibus peregrinis Sancti Iacobi in hospitali* (Fita-Vinson, p. 61 med.).

Sequuntur alia ex magno opere Pseudo-Callisti excerpta:

(fol. 46-55ᵛ) Homilia B. Callisti in vigilia S. Iacobi (Inc. *Vigiliae noctis sacratissimae sollemnitatis...*)

(fol. 55ᵛ-56) Litterae eiusdem (Inc. *Quoniam in cunctis cosmi climatibus...*) = *BHL*. 4072 (epistula).

(fol. 56-60ᵛ) Sermo eiusdem in passione S. Iacobi (Inc. *Celebritatis sacratissimae, fratres...*)

(fol. 60ᵛ-66) Sermo eiusdem in passione S. Iacobi (Inc. *Spiritali igitur iocunditate, fratres, laetemur...*)

(fol. 66-69) Sermo in festo electionis et translationis S. Iacobi, 30 decembris (Inc. *Iacob placuit Deo... Sollemnia sacra praesentia electionis...*)

CODEX 297

Membraneus, foliorum 276 (circ. 0^m,330×0,235), paginis bipartitis exaratus saec. XIV. Verba libellorum nonnullis in locis a librario mutata sunt; quod semel monuisse satis erit.

Perierunt prima folia, et quidem ex numeris qui singulis Vitis appositi sunt constat periisse tres Vitas cum initio quartae.

1. (Fol. 1-10ᵛ) IV. Vita vel Actus S. Silvestri urbis Romae ep. = *BHL*. 7726-7730, 7733, 7735.

Foliis perditis, inc. mutila: *Si quis autem christianorum pro fide heredem fecisset ecclesiam...*

2. (Fol. 10ᵛ-19) V. Passio SS. Iuliani et Basilissae = *BHL*. 4529. Ian. 9.

3. (Fol. 19-19ᵛ) Passio S. Felicis presb. = *BHL*. 2885. Febr. 14.

Burgh. 297. **4.** (Fol. 19v-21v) Passio S. Marcelli papae et mart. = *BHL.* 5235.

5. (Fol. 21v-24) Passio ss. mm. Speusippi, Eleusippi et Meleusippi.

Passionis martyrum Lingonensium recensio ab editis aliquantum diversa. Inc. (sine prol.) ut *BHL.* 7829 — Des. *Turbon autem scribens victorias confitentium... non post multum tempus martyrium perpessus est. Passi sunt... Amen.*

6. (Fol. 24-33) VIII. Passio B. Sebastiani aliorumque multorum = *BHL.* 7543. Ian. 20.

7. (Fol. 33-35) IX. Passio S. Agnetis virg. et mart. edita a B. Ambrosio Mediolanensi ep. = *BHL.* 156.

8. (Fol. 35-37) X. Passio beatissimi Vincentii levitae et mart. = *BHL.* 8628-8630. Ian. 22.

9. (Fol. 37-38v) XI. Passio S. Polycarpi ep. Ian. 26.

Ex Eusebii-Rufini *Hist. eccl.*, lib. iv, c. 15. — Inc. *Ecclesia Dei...* — Des. *exemplis insignibus suscitentur.* Cf. *BHL.* 6875.

10. (Fol. 38v-41) XII. Passio S. Ignatii ep. et mart. = *BHL.* 4256. Febr. 1.

11. (Fol. 41-43) XIII. Passio B. Agathae virg. et mart. = *BHL.* 133. Febr. 5.

12. (Fol. 43-43v) XIV. Passio S. Valentini mart. = *BHL.* 8464.

Inc. *Tempore illo tenuit Claudius...*

13. (Fol. 43v-46) XV. Vita benignissimi Gregorii papae = *BHL.* 3639.

14. (Fol. 46-47) XVI. Vita clarissimi Ambrosii ep. et conf. = *BHL.* 377.

Deest prologus. — Reliquis omissis, des. *nisi etiam pro catholica fide cum plebe pariter acclamarent* (*P. L.*, c. 13 post med.).

15. (Fol. 47-48v) XVII. Passio SS. Felicis, Fortunati et Achillei = *BHL.* 2896. April. 23.

16. (Fol. 48v-51v) XVIII. Passio S. Georgii mart. = *BHL.* 3388. April. 23.

17. (Fol. 51v-52v) Miracula eiusdem B. Georgii martyris.

Adamnanus, *De locis sanctis* lib. iii, c. 4 (*P. L.*, t. LXXXVIII, col. 810-13) et Gregorius Turonensis, *In glor. mart.* c. 100 (*BHL.* 3397). — Mutato initio, inc. narratio Adamnani : *Arculfus* (cod. *Arculeus*) *episcopus sanctus, gente Gallus, qui pro Christi nomine grata sibi peregrinatione* [*v*]*indicta, diversorum et longe remotorum inspector factus est locorum, verax iudex et satis idoneus relator, inter*

plurima quae ex his narravit, etiam de confessore Georgio relationem intulit... BURGH. 297.

18. (Fol. 52ᵛ-53) XIX. Passio B. Marchi evang. = *BHL*. 5276. April. 25.

19. (Fol. 53ᵛ) XX. Passio S. Philippi apost. = *BHL*. 6814. Maii 1.

20. (Fol. 53ᵛ-54) <XXI>. Passio S. Iacobi apost., fratris Domini = *BHL*. 4093. Maii 1.

21. (Fol. 54-57) XXII. Passio S. Andeoli mart. = *BHL*. 423. Maii 1.

Deest prologus.

22. (Fol. 57-59ᵛ) XXIII. Passio SS. Alexandri, Eventii et Theodoli martyrum = *BHL*. 266.

23. (Fol. 59ᵛ-60) XXVIV. Passio S. Gordiani mart. = *BHL*.3612. Maii 10.

24. (Fol. 60-63ᵛ) XXV-XXVI. Passio ss. mm. Nerei et Achillei = *BHL*. 6058-6064. Maii 12.

Insunt ante singulas partes lemmata.

25. (Fol. 63ᵛ-64) XXVII. Passio S. Panchrasii mart. = *BHL*. 6420.

26. (Fol. 64-64ᵛ) XXVIII. Passio S. Domitillae et SS. Sulpicii et Serviliani martyrum = *BHL*. 6066.

27. (Fol. 64ᵛ-65) De obitu S. Potentianae = *BHL*. 6991.

28. (Fol. 65-66) XXIX. Passio ss. mm. Donatiani et Rogatiani = *BHL*. 2275. Maii 24.

29. (Fol. 66-71ᵛ) XXX. Passio S. Urbani papae = *BHL*. 8379-8381. Maii 25.

30. (Fol. 71ᵛ-72ᵛ) XXXI. Passio SS. Victoris et Coronae. Maii 14.

Inc. *In illis temporibus, quibus persecutio erat christianorum sub Antonino imperatore, comprehensus est sanctus Victor de Sicilia, cum esset miles, a Sebastiano duce Aegypti* — Des. *Populi autem circumstantes admirabantur de omnibus passionibus eius usque ad finem, et multi augmentati sunt in fide domini nostri Iesu Christi. Passus est autem sanctus Victor et beata Corona... Passi sunt autem in Thebaida apud Aegyptum contra civitatem quae dicitur Lyco.*

31. (Fol. 72ᵛ-73ᵛ) XXXII. Passio S. Reveriani ep. = *BHL*. 7200. Iun. 1.

32. (Fol. 73ᵛ-74ᵛ) XXXIII. Passio SS. Marcellini presbyteri et Petri exorcistae = *BHL*. 5230. Iun. 2.

Burgh. 297. **33.** (Fol. 74ᵛ-76) XXXIV. Passio SS. Primi et Feliciani mart. = *BHL*. 6922.

34. (Fol. 76-78ᵛ) XXXV. Passio S. Barnabae apost. = *BHL*. 984, 985.

Pars media conscripta est vix non ut in cod. Vaticano 1188[16].

35. (Fol. 78ᵛ-81) XXXVI. Passio ss. mm. Cirici et Iulitae matris eius = *BHL*. 1809. Iun. 16.

36. (Fol. 81-82) XXXVII. Passio ss. mm. Gervasii et Prothasii = *BHL*. 3514.

37. (Fol. 82-83ᵛ) XXXVIII. Passio ss. mm. Iohannis et Pauli = *BHL*. 3236, 3238. Iun. 26.

38. (Fol. 83ᵛ-86) XXXIX. Passio S. Yrenei ep. sociorumque eius.

Inc. *Duodecimus ab apostolis successit Eleutherius* — Des. ut *BHL*. 4457.

Constat duabus veluti partibus, in quarum priore (fol. 83ᵛ-85ᵛ) exscripti sunt loci permulti ex Eusebii-Rufini *Historia ecclesiastica*, lib. v, ab initio ad c. 9, et a c. 20 ad c. 28; inter quae inserta sunt (fol. 84ᵛ) quaedam excerpta ex S. Polycarpi epistula ad Philippenses et ex S. Ignatii epistulis ad Smyrnenses et ad Romanos ; subiuncta autem (fol. 85ᵛ) est brevis commemoratio de missis ab Irenaeo ad praedicandum Felice, Fortunato et Achilleo atque Ferreolo et Ferrucione. — Altera pars est ipsa narratio *BHL*. 4457.

39. (Fol. 86-89ᵛ) XL. Passio bb. apost. Petri et Pauli = *BHL*. 6657. Iun. 29.

40. (Fol. 89ᵛ-93) XLI. Passio vel actus vel vita B. Petri apostolorum principis a Lino Romano ep. conscripta = *BHL*. 6665.

Inc. (post prologum) : *Tempore Neronis caesaris surrexit...*

41. (Fol. 93-93ᵛ) XLII. Prologus in Passione beatissimi Pauli apost. = *BHL*. 6576.

42. (Fol. 93ᵛ-96) De martyrio B. Pauli apost. = *BHL*. 6570.

Inc. *Martyrium beati Pauli apostoli a Lino episcopo Romano graeca lingua conscriptum et ecclesiis orientalibus destinatum. Cum venissent...* Descriptum enim est, tamquam prima verba Passionis, solitum ipsius lemma.

43. (Fol. 96-97) XLIII. Passio ss. mm. Processi et Martiniani = *BHL*. 6947.

44. (Fol. 97-97ᵛ) XLIV. Passio septem fratrum filiorum S. Felicitatis = *BHL*. 2853. Iul. 12.

45. (Fol. 97ᵛ-99ᵛ) XLV. Passio S. Victoris Massiliensis cum sociis suis.

Inc. ut *BHL*. 8571. — Des. *ut omnis qui fide plena ac devotione*

advenerit, iuxta devotionis meritum virtutis deportet effectum. BURGH. 297. *Triumphavit autem sanctus Victor... Amen.*

46. (Fol. 99^{v}-100) XLVI. Relatio Pastoris de S. Praxede = *BHL.* 6920.

47. (Fol. 100-101) XLVII. Vita S. Mariae Magdalenae = *BHL.* 5439

Reliquis omissis, des. *et qui appropinquant pedibus eius, accipient de doctrina eius* (= FAILLON, col. 565 AB).

48. (Fol. 101-101^{v}) XLVIII. Transitus B. Mariae Magdalenae = *BHL.* 5443.

Deest pars media.

49. (Fol. 101^{v}-104^{v}) XLIX. Passio S. Apollinaris ep. = *BHL.* 623. Iul. 23.

50. (Fol. 104^{v}-106) XLVIII *bis*. Passio S. Iacobi apost., fratris Iohannis evang. = *BHL.* 4057. Iul. 25.

51. (Fol. 106-109^{v}) XLIX *bis*. Passio ss. mm. Septem Dormientium, quorum nomina hic habentur : Maximianus, Malcus, Martinianus, Dionisius, Iohannes, Serapion et Constantinus = *BHL.* 2318.

52. (Fol. 109^{v}-114) L. Passio ss. mm. Nazarii et Celsi = *BHL.* 6039. Iul. 28.

53. (Fol. 114-117^{v}) LI. Passio S. Pantaleonis mart.

Inc. *Sub Maximiano Romanae reipublicae principe multi christiani persecutionem patiebantur* — Des. vix non ut *BHL.* 6436.

54. (Fol. 117^{v}-118) Passio S. Felicis papae et mart. = *BHL.* 2857.

55. (Fol. 118) Passio SS. Simplicii, Faustini et Beatricis martyrum = *BHL.* 7790.

56. (Fol. 118-120) LII. Passio ss. mm. Abdon et Sennen = *BHL.* 6884 et 6. Iul. 30.

57. (Fol. 120-125) LIII. Vita vel Actus B. Eusebii Vercellensis ep. = *BHL.* 2748.

58. (Fol. 125-127^{v}) LIV. Passio S. Stephani papae et mart. = *BHL.* 7845.

59. (Fol. 127^{v}-128) Epistola Aviti presb. ad papam Palconium de inventione S. Stephani prothomart. = *BHL.* 7850.

60. (Fol. 128-129^{v}) LV. Item de revelatione S. Stephani prothomart. Luciano presb. ostensa = *BHL.* 7855.

61. (Fol. 129^{v}-133^{v}) LVI. Passio ss. mm. Sixti, Laurentii, Ypoliti et aliorum multorum = *BHL.* 7804, 4753, 3961.

Inc. *Sixtus igitur...*

Burgh. 297. **62.** (Fol. 133^{v}-134) Passio de beatissimis martyribus Iusto et Pastore fratribus, qui passi sunt sub Daciano praeside in civitate Compluto = *BHL.* 4595. Aug. 6.

63. (Fol. 134-135) LVII. Passio S. Agapiti mart. = *BHL.* 125.

64. (Fol. 135-135^{v}) LVIII. Passio S. Symphoriani mart. = *BHL.* 7967.

65. (Fol. 135^{v}-138) LIX. Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1002.

66. (Fol. 138-138^{v}) LX. Passio S. Genesii Romensis = *BHL.* 3322.

67. (Fol. 138^{v}-139) Passio B. Genesii Arelatensis mart. = *BHL.* 3305.

68. (Fol. 139-140) LXI. Passio ac virtutes sancti ac gloriosissimi Iuliani mart. = *BHL.* 4542. Aug. 28.

69. (Fol. 140-142^{v}) De inventione capitis eius.

Praemisso hoc lemmate, aliis etiam lemmatibus ante singula capita insertis, exscripta est pars libelli *BHL.* 4541, id est finis c. 1 (inde ab *Capud vero eius)*, tum c. 2-4, 23, 24, 28-30, 34, 35, 5-10 *(MG.)*.

70. (Fol. 142^{v}) <LXII.> Passio S. Sabinae virg. = *BHL.* 7407.

71. (Fol. 142^{v}-143) Passio ss. mm. Felicis et Audacti = *BHL.* 2878. Aug. 30.

72. (Fol. 143-143^{v}) LXIII. Passio B. Marcelli Cabilonensis = *BHL.* 5245. Sept. 4.

73. (Fol. 143^{v}-148) LXIV. Passio S. Adriani mart. sociorumque eius = *BHL.* 3744.

74. (Fol. 149-150) LXVI. Passio S. Valeriani mart. = *BHL.* 8488.

75. (Fol. 150-152^{v}) LXVII. Passio ss. mm. Luciae et Geminiani = *BHL.* 4985.

76. (Fol. 152^{v}-155^{v}) LXVIII. Passio S. Mathaei apost. et evang. = *BHL.* 5690. Sept. 21.

77. (Fol. 155^{v}-158^{v}) LXIX. Passio ss. mm. Tebeorum Maur<i>cii sociorumque eius. Sept. 22.

Ipsa Passio *BHL.* 5742. Verum 1° praefixum est initium prologi in Passionem *BHL.* 5737 ; 2° sub ipso initio inserta sunt quaedam in vituperium Maximiani ; 3° Inter verba *ipsa circumtulit* et *Haec duo* [cod. *Haec pauca] tantum...* (cf. *Act. SS.*, num. 16 extr.) inserta sunt miracula *BHL.* 5759 et 5760 ; 4° Paulo pluribus verbis explicata est ultima pars Passionis *BHL.* 5742 ; 5° Subiuncta est brevis narratio de translatis Autisiodorum reliquiis S. Mauricii et capite S. Innocentii (cf. *Act. SS.*, Sept. t. VI, p. 388, num. 197) — Des. *Praestantur igitur ibi... perplurima beneficia, cooperante Domino... Amen.*

78. (Fol. 158v-160) LXX. Passio S. Andochii mart. sociorumque eius. Burgh. 297.

Excerpta ex Passione *BHL.* 426. — Inc. prol. ut in *BHL.* 426. — Inc. Passio. *Temporibus Severi imperatoris in Augustudunensi urbe erat Faustus nobilissimus vir praefectorius* — Des. ut *BHL.* 426. — Inc. epil. ut in *BHL.* 426. — Des. *quatenus eorum consequi mereamur precibus nostris quod minime valemus actibus, praestante Domino... Amen.*

79. (Fol. 160-162) LXXI. Gesta S. Cypriani ep. et mart. et S. Iustinae virg. = *BHL.* 2048.

80. (Fol. 162-163) Passio S. Cypriani ep. et mart. et S. Iustinae virg. = *BHL.* 2051. Sept. 26.

81. (Fol. 163-165v) LXXII. Passio ss. mm. Cosmae et Damiani. Sept. 27.

Recensio similis Passioni *BHL.* 1975.— Inc. *Quaedam mulier benedicta timens Deum, nomine Theodotes, non deseruit omnibus diebus vitae suae facere eleemosynam et mundo corde Deum diligere. Pergens autem recta via... concepit et peperit filios duos* — Des. *Verum usque in praesentem diem non solum in loco ubi corpora eorum sepulta sunt, sed ubicumque ecclesiae... aedificantur, caelestis medicinae beneficia largiuntur. Natalis sanctorum... Amen.*

82. (Fol. 165v-166) Passio ss. mm. Victoris et Ursi = *BHL.* 8584.

83. (Fol. 166-171) LXXIII. Passio beatissimi Leodegarii ep. = *BHL.* 4852.

84. (Fol. 171-172v) LXXIV. Passio S. Fidis virg. et mart. = *BHL.* 2930. Oct. 6.

Deest prologus.

85. (Fol. 172v-175v) LXXV. Passio bb. mm. Sergii et Bacci = *BHL.* 7599.

86. (Fol. 175v-181) LXXVI. Passio sanctissimi Dionysii et B. Rustici et gloriosissimi Eleuterii martyrum = *BHL.* 2175.

87. (Fol. 181-182v) LXXVII. Passio S. Calixti papae et mart. = *BHL.* 1523.

88. (Fol. 182v-184) LXXVIII. Passio S. Iusti pueri et mart. = *BHL.* 4592.

89. (Fol. 184-187v) LXXIX. Passio S. Theodoriti mart. = *BHL.* 8076.

90. (Fol. 187v-189) LXXX. Passio ss. mm. Crispini et Crispiniani = *BHL.* 1990.

91. (Fol. 189-192) LXXXI. Passio ss. apost. Simonis Cananaei et Iudae Zelotis = *BHL.* 7750, 7751. Oct. 28.

Burgh. 297. **92.** (Fol. 192-194^{v}) LXXXII. Passio S. Quintini mart. = *BHL.* 7008.

93. (Fol. 194^{v}-198) LXXXIII. Vita et Passio S. Eustachii mart. et uxoris eius Theospis cum filiis suis Agapio et Theospio = *BHL.* 2760. Nov. 1.

94. (Fol. 198-199^{v}) LXXXIV. Passio S. Caesarii mart. = *BHL.* 1511.

95. (Fol. 199^{v}-200) Passio B. Benigni presb. = *BHL.* 1153.

96. (Fol. 200-201) LXXXV. Passio ss. mm. Valentini et Ylarii = *BHL.* 8469.

Reliquis omissis, des. *Credite omnes populi et adorate Deum vivum et verum, qui in caelis regnat in aeternum. Amen* (= *Act. SS.*, num. 8 sub fin.).

97. (Fol. 201-203^{v}) LXXXVI. Passio ss. mm. Claudii, Nicostrati, Simproniani, Castorii et Simplicii = *BHL.* 1837.

98. (Fol. 203^{v}-211) LXXXVII. Passio S. Austremonii ep. = *BHL.* 848, 849.

99. (Fol. 211-212^{v}) LXXXVIII. Passio S. Theodori mart. = *BHL.* 8077.

100. (Fol. 212^{v}-214) LXXXIX. Passio S. Mennae mart. = *BHL.* 5922.

101. (Fol. 214-218^{v}) XC. Passio S. Caeciliae virg. et mart. = *BHL.* 1495.

102. (Fol. 218^{v}-220) XCI. Passio S. Clementis papae et mart. = *BHL.* 1848.

103. (Fol. 220-220^{v}) Miracula eiusdem = *BHL.* 1854, 1856.

104. (Fol. 220^{v}-221^{v}) XCII. Passio S. Grisogoni mart. = *BHL.* 1795.

Deest prologus.

105. (Fol. 221^{v}-224^{v}) XCIII. Passio S. Petri Alexandrinae urbis ep.

Inc. ut *BHL.* 6696. — Etsi autem saepe cum editis (*BHL.* 6696-6698) ad verbum convenit narratio, nonnumquam tamen longior est, multo autem longior in ultima parte. — Des. *et summis laudibus glorificaverunt Deum, qui in hoc tempore et in aeterna saecula glorificantes se glorificat et exspectantibus se in salutem dignus remunerator exsistit, ad laudem... Amen.*

106. (Fol. 224^{v}-225) Passio ss. mm. Agricolae et Vitalis = *BHL.* 8691. Nov. 27.

107. (Fol. 225-227^{v}) XCIV. Passio S. Iacobi mart. = *BHL.* 4100.

108. (Fol. 227ᵛ-228) Passio S. Saturnini mart., primi episcopi urbis Tholosae = *BHL.* 7495, 7496. BURGH. 297.

Omissis ultimis sententiis, des. *non quod Dominus... de illius credulitate nesciret, sed ut fidem eius cunctis per orbem credentibus manifestaret, cui sit gloria... Amen.*

109. (Fol. 228-230) XCV. Passio S. Andreae apost. = *BHL.* 428.

110. (Fol. 230-233ᵛ) XCVI. Passio ss. mm. Crisanti et Dariae = *BHL.* 1787.

111. (Fol. 233ᵛ-235ᵛ) XCVII. Passio S. Eulaliae, quae passa est in urbe Emerita = *BHL.* 2700.

112. (Fol 235ᵛ-237ᵛ) XCVIII. Passio S. Valeriae virg. et mart. = *BHL.* 8478-8480.

113. (Fol. 237ᵛ-238ᵛ) XCIX. Passio S. Luciae virg. et mart. = *BHL.* 4992.

114. (Fol. 238ᵛ-242ᵛ) C. Passio S. Thomae apost. = *BHL.* 8136.

115. (Fol. 242ᵛ-245ᵛ) CI. Passio S. Poncii = *BHL.* 6896. Maii 14.

Inc. prol. *Martyr<i>um quis potest adire, nisi Deo tribuente...*

116. (Fol. 245ᵛ-246) Passio SS. Iustae et Rufinae = *BHL.* 4566.

117. (Fol. 246-249) CII. Passio S. Christinae = *BHL.* 1749. Iul. 25.

118. (Fol. 249-251) CIII. Passio S. Christophori = *BHL.* 1766. Iul. 25.

119. (Fol. 251-252) CIV. Passio S. Cucufati mart. = *BHL.* 1999. Iul. 25.

120. (Fol. 252-253ᵛ) CV. Passio S. Felicis mart. = *BHL.* 2864. Aug. 1.

121. (Fol. 253ᵛ-255) CVI. Passio S. Affrae = *BHL.* 108, 109. Aug. 5.

122. (Fol. 255-258) CVII. Passio SS. Donati et Hylarini = *BHL.* 2293. Aug. 7.

Deest prologus. — Des. ut *BHL.* 2291.

123. (Fol. 258-260) CVIII. Passio S. Eufemiae. Sept. 16.

Inc. *In diebus illis erat in Europa congregatio magna christianorum in civitate Calcidonia. Priscus autem proconsul amicum habebat impiissimum, Apellianum nomine* — Des. *Proconsul autem destinabat eos qui erant in carcere sanctos ad regem, datis litteris, quid placeat ei de eis, praecipiens quaestionariis in pace et in libertate eos per viam custodiri. Inciderat enim in taedio ingenti et torquebatur. Illi autem abeuntes Deo gratias agebant, commendantes in manibus Dei spiritum suum, qui martyres suos coronavit per bonam confessionem... Amen.*

BURGH. 297. **124.** (Fol. 260^{v}-262) CIX. Passio S. Mammetis = *BHL.* 5196. Iul. 17.

125 (Fol. 262-265) CX. Passio S. Antonini mart. = *BHL.* 574. Sept. 4.

126. (Fol. 265-265^{v}) CXI. Passio ss. mm. Servandi et Germani = *BHL.* 7608. Oct. 23.

127. (Fol. 265^{v}-266^{v}) Passio S. Marcianae virg. Nov. 4.

Ed. ex hoc cod. *Act. SS.*, Nov. t. III, p. 57-58.

128. (Fol. 266^{v}-268) Passio S. Felicis ep. = *BHL.* 2869. Nov. 15.

129. (Fol. 268-269^{v}) Passio SS. Aciscli et Victoriae = *BHL.* 26. Nov. 17.

130. (Fol. 269^{v}-271^{v}) Passio S. Romani mart. Nov. 18.

Similis illi de qua H. QUENTIN. *Les martyrologes historiques du moyen âge* (Paris, 1908), p. 184, ann. 1. — Inc. *Tempore Dioclesiani et Maximiani imperatorum, cum a paganis in ecclesia Dei impetus fieret, Asclepiades praefectus persecutionem suscitans* — Des. *Et stante Maximiano, proiectus est sanctus Hisicius XIIII°. kal. decembris, gratias Deo agens, qui coronavit martyres suos per bonam confessionem. Ipsi gloria in saecula saeculorum. Amen*

131. (Fol. 271^{v}-272) Passio S. Columbae = *BHL.* 1893. Dec. 31.

132. (Fol. 272-273) Passio S. Dorotheae = *BHL.* 2323. Febr. 6.

Des. *Ipsa autem percussa gladio perrexit ad Christum, cui est cum Patre... Amen* (= *Act. SS.*, num. 11 extr.). Et cf. **133.**

133. (Fol. 273-274) Passio S. Theophili mart. Febr. 6.

Pars altera Passionis *BHL.* 2323. — Inc. *Igitur Theophilus advocatus praesidis promissionem sanctae Dorotheae suis sodalibus referebat dicens...* (= *Act. SS.*, num. 12).

134. (Fol. 274-275^{v}) Passio beatissimae Priscae virg. et mart. = *BHL.* 6926.

Inc. *Regnante Claudio caesare, in tercio anno...*

VIII. CODICES BORGIANI LATINI.

CODEX 157 (olim L. VIII. 4)

Chartaceus, paginarum sign. 115 (0^m,272×0,197), exaratus saec. XVIII.

Continet " Acta sancti Bertharii martyris et abbatis Casinensis illustrata „ ; in quo opere exscripta est ex codicibus Casinensibus 502 et 34

(Pag. 15-69) Vita et Passio S. Berthari... = *BHL.* 1271.

IX. CODICES BARBERINIANI LATINI.

CODEX 363 (prius XI. 6, olim 270)

Membraneus, foliorum A, B, sign. 139, C, D (0^m,105×0,080), exaratus saec. XIV.

(Fol. 1-24v) De purgatorio S. Patricii.

Inc. prol. *Patri suo in Christo praeoptato H. de Sartis... Iussistis, pater venerande, ut scriptum vobis mitterem* — Inc. *Sanctus Patricius, alius a primo Patricio, dum in Hibernia verbum Dei praedicaret* — Des. *et honestissimam in Dei servicio vitam duxit.*

De abbate qui hanc visionem narravit. *Haec omnia, pater sanctissime, retulit Gilbertus, qui prius monachus Hidensis, postea abbas de Basinge Werech, merito suae honestatis se dignum exhibet ut eius dicta sine scrupulo suspicionis fidem indubitatam obtinere debeant veritatis. Haec non aliunde quam ab ipso milite, qui ea quae dicta sunt corporaliter vidit, cuius et comes individuus per multum tempus exstitit, accepit et nos de eius ore audita digessimus in tractatum. Explicit.* Cf. *BHL.* 6510-6512.

CODEX 383 (prius XI. 26, olim 104)

Partim membraneus, partim chartaceus, foliorum 163 (0^m,143×0,105), exaratus (fol. 1-44 paginis bipartitis) variis manibus saec. XIV extr. et saec. XV.

(Fol. 104-162v) Vita S. Clarae de Cruce = *BHL.* 1818.

Des. *Paulictus Mattioli de Spoleto... et de tempore liberationis inquirens reperiit quod illa hora puer subito fuerat liberatus qua ipse eum recommendavit sanctae virgini, sine aliquo intervallo temporis.*

CODEX 410 (prius XI. 53, olim 2449)

Membraneus, foliorum 16 (0^m,169×0,124), paginis bipartitis exaratus saec. XIII/XIV (fol. 1-14) et saec. XIV (fol. 15 et 16).

(Fol. 15-16) Epistola B. Dionisii, ut credo, multum pia et devota, consolatoria ad Timotheum de obitu S. Pauli apostoli magistri sui... *(lemma subiunctum alia manu)* = *BHL.* 6671.

CODEX 422 (prius XI. 65, olim 3649)

Membraneus, foliorum 60 (0^m,179×0,122), belle exaratus saec. XV.

(Fol. 1-33^{v}, 34^{v}-60^{v}) Hermolai Dei patientia episcopi Veronensis... beatissimi Athanasii Alexandrini episcopi Vita ac eius ad inclitam Venetiarum civitatem translatio. BARB. 422.

Solum prologum ed. F. GIOVANNI DEGLI AGOSTINI, *Notizie istorico-critiche intorno la vita e le opere degli scrittori Viniziani*, t. I (Venezia, 1752), p. 252-53. — Inc. prol. *Petistis a me, sorores ac filiae in Christo dilectissimae, ut Athanasii vitam, quam constat olim* — Inc. Vita : *Athanasius Alexandrinus episcopus, cum parentes ex ea civitate christianissimos habuisset* — Des. *ut universum orbem ob miraculorum magnitudinem in sui admirationem converterit.* — Inc. Translatio : *Verum cum post exactam longam aetatem Alexandria, invalescentibus haereticis, catholicae fidei terga vertisset* — Des. *illum quaeso ut pro me quoque indignissimo antistite apud eum intercedat et peccatore, qui est benedictus per infinita saeculorum saecula.*

CODEX 469 (prius XI. 112, olim 2381)

Membraneus, foliorum 159 (0^{m},210×0,154), exaratus variis manibus saec. XV.

1. (Fol. 61-65) Hieronymus in Vitam B. Pauli primi heremitae = *BHL.* 6596.

Des. *cum regnis suis. Unde gratias agamus omnes omnipotenti Deo, qui tanta mirabilia coruscare dignatus est in sanctis suis, ut, ipso adiuvante, mereamur eorum adiuvare* (corr. *-ri*) *precibus. Amen.*

2. (Fol. 65-68^{v}) De Malcho monaco captivo Hieronymus = *BHL.* 5190.

3. (Fol. 68^{v}-73^{v}) Opusculum de nativitate B. Mariae Virginis = *BHL.* 5334, 5344, 5343.

4. (Fol. 141-156) Sermo sanctissimi Hieronymi presb. in assumptione gloriosissimae Virginis Dei genitricis Mariae ad Paulam et Eustochium ceterasque eius filias.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

CODEX 505 (prius XI. 148, olim 2889)

Membraneus, foliorum 113. Constat simul compactis duobus codicibus exaratis saec. X (fol. 1-72) et saec. XI (fol. 73-113).

Folia 73-113 (0^{m},228×0,150). Fol. 73^{v} his se prodidit librarius: *Adelbertus quamvis indignus presbyter famulus Domini exaravit ad honorem beatae Mariae sedis Abruptiensis libellum istum.*

(Fol. 87^{v}-110) Vita vel obitum sanctorum qui in Domino processerunt = *BHL.* 6544.

BARB. 518.

CODEX 518 (prius XI. 161)

Membraneus, foliorum 60. Constat duobus codicibus simul adunatis.

I. Folia 1-16 (0^m,232×0,171) exarata saec. XIV/XV.

1. (Fol. 1-13) Vita sanctissimi Leonardi conf. = *BHL.* 4862-4864.

II. Folia 17-60 (0^m,233×0,182) exarata saec. XII/XIII.

2. (Fol. $17-41^v$) Vita egregii confessoris Christi Fursei = *BHL.* 3215, liber I.

Desunt epistula et prologus.

3. (Fol. 41^v-55) Miracula eiusdem S. Fursei = *BHL.* 3215, liber II.

Deest epilogus.

4. (Fol. 55-59) Exceptio Bedae de vita eiusdem sancti = *BHL.* 3212.

Inc. *Tempore quo Sigbertus rex orientalium Anglorum regni infulas* (corr. *insulas*) *tenebat, supervenit* — Des. *legentibus notius existeret.*

5. (Fol. $59-60^v$) <De S. Furseo>.

Vid. appendicem XVIII.

CODEX 533 (prius XI. 176, olim 2064)

Membraneus, foliorum 50 (0^m,247×0,181), exaratus saec. XV.

Insunt (fol. $1-32^v$, 33-39, $39-50^v$) tres epistulae spuriae de S. Hieronymo *BHL.* 3866-3868. Foliis perditis, *BHL.* 3868 des. mutila : *tot lamentationes innocentum que iuventus ac pulcritudinis maxima venustas*| (= *P. L.*, t. XXII, col. 305 A).

CODEX 550 (prius XI. 193, olim 1006)

Membraneus, foliorum A, sign. I-IV et 1-58 (0^m,257×0,156), exaratus saec. XII.

(Fol. $58-58^v$, add. saec. XIII) <Laudatio S. Isidori ep. Hispalensis> = *BHL.* 4483.

CODEX 552 (prius XI. 195, olim 41)

Membraneus, foliorum A-D, sign. 336, E (0^m,268×0,198), exaratus saec. XV.

Fuit olim Nicolai cardinalis Acciapacci, postea Iohannis Antonii Galli episcopi Calvensis, tum Fabritii Galli episcopi Nolani, a cuius fratris filio Alexandro Gallo I. V. C. dono datus est Francisco Barberino cardinali (cf. fol. B).

Fol. $C-C^v$ descriptus est index libellorum.

(Fol. 109-114) Epistola Hieronymi ad Principiam virginem de vita Marcellae = *BHL*. 5222. BARB. 552.

CODEX 554 (prius XI. 197, olim 1234)

Chartaceus, foliorum sign. 1-233 (0m,26×0,19), exaratus saec. XVII.

1. (Fol. 14-56) Vita et textus epistolarum Adriani primi papae antiquae Romae = *BHL*. 3738.

2. (Fol. 83-85v) Vita S. Fortunati conf. = *BHL*. 3087.

Omisso ultimo capite, des. ut indicatum est *Act. SS.*, annot. *l*.

3. (Fol. 88-108v) Legenda B. Gandulfi = *BHL*. 3261, 3262.

Des. *nullum potuit postmodum vestigium invenire.*

4. (Fol. 108v-111) In translatione eiusdem beati = *BHL*. 3263.

5. (Fol. 111-140) Miracula = *BHL*. 3264.

Alius est ordo capitum ; nam inc. *Ricca mulier de Camerata cum quibusdam aliis* (= *Act. SS.*, num. 45) atque miraculum quod inc. *Gualterius Claramontese de Policio vinum* (= *Act. SS.*, num. 40)... legitur fol. 136v. — Des, *et magnificentius locaverunt anno Domini M.CCC.XX.*

6. (Fol. 192-202) Vita S. Damasi = *BHL*. 2088.

7. (Fol. 203-216v) Vita B. Damasi papae = *BHL*. 2087.

8. (Fol. 230-232v) Vita S. Guidonis abbatis S. Mariae Pomposiae et confessoris.

" Ex perantiquo mss. codice coenobii eiusdem exscripta. „ — Epitome de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 147[19].

CODEX 568 (prius XII. 11, olim 40)

Membraneus, foliorum 250 (0m,348×0,235), exaratus saec. XV.

Fol. 1-4 descriptus est index libellorum.

(Fol. 188v-194v) <Epitaphium Nepotiani> = *BHL*. 6057.

CODEX 569 (prius XII. 12, olim 39)

Membraneus, foliorum A et sign. 260 (0m,342×0,240), exaratus saec. XV.

Fol. 259v-260v descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 49v-56) Ad Heliodorum ep. epitaphium Nepotiani = *BHL*. 6057.

2. (Fol. 61-65v) Consolatoria Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL*. 1367.

3. (Fol. 67-71) Hieronymus ad Oceanum de morte Fabiolae = *BHL*. 2817.

BARB. 569. **4.** (Fol. 71-72) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

5. (Fol. 72-72^v) Item Hieronymus ad Marcellam de vita Asellae = *BHL.* 723.

6. (Fol. 75-78^v) Epistola Hieronymi ad Principiam virginem de vita Marcellae = *BHL.* 5222.

7. (Fol. 206-220) Epitaphium S. Paulae = *BHL.* 6548.

8. (Fol. 220-224) Hieronymus ad Occeanum de morte Faviolae = *BHL.* 2817 = supra, **3.**

CODEX 583 (prius XII. 26, olim 926)

Membraneus, foliorum sign. 4-59 (0^m,450×0,327), paginis bipartitis exaratus manu beneventana saec. saec. XII.

1. (Fol. 4-20^v) Passio <SS. Eustratii et sociorum eius> = *BHL.* 2778.

Foliis perditis, des. mutila : *Fac quod vis. Semel adhuc dico : Servus Christi sum... abominationes etiam deorum vestrorum blasphemare non taceo, maledicens*| (= *Bibl. Casin.*, p. 204, col. 1 post med.).

Fol. 21 legitur ultima pars cuiusdam sermonis in die festo S. Andreae apostoli recitandi.

2. (Fol. 21-41^v) Passio S. Gregorii Arminensis ep. et mart. = *BHL.* 3664.

3. (Fol. 41^v-44^v) Passio S. Barbarae virg. et mart. = *BHL.* 913.

4. (Fol. 44^v-59) Vita vel obitus S. Nicolai ep. et conf. = *BHL.* 6104-6106, 6150-6156, 6160, 6161, 6163-6165.

Desunt quaedam in Vita, foliis perditis inter fol. 48 et 49, fol. 49 et 50, fol. 55 et 56.

5. (Fol. 59-59^v) <Vita> S. Ambrosii ep. = *BHL.* 377.

Foliis perditis, desinit sub finem prologi : *aliquid quod fide careat posuisse, quandoque*|

CODEX 586 (prius XII. 29, olim 925)

Membraneus, foliorum 342 [fol. 93 bis] (0^m, 552×0,377), paginis bipartitis belle exaratus saec. XI/XII.

1. (Fol. 1-3) Natalis S. Andreae apost. = *BHL.* 428. Nov. 30.

2. (Fol. 3-10^v) Vita S. Nicolai = *BHL.* 6104-6108, (6145, 6141, 6155), 6167. Dec. 6.

Narrationum 6145, 6141 et 6155 hic exhibetur alia recensio.

Inc. 6145 : *Quadam vero nocte orante sancto Nicolao simul cum*

Artheman presbytero atque psallente, ecce immundus spiritus — Des. *dissiluit atque disparuit* (cf. *Anal. Boll.*, t. XVII, p. 207, c. 15). BARB. 586.

Inc. 6141 : *Pari modo et aliud miraculum enarrare curamus. Una vero dierum subito intravit daemon ubi orabat beatus Nicolaus et transformatus est in angelum lucis* — Des. *Et disparuit ante faciem eius in illa hora* (cf. ibid., c. 20).

Inc. 6155 : *Factum est autem dum iret beatus Nicolaus in Miream civitatem et fecisset orationem ubi sancti patres erant coadunati et dedisset pacem omnibus, reversus est in monasterium suum, et apprehensus est ab infirmitate, et occubuit in lectulum suum* — Des. *Veniens autem Phylippus episcopus... sepelivit eum. Finivit autem vitam servus Christi et episcopus Nicolaus, sicut voluntas Dei fuit, mense decembri, die sexto eiusdem mensis, sub tempore Ioviniani christianissimi et orthodoxi imperatoris. Eo tempore erat patriarcha beatus Macharius. Sic finivit vitam istam iste gloriosus et angelico vultu pater noster Nicolaus. Nos autem veneremur eum, ut ipse intercedat pro nobis ad Patrem... Amen.* Cf. ibid., p. 208, c. 29 ; vid. etiam *BHL*. 6120 et supra, p. 382[5].

3. (Fol. 10v-16) Vita S. Ambrosii ep. et conf. = *BHL*. 377. Dec. 7.

4. (Fol. 16-17) Vita S. Zenonis ep. et conf. = *BHL*. 9006. Dec. 8.

Des. ut *BHL*. 9002.

5. (Fol. 17-20) Vita S. Syri ep. et conf. = *BHL*. 7976. Dec. 9.

Des. *et summa diligentia condiderunt.*

6. (Fol. 20-21) Passio S. Luciae virg. = *BHL*. 4992. Dec. 13.

7. (Fol. 21-25v) Passio S. Thomae apost. = *BHL*. 8136. Dec. 21.

8. (Fol. 25v-29) Vita S. Iohannis apost. et evang. = *BHL*. 4320. Dec. 27.

9. (Fol. 29-42v) Vita S. Silvestri papae = *BHL*. 7725-7729, 7731, 7736. Dec. 31.

10. (Fol. 42v-44) Vita S. Basilii ep. Ian. 1.

Narrationis de filia Proterii (cf. *BHL*. 1022, c. 8) versio alia quam quae legitur in editis. — Inc. *Claudius* (immo *Elladius*) *vero quidam bonae confessionis per semetipsum in servitute obediens fuit sancto et magno Basilio* — Des. *et reddidit eum coniugi suae, ex uno ore glorificantes et laudantes Deum... Amen.*

11. (Fol. 44-44v) Item de miraculis eiusdem = *BHL*. 1022, c. 10.

12. (Fol. 44v-52v) Vita S. Severini = *BHL*. 7656. Ian. 8.

Deest clausula *(Habes... fructuosum).*

13. (Fol. 52v-54v) Actus et vita et obitus S. Pauli primi heremitae = *BHL*. 6596. Ian. 9.

Barb. 586. **14.** (Fol. 54v-58v) Vita S. Hylarii = *BHL.* 3885, 3887. Ian. 13.

Deest prologus libelli 3887.

15. (Fol. 58v-59v) S. Felicis in Pincis = *BHL.* 2885. Ian. 14.

16. (Fol. 59v-68) Vita et actus et obitus S. Mauri ab. = *BHL.* 5773.

Deest prologus, non autem epistula.

17. (Fol. 68v-70v) Passio S. Marcelli papae et mart. = *BHL.* 5235. Ian. 15.

18. (Fol. 70v-84) Vita S. Antonii = *BHL.* 609. Ian. 17.

Deest epilogus Evagrii.

19. (Fol. 84-92v) Passio S. Sebastiani mart. = *BHL.* 7543. Ian. 20.

20. (Fol. 92v-93 bisv) Passio S. Agnetis virg. = *BHL.* 156. Ian. 21.

21. (Fol. 93 bisv-95v) Passio S. Vincentii mart. = *BHL.* 6828, 6831. Ian. 22.

22. (Fol. 96-96v) Passio ss. mm. Flaviani, Maximi, Secundae et Severae, Kalendini et Marci. Ian. 29.

Ed. in *Catal. Lat. Rom.*, p. 473-78.

23. (Fol. 96v-99) Vita S. Geminiani confessoris Christi = *BHL.* 3296. Ian. 31.

24. (Fol. 99-103v) Vita vel acta S. Severi confessoris archipraesulis = *BHL.* 7684. Febr. 1.

25. (Fol. 104-113v) Vita S. Brigidae virg. = *BHL.* 1458. Febr. 1.

Des. in media pagella : *atque puellis.*

26. (Fol. 113v-117) Passio S. Blasii ep. et mart. = *BHL.* 1379. Febr. 3.

27. (Fol. 117-119) Passio S. Agathae virg. = *BHL.* 133. Febr. 5.

28. (Fol. 119-121v) Vita S. Scolasticae virg. = *BHL.* 7517. Febr. 10.

Inc. *Quia beatae Scolasticae virginis natalicia...*

29. (Fol. 121v-123) Passio S. Valentini mart. = *BHL.* 8460. Febr. 14.

30. (Fol. 123-125v) Vita S. Mathiae apost. = *BHL.* 5695. Febr. 24.

31. (Fol. 125v-128v) Vita S. Gregorii papae = *BHL.* 3639. Mart. 12.

32. (Fol. 128v-137v) Vita S. Benedicti ab. = *BHL.* 1102. Mart. 21.

33. (Fol. 137^v-141^v) Passio S. Georgii mart. = *BHL.* 3393. BARB. 586.

Deest prologus *(Plerique...)*.

34. (Fol. 141^v-142^v) Passio S. Marci evang. = *BHL.* 5276. April. 25.

35. (Fol. 142^v-143) Passio S. Vitalis mart. = *BHL.* 8699. April. 28.

36. (Fol. 143-143^v) Passio S. Philippi apost. = *BHL.* 6817. Maii 1.

37. (Fol. 143^v-144) Passio S. Iacobi fratris Domini = *BHL.* 4092. Maii 1.

38. (Fol. 144-147) Passio SS. Alexandri, Eventi et Theodoli mart. = *BHL.* 266. Maii 3.

39. (Fol. 147-149) Sermo de inventione sanctae crucis = *BHL.* 4169.

40. (Fol. 149-150) Passio SS. Gordiani et Epimachi = *BHL.* 3612. Maii 10.

41. (Fol. 150-153^v) S. Christinae virg. = *BHL.* 1748. Maii 10.

Des. *et collocavit eam in templo Apollinis iuxta lacum qui dicitur Bulsini non longe super viam qui pergit ad urbem Romam. Completum est martyrium eius... Amen.*

42. (Fol. 153^v-155^v) Passio S. Antimi mart. cum sociis eius = *BHL.* 565, 561. Maii 11.

Ultimis verbis *BHL.* 565 (*vitam perceperunt aeternam*) multa subiuncta sunt, quae in editis non leguntur : *Quorum triumphum martyrum fidelium laudet[ur] caterva... pro cuius amore veneranda corpora tradiderunt.*

Ex quibus cum sociis suis beatissimus Antimus presbyter, cuius dignam festivitatem hodie celebramus, memoriae occurrit... Hic venenatum Leviathan tortuosum vicit... Hic plurimos tinxit... Hic temporibus Dioclitiani et Maximiani pessimorum imperatorum floruit; qui cum sociis suis crudeli iussu, propter confessionem dicentem Christum esse verum Deum, Dei filium, caesi, carcere inclusi manebant. Qui perversi principes Faltunianum Pinianum consulem Asiae constituerunt esse propter Lucinam, quae erat proneptis Sergii viri illustris, secundo (cod. *-di) urbis praefecti, qui sibi Protinam neptem* (cod.*-tam) Galieni* etc. ut *BHL.* 561.

43. (Fol. 155^v-156) Passio S. Victorini = *BHL.* 6063, 6064. Maii 12.

44. (Fol. 156-158^v) Passio SS. Nerei et Achillei mart. = *BHL.* 6058, 6060. Maii 12.

45. (Fol. 158^v-159) Passio S. Petronillae et Feliculae virginis = *BHL.* 6061, 6062.

Barb. 586. **46.** (Fol. 159-159ᵛ) Passio Domitillae et Theodorae et Eufrosinae virg. et Sulpicii et Serviliani sponsorum earum = *BHL.* 6066.

47. (Fol. 159ᵛ-160) S. Pancratii mart. = *BHL.* 6427. Maii 12.

48. (Fol. 160-163ᵛ) Vita S. Zenobii ep. = *BHL.* 9014.

49. (Fol. 164-165) Vita SS. Iusti et Clementis = *BHL.* 4607.

50. (Fol. 165-167ᵛ) Passio S. Proculi = *BHL.* 6955. Iun. 1.

51. (Fol. 167ᵛ-169) Passio ss. mm. Marcellini et Petri = *BHL.* 5231. Iun. 2.

52. (Fol. 169-171) Passio SS. Primi et Feliciani = *BHL.* 6922.

53. (Fol. 171-174) Passio S. Barnabae apost. = *BHL.* 985. Iun. 10.

54. (Fol. 174-178ᵛ) Passio S. Viti = *BHL.* 8714. Iun. 15.

55. (Fol. 178ᵛ-179) Passio ss. mm. Gervasii et Protasii = *BHL.* 3514. Iun. 19.

56. (Fol. 179-181) Passio SS. Iohannis et Pauli = *BHL.* 3237, 3239. Iun. 26.

57. (Fol. 181-186) Vita vel actus sive passio beatissimi Petri apostolorum principis, feliciter edita a B. Lino ep. Romano = *BHL.* 6664.

58. (Fol. 186-186ᵛ) Versus in laude sanctorum.

Inc. *Spiritus alme, veni perflando dindima nostra...*

Des. *In caelo merear te sine fine frui.*

Carminibus ed. *P. L.*, t. CXLV, col. 946-47 *(Spiritus alme... numen apostolicum)* continuo subiuncti sunt decem versus ad S. Ianuarium,

qui inc. *O venerande pater Ianuari, martyr opime...*

et des. *Ut merear placidus scandere lucis iter.*

Quibus similiter, nullo vel minimo signo interposito, additi sunt alii versus viginti ad Christum Dominum,

qui inc. *Christe, cruore tuo sanasti vulnera mundi...*

et des. *In caelo...*

59. (Fol. 186ᵛ-190) Passio S. Pauli = *BHL.* 6572, 6570.

60. (Fol. 190-199ᵛ) Natalis S. Martialis ep. = *BHL.* 5552. Iul. 1.

61. (Fol. 199ᵛ-200ᵛ) Passio SS. Processi et Martiniani = *BHL.* 6947. Iul. 2.

62. (Fol. 200ᵛ-202) Natalis S. Eugenii ep. = *BHL.* 2680, 2681. Iul. 14.

Sequuntur haec inculto sermone explicata: *In insula qua Nautae vocitabant dominum et servum nomine Primum dicentes esse sepultum. Sed nulla antiqua expressa figura nec aliqua ratione vera vocabulum dictum. Postea complacuit regi qui cuncta creavit ut sanctus Eugenius monachus duceretur in ipsa insula in qua*

consecratus (corr.-*tum*) *est templum Dei* <*et* add. man. rec.> *altaria duo, ibique notum sit vobis in pace quiescere sancti Eugenii corpus. Placuit memorationem dici. Ipse super maria residens victus Vadensis provincia Liguriae in saecula saeculorum. Amen.* BARB. 586.

63. (Fol. 202-203) Passio SS. Septem Fratrum = *BHL*. 2853. Iul. 10.

64. (Fol. 203-204) Passio SS. Naboris et Felicis = *BHL*. 6029. Iul. 12.

65. (Fol. 204-206v) <Passio SS. Ciryci et Iulittae> = *BHL*. 1810, 1809, 1811.

66. (Fol. 206v-210v) Passio S. Margaritae virg. Iul. 20.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 69[1].

67. (Fol. 210v-211) Vita S. Praxedis virg. = *BHL*. 6920. Iul. 21.

68. (Fol. 211-214) Passio S. Apollinaris mart. = *BHL*. 623. Iul. 23.

69. (Fol. 214-215v) Passio S. Iacobi apost. = *BHL*. 4057. Iul. 25.

70. (Fol. 215v-217) Passio SS. Nazarii et Celsi = *BHL*. 6040. Iul. 28.

71. (Fol. 217-217v) Passio SS. Simplicii, Faustini et Beatricis = *BHL*. 7790. Iul. 29.

72. (Fol. 217v-218v) Florae et Lucillae = *BHL*. 5017. Iul. 29.

73. (Fol. 218v-219) Passio S. Felicis mart. = *BHL*. 2857. Iul. 29.

74. (Fol. 219-220v) Passio ss. mm. Abdon et Sennen = *BHL*. 6884 et 6. Iul. 30.

Subiuncta est prima sententia Passionis *BHL*. 7801.

75. (Fol. 220v-224) Passio S. Felicitatis et septem filiorum eius = *BHL*. 2855. Aug. 1.

Omissis ultimis sententiis, des. *depellebantur infirmitates. Igitur Christo Iesu omnium redemptori gratiae sunt referendae, qui cum Patre... Amen.*

76. (Fol. 224-225v) Vita S. Germani Capuani ep. = *BHL*. 3465. Iul. 31.

77. (Fol. 225v-228v) Passio S. Stephani pontificis = *BHL*. 7845. Aug. 2.

78. (Fol. 228v-230) Inventio corporis S. Stephani protomartyris = *BHL*. 7851. Aug. 3.

79. (Fol. 230-231) Passio S. Sixti = *BHL*. 7809. Aug. 7.

80. (Fol. 231-233v) Passio S. Donati ep. et mart. = *BHL*. 2289. Aug. 7.

BARB. 586. **81.** (Fol. 233v-235v) Passio S. Laurentii mart. et levitae = *BHL.* 4753. Aug. 10.

Inc. et des. ut in cod. Palatino 850[13].

82. (Fol. 235v-237) <Passio S. Laurentii> = *BHL.* 4766.

83. (Fol. 237-238v) Passio S. Ypoliti = *BHL.* 3961. Aug. 13.

Inc. ut in codice Palatino 850[14].

84. (Fol. 238v-239v) Passio S. Agapiti mart. = *BHL.* 125. Aug. 18.

85. (Fol. 239v-242) Passio S. Bartholomaei apost. = *BHL.* 1002. Aug. 24.

86. (Fol. 242-242v) Passio S. Genesii = *BHL.* 3321. Aug. 25.

87. (Fol. 242v-244) Passio S. Alexandri mart. = *BHL.* 276. Aug. 26.

88. (Fol. 244-248v) Vita S. Augustini = *BHL.* 792. Aug. 28.

89. (Fol. 248v-250) Decollatio S. Iohannis Baptistae = *BHL.* 4293. Aug. 29.

90. (Fol. 250v-252) Vita S. Bolonii ab. = *BHL.* 1422, 1421. Aug. 30.

91. (Fol. 252-254) Apud Appamiam natalis S. Antonini martyris, qui passus est sub tempore Antonini imperatoris cognomento Pii = *BHL.* 572, 573. Sept. 2.

92. (Fol. 254) <Carmen de S. Antonino> = CHEVALIER, *Repert. hymn.* 37668.

93. (Fol. 254-254v) Passio S. Cornelii papae = *BHL.* 1958. Sept. 14.

94. (Fol. 254v-255v) Passio S. Cypriani mart. = *BHL.* 2037. Sept. 14.

95. (Fol. 255v-256v) Exaltatio sanctae crucis = *BHL.* 4178. Sept. 14.

96. (Fol. 256v-259v) Passio ss. mm. Luciae et Geminiani = *BHL.* 4985. Sept. 16.

97. (Fol. 259v-262) Passio S. Eufemiae = *BHL.* 2708. Sept. 16.

Inc. *Martyrium recitamus sanctae Eufemiae, quae martyrizata est sub Dioclitiano imperatore, proconsule autem Crispo in Europa. Erat congregatio...*

98. (Fol. 262-265v) Passio S. Mathaei apost. = *BHL.* 5690. Sept. 21.

99. (Fol. 265v-268) Passio ss. mm. Mauritii, Exsuperii, Candidi, Innocentii atque Victoris et sociorum, quae facta est sub persecutoribus Dioclitiano et Maximiano = *BHL.* 5744. Sept. 22.

100. (Fol. 268-269^{v}) Passio ss. mm. Cosmae et Damiani=*BHL.* 1971. Sept. 27. BARB. 586.

101. (Fol. 269^{v}-270^{v}) Dedicatio B. Michahelis archangeli.=*BHL.* 5948. Sept. 29.

102. (Fol. 270^{v}-273^{v}) Vita S. Hieronymi presb. = *BHL.* 3871. Sept. 30.

103. (Fol. 273^{v}-274) <Narratio S. Hieronymi de se ipso> = cod. Vatic. 6074^{54}.

104. (Fol. 274-278^{v}) Vita S. Remigii conf. = *BHL.* 7155. Oct. 1.

Des. vix non ut indicatum est in *Catal. Lat. Rom.*, p. 75^{65} : *nemo cognoscit. Huius ergo.... celebremus diei sollemnitatem, auxiliante Domino... Amen.*

105. (Fol. 278^{v}-279) Passio S. Reparatae virg. = *BHL.* 7184. Oct. 8.

106. (Fol. 279-280) Passio S. Domnini mart. = *BHL.* 2265. Oct. 9.

107. (Fol. 280-282) Passio S. Dionysii mart. = *BHL.* 2178. Oct. 9.

108. (Fol. 282-284) Item homelia de eodem die = *BHL.* 2187.

109. (Fol. 284-286^{v}) Vita S. Cerbonii conf. = *BHL.* 1728. Oct. 10.

110. (Fol. 286^{v}-288) Passio S. Calixti papae = *BHL.* 1523. Oct. 14.

111. (Fol. 288-290^{v}) Vita S. Galli ab. = *BHL.* 3247. Oct. 16.

Deest prologus. — Reliquis omissis, des. cum c. 11 : *videas gloriam Dei* (ed. KRUSCH, p. 293).

112. (Fol. 290^{v}-292^{v}) Vita S. Lucae evang. = *BHL.* 4973. Oct. 18.

113. (Fol. 292^{v}-294^{v}) Passio S. Miniatis mart. = *BHL.* 5967. Oct. 25.

Deest prologus.

114. (Fol. 294^{v}-298) Passio ss. apost. Symonis et Iudae = *BHL.* 7750, 7751. Oct. 28.

115. (Fol. 298-301^{v}) Passio SS. XI milia virginum = *BHL.* 8428-8430. Oct. 21.

116. (Fol. 304^{v}-306) S. Caesarii mart. = *BHL.* 1511. Nov. 1.

117. (Fol. 306-307) Passio ss. mm. Vitalis et Agricolae = *BHL.* 8691. Nov. 4.

118. (Fol. 307-311^{v}) Vita beatissimi Leonardi conf. = *BHL.* 4862-4871, 4875-4877.

Barb. 586. **119.** (Fol. 312-313^{v}) Vita vel Acta S. Apiani conf. = *BHL.* 620. Nov. 6.

120. (Fol. 313^{v}-314) Versus de S. Apiano = *BHL.* 621.

121. (Fol. 314-316^{v}) <Vita S. Apiani> = *BHL.* 619.

122. (Fol. 316^{v}-319) Passio SS. Quattuor Coronatorum = *BHL.* 1837. Nov. 8.

123. (Fol. 319-320^{v}) Passio S. Theodori mart. = *BHL.* 8077. Nov. 9.

124. (Fol. 320^{v}-323) Liber S. Athanasii ep. Alexandrinae urbis de passione imaginis domini nostri Iesu Christi, qualiter crucifixus est in Syria in quadam urbe, quae Beritus dicitur, temporibus Constantini iunioris et Yrenae uxoris eius. Nov. 9.

Recensio de qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182^{15}. — Des. *Haec ergo sciens, amantissimi fratres, festinavi declarare vobis... Date ergo ei gloriam cum laetitia... Ipsi Domino Iesu Christo salvatori nostro [qui] cum Patre sanctoque Spiritu* (*-tui* corr.) *gloria sit honorque... Amen.*

125. (Fol. 323-330) Vita S. Martini conf. = *BHL.* 5610, 5613, 5619-5621. Nov. 11.

Deest epistula Vitae 5610 alias praefixa, tum etiam prologus narrationis 5613.

126. (Fol. 330-330^{v}) Vita S. Britii = *BHL.* 1452. Nov. 13.

127. (Fol. 331) Vita S. Fridiani ep. Nov. (18).

Inc. *Sanctus igitur et beatissimus Fridianus, Dei sapientia repletus et decore amoris adornatus, cleros vel populos diligebat. Cum autem ad episcopatus gratiam pervenisset* — Des. *in ecclesia Sancti Vincentii martyris, quam ipse dudum aedificaverat, quiescit. Ubi nunc usque hodie pollent eius mirabilia et ad laudem sui nominis gloriam Dominus ostendere dignatus est, regnante Domino... Amen.*

128. (Fol. 331-336^{v}) Passio S. Caeciliae virg. = *BHL.* 1495. Nov. 22.

129. (Fol. 336^{v}-338^{v}) Passio S. Clementis = *BHL.* 1848. Nov. 23.

130. (Fol. 338^{v}-339) Item alia de libris miraculorum Clementis = *BHL.* 1855.

Inc. *In divinis voluminibus...*

131. (Fol. 339-341^{v}) Natalis S. Prosperi = *BHL.* 6962. Nov. 25.

132. (Fol. 341^{v}-342^{v}) Natalis S. Gaudentii ep. = *BHL.* 3278. Nov. 26.

Deest prologus. — Foliis perditis, narratio des. mutila : *Sed quasi*

vicissitudinem reddendo respondens, dixit ei : " Utique| (= *Act. SS.*, num. 12 med.). Barb. 586.

CODEX 599 (prius XIII. 8, olim 2105)

Membraneus, foliorum 90 (0^m,371×0,241), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XII.

1. (Fol. 38-44v) Vita B. Nicolai Mireae civitatis archiep. = *BHL.* 6105, 6106.

Haec sequitur (fol. 44v-45v) alia recensio narrationis *BHL.* 6155, 6156, quae inc. *Post haec et alia multiplicium virtutum insignia, quae gessit beatus Nicolaus in hac convalle lacrimarum...* et des. *atque beati Theodori et quadraginta sanctorum martyrum* (cf. Falconius, c. xviii sub fin.). *His ita praemissis... Domino servire mereamur* (= *BHL.* 6108, altera pars). *Obiit autem beatissimus Nicolaus VIII idus decembris temporibus Iustiniani christianissimi et orthodoxi imperatoris et beatissimi patriarchae Macharii, regnante Domino... Amen.*

2. (Fol. 46-46v) Passio S. Georgii mart. = *BHL.* 3377.

' Foliis perditis, inc. mutila : *filius superius illuminatus est, videns haec, scissis vestibus, vociferans ait : " O famule Christi Georgi...*

3. (Fol. 46v-49) Passio SS. Abdon et Sennen = *BHL.* 6884 et 6.

Quaedam contracta sunt.

4. (Fol. 49-58v) Vita S. Aegidii conf. = *BHL.* 95.

Reliquis omissis, des. *Quos ille benigniter complectens sacrae fidei statim subiciebat regulis atque iugiter verbis confovebat dominicis* (= *Anal. Boll.*, t. VIII, p. 117, l. 37).

5. (Fol. 59-63) Vita S. Leonardi = *BHL.* 4862.

6. (Fol. 63v-65) Inventio S. Michaelis = *BHL.* 5948. Maii 8.

7. (Fol. 65v-68v) <Vita S. Ambrosii> = *BHL.* 377.

Reliquis omissis, des. mutila : *crescebatque cotidie fide et amore coram Deo et coram hominibus* (*P. L.*, c. 16 extr.).

8. (Fol. 68v-71v) Vita beatissimi Augustini = *BHL.* 792.

Reliquis omissis, des. *et omnino suo more illi nec laici nec clerici pepercerunt, sicut publica contestantur gesta* (Mombritius, fol. 59v, col. 2 extr.).

9. (Fol. 71v-74v) Vita S. Hieronymi = *BHL.* 3870.

Reliquis omissis, des. *huic compendioso subdendo necto sermoni* (*P. L.*, col. 210 in.).

10. (Fol. 75-77) S. Severi archiep. = *BHL.* 7683. Febr. 1.

Reliquis omissis, des. *haut longe a regione quae dicitur Salutaris usque in praesens* (= *Act. SS.*, num. 14 extr.).

Barb. 599. **11.** (Fol. 77-81v) S. Blasii ep. = *BHL.* 1379. Febr. 3.
12. (Fol. 82-85v) S. Scolasticae virg. = *BHL.* 7517. Febr. 10.

CODEX 605 (prius XIII. 14, olim 38)

Membraneus, foliorum A-D et sign. 262 (0m,374 × 0,262), paginis bipartitis belle exaratus saec. XV.

Fol. A-Cv descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 1-5) Epistola gloriosi Hieronymi ad Heliodorum ep. de virtutibus et transitu Nepo[n]tiani presb. = *BHL.* 6057.

2. (Fol. 148-157) Ad Eustochium epytaphyum seu epistola consolatoria de dormitione S. Paulae matris suae = *BHL.* 6548.

3. (Fol. 237-239v) Vita Pauli primi heremitae per B. Hieronymum edita = *BHL.* 6596.

4. (Fol. 239v-247v) Vita B. Ylarionis = *BHL.* 3879.

5. (Fol. 247v-249v) De Malcho monacho captivo = *BHL.* 5190.

6. (Fol. 249v-258) Sermo de assumptione S. Mariae semper virginis.

P. L., t. XXX, col. 122-42.

7. (Fol. 261v) Consanguinitas B. Mariae secundum Hieronymum.

Inc. *Anna et Exmeria fuerunt sorores. Anna peperit sanctam Mariam* — Des. *Tres igitur viros Anna habuit Iohachim, Cleopha, Salome.*

CODEX 621 (prius XIII. 30, olim 37)

Membraneus, foliorum A-D et sign. 300 (0m,40×0,28), exaratus saec. XV.

Fol. A-Av descriptus est index libellorum "huius secundi voluminis" epistularum divi Hieronymi.

1. (Fol. 170-173v) Ad Paulam de morte Blesillae consolatoria = *BHL.* 1367.

2. (Fol. 217-227) Ad Paulam et Eustochium de assumptione B. Mariae Virg. = cod. 605[6].

3. (Fol. 228-230v) De monacho captivo Hieronymus = *BHL.* 5190.

4. (Fol. 241v-242) Consanguinitas B. Mariae secundum Hieronymum = cod. 605[7].

5. (Fol. 242-252v) Epitaphium S. Paulae ad Theodoram = *BHL.* 6548.

6. (Fol. 297-299v) Vita B. Pauli primi eremitae = *BHL.* 6596.

CODEX 630 (prius XIV. 3, olim 56) Barb. 630.

Membraneus, foliorum A, B, sign. 303, C (0^{m},270×0,194), paginis bipartitis exaratus variis manibus saec. XIV extr.

1. (Fol. 228^{v}-232) Ad Heliodorum ep. epitaphyum Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

2. (Fol. 235-238) Consolatoria Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.

3. (Fol. 238^{v}-241) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

4. (Fol. 241-241^{v}) Hieronymus ad Marcellam de exitu Leae = *BHL.* 4809.

5. (Fol. 241^{v}-242) Item ad Marcellam Hieronymus de vita et obitu Asellae = *BHL.* 723.

6. (Fol. 243^{v}-245^{v}) Ad Principiam virginem de vita S. Marcellae = *BHL.* 5222.

CODEX 641 (prius XIV. 14, olim 38)

Membraneus, foliorum 229 (0^{m},275×0,192), exaratus saec. XV.

1. (Fol. 13^{v}-17) Ad Elyodorum ep. epitaphium Nepotiani presb. = *BHL.* 6057.

2. (Fol. 31-33^{v}) Ad Occeanum de morte Flaviolae = *BHL.* 2817.

3. (Fol. 130-130^{v}) <De exitu Leae> = *BHL.* 4809.

4. (Fol. 130^{v}-131) <De vita et obitu Asellae> = *BHL.* 723.

5. (Fol. 183-185^{v}) <De vita S. Marcellae> = *BHL.* 5222.

6. (Fol. 190-190^{v}) <De exitu Leae> = supra, **3.**

Post quae (fol. 190^{v}) iterum scribi coepta est epistula de Asella (supra, **4**) ; sed statim substitit librarius.

CODEX 642 (prius XIV. 15, olim 42)

Membraneus, foliorum sign. 357 (0^{m},283×0,189), exaratus saec. XV. Fol. 1 depictum est stemma Eugenii IV papae.

1. (Fol. 322^{v}-327) Consolatoria Hieronymi ad Paulam de dormitione Blesillae = *BHL.* 1367.

2. (Fol. 327-340) Epitaphium S. Paulae a S. Hieronymo editum = *BHL.* 6548.

Barb. 642. 3. (Fol. 342-346) Hieronymus ad Occeanum de morte Fabiolae = *BHL.* 2817.

4. (Fol. 346-346v) Ad Marcellam de exitu Leae Hieronymus = *BHL.* 4809.

5. (Fol. 346v-347v) Hieronymus ad Marcellam de vita et obitu Asellae = *BHL.* 723.

6. (Fol. 349v-353) Ad Principiam virginem de vita S. Marcellae Hieronymus = *BHL.* 5222.

CODEX 650 (prius XIV. 23, olim 3386)

Chartaceus, foliorum sign. 302 variae formae (max. $0^m,277\times0,205$), exaratus variis manibus saec. XVII.

1. (Fol. 289-290v) Passio S. Luxorii mart. = *BHL.* 5092.
2. (Fol. 291-292v) Passio S. Saturnini mart. = *BHL.* 7491.

CODEX 664 (prius XIV. 37)

Chartaceus, foliorum sign. 80 (circ. $0^m,275\times0,205$), exaratus variis manibus saec. XVII.

(Fol. 18-20) Vita S. Iohannis I papae et mart.

" Ex duobus antiquis lectionariis basilicae S. Petri "; cf. *Catal. Lat. Rom.*, pp. 26[66], 33[75]. — Ex *Libro pontificali* et Gregorii Magni *Dialogis*.

CODEX 679 (prius XIV. 52, olim 2888)

Membraneus, foliorum 298 (circ. $0^m,298\times0,200$), exaratus variis manibus saec. IX (fol. 1-295) et variis manibus saec. X (fol. 295v-298).

1. (Fol. 123-130v) Epistola B. Clementis urbis Romae ep. ad Iacobum fratrem Domini... = *BHL.* 6646.
2. (Fol. 134-136v) <Gesta Liberii> = *BHL.* 4907.
3. (Fol. 183-188) Accusatio Xysti papae = *BHL.* 7813, 7814.

   Inc. *Crescentio quidam...*
4. (Fol. 188-193) <Depositio Marcellini papae>.

   Acta concilii Sinuessani (Mansi, *Concil. coll.*, t. I, col. 1249-57).

CODEX 702 (prius XIV. 75, olim 2106)

Membraneus, foliorum 271 (circ. $0^m,313\times0,205$), exaratus variis manibus saec. XI/XII.

Constabat olim codex quaternionibus saltem XL, ex quibus perierunt quaternio, sex folia media quaternionis XXII, quaterniones XXXIII-XXXVI.

Saec. XV inscriptum est fol. 2^{v}: *Liber Santi Salvatoris de Monte Amiato*; fol. 3 : *Liber Sancti Salvatoris de Muntemiato*; fol. 147 : *Iste liber est monasterii Sancti Salvatoris Montis Amiate.* BARB. 702.

1. (Fol. 1-2) <Vita S. Iohannis eremitae> = *BHL*. 4329.

Foliis perditis, inc. mutila : *versum considerare oculis coepit et requirere sicubi esset in vicino monasterium...* (= *P.L.*, col. 402-3).

2. (Fol. 2-7) Vita S. Pauli primi heremitae = *BHL*. 6596.

3. (Fol. 7-8^{v}, 25-32^{v}, 17-24^{v}, 9-16) Liber primus <de vitis patrum> = *BHL*. 6524, cap. 15, 16, 12-14, 7-9, 11, 6, 20, 2, 5, 18, 19-24, 30 pars prior, 31, 32, epilogus.

4. (Fol. 16-16^{v}, 33-34^{v}, 36-36^{v}, 35-35^{v}, 38-38^{v}, 37-37^{v}, 39-41^{v}) Liber II <de vitis patrum> = *BHL*. 6525, cap. 1-16 ; *BHL*. 6527, lib. v, § 1-5, 7, 9, 10, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 28, 32-35, 37-41.

5. (Fol. 46^{v}-48^{v}) Miracula de S. Marina virg. = *BHL*. 5528.

Cui continuo subiuncta est narratio *BHL*. 6527, lib. v, § 14.

6. (Fol. 49-55^{v}) Vita Mariae Aegyptiacae = *BHL*. 5417.

Deest prologus.

7. (Fol. 55^{v}-56) <Ex dictis patrum> = *BHL*. 6529, lib. III, §§ 13, 14 ; *BHL*. 6530, § 30 ; *BHL*. 6529, lib. III, § 18.

Sequuntur (fol. 56-56^{v}) loci ex SS. Isidoro et Hieronymo excerpti.

8. (Fol. 57-64^{v}) Vita S. Eufrasinae virg. = *BHL*. 2723.

9. (Fol. 64^{v}-66) Conversio Taxe meretricis = *BHL*. 8012.

Sequuntur (fol. 66-69) narrationes duae *BHL*. 6527, lib. XVIII, § 19, et *BHL*. 6534, c. 13.

10. (Fol. 69-75^{v}) Conversio S. Pelagiae quondam meretricis = *BHL*. 6607.

Des. *et sic sepultum est sanctum corpusculum illius, portantibus sanctis patribus. Haec vita Pelagiae meretricis, haec...*

11. (Fol. 75^{v}-80) Monita et exempla sanctorum patrum de virtute humilitatis et patientiae. De sancto Malcho nomine = *BHL*. 5190.

Omissis primis sententiis, inc. *Erat quidem senex, Malchus nomine...*

Sequitur (fol. 80-80^{v}) narratio *BHL*. 6526, c. 42 ; quae nihilo minus legitur infra in libro **13** (fol. 151^{v}-152^{v}).

12. (Fol. 81-130^{v}) <Vitae patrum> = *BHL*. 6525.

Desunt capita 1-16 ; sed cf. supra, **4**. — Sequitur lemma : *Explicit liber secundus.*

13. (Fol. 130^{v}-159^{v}) Liber III <de vitis patrum> = *BHL*. 6526.

14. (Fol. 159^{v}-193^{v}) <Ex Vitis patrum>.

Plurimae narratiunculae excerptae praesertim ex libris *BHL*. 6527 et 6526.

BARB. 702. Prima capita sunt *BHL.* 6527, lib. I, § 10 et 19; ultimum est *BHL.* 6526, c. 14; quod iam legebatur supra, **13** (fol. 139-139ᵛ).

15. (Fol. 193ᵛ-216ᵛ) <Vitae patrum> = *BHL.* 6534, c. 1-19.

Quibusdam praetermissis.

Quae sequuntur non sunt hagiographica. Attamen in loco vacuo addiderunt manus recentiores (fol. 223ᵛ-224ᵛ) quasdam narratiunculas ex Vitis patrum decerptas.

16. (Fol. 241-248) <Vita S. Hilarionis> = *BHL.* 3879.

Foliis perditis, inc. mutila: *Siquidem eos* (corr. *hii*) *qui viderant non potuissent aliter credere...* (= *P. L.*, c. 23 extr.).

17. (Fol. 248-264ᵛ, 271-271ᵛ, 265-270ᵛ) Acta S. Antonii monachi = *BHL.* 609.

Foliis perditis, des. mutila: *Quid melius dicere quod Dei verbum manens ut erat (P. L.*, col. 159 A).

CODEX 713 (prius XIV. 86, olim 928)

Membraneus, foliorum A, B et sign. 1-490 [fol. 217 et 233 bis, praetermissis numeris 61, 161, 251, 412] (0ᵐ,315×0,225), paginis bipartitis exaratus saec. XIV.

Fol. 490 scriptum est ab ipso librario: *Iste liber est domini Mathei cardinalis de Ursinis Romani et imperpetuum cardinalis* († 1340).

Fol. A-B descriptus est index Vitarum.

CODEX 714 (prius XIV. 87, olim 929)

Membraneus, foliorum A et sign. 1-89, 100-340 (0ᵐ,324×0,226), paginis bipartitis exaratus eadem manu qua cod. 713.

Fol. 1 scriptum est litteris rubris: *Petrus de Calo de sanctis.*

Fol. A-Aᵛ descriptus est index Vitarum.

Sunt hi codices **713** et **714** duo volumina Legendarii a Petro Calo compositi; prior incipit a S. Andrea et desinit cum mense aprili; alter incipit a S. Dominico et desinit cum mense septembri.

De quibus vid. quae scripsimus *Anal. Boll.*, t. XXIX, pp. 30-34, 44-116.

CODEX 721 (prius XIV. 94, olim 1471)

Membraneus, foliorum 52 (0ᵐ,328×0,244), paginis bipartitis exaratus saec. X/XI.

Fol. 1, manu saec. XII: *Liber apostolorum P. et Pauli in Paterbrunno.* Ibid. manu saec. XV/XVI: *Liber Abdinghoff monasterii divis Petro et Paulo sacri ad bibliothecam communem.*

(Fol. 21-22ᵛ) Liber quintus <Vita metrica S. Martini> = *BHL.* 5624.

Sola praefatio (non autem epistula prosa) et libri I vers. 1-206. Foliis perditis, desunt reliqua.

CODEX 723 (prius XIV. 96)

Barb. 723.

Membraneus, foliorum 6, sign. olim 694-699 (0m,322×0,217), exaratus saec XV.

(Fol. 1-5v) Sermo S. Athanasii de yconia Domini. Nov. 9.

Recensio de qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 182[15].

Est hoc apographum apographi facti anno 1462 in villa et civitate Xanctonensi in Gallia " ex libro valde antiquo littera romana et vetustata conscripto „ atque a notario publico recogniti.

CODEX 1803 (prius XXIX. 147)

Foliorum 62, partim membraneorum, partim chartaceorum. Constat simul conglutinatis aliquot codicillis.

II. (olim 2906) Folia chartacea 25-31 (0m,208×0,134) exarata saec. XVII in.

(Fol. 25-27v) Praecisa verba ex Vita S. Berardi ep. Marsorum a suo familiari scripta anno MCXXX = *BHL.* 1176, num. 4, 5.

Cf. *Act. SS.*, Nov. t. II, 1, p. 126, num. 2.

CODEX 2227 (prius XXXII. 18, olim 944)

Membraneus, foliorum A et sign. 29 (0m,162×0,121), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-29v) Vita beati fratris Bernardini Senensis, qui religioni S. Francisci deditus fuit, cuius corpus in Aquilana urbe sepultum est = *BHL.* 1188.

CODEX 2247 (prius XXXII. 38, olim 3158)

Chartaceus, foliorum A et sign. 105 (0m,191×0,143), exaratus saec. XVI.

Fol. A, alia manu : *Ex vetustissimo codice ms. hedino abbatiae Nonantulanae.*

1. (Fol. 1-35v) Vita et textus epistolarum Adriani primi papae antiquae Romae = *BHL.* 3738.

2. (Fol. 36-95v) Vita beatissimi ac sanctissimi papae Sylvestri, cuius precibus Constantinus imperator Deo credidit = *BHL.* 7725-7729, 7731, 7736.

Narrationis 7736 exscriptum est solum initium usque ad : *non dubia prorsus narratione dicemus.*

CODEX 2268 (prius XXXII. 59, olim 2867)

Chartaceus, foliorum sign. 6 (0m,× 2080,139), exaratus saec.XVI.

(Fol. 1-6) Vita S. Barbarae.

Ex antiquo libro manuscripto maioris ecclesiae Reatinaeexcerpta.

BARB. 2268. Inc. *Barbara virgo gloriosissima, Nicomedia oriunda, quamquam patre ethnico et gentili orta fuit, tamen a matre christiana* — Des. *Harum virginum corpora Valentianus quidam vir religiosus et integer petiit et beatae Barbarae corpus aromatibus conditum iuxta quendam fontem cum omni reverentia sepelivit. Paucis post annis illa patria bellorum iniuria incolarum omniumque rerum gloria diminuta fuit, considerata praeteriti temporis felicitate. Quapropter Reatini municipes tantae virginis amore compulsi, quod viderent eius corpus honorifica carere sepultura, constituerunt illud Reate honoris causa transferre et in aliquo celebri loco collocare ; et eo nomine magnum exercitum compararunt. Sed cum in loco campestri, ubi nunc est Divi Martini fanum, castra metarentur, corpus D. Barbarae a quibusdam eiusdem exercitus armigeris, incolis eius loci, stipendio conductis, inventum fuit. Qui cum dolose latenterque ossa sacratissima Reatinis civibus surripere decrevissent, vili sacculo clauserunt et, accepta facultate domum redeundi, pretiosissimum thesaurum deferentes abierunt. Cum autem ad antiquum suburbium civitatis Reatinae pervenissent, divino miraculo factum est ut ibidem fixi immobilesque remanerent nec ulterius progredi possent. Interim in ipsa civitate omnes campanae omnium templorum et communis palatii sponte sua sonabant. Quamobrem universa civitas maxima admiratione timoreque commota vestigare coepit quidnam hoc tantum prae se ferret. Sed statim cives Reatini ab iis qui corpus D. Barbarae gestabant, certiores facti de miraculo, Deo optimo maximo gloriam dederunt. Corpus vero supradictum inter duorum sanctorum, Iulianae virginis scilicet et Felicis martyris, reliquias in ecclesia cathedrali Sanctae Mariae sub maiore altari honorificentissime posuere.* Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 184^{57}.

CODEX 2278 (prius XXXII. 69, olim 994)

Membraneus, foliorum 24 (0^m,228×0,145), exaratus saec. XV.

(Fol. 1-24) Celestini quinti Vita a Mafeo Vegio Laudensi edita = *BHL.* 6752.

CODEX 2289 (prius XXXII. 80, olim 937)

Membraneus, foliorum A et sign. 12 (0^m,214×0,154), exaratus anno 1602.

1. (Fol. 1-11^v) Vita S. Bernardi Parmensis episcopi, S. R. E. tit. Sancti Chrysogoni presbyteri cardinalis.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 183^{56}.

Est haec Vita una cum miraculis (cf. infra, **2**) a publico notario exscripta " ex quadam carta pergaminea antiqua, temporis vetustate denigrata, ab utroque latere scripta, longa palmorum trium incirca, latitudinis vero duorum incirca, recondita in quadam capsa in sacristia

dicti coenobii [" ecclesiae Sancti Grisogoni in Transtiberim de Urbe „ Ord. Carm.] sita, trium clavium nuncupata, ad custodiam scripturarum magni momenti destinata „, et quidem ex " carta nil aliud continente „. (fol. 1 ; cf. fol. 12-12ᵛ). Barb. 2289.

2. (Fol. 11ᵛ-12) <Miracula S. Bernardi>.

Epitome quinque primorum miraculorum libelli *BHL*. 1247 (Inc. *Cum mulier quaedam a Burgo Sancti Domnini imaginem filiae suae...)* Additum est sextum miraculum : *Miles quidam et Florentinus, Baccius Altoprandinus appellatus, nobilis ac praedives, dum ad Sancti Iacobi apostoli iter cum aliis instituisset, Parmae pleuritide correptus est ; cumque... me<mi>nisset se a sancto Bernardo traxisse originem, ad eius tumulum deferri voluit ibidemque, Dei auxilio implorato, voti compos una cum sociis iter felicissime absolvit reversusque domum haec suis palam ac saepius enarravit.*

CODEX 2292 (prius XXXII. 83, olim 2718)

Membraneus, foliorum 15 (0ᵐ,218 × 0,163), exaratus saec. XVI.

(Fol. 1-14ᵛ) <Vita S. Iohannis Calybitae> = cod. Vatic. 1193[15].

Deest prologus.

CODEX 2300 (prius XXXII. 91, olim 2061)

Membraneus, foliorum 24 (0ᵐ,215 × 0,148), paginis bipartitis exaratus saec. XIII.

(Fol. 1-24ᵛ) Liber epilogorum in gesta sanctorum edita a fratre Bartholomaeo Tridentino de ordine Fratrum Praedicatorum.

Inc. prol. *Augustino professionis meae legifero docente didici* — Inc. cap. 1 : Adventus Domini. *Adventus Domini celebratur per quatuor dominicas...* Inc. c. 2 : Andreas. *Andreas, qui decus decoris sive virilis interpretatur, a vico Bethsaida* — Foliis perditis, des. in mense augusto in Vita S. Bernardi abbatis Clarevallensis. Cf. *Anal. Boll.*, t. XXIX, p. 14-19.

CODEX 2309 (prius XXXII. 100, olim 936)

Chartaceus, foliorum sign. 8 (0ᵐ,219 × 0,154), exaratus saec. XVII.

(Fol. 1-8ᵛ) Vita sanctissimi conf. Alexii almae Urbi apud Deum oratoris coelitus dati = *BHL*. 286.

" Ex quodam libro satis antiquo existente in ven. monasterio Sancti Alexii monachorum D. Hieronymi congregationis Lombardiae. „

Barb. 2312.

CODEX 2312 (prius XXXII. 103)

Chartaceus, foliorum 255. Constat simul conglutinatis multis codicillis variae formae (max. 0^m,220 × 0,155) exaratis saec. XVI et XVII.

I. Folia 1-38 exarata annis 1592 et 1593 a Constantino Caietano O. S. B.

1. (Fol. 1-19v) De translatione sanctorum magni Nicolai terra marique miraculis gloriosi eiusdemque avunculi alterius Nicolai sanctique Theodori martyris pretiosi de civitate Mirrea in Venetias in monasterio S. Nicolai in littore historia=*BHL*. 6200, 6201.

Exscripta " ex originali ms. c. pervetusto ipsius monasterii S. Nicolai de Littore Venetiarum „ (fol. 32).

2. (Fol. 20-32) Miracula = *BHL*. 6202.

Exscripta ex eodem codice.

CODEX 2318 (prius XXXII. 109, olim 2061)

Chartaceus, foliorum non sign. I-XVIII et sign. 1-190 (0^m,220 × 0,148), exaratus variis manibus saec. XIV/XV.

In kalendario, quod fol. VII-XII descriptum est, non nominatur S. Dominicus; litteris autem rubris scripta sunt haec nomina notatu digna: S. Amasii ep. Theanensis, S. Bernardi ep. (12 mart.), S. Petri de Magella (maii 19, add. al. m.), S. Paridis Theanensis ep., S. Terentiani ep. et mart., S. Francisci conf., S. Reparatae virg. et mart.

Fol. XIVv-XVIv descriptus est index libellorum.

1. (Fol. 1-74) Legendae sanctorum abreviatae.

Sunt hae breves narrationes vel sermones secundum ordinem anni ecclesiastici dispositae.

Prologus. *In nomine et ad honorem sanctissimae Trinitatis incipiens tria consideravi, scilicet quorundam paupertatem, qui librum magni pretii habere non possunt; — praedicandi facultatem, quam consequitur praedicator si pauca notabilia de sancto accipiat et dicat primo, postea moralem distinctionem faciat de materia quae magis expedit populo; — tertio populi consolationem et utilitatem, qui de sancto brevia et pauca audire desiderat. Propter quae quarundam legendarum notabilia et brevia de sanctis de quibus [tractatur] sollepnizat ecclesia in hoc opusculo compilavi.*

Inc. De S. Andrea. *Andreas apostolus primo commendatur a nomine. Namque interpretatur decorus vel resplendens vel virilis vel antropos...* — Des. (de S. Barbara) *ut nec pulvis de eo inveniretur. Corpus enim suum et beatae Iulianae... et multae salut(es) celebrantur.*

Expliciunt Legendae sanctorum abreviatae anno Domini M°.C°C°C°.XIIII°.

2. (Fol. 75-79) In festo B. Paridis ep. Theani = *BHL.* 6466. BARB. 2318.

3. (Fol. 79-83) Passio S. Terenciani ep. et mart. = *BHL.* 8003.

4. (Fol. 83-84) Translatio bracchii B. Terenciani de Tridentina civitate in Theanum = *BHL.* 8004.

5. (Fol. 84-89) Passio B. Reparatae virg. et mart. = *BHL.* 7188, 7189.

6. (Fol. 101-105^{v}) Passio sive Vita B. Lazari Massiliensis ep.

Inc. ut *BHL.* 4802, minime tamen est eadem, sed ea de qua *Anal. Boll.*, t. XXIII, p. 216-17[1]. — Des. *ut fidelibus ostenderet ipsum esse magnificum in caelis. Suis igitur precibus et meritis perducamur ad praemium paradisi. Amen.*

7. (Fol. 106-110) Legenda B. Exdrae prophetae.

Inc. *Cum orasset Exdra ad Dominum Iesum Christum, dixit: Domine, dona mihi fiduciam*—Des. *Quicumque vero celebraveri[n]t festivitatem et memoriam beati Exdrae prophetae, habeat partem cum domino nostro Iesu Christo et cum beata Dei genitrice Maria et cum beato Michahel archangelo tuo. Amen.*

8. (Fol. 110^{v}-112) De S. Patricio.

9. (Fol. 112-112^{v}) De S. Longino.

10. (Fol. 112^{v}-115^{v}) De S. Leonardo.

11. (Fol. 116-118^{v}) <De S. Antonio>.

12. (Fol. 118^{v}-120^{v}) De S. Maria Aegyptiaca.

Narrationes 8-12 exscriptae sunt ex *Legenda aurea*, c. 50, 47, 155, 21, 56.

13. (Fol. 120^{v}-133) Vita B. Onufrii conf. et heremitae.

Inc. ut *BHL.* 6334. — Des. ut *BHL.* 6338.

14. (Fol. 133-139) Passio S. Iulianes virg. et mart. = *BHL.* 4523.

Omissis primis verbis, inc. *Invalescente furore persecutionis in civitate Nicomediorum, Eleusius quidam senator, amicus Maximiani imperatoris, habuit sponsam puellam quandam nobili genere, nomine Iulianam...*

15. (Fol. 143-148) Certa miracula B. V. Mariae.

Sub hoc lemmate veniunt narratiunculae aliquot, ex quibus aliae reapse sunt de miraculis B. V. Mariae, aliae mera "exempla„ minime Mariana.

1. Inc. *Quaedam mulier in festo assumptionis Dominae in ecclesia Sanctae Mariae de Campitolio vidit quandam commatrem suam anno ante defunctam...* Haec alteram docet se a B. Maria a locis poenalibus esse liberatam, illam autem mox morituram.

2. Inc. *Apud Montem Pulcianum quidam extitit adolescens in omnibus vane vivens, sed Virgini devotus...* B. Maria illum eripit ab

Barb. 2318.

incendio, in quod a daemonibus sibi visus erat proici; ipse vero paenitentiam agit.

3. Inc. *Quidam de Tuscia, Constantinus nomine, in malo valde insanus*... Plebanus ecclesiae ab illo Constantino gravissime sauciatus a B. Maria illaesus servatur.

4. Inc. *Quidam qui vidit narravit. Quidam iuvenis studens Bononiae*... Exemplum non Marianum.

5. Inc. *Quidam mandavit exoculari vaxallum suum. Ivit autem*... Qui hoc facinus patrare iussus erat, cum die sabbati id exsequi, altero precante, praetermisisset atque ideo ipse ab ero excaecatus esset, a B. V. Maria oculos avulsos recepit.

6. Inc. *Quidam luxor fuit, qui dum verminosam et foetidam Dominam appellavit*... Is vero vermibus exesus obiit.

7. Inc. *Sagittarius quidam dum ludendo plurima perdidisset, contra Deum et Matrem iratus*... Is cum sagittam in caelum misisset, postera die sagitta percussus occubuit.

8. Inc. *Cum autem Fratres Minores tempore quadragesimae irent praedicando*... Exemplum non Marianum.

9. Inc. *Legitur 4° Dialogorum quod quidam Curialis nomine sacratissimo paschali tempore*... Exemplum non Marianum.

10. Inc. *Quidam miles regis Apuliae erat multum devotus Virgini. Falso accusatus et ab imperatore Frederico captus*... B. Maria ipsi oculos avulsos reddit eumque libertati restituit.

11. Inc. *Quaedam domina B. Mariae valde devota, spiritu diabolico instigata*... Neque hoc exemplum est Marianum.

12. Inc. *Quidam iuvenis a pueritia sua nutritus in monasterio*... Exemplum non Marianum.

13. Inc. *Quaedam mulier valde devota Dominae nostrae commisit adulterium*... Ut a viro suo suspicionem removeat, confessione peracta et B. V. Maria invocata, ferrum candentem illaesa manu tenet; postmodum vero, cum iterum adulterium admisisset neque esset confessa, eodem ferro vel frigido graviter sauciatur.

14. Inc. *Narrat Gregorius 4° Dialogorum quod vir quidam, nomine Valentius, valde lubricus*... Exemplum non Marianum.

15. Inc. *Quaedam scribitur sanctimonialis fuisse sacrista vana nimis et lubrica*... Quae cum B. Mariam more suo salutasset, antequam de monasterio fugeret, a B. Virgine prohibetur ne ad peccatum exeat.

16. Inc. *Quidam vir Beatae Mariae valde devotus, qui continuo septies in die sibi debitas laudes persolvebat*... Cum falso de furto et homicidio accusatus suspendio damnatus esset, B. Maria ipsum quattuor diebus vivum servat in patibulo.

17. Inc. *De rustico qui habebat uxorem iuvenem et pulchram*... Exemplum non Marianum.

18. Inc. *De ordine Cisterciensium quidam iuvenis frater fuit undique vitae laudabilis*... Morte proximus, iubente superiore, docet

se in vita a Domino et a B. Virgine inter multa flagella Satanae adiutum esse et consolatum.

19. Inc. *Fuit quidam ex fratribus in deserto...* Exemplum non Marianum.

20. Inc *Iosaphath regis Indiae nobilissimo filio...* Exemplum non Marianum.

21. Inc. *O si possemus ascendere speculam...* Non Marianum.

22. Inc. *Legitur de magna abbatissa Sara...* Non Marianum.

23. Inc. *Iuxta flumen Danubii erant homines multi ad ludendum. Flumen erat congelatum...* Rupta glacie, omnes aquis submerguntur; sed B. Maria, precibus aliorum commota, illos vitae restituit.

CODEX 2358 (prius XXXII. 159, olim 2059)

Chartaceus, foliorum sign. 39 (0[m],260×0,194), exaratus saec. XVII in.

1. (Fol. 1-18[v]) Vita B. Berardi ep. Marsorum = *BHL.* 1176.

2. (Fol. 18[v]-29) <Miracula S. Berardi>.

Prologus seu Vitae epilogus : *Ecce, frater mi Iohannes reverende Furate consacerdos, secundum vestrae dilectionis mandatum, non ut debui, sed prout potui, sancti confessoris Berardi vitam breviter scripsi. Restat nunc ut quae vidimus et certis idoneisque testimoniis comprobare poterimus restitutionis miracula membranis pro sempiterna memoria tradamus.*

Inc. *Mortuo itaque sancto, nemine praedicante, nemine monente, nemine suadente, viri ac mulieres* — Des. *quod votum, morte superveniente, minime inquiunt se valuisse persolvere.*

Inc. epilogus : *Ecce, frater, prout scivi, mandato tuo parui.*—Des. *vitamque aeternam vobis sua gratia donet, qui vivit... Amen.*

3. (Fol. 29[v]-34[v]) <Miraculorum S. Berardi narrationes postea additae>.

I. Inc. *Miracula quae Deus in sanctis suis... Ac propter hoc quod quidam vir de quodam castello cui Melianicum nomen est...*

II. Inc. *Mirabilis Deus in omnibus operibus... Ecce vir quidam ab Albano cum uxore...*

III. Inc. *Quoniam, decurrente tempore, multa quae indigent perpetuitate solent labi... Anno igitur millesimo centesimo sexagesimo primo... in festivitate sanctorum martyrum Nerei et Achillei atque Pancratii cum iam esset pulsatum ad nonas...*

Des. *ea die debitas laudes annuatim clerus et populus persolvat ad crucifixi domini nostri Iesu Christi gloriam... Amen.* Sequitur oratio ad Crucifixum, quae inc. *Deus qui ad perpetuam...*

4. (Fol. 34[v]-39) <Miracula S. Berardi>.

Inc. prol. *Licet non sit speciosa laus in ore peccatoris* — Inc. *Primum miraculum quod nostris est actum temporibus, fuit de quodam puero qui omnium membrorum destitutus salute* — Des. *et*

Barb. 2368. *multi de eodem oppido ita fuisse testabantur et sacramento firmare volebant.*

CODEX 2375 (prius XXXII. 166, olim 2305)

Chartaceus, foliorum A-D et sign. 415 (0^m,263×0,200), exaratus saec. XVII.

(Fol. 75-80^v) Vita S. Guarini cardinalis episcopi Praenestini = *BHL.* 8816.

CODEX 2437 (prius XXXII. 228, olim 1239)

Chartaceus, foliorum 52, sign. olim 55-118 (0^m,263×0,203), exaratus saec. XVII.

(Fol. 1-4) <Inventio SS. Alexii et Bonifatii> = *BHL.* 301.

Inc. *Angelus permissione divina... Gloria et laus... Cum in basilica Sancti Petri supra marmor...* Post ultima verba *(et ad primum propositum rediit)* multa etiam narrantur (fol. 4-6^v): feria tertia maioris hebdomadae anni 1216 (= 1217) Honorium III ad ecclesiam Sancti Alexii in Aventino venisse, illam ecclesiam dedicasse atque indulgentiis ornasse, reliquias sanctorum esse veneratum, alia. Inc. *In nomine Patris... Anno dominicae incarnationis MCCXVI, ind. V, anno primo sui pontificatus* — Des. *et aeterna fruantur beatitudine; ad quam nos perducere dignetur Omnipotens, qui est benedictus... Amen.* Vid. Nerini, p. 213-22.

CODEX 2520 (prius XXXIII. 40)

Chartaceus, foliorum A et sign. 36 (0^m,273×0,202), exaratus saec. XVII.

(Fol. 1-35^v) Quae gesta sunt inter Liberium et Felicem episcopos = cod. Vatic. 3787.

" Ex cod. Bibliothecae Vaticanae ms. 3787 „ (fol. A).

CODEX 2558 (prius XXXIII. 78)

Chartaceus, foliorum sign. pridem 208-282, postea 182-200 et 227-282 (0^m,278×0,204), exaratus saec. XVI.

(Fol. 208-254^v) De rebus mirabilibus in variis partibus mundi liber fratris Odorici.

Inc. prol. *Multa licet et varia de ritibus et condicionibus huius mundi a multis enarrentur, tamen est sciendum quod ego frater Odoricus* — Inc. *Nam primo transiens mare maius me transtuli Trapesoidam* — Des. *ac si illis praebuissemus maximum munus.* — Inc. appendix I (III): *Ego frater Odoricus de Foro Iulii* — Des. *ut illi placebit a quo bona cuncta procedunt.* — Inc. appendix II (II): *Praedicta autem omnia superius scripta fideliter frater Guillel-*

mus de Solangna comitatus Paduae in scriptis redegit—Des. *et non cessat coruscare miraculis.* BARB. 2558.

Fol. 254v : *Et ego Caesar ex comitibus de Rocca Turrium districtus Fulg(ini)ae eiusque civitatis patricius scripsi haec ex suomet originali praedicto anno Domini M.D.LXXXII., cum aestatis tempore degerem solus causa studii et aeris salubritate in Rocca praefata comitum Turris...*

CODEX 2559 (prius XXXIII. 79, olim 3070)

Chartaceus, sign. 129-304 (0m,278×0,204), exaratus saec. XVI eadem manu qua codex 2558.

(Fol. 209-303) De rebus mirabilibus in variis partibus mundi, cum martirio Fratrum Minorum suo loco, tractatus Fr. Odorici Ordinis Minorum anno Domini 1330 per eum visis et per eum quoque fideliter descriptus. Liber fratris Odorici = cod. 2558.

Non adest subscriptio Caesaris de Rocca Turrium.

CODEX 2569 (prius XXXIII. 89, olim 2484)

Chartaceus, fol. 1 et pag. sign. 1-133 (0m,275×0,200), exaratus saec. XVII in.

(Pag. 1-133) Vita et martyrium illustrissimi et reverendissimi in Christo patris domini Ioannis Fissheri, doctoris theologi, Roffensis episcopi et S. E. R. cardinalis Angli.

Ed. ex hoc cod. *Anal. Boll.*, t. X, p. 202-65, et t. XII, p. 97-247. Cf. ibid., t. X, p. 131-33.

In codicibus **2598-2601** continentur Vitae Romanorum Pontificum a Luca Holstenio ex variis codicibus collectae.

CODEX 2598 (prius XXXIII. 118, olim 3131)

Chartaceus, foliorum sign. I-LV et 1-245 (circ. 0m,275×0,205), exaratus variis manibus saec. XVII.

Foliis liminaribus I-LV continentur varia adversaria, annotationes, alia huiusmodi.

1. (Fol. 81-96) Vita S. Petri apostoli ex historia apostolica Abdiae Babylonii = *BHL.* 6663.

Deest prologus.

2. (Fol. 101-110) B. Lini Romani pontificis de passione S. Petri apostoli ad ecclesias orientales liber = *BHL.* 6655.

3. (Fol. 113-220) IV. S. Clementis papae et mart. Vita... = *BHL.* 1851.

Ex codice Casinensi 654.

Barb. 2598. **4.** (Fol. 221-230^{v}) IV. Passio S. Clementis papae et mart. = *BHL.* 1848, 1855, 1857.

Ex Sanctuario Mombritii et collata cum mss. codd. biblioth. Emin. Card. Barberini.

CODEX 2599 (prius XXXIII. 119, olim 3132)

Chartaceus, foliorum sign. 262 (0^{m},275×0,203), exaratus variis manibus saec. XVII.

1. (Fol. 3-4) VII. De S. Alexandro papa haec mentio habetur in Passione S. Hermetis martyris; quae totidem verbis desumpta sunt ex Passione S. Alexandri.

Ex Passione *BHL.* 266. — Inc. *Beatissimum Hermetem martyrem illustrissimum virum beatus Alexander pontifex et martyr, cum esset praefectus urbis Romae, baptizavit cum uxore et filiis* — Des. *Qui decollatus est via Salaria veteri... sepultus est in bona parte, regnante Domino... Amen.*

2. (Fol. 7-14) Passio SS. Alexandri, Eventii et Theodoli mart. = *BHL.* 266.

Ex cod. Barberiniano collato cum Lateranensi.

3. (Fol. 15-20) XVII. Passio S. Callisti papae = *BHL.* 1523.

Ex cod. Barberiniano collato cum cod. archivi S. Petri.

4. (Fol. 22-32) XVIII. Passio S. Urbani papae = *BHL.* 8383-8385.

Ex cod. Casin. longob. sign. 74.

5. (Fol. 34-35^{v}) XVIII. Passio S. Urbani papae et sociorum eius = *BHL.* 8377, 8378.

Ex ms. Casinensi 581 olim, nunc 60, finem versus, longob.

6. (Fol. 36-71) XVIII. Passio S. Urbani papae et mart. = *BHL.* 8376, 8374, 8375.

Ex Mombritio (usque ad *perfruituri sumus in aevum*) et ex codice Casinensi (reliqua).

7. (Fol. 73-74^{v}) XXII. Passio S. Cornelii papae = *BHL.* 1958.

" Emendata „ ex cod. Barberiniano et ex cod. Lateranensi.

8. (Fol. 77-85) XXIII. Passio S. Lucii papae et mart. auctore domno Guaiferio Casinensi monacho = *BHL.* 5022.

Ex ms. Casinensi longobard. vetustissimo.

9. (Fol. 87-95^{v}) XXIV. Passio S. Stephani papae et mart. = *BHL.* 7845.

" Collata „ cum mss. Barberiniano et Lateranensi.

10. (Fol. 97-100v) XXV. Passio SS. Xysti ep., Felicissimi et Agapiti mart. = *BHL.* 7801. Barb. 2599.

Ex cod. Vaticano 1190, p. 54, collato cum Lateranensi.

11. (Fol. 104-113v) XXVI. Vita S. Dionysii papae.

Ex cod. Sublacensi. — De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 185[48].

12. (Fol. 116-120) XXX. Depositio Marcellini papae.

Ex ms. Vaticano, collata cum collectione Cresconiana card. Barberini. — Acta concilii Sinuessani (Mansi, *Coll. conc.*, t. I, col. 1249-57).

13. (Fol. 127-134) XXXI. Passio S. Marcelli papae et mart. ac sociorum eius = *BHL.* 5235.

" Emendata „ ex cod. Barberiniano, Lateranensi et archivi S. Petri.

14. (Fol. 136-142) XXXIX. Vita S. Damasi = *BHL.* 2088.

15. (Fol. 143-148v) XXXIX. Vita et Actus B. Damasi papae.

Ex cod. Vaticano 5696[50]. — De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 304[49].

16. (Fol. 150-161v) XXXIX. Vita S. Damasi papae = *BHL.* 2087.

Ex ms. archivi S. Petri sign. B.

17. (Fol. 163-164) XLVII. De S. Leone papa = *BHL.* 4817.

Ex Mombritio.

18. (Fol. 168-176) LXVI. Vita S. Gregorii papae edita a venerabili Paulo diacono et monacho Casinensis coenobii = *BHL.* 3639.

Ex codicibus Casinensibus sign. olim 1104, nunc 74, et olim 1086, nunc 289.

19. (Fol. 182-193v) Vita S. Gregorii papae = *BHL.* 3643.

Ex editione Canisii.

20. (Fol. 196-210) LXXVI. Vita S. Martini papae = *BHL.* 5597.

Ex cod. Vaticano 5696, collato cum codice archivi S. Petri. — Des. ut indicatum est *Catal. Lat. Rom.*, p. 180[8].

21. (Fol. 213-261) XXXIV. Natale S. Sylvestri papae = *BHL.* 7725-7729, 7731, 7736. Dec. 31.

Ex cod. Barberiniano.

CODEX 2600 (prius XXLIII. 120, olim 3133)

Chartaceus, foliorum sign. 273 (0m,276 × 0,202), exaratus variis manibus saec. XVII.

(Fol. 253-266v) Vita et mors ac miracula nonnulla B. Gregorii papae X, patria Placentini, desumpta ex libro quodam antiquo qui in ecclesia collegiata S. Antonini Placentiae asservatur = *BHL.* 3658.

" Ex Aniciana bibliotheca revmi domni Constantini Caietani abbatis

Barb. 2600. Sancti Baronti, collata cum copia ex eodem veteri codice Placentino desumpta, quam insertam legi processui canonizationis dicti pontificis, quem habui a D. Clearcho Busco notario deputato. „

CODEX 2601 (prius XXXIII. 121, olim 3134)

Chartaceus, foliorum sign. 354 (0^m,276 × 0,205), exaratus saec. XVII.

1. (Fol. 40-108ᵛ) Vita S. Caelestini V auctore Iacobo cardinali diacono S. Georgii ad Velum aureum = *BHL*. 6746-6749.

Fol. 108ᵛ: *D. Coelestinus ab Aquila monachus fuit.*

2. (Fol. 109-110) Legenda B. Petri conf. atque pontificis de Murrone.

Epistula Iacobi Caietani, qua se Vitam metricam missurum promittit; pro qua interea mittit responsoria, versus et orationes in officio cantanda.

3. (Fol. 113-147ᵛ) Vita B. Petri Caelestini authore Petro de Aliaco cardinale Cameracensi = *BHL*. 6751.

4. (Fol. 149-177ᵛ) Vita S. Caelestini V a Mafeo Vegio edita = *BHL*. 6752.

Ex cod. Barberiniano.

CODEX 2631 (prius XXXIII. 151, olim 933)

Chartaceus, foliorum A-C et sign. 30 (0^m,297 × 0,207), exaratus saec. XVII.

(Fol. 1-30) Opusculum de vita Emeritensium patrum a Paulo diacono editum = *BHL*. 2530.

Exscriptum ex editione Thomae Tamayo de Vargas.

CODEX 2644 (prius XXXIII. 164)

Chartaceus, foliorum sign. 53 variae formae (max. 0^m,279 × 0,206), exaratus saec. XVI et XVII.

Sunt haec aliquot apographa a Luca Holstenio collecta.

1. (Fol. 1-8ᵛ) Passio S. Clementis papae et mart. = *BHL*. 1848, 1855, 1857.

Ex Sanctuario Mombritii collato cum cod. Barberiniano.

2. (Fol. 25-26ᵛ) De S. Agapito papa = *BHL*. 123.

Ex vetusto codice.

3. (Fol. 29-32) XXV. Passio SS. Xysti ep., Felicissimi et Agapiti mart. = *BHL*. 7804 et 7809.

Exscripta ex Mombritio (= *BHL*. 7804), collata cum codice Barberiniano (= *BHL*. 7809).

4. (Fol. 35-39) Acta Liberii papae = *BHL.* 4907. BARB. 2644.

Ex cod. antiquissimo Barberiniano collectionis canonum Cresconii.

5. (Fol. 42-45) Passio S. Bonifatii mart. = *BHL.* 1413.

Ex tribus mss. Vaticanis. " Emendatus „ ex codice archivi S. Petri.

6. (Fol. 49-52) Passio S. Marciani. Ian. 25.

Ex cod. Vaticano 1195. — Vid. supra, p. 56^{20}.

7. (Fol. 53-53ᵛ) De SS. Alexandro ep. et Herculano martyre.

PETRUS DE NATALIBUS, VIII, 102.

CODEX 2663 (prius XXXIII. 183)

Chartaceus, foliorum sign. 202. Constat simul compactis multis codicillis variae formae (max. 0m,285×0,202) exaratis saec. XVI et XVII.

1. (Fol. 20-28, olim 61-69) Vita S. Leonardi = *BHL.* 4862-4867.

Ex codice Vaticano 5696^{3}.

2. (Fol. 31-35) Vita S. Guarini ep. Praenestini et cardinalis, canonici regularis olim... = *BHL.* 8816.

3. (Fol. 41-46, olim 414-419) Vita S. Arsenii archiep. Corcyr.

Non videtur antiqua. — Inc. *Arsenius Corcyrensis archiepiscopus de provincia Bithiniae ex honestis parentibus miraculo dignam duxit originem* — Des. *enarrare prolixioris negotii opus exsistit.*

4. (Fol. 103-108) Vita B. Alexii conf. continue orantis apud Deum pro alma urbe = *BHL.* 286.

Ex quodam libro in pergameno satis antiquo exsistente in ven. monasterio Sancti Alexii de Urbe.

5. (Fol. 109-118) S. Ubaldi ep. Eugubini vita scripta a Theobaldo eiusdem civitatis episcopo ad Federicum primum imperatorem = *BHL.* 8357.

6. (Fol. 156-159, olim 242-245) Vita B. Thomae Cantuariensis archiep. = *BHL.* 8206.

Ex manuscripto Navarricae bibliothecae.

Des. mutila: *iussi sunt tam maiores quam minores utriusque sexus patria cedere fortunis.* " Hucusque manuscriptum. „ Cf. *P. L.*, t. CXC, col. 339 A.

7. (Fol. 162-171, olim 248-257) Homilia Hereberti de Boseam, historiographi et disciputi S. Thomae Cantuariensis, de natalitio martyris = *BHL.* 8192.

8. (Fol. 172-173) Vita S. Ferreoli ep. Ucetiensis.

Inc. ut *BHL.* 2902. — Reliquis omissis et pagina non impleta, des. *Ab exilio revertenti omnis populus occurrit " Gloria tibi Domine „ decantando.*

BARB. 2720.

CODEX 2720 (prius XXXIV. 37)

Chartaceus, foliorum sign. 181. Constat simul compactis bene multis codicillis variae formae (max. 0^m,313×0,210) exaratis saec. XVI et XVII.

1. (Fol. 1-3) Vita B. Attalae = *BHL.* 742.

2. (Fol. 3-6^v) Vita S. Bertulfi = *BHL.* 1311, 1312.

3. (Fol. 6^v-10) Vita S. Eustasii ab. = *BHL.* 2773.

4. (Fol. 10-11) Vita Bobuleni ab. = *BHL.* 1387.

5. (Fol. 11-16^v) Vita S. Galli conf. = *BHL.* 3247.

Reliquis perditis vel forsan etiam omissis (vid. quae alia manus annotavit fol. 16^v), des. in medio c. 14 : *Quarto itaque die heremo digrediens domum revisit presbyteri et inter amicae*] (= ed. KRUSCH, p. 295, l. 6/7).

6. (Fol. 17-26) Virtutes S. Columbani = *BHL.* 1905.

Des. ut *BHL.* 1904.

CODEX 2736 (prius XXXIV. 53)

Chartaceus, foliorum 248 formae non omnino eiusdem (max. 0^m,328×0,230), exaratus variis manibus saec. XVII.

1. (Fol. 210-216^v) Passio S. Bonifatii mart. = *BHL.* 1413.

Exscripta ex codice Vaticano 1191[15], collata cum codicibus Vaticanis 1195[43] et 6075[58].

Fol. 218^v-235^v collecta sunt documenta et annotationes de S. Urbano papa ; documenta quidem ex Libro pontificali (fol. 220), ex Actis S. Caeciliae (fol. 220-221), et praeterea :

2. (Fol. 221^v-224) Passio S. Urbani papae et mart. et sociorum = *BHL.* 8373.

Ex editione Bosii.

3. (Fol. 224-225) Martyrii S. Urbani lectiones novem = *BHL.* 8382.

Ex editione Bosii.

4. (Fol. 225-225^v) Martyrii S. Urbani lectiones aliae.

" Ex ms. bibliothecae Vallicellanae „ (= tomo VII[109]). — Exscriptae sunt solae lectiones III-VI (*Cum oraret sanctus Urbanus...ibidem in superiori cenaculo condiderunt*), quia priores duae eaedam erant atque duae priores lectiones **3.**

5. (Fol. 226-227) Passionis S. Urbani fragmentum apud Mombritium, omisso prooemio = *BHL.* 8376.

Inc. *Imperii Alexandri tempore, ut apertius indagavimus* — Des. *perfruituri sumus in aevum. Amen.*

CODEX 3033 (prius XXXVIII. 49)

Barb. 3033.

Chartaceus, foliorum A et sign. 93. Constat simul collectis multis codicillis variae formae (max. 0m,280×0,198) exaratis saec. XVII.

Fuit Iosephi Mariae Suaresii.

1. (Fol. 1-3v) Passio B. Firminae virg. et mart.

De qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 427[43].

2. (Fol. 5-7) Passio S. Agapeti mart. = *BHL.* 125.

Ex Mombritio.

3. (Fol. 9-11) In festo S. Flaviani.

Inc. *Imperante Iuliano Caesare acerrimo hoste nominis christiani, Flavianus illustrissimo genere natus et urbis Romae praefectus clanculum cum omni domo sua baptismi gratiam est consecutus* — Des. *multos mortales ad Christum convertit, cui laus... Amen.* — Non videtur antiqua.

CODEX 3207 (prius XL. 4)

Chartaceus, foliorum sign. 330. Constat simul conglutinatis multis codicillis variae formae (max. 0m,290×0,205) exaratis saec. XVII.

Est hoc volumen signatum D monumentorum a Ferdinando Ughelli *Italiae sacrae* suae collectorum.

1. (Fol. 13-18v) Vita vel obitus S. Leucii patriarchae = *BHL.* 4897, 4898.

" Ex ms. cod. archiep. eccl. Tranensis ".

2. (Fol. 19-24, olim 33-38) Passio S. Iulianes virg. et mart. = *BHL.* 4526.

Ex codice Casinensi.

3. (Fol. 49-53v, olim 186-190v) Vita S. Riccardi Andriensis ep. et conf. = *BHL.* 7204.

Ex editione principe.

Fol. 57-61v Vita B. Cleridoniae virginis auct. Vilielmo Narniensi monacho Sublacensi, de qua *Catal. Lat. Rom.*, p. 265, post **3**.

4. (Fol. 63-63v) Passio beatissimi mart. Placidi...

Pauci quidam loci ex Passione *BHL.* 6859 excerpti.

5. (Fol. 65-73, olim 434-442) Vita S. Laverii mart. = *BHL.* 4801.

Ex codice membraneo archivi collegiatae ecclesiae Sancti Antonini civitatis Saponariae.

6. (Fol. 75-77) Translatio S. Viti cum sociis in territorium Polymniani = *BHL.* 8717.

Ex codice pergameno exarato litteris beneventanis et servato penes

BARB. 3207. commissarium generalem abbatiae Sancti Viti de Polimiano Ord. Minorum Conventualium.

7. (Fol. 79-82, olim 445-448) Passio S. Mustiolae = *BHL*. 4455.

Ex codice membraneo monasterii Sancti Salvatoris Montis Amiati.

8. (Fol. 83-89ᵛ, olim 22-28ᵛ) De S. Savino ep. Canusino et conf. = *BHL*. 7443.

Initium ex ms. S. Caeciliae trans Tiberim, reliqua ex codicibus Casinensibus 74, fol. 171, et 289, fol. 24ᵛ.

9. (Fol. 91-92) <Vita S. Renati ep.> = *BHL*. 7177.

Foliis perditis, inc. mutila : *Quid enim Abrahae promittere est* : " *Exi de terra*... (= CAPASSO, p. 206).

10. (Fol. 92-92ᵛ, 95-96ᵛ) In SS. Renati et Valerii = *BHL*. 7179-7181.

11. (Fol. 96ᵛ-98ᵛ) Vita S. Baculi ep. et conf. = *BHL*. 894, 895.

12. (Fol. 99-102ᵛ) Vita S. Girardi conf. ex castro Gallinario Soranae dioecesis = *BHL*. 3430.

" Habetur una cum eiusdem beati officio et hymnis per lectiones distincta manuscripta in codice antiquo pergameno penes illius castri ecclesiam „. (fol. 99).

Ad ultima verba edita (*Longa suspiria*) annotatum est : " cetera desunt in ms. „

13. (Fol. 107-112, olim 246-251) Ugolini Verini silva in laudem B. Philippi de Benitiis confessoris... = *BHL*. 6825.

14. (Fol. 116-120ᵛ, olim 429, 429 bis-432ᵛ) Vita S. Bernardi ep. Calinensis = *BHL*. 1205.

Ex officio manuscripto Calinensis ecclesiae.

15. (Fol. 122-125, olim 450-453) Vita B. Eugenii ep. = *BHL*. 2684.

Ex ms. S. Benedi. prope Mant.

16. (Fol. 127-129, olim 482-484) Libellus S. Marcelli martyris.

" Ex pervetusto breviario Flaviniacensi „. — Inc. ut *BHL*. 6059 atque exscriptus est totus ille libellus usque ad *Quod est factum est* (= *Act. SS.*, num. 14 extr.). Subiunctum est initium Passionis *BHL*. 6657 (*Nam altera die cum venisset Paulus... Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech*).

Eundem prorsus libellum edidit LUDOVICUS IACOB A S. CAROLO, *Bibliotheca pontificia* (Lugduni, 1643), p. 487-91 (cf. p. 484) ; ex qua editione hoc apographum est desumptum.

17. (Fol. 177-178ᵛ, 175) Legenda translationis gloriosissimi corporis S. Thomae apostoli in civitate Ortonae per Leonem = *BHL*. 8149.

CODEX 3217 (prius XL. 14, olim 3635) Barb. 3217.

Chartaceus, foliorum A et sign. 1-6, 61-356, 346 bis-356 bis, 357-454, variae formae (max. $0^m,279\times0,212$). Constat simul conglutinatis multis codicillis exaratis saec. XVII.

Est hoc volumen P documentorum a Ferdinando Ughelli collectorum.

1. (Fol. 236-247ᵛ) Quae gesta sunt inter Liberium et Felicem episcopos = cod. Vatic. 3787.

Ex codice Vaticano 3787.

2. (Fol. 345-355ᵛ) S. Bruni seu Brunonis ep. vita = *BHL.* 1474.

CODEX 3221 (prius XL. 18, olim 3639)

Chartaceus, foliorum 582 variae formae (max. $0^m,281\times0,208$). Constat simul compactis multis codicillis exaratis saec. XVII.

Est hoc volumen T documentorum a Ferdinando Ughelli collectorum.

1. (Fol. 11-16) Translatio corporis S. Pauli martyris e Constantinopoli Venetias in coenobium S. Georgii Maioris, Iesu Christi anno MCCXXII facta et ab eius loci monacho satis fideliter litteris tradita = *BHL.* 6592.

2. (Fol. 71-73) Martyrium B. Antonii de Pedemonte fratris Ordinis Praedicatorum compositum per fratrem Constantium heremitam S. Hieronymi... = *BHL.* 606.

Sequuntur subscriptiones ed. in *Catal. Lat. Rom.*, p. 147-48[22].

In codicibus **3385-3388** insunt " Poetarum christianorum tam veterum quam recentiorum carmina, quibus sanctorum Christi martyrum Actis fides astruitur, Iacobi Laderchii Congregationis Oratorii Urbis presbyteri studio ac labore collecta „ et quidem pleraque ipsius Laderchii manu descripta. Non solum recentia omnia, sed etiam hymnos, sequentias, inscriptiones, quin opera Prudentii, Aldhelmi, Alphani, Baptistae Mantuani, recensere non est visum. Diligenter quidem multa collegit Laderchius ; sed cum ea fere ex libris impressis exscripserit, ad rem nostram nullius sunt momenti.

CODEX 3385 (prius XLII. 70)

Chartaceus, foliorum 420 (fere circiter $0^m,270\times0,195$), exaratus saec. XVIII.

" Tomus primus martyrum gesta ac praeconia complectens, quorum memoria mensibus ianuario, februario et martio potissimum agitur. „

1. (Fol. 45-48ᵛ) Carmina de vita et fine B. Blaitmaic mart. exarata a Walfrido Strabone = *BHL.* 1368.

Ex *Bibliotheca patrum*, t. XV, p. 210.

Barb. 3385. **2**. (Fol. 123^{v}-125) De translatione S. Vincentii mart. in Galliam = *BHL*. 8646.

Pauci versus excerpti ex editione Mabillonii.

3. (Fol. 173-178) Vita metrica S. Arnulphi mart. = *BHL*. 688.

Ex editione Bollandiana.

4. (Fol. 201-203^{v}) Ex poemate de vita S. Rictrudis = *BHL*. 7248.

Carmina de Adalbaldo, ex editione Bollandiana.

5. (Fol. 204-205^{v}) Ex poemate de vita S. Eusebiae = *BHL*. 2737.

Carmina de S. Adalbaldo, ex editione Bollandiana.

6. (Fol. 374-376^{v}) Carmina de B. Carolo Bono Flandriae comite et mart. = *BHL*. 1576.

Ex editione Bollandiana.

CODEX 3386 (prius XLII. 71)

Chartaceus, foliorum 245 (fere circiter $0^{m},270 \times 0,195$), exaratus saec. XVIII. Tomus II (aprilis, maius, iunius).

1. (Fol. 144-151) Carmina de SS. Marcellino et Petro mm., quae Fr. Laurentius Surius Eginhardi putat = *BHL*. 5232.

2. (Fol. 182) Versus antiqui de translatione S. Viti in Saxoniam = *BHL*. 8721.

Ex editione Fr. Duchesne.

CODEX 3387 (prius XLII. 72)

Chartaceus, foliorum 385 (fere circ. $0^{m},270 \times 0,195$), exaratus saec. XVIII. Tomus III (iulius, augustus, september).

1. (Fol. 102-115^{v}) Passio S. Iustini mart. metro scripta a ven. Beda presb. = *BHL*. 4580.

Ex editione operum Bedae, t. III.

2. (Fol. 116-123^{v}) Carmen de SS. Machabeis mart. Marii Victorini = *BHL*. 5112.

Ex *Bibliotheca patrum*, t. IV, p. 297.

3. (Fol. 224-240^{v}) Versus de vita et morte S. Mammetis monachi et mart. Walfridi Strabonis = *BHL*. 5197.

Ex *Bibliotheca patrum*, t. XV, p. 205. Desunt prologus et oratio.

4. (Fol. 302^{v}-303^{v}) B. Agobardi ep. Lugdunensis carmen de translatis Lugdunum reliquiis ss. mm. Cypriani, Sperati et Pantaleonis = *BHL*. 2045.

Ex editione Pamelii.

CODEX 3388 (prius XLII. 73)

BARB. 3388.

Chartaceus, foliorum 330 (fere circiter $0^m,270 \times 0,195$), exaratus saec. XVIII. Tomus IV (october, november, december).

(Fol. 309-315) Carmen rytmicum historicum allegoricum et morale de martyrio S. Thomae Cantuariensis archiep. = *BHL.* 8222, 8224.

Ex tomo IV operum Stapletonii.

CODEX 3410 (prius XLII. 95)

Chartaceus, foliorum 130. Constat simul conglutinatis foliis et codicillis variae formae (fere circ. $0^m,275 \times 0,190$), partim impressis, partim exaratis variis manibus saec. XVIII.

Fuerunt haec olim Iacobi Laderchii.

(Fol. 1-10) <Vita metrica SS. Duodecim Fratrum> = *BHL.* 2299.

Reliquis omissis, des. *Ira libido odium discordia si qua vel huius* (= *Act. SS.*, num. 19 med.).

CODEX 3430 (prius XLII. 115)

Chartaceus, foliorum 6 et paginarum sign. 286 ($0^m,316 \times 0,235$), exaratus anno 1706 a die aprilis ad diem 14 maii a Iacobo Laderchio (cf. fol. 1 et pag. 1 et 182).

Insunt " Acta passionis SS. Crisci et sociorum martyrum... a I. Laderchio... asserta et illustrata „

(Pag. 8-158) <Passio SS. Crescii et sociorum> = *BHL.* 1987.

CODEX 3433 (prius XLII. 118)

Chartaceus, foliorum A et 264 variae formae (max. $0^m,349 \times 0,232$), exaratus saec. XVIII partim a Iacobo Laderchio (fol. 1-12, et 139-263), partim ab amanuensi eius.

Est hoc exemplar prelo paratum operis Laderchii : *S. Coeciliae virginis et martyris Acta et Transtyberina basilica...*, quod anno 1722 edidit. Insunt :

1. (Fol. 13-35v) Historia passionis ss. mm. Caeciliae virginis, Valeriani, Tiburtii et Maximi = *BHL.* 1495.

2. (Fol. 36-42v) Vita S. Urbani papae et mart. = *BHL.* 8373.

3. (Fol. 43v-46) Revelatio domni Paschalis papae in basilica B. Petri de inventione corporis B. Caeciliae = *BHL.* 1499.

4. (Fol. 61-81) <Passio S. Caeciliae> = *BHL.* 1495.

5. (Fol. 83-89) <Passio S. Urbani papae> = *BHL.* 8373.

APPENDIX

I. Narratio de Martino monacho.

Narrationem hanc de Martino nescio quo monacho seu abbate, quae inter alios libellos de Vitis patrum, praesertim Aegyptiorum, in sex codicibus legitur, neque in editis reperire contigit, neque in aliis bibliothecis nos invenisse meminimus. Eam proferimus ex codicibus :

1 = *Vaticano 1201, saec. XI, fol.* 71^v*-72 ;*

2 = *Vaticano 5411, saec. XI/XII, fol.* 64^v*-65 ;*

3 = *Urbinate 48, saec. XIV extr., fol. 73 ;*

4 = *Vaticano 1199, saec. XV, fol.* 233^v*-234.*

Inest praeterea in codicibus Vaticano 1200, saec. XV, fol. 233, et Palatino 179, saec. XIV extr. (1).

Sed et de famulo Dei Martino referimus. Soror namque eius cum filio suo abiit ad eum in monasterium [1], ut post multa tempora visitaret eum. Ipse autem sororem suam non adquievit quidem suscipere nec videre, filium autem eius [2] suscepit. Qui intente deprecabatur eum [3], et petebat [4] ut susciperet tunicam et pallium, quae [5] detulerat [6] ei. Sed noluit penitus suscipere, dicens : “ Quia [7] ab infantia mea usque ad [8] hanc horam Dominus [9] „ Deus me gubernavit, etiam et usque in finem exitus mei ipse „ mihi praebet omnia [10] quae necessaria sunt. Non enim expe„ dit a parentibus carnalibus haec exspectare vel suscipere. „ Ille autem prostravit se ad pedes eius, dicens : “ Non tamquam „ parenti, sed tamquam servo Dei et monacho offerimus haec. „ Respondens autem beatus abbas [11] Martinus dixit ei [12] : “ Per „ quae monasteria venistis [13] de itinere ad nos ? „ Qui respondens dixit ei : “ Plurima monasteria transivimus. „ At ille : “ Et „ quare „, inquit [14], “ non dedistis ex his vestimentis eis tam-

[1] monasterio 4. — [2] *om.* 4. — [3] *om.* 2. — [4] (et p.) *om.* 4. — [5] quod 4. — [6] tulerat 2. — [7] Qui 1 *corr. al. m.*, 3. — [8] in 4. — [9] *om.* 4. — [10] *om.* 4. — [11] (b. a.) a. b. 3. — [12] *om.* 2. — [13] venisti 4. — [14] *om.* 4.

(1) Cf. supra pp. 71[12], 131[7], 289[9], 68[14], 69[11], 251[2].

„ quam [15] servis Dei et monachis ? „ Ipse vero respondens dixit : “ Quia nulli aliquid dedimus. „ Ait ergo ad eum beatus Martinus : “ Ecce manifestum [16] est quia non ut servo Dei et „ monacho, sed tamquam parenti et propinquo vestro haec ad „ me detulistis. „ Noluit ergo suscipere. Orationem tamen pro eis intentissime faciens, pro salute animarum eorum Dominum [17] deprecatus est, et ita dimisit eos praecepitque eis ut ulterius numquam venirent ad eum.

— [15] et 4. — [16] **magnifestum 3.** — [17] *om.* 4.

II. Legenda S. Rainaldi episcopi Nucerini.

Legerat apud Ludovicum Iacobillum Henschenius noster Vitae S. Rainaldi ab eius discipulo scriptae exemplaria manuscripta antiqua cum in ecclesia maiore Nucerina, tum alibi servari (1). *Hanc tamen nancisci non potuit, sed eiusdem dumtaxat versionem italicam, quam latino sermoni restitutam* (2) *edidit* (3). *Operae igitur pretium erit ipsum libellum antiquiorem typis mandare, quem praebuerunt duo codices :*

1 = *Vaticanus lat. 3921, saec. XVI, fol. 26-29*^{v} (4);

2 = *Romanus, Bibl. Alexandrinae 91, saec. XVI extr.-XVII in., fol. 620-628* (5).

Reperto illo libello ditiores factos esse hagiographos nemo censebit ; immo hunc praecipuum fructum afferet ut confirmetur id quod iam ex versione italica, licet contracta, quadamtenus intellexerat Henschenius (6), *Vitam a discipulo S. Rainaldi nequaquam esse conscriptam. Ut enim alia omittam, obiit Rainaldus anno 1225 vel 1226, meminit autem Vitae scriptor de septimo ipsius successore Alexandro, qui anno 1327 vel 1328 episcopus est factus (Vita, c. 8). Utrum autem id saltem tuto credi possit quod innuere videtur lemma libello praefixum, Vitam a recentiore scriptore confectam esse ad ea quae sancti minister olim rettulisset, maxime dubium videtur, tum quia nullo vel levi indicio confirmatur quamlibet narrationis partem testimonio huiusce ministri niti, tum etiam quod plurima quae*

(1) Cf. *Act. SS.*, Febr. t. II, p. 373, num. 2. — (2) Cf. ibid., num. 3. — (3) Ibid., p. 373-76. — (4) Cf. supra, p. 107[5]. — (5) Cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 141-42[63]. — (6) Cf. *Act. SS.*, t. c., p. 373, num. 3.

facilius ab eo, qui cum sancto familiariter vixisset, cognosci ac proin referri potuissent, certo certius non ab huiusmodi homine accepit scriptor, sed a Sulpicio Severo furatus est. Nuper enim ostendit v. cl. F. Mari (1) *omnia quae Vitae c. 9-19 narrantur ex his fraudulenter desumpta atque saepe ad verbum exscripta esse quae Sulpicius in Vita, Epistulis, Dialogis de S. Martino Turonensi episcopo memoriae tradidisset.*

Incomposite et sine ordine scriptus est libellus; quod autem sermo est incultus et minus emendatus, id non auctori, sed librariis praesertim vitio est dandum. Ipse enim scriptor nonnullis in locis sermone utitur, ut illis temporibus, satis bono. Librarium vero peccasse aliis in locis non paucis apparet, in quibus modo 1, modo 2 genuinam lectionem corrupit. Exemplo sit locus luculentus (c. 15), in quo manifeste ab auctore scriptum erat: dum exire tentaret, sed nequiret; *quae ita exscripta sunt ab 1*: dum exire tentaret sed requiret, *et ab 2:* dum ex ira tentaret sed nequiret. *Mendosum etiam erat exemplar ex quo utrumque seorsum est exscriptum. Conferantur enim v. gr. haec:*

Sulpicii Vita S. Martini, c. 26 : quamquam etiam inter legendum aut si quid aliud forte agebat, numquam animum ab oratione laxabat.

Apographa 1, 2 Vitae S. Rainaldi, c. 14 : Intelligendum tamen et operandum numquam animam ab orare (oratione *1 post corr.)* cessabat.

Non dubitavimus igitur, adhibita, ubi usus erat, Vita S. Martini, alibi autem probabilibus coniecturis, verba in apographis tradita emendare, ut fierent perspicua. Loci tamen supersunt nonnulli ita vitiati ut, donec exemplar aliud inveniatur, remedium vix ac ne vix quidem afferri posse videatur.

Haec est vita seu legenda beati Raynaldi episcopi Nucerini.

Incipiunt aliqua memora<bi>lia de vita beati Raynaldi episcopi Nucerini, sicut ab antiquis relata sunt, quae veridica [1] relatione [2] retulit minister eius, qui illi servivit pluribus annis.

Lemma. — [1] iuridica 2. — [2] *om.* 1.

(1) *Di un curioso esempio di plagio agiografico, in* Rivista storico-critica delle scienze teologiche, anno V (1909), p. 925-33.

1. Sicut antiquorum traditio affirmavit, cum tranquillitas a Deo fuisset reddita Latinis post maximas tempestates barbarorum, imperatores Alemanorum [1] venientes in Italiam incultas regiones comitibus et nobilibus dederunt, qui cum eis veniebant. Tres autem comites germani fratres de Alemania [2] ex originali ergastulo imperii venientes, scilicet Lupus, Vicus et Eufredus, et istis datae sunt possessiones, videlicet Lupo circa Camerinum longe [3] lateque, et de isto descenderunt nobiles de Alviano et de Viscolis [4]. Vicus vero accepit convallia et montalicia ab urbe Nucerina usque ad confinia Foris Flaminii [5] destructi [6], et de isto Vico plurimi descenderunt episcopi et abbates, et de istis fuit beatus Raynaldus. Eufredus vero accepit possessiones circa Fulgineum et supra Mevaniam [7], de quo plurimi descenderunt, et ultimo dominus Raynaldus Neapoleonis, verus sacerdos Dei (1). Raynaldus servus et amicus Altissimi Nucerinae civitatis fuit episcopus.

2. Hic vir sanctus nobili ortus genere, ex progenie filiorum Vici [1] nobilioris [2] cunctis comitibus de Alemania [3], nobilior fuit sanctitate mentis et perfectae vitae, et ab ipsa infantia crescens in sanctis moribus, Deo et hominibus exstitit gratiosus, et litteris ecclesiasticis et grammaticalibus eruditus fuit ; et cum divitiis et honoribus parentum uti posset [4], sicut alii nobiles patriae et regionis, inspiratus a Deo pompam huius mundi et fallaces divitias dereliquit et in venerabili monasterio Heremi Sanctae Crucis Fontis Avellanae ad serviendum Deo se reclusit [5], ieiuniis, vigiliis, sanctis orationibus et meditationibus exercitatus Deo fideliter adhaesit.

3. Moriente autem Hugo episcopo Nucerino, vir Dei [1] Raynaldus, divina inspirante [2] providentia, effectus fuit Nucerinus episcopus, ipso quoque plurimum refutante ; sed divina providentia
Ps. 106, 32. est exaltatus in ecclesia plebis et in cathedra [3] seniorum patrum [4]
pontificum sublimatus, qui eum praecesserunt. Et vir Dei Ray-

1. — [1] Barbarorum 1. — [2] Almania 1. — [3] longos 1. — [4] Visculis 1. — [5] Flaminei 1. — [6] destruti 2. — [7] Mevaneam 1.

2. — [1] Vichi 1. — [2] nobilior 1. — [3] Alamania 1. — [4] (pa. u. po.) centum u. possessionibus 2. — [5] reduxit 2.

3. — [1] (v. D.) hic dum 1 ; hic Dei 2. — [2] inspiratione et 1. — [3] catedra 1 ; chatedra 2. — [4] patruum 1, 2.

(1) In versione italica omissum est hoc, et de solo Vico, non vero etiam de Eufredo, Rainaldus " descendere „ dictus est.

naldus eandem humilitatem et morum gravitatem tenuit exsistens episcopus, sicut ante observaverat manens religiosus. Viduis, pupillis et orphanis benignus erat, et peregrinis [5] et pauperibus caritativus, devitans curiosa aedificia facere et pecunias aggregare [6]. Sed cuncta quae extra congruum victum et vestitum suum et clericorum suorum et familiae superabant [7] indigentibus et pauperibus erogari faciebat. Cum vero in Nuceria quidam puerulus pauper orbatus patre et matre remansisset spretus ab omnibus et derelictus, cum inopia torqueretur, vir Dei Raynaldus ipsum puerulum sibi [8] adduci [9] fecit, et paterna pietate in episcopatu nutriri fecit [10]; cum aliquantulum crevisset, peram illi ad collum aptare fecit, et omni die ante mensam suam venire faciebat, et primum ad se, postea ad omnes alios clericos et laicos secum comedentes [11] elemosynam petere docuit, et ut diceret : " Amore „ Dei et beatae Mariae Virginis mihi pauperculo date elemosy- „ nam. „ Et hoc faciebat verus sanctus, ut semper Christi pauperis memor esset et Iesum Christum in suo pauperculo gubernaret.

4. Vir Dei Raynaldus in se ipso rigidus et severus lectum suum a ministris [bene [1]] stratum bene de sero vitabat [2], de nocte orationibus intentus per totam noctem [3] vigilabat ; cum tamen [4] sopor nocturnus illum opprimeret [5], super tabulam [6] et pavimentum saepius dormiebat, et cum cubicularius eius de mane surgebat et cameram Dei viri Raynaldi intrabat, lectum intactum inveniebat, secundum quod [7] de sero aptaverat. Imitabatur [8] fideliter vir [9] Dei Raynaldus beatum Facundinum episcopum, anticum antecessorem suum, qui in eodem episcopatu perfectione multa et sanctitate floruit et nocturnis orationibus devote intentus lecti mollitiam declinavit et in loco solitario orando ad Dominum migravit.

5. Zelo divinae iustitiae vir [1] Dei Raynaldus accensus, sicut benignus erat, bonus et pius peccatoribus contritis [2] et humilibus, tantum [3] severus erat et iustus [4] perversis et malignis. Nam

— [5] perregrinis 2. — [6] agregare 2. — [7] superabatur 2. — [8] *om.* 2. — [9] aduci 2. — [10] (pa. pi. in e. n. f.) *om.* 2. — [11] et *add.* 1.

4. — [1] *deletum a corr. in* 1. — [2] notabat 2. — [3] noctam 1. — [4] tantum 2. — [5] opprimerat 2. — [6] tabulas 2. — [7] (s. q.) sicut 2. — [8] *ita 2 corr. in marg.*; Ortabatur 1, 2. — [9] viri 1 ; verus 2.

5. — [1] viri 1 ; ver 2. — [2] contriti 2. — [3] ita 2. — [4] iustis 1, 2.

episcopatum suum circuibat clericos corrigendo et reformando et populos sibi commissos fideliter gubernando. Et cum quidam perversi ecclesiam Sancti Petri districtus Gualdi spoliassent paramentis et libris et domos ibi prope in Costa succendissent, vir Dei Raynaldus ad plebem Sanctae Felicitatis accedens et, convocatis clericis et laicis, maleficos[5] illos maledictionis vinculo et anathematis innodavit. Diligebatur a bonis, quia iustus et sanctus ; timebatur a malis, quia corrector erat rigidus et severus.

6. Eodem vero tempore quo vir Dei Raynaldus episcopus erat in Nuceria[1], venerabilis et perfectus Dei servus beatus Franciscus, imitator verus[2] domini nostri Iesu Christi et professor sancti evangelii, cum suis fratribus praedicando paenitentiam et viam salutis, multos ad Christi servitium perducebat[3], et sicut stella[4] relucendo, illuminando populos christianos et religiosos et laicos verbo pariter et exemplo, cum beato Francisco serafin apparens sacris stigmatibus insignivit eum. Beatus vero Raynaldus episcopus, senectute[5] maceratus, vigiliis[6] et orationibus, cum feliciter tempus suum in Dei servitio consummasset, ornatus virtutibus migravit in pace ad Dominum. Quem omnipotens Deus in signis mirabilibus[7] declaravit esse[8] sanctum, et a fidelibus canonicis et clericis conditus aromatibus et balsamo in ecclesia reconditus fuit in[9] canonica sua intra arcem[10] cum iubilo et gaudio populi Nucerini. Atque[11] Ugo[12] episcopus, qui beatum praecessit, anno Domini MCCXXII, et Pelagius, qui beato Raynaldo successit, anno Domini MCCXXVI[13] (1) ; unde videtur quod beatus Raynaldus tribus annis episcopus fuit migravitque ad Dominum et miraculis claruit (2). Pelagio[14] vero successit Bevegniates[15] episcopus anno Domini MCCXXVIII, Guido vero episcopus successit anno Domini MCCIII[16] usque ad[17] XL, Bernardus episcopus et Philippus episcopus[18] succedens Bernardo[19] anno Domini MCCLVII.

— [5] omnes *add.* 2.

6. — [1] (in N.) Nuceriae *corr. in* 1. — [2] *om.* 2. — [3] producebat 2. — [4] stelle 1. — [5] se et totum 2. — [6] vigilis 1. — [7] (in s. m.) insignis miraculis 1 ; insignis m. 2. — [8] eum 1. — [9] *om.* 1. — [10] arcam 2. — [11] eique 1. — [12] Ergo 2. — [13] millesimo CCVI 1. — [14] Pelagius 1. — [15] Bevignate 1. — [16] M°CCIII° 1 ; MCC. 2 *(utrumque mendosum)*. — [17] *om.* 2. — [18] (et Ph. e.) *om.* 2. — [19] Leonardo 2.

(1) *MCCXXV* in versione italica. — (2) Quae sequuntur usque ad c.7 omissa sunt in eadem versione. De his episcopis cf. C. Eubel, *Hierarchia catholica medii aevi,* t. I (1898), p. 390-91.

7. In praeteritis vero temporibus cum arces fortes in summitate Nuceriae pro imperatore Federico custodirentur, inferius in civitate ad matrem sanctam ecclesiam [1] redire volebant. Theotonici vero et Fulginates, contra Nucerinos indignati, fraudulenter per arces intrantes, Nucerinos invaserunt et ipsos de terra expulerunt anno Domini MCCXLVIII [2] (1) et terram destruxerunt, reservata arce suprema, muris fortissimis et turribus [3] circumdata. Et tunc tribulabantur [4] valde ubique fideles [5] ecclesiae; canonici, monachi, sacerdotes et clerici omnes fugiebant, relictis [6] ecclesiis; et tunc Nucerina canonica [7] viduata Theotonicorum stipendiariorum [8] et praedonum spelunca effecta [9] est et stabulum iumentorum, in qua cubicula fornicatorum strata; cum suis uxoribus et concubinis custodes permanebant, [10] non reverentes beati Raynaldi sacrum corpus et aliorum episcoporum ibi quiescentium; et ista de causa paramenta, libri et vasa ecclesiae perdita sunt. Annotata, ut credimus, fuerant [11] ante.

8. Dei [1] autem iusto [2] iudicio Federicus mortuus est iuxta annos [3] Domini MCCL, et rex Corradus filius eius et Manfredus [4] et Corradinus [5] in bello occubuerunt, et sic, reddita a Deo pace sanctae ecclesiae, Nucerini [6] redierunt et civitatem restauraverunt, et muros et turres arcis destruxerunt, et canonicam reformaverunt, et corpus beati Raynaldi, sicut primitus, in devotione habuerunt. Philippus (2) vero episcopus fuit ab anno Domini MCCLVII [7] usque ad annum Domini [8] MCCLXXXV in episcopatu, Fidismundus [9] vero praefuit post eum annis tribus; Iohannes vero episcopus [10] praefuit ab anno Domini MCCLXXVIII usque ad annum MCCCXXVIII; postea praefuit Alexander episcopus de ordine Minorum [11], natione Perusinus [12], de Vinciolis.

Cum (3) post desolationem maximam Gotorum, quae oppressit

7. — [1] (m. s. s.) mandata ecclesie sancte 1. — [2] MCC49. 2. — [3] (et t.) *om.* 2. — [4] tribulantur 1. — [5] fidem 2. — [6] derelictis 2. — [7] et clericis *add.* 1. — [8] stipendiorum 2. — [9] facta 2. — [10] et *add.* 2. — [11] fuerunt 1.

8. — [1] Dum 1. — [2] iuxta 2. — [3] (i. a.) circa annum 1. — [4] Monfredus 2. — [5] Carrodinus 2. — [6] Nucerinae 2. — [7] MCC56. 2. — [8] *om.* 2. — [9] (in e. F.) F. in e. 2. — [10] *om.* 2. — [11] de *add.* 2. — [12] Perusina 2.

(1) *MCCXLIX* in eadem versione. — (2) Nomina episcoporum *(Philippus... de Vinciolis)* omissa erant in eadem versione. — (3) Quae sequuntur usque ad c. 9 legebantur quidem in eadem versione, sed ab Henschenio praetermissa sunt " ut supervacanea „.

Latinos circa annum Domini V^{c} [1] per annos XVI, et Longobardorum [2] tempestate, qui [3] exterminaverunt Italiam, et duravit per annos XXXV, et per beatum Gregorium papam, quartum doctorem sanctissimum, sedata [4] fuisset anno [5] Domini DLX, et ultimo per Carolum Magnum Longobardorum [6] potentia [7] eradicata est circa annos Domini VIII^{c} [8], novissime vero a Saracenis discurrentibus [9] Apuleam, Campanam [10], Tusciam [11], Vallem Spoletanam [12], Marchiam Anconitanam [13], supplantata fuit, occisis populis et fugatis [14], et terris exterminatis, quae silvestres effectae sunt, iacuitque desolata civitas Spoletana per annos centum et tota regio. Postea [15] vero tempore Ottonis [16] primi [17] christianissimi imperatoris restaurata fuit circa annos Domini DCCCCL[18] et aliae terrae ducatus [19] restauratae fuerunt, sicut Spellum, Asisium ; aliae vero, sicut Forum Flaminium [20], Trevia, Plana [21], Bevania [22], Bittonia [23] et Eugubia, Plana, Thadinatum, Rosella, Plestea et loca istarum [24] oppida facta sunt [25]. Eugubium in monte Sax^{tum} Trevium, Bevaniam [26], Bittoniam [27], et Nuceria [28] Thadinati successit in episcopatu secundum [29] historiam assumptam de libris nobilium. Cum inculta esset patria, aliqui pauperculi homines Thadinati, destructis [30] totius regionis silvestris et desolatis [31], congregati insimul, consilio habito [32] inter se reconstrui [32*] Nucerinam [33] arcem, exterminatam restauraverunt et fortificaverunt in suum reductum [34] et refugium tutum, ne barbari et Saraceni, si ulterius discurrerent, eos opprimere nec capere possent. Et ita Nuceriam [35] restauraverunt et Thadinatum [36] civitatem in ruinis [37] reli[n]querunt, nec ultra ad illam redierunt. In Nuceria vero constructa fuit ecclesia in honorem Virginis gloriosae Mariae et divinus cultus ibi reformatus. Post haec Romanus pontifex episcopatum in Nuceria construxit et episcopatus [38]

[1] V 2. — [2] logobardorum 1 ; longo Bardorum 2. — [3] que 1. — [4] sedite 2. — [5] annos 1. — [6] logobardorum 1. — [7] patientia 2. — [8] 8° 2. — [9] descurrentibus 2. — [10] Campaneam 2. — [11] Tussiam 1. — [12] Vallis Spoletane 1. — [13] Anconetanam 2. — [14] (et f.) effugatis 1. — [15] ppea 1. — [16] Octoni 1, 2. — [17] primo 1 ; secundi 2. — [18] VIIII^{c} C. 1 ; 950. 2. — [19] alique *add.* 1. — [20] Flamineum 1. — [21] Planum 2. — [22] Bevanea 1 ; Mevania 1 *corr.* ; Bevaniam 2. — [23] Bictonia 1 ; Bittonam 2. — [24] istorum 2. — [25] vel fuerunt *add.* 1. — [26] Mevaneam 1.— [27] Bictoneam 1. — [28] Nuceriam 1 *ante corr.*, 2.— [29] (s. h. a.) historia assumpta 1. — [30] destructi 1. — [31] desolate 1. — [32] (c. h.) *om.* 2. — [32*] recostrui 2. — [33] Nuceriam 2. — [34] reditum 2. — [35] Nucerium 1. — [36] Thadinatam 1. — [37] (in r.) minis 2. — [38] episcopatum 2.

Rosellae et Thaini in Nuceria adunavit, et ecclesia<s> Vsentis [39] et Plestiae illi coniunxit, et populos eorum et communitatem in Nuceria annuatim praeponi [40] instituit [41], ad conservanda iura publica, communia et spiritualia.

9. Fuit namque beatus Raynaldus multae humilitatis. Nam leprosum quendam cunctis horribilem obvium habens ipsum osculatus Vita, 18. est [1] atque benedixit, et [2] statim mundatus est. In secretario quoque rediens Dial. II, 1. numquam cathedra usus est; nam in ecclesia [3] nemo illum unquam sedere conspexit. Sedebat autem [4] in sella rusticaria, quas tripodes [5] vocant [6].

10. Multaeque dignitatis. Par [1] apostolis [2] dictus est (1), et hoc propter [3] gratiam Spiritus sancti, quae in eum in specie ignis ad robur descendit, sicut fuit in apostolis. Legitur enim quod quadam vice, dum beatus Raynaldus solus in camera staret [4], duo sui familiares prae foribus exspectarent, subito mirabili honore plures Dial. II, 13. in camera audiunt insimul colloquentes. De quo cum postmodum Raynaldum requisissent, ille ait: " Dicam vobis; sed quaeso quod nulli „ dicatis. Maria, Agnes et Thecla [5] ad me venerunt. „ Nec [6] tantum illa die, sed saepius se ab eis confessus est visitari, et Petrum et Paulum a [7] se saepe videri asseruit,

11. Multae iustitiae. Cum enim ab imperatore, nomine Federico, invitatus fuisset et Raynaldo poculum primo fuisset oblatum, sperantibus cunctis ut post se regi tribueret, presbytero suo Vita, 20. dedit, nullum existimans digniorem qui post se deberet bibere, et indignum iudicans si aut regem aut regi [1] proximos presbytero praetulisset.

12. Multae patientiae [1]. Tantum [2] enim in omnibus [3] patientiam Vita, 26. servabat, quod, cum esset summus sacerdos, impune saepe a clericis laedebatur, nec a sua caritate propter hoc repellebat. Nemo maerentem, nemo Vita, 27. ridentem <illum vidit>. Nunquam [4] in illius corde nisi pax, nisi pietas, nisi misericordia [5] inerat.

13. Legitur quoque quod cum beatus Raynaldus quadam vice in veste hispida, nigro [1] et pendulo pallio circumtectus, super asellum prae- Dial. II, 3.

— [39] Bentis 2. — [40] proponi 2. — [41] constituit 2.

9. — [1] *om.* 1. — [2] *om.* 1. — [3] ea 2. — [4] namque 2. — [5] tripedes 2. — [6] vocabant 1.

10. — [1] per 1 *ante corr.*, 2. — [2] apostolos 2. — [3] per 2. — [4] starat 2. — [5] Theodra 1. — [6] non 2. — [7] ad 1.

11. — [1] regis 1.

12. — [1] fuit *add. al. m. in* 1. — [2] Tantam 1 *post corr.* — [3] (in o.) *om.* 2. — [4] Unquam 2. — [5] gaudium 2.

13. — [1] *om.* 2.

(1) Ita etiam S. Martinus. Cf. *BHL.* 5652.

cederet[2], equis de contra venientibus expavescens[3] militantes in terram saltu praecipiti se dedere et Raynaldum arripientes graviter verberaverunt. Ille autem mutus caedentibus terga vertebat, sed magis illi furebant eo quod ille quasi non sentiens verbera[4] illata contemnere[4*] videbatur. Protinus animalia[5] adeo[6] fixa in humo[7] permanebant ut quantumcumque[8] flagellata[9] velut[10] saxa moveri[11] non possent[12], quousque ad Raynaldum redeuntes peccatum suum, quod ignoranter in eum[13] commiserant[14], confitentes[15], ab eo veniam postularent. Ille eis licentiam dedit et gradu concito[16] animalia processerunt.

Vita, 26. **14.** Multae assiduitatis in oratione, quia[1] numquam ulla hora[2] momentum<que> praeteriit, quo aut orationi[3] aut lectioni[4] incumberet. Inter legendum[5] tamen et operandum numquam animam ab oratione[6] cessabat. Nam ut fabris[7] ferrariis[8] moris est, qui inter operandum pro quodam laboris levamine[9] incudem[10] feriunt[11], ita Raynaldus, dum aliquid ageret, semper orabat.

Epist. I. **15.** Multae austeritatis in se ipso. Nam cum Raynaldus quodam semel a clerico suo lectum sibi plurimo stramine praeparasset, ille habere recusans inconsuetam[1] mollitiam[2] perorrescit, quippe qui[3] nuda[4] humo uno tantum[5] cilicio superiecto[6] cubare[7] consueverat. Itaque permotus iniuria[8], surgens stramentum[9] omne proiecit et se super nudam humum collocavit. Circa vero mediam noctem tota illa palea igne[10] accenditur et Raynaldus excitatus, dum exire[11] tentaret, sed nequiret[12], ab igne capitur et eius iam vestimenta [h]uruntur. Rediens vero ad solitum orationis confugium et crucis signaculum[13], in medio ignis intactus[14] permansit et flammas non[15] sentit, et[16] orante quas male[17] expletas erat urentem. Clerici vero excitati concurrunt[18] et[19]

— [2] precederetur 2. — [3] spavescens 2. — [4] verba 2. — [4*] contendere 1, 2. — [5] anemalia 2. — [6] a Deo 1. — [7] (f. in h.) minimo f. 1 *m. pr.*; humi f. 1 *corr.* — [8] quamcumque 2. — [9] flagellare 2. — [10] voluit 2. — [11] movere 1. — [12] possunt 1. — [13] (in e.) *om.* 2. — [14] commiserunt 2. — [15] confidentes 1. — [16] concito[to] 1; conicto 2.

14. — [1] quae 1, 2. — [2] hore 1 *corr.* — [3] oratione 2. — [4] lectione 2. — [5] (I. l.) Intelligendum 1, 2. — [6] orare 1 *ante corr.*, 2. — [7] faber 1; lulianus 2. — [8] ferrarius 1, 2; ut *add.* 2. — [9] levare̅ 1; levare 2. — [10] ineuntem 1, 2; incutem 1 *corr.* — [11] ferrum 1; ferunt 2.

15. — [1] consuetam 2. — [2] mollitiem 2. — [3] que 1 *ante corr.*, 2. — [4] mula 1. — [5] (u. t.) immo nam 2. — [6] super lecto 1; supra lecto 2. — [7] recubare 2. — [8] incuria 1, 2. — [9] instramentum 1. — [10] illa 2. — [11] ex ira 2. — [12] requiret 1. — [13] signum 1. — [14] intattus 2. — [15] *om.* 1. — [16] *om.* 1. — [17] malae 2. — [18] consurgunt 2. — [19] ad 2.

Raynaldum, quem iam consumptum putabant, de medio flammarum illaesum reducunt.

16. Multae compassionis erga delinquentes, quia omnes volentes [1] remittere compassionis sinu recipiebat. Nam cum diabolus Raynaldum [2] reprehenderet cum semel lapsos [3] ad paenitentiam reciperet, eidem respondit: " Si tu ipse, o miserabilis, ab hominum [4] infe- Vita, 22. „ statione desisteres et te et factorum [5] tuorum paeniteret [6], ego tibi confisus in [7] „ Domino Christo [8] misericordiam pollicerer [9]. „

17. Multae pietatis erga pauperes. Nam cum Raynaldum in quadam festivitate ad ecclesiam tendentem pauper quidam nudus Dial. II, 1. secutus est, Raynaldus autem archidiacono praecepit ut egentem vestiret. Sed cum ille hoc facere [1] distulisset [2], ingressus Raynaldus secretarium tunicam suam illi tribuit et continuo disce[n]dere [3] iussit. Cum ergo archidiaconus moneret ut [3*] ad sollemnia peragenda [4] procederet, ille de se loquens ire non potest, donec pauper vestem accipiat. Archidiaconus non intelligens, quia [6] cum extrinsecus cappa tectus [7] esset, ipsum nudum interius non videbat, pauper vero adesse causatur. At ille: "Mihi, inquit, vestis deferatur, et pauper non deerit [8] vestiendus. „ Compulsus ad forum vadit et quinque argentis tunicam vilem et curtam, quae dicitur penula [9], quasi pene [10] nulla, rapiens, ante pedes Raynaldi iratus proiecit [11]. Quam ille secreto induit, cuius manicae usque ad cubitum et longitudo usque ad genua protenditur [12], et sic missam celebrat. Dum autem missam celebraret, globus igneus super Dial. II, 2. caput eius apparuit et a multis ibidem visus fuit. Huic autem miraculo <accessit> quod [13], cum in missa manus [14] ad Deum levaret, ut moris est, manicis lineis [15] retro latentibus [16], cum nec brachia eius essent grossa nec multum carnosa, nec praefata tunica praetenderetur nisi usque ad cubitum, remanentia bracchia nuda, tunc aurei et gemmati deferuntur ab angelis et bracchia decenter operiunt; quem etiam tonsa [17] quadam vice conspiciens: " Evangelicum [18] „, inquit, " mandatum iste [19] complevit. Duas tunicas habuit et unam non habenti tribuit; ita et vos „ facere debetis. „

16. — [1] se *add. corr. in* 1. — [2] Raynaldus 2. — [3] lapsus 1, 2. — [4] *om.* 2. — [5] sanctorum 1.— [6] peniteres 1.— [7] Deo *add.* 1.— [8] Christi 1.— [9] polliceres 1.

17. — [1] (h. f.) f. h. 1. — [2] destulisset 1, 2. — [3] ascendere 2. — [3*] moneretur 1, 2. — [4] Raynaldus *add.* 2. — [5] procederit 1, 2. — [6] quae 1, 2. — [7] tentus 2. — [8] decrevit 2. — [9] pennula 2. — [10] pena 2. — [11] procedit 2. — [12] pertenditur 2. — [13] qui 1. — [14] unus 1. — [15] lileis 1; hileis 2; " ego liberis „ 1 *annot. in marg.* — [16] habentibus 1. — [17] tonsam 2. — [18] Evangelium 1, 2. — [19] ista 1, 2.

18. Multae potestatis erga daemones pellendos. Saepe enim ipsos daemones ex hominibus expulit [1]. Nam cum quaedam [2] Dial. II, 9. vaccha a daemone agitata esset, cum ubique saeviret et multos confoderet,et versus Raynaldum et socios in itinere furibunda cucurreret, ille manu elevata illam sistere iubet; qua [3] immobili permanente, iubet daemonem dorsum illius insidentem. Quem increpans inquit: " Discede, „ funeste, de pecude [4] et innoxium animal agitare desiste. „ Quo protinus discedente [5], vaccha illius pedes prosternitur et ad eius [6] imperium cum omni mansuetudine in gregem suum [7] revertitur.

19. Multae subtilitatis erga eos. Cognoscendo daemones ita sibi superabiles [1] reddebantur ut aperte ab ipso sub quacumque Vita, 22. imagine viderentur [2]. Nam interdum daemon in Iovis personam plurimumque Mercurii, aliquando Veneris vel Minervae [3] transfiguratum [4] se Dial. II, 13. suis vultibus offerebat. Mercurium maxime patiebatur infestum; Iovem Vita, 24. brutum [5] atque hebetem [6] esse dicebat. Quadam etiam die diabolus in forma [7] regis purpura et diademate ornatus [8], aureis caligis, sereno ore laetaque facie sibi apparuit. Cum diu ambo tacuissent, diabolus: "Agnosce„, inquit, " Raynalde, quem colis, Christus [9] ego sum. Descensurus [10] ad „ terras, prius me tibi manifestare volui. „ Ad haec [11] cum Raynaldus admirans taceret, rursus ait: " Raynalde, cur dubitas credere, cum me videas? Chri„ stus ego sum.„ Tunc ille a Spiritu sancto doctus ait: " Dominus Iesus „ Christus non se purpuratum et diademate renidentem [12] se venturum esse „ praedixit. Ego Christum nisi [13] in eo habitu et forma, qua passus est, ubi cru„ cis stigmate praeferente [14], non credam. „ Ad hanc vocem ille disparuit et totam ecclesiam foetore replevit (1).

Istos vero episcopos praefuisse [1] in Nuceria invenimus, videlicet:
Albertus anno Domini MVII, imperante Henrico primo.
Arcoletus [2] anno Domini MCXIIII.
Munaldus anno Domini MCXLIV, imperante Carulo secundo.
Offredus anno Domini MCLXXVI [3], regnante imperatore Federico primo.

18. — [1] expulsit 1. — [2] quadam 1. — [3] quam 2. — [4] pecuda 2. — [5] descendente 1. — [6] Dei 1. — [7] *om.* 1.

19. — [1] spirituabiles 2. — [2] videretur 1. — [3] in ruere 1, 2. — [4] transfiguratur 1, 2. — [5] brutuum 1, 2. — [6] habenti 1. — [7] (d. in f.). in f. d. 2. — [8] ornatum 1. — [9] Christum tuum 2. — [10] Discessurus 1, 2. — [11] Adhuc 1; Ad adhuc 2. — [12] remittente 1 *m. pr.*, 2; renitentem 1 *corr.* — [13] visu 1; nisi visu 2. — [14] preferrent 1; proferente 2. —

[1] profuisse 1, 2. — [2] Archoletus 1. — [3] MC79 2.

(1) Series episcoporum, quae iam sequitur, deest apud Henschenium.

Anselmus [4] anno Domini MCXCVI sub eodem Federico primo. Et iste Anselmus [5] gubernavit ecclesiam Fulginei et Nuceriae.

Hugus anno Domini MCXCVIII [6], imperante Ottone[7] quarto.

Sanctus Raynaldus anno Domini MCCXXII; migravit in pace [8] imperante Federico secundo.

Pelagius anno Domini MCCXXVII sub [9] eodem Federico imperante.

Bevegnatis [10] anno Domini MCCXXVIII sub eodem [11] Federico secundo.

Guidus anno Domini MCCXXXIII sub eodem Federico.

Bernardus anno Domini MCCLVI sub eodem Federico.

Philippus de genere Vichi beati Raynaldi, vacante imperio. Nucerium restauratum fuit et corpus beati Raynaldi reinventum fuit et translatum.

Fidismundus anno Domini MCCLXXXV.

Ioannes de stirpe Vichi anno Domini MCCLXXXVII.

Alexander de ordine Minorum anno Domini MCCCXXVIII.

Lucas de Camereno decretorum doctor anno Domini [12] MCCCLXII [13].

Haec sunt miracula (1) beati Raynaldi episcopi Nucerini post annos Domini 1414 de mense augusti dicti anni.

Laurentius Marcutii de Bagnaria, devotus beati Raynaldi, in festo sanctae Mariae dicti mensis augusti attulit beato Raynaldo septem librarum valore unius floreni, eo quod retulit se tantam gratiam retulisse ab eo in anno quo Ciccolinus cum hominibus de Plano Nuceriae occupavit civitatem Nuceriae. Quo tempore fuit guerra maxima. Et cum dictus Laurentius a personali impedimento liberaret et gratia Dei et beati Raynaldi ipse et omnes de sua

[4] Ansellinus 1.—[5] *om.* 1. — [6] MC98. 2.— [7] Octono 1. — [8] (in p.) *om.* 1. — [9] *om.* 1. — [10] Bevegnate 1. — [11] (s. e.) *om.* 1. — [12] (a. D.) *om.* 2. — [13] MCCLXII. 1, *qui sic pergit*: MCCCXXVIII. Nursia quasi tota corruit a terremotibus cum multis suis villis, et multi oppressi sunt. Laus Deo usque (*corr.* eiusque) genetrici. Amen. Scripta et exemplata de alia scripta. *Et sic des.*

(1) Cum duobus his miraculis, quae in solo codice 2 leguntur, conferatur narratio eorundem in libello *BHL.* 7080, c. 1, 2 (*Act. SS.*, Febr. t. II, p. 376). Etsi autem hic “ a Silvestro Ser-Angeli auctore coaevo „ compositus esse affirmatur (ibid., p. 373, num. 3), manifestum est genuina scriptoris verba in codice nostro 2 exhiberi, in libello autem edito eadem cultiore sermone esse retractata.

familia a dicta guerra fuerunt liberati absque impedimento alicuius ipsorum, et pluries, durante dicta guerra, idem Laurentius fuit inter inimicos, et liber evasit sine impedimento personali.

Die 23 mensis iunii 1415 domina Clarutia uxor Petri Nolfi de Coldimenciae retulit quod tempore proximae mortalitatis esset maxima infirmitate gravata et anguenalia; fecit votum de sero se ituram ad ecclesiam et locum divi Raynaldi, si eam a dicta infirmitate liberaret, et de mane sequente libera fuit absque aliquo dolore ânguenaliae gratia Dei et beati Raynaldi (1).

III. Passio SS. Mariae, Marthae et Lycarionis.

In nullis martyrologiis latinis recensiti sunt hi martyres, de quibus unum notum erat monumentum, brevis inquam commemoratio in synaxariis Graecorum ad diem 9 februarii (2): Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Μάρθας καὶ Μαρίας, γνησίων ἀδελφῶν, καὶ Λυκαρίωνος μονάζοντος. Αὗται καθ' ἑαυτὰς παρθενίαν ἀσκοῦσαι, παρεχομένου τοῦ ἡγεμόνος τῆς χώρας διὰ τῆς οἰκίας ἔνθα κατέμενον, προκύψασαι ἀπό τινος θυρίδος χριστιανὰς ἑαυτὰς ἀπεκάλεσαν· καὶ οἰκτιζομένου τοῦ ἡγεμόνος τὸν ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν θάνατον, ἀντεῖπον μὴ εἶναι θάνατον τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ, ἀλλὰ ζωὴν πέρας οὐκ ἔχουσαν. Ὡσαύτως δὲ καὶ Λυκαρίωνος παιδίου μονάζοντος συντρόφου αὐτῶν ἐξειπόντος, προστάξει αὐτοῦ ἐσταυρώθησαν σὺν τῷ Λυκαρίωνι καὶ ὑπὸ τῶν δημίων ξίφεσι νυγέντες ἀφῆκαν τὰς ψυχάς (3).

Atqui haec est mera epitome Passionis quae latine legitur in codice Vaticano 5771, olim Bobiensi, saec. IX/X, fol. 327-327[v] (4). *Qua haud iniucunda narratione non magis quam synaxariis certiores fimus de tempore quo passi sint martyres; locus autem indicatur Athena urbs Aegypti; quae Latinis videtur fuisse ignota* (5) *atque etiam Graecis* (6), *Syris autem — ut nos docet collega Paulus Peeters — eadem est atque Tanis (vulg. Sân), urbs in inferiore Aegypto antiquissima et olim non ignobilis.*

(1) Quae in codice 91 Bibliothecae Alexandrinae, fol. 628[v]-629, sequitur narratio " ex ms. codice Gualdensi „ desumpta (cf. *Catal. Lat. Rom.*, p. 142), est brevissima epitome c. 2-4, 6 Vitae quam edimus. — (2) *Synax. Eccl. CP.*, col. 453. Nominati etiam sunt in quibusdan exemplaribus ad d. 8 februarii; cf. ibid., col. 450-53 in inf. pag. — (3) Eadem latine versa " ex Menaeis „ in *Act. SS.*, Febr. t. II, p. 157. — (4) Cf. supra, p. 147[87]. — (5) *Thesaurus linguae latinae*, t. II, col. 1029, l. 47 sqq. — (6) Pape-Benseler, t. I, p. 24.

Diem passionis non 8 vel 9 februarii, sed 19 ianuarii designat libellus, qui iam sequitur.

Incipit passio sanctarum virginum Mariae et Marthae et Licarionis pueri, quod est XIIII. kal. febr.

Martha itaque virgo Christi cum sorore sua Maria orabant Domino, ut mererentur pro nomine Christi martyrii coronam accipere; et cum sensissent se orationum suarum vota complevisse, animatae fidei viribus, transeuntem per plateam [1] domus suae iudicem perspexerunt per fenestram et allocutae sunt eum. Et cum audisset vocem virginum se appellantium, subiit in platea cum officio suo, et suspiciens eas interrogavit quid vellent. Repondens Martha ait : “ Christianae sumus. „ Dicit eis praefectus : “ Recludite vos in domo vestra et tacete. Indulgeo „ enim vobis propter vestram teneram aetatem. Nec enim fas est „ tam gratas species tam cito perire. „ Responderunt illae : “ Mors „ christianorum non est mors, sed transitus ad meliora. Tu autem „ et imperatores tui moriemini in aeternum. „ Audiens haec praeses, commotus de iniuria iussit eas deponi ; sed illae ultro descendentes proclamabant : “ Christianae sumus. Mori non timemus, quia mors testium Christi vita aeterna est „. Nec [2] mora, sequitur eas etiam Licarion puer parvulus conlactaneus earum, devotione parentum et habitu iam monachus, et dicit iudici : “ Quod sorores meae dixerunt, et ego dico. Christianus „ sum. „ Tunc iudex iussit eos suspendi et crucifigi. Mater ergo sanctarum virginum stabat iuxta crucem Marthae filiae suae seniori<s>, et sustinebat gaudens manibus suis pedes illius, cum configerentur clavis ad stipitem,et dicebat ad eas : “ Valete, filiae „ meae, in corona qua vos coronavit gratia Christi, et orate pro „ me. „ Respondit sancta Martha, cum penderet in cruce, ad eam : “ Vale et tu, mater, salva et sana cum fructu ventris tui, „ quem ad salutem animae tuae Christo obtulisti „. Et dixit ad spiculatorem ipsa sancta ac venerabilis Martha : “Rogo ut expectes paululum,donec valedicamus fratribus ac sororibus nostris „ in osculo sancto. „ Et cum accessissent ad eas aliqui ex fratribus dare osculum, sancta Maria pudore superata rennuebat eorum oscula.Et dixit ad eam Martha soror sua senior:“Noli verecundare,

[1] platea *cod. m. pr.* — [2] Haec *cod.* —

„ soror, neque dure feras nec recuses oscula eorum, in quorum „ ora sponsus noster Christus Dominus sonat, <h>ac praesertim „ de causa quod hodie in Hierusalem caelestem habitationem „ sanctorum intrabimus. „ Tunc permisit sancta Maria osculari se ab omnibus qui voluerunt fratribus christianis. Et oratione cum psalmis ab omnibus facta, accessit spiculator et, misso gladio deorsum, scidit eos ita pendentes in ligno. Et tradiderunt immaculatas animas Christo toti tres, durantes in confessione nominis Christi, glorificantes Patrem et Filium et Spiritum sanctum in una deitate manentem in saecula saeculorum. Amen.

Martyrizatae sunt itaque sorores venerabiles Martha et Maria cum Licarione puero apud Athenam urbem Aegypti XIIII. kal. februarias, regnante Domino... Amen.

IV. Narratio de S. Thoma.

Hanc alteram narrationem, de qua supra, p. 165[7], *iam perspeximus ad verbum exscriptam esse ex Cassiodori* Historia Tripartita, *l. VII, c. 32, subiuncta prima sententia c. 33* (Et haec quidem... non pertulit experiri) *additaque hac clausula*: Quod ita gestum esse meritis beati Thomae apostoli nullus fidelis ambigat, ad laudem... Amen.

V. Narratio de imagine Christi ad Abgarum missa.

Tribus partibus constat Vincentii Bellovacensis caput (Spec. hist. *VIII, 29*) “ *de mutuis epistolis domini Iesu et Abagari regis Edisse* „ (1) : *prima ex Hadriani papae litteris ad Carolum Magnum, tertia ex Eusebii-Rufini historia ecclesiastica excerptae sunt. Tertia autem haec est*: Actor (2). Alibi quoque legitur quod legati Abagari ad eum revertentes cum sindone in qua facies Salvatoris tersa emicuit, cum appropinquassent eius palatio, absconderunt eam subtus tegulam, in qua itidem imago eadem apparuit. Et ipsa quidem sindon Romam pervenit, ubi et usque hodie esse videtur. Tegula vero in civitate remansit et

(1) Cf. E. von Dobschütz, *Christusbilder* (Leipzig, 1899), p. 237 *. — (2) Id est *Auctor,* neque vero *Actorum,* ut interpretatus est E. von Dobschütz, l. c.

usque ad praesens ibidem honoratur. *Quae censuit v. d. E. von Dobschütz* (1) *ex longiore libello contracta esse quem ipse edidit* (2). *Immo vero haec legisse videtur Vincentius in ipsa narratione quam in codice Vaticano 6076, fol. 77ᵛ-78, repperimus* (3), *atque propterea non dubitavimus tritae historiae exemplar hoc breve cum lectoribus communicare.*

Augarus quidam rex Edissae [1] civitatis misit legatos in Hierusalem ad Christum Filium Dei, dicentes: " Si fuero dignus tuae „ prudentiae me ipsum ostendere, iube qualiter credere debeam „ ut servus tuus fieri possim. „ Dominus autem noster Iesus Christus accipiens sindonem, tergens faciem suam, in qua statim imago ipsius Salvatoris apparuit, et mittens ipsam sindonem cum figura imaginis ad Augarum. Legati vero ipsius regis, cum appropinquassent palatio ipsius, absconderunt illam sindonem subtus tegulam; in qua statim similis imago expressa apparuit. Venientes autem praedicti legati ante praesentiam regis, interpellavit eos quod signum pro fidei suae salute a Domino Iesu Christo ei deferrent. Ipsi autem abeuntes a conspectu ipsius regis venerunt ad locum ubi ipsa sindon abscondita erat, inveneruntque ipsam tegulam cum imagine figurata, et adduxerunt ipsam sindonem in praesentiam ipsius regis, quoque et tegulam. Qui cum gaudio ipsam imaginem amplexus, credidit in dominum nostrum Iesum Christum. Ipsa quidem sindon ad Romam pervenit et usque in hodiernum diem ibidem esse videtur; quae posita est modo in basilica Beati Petri apostoli ad locum et oratorium qui appellatur sanctae Dei genitricis semperque virginis Mariae; sed et ipsa tegula in praedicta civitate remansit et honorabiliter usque in praesens illuc [2] veneratur.

[1] et ipse *cod.* — [2] illhuc *cod.*

(1) Cf. ibid., et p. 139, annot. 3. — (2) Ibid., p. 141 **- 52 **. — (3) Cf. supra p. 178[57]. Passionale deperditum Sanctae Caeciliae trans Tiberim, cuius hic codex est apographum circ. an. 1600 exaratum, saeculo XI vel XII scriptum fuisse crediderim.

VI. Passio SS. Parthaei, Parthenopaei et Paragorii atque S. Restitutae, martyrum Calvi in Corsica.

De cultu SS. Parthaei, Parthenopaei et Paragorii pauca ad d. 7 septembris collegit Stiltingus noster, de eorundem vero historia nihil habuit quod proferret, praeter quam quod vulgo dicerentur in Corsica insula martyrium fecisse (1). *Paulo plura, eaque valde incerta, tradit Passio quam suppeditarunt codices :*

1. = *Vaticanus 6933, saec. XII extr., fol. 133^v-135* (2) ;

2. = *Vaticanus 6168, saec. XVI, fol. 371-374^v* (3).

Licet in prima sententia annuntietur historia qualiter passa est beata Restituta et socii eius Domnicius et Veranus cum aliis tribus sanctis Parteus et Partinopeus atque Paragorius, *postea ne semel quidem nominati sunt Domnicius et Veranus, totus autem libellus reapse duabus Passionibus constat inter se distinctis, altera breviore in qua de solis viris sanctis, altera longiore in qua de sola Restituta est sermo. Qui omnes passi dicuntur in insula Corsica, in loco qui vocatur Calvi, sub imperatoribus Macrino (217-218) et Alexandrino – voluit utique scriptor nominare Alexandrum Severum (222-235), – haec die 21 maii, illi die incerto.*

Libellum inculto sermone scriptum et fidei valde exiguae, cum nullum alium habeamus, non omnino neglegendum censuimus.

Passio [1] SS. Partei et Partinopei et Paragorii et Restitutae [2].

(**I.**) In exordio huius lectionis narrat hystoria qualiter passa est beata Restituta et socii eius Domnicius [1] et Veranus cum aliis tribus sanctis, Parteus et Partinopeus atque Paragorius, regnantibus Macrino et Alexandrino imperatoribus. Qui procedentes [2] ex partibus Lybiae, propter persecutionem paganorum fugientes, venerunt in insulam Corsicae in loco qui dicitur Calvi, sub honore basilicae Sancti Salvatoris et beatae genitricis Dei Mariae atque beatissimi Iohannis Baptistae, in quorum nomine est consecrata praesidente beatissimo Apiano praesule una cum socio suo Vin-

[1] *Lemma om.* 2. — [2] Restituti 1

I. — [1] Dominicus 2. — [2] procedentibus 1 ; praecedentes 2.

(1) *Act. SS.*, Sept. t. III, p. 44. — (2) Cf. supra, p. 200[37]. — (3) Cf. ibid., p. 181.

demiale (1); et ibi cum gaudio orantes multis diebus, annuente Deo. Tunc Pirrus praeses missus ab imperatoribus in insula Corsica ad explorandos christianos. Nam cum indicati fuissent, perrexit ad locum et dedit eis capitalem sententiam. Ipsi sancti laudantes et benedicentes Deum [3], qui dignatus est illi<s> coronam martyrii praeparare. Passi sunt autem sancti Dei in pace, de quibus supra commemoravimus. Sanctus vero Parteus et Partinopeus et Paragorius accipientes capita sua, euntes ad praedestinatum locum,qui vocatur Marana. Tunc venientes pauci christiani, qui morabantur Ulmiae, rapuerunt [4] corpora sanctorum et sepellierunt in Ulmia in sarcophago novo ; ibique multa beneficia praestantur usque in hodiernum diem ad laudem et nomen domini nostri Iesu Christi, cui est honor et gloria in saecula saeculorum. Amen.

(**II. 1.**) Temporibus Macrini et Alexandrini sceleratissimorum imperatorum orta est seditio christianorum, ut ubicumque inventi fuissent christiani, sine audientia punirentur. Tunc eo tempore Pirrus praeses directus est ab imperatoribus ab urbe Roma et coepit iter in insulam quae vocatur Sardinea atque in Corsicam. Et ibidem cum iudicio iudicasset de christianis qui ibidem inventi sunt,tunc quidam de apparitoribus nuntiavit praesidi, dicens : “ Piissime praeses, est quaedam mulier, nomine „ Restituta, christiana, quae nec deos timet, nec praecepta „ principum custodit, sed publice Christum illum, quem Iudaei „ crucifixerunt, praedicat et deos nostros deridet. „ Tunc Pirrus nimio furore arreptus est et iussit eam ad se adduci [1] in loco in quo erat secretarium suum. Quam videns praeses, intuens eam dixit : “ Tu es Restituta, quae nec praecepta imperatorum „ custodis nec deos nostros adoras ? „ Respondit ei Restituta :

— [3] Dominum 2. — [4] nocte *add.* 2.
II. 1. — [1] abduci 2.

(1) Qui Macrinum et Alexandrinum simul imperio praefuisse commentus est (cf. supra, et II, 1 et 6), idem Apianum et Vindemialem episcopos tamquam in Corsica simul degentes hic profert. Nomina forsan accepit ex Vita SS. Florentii et Vindemialis (*BHL.* 3053), in quo libello dicitur Vindemialis Africano solo ortus ibidemque ab Appiano episcopo educatus, postea in Corsicam cum Eugenio episcopo, neque vero cum Appiano, venisse (*Act. SS.*, Maii t. I, p. 272, num. 2). Exigua quidem est huius Vitae fides ; at multo minor Passionis quam edimus auctoritas.

“ Ego Deum vivum et verum adoro ; nam praecepta vestra pro „ nihilo habeo. „ Respondit ei praeses : “ Ego te faciam diversis „ poenis interficere et deos nostros, quos vera divinitas demon- „ strat, suppliciter adorare. „ Sancta Restituta respondit [2] : “ Ego „ deos tuos non adoro neque praecepta tua custodio, sed Domino „ Iesu Christo, qui est in caelis, cotidie hostias offero. „

(2.) Praeses vero iratus est, et iussit eam exspoliari, et nudam eam iussit nervis taurinis discerpi et diutius pectinis ferreis latera eius defricari [1], et voce super eam praeco clamabat, dicens : “Deos „ deasque noli blasphemare. „ Tunc elevans oculos suos ad caelum beata Restituta dixit : “ Domine Iesu Christe, ne derelin- „ quas me ancillam tuam, sed mittere digneris angelum tuum de „ caelis, ut liberet me de his poenis, nec dicat mihi inimicus Ps. 41, 4. „ diabolus : “ Ubi est Deus tuus. „ Et cum complesset orationem, elevans oculos suos, dixit ad praesidem : “ O insensate canis et „ rebellis, rabie deprehensus, modo cognosce ; non enim timeo „ tormenta tua, adiuvante me Domino Iesu Christo. „ Tunc prae- ses iracundia plenus iussit eam levari a terra et lapidibus caedi sub voce praeconia, dicens : “ Noli iniuriam praesidi facere. „ Tunc beata Restituta dixit : “ Percutiat te dominus meus Iesus „ Christus, quia sine misericordia ancillam suam torqueri iussisti. „ Tunc subito terrae motus factus est magnus, ita ut commoveretur terra, et prae timore cuncti qui ibidem aderant fugerunt. Praeses vero iussit eam mitti in carcerem. Ipse enim fugiens ad palatium suum.

(3.) Alia vero die iussit eam adduci [1] ad sacrificandum idolis nefandissimis. Tunc beata Restituta dixit ad eum : “ Ego non „ sacrifico daemoniis, quia christiana sum. „ Tunc praeses Pirrus dixit ad eam : “ Accede huc et sacrifica magno deo Iovi, qui te „ vivere facit et liberabit te a diversis suppliciis quae te exspe- „ ctant. „ Tunc beata Restituta exclamavit voce magna, dicens ad eum : “ Non sit bene tibi, praeses. Ego iam tibi dixi quia christiana „ sum et [2] domini mei Iesu Christi ancilla, et reprobis idolis tuis „ numquam sacrificabo. „ Et iratus praeses iussit eam mitti in caminum [3] ignis ardentis et desuper picem in eam infundere fecit. Mox autem iussit praeses suspendi [4] eam et carminare

— [2] dixit 2.

2. — [1] dericari 2.

3. — [1] abduci 2 *m. pr.* — [2] *om.* 2. — [3] camino 2. — [4] appendi 2.

carnes eius cum pectine ferreo. Videntes autem milites illi quod pro [5] sanguine lac carnes eius manabant, gloriam dederunt Deo[6].

(**4.**) Tunc praeses iussit deponi eam et mitti in fornacem ignis; et statim ingressa est in ea. Mox ignis exstinctus est a latere eius. Dixit ad eam praeses: "Omitte [1] magicas artes tuas et adora „ deos nostros. „ Sancta vero Restituta dixit: " Gloria tibi, qui „ regnas in caelis, Iesu Christe Deus meus, qui etiam et me dignatus es [2] vocare in viam veritatis tuae. „ Et dixit ad impium iudicem: " Festina explere quod [3] in me coepisti, eo quod vocata „ sum in caelesti sede. Tu [4] autem, inique et obscure, scio quia „ Christum dereliquisti et lapides adoras. Nam ego non timeo tor„ menta tua. Ut ergo vis, ita exerce in me. Carnes quidem meas „ tradam tibi; nam animam meam Deus habet in potestate. „ Respondit praeses et dixit ad sanctam Restitutam: " Exue te, „ et iactabo te in mare. Quis poterit te adiuvare? Ille, quem dicis „ Christum, quem adoras? „ Sancta Christi martyr Restituta dixit: " Ecce et execrabilis corde, daemones adoras et speras „ salvari! Ego Deum vivum et verum adoro in aeternum, et sic „ salva ero. „ Tunc iussit ille impius tyrannus mittere eam in mare[5]; ipsa vero procedens signavit aquam, et sedens super undas maris in medio stabat. Videns autem praeses, fremens sicut leo, et [6] nesciebat qualiter posset eam perdere. Quidam autem de ministris dixerunt: " Nos ibimus ad eam et perducemus eam „ tibi. „ Moxque ingressi sunt mare, et nusquam comparuerunt. Angelus autem Domini descendit ad beatam Restitutam et dixit ad eam: " Gloriosa egredere et suscipe tibi a Deo praeparatam „ coronam. „

(**5.**) Illa vero exiens stetitque ante praesidem, et videns eam praeses interrogabat, dicens: " Tu es Restituta? „ At illa: " Ego „ sum. „ Praeses dixit: " Quare oblita es tui et sociasti te christia„ nis, quorum vita mors est, et non adoras magis deos quos ado„ rant domini nostri imperatores? „ Restituta respondit: " Ego „ gratias ago Deo meo Iesu Christo, qui liberavit me de sordibus „ idolorum, ut non amplius errare possim, sicut et vos video „ errare, et adoratis daemones et non Deum. „ Praeses ait: " Ut

— [5] per 2 *m. pr.* — [6] dedere Domino 2.

4. — [1] Amitte 1, 2. — [2] est 1, 2. — [3] qui 2 *m. pr.*; que 2 *corr. al. m.* — [4] Tunc 2 *m. pr.* — [5] mari 2. — [6] (f. s. l. et) *om.* 2; s. l. *add. in marg.* 2.

„ tu dicis, ergo non solum nos, sed domini invictissimi impera- „ tores daemones adoramus et non Deum ? „ Respondit ei Restituta : “ Utinam Dominum adorassent, qui fecit omnia, cuius nutu „ omnia reguntur visibilia et invisibilia, et non stulta aut vana „ simulacra, quia cum ipsis pariter in gehennam ignis arsuri [1] „ eritis cum imperatoribus vestris. „ Respondit Pirrus : “ Per deos „ magnos, quod si non sacrificaveris, non elongabo a te capita- „ lem subire sententiam, et morte crudeli faciam vitam tuam „ finiri et vitam, quam petisti, faciam tibi videre. „ Sancta Restituta dixit : “ Non sacrifico daemonibus, o diabole Satan, sed „ Domino Iesu Christo, quia christiana sum. „ Tunc iratus saevissimus ille dedit in eam sententiam, dicens : “ Quia me contem- „ psisti et imperio meo contradixisti deosque nostros inhonorasti, „ caput tuum abscidatur. „ Sancta vero Restituta haec audiens extendit manus suas ad caelum ; orabat dicens : “ Domine Deus „ meus, qui me liberasti ab idolis paganorum, exaudi orationem „ meam et petitionem quam postulo [2] coram te, ut si aliquis „ homo in qualicumque tribulatione deprehensus fuerit, aut in „ tempestate maris, sive in [3] infirmitate aut qualicumque tribu- „ latione invocaverit nomen sanctum tuum et nomen famulae „ tuae Restitutae, exaudi, Domine, eos et propitius eis esto. „ Tunc vox de caelo facta est ad eam, dicens : “ Omnis petitio tua, de „ qua rogasti, data est tibi a Domino. „

(**6.**) Expleta oratione, mox spiculator amputavit caput eius, et ipsa involvit eum in fasciolo [1] suo. Sancta Christi martyr Restituta passa est in insula quae vocatur Corsica, in loco qui dicitur Calvi. Tunc quidam de christianis venerunt nocte cum hymnis et canticis, et sepelierunt eam in pace. Martyrizata est autem sancta Restituta Christi martyr XII kal. iunii sub Macrino et Alexandrino imperatoribus, praesidente Pirro praeside, apud nos regnante Domino Iesu Christo, cui est honor et gloria, virtus et potestas per infinita saecula saeculorum. Amen.

5. — [1] arsuram 2. — [2] *om.* 2. — [3] (s. in) sicut 2.
6. — [1] fasiolo 1 ; fasciculo 2.

VII. Legenda S. Valerii episcopi Caesaraugustani.

Legimus in antiqua Passione S. Vincentii (BHL. *8630), postquam Valerius episcopus Caesaraugustanus et eius diaconus Vincentius comprehensi essent et Valentiam ad Datianum iudicem ducti, cum in fide firmi persisterent, iussisse Datianum ut Valerius in exsilium mitteretur, Vincentius autem tormentis excruciaretur. Quid postea de S. Valerio factum sit, tacentibus et Passione S. Vincentii et ceteris monumentis antiquis, recentiores alii aliter rettulerunt. Quidam enim* (1), *cuius brevis narratio in exemplaribus saec. XII exaratis servata est* (2), *docet Valerium in insulas marinas, in terram quae lingua arabica dicitur* Alandaluf — *rectius al-Andalûs, id est Baetica, vulgo Andalucia — esse ductum ; septem post annos ex hoc exsilio Caesaraugustam reversum, inde mox Romam ad Diocletianum et Maximianum, Roma Viennam, Vienna in locum qui hanc inter urbem et Valentiam ad Rhodanum flumen situs esset, esse missum ibique post triennium vita functum. Non ad meridiem, sed ad occidentem in Cantabriam Valerium in exsilium ivisse affirmant Cantabri, mortuumque in territorio urbis Mondragon, quae tunc Arrasate dicta esset, in loco cui Zaraa nomen* (3). *Immo ad orientem profectum esse asseverant plerique atque in primis Caesaraugustani, et in Aneto oppido ad Cingam fluvium exsulem vixisse et obiisse* (4). *Cuius sententiae testis affertur, praeter lectiones breviarii Caesaraugustani anno 1572 editi* (5), *antiqua vel etiam, ut dicitur, antiquissma legenda S. Vincentii* (6), *— an S. Vincentii et S. Valerii ? — quae olim in monasterio Rodensi servabatur. Rodam siquidem, qui locus non procul ab Aneto abest inter orientem et septemtrionem, saeculo XI translatum erat S. Valerii corpus* (7). *Cum libellus ille maxi-*

(1) *BHL.* 8494. Vid. *Act. SS.*, Ian. t. II, p. 835, num. 11, 12 ; F. Tournier, *S. Valerius Ursolensis* (Paris, 1903), p. 16-51. — (2) Cod. Bruxellensis Bibl. Reg. 9119 (cf. *Catal. Lat. Brux.*, t. II, p. 270[22]) ; cod. Duacensis 840 (cf. *Anal. Boll.*, t. XX, p. 398[62]). — (3) M. Carrillo, *Historia del glorioso san Valero, obispo de la ciudad de Çaragoça* (En Zaragoça, 1615), p. 129 ; *Act. SS.*, l. c., num. 10. Nullum hac de re prolatum invenimus monumentum scriptum. — (4) Carrillo, t. c., p. 125-26 ; *Act. SS.*, l. c., num. 13 ; M. Risco, *España sagrada*, t. XXX (1775), p. 106. — (5) Ed. *Act. SS.*, l. c. — (6) Carrillo, t. c., pp. 10-11, 128. — (7) Cf. infra, legenda S. Valerii, c. 4.

mam partem sit ineditus (1), *necdum eius exemplar, quantum quidem novimus, ex hispanicis bibliothecis, in quibus utique adhuc servatur, sit prolatum, iuverit interdum legendam quandam, non eandem, sed huic valde similem, ex codice Vaticano 7592, saec. XIV, fol. 308-309* (2), *cum lectoribus communicasse. Optime cum ea conveniunt ea quae leguntur in prosa de S. Valerio, quam Risco ex " missali antiquo Caesaraugustano „ edidit* (3).

De sancto Valerio episcopo et confessore.

(**1**.) Cum yspanas partes Dacianus praeses, accepta a Romanis imperatoribus Diocleciano et Maximiano licentia, ut super christianos tyrannidem exerceret eosque diversis et innumeris tormentorum generibus cruciaret, effreni [1] raptus insania Caesaraugustam accessit, quae inter nobilissimas Hispaniae civitates notissima, tanto inter ceteras christiana praefulgebat religione (4) quanto prae ceteris celebrior habebatur ex nomine. Erat enim tunc in ea beatissimus Valerius pontifex eiusdemque gloriosissimus archidiaconus Vincentius. Igitur Dacianus, nefanda accensus rabie, primo Valerium episcopum eiusque archi<diac>onum Vincentium ac reliquos fidei christianae doctores maiestati [2] suae praesentari praecepit. Quos cum ad ydolorum suorum culturam nullis persuasionibus posset subvertere, episcopum et archi<diac>onum, quos fide robustiores invenerat, gravioribus imperat affligi suppliciis. Ferreis itaque ad

1. — [1] efreni *cod.* — [2] magestati.

(1) Pauca quaedam edidit Carrillo, t. c., p. 11 (partim exscripta a Risco, t. c., p. 103) et p. 128 (in hispanicam linguam translata a Risco, p. 106-7). Brevia excerpta lectionum de S. Valerio, quorum pars cum altero illo fragmento ad verbum convenit, ex nescio quo codice saeculi XV (" en un cuaderno fol. ms. siglo XV „) protulit I. Villanueva, *Viage literario,* t. XV (1851), p. 189-90, annot. *a*. Singula haec cum locis similibus legendae nostrae infra inter annotata conferemus. — (2) Cf. supra, p. 210[17]. — (3) *España sagrada,* t. c., p. 316-17. — (4) Ex legenda S. Vincentii apud Carrillo, p. 11 : *Hispanus noster Vincentius, Christi martyr invictissimus, tam sancti praesulis pia doctrina doctaque pietate allectus, tanti doctoris extitit discipulus, non solum moribus incorruptis, sed etiam vitae sanctimonia atque divini* (ab hoc verbo Risco, t. c., p. 103) *verbi praefulgentia, qua (quae* Carrillo) *tunc potissimum inter orbis terrarum provincias fulgebat civitas Caesaraugustana, quae pars Hispaniae Tarraconensis extat.*

modum latrunculorum astricti catenis ad urbem Valentiam deducti sunt. Praeses vero gregem pastore viduatum dissipavit, et quos christiana professione revocare non poterat, morti ex decreto imperiali necessarium erat subcumbere.

(**2.**) Expleta quoque apud Caesaraugustam nequitia, sed nondum exsaturata, Valenciam profectus, sanctos Dei in praesentia sua constitui praecepit. Quos cum fractos laboribus, attenuatos ieiuniis, iam facile ad errorem suum inclinari posse arbitraretur, eos potius fidei fortitudine[1] valitudine corporis convaluisse obstupuit. Tunc beatum Valerium atque Vincentium blandis prius sermonibus aggrediens[2], si ad deorum suorum culturam converterentur, multis eos promittebat cumulari honoribus. Sed cum beati Vincentii, cui pontifex responsionis curam commiserat, rationibus nullatenus resistere potuisset, vehementi arreptus dolore, ipsum diversis et inhumanis tormentis quasi rebellem cruciari deliberat. Beatus siquidem Va<lerius> non satis ad ratiocinandum expeditus, cum iam longaevus et imbecillis (1) ad pugnandum exsisteret, ab eodem Daciano exsilio deputatus est.

(**3.**) Qui praesidis exsecrabilis egressus[1] praesentiam, cum facultatem redeundi non haberet ad propria, ad pagum Ripacurtanorum (2) confugiens[2] tandem pervenit, ibique in villula quadam, quae dicitur Anetum (3), iuxta Seingam fluvium (4) sub tanta persecutione diu latenter habitavit (5). In qua et gloriosissima sacratissimi martyris Vincentii morte, immo victoria, audita, sub ipsius nomine primam fertur aedificasse[5] ecclesiam (6); quae usque

2. — [1] *addendum* quam ? — [2] agrediens.
3. — [1] (p. e. e.) preside execrabili gressus. — [2] confugiens *bis*. — [5] hedif-.

(1) Similia prae oculis habuit qui paravit lectiones in breviario Caesaraugustano an. 1572 insertas: *Valerium itaque velut longaevum ac imbecillem relinquens, solo damnavit exsilio* (*Act. SS.*, t. c., p. 835, num. 13). — (2) Ribagorza, regio atque antiquus comitatus in provincia Oscana (Huesca). — (3) Nunc *Enate*. Huic *Enet* nomen dant Carrillo, Risco, alii. — (4) Iam *Cinca*. — — (5) Cf. fragmenta lectionum de S. Valerio, apud Villanueva, l. c.: *Beatus igitur Valerius cum iam tandem venisset in villam quae dicitur Anetum, oppidum aliquantulum incelebre, sed tunc tanto habitatore celebrius.... Cuius loci ad fluvium Cinga iuxta Extandis adhuc vestigia visuntur aliqua*. Cf. etiam initium annot. inseq. (*Cum... lateret*). — (6) Cf. legendae fragmentum apud Carrillo, p. 128: *Cum tandem Christi confessor ibi lateret, sperans se non alibi, sed ibi spiritum Deo redditurum, prius* (ab hoc verbo rursus Villanueva, l. c.) *tamen Deum precatus est ut posset aedificare*

in hodiernum diem perseverat. Quo in loco venerabilis Dei cultor ieiuniis et orationibus insistens, dum vixit [4], Deum excoluit. Sed et ibidem eo defuncto [5], sanctissimum eius corpus in proximo castro, quod dicitur Stada (1), sepulturae traditum est (2).

(**4.**) Interea Sarracenorum rabie urgente, terrarum occupant [1] regiones, christianos perimunt, castella, civitates in dicione accipiunt, etiam ecclesias captivatas, Deo permittente, suo servire cogunt [2] imperio. Unde factum est ut beatissimi viri corpus penitus ab hominum memoria deleretur, ut vel quis esset vel ubi iaceret prorsus [3] ignoraretur. Sed Deus, qui lumen accensum non vult poni sub modio sed super candelabrum, post aliqua temporis spatia, fide christiana in partibus illis iam aliquantulum respirante [4], sanctum suum manifestare dignatus est. Itaque Dominus et quis esset beatus Valerius, et in quo loco requiesceret, Arnulfo Ripacursano divinitus insinuavit episcopo (3). Qui magna devo-

Cf. Matth. 5, 15.

— [4] iuxta (iuxa). — [5] deffuncto.

4. — [1] occupat. — [2] cogerunt (cog'unt). — [3] prossus. — [4] respirate.

ecclesiam in honorem sancti Vincentii, cuius victoriam et passionem gloriosissimam audierat. Quam ecclesiam primus ibi erexit ipse beatissimus Valerius. — (1) *Estrada* legit Carrillo (vid. annot. 2); *Estrada* interpretati sunt idem, Risco, alii. Illud vero castrum, teste Ambrosio de Morales, a Mauris, ut primum rerum in Hispania potiti sunt, excisum esse dixerunt (cf. etiam *Act. SS.*, t. c., p. 836 num. 16). Sed *Stata* legit Villanueva (vid. annot. 2); *Stada* habet prosa Caesaraugustana de qua supra, p. 516 annot. 3, credideri mque hunc locum esse Estadilla, qui prope Enate ultra Cingam flumen situs est. — (2) Cf. Villanueva, l. c. : *Sepelitur in castro Stata dicto, eidem loco proximo;* Carrillo, l. c.: *Cumque non humanam iam, sed angelicam vitam duceret in terris, coronam aeternam a Deo accepturus, spiritum tandem gloriose Christo Domino feliciter reddidit; eiusque sanctissimum corpus a paucis, qui aderant, christianis sepelitur in castro Estradae dicto, eodem loco proximo. Ibi Deus mirificavit sanctum suum Valerium, quem cotidie in testimonium eximiae sanctitatis eius coruscare fecit tot miraculis. Cuius rei non solum homines qui ante nos fuerunt, sed nos, qui adhuc vitalem auram carpimus, testes sumus.* — (3) Arnulfus episcopus Rotensis an. 1023-1067. Notum est Ilerdenses episcopos, quamdiu has terras obtinuerunt Mauri (an. 693-1149), pro tempore et loco ex civitatibus et regionibus, in quibus confugissent, dictos esse modo Palarienses, modo Rotenses, modo Barbastrenses, modo Ripacurtienses. Sic v. gr. ipse Arnulfus in Actis concilii Pinnatensis anni 1062 nominatur *Arnulphus Ripacurtiensis* (Aguirre-Catalanus, *Collectio maxima conciliorum omnium Hispaniae*, t. IV, 1754, p. 420), concilio autem Iaccensi anni 1063 subscribit tamquam *Arnulphus Rotensis ecclesiae episcopus* (ibid., p. 423).

tione ad praedictum accedens locum, sanctissimum corpus de sarcofago multo honore ad castrum quod dicitur Rota (1) transtulit ibique in ecclesia Sancti Vincentii honorifice collocavit (2).

(5.) Si quis autem de revelatione vel translatione eiusdem sive de vita et actibus suis plenariam velit habere notitiam, sacras diligenter exquirat ystorias. Ceteris namque praetermissis, qualiter Caesaraugustam redierit (3), quaecumque in reditu vel post reditum miracula perpetra<ve>rit, ad praesens nostrum fuit exsequi propositum (4), ac prius de liberatione eiusdem civitatis (5) ad evidentiam necessarium duximus aliqua praelibare. Vasconum gentes christianissimae, christianis Hispaniae fratribus compatientes, qui per multa tempora a Sarracenis vexati non modicas sustinebant iniurias, ut ecclesiam in finibus illis coartatam dilatarent et super Sarracenos aliquod memoriale facerent, sub innumera multitudine Pireneum transierunt. Divina itaque praeeunte clementia, Gasco vir tam sapientia quam eloquentia praeclarus et alii proceres ductores exercitus aderant. Caesaraugustam, quasi caput et totius mali fundamentum, in qua etiam infidelium debaccaretur insania, prius adire proposuerunt. Ad quam unanimiter properantes, tantas in itinere sibi vires divina gratia administrabat ut neque castella neque munitiones aliaeque eiusdem resistere potuissent. Mox etiam pervenientes ad urbem, suburbia deinde aggrediuntur [1] et capiunt. Sarracenorum multitudo copiosa perterrita ad murorum praesidia, sup(el)lectile relicta, confugiunt. Tunc [2] Vascones in circuitu castra ponunt, figunt tentoria, obsident civitatem. Inter quos et Francorum audacissima turba ex consuetudine suae gentis Sarracenos saepissimis lacessentes assultibus multosque de plebe infidelium prosternentes, praeclaris enituere insignibus. Erat itaque quoddam daemonium pluries in die arripiens hominem ; sermonis usum

5. — [1] agrediuntur. — [2] Tunch.

(1) Roda, ab Enate inter orientem et septemtrionem non ita distans. — (2) De eadem translatione meminerunt lectiones a Villanueva, l. c., allatae. — (3) Ante annum 1121 brachium S. Valerii, anno 1170 caput eiusdem a Rotensibus ecclesiae Caesaraugustanae sunt donata. Cf. Risco, t. c., p. 109-12. — (4) Narrationem de translatione et miraculis, quae hic annuntiatur, vel non perfecit scriptor, vel potius in codice Vaticano librarius praetermisit. — (5) Mense decembri anni 1118.

sibi auferebat, oculos solito grandiores funaliter inflammabat, itaque ut homo ipse aspectu torvissimo circumstantibus pavore<m> ingereret. Deinde in terram provolutus non modica totius corporis inframatione intumebat, quousque cederet persecutor. Qui per beatum Valerium a tanto persecutore liberatus, Deo et confessori [5] sanctissimo in conspectu totius populi gratias referebat.

— [5] confessore *m. pr.*

VIII. Translatio S. Clementis papae ad abbatiam Casauriensem.

S. Clementis I papae et martyris corpus, quod S. Cyrillus anno 867-868 Romam attulerat et Hadriano II papae tradiderat, paulo post ab eodem Hadriano, petente Hludovico II imperatore, monachis Casauriensibus donatum et ad ipsorum monasterium in insulam Piscariam translatum esse affirmat scriptor saeculi XII Iohannes Berardi, eiusdem coenobii alumnus. Qui libro I sui chronici Casauriensis (1), *quod non ante annum 1182 perfecit* (2), *et de initiis monasterii, et de hac translatione luculenter rettulit. Originem monasterii praesertim ex diplomatibus et chartis eruit atque explicavit, quorum amplissimam atque utilissimam copiam summa diligentia collegerat et simul cum chronico suo exscripserat* (3). *Ad narrandam autem translationem quo fonte usus sit, neque ipse prodidit, neque certo perspicere possumus. Chartae quidem et diplomata monasterii antiquissima, alia de S. Clemente tacent* (4), *alia docent monasterium Casauriense nomen S. Clementis praeferre et corpus illius sancti ibi requiescere* (5) *; alia etiam, inter quae non pauca*

(1) Muratori, *Rer. ital. scr.*, t. II, 2, col. 775-84. — (2) Cf. ibid., col. 915. — (3) Editio Muratoriana (l. c., col. 775-1018), quae ceteris amplior et melior est, neque ipsa totum opus complectitur, neque eo ordine singulas partes exhibet quo in codice sese excipiunt. De hoc codice cf. G. Waitz, in *Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde*, t. XI (1858), p. 485-88 ; V. Bindi, *Monumenti storici ed artistici degli Abruzzi* (Napoli, 1889), p. 452-68 ; P. L. Calore, *L'abbazia di S. Clemente a Casauria*, in *Archivio storico dell' arte*, t. IV (1891), p. 10-13. — (4) Muratori, t. c., col. 801 (= Böhmer-Mühlbacher, I^2, 1257), col. 803 (= B.-M. 1258), col. 806, col. 807 (= B.-M. 1263), col. 811 (= B.-M. 1269), col. 934, 942, 952... — (5) Muratori, t. c., col. 935, 946, 951...

ipsius Ludovici II diplomata, multo distinctius affirmant corpus beati Clementis martyris et pontificis Christi *ibi ab imperatore illo esse collocatum* (1). *Etsi autem hae litterae sunt certo genuinae, negari tamen nequit fieri potuisse ut illa saltem verba, quibus affirmatur Clementis pontificis corpus in monasterio esse a Hludovico II conditum, ab interpolatore adderentur ; nullum enim aliud exemplar illarum superest praeter apographa saeculo XII a Iohanne Berardi in suo codice exscripta. Atque ita reapse contigisse opinatus est Philippus Rondininus, qui fuse atque acriter et Iohannis narrationem et translationem S. Clementis ad Casauriensem abbatiam impugnavit, allatis argumentis aliis gravibus, aliis nullius momenti* (2).

Ut autem huius loci non est controversiam illam examinare et dirimere, haec tamen commemoranda videbantur, ubi ex codice Vaticano lat. 9668, saec. XII, fol. 8ᵛ-10 (3), *libellum proferimus quo eadem omnino exponuntur quae Iohannes Berardi libro I narravit. Illius auctor anonymus ad explicanda monasterii initia non chronico Iohannis, sed iisdem documentis usus est quibus Iohannes, etsi sola diplomata Hludovici II adhibuit, neque vero privatorum chartas, e quibus nonnulla etiam Iohannes accepit memoratu digna. Sed aliter his documentis usus est : Iohannes enim, his lectis, ad ea narrationem suam, suo inquam stilo compositam, confecit ; anonymus autem noster ipse diplomata ad verbum exscripsit neque imperite eorum fragmenta varia loco opportuno suae narrationi inseruit. De translatione cum Iohanne Berardi in rebus optime, in verbis vix concordat. Quando haec scripta sint, non liquet. Crediderim tamen scriptorem Iohanne Berardi aliquanto esse antiquiorem, neque improbabile videtur hunc illius opere ad translationem enarrandam esse adiutum.*

Codice umore corrupto, quaedam in marginibus superioribus vix, quaedam etiam minime iam legi possunt.

(1) Muratori, t. c., col. 809 (= Böhmer-Mühlbacher, I², 1265), col. 812 (= B.-M. 1272). Litterae editae col. 814 (= B.-M. 1270) sunt spuriae. — (2) *De S. Clemente papa et martyre eiusque basilica in urbe Roma* (Romae, 1706), p. 59-195. Contra Rondininum sententiam Casauriensium de translato ad monasterium suum S. Clemente papa tuitus est Iustus Fontaninus disputatione quadam, quae inedita mansit. Cf. G. Pansa, *Il Chronicon Casauriense* (Lanciano, 1893), p. 21. — (3) Cf. supra, p. 240⁴.

fol. 8v.

Translatio de Roma in insula Piscarie.

fol. 9. (1.) <T>emporibus Adriani sancti pape Ludovicus sere||nissimus imperator, qui ex nobilissima atque preclara . . . . |les geste narrantur, stirpe progenitus et in Romano imperio feliciter flor. . . . . B.-M. 1272. . . |imperiali more venit. * Omnipotentis igitur iuvamine fretus cum [1] Beneventum per(geret) <in>| ipso positus itinere devenit ad Piscariam. Ubi quandam invenit insulam undique aquis cinc|tam. Et insula ipsa est in finibus Pinnensis ne<c>non Theatensis, et Casa aurea vocita- Ibid. tur, |fulgens pulcritudine et fertilitatis magnitudine. * Quam divina inspiratione Ludovi|cus gloriosus imperator augustus cum magnatibus suis circumiens et ex omni considerans parte, prospexit ipsam usibus esse monachorum aptam temporibus profuturis. Qua de re Dei omnipotentis inspiratione tactus iussit inibi aedificare basilicam in honore sancte et B.-M. 1257. individue Trinitatis. * Ac primo omnium aream [2] ipsam in qua claustrum venerabilis loci fabricari censuit, a parte Pinnensis episcopii iuste ac legaliter ex suo proastio commutari fecit. In <qua> ecclesiam ab antiquo beati Quirici constructam inveniens, alteram non longe ab ea ecclesiam, sicut supra dictum est, in honore sancte et individue Trinitatis edificari precepit, credens sine dubio sue pro hoc anime redemptionem imperiique sui continuam protectionem et adversariorum suorum efficacem contritionem [3] divine sibi respectu misericordie preparari.

(2.) Denique divino amore afflatus monasterium Ludovicus Ibid. perfectissimus imperator *servorum Christi habitationi et quieti proficuum in prefata insula, cui est nomen Casa Aurea, que etiam amne[1] cingitur Piscarie, instituendum cum [2] providisset, atque quomodo et a quibus viris de suis regalibus thesauris seu propriis rebus fundaretur ac consummaretur cenobium prefatum, donec ipse rediret, devotissime et sollicite ordinasset et stabilisset, profectus cum magno exercitu Beneventum, deinde in Apuliam, et inimicos suos et adversarios iusticie impugnavit et inde extirpavit. Saracenos quoque omnes penitus de Italia fugavit et destruxit, et totam terram suo dominio subiugavit.

(3.) Reformata itaque pace per totum Romanum imperium et omnibus Italie provintiis sue dicioni subditis, urbem Romanam cum nimio triumpho intravit et honorifice satis et cum ingenti gaudio seu tripudio tam a sanctissimo apostolico Adriano quam

1. — [1] *cod.* com. — [2] aeream *cod. ante corr.* — [3] contrictionem *cod.*
2. — [1] anne *cod.* — [2] com.

a cuncto clero populoque Romano receptus est. Et cum de perfectione ac augustali exaltatione basilice, quam * divino afflatus B.-M. 1265. intuitu in insula Piscarie, que Casa aurea vocitatur, fundari et consummari hilari mente preceperat, ardentissimo animo semper cogitaret, ad consecrationem eiusdem ecclesie sanctorum reliquias inquirere in eadem urbe sollicite cepit. Reli<gi>osi [1] vero viri suggesserunt ipsi mitissimo [2] imperatori ut alicuius sancti reliquias quereret, qui in aquis pro Christo martyrium et mortem suscepisset,et in eodem insule templo recondi faceret tam ad adiuvamen transeuntium quam ad evasionem hominum cadentium in periculo Piscarie fluminee.

(**4.**) Inito itaque consilio, piissimus imperator cum archiepiscopis, episcopis, presbyteris et catholicis viris, sive etiam cum ducibus, principibus, comitibus, et primatibus exercitus sui || . . . . o (?) universos episcopos et Roma- fol. 9v. ne ecclesie cardinales, cum | . . . . corpus beati Clementis pape et martiris, qui eo tempore per quem | (dam Constan)tinum philosophum Rome delatum erat, non est visum apostolico et Romane ecclesie, | (quamvis ?) sibi grave videretur, petitioni et voluntati imperatoris refragari, et eo maxime | quod tempore illo eadem Romana ecclesia, per eundem christianissimum imperatorem nimis exal|tata, nimia pace letabatur. Quid multa, annuit huiusmodi petitionibus papa sanctissimus et clausum diligenter gloriosi pontificis ac martiris Christi Clementis corpus in locello valde pretioso et proprio insuper suo sigillo signatum honorifice ac devote cum cardinalibus universis eidem imperatori largitus est.

(**5.**) Multis itaque gratiarum actionibus summo pontifici et cardinalibus universis pro tanto dono imperator redditis, omnibusque rite compositis et ordinatis, post aliquantos dies Romam egressus, ad prefatam insulam cum nimia exultatione rediit, secum deferens preciosum beati Clementis corpus et plurimas aliorum sanctorum reliquias. Veniens igitur ad ripam fluminis Piscarie, ubi ex antiqua consuetudine pons regalis dicitur. et volens probare si corpus quod deferebat illius gloriosi martiris Clementis esset, cuius virtute et meritis mare olim per singulos annos recedere per tria milia consueverat et euntibus ad sepul-

3. — [1] reliosi *m. pr.* — [2] mittissimo.

chrum suum viam praebebat, iussit imperator ut mulus cui sancti martiris ossa pretiosa imposita fuerant, coactus in flumine mitteretur. Illud autem animal non verberibus, sed omnipotentis Dei voluntate flumen intravit et per velocissimas [1] piscarias atque profundissimas aquas iter arripiens per [2] flumen terribile illud quasi per siccum callem amplius quam per unius sagitte cursum ambulavit. Sic quoque [3] de fluvio illo sine lesione et cum omnibus reliquiis pretiosis egressus et in insulam ingressus est. Imperator autem et maxima exercitus sui populorumque multitudo ad litus [4] stantes et cernentes tale miraculum immenso stupore nimioque gaudio repleti sunt. Denique laudantibus Deum universis turbis et gratias multas martiri suo reddentibus, insulam omnes ingrediuntur et in sancte Trinitatis sacrosancto templo corpus beati Clementis transtulerunt et deposuerunt VI° kalendas iunias, indictione quinta, anno domini Ludovici imperii vicesimo tertio.

(6.) Post haec Ludovicus imperator, coadunatis omnibus episcopis et catholicis seu religiosis viris illius provincie, una cum archiepiscopis, episcopis, presbyteris quos secum duxerat, [ad] basilicam prefatam sollemniter et in magna gloria in honore
B.-M. 1265. sancte et individue Trinitatis dedicare iussit ; * ubi et almificum
beati pontificis et martiris Christi Clementis corpus et quasdam portiunculas reliquiarum beatorum apostolorum Petri et Pauli et plurimas aliorum sanctorum reliquias venerabiliter per manus pontificum
B.-M 1272. et religiosorum virorum * recondi fecit, et ad cumulum mercedis sue condunavit ibi cetum monachorum superne maiestati famulantium. Quibus etiam pro amore ipsius sancte Trinitatis sueque anime pariter remedio, ne aliquando paterentur egestatem, contulit omnes res suas, quas iusto ac regali tenore
fol. 10. acquisivit tam infra urbem Romam quam extra ipsam|| Romuleam urbem, per
B.-M. 1269. totam scilicet Campaniam et per om<nem Romaniam> <*seu per totam
B.-M. 1272. Penta>polim * necnon per ambos Spolitanos ducatus seu per totam <Tusciam eo videlicet> |ordine, ut absque ullius controversia regulariter sub norma sancti Benedicti degant (?), sancte et indivi|due Trinitati deserviant et pro illo misericordiam ipsius semper exorent.

B.-M. 1257. (7.)*Et quoniam [ut] isdem sa<cer locus ser>|vorum Dei usibus et imperatoris desideriis visus est aptissimus, idcirco ad regimen ipsius venera<ndum>| presbyterum, Romanum nomine, probum moribus et regularibus instru-

5. — [1] p̄velocissimas — [2] *sequitur* siccum *punctis deletum.* — [3] quisque. — [4] lite *cod. ante corr.*

mentis tritum, abbatem instituit,| quatinus eius sollicitudini ac vigilantie Christi ovile commissum universos qui ex mundi [1] turbinibus ad se confugerent, tranquillam [dilectionem] a[c] mundi [1] negotii<s> vitam et ad eterna superne patrie pascua feliciter properare commoneret. Quandiu Ludovicus vero imperator prefati cenobii fundator [2] superfuit, et locus et omnes res eius in dominium et dispositionem suam consistunt, et supra taxatum cenobium habitatoresque ipsius *cum universis respicientibus B.-M. 1265.
ad ipsum mobilibus et immobilibus rebus sub sui mundburdi continuam tuitionem recepit, in tantum ut omnem ipsius tamquam peculiarissime domus sue curam pro amore superno, quoad usque spiravit, exequi modis omnibus decrevit. Post suum vero ex hac luce decessum redierunt et locus et res memorate in ordinatione abbatis et fratrum de prefato cenobio et illi soli eiusdem loci venerandi tutelam commisit, ad cuius honorificentiam suo studio constat extructus.

7. — [1] mondi. — [2] fondator.

IX. Sermo de S. Marso presbytero Autisiodorensi.

Brevi valde et ieiunae laudationi S. Marsi quae in codice Brenkensi 7, olim Bodecensi, saec. XV, fol. 304-304$_v$ reperta est (1), *accedit iam sermo de eodem sancto in exemplari multo antiquiore servatus, in codice inquam Reg. Suec. lat. 497, saec. XI/XII, fol. 140^v-144* (2). *Qui sermo longior quidem etiam est, vix tamen rebus narratis abundantior. Satis igitur erit, neque vero prorsus inutile, paucis fragmentis exscriptis, illius veluti summam exhibere.*

Incipit (fol. 140$_v$) :

Sermo in festivitate sancti Marsi presbyteri et confessoris.

Gloriosam huius diei sollemnitatem exultabilem nobis, fratres carissimi, beati confessoris Marsi (3) commemoratio reddit. Dignum quippe est...

(fol. 141) nobis... qui cum meritorum virtutibus sacrosancta simul eius pignora possidemus (4)...

(1) Cf. *Anal. Boll.*, t. XXVII, p. 336[78]. — (2) Cf. supra, p. 341[17]. — (3) Alia manus supra lineam pro *confessoris Marsi* scripsit : *martyris Felicis*, atque ita deinceps, ut sermo totus de nescio quo S. Felice legi posset. — (4) Ex quibus verbis colligimus sermonem scriptum esse — sive a moniali, sive a presbytero monialium curam agente — in parthenone Assendiensi (Essen), in quod pridem translatum erat Autrico seu Autisiodoro S. Marsi corpus. Cf. *Anal Boll.*, l. c.

(ibid.) Denique, ut eorum relatione comperimus (1) a quibus sacrosanctas eius reliquias accepimus, speciale, ut seniores eorum tradiderunt, penes ipsos de eo scriptum habebatur, in quo tota vitae et actuum eius historia continebatur. Sed quo modo perierit, incertum habetur (2)... Nam quamvis specialia de eo, ut diximus, scripta perdita esse ferantur, invenimus tamen in passione sancti Peregrini vel unde esset vel quantae sanctitatis et virtutis exsisteret. Siquidem, ut ibi legitur, civis quidam Romanus (3)...

(fol. 141ᵛ) Beatus vero Marsus cum sociis suis, ut in revelatione Corcodomi legitur (4), aegre admodum ferebat se episcopo (5) superstitem remansisse...

(fol. 142)... et in ecclesia, quam primo adventus sui tempore in Autrico construxerant (6), iuxta altare est sepultus. Ubi et nos sacratissima eius ossa, ut in translatione eius plenius refertur (7), anno post incarnationem dominicam DCCCLXIIII suscipere et ad nostrum, Christo propitio, monasterium (8) transferre meruimus. Proinde gaude nunc et exsulta tanto, Saxonia, patrono potita... *(Sequuntur laudationes et adhortationes piae)*

Desinit (fol. 144) : cuncta vel corporibus vel animabus nostris necessaria per eum consequemur, praestante Domino... Amen.

(1) Autisiodorensium. — (2) Prorsus etiam incertum num umquam exstiterit huiusmodi scriptum. — (3) Vita S. Peregrini episcopi Autisiodorensis *(BHL.* 6623), num. 1 sqq. ; *Act. SS.,* Maii t. III, p. 563. — (4) *BHL.* 5200 ; *Act. SS.*, Iul. t. VII, p. 209, num. 29. Neque alia documenta antiqua habuit Suyskenus noster, ad quae historiam S. Marsi componeret. Cf. *Ad. SS.,* Oct. t. II, p 388, num. 9. — (5) Peregrino. — (6) Peregrinus cum Marso et aliis. — (7) Qui libellus utinam reperiatur ! — (8) Ab anno circiter 850 institutum erat a S. Altfrido Hildeshemensi episcopo monasterium Assindense (cf. *MG.,* Scr. t. III, p. 851). Opinabantur saeculo XVII Assindenses corpus S. Marsi tempore Mechtildis II abbatissae, id est sub finem saeculi X, ad ipsos esse delatum. Verum sermone hoc, qui saeculo XII in. non est recentior, docemur saeculo IX translationem esse factam. Forsan in errorem inducti sunt laudatione illa cuius exemplar vel epitome in codice Brenkensi habetur *(Anal. Boll.,* l. c.) ; in qua ita verius interpretandus videtur hic locus : *corpus praedicti confessoris ad Assindensem ecclesiam transfertur* (anno 864) — *et per Mechtildim ibi abbatissam et sororem Ottonis ducis Saxonum in capsa deaurata et lapidibus pretiosis deornata imposita maiori altari honorifice reservatur* (saec. X extr.-XI in.)

X. Petri Augensis narratio de S. Anselmo.

Narrat Eadmerus in Vita S. Anselmi Cantuariensis episcopi (BHL. *526), l. II, c. 60* (1) : Dum igitur Angliam repetendi iter Anselmi certis ex causis aliquantisper demoraretur, rogatus ab abbate Beccensi dedicavit capellam unam infra curtem ipsius coenobii sitam. In qua dedicatione quidam clericus, frenesis valetudine tunc noviter captus, a suis est ante pontificem ductus, illicoque ad benedictionem eius suae mentis alienatione sanatus. *Quae pauca vix non centum versibus explicavit Petrus nescio quis Augensis, cuius carmina in codice Reg. Suec. 499, olim Beccensi, saec. XV, fol. 158-159^{v} sunt descripta* (2). *Forsan coniciat quispiam hunc fuisse Petrum circa an. 1312 abbatem monasterii Sancti Laurentii seu Beatae Mariae Augensis O. S. A.* (3) ; *fatendum tamen est a saeculo XII ad saeculum XV alios Petros in hoc monasterio vivere potuisse.*

Dum Becci quondam velut hospes forte maneret,
Augensis Petrus opud istud metrificavit.

Contigit Anselmum de Roma iam redeuntem
Vergere per Beccum, speculari concupientem
Fratres atque locum sibi pre cunctis adamatum,
Utpote quem primum delegerit ad monachatum,
Unde sed et fuerat prior, unde secundus et abbas.
Qui satis amplifice susceptus et officiose
A pastore loci, conventu non minus omni,
Haut erat extollens pro culmine pontificali,
Immo conformans se norme cenobiali,
Inter eos tantus velut ex ipsis erat unus ;
Nunc claustro residens doctrinam fratribus indens,
Nunc et in ecclesia commiscens cantica diva,
Se satis ostendens humilem gratumque rependens
Actibus in cunctis, sermonibus et bene comptis.
Cumque dies aliquot ageret defessus ibidem,
Omnibus exemplum fieret virtutis et idem,
Interpellatus a fratribus atque rogatus
Templum sacravit, quod primitus edificavit

(1) Ed. Rule, p. 413 (= *Act. SS.*, April. t. II, p. 892, num. 67 med.).— (2) Cf. supra, p. 343[8]. — (3) Cf. *Gall. christ.*, t. XI, col. 296 B.

Nobilis Herluinus per secla suis recolendus,
Fluminis ad rippam Becci fundamina iactans.
Misterium vero festive cum celebraret,
Circuiens templum cum clero sanctificaret,
Clericus en quidam male sanus, ut indidit idem ;
Nam frenesis morbo pervasus desipiebat,
Dentibus et frendens celum clamore replebat ;
Illuc adductus spectabat corpore nudus,
Attamen eius erant solito velata pudenda ;
Et sic pontifici presentatur medicandus,
Omnibus hunc ipsum cernentibus, ac miserandus.
Qui rapiens cantus e presulis ore canebat,
Vocibus et rabidis debachans hos repetebat.
Vix quoque divelli poterant ex ore miselli.
In quem respiciens vir sanctus eoque gemiscens,
Hunc solita motus super ipsum pro pietate
Et super astantum nichilominus improbitate,
Qui nimis instabant et ferre manum flagitabant,
Pelvi quo limpham dabat aspergendo sacratam
In faciem stantis sic iecit more iocantis,
Ut caput ipsius cunctos roraret et artus.
Mirum conspiceres, si lumina propter haberes.
Nam veluti ferrum candens in gurgite mersum
Ilico frigescit, nimius calor atque tepescit,
Sic ac conspersam super hunc a presule limpham
Mox rabies cessit, furor omnis et ipse recessit
Quis modo fervebat, paulo quibus ante stupebat ;
Utque prius suevit, sic comminus ipse quievit
Postque [1] sacramentum misse sollenniter actum
Concitus accurrens pedibus provolvitur almi,
Ipsius immense grates referens pietati
Pro sibi su<p>pleta capitis mentisque medela.
Cuius et accipiens caput in manibus sibi strinxit
Anselmus presul, post in faciem benedixit.
Illud ei suadens quod caucius amodo vivens
Se custodiret, ne quid sibi peius iniret ;
Pervigil instaret, instancius ac vigilaret,
Ne sibi peiora fierent iam posteriora.

[1] Postquam *cod.*

Et sic dimisit, sic ad sua retro remisit
Famine discretum, mutata mente quietum.
Quo simul astantes vehementius obstupefacti
Iure Deum laudant, operis novitate coacti;
Pontifici dignum tanto referunt et honorem,
Hunc quia credebant iuvenis sedasse furorem,
Id licet attribui sibi prorsus non pateretur,
Immo Iesu Christo, qui solus cuncta medetur.
His [1] aliisque satis virtutibus equiparatis
Claruit Anselmus abbas antistes et almus.
Unde patet clare, nec quem decet hinc dubitare,
Quin superi regni potiatur luce perhenni.
Conspicit ipse Deum velut est in munere sanctis,
Quod datur et satis [2] est hunc ipsum cernere sanctis,
Hec quoniam vita describitur esse beata — Cf. Ioh. 17, 3.
Nosse Deum Patrem cunctorum compositorem,
Ipsius et Genitum, quem misit ab ethre deorsum
Sanguinis ymbre sui delere malum prothoplasti,
Et sibi Neuma sacrum pariter cum prole coevum;
Agnitio quorum fit gloria summa bonorum.
Hac, ut taxavi iam desuper utque notavi,
Altius invehitur Anselmus eaque potitur,
Quam sitiens semper optaverat expetiendo,
Cervus aque fontes desiderat ut sitiendo. — Ps. 41, 2.
Non eget pro se; nunc exorando rogemus,
Ac magis ut Christum pro nobis oret egemus,
Cum iam letetur, quia gustans participetur
Quam suavis constet Dominus, quam dulcis et extet,
Et quid non vidit oculus, non audiit auris, — I Cor. 2, 9.
Id contempletur, contemplando satietur,
Et nos obtineat dire corrupcio sortis,
Quam sequitur semper misere districtio mortis.
Laus sit ei tandem, victoria perpetualis
Et comitetur honor, virtus simul imperialis,
Talia servorum qui perpetrat ore suorum,
Munere sed certo post ditat eos et aperto.

[1] hiis *cod.* — [2] sanctis *m. pr.*; sactis *corr.*

XI. Miraculum S. Fidis martyris Aginnensis.

Rettulit monachus quidam prioratus Sanctae Fidis de Longa Villa, dioecesis Rotomagensis, qui tunc praesentem se adfuisse testatur (1), *in ipso prioratu Turoldum, olim Baiocensem episcopum, iam monachum Beccensem, meritis sanctae martyris ab hernia esse liberatum. Quam sanationem " in libro passionis eiusdem virginis „ narratam invenit, paucis contraxit et anno circiter 1146 contigisse censuit Lucas d'Achery vel quisquis chronicon Beccense, quale ab eo editum est, plurimis interpolationibus auxit* (2). *Testem multo antiquiorem atque, ut videtur, rebus gestis aequalem, protulisse iuverit, cuius narrationem vel saltem praecipuas narrationis partes exscripsimus ex codice Reg. Suec. 499, olim Beccensi, saec. XV, fol. 161-162v* (3).

Miraculum beate Fidis de episcopo Baiocensi, qui postea factus fuit monachus Becci.

Fuit nostris temporibus vir valde venerabilis, Turoldus nomine, germanus Hugonis Evremodensis (4), pontifex ordinatus Baiocassine urbis (5), seculi rebus ac dignitate non mediocriter insignis. Qui Dei omnipotentis inflammatus desiderio universa seculi huius emolimenta, thesauros videlicet honores dignitates pompasque fumeas, pro nichilo ducens, divinitus corde compunctus, immundum cum sua voluptate fallaci respuit mundum atque reverentissimum Beccense cenobium credidit expe[c]tendum ; ubi devotissime susceptus, Dei ac Domini nostri gratia nomen monachi assumpsit et habitum (6). Monachus autem factus tante humilitatis, modestie ac gravitatis discretionisque sectator extitit ut parvo in tempore non solum iunioribus

(1) Cf. narrationis initium : *Fuit nostris temporibus*... et finem : *Die autem ipsa manens nobiscum*... — (2) *P. L.*, t. CL., col. 653 A. Ex quo collegerunt alii Turoldum saltem ad annum 1146 superstitem fuisse ; cf. v. gr. *Gall. christ.*, t. XI, col. 360 D. — (3) Cf. supra, p. 343[11]. — (4) Envermeu. Ab Hugone Beccensibus donatus erat prioratus Sancti Laurentii de Evremodio. — (5) Paulo ante an. 1101. Cf. *Gall. christ.*, t. XI, col. 360. — (6) Cf. Ordericus Vitalis, *Hist. eccl.*, l. x, c. 4 (ed. Le Prevost, t. IV, p. 18) : *Cuius* (Odonis, † 1097) *obitum rex Guillelmus ut audivit, Turoldo, fratri Hugonis de Ebremou, episcopatum dedit. Qui post annos septem praesulatum pro quibusdam arcanis ultro reliquit et in coenobio Beccensi sub Guillelmo abbate monachili regulae se submisit ibique multo tempore usque ad finem vitae regulariter Deo militavit.*

iter ad celestia capessenda[1] preberet, verum etiam prioribus ipsis in regule observatione cunctisque optimis studiis sese mirabilem exhiberet. Verum quia scriptum est: *Quem diligit Dominus* Hebr. 12, 6. *corripit, flagellat autem omnem filium quem recipit*, electorum omnium pater et dominus reverentissimum virum hunc tempore prolixo ea flagellavit molestia que vulgo nuncupatur ruptura, qua intestinorum non minima portio exig<u>o foramine in locum ingrediens genitalium dirum valde ingerebat dolorem, sed, natura exigente, revocata interius diriorem. Hanc vero miseriam vir sanctus, pudore optimo decoratus a Deo, teste conscientia studuit operire...

Porro cum nocte quadam ita dolore confectus esset ut sibi iam moriturus videretur, apparente ei S. Fide, quam in adiutorium advocaverat, sanatus est. Audisse autem dicitur vocem hanc :

“ Surge sanus et intellige precibus beate Fidis integre te red-
„ ditum sospitati, et ad te accersito hoc ipsum indicabis[2] abbati.
„ Orabis etiam ipsum quatinus fratrem Girardum cognomento
„ Giffardum (1) Longueville (2) dirigat, qui salvatori tuo gratias
„ pro salute tibi concessa referat ac candelis super ecclesie altare
„ reverentissimum offerat. „

Iubente igitur abbate ut ipse cum fratre Girardo *ad locum* pergeret,

nec multo post cum denominato fratre Longeville pervenit. Post orationem vero domno Rogerio priori (3) omnia quae pertulerat et que circa illum Deus omnipotens fecerat secreto reseravit... Denique, accepta licentia, in coquinam[3] perrexit atque candelam sibi congruam preparari precepit ; qua cum gratiarum actione ac debita veneratione oblata, rogatus a priore missae maioris celebravit mysteria cum omni gaudio spirituali

[1] capescenda *cod.* — [2] iudicabis. — [3] quoquinam.

(1) Veri prorsus est simile hunc fuisse consanguineum illius Gualterii Giffardi II († 1102), a quo nuper conditus erat prioratus Sanctae Fidis de Longavilla. Cf. ORDERICUS VITALIS, *Hist. eccl.*, l. XI, c. 4 (t. c., p. 183-84). — (2) Longueville-la-Giffard (dép. Seine-Inférieure, arr. Dieppe). De prioratu cf. Arturus DU MONSTIER, *Neustria pia* (Rotomagi, 1663), p. 666-69 ; A. BOUILLET et L. SERVIÈRES, *Sainte Foy* (Rodez, 1900), p. 320-21. — (3) Inscriptum est nomen eius in necrologio prioratus Longae Villae ad d. 22 ianuarii et ad d. 30 decembris. Cf. *Recueil des historiens des Gaules*, t. XXIII, pp. 433, 438. In vivis supererat circa an. 1145 ; cf. DU MONSTIER, t. c., p. 668.

et devotione precipua. Die autem ipsa manens nobiscum in omni Salvatore Deo et adiutrice sua Fide magnificata magnifice exultavit. Sequenti vero luce, accepta benedictione, cum collega gaudens ad monasterium remeavit.

XII. Vita S. Donati eremitae in monte Lura.

Vitae S. Donati, miris narrationibus refertae, quae non ita pridem ex codice Parisiensi lat. 3793, saec. XII, edita est (1), *accedit altera recensio seu potius alterius recensionis pars ultima, quae, prioribus foliis perditis, servatur in codice Reg. Suec. 517, saec. XII/XIII, fol. 1-1ᵛ* (2). *Supersunt dumtaxat ea quae aliis verbis relata sunt in Vita* BHL. *2310, c. 13 extr., c. 14 et 15, ita ut in c. 13 recensio haec altera fusior sit, in c. 14 et c. 15 contractior. In rebus utraque bene convenit, in verbis autem raro, aliquando tamen, v. gr.*

Vita *BHL.* 2310.	Vita altera.
c. 15. una cum Florentino introivit ecclesiam. Qui dum prolixius orarent...	*c. 15.* et sic ad orationem introierunt. Qui dum prolixius orarent...

Etsi autem Adonis annuntiationi de S. Donato ad d. 18 augusti similior esse videtur Vita BHL. *2310* (3), *eo tamen stilo scripta est ut Adone antiquiorem esse vix crediderim, sed probabilius videatur ab Adone lectum esse libellum ex qua et Vita* BHL. *2310 et nostra prodierint. Hac tamen de re tunc demum certius iudicium proferri poterit quando integram alteram recensionem reperire contigerit. Interim fragmentum damus, appositis numeris capitum Vitae* BHL. *2310 in quibus eaedem res sunt narratae.*

(13.)..... "Domine Iesu Christe, qui tanta mirabilia operare dignatus es, qui de aqua vinum fecisti et puellam illam, nomine „ Tabita, mortuam suscitasti, ostende virtutem tuam super „ hanc puellam, ut illuminentur oculi eius, et absolve eam ab „ omni dolore quem patitur. „ In illa hora accessit sanctus

(1) *Catal. Lat. Paris*, t. I, p. 309-15. Cf. *BHL.* 2310. — (2) Cf. supra, p. 347[1]. — (3) Locos contulit v. cl. H. Quentin, *Les martyrologes historiques* (Paris, 1908), p. 255-56.

Donatus ad puellam illam, et faciens ei signaculum crucis, statim ceciderunt ex oculis eius tamquam scamae albae, et illuminata est in illa hora (1), et omnes dolores abscisae sunt ab ea. Tunc apprehensa manu eius, beatus Donatus restituit eam parentibus suis. Celsius autem cum omni domo sua et omnes nationes eius veniebant ad eum et consolabantur ab eo. Tunc sanctus Donatus deprecatus est Celsium ut liceret ei ad androlam (2) suam reverti, ut ibi conversaretur. Tunc Celsius deprecatus est eum ut ibi maneret nocte illa. Crastina autem die illucescente, egressus est Celsius una cum episcopo et cum omni populo, et deduxerunt eum ad cellulam suam, unde eductus fuerat. Tunc Celsius praecepit domesticis suis ut amplificarent ecclesiam illam in honore sancti Martini, et omnia quae ibidem necessaria erant ministrarent (3).

(**14**.) Cumque ibidem sanctus Donatus multis diebus conversaretur, quadam die ingressus ad orationem invenit in atrio ecclesiae suae infantulum vagientem, qui prope natus fuerat. Cumque vidisset eum sanctus Donatus, elevatis oculis ad caelum, oravit ad Dominum, dicens : " Domine Deus, qui hominem de limo terrae „ plasmasti, praesta mihi adiutorium, ut hic infans, si ex tua „ voluntate in hunc locum advenit, ostende mihi qualiter eum „ nutriam. „ Dum sanctus Donatus haec orasset, egressa est cerva de silva ; plenis uberibus venit ad locum ubi sanctus Donatus habitabat, sicut ovis mansueta. Beatus autem Donatus apprehendit infantulum et posuit eum ad ubera eius, et nutrivit eum quoad usque ambulare potuit et de alio cibo vivere. Sanctus vero Donatus benedixit cervam illam et direxit eam ad gregem suum.

(**15**.) Cumque beatus Donatus ibidem multis temporibus habitaret, appropinquavit enim tempus eius, ut migraret ad Dominum. Beatus vero Marius erat in heremo, in monte qui dicitur Bodico, et venit ad eum angelus in revelationem, ut veniret ad beatum Donatum et consolaret eum. Cumque festinanter venisset et salutassent se invicem, gavisi sunt gaudio magno, et sic ad orationem introierunt. Qui dum prolixius orarent, sanctus Dona-

(1) Puellam caecam vel caecutientem fuisse non docet Vita *BHL*. 2310. — (2) *Andreolam* habet Vita *BHL*. 2310 (p. 314, l. 13). Videtur idem significare quod parvum antrum. In antro enim habitabat Donatus (cf. Vita *BHL*. 2310, c. 12, 13). — (3) Haec dumtaxat habet Vita *BHL*. 2310 : *Abhinc Celsus ampliari fecit ecclesiam, ministrans necessarios sumptus.*

tus migravit ad Dominum. Sepelivit eum sanctus Marius una cum beato Florentino collega eius, et sic reversus est sanctus Marius ad locum suum. Sanctus vero Donatus requievit in Domino xv kal. septembris (1) ; cui est honor et gloria, virtus et potestas per infinita saecula saeculorum. Amen.

XIII. De capite S. Iacobi Maioris in monasterio S. Georgii Maioris Venetiarum asservato.

Annotationem de qua supra, p. 358[10], iam animadvertimus ex codice Marciano lat. CCCLX editam esse a Flaminio Cornelio, Ecclesiae Venetae... illustratae, *t. XII (1749), p. 228-29.*

XIV. Vita S. Aldrici episcopi Senonensis.

Praeter editam Vitam S. Aldrici (BHL. *263), quam alii saec. XI* (2), *alii X* (3), *alii forsan IX compositam esse censuerunt* (4), *scripta est altera fusior, cuius superest solum fragmentum in codice Reg. Suec. 598, fol 104 et 103, saec. XI* (5). *Narrantur autem ibi ea quae aliis verbis legimus in Vita* BHL. *263, num. 9-12 in.* (Act. SS.). *Neque tamen ita commode alterius Vitae fragmentum legitur ; folium enim 104 umore et corruptum et contractum est, ut non paucis in locis apices iam vix ac ne vix quidem perspici possint. His quae supersunt manifestum est in hoc utramque Vitam convenire ut in monasterio Ferrariensi Aldrico abbatem suffectum esse Wenilonem doceant* (6) ; *dissentiunt vero alio in loco* (7) : *narrat enim Vita* BHL. *263 ab Aldrico initum esse consilium ut, abdicato episcopatu, ad Ferrarienses suos rediret ; quod ne perficeret, morte superveniente esse impeditum ; eius tamen corpus, ut iussisset, ad coenobium Ferrariense delatum. Aliter Vitae fragmentum quod rep-*

(1) Ad eundem diem ab Adone laudatus est Donatus ; *XIIII kalendas septembris* habet Vita *BHL.* 2310. — (2) Mabillon, *Act. SS. O. S. B.*, saec. IV, 1, p. 566, num. 1. — (3) Rivet, *Hist. litt de la France*, t. VI (1742), p. 515-16. — (4) L. Duchesne, *Fastes épiscopaux*, t. II, p 417. — (5) Cf. supra, p. 389[5]. — (6) Quam rem contra alios approbare conatus est Henschenius noster, *Act. SS.*, Iun. t. I, p. 757, annot. *b*. — (7) Num. 10, 11.

perimus, in quo legimus reapse Aldricum, omisso episcopatu, ad monasterium reversum ibidemque vita esse functum. Age vero, haec non recte dicta esse, immo Vitam BHL. *263 res, ut gestae sint, explicasse certiores nos facit scriptor aequalis idemque Aldrici discipulus, Lupus abbas Ferrariensis ; is enim in epistula ad Guenilonem Senonensem episcopum, Aldrici successorem, haec scribit :* Aldricus qui... nobis, cum esset abbas, ablatus et eclesiae Senonicae pontifex factus est, ad nos immutabiliter proposuerat regredi, episcopali cura omissa, quando hanc vitam. ut credimus, feliciore mutavit (1). *Quod argumento nobis esse potest ut censeamus Vitam hanc novam ea quae pridem edita est aetate recentiorem esse. Alteram ab alterius scriptore certe lectam esse ostendunt loci quidam, v.gr.*

Vita *BHL.* 623.	Vita altera
c. 10. coepit secretius beati Martini sententiam refricare asserentis quod sibi maior fuerit virtus ante episcopatum quam in episcopatu.	*c. 10.* quippe qu<i exemplo> beati Martini summi confesso<ris dice>re erat solitus quod maior sibi <fuerit virtus>ante episcopatum quam in episcopatu.
c. 12. Post beatum Aldricum praedictae urbis cathedram sortitus est Geneaulus, quem ipse saepe dicto monasterio abbatem praefecerat.	*c. 12.* predicte urbis cathedram sortitus est Vuenilo, quem ipse beatus abbatem sepe dicto prefecerat monasterio.

De quibus ut ipse lector iudicium sibi faciat, inventa fragmenta, quantum fieri potuit, hic exscripsimus.

<. . . . .> fol. 104.
<. . . . . >tro
<. . . . .>
(9.) Erat <eo> tempore in <territorio> urbis predic-
<te . . . m>onasterium <in honore> Sancti Remi-
<gii consecratum. . . . .> quia
<. . . . .> loci <. . . . .>
<. . . . .> seduli-

(1) Ep. 29 (*P. L.*, t. CXIX, col. 488-89 ; *MG.*, Epist. t. VI, p. 35, l. 21).

<. . . . . > Vallirias (1) delib <eravit. . . . . i>ntolerabile <. . . . .> et habitu dis<. . . . .>initates quorum profecto<. . . . .>et. Ad hoc <. . . . .> sedicionesque qua pe <. . . . . .>bis <. . . .> et eorundem monachorum <. . . . .> nonnumquam exercebantur <. . . . .> pastores gregum Abraham et <. . . . .> legitur discessisse, quippe qu<. . . . .> peregrinationis sue qua Deo competit <. . . > una <. . . . .> nimia multitudine <. . . . .> nequibat tolerare. Hac ipsa spec<. . . . . . .>dispo(suit) facere, scilicet ne quos <. . . .> uide <. . .>ur regere ea videret discind<. . . . . . .>dine. Ut ergo animo disposuerat <. . . . . . monas>terium transtulit Vallirias ; qu<od tamen> ceperat, immo reputabat, non peregit, quia inter agendum plurimis secularium inportunitatibus, quibus sese nichil asserebat debere, cepit continuari. Hac pro re secum plurimis horarum momentis cepit conqueri, fol. 104v. qualiter ab his et huiuscemodi < . . . . >ibus posset expediri. Cogitabat <. . . . .> quos dissimili alebat actu et opere <. . . . .>re. Sed interim timebat ne dirime<rentur> ab animarum predone. Quia igitur <et illos> quibus preerat et istos quibus ine<. . . . . i>nsolencia deperire metuebat, qu<. . . . .> quibus utrisque sollicite satis neq<. . . . .> esse quamquam posset prodesse <. . . . .>, iugiter Domini misericordiam postu<labat, qua>tinus dissolvi et esse cum Christo mere<retur.> Sciebat enim et ab apostolo <esse dictum> quoniam si terrestris haec domus <nostra> habitacionis dissolveretur hedific<ationem ex Deo>se habiturum non manu factam, sed <aeter>nam in celis. Afflatus itaque <. . . . .>is cepit

(1) *Valerias* Vita *BHL*. 623.

petere velut diu a patria<. . . . . >us baculum sustentationis morte < . . . . . . scili>cet corporis, sibi a Domino adtribui.

(10.) Post innumeras igitur <. . . . . . . >es infirmorumque quorumlib<et . . . .>atas ebitutines pro sancta quoque <ecclesia,> quam tuendam susceperat no<. . . . . > toleratos labores ad ardorem <. . . . . > semper animo estuarat corde <. . . . . >tum est reversus, quippe qui ad <exemplum> beati Martini summi confesso<ris dice>re erat solitus quod maior sibi <fuerit virtus> ante episcopatum quam in episcopatu <. . . . .> simul |etiam fratrum Bethlemicensium (1) sedulitate, qua vel mo- fol. 103. mento temporis, si foret possibile, nolebat carere, animatus, assiduabat crebrius atque ferventius eis interesse et singultuosis precibus magis magisque Domini misericordiam flagitare. ut a qua eum promoverat, monachice redderet vite, tali consulto ut quos dimittere properabat sua protegeret atque consolaretur clementia, quatinus et sibi ad eorum profectum pastorem secerneret idoneum. Sed quid diu iustorum postulationibus denegatur, qui profecto spiritus consilii sunt domus ? Utraque enim expostulata conperit non multo post a Domino provide satis deliberata, scilicet et sibi contemplativam pausationem, et subditis dignum et congruum pastorem. Qua gratia ad monasterium reversus, omisso episcopatu, quem fratribus preposuerat sibi quoque preesse disposuit et discipulus discipuli primo passus est esse magister magistri.

(11.) Non post multum itaque postquam in monasterio venerat, utque ipse paulo ante divinitus compererat, cepit membrorum gravi inconmodo pulsari, sed tamen animi vigore ad superna magis ac [1] magis roborari. Eadem in vultu eius que semper serenitas erat, eadem in corde soliditas conmanebat [2]. Sed quia levi igne purgationis lignum, fenum et stipula[m], peccata vide- Cf. I Cor. 3,12. licet minima atque levissima, facile consumuntur, cum pro-

11. — [1] aut *cod.* — [2] cum manebat *m. pr.*

(1) Id est Ferrariensium. Cf. Lupi Ferrariensis epist. 13 *(P. L.*, t. CXIX, col. 461 B ; *MG.*, Epist. t. VI, p. 23, l. 6).

I Cor. 3, 13. fecto dicat Paulus quia ignis probabit quale sit unius|cuiusque fol. 103v. opus, brevi inconmodo pulsatus, artus vitalis remisit spiritus, quem Egiptia servitus diu oppressum, nec tamen luto et paleis habebat superatum. Sicque conmissi talenti fenore terram repromissionis, viam scilicet omnis ingressus carnis, a labore ad requiem, a volubilitate tetendit ad eternitatem, subditis luctum, angelis dans gaudium. [Funus[3] autem beatissimum veneratione qua decebat apud monasterium Sancti Petri est humatum in oratorio Sancti Andree]. Ubi, cooperante superna clementia, infirmis cuiuscumque inconmodi aut debilitatis largitur conmoda, non minus post mortem quam in vita signis fulgens. Ubi etiam beatam prestolatur anastasim, qua ei corona, que nunc singularis est, geminabitur mercesque que nec sensu potest animadverti, quippe quia insensibilis invisibilisque creditur, felitiori commertio reconpensabitur. Quam nobis sua sancta inpetret invocatione, ut quam non meremur opere, vest /////[4] eius hab /////////////[4]ta imitatione.

(**12.**) Sed ne sancti pontificalisque[1] laboris aliqua intercideret mora, predicte urbis cathedram sortitus est Vuenilo, quem ipse beatus abbatem sepe dicto prefecerat monasterio. Qui etiam eidem monasterio abbatem constituit Lupum, beati Aldrici discipulum adprime educatum et omnium artium liberalium studiis sagacissimum (1). Is igitur Uuenilo, cum in bonorum[2] actuum exercitiis pervigilaret et mente celo plus|

— [3] (Funus... Andree) ***haec pridem lineis obductis sunt deleta.*** — [4] ***Haec vel erasa sunt vel usu detrita.***

12. — [1] pontificalixque *cod.* — [2] bonosrum *cod.*

XV. Miraculum imaginis Aurelianensis Christi crucifixi.

De hoc miraculo paucis meminit Rodulfus Glaber, Hist. l. II, c. 5, § 8 : Anno igitur incarnati nongentesimo (2) octogesimo octavo contigit in urbe Aureliana Galliarum admodum memorabile atque formidolosum portentum. Constat ergo in eadem urbe

(1) Haec de Lupo, quae sunt verissime dicta, non habet Vita *BHL*. 623. — (2) Etsi *octingentesimo* in codicibus legitur, iam dudum monuerunt viri docti a Rodulfo scriptum esse *nongentesimo*. Ipse enim docet (ibid., § 9) miraculum accidisse tempore Arnulfi episcopi (cca. 987-1003).

monasterium in honore apostolorum principis antiquitus constitutum, quo primitus collegium sanctimonialium virginum omnipotenti Deo deservisse dignoscitur, quod etiam exinde cognomento Puellare dicitur (1). In cuius denique monasterii medio defixum stabat venerabile crucis vexillum, preferens ipsius Salvatoris pro salute humana mortem patientis imaginem, a cuius scilicet imaginis oculis per aliquod dierum spatium continue, multis cernentibus, rivus emanavit lacrimarum ; ad quod nimirum terribile spectaculum inspiciendum multitudo maxima convenit hominum, plerique tamen, cum illud cernerent, admodum animadvertentes quoddam esse divinitatis presagium, videlicet illius urbis superventure calamitatis (2) ; *additque anno insequenti urbem deflagrasse.*

Eiusdem miraculi fusiorem ac distinctiorem narrationem, quam in “ *Actis S. Petri Puellaris* „ *repertam Carolus Sausseyus paucis contraxit* (3), *saeculo XV exscriptam repperimus in codice Reg. Suec. 623, fol. 149-150* (4). *Quae quo tempore conscripta sit nullo indicio est proditum.*

(**1.**) Intra civitatem Aurelianensem est ecclesia in honore beate Dei genitricis virginis Marie et beati Petri apostoli apostolorum principis consecrata, cognomento Puellarum, ob conversionem scilicet monacharum inibi quondam Deo militantium (5). In qua ecclesia est quedam imago dominica, que peccatoribus dominicam in ligno crucis pro delictis populi affixionem representat, reverenda admodum atque veneranda [1] specie et ultra communem memoriam hominum antiquitate. Hec de terra formata, sed celesti virtute est predita ; non multi precii pro quantitate, sed eximie dignitatis munere celestis gratie. In hac ex quibusdam latentibus causis, que soli Deo cognite sunt, tanta efficacia est virtutis ut egroti diversis valitudinibus laborantes, quicunque de ablutione pedum illius biberunt, discedant sani.

(**2.**) Quadam vero die, maxima tempestate exorta, dum concitato aere cum ingenti fragore mugirent tonitrua, coruscarent per siccum fulgura, cum neque grando neque pluvia caderet et

1. — [1] venerenda *cod.*

(1) Saint-Pierre-le-Puellier. — (2) Ed. M. Prou, p. 34-35. — (3) *Annales ecclesiae Aurelianensis* (Parisiis, 1615), p. 354-55, n. xxx, xxxi. — (4) Vid. supra, p. 392[11]. — (5) Recte dictum ; nam saeculo X in monialium locum successerant canonici. Cf. *Gall. christ.*, t. VIII, col. 1517 c.

celum terrorem vehementissimum interminaret, multo frequentique populo in ipsa ecclesia hora nona congregato, repente, cunctis qui aderant intuentibus, cepit imago illa crucifixi lacrimari, ceperunt ab oc[c]ulis illius lacrime fluenter decurrere et super altare, quod sub pedibus ipsius est, distillare. Fit ad istum miraculum maximus tocius populi concursus, aliis diligenter e proximo intuentibus, aliis e diverso circunquaque rimantibus, si forte aqua illa a[l]liunde distillaret, si vere ab oculis crucifixi emanaret. Postquam autem omnia satis explorata sunt, et quod lacrime ille vere ab o[c]culis imaginis emanare<n>t pro comperto habuerunt, communi consilio pelves ereas subponi fecerunt, ut lacrimas defluentes colligerent et ad posteritatis memoriam sempiternam in sacrario reservarent.

(3.) Sed mirandis plus miranda succedunt. Statim nanque ut pelves subposite sunt et lacrime influxerunt, lacrimarum vis pelves ereas terebravit et foramen patulum in fundo utriusque patuit. Stupebant nimirum universi et lamentabantur, videbant et terrebantur. Tunc sacerdos quidam decanus ipsius ecclesie, bone memorie Rainaldus (1), sapienti consilio usus, corporalem pallam de sindone. super quam ipsa die dominicum corpus et sanguinem ipse consecraverat, attulit super altare, explicuit et in ipsa quitquid lacrimarum defluxit postea collegit, nec ulla illarum sindonem pertransiit. Que utraque, videlicet et pelves et corporale, ad memoriam posteritatis pro magnitudine miraculi reservantur in scrinio eiusdem ecclesie in testimonium.

(4.) In ipsa denique die in ulcione scelerum Aurelianis novem fulgura ceciderunt ; vinee et sementes, cum tamen hiems esset, grandine incomparabili attrite sunt. Plurima quoque edificia corruerunt. Eodem postmodum anno in tota Aurelianorum provincia maxima frugum penuria et necessariorum fuit necessitas, adeo ut sane mentis homines recognoscerent et peniterent, et ad
Ps. 7,13-14. alterutrum dicerent : " Vere, nisi conversi fueritis, gladium suum „ vibravit Dominus ; arcum suum tetendit et paravit illum, et in „ eo paravit vasa mortis, sagittas suas ardentibus effecit. „

Indixerunt ergo ieiunium et planxerunt omnes super se fleve-

(1) *Orante Rainaldo primo decano* canonicis Sancti Petri bona quaedam confirmavit die 14 decembris 1006 Robertus rex *(Recueil des historiens des Gaules,* t. X, p. 586-87). De anno cf. Ch. Pfister, *Études sur le règne de Robert le Pieux* (Paris, 1885), p. lxx.

runtque; et placatus est Dominus, ne faceret malum quod locutus fuerat, et misertus est populo suo Salvator mundi, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus per omnia secula seculorum. Amen. Exod. 32, 14.

XVI. Monachi Suessionensis narratio de dente S. Iohannis evangelistae ad Sancti Arnulfi Mettensis servato.

Etsi multorum corpora se possidere gloriabantur monachi Sancti Medardi Suessionenses, omni tamen arte, etiam minime probanda, usi sunt ut plura haberent vel saltem habere existimarentur. Cuius rei exemplum memorabile a Papebrochio nostro agnitum, ita optime exponit v. cl. O. Holder-Egger (1): „ *Diserte et luculenter narrat Einhardus in Translatione SS.* „ *Marcellini et Petri* (2) *cum suis nuntiis, qui horum sanctorum* „ *corpora in Germaniam transtulerunt, ab Hilduino abbate* „ [*Sancti Medardi Suessionensi*] *presbyterum quendam missum* „ *esse, qui alicuius sancti reliquias S. Medardi monasterio* „ *apportaret; hunc frustra laborasse ut S. Tiburtii corpus* „ *acquireret; postea magnam partem reliquiarum SS. Petri et* „ *Marcellini furatum esse; hanc vero partem ab Hilduino* „ *ipsi Einhardo demum restitutam esse. Attamen duobus saecu-* „ *lis post haec* (3) *monachi Sancti Medardi et Tiburtii et Mar-* „ *cellini et Petri integra corpora se possidere contenderunt. Quod* „ *ut probaret, monachus quidam auxilio relationis ab Ein-* „ *hardo scriptae historiam ita commentus est ut, ubi ille de cor-* „ *poribus SS. Petri et Marcellini translatis retulit, hic Ratleico* „ *nuntio Einhardi missos Hilduini substitueret; ubi ille Tibur-* „ *tium frustra quaesitum esse narrat, hic eum inventum* „ *esse scriberet; alia impudentissime mutaret et effingeret, verba* „ *tamen multa Einhardi retineret aut levius alteraret. Haec* „ *optime exposuit, fraudem detexit et castigavit D. Papebro-*

(1) *MG.*, Scr. t. XV, p. 392. — (2) *BHL.* 5233. — (3) Quin ante medium etiam saeculum IX id contendebant; scribebat enim hoc tempore Nithardus (*Hist.*, l. III, c. 2): *Cumque Suessonicam peteret urbem* (rex Karolus anno 841), *monachi de Sancto Medardo occurrerunt illi, deprecantes ut corpora sanctorum Medardi, Sebastiani, Gregorii, Tiburcii, Petri et Marcellini, Marii... in basilicam ubi nunc quiescunt, et iam tunc maxima ex parte aedificata erat, transferret.*

„ *chius* (1), *qui etiam ab Odilone* (2) *hoc vile opusculum* (3) *fabri-* „ *catum esse negavit, saeculo XI vel XII id scriptum esse cen-* „ *sens. Nihil igitur historiae inest in hoc opusculo mendaci,* „ *multum vero disci opinamur intellegendo quomodo auctor* „ *librum Einhardi suo consilio aptaverit.* „

Age vero, in altero eoque antiquiore ex codicibus saeculi XI, olim Sancti Medardi, in quibus libellus iste nobis servatus est, in codice inquam Reg. Suec. 1864 (4), *alia narratio legitur (fol. 40-43) a monacho eiusdem abbatiae paulo post, id est exeunte saeculo XI vel ineunte XII, exarata* (5), *quam facere non possumus quominus in similis, quin etiam in multo callidioris fraudis suspicionem vocemus. Libellum, quem integrum, omissis solis piis commentationibus quibus dilatatus est, infra proferimus, si incautus legeris, aestimabis forsan id unum scriptori propositum fuisse ut historiam ecclesiae Mettensis · Sancti Iohannis seu ecclesiae monasterii Sancti Arnulfi persequeretur ac nominatim de dente S. Iohannis evangelistae referret, quem S. Patiens Mettensis episcopus idemque, ut dicebant, Iohannis discipulus, a magistro suo, dum viveret, accepisse tradebatur* (6) *ac secum in Gallias apportasse; quae omnia narravit manifeste iis scriptis usus quos monachi Sancti Arnulfi Mettenses composuerant* (7). *Narrationis autem summa haec est : ecclesiam Sancti Iohannis a S. Patiente conditam et dente sancti apostoli, qui in pixide argentea inclusus esset, aliisque reliquiis ditatam; S. Arnulfo in ea sepulto illustriorem esse factam ; ab Hunis esse eversam; ab abbate Guarino rursus aedificatam ; ab eodem invitatum esse Leonem IX papam, ut eam consecraret;*

(1) *Act. SS.*, Iun. t. I, p. 206-8, num. 95-102. — (2) Monacho Sancti Medardi a quo paulo ante an. 932 composita est narratio de translatione S. Sebastiani an. 826 facta (*BHL*. 7545). — (3) *BHL*. 8286. — (4) Cf. supra, p. 409[2] ; alterum exemplar habemus in codice Ottoboniano 811 (supra, p. 431). — (5) Cf. supra, p. 410[8]. — (6) Vita S. Patientis (*BHL*. 6482), c. 5; *Act. SS.*, Ian. t. I, p. 469. Cf. Gesta episcoporum Mettensium, c. 4 (*MG*., Scr. t. X, p. 535). Utroque documento antiquior videtur libellus noster. — (7) Videtur praesertim legisse " Dedicationes S. Arnulfi Mettensis „, quas ex codice Mettensi 64, saec. XIV/XV, edidit G. Waitz, *MG*., Scr. t. XXIV, p. 545-49. Licet enim " Historia S. Arnulfi Mettensis „ (partim ed. ibid., p. 527-45), cui Dedicationes in codice subiunctae sunt, saeculo XIII sit composita (cf. ibid., p. 492), partem tamen Dedicationum antiquiorem esse vel saltem in his antiquiorem libellum exscriptum esse crediderim.

invento tunc dente S. Iohannis, dubitantes de hoc apostoli pignore a Leone esse ad credendum inductos; renitentem Herbertum Romaricensem cancellarium de sua incredulitate esse punitum.

Sed si quis rem penitius inspiciat, in bene longa illa oratione Leonis IX, quae plus tertiam partem libelli implet (c. 6-8), locum animadvertet qui in fontibus Mettensibus deest et Suessionensis monachi Sancti Medardi manum ac subdola consilia prodit (c. 7). Fingitur enim pontifex, ut de dente S. Iohannis omnem ab audientium mentibus dubitationem summoveret, meminisse de re quae nuper in concilio Remensi ipsi esset relata : daemoniacum nescio quem docuisse in monasterio Sancti Medardi dentem Salvatoris servari; reapse ibi pixidem argenteam inventam esse, in qua dens ille esset servatus ; porro daemoniacum affirmasse : Ecce dens Verbi Patris cum dente preconis Verbi eodem includuntur metallo, *id est, si recte intellego, non " una eademque pixide argentea includi dentem et Salvatoris et Iohannis evangelistae„, sed : " ut Mettis pixide argentea servatur dens Iohannis, ita in altera pixide etiam argentea Suessionibus conditus est dens Salvatoris. „ Quae mira dicta confirmasse dicitur pontifex verbis haud scio magis callidis an ingenuis :* Haec sola indigent fide, non contentiosa disputatione. *Immo alias cognitis Suessionensium fraudibus admonemur ne haec temere atque inconsulte recipiamus, sed potius agnoscamus totum libellum, qui in Mettensium monachorum commodum et laudem cedere videtur, ideo a monacho Suessionensi esse compositum ut hoc caput 7 insereretur, quo de dente Salvatoris a Suessionensibus possesso subdole proferretur testis summus ac maxime reverendus Leo papa IX.*

(1.) <S>ublimatus est itaque beatus vita et nomine Paciens quartus presul in Mettensi urbe, Traiano imperante (1). Qui theorie intentus, etiam practice non negligebat fructus... Igitur in australi parte urbis prefate basilicam construxit, quam Deo ac fol. 40.

(1) Temporibus Antonini Pii et Adriani imperatorum, si credas Gestis episcoporum Mettensium, c. 4 (*MG.*, Scr. t. X, p. 535) et Historiae Sancti Arnulfi (ibid., t. XXIV, p. 528). Anno 109 ac proinde sub Traiano a Patiente conditum esse monasterium de quo p. 544, annot. 1, docent Dedicationes S. Arnulfi (*MG.*, t. c., p. 545).

suo preceptori beato aevangelistae Iohanni consecravit. In cuius altari dentem sancti Iohannis dilecti Domini (1) pixide argentea inclusum (2) posuit. Ossa quorundam prophetarum adiunxit, ex omnibus sanctorum apostolorum et aeuuangelistarum reliquiis apposuit, pigneribus etiam sumptis ex dominica cruce, sepulcro, sudario magnificavit, ex venerabilibus etiam matris Domini vestibus honoravit. Hanc basilicam tam ingenio admirabili edificavit ut et significatio virtutum, quibus ecclesia presens fol. 40v. augmentatur et ad celestem aecclesiam properat, in ipso fabrice modulo monstraretur. In quadro enim stabilita monet nos... | Marmoreis duodecim columpnis capitella ex albo marmore habentibus eandem basilicam venustavit ; unumquemque arcum et intersticia [1] columpnarum fenestris totidem illustravit, pavimentum solido lapide paravit, laquear clavis affixum aureis pictura decoravit. Vir enim contemplativus...

(2.) Licet autem actuum scripta beati Pacientis ad nos usque non pervenerint, vel priscorum negligentia vel, quod est credibilius, incursione barbarorum abolita, tamen credendum est fidelibus [quod] in miraculorum virtute, quae primitive necessaria fueruut ecclesie, non impotem illum fuisse...

fol. 41. (3.) |Quia vero causa domini officium veneratur servi, non inmerito Paciens in suo magnificandus obsequio. Is namque gloriosus confessor aeuuangelium beati Iohannis euuangelistae primus gallicanis invexit aecclesiis, dente ipsius muneravit Mettensem aecclesiam. Sedit in episcopatu Mettensi quattuordecim annis. Obiit VI° idus ianuarii, ultimo principis Traiani anno (3). Sub Thelesphoro papa. Sepultus est in aecclesia beati Iohannis euuangelistae, quam ipse construxit ; ubi ipse cum beato Iohanne tanta fideliter petentibus prestat beneficia ut omnis

1. — [1] intersticiis *cod.*

(1) Cf. Dedicationes, l. c : *Fere post passionem Domini centesimo et nono... quartus Metensis urbis sanctus antistes nomine Paciens, edificato monasterio in australi parte eiusdem urbis, in principali eius altari licet non multas, tamen venerabiliores cunctis reddidit reliquias, dentem scilicet sancti Iohannis dilecti Domini* et q. s.— (2) Cf. ibid. (p. 546, l. 45) : *si dentem Iohannis habuit* (S. Patiens) *et vere recondidit in argentea pixide ;* (p. 548, l. 53) : *reperit* (Leo IX) *in argentea pixide contineri dentem sancti Iohannis evangeliste....* — (3) Cf. Nomina episcoporum Mettensium : *Paciens episcopus sedit annis 14, obiit V* (al. *VI*) *idus ianuarii* (*MG.,* Scr. t. II, p. 268 ; t. XIII, p. 305 ; t. XXIV, p. 528).

periclitans seu causa querele seu duellio seu examine aliquo, si adveniens confessus peccata fuerit | missamque cum oblatione fol. 41v illic decantare fecerit, omnino liberetur. Quod in multis probatum est [1]. Sciendum vero est quod duellium et examen non auctoritate canonum, sed ex presumptione fiunt ethnicorum. O itaque laudanda sancti Pacientis merita gloriosa, qui.... fontem omnium intuetur bonorum in secula seculorum. Amen.

(4.) <P>rocessu vero temporis isdem locus ad tantum surrexit culmen honoris ut, si liceat parva componere magnis, sicut quon- Verg. Ge. 4, 176. dam Iherosolimitana urbs dominico magnificata est templo, ita ipsa basilica ex corporis beati Arnulfi sepultura temporalibus bonis est locupletata. Nam quia ipse beatus Arnulfus potentia nobilitatis ac religione sanctitatis alios sui temporis sanctos precesserat, spe ipsius origine † sese ibidem consepeliri fecerunt copiamque possessionum thesaurorumque ibidem contulerunt. Enimvero Ludovicus cognomento Pius cum matre Helgegarda fratreque Drogone archiepiscopo istic quiescit (1). Sed quia homo, propter quem mundana sunt facta.... Nobis peccantibus, etiam ipsos sanctos, proh dolor, Deus permittit ab ethnicis effodi, concremari, dispergi. Ossa Christi precursoris gens Sarracenorum effodit, conbussit, dispersit. Quis beatior illo, teste Domino? | Gens Hunorum provinciam Gallorum devastavit, urbes et aeccle- fol. 42. sias, consentiente Deo, incendit, multa sanctorum corpora conbussit. Numquid inde sancti viliores....

(5.) <U>t autem ad incepta redeamus, post multum temporis domni abbatis Gvarini instantia prefata aecclesia Sancti Iohannis aevangeliste senio ac incendio a suo decore immutata (2) augustius [1] est renovata. Ad cuius consecrationem cum invitasset domnum papam Leonem nonum (3), reclusis sanctorum pignoribus quae a beato Paciente iam olim in altari erant inclusa, non

3. — [1] vel experti sumus *add. m. pr. sup. lin.*
5. — [1] angustius *cod.*

(1) De sepultura Ludovici et Hildegardis cf. Böhmer-Mühlbacher, I², 261 b, 1014 c ; de Drogone vid. Nomina episcoporum Mettensium *(MG.*, Scr. t. II, p. 269 ; t. XIII, p. 306 ; t. XXIV, p. 529). — (2) Cf. Dedicationes : *Prolixo denique processu temporis cum iam praedictum suo defecisset gravi senio monasterium... (MG.*, Scr. t. XXIV, p. 545). — (3) Eam consecravit circa diem 10 octobris 1049 Cf. Vita Leonis IX auct. Wiberto, l. II, c. 5 ; Jaffé-Loewenfeld, t. I, p. 533.

sine astantium admiratione dentem sancti Iohannis aeuuangeliste in pixide inclusum argentea invenerunt. Aderant ibi tres metropolitani ac sex episcopi cum domno papa; qui dum stuperent (1), admirantes tam preclarum pignus in loco fama minori quam dignitas exigebat repositum, ac minus fidei preberent assensum, ait sanctus papa, elevatus contemplationis penna (2):

(6.) " Si Dei opera comprehenderet ratio humana, creator videretur minor sua creatura. Si ad quantitatem loci respicitis, Deus „ nusquam est loco, sed in Deo est universitas locorum. Si de „ perfecta resurrectione corporum meditamini et redintegrationem corporis, constat quia quae minus hic habentur illic restituentur, quae superflua sunt aptabuntur. Si de avulsione istius „ dentis dubitatis ab ore sancti Iohannis, cum profecto, ut creditur, iam fruatur resurrectione generali cum gloriosa Dei genitrice, summoveat hoc scrupulum omnipotentia | deitatis; quia, „ sicut pueris cadunt dentes primi et succedunt alii, sic fecit, si „ sibi complacuit. Et quid in servis miramur haec, cum preputium Christi ac superfluum eius umbilici necnon naturales „ corporis immutationes in dentibus, in recisione unguium, in „ fluore capillorum, credantur remansisse in terris, et insuper „ cicatrices vulnerum eius adhuc serventur in celis? Si veram in „ Christo credimus humanitatem, oportet nos in eo fateri carnis „ mutabilitatem. Si obicitur quod de quibusdam legitur sanctis „ quia nec o[c]culi eorum sunt caligati nec dentes moti nec vestes „ inveterate, sciendum subveniendo fragilitati [1] vestre hoc evenisse; famem [2] vero et laborem Christum passum esse, pro vera „ humanitate sui comprobanda fecisse.

fol. 42v.

Cf. Deut. 34, 7; II Esdr. 9. 21.

(7.) „ <V>estre reducendum duco memorie dignum quod nuper „ in concilio Remensi (3) coram multis relatione probabili confir-

6. — [1] fragilitate. — [2] fanem.

(1) Ipsum pontificem primo dubium haesisse docent Dedicationes: *reperit in argentea pixide contineri dentem sancti Iohannis evangeliste. Qui dum cum tribus metropolitanis et sex astaret episcopis, sollicitus ad quam partem preberet sui consensus auctoritatem...* (ibid., p. 548, l. 53 sqq.). — (2) Orationem Leonis IX paucioribus neque iisdem sententiis proferunt Dedicationes, l. c., p. 546, l. 5-14. — (3) Quod paulo ante, die 3 octobris 1049, celebratum erat. Cf. Jaffé-Loewenfeld, t. I, p. 532-33. Vid. etiam amplam Anselmi monachi de hoc concilio narrationem in libello *BHL.* 4825; in quo utique minime reperies ea quae hoc c. 7 narrantur.

„ matum est mihi. Quidam demoniacus circumquaque iam ductus
„ a suis pro adipiscenda sanitate, adiuratus confessus est nullo
„ modo se recessurum nisi presentia dentis Christi Salvatoris.
„ Interrogatus ubinam ille contineretur dens, respondit : “ Sues-
„ „ sionis ad Sanctum Medardum. „ Ductores frenetici, licet non
„ crederent demoni, tamen temptaverunt eventum rei. Ad San-
„ ctum Medardum venitur; quae demon dixerat referuntur. Audita
„ divulgantur, mentes in diversa rapiuntur. Tandem quidam
„ senex plenus dierum affuit, qui dubios tali ratione instruxit:
„ “ Dum essem adolescentulus, inquisitio facta est reliquiarum
„ „ huius loci, quarum copia non minima penes nos continetur,
„ „ divulgatumque fuit tunc temporis quod dens Salvatoris inter
„ „ alia contineretur pignora. Sed quanto insignius, eo et studiosius
„ „ occultatum. Igitur, premisso ieiunio et oratione, si placet,
„ „ requiratur. „ Iuniores haec audientes hylariter ei obediunt,
„ questionem repetunt, pixidem repperiunt argenteam continen-
„ tem superscriptionem : DENS SALVATORIS. Quam tollentes
„ venerabiliter, cum prefatus demoniacus, qui prius sibi apposi-
„ tas quasi spreverat sanctorum reliquias, eam aspexisset, tre-
„ mens ac supplex horribiles ingeminat voces : “ Iesu, Iesu nobis
„ „ nimium terribilis, ecce | me eicis ; vehementi ardore presen- fol. 43.
„ „ tia tui me urget.

(8.) „ Ecce, dilectissimi, quam bene consonant opera Dei testi-
„ monio vatis. Dicit enim : *Eloquia Domini eloquia casta, argen-* Ps. 11, 7.
„ *tum igne examinatum.* Ecce dens Verbi Patris cum dente pre-
„ conis Verbi eodem includuntur metallo. Haec sola indigent fide,
„ non contentiosa disputatione. Solatia sunt presentium, fortitudo
„ credentium, representatio archanorum, quae tantum sunt reve-
„ renda quanto sacratiora. Igitur cum supplici veneratione con-
„ signemus in altari solempneque nostrum compleamus officium. „

(9.) Assentientibus qui erant saniori mente, quidam Herbertus Romaricensis cancellarius contradicebat (1), infirmabat dicta pape, quousque promeruit flagellum suae incredulitatis, ut quondam ille Heliodorus in usurpatione Hierosolimitani repositorum templi. Nam isdem Herbertus in sua durans pervicatia, dum post

(1) Cf. Dedicationes (t. c., p. 546, l. 18) : *quidam cancellarius nomine Herbertus.., eo die incredibiliter et infirmiter resistens omnibus...* Vid. etiam alteram narrationem allatam ibid., annot. 4: *Herbertus Romarici montis cancellarius ...incredulae mentis...*

refectionem de supradictis certans, cum aliis transeundo ante aram beati Iohannis aeuuangeliste, lapsus poplite, percussus est paralisi<s> incommoditate. Extollitur itaque clamor astantium, domnus apostolicus a cubiculo quo intraverat evocatur, accurrit, pro infirmo preces fundit. Facta oratione, apostolicus accedit propius, infirmum iam melius habentem hortatur ad culpe obstinationis confessionem. Ille culpam fatetur ; apostolicus indulgentiam huiusmodi verbis largitur : " Sicut verum est „ quod dens beati Iohannis aeuuangeliste a beato Paciente „ inclusus argentea pixide a nobis hodie altari est repositus „ et ab oris tui confessione cor non discrepat, sic ipsius beati „ aeuuangeliste auxilio ac nostre humilitatis prece salutem cor- „ poris Dominus tibi restituat. „ Mox in conspectu astantium, cum eger subiunxisset: " Amen „, surrexit domumque sospes rediit horumque non infimus testis (1). Preterea et quaedam sanctorum ossa pregrandia sunt in altari reperta et reposita, quorum nomina, scriptura vetustate abolita, ignorantur (2).

XVII. Miraculum S. Agnetis.

Duas fabulas de sacerdotibus quos, accepto anulo, sibi imago S. Agnetis desponsaverit, narrat Iacobus a Varagine (3), *quarum altera haec est :* Alibi tamen legitur quod, cum ecclesia Beatae Agnetis rueret, papa cuidam sacerdoti dixit se sibi velle quandam sponsam custodiendam et nutriendam, scilicet ecclesiam Sanctae Agnetis, committere, dansque ei anulum iussit ut dictam imaginem desponsaret ; quam, illa extendente et retrahente digitum, desponsavit. *Ubinam hoc legerit Iacobus, incertum ; forsan in ipsa narratione cuius exemplar saeculo XV*

(1) Aliter Dedicationes, l. c., ubi narratur Herbertus super cryptae gradus fracto crure cecidisse, neque additur illum statim esse sanatum. Quod scriptor noster ad maiorem admirationem conciliandam finxit. — (2) Cf. Dedicationes (t. c., p. 545, l. 35) : *cum quibus etiam duo ab eodem* (S. Patiente) *reposita sunt ossa sanctorum, quorum nomina et quedam de eis scriptura ita penitus sunt pre longa vetustate abolita ut, quamquam per diligentissimam inquisitionem, nullam quiverim hactenus habere sciendi cognitionem.* — (3) Leg. aurea, c. 24, § 4 (ed. Graesse, p. 116).

descriptum servavit codex Ottobonianus 441, fol. 7-8v (1). *Ex quo cum eam accepisset Mabillonius, illius epitomen in Annalibus suis protulit atque secundum eam docuit anno 817 moniales latinas in monasterio Sanctae Agnetis via Nomentana in locum monialium graecarum a Paschali I papa esse substitutas* (2). *Sed haec non vere dicta esse documentis multo gravioribus atque praesertim litteris pontificum Romanorum docemur, quibus constat monasterium primo incoluisse moniales (ordinis S. Benedicti, ut videtur), postea monachos, inde clericos; demum anno 1112 a Paschali II papa, remotis clericis, abbatissam cum sororibus suis esse constitutam* (3). *Ceterum totus libellus fabulam prorsus olet atque scriptorem prodit, etsi Iacobo a Varagine forsan anteriorem, certe non valde antiquum; eundem scribendi peritum non fuisse vel ipsa prima sententia satis superque ostendit.*

Incipit miraculum.

(1.) Ad honorem Iesu Christi, qui in sanctis suis sua clementia miracula di[n]gnatus est ostendere, inquid ipse: *Pater meus* Ioh. 5, 17. *usque modo operatur, et ego operor*, et ipse Iesus Christus in rebus insensibilibus miracula multa hostendit; quanto magis per electos suos ad corroborationem sacre fidei meritis sanctorum atque sanctarum, ut in executione miraculorum spes fidelibus multiplicetur. Devotioni igitur sacratissime virginis et martyris Agnetis miraculum per ipsius picturam (4) in Christi nomine

(1) Cf. supra, p. 426. — (2) *Annales O. S. B.*, lib. XXVIII, § LXXV (t. II, p. 443). — (3) Vid. P.-F. KEHR, *Regesta pontificum Romanorum. Italia pontificia*, t. I (Berolini, 1906), p. 158-59. Cf. etiam Fl. JUBARU, *Sainte Agnès* (Paris 1907), p. 310-11. — (4) Manum ad anulum accipiendum protendisse non picturam, sed statuam S. Agnetis intellexit Mabillonius l. c., atque intellegendum censuit Dom. Bartolini *(Gli Atti del martirio della nobiliss. vergine romana S. Agnese*, Roma, 1858, p. 136-37), cum neque pictura anulum arripere posset, neque ad eam, utpote in summa abside basilicae positam, pateret accessus. Quod si ipsum libellum, quem ex solo Mabillonio novit, legisset Bartolini, vidisset scriptorem manifeste de pictura loqui (cf. c. 1, 5) atque finxisse, ut ad eam presbyter accederet, turrem ligneam retro altare esse fabricatam (c. 5). Frustra igitur et perperam huiusmodi exegesi usus est ut veri paulo similior fieret mira narratio.

cernitur esse factum, sicut patet usque in praesentem diem in oculis intuentium Grecarum sanctarum monialium in monasterio beate virginis Agnetis.

(2.) Erat tunc temporis monasterium iam prelibatum iam fere destructum [erat]. Unde grece sancte moniales destructionem pii loci domino pape Passcasio bone memorie, lacrimas multas in conspectu eius fundendo, denuntiarunt. Tunc dominus papa, motus precibus et lacrimis sanctarum monialium, ad memoratum monasterium perrexit. Intrante quoque in monasterio, vidit virgulta nata et vepres intra monasterium sicut in saltu, et tecta fracta. Cepit lacrimabiliter flere et fidem adhibuit verbis monialium, cogitans quomodo posset sanctum locum reintegrare. Divina clementia venit ad mentem ipsius de quodam presbytero, qui uxorem decursis paucis diebus amiserat, de qua filios habuerat. Et quoniam probus erat sacerdos in laboribus manuum suarum, cogitavit eidem sanctum monasterium ad exercendum prebere.

(3.) Reversus igitur dominus papa in basilicam Lateranensem, ad memoratum presbyterum Iohannem, qui erat in urbe, nuntium destinavit. Qui veniens ad dominum papam, flexis genibus, cecidit in faciem suam ante pedes apostolici, et dixit : „ Domine, „ quid placet vobis precipere ? „ Dominus papa Passcasius respondit : „ Ex quo uxor tua defuncta est, volo et iubeo meo precepto „ tibi dare aliam. „ Qui tremefactus presbyter Iohannes renuit aliam ducere, et sua insinuatione volebat ostendere et adserebat quod celibem vitam deinceps volebat ducere. Ad quod papa respondit : “ Precipio tibi quod tu aliam secundum meam volun- „ tatem accipias, quoniam ista<m>, que nuper defuncta est, per „ meam voluntatem non habueras. „

(4.) Tunc demum sacerdos reversus in domum suam suis natis hoc ordine narravit et totam seriem eius flendo declaravit. At vero filii dederunt consilium patri ut preceptum domini Passcasii tamquam verus obediens impleret. Presbyter autem, accepto consilio a suis natis, cum festinatione reversus est secundo die ad dominum papam, et obtulit se totum sue sancte iussioni, dicens quod volebat recipere uxorem. Et papa yllaris factus ascendit in mulo et duxit secum presbyterum Iohannem ; comitante tota curia Romana, ad sanctum monasterium properarunt, et descendentes in monasterio, visa destructione pii et sacri monasterii, quod iam dudum a Constantino fundatum et posses-

sionibus ditatum, et quoniam frutecta iam facies parietum operuera<n>t et pavimentum iam non comparuerat pro habundantia pluvie, interim dominus papa flevit dure et fudit preces Domino cum lacrimis, ut dignissima sua sancta pietate et misericordia miraculum per sanctam imaginem virginis et martyris Agnetis ipse Christus hostenderet.

(**5.**) Qui surgens ab oratione perrexit retro altare, et fecit in vestibulo post altare turrem ligneam ad i<n>star thalami erigi, et confisus de Domini misericordia ascendit intrepidus cum dicto presbytero dominus papa, et extraxit sibi anulum, et dicto sacerdoti dedit, et sic dixit : “ Ista erit uxor tua. „ Presbyter autem territus effectus est, quoniam non intelligebat ea que dicebantur. Cum timore de manu apostolici accepit anulum. Iterum dixit ei dominus papa : “ Iubeo tibi in nomine Iesu, cui omnia possibilia „ sunt, quod tu arres eam in Christi nomine. „ Tandem sancta ymago virginis Iesu Christi sequestravit dextram manum a pariete et in digito anelario de manu presbyteri Iohannis recepit anulum, sicut patet usque nunc in oculis intuentium. Et sicut solent mulieres dearrare in fide sacri coniugii, ita iste presbyter arravit eam. Ymago vero sancta, accepto anulo gemmato, restituit manum suam in parietem muselatum. Ad quod miraculum presbyter obstupefactus cum reverentia prostravit se ad pedem eius dextrum, et, res mira valde, pedem suum dextrum porrexit ymago virginis presbytero pedem deosculari [1] volenti, sicut in ymagine usque in hodiernum diem apparet pes ultra sedibile protensus, et vive vocis testimonium ancille [2] Christi abbatisse necnon et aliarum hec indubitanter affirmat.

(**6.**) Tunc dominus papa descendens de thalamo cum presbytero, peracto miraculo, una cum omnibus qui simul aderant ad spectaculum istud laudaverunt Deum et benedixerunt Dominum. Et tanta fuit exultatio sancte Romane ecclesie et coadunatio fidelium quod vix pro tanta exultatione lacrimas substinere [ne]quibant immensi miraculi et restauratione pii loci. Presbyter vero Iohannes ultra non est reversus in civitatem, sed permansit in sancto monasterio tempore vite sue, deserviens totis viribus beate Agneti. Et non est dubium quod suis laboribus et honestis offitiis Deo oblatis monasterium totum restauratum est in felici-

5. — [1] deosculans *cod.* — [2] ancillarum *corr. al. m.*

tate panis et vini. Et moniales de Urbe latinas bonas et castas ordinari fecit. Dominus papa reversus est ad basilicam, peracto miraculo. Presbytero vero morante in monasterio usque in finem sue sacre vite, in senectute bona obiit in pace, et fuit sepultus inferius iuxta portam beate virginis Agnetis.

(7.) Populus vero Romanus, magni et parvi, ad sanctum monasterium cucurrerunt, nullum spectantes alium, et exultatione miraculi omnes flebant, et revertebantur gaudentes et laudantes Deum, et benedicentes Dominum. Et adhuc multi theotonici et ultramontani appetunt videre tale miraculum, lacrimis genis rigatis. Omnes qui credunt miraculum et desiderant videre, magnam remunerationem habebunt a Domino, quoniam ipse dixit : *Beati*
Ioh. 20, 29. *qui non viderunt et crediderunt.* Miracula eiusdem virginis in longum extendere nequeo. Istis que breviter perstrinsi fidem adhibere non dubitetis. In honore ipsius Iesu Christi credatur et meritis beate virginis, ut qui crediderint in fine recipiant
Marc. 9, 22. premium, quia, ut veritas dicit, omnia possibilia sunt credenti,
Ioh. 7, 38. et qui crediderit flumina de ventre eius fluent aque vive. Abra-
Gen. 15, 6. ham credidit et reputatum est ei ad iustitiam. Unde rogo, suggero et ortor ut omnes qui hoc miraculum legerint, firmiter credant et legendo in ista pagina in sacram ymaginem respiciant, et videant anulum, et gemmam micantem, et pedem protensum, laudent Deum et benedicant Dominum, cui est honor et gloria in secula seculorum. Amen.

(8.) Sicut vidi oculis corporeis propriis, ita fideliter secundum parvitatem scientie scripsi ; nil addidi vel detraxi. Actum est hoc miraculum tempore Pascasii pape I sub anno dominice [1] incarnationis D.CCC.XVII, a constructione sancte ymaginis anno C.XC.II., que fuit constructa tempore Honorii pape I (1), ab incarnatione vero Domini anno DC.XXV.

8. — [1] dominico *cod.*

XVIII. Narrationes de S. Furseo.

In codice Barberiniano lat. 518 manu saec. XII/XIII descriptae sunt, fol. 59-60ᵛ, post Vitam S. Fursei BHL. 3215 *et narratio-*

(1) Reapse tempore Honorii confecta est pictura omnibus nota.

nem Bedae de eodem sancto (BHL. 3212) *fabulae quaedam* (1), *quas necdum alibi repperimus, praesertim de stigmate illo quod, ut refert Beda, sanctus poenae causa pertulerat, quod hominis in peccatis mortui vestimenta accepisset. Expositae autem sunt — vitio sive scriptoris sive librarii — sermone inculto, ut non solum emendari, sed ne intellegi quidem omnia possint.*

(**1.**) <P>lurima gestorum insignia beati Fursei altrix Hibernia, quibus caret Gallia, celebri colit memoria. Quorum pauca, sed fructuosa, intercedente religiosorum interpretatione, scriptore ruditatis quam negligentiae argui gestiente, excipiuntur in haec verba.

(**2.**) Praeclara beati Fursei visio, immo manifestissima iudiciorum Dei et saluberrima omnibus orthodoxis revelatio a modicae fidei lectoribus prae inaudito angelorum daemonumque conflictu nullatenus reciperetur, nisi a venerabili Beda presbytero approbaretur et irrefragabilibus signis in visione acceptis et evidentissimis miraculorum argumentis sanciretur. Insuper necesse est auctorizari quod in occidentalibus et cismarinis partibus longe lateque constat celebrari. Nec abhorret a veritate tam praecellentem visionum apicem ab eo praerogari posse qui trina mortis iteratione et spiritualibus plagis in novum genus martyrii de anima in corpus ineffabiliter translatis, genuini ordinis titulum vendicans, utroque meruit, martyris scilicet et confessoris, nomine censeri, et qui ab utero matris propheta coruscans miraculis enituit ac floscida virginitate sacerdotii dignitatem et pontificis maiestatem serenavit.

(**3.**) Igitur egregius Dei confessor Furseus, martyr eximius, lucidissimus prophetarum, evangelista perspicuus, heremorum illustrator, pontificum apostolicae delegationis reverentissimus, amplificus ecclesiarum propagator, praedicator efficacissimus, omnibus sanctitatis et gratiarum titulis praeditus, in praetaxata visione ab angelo duce fuit ammonitus loca ustionis post extremam susceptionem corporis ob remedium incendii viva fontis [1] aqua perfusum iri (2). Quo expleto, sentiens se supra statum [2]

3. — [1] fortis *m. pr.* — [2] stratum *cod.*

(1) Cf. supra, p. 456[5]. — (2) Cf. Vita *BHL.* 3209, num. 32 (*Act. SS.*, Ian. t. II, p. 40) : *Dixitque ei angelus : " Reviviscens corpus tuum aqua fontis superfundatur... "*

hominis omnimodae extorrem[3] passionis, mira ductus providen- Cf. II Cor. 12, 7. tia precavit ne magnitudine revelationum [4] extolleretur † prestum, si stigmate [5] spiritualis militiae facies insigniretur [6], in toto corpore nihil molestiae supernam conservantis gratiam sentiretur, et foris ostenderetur quod intus non gereretur.

(**4.**) Proinde post sublimitatem visionis in passionibus huma- Cfr. ibid. 9. nae <in>firmitatis apostoli imitator gestiens gloriari, supplicatione incredibili intolerabilem passionem, quae lupus vel regius morbus nuncupatur. in collo quod lacerna malitiosi hominis fibulaverat, invisibiliter sed non insensibiliter gestare a superna dispensatione obtinuit. Quem lupum tribus carnium buccellis ore sumptis ter in ebdomada pascebat, non ut sapore delectaretur, sed ne infirmitati[1] propriae[2] morem gerere dedignaretur. Verumtamen quotiens remissius angi volebat, ut liberius orationi vel lectioni seu praedicationi vacaret, aquis fontium aspergi consueverat, uti semel ab angelo ammonitus fuerat ; quod liquido conicere possumus. Etenim ubicumque habitasse vel ecclesias instaurasse usque in solis occasum dinoscitur, ibidem fontes, quorum ipse auctor esse creditur, aliis elegantiores et plurimis illustrati miraculis reperiuntur.

(**5.**) Denique invincibilis agonista, legionibus daemonum triumphatis, infernalibus incendiis altrinsecus assultantibus superatis, nexibus bis victae mortis elusis, morbo non detentus gravissimo, Romam proficiscens, maris et terrae periculis imperans, plebem plurimam signorum praedicationis celebritate [1] obiter ab erroribus suis Deo mancipans, angeli ducatu limina beati Petri et Pauli devotissime *(foliis perditis, cetera desunt).*

— [3] exteriorem *corr. al. m.* — [4] revelatio *m. pr.* — [5] staegmate *cod.* — [6] insigneretur *m. pr.*

4. — [1] infirmitatis *corr.* — [2] proprium *cod.*

5. — [1] celebretate *ante corr.*

INDEX SANCTORUM

(B = Bibliotheca hagiographica latina.)

Bartholomaei Tridentini Epilogus in gesta sanctorum : Barb. 2300.

Gerardi de Fracheto Vitae Fratrum Ord. Praedicatorum : Palat. 866[1] ; Reg. 584[1].

Gregorii Turonensis liber in gloria confessorum : Palat. 865[2].

— — liber in gloria martyrum : Vatic. 636 A ; Reg. 530[1].

— — Vitae patrum : Palat. 865[1].

Legenda aurea : Vatic. 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 7592[1], 9301, 9303, 10187[1], 10188 ; Palat. 847, 848[1.2.4.5], 849 ; Reg. 485, 533, 534[2], 1848 ; Ottob. 223, 331 ; Burgh. 3. Cf. Vatic. 5084[1-13. 15. 16].

Martyrologium Bedae metricum : Palat. 235[2].

Martyrologii hieronymiani breviarium : Reg. 435[1].

Narrationes de sanctis : Ottob. 862[2].

Originalia sanctorum : Ottob. 862[1].

Petri Calo legendae de sanctis : Barb. 713, 714.

Petri de Natalibus Catalogus sanctorum : Ottob. 225.

Vitae sanctorum abbreviatae : Vatic. 1198[1] ; Reg. 546. — Aliae : Barb. 2318[1].

Vatic. 1188^{52}, 6074^{57}, 6453^{56} ; Urbin. 389^{6} ; Barb. 586^{88}, 599^{8}. — Ex Adone : Reg. 517^{7}. — Lectiones : Palat. 477^{108} ; Reg. 497^{7}, 636^{20}. — Officium auct. Maffeo Vegio : Ottob. 1253^{1}. — Imagines : Vatic. 8541^{32}.

Aurea, Censurinus et soc. mm. — Passio *B*. 808, 809 : Vatic. 1191^{66}, 6075^{85}. — Passio alia : Reg. 1949.

Austreberta abb. — Vita et miracula *B*. 833, 834 : Vatic. 1197^{30}, 7810^{8}.

Austregisilus ep. — Vita *B*. 840 : Reg. 539^{17}.

Austremonius ep. — Miracula *B*. 847 : Reg. 486^{5}. — Gesta *B*. 848, 849 : Reg. 486^{1} ; Burgh. 297^{98}. — Revelatio et translationes *B*. 853-855 : Reg. 486^{2-4}.

Avitus ab. Miciac. — Vita *B*. 881 : Reg. 585^{4}. — Vita *B*. 882 : Reg. 621^{1}.

Babylas ep. m. — Passio *B*. 889 : Urbin. 49^{2} ; Reg. 463^{4} ; Ottob. 120^{36}. — Passio *B*. 890 : Vatic. 5771^{65}.

Baculus ep. Surrentinus. — Vita, translatio, miracula *B*. 894, 895 : Barb. 3207^{11}.

Baldomerus subdiac. — Vita *B*. 899 : Reg. 585^{2}.

Balthildis regina. — Vitae *B*. 908 epitome : Reg. 593^{18}. — Vita *B*. 909 : Ottob. 120^{44}. Ex eadem : Ottob. 223^{9}.

Bandaridus ep. Suession. — Narratio : Reg. 980^{1}.

Barbara v. m. — Passio *B*. 913 : Vatic. 1194^{5}, 1197^{1}, 1269^{5}, 1271^{4}, 5411^{34}, 6444^{2} ; Palat. 846^{58} ; Barb. 583^{5}. — Passio *B*. 915 : Vatic. 1192^{40}, 5696^{25}, 6076^{52}. — Passio *B*. 916 : Ottob. 223^{1}. — Passio alia : Vatic. 1190^{75}. — Alia : Vatic. 7592^{10}. — Alia : Barb. 2268. — Passionis epitomae : Vatic. 9499^{5} ; Palat. 435^{2}, 477^{2}. — Miracula *B*. 956, 976 : Ottob. 223^{1}.

Barbarus m. Methonae. — Passio : Vatic. 7810^{30}.

Barbatianus presb. — Vita 972 : Vatic. 6073^{8}.

Barbatus ep. — Vita *B*. 973 : Vatic. 1197^{35}, 5834^{15}. — Vita *B*. 974 : Vatic. 7810^{15}.

Barlaam et Iosaphat. — Vita *B*. 979 : Vatic. 308, 309, 5052^{1} ; Urbin. 399^{3} ; Ottob. 269. — Vita *B*. 982 : Reg. 555^{2}.

Barnabas apost. — Vita *B*. 983 : Vita *B*. 6073^{41} ; Reg. 541^{34}. Eiusdem epitome : Reg. 593^{45}. — Passio *B*. 985 : Vatic. 1188^{16-18}, 1191^{20-21}, 1195^{52}, 1196^{51-52}, 1272^{22-25}, 5736^{12-15}, 6933^{44-45}, 7810^{45} ; (Palat. 852^{5}) ; Burgh. 297^{54} ; Barb. 586^{55}. — Lectiones : Palat. 439^{19}, 477^{65}.

Barontus et Desiderius erem. — Visio *B*. 997 : Reg. 479^{3}. — Visio : Vatic. 5411^{33} ; Urbin. 396^{14}.

Bartholomaeus apost. — Passio *B*. 1001-1003 : Vatic. 1180^{6}, 1190^{55}, 1191^{68}, 1272^{8}, 5736^{5}, 5771^{9}, 6073^{65}, 6074^{56}, 6453^{55}, 7810^{48} ; Palat. 850^{25} ; Reg. 457^{7}, 466^{1}, 516^{51}, 517^{3}, 537^{4}, 541^{62} ; Burgh. 297^{65} ; Barb. 586^{85}. — Sermo *B*. 1004 : Reg. 466^{4}, 493^{5}. — Translatio *B*. 1005, 1007 : Vatic. 1188^{7}, 1195^{56}, 1272^{9-10} — Translatio *B*. 1009 : Reg. 466^{2}. — Translatio *B*. 1010 : Reg. 466^{3}. — Lectiones : Palat. 477^{106} ; Reg. 636^{19}.

Basilides et soc. mm. — Passio *B*. 1018 : Vatic. 1191^{22}, 1195^{53}, 1196^{53}, 6075^{46}, 6933^{46}, 7810^{58} ; Reg. 516^{50}. — Passio *B*. 1019 : Palat. 846^{51}. — Passio *B*. 1020 : (Palat. 852^{8}). — Passionis epitome : Reg. 636^{11}.

Basilius ep. Caesar. — Vita *B*. 1022 : Vatic. 1194^{20}, 1195^{1}, 5696^{40} ; Urbin. 46^{2}. Ex eadem : Barb. 586^{11}. Eiusdem epitome : Urbin. 521^{1}. — Vita *B*. 1023 : Vatic. 4854^{5}, 8565^{11} ; Palat. 582^{5} ; Reg. 497^{1}, 528^{22} ; Ottob. 120^{5}. — Vita *B*. 1024 : Vatic. 1196^{1}, 1197^{16}, 7014^{8} ; Urbin. 389^{10}. Eiusdem epitome : Vatic. 6933^{55}. — Narratio : Barb. 586^{10}. — Lectiones : Palat. 439^{21}, 477^{65}.

Baso conf. — Ex Vita S. Salabergae : Ottob. 223^{14}.

Domitilla v. m. — *Vid.* Nereus et Achilleus.

Domninus m. — Passio *B.* 2265 : Vatic. 1190[51], 5771[59], 6076[24], 6453[56] ; Barb. 586[106].

Donatianus et Rogatianus mm. — Passio *B.* 2275 : Reg. 318[20] ; Burgh. 297[28].

Donatus et Hilarianus mm.— Passio *B.* 2289-2292 : Vatic. 1190[24], 1191[57], 5771[101], 6075[75]; Palat. 846[45] ; Reg. 541[55] ; Barb. 586[80]. — Passio *B.* 2293 ; Vatic. 8565[44] ; Burgh. 297[122]. — Passio *B.* 2294 : Vatic. 1271[32], 6453[24]. — Ex Adone : Reg. 593[62]. — Sermo : Vatic. 6074[54].

Donatus, Felix et soc. mm. Beneventi. — Passio *B.* 2297 : Vatic. 5771[57], 6076[5], 6548[2] ; (Pal. 852[5]). — Vita *B.* 2299 : Barb. 3410.

Donatus ep. Euroeae. — Vita *B.* 2304 : Vatic. 1191[58-71], 5771[101], 6075[76], 8565[44] ; Palat. 846[44].

Donatus erem. in monte Lura. — Vitae fragmentum (ed. p. **532-34**) : Reg. 517[1].

Dormientes (Septem) Ephesi mm. — Passio *B.* 2313 : Vatic. 5771[51] ; Palat. 850[27] ; Reg. 1127. — Passio *B.* 2315-2318 : Vatic. 6076[50], 8565[53] ; Urbin. 49[6] ; Reg. 493[19], 539[57], 542[29], 622[1] ; Burgh. 297[51]. — Passionis *B.* 2319 epitome : Reg. 593[55]. — Ex Leg. aurea : Vatic. 5084[8]. — Lectiones : Palat. 439[29], 477[73]. — Benedictio : Reg. 711. II annot.

Dormientes (Septem) monachi Maioris Monasterii — Vita *B.*2320 : Reg.453.

Dorothea et Theophilus mm. — Passio *B.* 2323 : Reg. 482[7] ; Burgh. 297[152-155]. — Passio *B.* 2324 : Palat. 886[2]. — Passio alia : Vatic. 4358[2]. — Lectiones : Palat. 435[26], 436[18], 477[32].

Dorothea Montoviensis. — Vita *B.* 2328 : Vatic. 4934 ; Ottob. 940.

Drausius ep. — Ex Vita *B.* 2335 : Reg. 593[2].

Dunstanus ep. — Vita *B.* 2344 : Reg. 646[1]. — Vita *B.* 2346 : Reg. 483[1]. — Miracula *B.* 2347 : Reg. 483[2].

Eduardus rex conf. — Vita *B.* 2425 : Reg. 489[1].

Eleucadius ep. — Sermo *B.* 2448 : Vatic. 6749[4].

Eleutherius, Anthia et soc. mm. — Passio *B.* 2451 : Urbin. 49[5]. — Passio *B.* 2451 a : Vatic. 7810[57].

Eligius ep. — Ex Vita *B.* 2474 : Vatic. 6076[65] ; Reg. 529[15], 534[4], 568[1] ; Ottob. 223[2].

Elisabeth landgravia. — Libellus *B.* 2493 : Vatic. 7592[58]. — Ex Vita *B.* 2496-2498 : Palat. 886[3-4]. — Vita *B.* 2509 : Vatic. 4401. — Visiones : Cappon. 116[3]. — Lectiones : Palat. 477[156], 857[3].

Elphegus ep. — Vita *B.* 2518 : Reg. 458[1].

Elzearius comes. — Processus *B.* 2522 : Vatic. 4018.

Emerentiana v. m. — *Vid.* Agnes v. m.

Emericus conf. — Lectiones : Palat. 439[57]. — Imagines : Vatic. 8541[35].

Emeritenses (Patres). — Liber *B.* 2530 : Barb. 2631.

Emetherius et Celedonius mm. — Carmen *B.* 2532 : Vatic. 3859, 3860 ; Urbin. 666 ; Reg. 74, 321[2].

Emmerammus ep. — Vita *B.* 2538 : Palat. 846[3] ; Reg. 498[11].

Engratia v. m. — Legenda : Vatic. 7592[25].

Ennodius ep. — Eucharisticum *B.* 2554 : Vatic. 3803[5], 6057[5] ; Reg. 129[4] ; Ottob. 485[5].

Eparchius. — Vita *B.* 2259 : Vatic. 9668[18]. — Ex Bernardo Guidonis : Palat. 965[5].

Ephraem syrus. — Narratio *B.* 2565 : Reg. 523[40].

Ephysius m. Carali. — Passio *B.* 2567 : Vatic. 6453[72].

3738 : Vatic. 7398 ; Barb. 554[4], 2247[1].

Hadrianus et soc. mm. — Passio *B.* 3744 : Vatic. 6076[5], 9668[27] ; Palat. 850[4]; Urbin. 49[10] ; Reg. 528[16], 541[66], 573[5] ; Burgh. 297[73]. Eiusdem epitome : Vatic. 5771[58]. — Passionis epitome : Reg. 636[22].

Hamon mon. Saviniacensis. — Ex Vita *B.* 3752 : Reg. 122.

Hedwigis ducissa. — Vita *B.* 3766 : Palat. 857[1]. — Vita *B.* 3767 : Palat. 857[2]. — Lectiones : Palat. 857[4].

Helena v. culta Trecis. — Narratio : Reg. 583.

Helena vid. Utinensis. — Vita auct. Iacobo Utinensi : Vatic. 1223.

Henricus II imp. — Vita *B.* 3812 : Palat. 871[1]. — Lectiones : Palat. 477[82].

Heribertus ep. — Vitae *B.* 3827 epitome : Vatic. 9499[58].

Herluinus ab. Beccensis. — Vita *B.* 3836 : Reg. 499[1]. — Narratio : Reg. 499[4].

Hermagoras et Fortunatus mm. — Passio *B.* 3838 : Vatic. 5257[5] ; Palat. 846[7]. — Passio *B.* 3839 : Reg. 539[55].

Hermannus Ioseph. — Narratio : Palat. 886[7], n° 3.

Hermes m. — Passio : Palat. 846[2]. — Ex Adone : Reg. 517[7].

Hieronymus presb. — Epistulae spuriae *B.* 3866-3868 : Vatic. 344[13-14], 359[8], 367[9], 382, 516, 1205, 4311[6], 5091[4-6], 5940, 8124[8-9], 9218, 9353, 9386[2] ; Palat. 267, 327[1], 854, 855, 1794 ; Urbin. 890[5] ; Reg. 431, 1119, 1578[5], 1793[1] ; Ottob. 515, 558, 637, 2371[1] ; Barb. 533. — Vita *B.* 3869 : Vatic. 641[5], 1190[49] ; Reg. 318[16], 488[5], 523[20], 542[16] ; Ottob. 2371[2] ; cf. Palat. 362[1]. Eiusdem epitomae : Reg. 517[21], 593[81]. — Vita *B.* 3870-3871 : Vatic. 5052[6], 6074[53], 6453[54] ; Palat. 262 ; Reg. 493[2] ; Barb. 586[102], 599[9]. Ex eadem : Vatic. 641[4]. — Narratio *B.* 3872 : Vatic. 1869[1] ; Reg. 488[5]. — Vita *B.* 3873 : Vatic. 344[12], 2666[1], 4279[2] ; Reg. 1555[1]. — Ottob. 254[1]. — Vita *B.* 3874 : Vatic. 367[10], 5091[1]. — Vita *B.* 3876 : Vatic. 358[11], 5091[7] ; Reg. 1793[2] ; Ottob. 480 ; cf. Vatic. 516 ; Urbin. 890[2]. — Vita alia : Urbin. 890[1]. — Vita metrica auct. Mombritio : Vatic. 3722. — Translatio *B.* 3878 : Vatic. 2666[2] ; Ottob. 254[2]. — Eiusdem alia narratio : Vatic. 5091[2]. — Narratio Hieronymi de se ipso : Vatic. 6074[54] ; Barb. 586[105]. — Laudatio : Vatic. 328. — Alia : Vatic. 2666[5]. — Lectiones : Palat. 477[126]. — Epitaphium : Vatic. 5091[3]. — Versus : Vatic. 551[1]. — Imagines : Vatic. 8541[55].

Hilarion mon. — Vita *B.* 3879 : Vatic. 344[5], 363[10], 374[5], 375[2], 376, 600[9], 1188[45], 1192[10], 1199[4], 1200[4], 1201[4], 2945[2], 5411[5], 6076[29], 9309[10], 10156 ; Palat. 860[4] ; Urbin. 48[5], 51[5], 389[2], 396[5] ; Reg. 432[4], 500[4], 588[5], 589[4], 591[2]; Barb. 605[4], 702[16]. — Ex Adone : Reg. 517[26].

Hilarius ep. Arelatensis. — Vita *B.* 3882 : Reg. 645[2].

Hilarius ep. Pictavensis. — Vita *B.* 3885-3887 : Vatic. 1188[53], 1193[1], 1195[9], 1196[7], 1197[19], 6074[11], 6075[5], 6933[58], 7014[11], 8565[18] ; Palat. 166[1] ; Reg. 486[10], 541[4], 622[3-4] ; Ottob. 120[17], 757[2-4] ; Barb. 586[14]. Eiusdem epitomae : Reg. 125[11], 593[6]. — Miracula *B.* 3892 : Ottob. 757[8]. — Miracula *B.* 3893 : Ottob. 757[3]. — Miracula *B.* 3908 : Ottob. 757[9]. — Laudatio : Ottob. 757[5]. — Alia : Ottob. 757[7]. — Rhythmus : Ottob. 757[6]. — Imagines : Vatic. 8541[49]. — Epistula ad Abram : Vatic. 1193[2], 1210[4], 6075[4] ; Palat. 166[2] ; Reg. 622[5] ; Ottob. 120[18], 757[1].

Hilarius ep. Gabalitensis. — Vita *B.* 3911 : Reg. 528[51].

Hilarus ab. Galeatensis. — Vita *B.* 3913 : Vatic. 6073[57], 6074[21].

Hildefonsus ep. Toletanus. — Vita *B.* 3917 : Reg. 562[1]. — Vita *B.* 3919 : Reg. 562[2]. — Vita alia : Ottob. 702[4].

Hippolytus Romanus presb. m. — Carmen *B.* 3960 : Vatic. 3859, 3860 ; Urbin. 666 ; Reg. 74, 321[2]. — Passio

tiones *B.* 4182-4185 : Reg. 539[8]. — Crucis translatio Parisios : Ottob. 223[20]. — De corona, epitomae narrationis *B.* 4204 : Vatic. 7592[26] ; Ottob. 223[19]. — De imagine apud Paneadam : Reg. 226[2-3]. — Cura sanitatis Tiberii *B.* 4218 : Reg. 630, 648[4]. Eiusdem epitome : Vatic. 3851. — Eiusdem recensio *B.* 4220 : Vatic. 5094[1] ; Urbin. 59[2] ; cf. Vatic. 7592[21]. — Eiusdem alia recensio: Vatic. 4363[1]. — Vindicta Salvatoris *B.* 4221 : Vatic. 5094[2] ; Urbin. 59[3]. — Eiusdem alia recensio : Urbin. 97. — De imagine Berytensi narratio *B.* 4227: Vatic. 4854[2], 6076[55]. — Narratio *B.* 4228 : Vatic. 6453[69] ; Urbin. 49[12]. — Narratio *B.* 4230 : (Palat. 852[1]) ; Reg. 479[7], 497[3], 1864[10] ; Ottob. 169[1]. — Recensio alia : Vatic. 375[3], 641[3], 4177, 5696[5], 7592[9] ; Reg. 39, 432[5] ; Barb. 586[124], 723. — Alia : Vatic. 1192[17] ; Reg. 944[1]. — Alia : Vatic. 1192[19]. — Miracula : in imagine CPtana S. Sophiae : Vatic. 1192[18], 5696[6], 6076[56] ; Ottob. 169[2] — In imagine Antiphonete : Vatic. 5834[11]. — Imaginis Lucanae revelatio *B.* 4236 : Vatic. 4583[1] ; Reg. 487[1]. — Eiusdem miracula : Vatic. 4583[2] ; Reg. 487[2-3]. — Miracula in imagine Aurelianensi (ed. p. **539-41**) : Reg. 623[11]. — Litterae ad Abgarum missae : Vatic. 5696[7]. — De imagine ad Abgarum missa (ed. p. **509**) : 6073[37].

Ignatius ep. m. — Passio *B.* 4256 : Burgh. 297[10]. — Passio *B.* 4261 : Vatic. 1197[27]. — Laudationis *B.* 4262 epitomae : Vatic. 1199[12], 1200[9]. — Ex Eusebio : Vatic. 1193[26]. — Ex Adone : Vatic. 1193[27] ; Reg. 593[19]. — Laus auct. Hyrone : Palat. 150. — Laudatio : Vatic. 6444[5].

Ioachim pater B. V. M. — Lectiones : Palat. 477[165].

Ioachinus Senensis. — Vita *B* 4285, 4286 : Vatic. 10187[2].

Iohanna v. Urbevetana. — Vita *B.* 4289 : Vatic. 10151[2].

Iohannes Baptista. — Inventiones *B.* 4290-4292 : Vatic. 6073[66], 8565[55] ; Reg. 537[7], 541[64]. — Translatio *B.* 4293 : Vatic. 307, 1271[55], 1869[2] ; Urbin. 60 ; Barb. 586[89]. Eiusdem epitome : Reg. 593[70]. — Inventio : Reg. 620. — Ex Bernardo Guidonis : Palat. 965[4]. — Lectiones : Reg. 636[21]. — Imagines : Vatic. 8541[2].

Iohannes apost. — Passio *B.* 4320 : Vatic. 587, 1267[3], 1271[1], 5771[5], 6073[6], 8565[15] ; Palat. 257[2] ; Reg. 125[8], 457[1], 523[10], 543[25] ; Ottob. 120[2] ; Barb. 586[8]. — Passio *B.* 4321 : Vatic. 1188[14], 1194[17], 1272[16], 1276[3-5], 5394[1], 5696[58], 5736[9], 6074[20], 6171[2], 7014[28]. Ex eadem : Vatic. 589 ; Ottob. 339[1]. — Narratio *B.* 4324 : Vatic. 1194[18], 1267[4], 1272[17], 1276[4], 5394[2], 5736[10], 6450[3], 8565[16], 9499[1] ; Reg. 125[7], 457[2]. — De S. Iohanne ante Portam Latinam : Vatic. 6933[29]. — Ex Isidoro : Vatic. 1194[17], 1276[2], 6450[2], 9499[1] ; Reg. 125[6]. — Tractatus auct. Vinc. Bellov. : Vatic. 675[2] ; Ottob. 773[2]. — Ex Bernardo Guidonis : Palat. 965[4]. — Lectiones: Palat. 435[7], 436[1], Reg. 636[29]. — De dente Mettis servato (ed. p. **543-48**) : Reg. 1864[8]. — Imagines : Vatic. 8541[1].

Iohannes I papa. — Ex Lib. pont. : Barb. 664.

Iohannes erem. in Aegypto. — Vita *B.* 4329 : Vatic. 374[10], 1210[5], 9309[4] ; Barb. 702[1].

Iohannes Calybita. — Vita : Vatic. 1193[15], 1196[16], 5696[55] ; Barb. 2292.

Iohannes Chrysostomus. — Vita *B.* 4374 : Vatic. 1217 ; Urbin. 389[9] ; Ottob. 11. — Vita *B.* 4375 : Vatic. 6073[16], 7014[14]. — Vita *B.* 4376 : Vatic. 1192[50] ; Reg. 119[1] ; Ottob. 120[59]. — Ex Cassiodoro : Ottob. 120[40]. — Lectiones : Vatic. 435[20], 436[15], 477[24].

Iohannes Climacus. — Vita *B.* 4380 : Urbin. 521[2]. — Vita *B.* 4381 : Vatic. 522, 523 ; Urbin. 47.

Iohannes de Columbinis. — Vita *B.* 4384: Reg. 817.

Iuvenalis ep. — Vita *B*. 4614 : Vatic. 6074^{19}, 6933^{26}.

Iventius ep. Ticinensis. — Vita *B*. 4619 : Vatic. 5771^{71}.

Ivo Trecorensis. — Vita gallica : Vatic. 7592^{41}.

Kilianus ep. m. Herbipoli. — Passio *B*. 4661 : Vatic. 8565^{56}. — Lectiones : Palat. 439^{53}, 477^{78}, 863.

Ladislaus rex. — Imagines : Vatic. 8541^{56}.

Lambertus ep. Traiectensis m. — Vita *B*. 4677 : Palat. 216^{1}, 846^{8}. — Vitae *B*. 4678 epitome : Reg. 593^{77}. — Vita *B*. 4682 : Vatic. 8565^{3}. — Vita *B*. 4683 : Vatic. 8565^{1} ; Reg. 542^{8}. — Miracula *B*. 4689 : Vatic. 8565^{2}. — Lectiones : Palat. 477^{119}, 863. — Versus : Vatic. 8565^{4}.

Lanfrancus ep. Cantuar. — Vita *B*. 4719 : Reg. 499^{2}. — Versus : Reg. 499^{3}. — Narratio : Reg. 499^{4}.

Launomarus ab. — Vita *B*. 4733 : Ottob. 120^{28}. Eiusdem epitome : Reg. 593^{12}. — Vita *B*. 4734 : Reg. 479^{1}.

Laurentius ep. Mediol. — Dictio *B*. 4751 : Vatic. 3803^{1}, 6057^{1} ; Urbin. 61^{4} ; Ottob. 485^{1}. Ex eadem : Ottob. 687.

Laurentius diac. m. Romae. — Carmen *B*. 4752 : Vatic. 3859, 3860 ; Urbin. 666 ; Reg. 74, 321^{2}. — Passio *B*. 4752-4759 : Vatic. 1190^{26}, 1271^{33}, 6073^{61}, 6453^{25}, 8565^{45} ; Palat. 850^{15} ; Reg. 528^{11}, 541^{57}, 643^{1} ; Burgh. 160^{8}, 297^{61} ; Barb. 586^{81} *(vid. etiam* Polychronius) — Passio *B*. 4766 : Reg. 563^{2} ; Barb. 586^{82}. — Miracula *B*. 4776, 4777 : Vatic. 4854^{4}. — Adventus *B*. 4778 : Vatic. 4854^{5}. — Miracula *B*. 4786 : Vatic. 4854^{5}. — Lectiones : Palat. 477^{103} ; Reg. 636^{17}. — Imagines : Vatic. 8541^{14}.

Laurentius ep. Sipontinus. — Vita *B*. 4790 : Ottob. 870. II^{2}. — Ex Vita *B*. 4791 : Vatic. 5834^{12}.

Laurentius erem. Sublacensis. — Inquisitio *B*. 4792 : Ottob. 460.

Laverius m. — Vita *B*. 4801 : Barb. 3207^{5}.

Lazarus amicus Christi. — Vita : Barb. 2318^{6}. — Vita alia : Ottob. 1153.

Lea vid. — Laudatio *B*. 4809 : Vatic. 342^{4}, 344^{10}, 348^{5}, 349^{3}, 350^{1}, 351^{5}, 353^{2}, 354^{5}, 356^{5}, 357^{4}, 358^{6}, 359^{6}, 360^{6}, 361^{6}, 362^{6}, 363^{8}; 365^{4}, 367^{5}, 370, 4321^{4}, 7604^{4}, 8124^{4}, 8559^{1}, 9296^{2} ; Palat. 180^{4} ; Urbin. 51^{7} ; Reg. 1940^{5} ; Ottob. 114^{5}, 285^{4} ; Barb. 569^{4}, 630^{4}, 641$^{5-6}$, 642^{4}.

Lemovicenses (Sancti). — Tractatus *B*. 4815, 4816 : Reg. 705. I^{1}.

Leo I papa. — Narratio *B*. 4817 : Barb. 2599^{17}.

Leo IV papa. — Ex Lib. pont. : Vatic. 1196^{61}.

Leo IX papa. — Narratio *B*. 4819 : Urbin. 49^{13}.

Leo et Marinus. — Vita *B*. 4830 : Vatic. 1190^{59}. — Epitome *B*. 4832 : Urbin. 1499.

Leo Lucas ab. — Vita *B*. 4842 : Vatic. 6150^{2}.

Leocadia v. m. — Passio : Vatic. 7592^{12}. — Historia : Ottob. 702^{2}.

Leodegarius ep. m. — Passio *B*. 4851 : Reg. 542^{18}, 593^{82} ; cf. Reg. 481^{4}. — Passio *B*. 4852 : Vatic. 5771^{99} ; Burgh. 297^{85}. — Lectiones : Palat. 477^{128}.

Leonardus conf. Nobiliacensis. — Vita *B*. 4862 : Vatic. 1192^{15}, 5696^{5}, 6444^{58}, 6453^{66} ; Reg. 498^{2} ; Barb. 518^{1}, 586^{118}, 599^{5}, 2663^{1}. — Miracula *B*. 4863-4871 : Vatic. 5696^{5}, 6444^{59} ; Reg. 498^{2} ; Barb. 518^{1}, 586^{118}, 2663^{1}. — Miracula *B*. 4875-4877 : Barb. 586^{118}. — Ex Leg. aurea : Barb. 2318^{10}. — Lectiones : Palat. 477^{148}.

Leopardus m. Romanus. — Passio *B*. 4888 : Vatic. 8565^{62}.

Leopoldus Pius. — Registrum in causa canon. : Vatic. 4023. — Processus canon. : Vatic. 4024.

Leucius ep. Brundusinus. — Vita *B*.

Magnobodus ep. — Vita *B.* 5151 : Reg. 465[5].

Magnus ab Faucensis. — Lectiones : Palat 477[114], 863.

Magnus ep. Tranensis. — Translatio *B.* 5175 : Vatic. 6160[2].

Maiolus ab. — Vita *B.* 5177 : Reg. 493[8]. — Ex Vita *B.* 5180 : Reg. 332[1].

Malachias ep. — Vita *B.* 5188 : Vatic. 6022. — Narratio : Reg. 583.

Malchus mon. captivus. — Vita *B.* 5190 : Vatic. 344[6], 349[8], 358[10], 362[8], 363[7], 374[4], 375[7], 819[4], 1188[48], 1199[5], 1200[5], 1201[10], 5119[2], 5257[4-6], 5411[4], 9309[11] ; Palat. 719[2], 844[4], 860[5], 866[6] ; Urbin. 48[4], 51[4], 389[5], 396[6] ; Reg. 432[2]. 497[12], 500[6], 588[4], 589[5] ; Ottob. 223[29] ; Barb. 469[2], 605[5], 621[5], 702[11]. — Epitome : Palat. 619[4].

Mamas m. Caesareae. — Passio *B.* 5192-5194 : Vatic. 1191[46] ; Reg. 498[6]. — Passio *B.* 5195 : Vatic. 1190[51] ; Reg. 537[3]. — Passio *B.* 5196 : Burgh. 297[124]. — Passio *B.* 5197 : Reg. 469, 541[59] ; Barb. 3387[3]. — Passio alia : Vatic. 6075[64]. — Passionis epitome : Vatic. 1226.

Mamertinus ab. Autisiodor. — Libellus *B.* 5200-5201 : Reg. 187[2], 481[10], 539[14], 589[7].

Mamilianus et soc. mm. — Passio : Vatic. 6453[46].

Mansuetus ep. Tullensis. — Lectiones : Palat. 477[115].

Marcella vid. — Vita *B.* 5222 : Vatic. 342[6], 344[5], 348[2], 349[7], 350[6], 351[7], 353[4], 354[7], 356[7], 357[6], 358[8], 360[5], 361[5], 362[7], 363[5], 365[6], 367[7], 4311[1], 4321[6], 7604[6], 8124[5], 8559[5], 9256[4] ; Urbin. 51[9] ; Reg. 318[8], 1940[5] ; Ottob. 114[2], 285[5] ; Barb. 552, 569[6], 630[6], 641[5], 642[6].

Marcellinus papa. — Vita : Vatic. 9668[1-2]. — Ex actis concilii Sinuessani : Vatic. 1342[3], 1353[1], 3736, 5845[1] ; Barb. 679[4], 2599[12].

Marcellinus et Petrus mm. — Passio *B.* 5230-5231 : Vatic. 1191[18], 1195[46], 1196[49], 5771[19], 6073[39], 6075[42], 6444[22], 6933[42], 7810[42], 8565[49] ; Reg. 318[5], 516[26], 539[18], 541[32] ; Burgh. 297[52] ; Barb. 586[51]. Eiusdem epitome : Reg. 593[40]. — Passio *B.* 5232 : Reg. 711. II[11] ; Barb. 3386[1]. — Translatio *B.* 5233 : Reg. 318[2]. — Lectiones : Palat. 439[14], 477[58] ; Reg. 636[10].

Marcellus papa et soc. mm. — Passio *B.* 5234-5235 : Vatic. 1189[1], 1193[8], 1195[11], 1196[10], 1197[40], 5696[47], 5772[13], 6073[11], 6075[10], 6444[31], 6933[1], 7014[12] ; Palat. 846[17] ; Reg. 516[3], 541[56] ; Ottob. 120[23] ; Burgh. 297[4] ; Barb. 586[17], 2599[13]. Eiusdem epitomae : Palat. 435[11], 436[6], 477[14] ; Reg. 593[10].

Marcellus et Anastasius mm. — Passio *B.* 5242 : Reg. 539[29].

Marcellus m. prope Cabillonem. — Passio *B.* 5245 : Burgh. 297[72].

Marcellus ep. Paris. — Vita *B.* 5248 : Reg. 318[15].

Marciana v. m. Albigae. — Passio : Burgh. 297[127].

Marciana v. m. Caesareae. — Passio *B.* 5258 : Ottob. 120[15].

Marcianus ep. Dertonensis. — Passio (*B.* 7562) : Vatic. 5771[67].

Marcianus, Macarius et soc. mm. Romae. — Passio : Vatic. 1195[20] ; Barb. 2644[6].

Marcianus ep. Syracusanus. — Ex Vita : Vatic. 5834[3].

Marculfus ab. — Vita *B.* 5266 : Reg. 490[6].

Marcus evang. — Passio *B.* 5276 : Vatic. 1188[19], 1191[4], 1271[14], 1272[19], 5696[66], 5736[14], 6073[30], 6444[12], 6933[20], 7810[22], 8565[27] ; (Palat. 852[4]) ; Reg. 516[16], 541[18] ; Burgh. 297[18] ; Barb. 586[34] ; cf. Vatic. 6074[16]. — Passio *B.* 5281, 5282 : Reg. 539[6]. — Laudatio : Reg 593[30]. — Lectiones : Palat. 429[3], 477[46]. — Translatio *B.* 5283, 5284 : Vatic. 1196[45], 7014[15]. — Imagines : Vatic. 8541[11].

Vatic. 6444^{34}. — Vita *B.* 5453 : Ottob. 106^{13}. — Vita *B.* 5454 : Vatic. 1190^{3}, 5051^{1}, 6411^{21}. — Vita *B.* 5456 : Vatic. 6075^{61}, 6450^{10}. — Vita : Vatic. 1191^{41}. — Miracula *B.* 5481-5486 : Vatic. 6444^{36}. — Translatio *B.* 5490 : Vatic. 6444^{35}. — Legenda *B.* 5501 : Vatic. 5084^{9}. — Lectiones : Palat. 439^{42}, 477^{87}. — Imagines : Vatic. 8541^{30}.

Maria Oigniacensis. — Vitae epitomae : Palat. 866^{2} ; Reg. 583.

Marianus mon. Autisiod. — Ex. Vinc. Bellov. : Vatic. 7592^{24}.

Marina v. — Vita *B.* 5528 : Vatic. 375^{5}, 600^{6}, 1188^{50}, 1190^{83}, 1199^{21}, 1200^{18}, 1201^{17}, 1210^{6}, 5411^{22}, 6075^{58}; Palat. 179^{4}, 844^{6} ; Urbin. 48^{26}, 396^{19} ; Ottob. 223^{28} ; Barb. 702^{5}. — Vita alia : Vatic. 1191^{37}. — Alia : Palat. 862^{2}.

Marius ab. Bodanensis. — Vita *B.* 5540 : Reg. 517^{42}.

Marius, Martha et soc. mm. — Passio *B.* 5543: Vatic. 1189^{7}, 1195^{14}, 1197^{21}, 6075^{11} ; Reg. 516^{5} ; Ottob. 120^{51}. Eiusdem epitomae : Vatic. 9499^{14} ; Palat. 435^{14}, 436^{4}, 477^{17}.

Maro m. — *Vid.* Nereus et Achilleus.

Marsus presb. — Sermo (ed. p. **525-526**) : Reg. 497^{17}.

Martha hospita Christi. — Vita *B.* 5545-5546 : Vatic 5052^{5}. — Lectiones : Palat. 439^{42}, 477^{95}.

Martialis ep. Lemov. — Vita *B.* 5552 : Barb. 586^{60}. — Vita *B.* 5553 : Reg. 543^{24}. — Vitae epitome *B.* 5555 : Vatic. 7592^{4}. — Alia : Vatic. 1228. — Narratio *B.* 5582 : Vatic. 5516^{1}, 6171^{1}. — Lectiones : Vatic. 10150^{5}.

Martina v. m. Romae. — Passio *B.* 5587-5588 : Vatic. 1194^{21}, 1195^{2}, 5772^{1} : Palat. 846^{13} ; Reg. 516^{1}, 543^{19} ; Ottob. 120^{7}. — Passio alia : Vatic. 1196^{5}, 5696^{41}.

Martinus I papa. — Ex lib. pont. (*B.* 5595) : Reg. 593^{89}. — Vita *B.* 5596-5597 : Vatic. 1192^{27}, 5696^{12}, 6076^{24} ; Barb. 2599^{20}. — Lectiones : Palat. 477^{152}.

Martinus ab. — Narratio (ed. p. **493-94**) : Vatic. 1199^{14}, 1200^{11}, 1201^{12}, 5411^{7} ; Palat. 179^{2} ; Urbin. 48^{9}.

Martinus ep. Turonensis. — Scripta Sulpicii Severi *B.* 5610-5616 : Vatic. $1188^{55\text{-}58}$, 1190^{59}, 1192^{24}, $1209^{1\text{-}4}$, 1271^{39}, 2945^{3}, $3539^{1\text{-}5}$, 5696^{11}, $5771^{76\text{-}79}$, $6074^{65 \cdot 66 \cdot 68 \cdot 70 \cdot 72}$, 6453^{70}, 10380^{2} ; Palat. 179^{2}, 430^{2}, $845^{4\text{-}7 \cdot 9}$; Urbin. $50^{1\text{-}3}$; Reg. 274^{3}, 301^{1}, $457^{17\text{-}21}$, $489^{2\text{-}4}$, $492^{1\text{-}5}$, $495^{1\text{-}5}$, $496^{14 \cdot 18}$, $517^{29 \cdot 30}$, 523^{4}, $524^{1\text{-}5}$, $528^{26 \cdot 27}$, $529^{1 \cdot 2 \cdot 4 \cdot 5}$, $543^{6\text{-}8}$, 598^{2}, 1896^{5} ; Ottob. $106^{8 \cdot 9}$, $603^{1 \cdot 2 \cdot 4}$; Barb. 586^{125}. — Vita *B.* 5617 : Vatic. 1664 ; Palat. 845^{15} ; Reg. 582. — Miracula *B.* 5618 : Reg. 492^{4}, 493^{20}, 530^{3} ; cf. Vatic. 1192^{26}. — Narrationes Gregorii Turon. *B.* 5619-5623 : Vatic. 1190^{59}, 1192^{25}, 3539^{5}, 5696^{11}, $6074^{71\text{-}73}$, 6453^{71}, 10380^{2} ; Palat. 430^{4}, 439^{32}, 477^{76}, $845^{11\text{-}14}$; Urbin. 50^{8} ; Reg. 301^{1}, $457^{22\text{-}25}$, 489^{5}, 492^{6}, $495^{5\text{-}8}$, 496^{18}, 517^{51}, 523^{5}, 524^{4}, $528^{28\text{-}30}$, $529^{5 \cdot 6}$, 543^{12}, 568^{9}, 598^{2} ; Ottob. $106^{10\text{-}12}$, $603^{3 \cdot 5}$; Barb. 586^{125}. — Epitomae (ex libellis *B.* 5610-5616, 5619-5623) : Vatic. $1199^{8 \cdot 15}$, 1200^{12}, 1201^{13}. — Vita *B.* 5624 : Palat. 845^{16}. Ex eadem : Vatic. 3539^{5} ; Barb. 721. — Laudatio *B.* 5625 : Vatic. 641^{1}, 6074^{69} ; Reg. 495^{9}, 517^{52}, 529^{7}, 543^{11}, 586^{8} ; Ottob. 603^{6}. — Miraculum *B.* 5656 : Reg. 479^{5}, 492^{5}. — Dialogus *B.* 5660 : Reg. 435^{2}. — Miraculum *B.* 5661 : Reg. 623^{5}. — Miraculum de nativitate S. Briccii : Vatic 3539^{5}. — Narratio : Vatic 1188^{40}, 1209^{6} ; Urbin. 50^{5}. — " Verba Ambrosii " : Vatic. 1188^{41}, 1209^{6} ; Urbin. 50^{6}. — Odonis ab. sermones : Reg. $492^{7 \cdot 8}$. — Lectiones : Palat. 477^{155}. — Miraculum : Urbin. 50^{9}. — Tituli metrici : Palat. 845^{8} ; Reg. 457^{27}, 495^{4}, 543^{9}, 586^{10}. — Versus : Vatic. 3539^{5}. — Imagines : Vatic. 8541^{54}.

Martyres 1484 in Palaestina. — Passio *B.* 5674 : Vatic. 1195^{60}. — Passio alia : Vatic. 1191^{25}, 1196^{58}. — Versus : Vatic. 1195^{61}.

Miltiades papa. — Vita : Vatic. 6933[56].

Minias m. — Passio *B.* 5965 : Vatic. 6453[62], 6458[12]. — Passio *B.* 5967 : Barb. 586[115]. — Passio : Reg. 481[5].

Modestinus ep. et soc. mm.— Passio *B.* 5981 : Vatic. 5834[6]. — Ex translatione *B.* 5982 : Vatic. 5834[5].

Monica vid. — Maffei Vegii liber de vita et obitu : Vatic. 5860[2] ; Urbin. 59[5] ; Ottob. 1253[4]. — Eiusdem liber de vita et officio : Vatic. 5860[1] ; Urbin. 59[4] ; Ottob. 1253[2]. — Eiusdem laudatio metrica : Vatic. 3601.

Moyses aethiops erem. — Vita *B.* 6021 : Palat. 860[1]. — Vita *B.* 6022 : Vatic. 375[10].

Mucius presb. m. CPoli. — Passio *B.* 6023 : Reg. 528[8].

Mutius. — *Vid.* Patermuthius.

Nabor et Felix mm.—Passio *B.* 6029 : Barb. 586[64]. —Passio alia: Vatic. 1190[13], 1191[52], 5771[24], 6073[50], 6075[55], 6453[6].

Narcissus ep. Gerundensis. — Legenda : Vatic. 7592[36, 40]. — Lectiones : Palat. 477[145].

Nazarius et Celsus mm. — Passio *B.* 6039 : Vatic. 6075[66] ; Reg. 541[46] ; Burgh. 297[52]. — Passio *B.* 6040-6041 : Vatic. 1190[18], 1191[48], 5771[26], 6073[55], 6444[24], 6453[14] ; Barb. 580[70]. — Passio *B.* 6042 : Reg. 612[2]. — Lectiones : Palat. 439[20], 477[64].

Nepotianus presb. — Laudatio *B.* 6057 : Vatic. 342[2], 344[7], 349[1], 350[4], 351[3], 352[2], 353[1], 354[1], 356[1], 357[2], 358[4], 359[2], 360[1], 361[1], 362[1], 363[1], 365[2], 367[1], 414[1-2], 2714, 4311[2], 4321[4], 7083, 7604[4], 8124[4], 8559[4] ; Palat. 180[2] ; Urbin. 51[10] ; Reg. 1940[1] ; Ottob. 226, 285[6] ; Barb. 568, 569[1], 605[1], 630[1], 641[1].

Nereus, Achilleus et soc. mm. — Gesta *B.* 6058-6066 : Vatic. 1188[22-25], 1191[14], 1195[41], 1196[42], 5771[18], 6075[56], 6444[18], 6933[32-41], 7014[31], 7810[33-39] ; Palat. 846[25] ; Reg. 463[5], 482[5], 516[24], 539[14], 541[28] ; Burgh. 297[24, 26] ; Barb. 586[43-46] ; cf. Vatic. 8565[67] ; Barb. 3207[16]. Eorundem epitomae : Palat. 439[6], 477[52] ; Reg. 593[39-44 75], 636[7-9]. — Ex Adone : Reg. 593[36].

Nicander, Marcianus et soc. mm. — Passio *B.* 6070-6072 : Vatic. 7810[47]. — Passionis epitome : Vatic. 1196[57].

Nicasius ep. Remensis — Vitae *B.* 6076 epitome : Reg. 711. II[7] ; Ottob. 223[6].

Nicasius, Quirinus, Scubiculus mm. — Passionis *B.* 6081 epitome : Reg. 593[84].

Nicephorus m. in Oriente. — Passio *B.* 6085 : Reg. 318[26].

Nicolaus ep. Myrensis. — Vita *B.* 6104-6110 : Vatic. 1194[4], 1197[5], 1269[4], 1271[5], 5696[25], 6076[54], 6444[5], 6933[66], 9668[28] ; Reg. 477[2-3], 479[6], 496[5-12], 529[16], 543[16-21], 586[5], 589[1] ; Barb. 583[4], 586[2], 599[1]. Eiusdem epitome : Vatic. 9499[4]. — Vita *B.* 6114-6117 : Reg. 125[2]. — Vita *B.* 6118-6120 : Palat. 846[59] ; cf. Vatic. 5696[26], 6933[74] ; Reg. 586[5]. — Vita *B.* 6128 : Vatic. 411, 2945[1], 7751 ; Urbin. 389[12]. — Vita alia : Vatic. 1190[74]. — Ex narrationibus *B.* 6130-6154 : Vatic. 6933[74] ; Reg. 477[5], 496[2-5], 498[15], 529[16], 543[21], 589[1] ; Barb. 583[4]. — Miraculorum *B.* 6141, 6145, 6155 alia recensio : Barb. 586[2]. — Narrationes *B.* 6155, 6156 : Vatic. 1190[1], 6933[74] ; Reg. 477[3], 496[2], 498[15], 529[17], 543[21], 589[1] ; Barb. 583[4] ; cf. Barb. 599[1]. — Miraculum *B.* 6160-6162 : Vatic. 1271[5], 6933[74] ; Reg. 477[3], 496[2], 498[13], 529[17], 543[21], 589[1] ; Barb. 583[4]. — Miraculum *B.* 6163-6165 : Vatic. 1190[1] ; Reg. 477[3], 496[4], 498[13], 529[16], 543[21], 589[1] ; Barb. 583[4]. — Miraculum *B.* 6167 : Vatic. 1271[5], 6933[66] ; Reg. 542[4], 586[4] ; Barb. 586[2]. — Miraculum *B.* 6170 a : Vatic. 1190[1]. — Miraculum *B.* 6171: Vatic. 1194[4], 5696[27]. — Miraculum *B.* 6172 : Reg. 496[4], 542[5]. — Miraculum *B.* 6174 : Reg. 496[4], 542[5]. — Translatio *B.* 6179 : Vatic 6074[5].

— Idem *B.* 6511 : cf. Reg. 694[2].— Eiusdem alia recensio : Barb. 363. — Iter Georgii Ungari ad Purgatorium S.P.: Vatic. 5862.

Patrum Vitae. — *B.* 6524 : Vatic. 374[9], 375[1], 1188[49], 1199[6], 1200[6], 1201[5-9], 5411[5], 9309[4-5-7-9-13] ; Palat. 179[1], 844[5] ; Urbin. 48[14], 396[2-7] ; Reg. 500[5] ; Burgh. 160[6] ; Barb. 702[5] ; cf. Vatic. 6010[4]. — *B.* 6525 : Burgh. 160[5] ; Barb. 702[4-12] ; cf. Vatic. 1218[8]. — *B.* 6526 ; Vatic. 5411[8], 9309[6] ; Urbin. 48[15] ; Burgh. 160[4]; Barb. 702[13]. — *B.* 6527 : Vatic. 7606 ; cf. Reg. 588[6] ; Burgh. 160[4-9]. — *B.* 6527, 6529, 6530 : Vatic. 375[11], 600[5], 1199[9-16-22], 1200[15-19], 1201[14] ; Palat. 844[7-9] ; Reg. 498[16-17], 500[8] ; Barb. 702[7] ; cf. Vatic. 6010[2]. — *B.* 6532 : Vatic. 1199[11], 1200[8], 6443[1] ; Urbin 396[8-9] ; Reg. 432[1], 452[2], 494, 589[9] ; cf. Vatic. 6010[3]. — *B.* 6533 : Vatic. 1199[10], 1200[7], 9026[2], 9137[1] ; Reg. 589[9]. — *B.* 6534 : Vatic. 5411[9-12] ; Barb. 702[15]. — *B.* 6535 : Ottob. 942[2]. — *B.* 6536 : Vatic. 1212[1], 1213[1], 1214. — *B.* 6544 : Vatic. 287[1], 629, 641[2] ; Palat. 277 ; Urbin. 392 ; Ottob. 1720 ; Barb. 505. — *B.* 6547 b : Palat. 1448. — Narrationes ex variis libris compilatae : Vatic. 819[1-2], 1199[17], 1200[14], 1201[13-16-22], 1210[1], 4851[2], 4921, 5051[2], 5411[13-15-23], 6010[6], 7672[1], 9309[1] ; Palat. 179[2-5]; Urbin. 48[10-13-16], 396[12] ; Reg 588[9] ; Ottob 223[27], 942[1-3-4] ; Barb. 702[7-14]. — Cf. etiam Vatic. 1212[2-12], 1213[2-12].

Paula vid. Romana. — Vita *B.*6548 : 248, 342[7], 344[11], 348[4], 349[2], 351[2], 354[5], 356[5], 358[1], 359[1-5], 360[2], 361[2], 362[4], 363[9], 367[5], 1188[47], 1193[22], 1196[19], 1201[25], 4851[5], 5411[17], 5696[56], 6075[17], 7014[13], 8124[7], 8559[7] ; Urbin. 48[25], 389[4] ; Reg. 497[11], 500[1], 588[5], 1575 ; Ottob. 114[6], 120[41], 503 ; Barb. 569[7], 605[2], 621[5], 642[2]. Eiusdem epitome : Reg. 593[15].

Paulinus ep. Nolanus. — Epistula Uranii *B.* 6558 : Vatic. 524, 5834[10], 6075[49], 7810[50]. — Miraculum *B.* 6560 : Vatic. 1190[58], 1191[26], 1196[59], 7810[51]. Eiusdem epitome : Reg. 593[47].

Paulinus ep. Treverensis. — Lectiones : Palat. 477[110].

Paulus apost. — Passio *B.* 6570 : Vatic. 1188[5], 1190[11], 1193[21], 1271[28], 1272[6], 6073[47], 6453[2], 7816[2], 9668[9] ; Reg. 523[5], 541[41], 622[6] ; Burgh. 297[42] ; Barb. 586[59]. — Prologus *B.* 6572 : Vatic. 1190[10], 1272[2], 6073[47] ; Barb. 586[59]. — Prologus *B.* 6573 : Vatic. 6073[46], 6453[3]. — Passio *B.* 6576 : Vatic. 1188[2], 1193[20], 1272[5] ; Reg. 523[2], 539[27] ; Burgh. 297[41]. — Passio *B.* 6577 : Reg. 539[27]. — Ex Act. apost.: Vatic. 1190[9]. — Laudatio: Vatic. 4311[5]. — Ex Greg. Turon. : Reg. 539[28]. — Visio *B.* 6582 : Reg. 524[18]. — Visio : Palat. 216[2]. — Imagines : Vatic. 8541[4]. — *Vid. etiam* Petrus apost.

Paulus Aurelianus ep. — Vita *B.* 6586 : Reg. 458[2], 646[5].

Paulus ep. Narbonensis. — Vita *B.* 6589 : Vatic. 7592[14].

Paulus Novus m. CPoli.— Passio *B.* 6591 : Reg. 532[5]. — Translatio *B.* 6592 : Reg. 532[6] ; Barb. 3221[1]. — Miraculum *B.* 6593 : Reg. 532[9].

Paulus Thebaeus. — Vita *B.* 6596 : Vatic. 344[4], 349[9], 358[9], 362[9], 363[6], 374[1], 600[7], 1188[45], 1194[24], 1195[5], 1196[5], 1199[2], 1200[2], 1201[2], 5052[4], 5087, 5119[1], 5257[5], 5411[1], 5772[8], 6075[2], 6933[57], 7014[5-9], 9309[12] ; Palat. 179[9], 844[1], 853[1], 860[2] ; Urbin. 48[1], 51[5], 389[1], 396[5], 1503 ; Reg. 432[5], 500[2], 588[1], 589[2] ; Ottob. 120[16] ; Burgh. 160[1-7] ; Barb. 469[1], 586[15], 605[5], 621[6], 702[2]. Eiusdem epitomae : Vatic. 6010[5] ; Reg. 593[5]. — Versus *B.* 6597 : Vatic. 349[10], 2945[4]. — Imagines : Vatic. 8541[47].

Pavatius ep. — Vita *B.* 6602 : Reg. 318[25].

Pecinna v. m. — Passio *B.* 6604 : Reg. 490[5].

Pelagia paenitens. — Vita *B.* 6606 : Vatic. 1190[48]. — Vita *B.* 6607 : Vatic. 1199[18], 1200[15], 1201[25], 5411[18] ; Urbin. 48[21], 396[17] ; Barb. 702[10] ; cf. Urbin. 389[5]. — Ex Leg. aurea : Vatic. 5084[5].

6073[52], 6444[14], 7014[22] ; Reg. 457[4], 516[19], 541[22] ; Burgh. 297[19] ; cf. Vatic. 6074[17]. — Vita *B.* (6813), 6817 : Vatic. 1188[20], 1272[20], 5736[15], 6933[25], 7810[24] ; Palat. 850[51] ; Barb. 586[56]. — Lectiones : Palat. 477[48]. — Imagines : Vatic. 8541[9].

Philippus Benitius. — Laudatio *B.* 6825 : Barb. 3207[15].

Philippus ep. Bituricensis. — Processus canon. (insunt libelli *B.* 6826, 6827) : Vatic. 4019. — Relatio facta Iohanni XXII (insunt libelli *B.* 6828, 6829) : Vatic. 4020, 4021, 4022.

Piatus presb. m. — Passio *B.* 6845 : Reg. 1025[17].

Pigmenius presb. m. — Passio *B.* 6849 : Vatic. 1193[54].

Pirminius ep. — Lectiones : Palat. 477[147].

Placidus et soc. mm. Messanae — Passio *B.* 6859 : Vatic. 1222[1]; Reg. 476. Ex eadem : Barb. 3207[4]. — Additamentum *B.* 6860 : Reg. 476.

Plato m. Ancyrae. — Passio *B.* 6866 : Vatic. 1190[65].

Polycarpus ep. m. — Passio *B.* 6874-6876 : Reg. 541[12]; Ottob. 120[58]. Eiusdem epitome : Vatic. 9499[20]. — Passio *B.* 6877 : Vatic. 1197[26]. — Passio *B.* 6880 : Vatic. 1188[28]. — Ex Eusebio-Rufino : Burgh. 297[9]. — Ex Adone : Reg. 593[14]. — Lectiones : Palat. 435[19], 436[14], 477[23] ; Reg. 636[55].

Polychronius et soc. mm. — Gesta *B.* 6884, 6, 7801, 4754, 3961 : Vatic. 1191[59], 5771[30], 6075[77]. — Gesta *B.* 6884 et 6: Vatic. 1190[19], 6073[56], 6453[17], 8565[42]; Palat. 850[21] ; Burgh. 297[56] ; Barb. 586[74], 599[5]. — Passio *B.* 6884 : Vatic. 7810[20].

Polyeuctus et soc. mm. Alexandriae. — Passio : Vatic. 5772[9].

Pontianus m. Romae. — *Vid.* Eusebius, Pontianus et soc.

Pontianus m. Spoleti. — Passio *B.* 6891 : Palat. 846[15].

Pontius m. Cimellensis. — Passio *B.* 6896 : Reg. 539[15] ; Burgh. 297[115].

Potitus m. — Passio *B.* 6908 : Reg. 482[3]. — Passio alia : Vatic. 6453[75].

Praeiectus ep. Arvernus. — Vita *B.* 6915, 6916 : Ottob. 120[37].

Praxedis v. Romana. — Vita *B.* 6920 : Vatic. 6075[60], 6933[55], 8565[39] ; Palat. 846[38] ; Burgh. 297[46]; Barb. 586[67]. — Vitae *B.* 6988-6989 epitome : Reg. 593[55]. — Lectiones : Palat. 439[41], 477[86].

Praxedis et Pudentiana vv. — Vita : Vatic. 1191[40], 1196[46].

Primus et Felicianus mm. — Passio *B.* 6922 : Vatic. 1191[19], 1195[51], 1196[50], 1271[25], 6073[40], 6075[44], 6933[45], 7810[44] ; Palat. 846[29] ; Reg. 516[29], 539[20] ; Burgh. 297[55] ; Barb. 586[52]. Eiusdem epitome : Reg. 593[42]. — Ex Adone : Reg. 498[12]. — Lectiones : Palat. 439[18], 477[62].

Prisca v. m. — Passio *B.* 6926 : Burgh. 297[134]. — Laudatio : Vatic. 1196[12], 5696[49]. — Lectiones : Palat. 435[15], 436[8], 477[16].

Priscus ep. Capuanus. — Passionis *B.* 6927 epitome : Reg. 517[10].

Privatus ep. m. — Passio *B.* 6932 : Vatic. 8565[47] ; Reg. 517[2], 528[13].

Probus ep. Ravennas. — Vita *B.* 6946 : Vatic. 1190[61].

Processus et Martinianus mm. — Passio *B.* 6947 : Vatic. 1191[29], 6075[52], 6453[4] ; Palat. 846[35] ; Reg. 523[34], 539[30] ; Burgh. 297[43] ; Barb. 586[61]. Eiusdem epitome : Reg. 593[49].

Procopius m. Caesareae. — Passio *B.* 6949 : Vatic. 5771[91].

Procopius ab. Pragensis. — Lectiones : Vatic. 10150[5].

Proculus ep. m. Bononiae. — Passio *B.* 6955 : Barb. 586[50].

Prosdocimus ep. — Vita *B.* 6960 : Vatic. 3723, 5834[20] ; Ottob. 2595. Eiusdem epitome : Ottob. 123. — Prologus *B.* 6961 : Ottob. 2595.

Prosper Regiensis. — Vita *B.* 6962 :

Vatic. 5411[55]. — Carmina : Ottob. 339[4].

Rufina et Secunda vv. mm. — Passio *B.* 7359 : Vatic. 1191[30], 6074[27], 6075[54], Palat. 846[36].

Rufinus (ep. Marsorum). — Sermo *B.* 7369 : Vatic. 6749[2].

Rufinus et Valerius mm. — Passionis *B.* 7373 epitome : Reg. 593[45].

Rufus patricius m. Capuae. — Lectiones : Palat. 477[107].

Rupertus ep. Salisburgensis. — Lectiones : Palat. 477[123].

Rusticula abb. — Vita *B.* 7405 : Reg. 519.

Ruxorius, Ruxurius. — *Vid.* Luxorius.

Sabas ab. — Vita *B.* 7406 : Vatic. 1192[41], 5696[24], 6076[55] ; Burgh. 160[2].

Sabina m. Romae. — Passio *B.* 7407 : Vatic. 5771[36], 6075[70], 6453[37] ; Reg. 537[8] ; Burgh. 297[70]. — Ex Adone : Reg. 518[8].

Sabina v. m. Trecis. — Passio *B.* 7408-7409 : Vatic. 1190[57], 6073[67] ; Reg. 482[4], 542[3].

Sabinianus et Potentianus ep. mm. — Passio *B.* 7416-7417 : Reg. 542[21]. — Translatio et miracula *B.* 7419, 7420, 7422 : Reg. 542[22].

Sabinianus m. Trecis. — Passio *B.* 7440 : Reg. 543[5].

Sabinus ep. Canusinus. — Vita *B.* 7443 : Vatic. 1193[30], 1197[31], 6075[25], 7810[9] ; Barb. 3207[8].

Sabinus et Cyprianus mm. — Epitome Passionis *B.* 7417 : Vatic. 1210[7].

Sabinus ep. Placentinus. — Sermo : Vatic. 5772[14].

Sabinus et soc. mm. Spoleti. — Passio *B.* 7451-7453 : Vatic. 1190[75], 1194[6], 1197[7], 5771[53], 6074[4], 6076[55], 6933[67-75] ; Palat. 846[61]. — Passio alia : Vatic. 5696[29].

Salaberga abb. — Ex Vita : Ottob. 223[14].

Samson ep. — Vita *B.* 7481 : Reg. 479[2]. — Vita *B.* 7485 : Reg. 465[4].

Saturninus m. Calaritanus. — Passio *B.* 7491 : Barb. 650[2].

Saturninus et Sisinnius mm. — Passio *B.* 7493 : Vatic. 6074[1].

Saturninus ep. Tolosanus. — Vita *B.* 7495, 7496 : Reg. 524[15] ; Burgh. 297[108]. — Vita *B.* 7497 : Vatic. 6074[79]. — Vitae *B.* 7498 epitome : Reg. 517[41]. — Vita alia : Reg. 529[13].

Satyrus conf. Mediol. — Liber *B.* 7509 : Vatic. 287[2], 297, 314, 5061 ; Urbin. 41[1] ; Ottob. 107.

Scholastica v. — Vita *B.* 7514 : Reg. 456[5]. Eiusdem epitomae : Vatic. 9499[30]; Reg. 593[22]. — Homilia *B.* 7516-7517 : Vatic. 1189[5], 1195[25], 1202[9], 7810[10]; Barb. 586[28], 599[12]. — Carmen *B.* 7519 : Vatic. 1202[12].—Carmen *B.* 7520: Vatic. 7810[11]. — Sermo *B.* 7522 : Vatic. 1202[11]. — Lectiones : Palat. 435[28], 436[20], 477[35]. — Versus : Vatic. 7810[11].

Sebasteni mm. XL.— Passio *B.* 7538: Palat. 846[20] ; Reg. 515[14], 528[6]. — Passio *B.* 7540 : Vatic. 1189[9], 1193[35], 1195[29], 1196[27], 1197[38], 6075[26]. — Passio : Vatic. 7810[17].

Sebastianus m. — Passio *B.* 7543 : Vatic. 1193[15], 1195[13], 1196[14], 1197[20], 5696[51], 5771[59], 6073[12], 6075[12], 6444[8], 6450[6], 6933[2] ; Reg. 17[1], 516[4], 528[5], 541[9] ; Ottob. 120[29] ; Burgh. 297[6] ; Barb. 586[19]. Eiusdem epitomae : Vatic. 9499[15] ; Palat. 435[15], 436[10], 477[18] ; Reg. 593[30], 636[30]. — Miraculum *B.* 7548 : Reg. 1864[1]. — Miraculum *B.* 7549 : Reg. 1864[7]. — Versus : Vatic. 5771[60]. — Imagines : Vatic. 8541[16].

Secundus m. Astensis. — Passio *B.* 7562 : Vatic. 5771[67]. — Passio *B.* 7563 : Vatic. 5771[68]. — Passio *B.* 7566 : Reg. 623[12]. — Ex Leg. aurea : Vatic. 7592[22].

Senesius et Theopompus mm. — Passio : Vatic. 7014[27].

Sequanus ab. — Vita *B.* 7585 : Reg. 542[9].

Seraphia v. m. — Passio *B.* 7586-

Passionis *B.* 8280 epitome : Reg. 517[45].

Thyrsus, Bonifatius et soc. mm. — Relatio *B.* 8282, 8283 : Palat. 482[2].

Tiburtius, Chromatius et soc. mm. — Translatio *B.* 8286 : Reg. 1862[2] ; Ottob. 811[1]. — Ex Adone : Reg. 593[64]. — Lectiones : Palat. 477[104].

Timotheus disc. S. Pauli. — Passio *B.* 8294 : Ottob. 120[54]. Eiusdem epitome : Vatic. 9499[19]. — Lectiones : Palat. 435[18], 436[13], 477[22].

Timotheus et Apollinaris mm. — Passio *B.* 8296-8300 : Vatic. 6453[51] ; Reg. 528[15].

Torpes m. — Passio *B.* 8307 : Vatic. 6933[22], 7014[21] ; Palat. 846[22].

Troianus ep. Sanctonensis. — Ex Greg. Turon. : Reg. 524[17].

Trophimus ep. Arelat. — Sermo : Reg. 125[9].

Tryphon et Respicius mm — Passio *B.* 8336-8337 : Vatic. 5696[9]. — Passio *B.* 8339 : Vatic. 6076[59]. — Passio *B.* 8340 : Vatic. 1192[21]. — Passio alia : Vatic. 5772[5].

Turibius ep. Cenoman. — Vita *B.* 8346, 8347 : Reg. 318[22].

Ubaldus ep. Eugubinus. — Vita *B.* 8357 : Barb. 2663[5].

Udalricus ep.— Vita *B.* 8362 : Vatic. 6444[29-30], 9522 ; Reg. 507. — Legenda : Palat. 455. — Lectiones : Palat. 439[31], 477[75].

Urbanus I papa. — Passio *B.* 8372-8373 : Vatic. 1191[16], 1196[47] ; Barb. 2736[2], 3433[2-5]. — Passio *B.* 8374-8375 : Vatic. 1195[49] ; Barb. 2599[6]. — Passio *B.* 8376-8378 : Vatic. 6074[22], 6933[59] ; Barb. 2599[5-6], 2736[5]. Eiusdem epitome : Barb. 2736[4]. — Passio *B.* 8379-8381 : Vatic. 1195[48], 6075[41] ; Burgh. 297[29]. — Lectiones *B.* 8382 : Barb. 2736[3]. — Passio *B.* 8383-8385 : Barb. 2599[4].— Passionis *B.* 8388 epitome : Reg. 593[57]. — Passio *B.* 8389 : Reg. 541[51]. — Lectiones : Palat. 439[10], 477[55]. — Versus : Vatic. 6933[59].

Urbanus V papa. — Vita *B.* 8397 : Vatic. 4026[2] ; Ottob. 587. — Epitaphium : Vatic. 4026[1]. — Ordo sollemnitatis : ibid.[3].

Ursicinus medicus m. Ravennae. — Passio *B.* 8410 : Vatic. 1190[80], 6073[4].

Ursmarus ep.— Vita *B.* 8417 : Palat. 582[2].

Ursula et soc. mm. — Sermo *B.* 8426 : Vatic. 8565[58]. — Passio *B.* 8428-8430 : Reg. 718 ; Barb. 586[115]. — Lectiones : Palat. 477[139].

Valentinus presb. Ecclesiolae. — Vita *B.* 8457 : Reg. 318[1].

Valentinus ep. Interamnensis m. — Passio *B.* 8460 : Vatic. 1189[8], 1193[31], 1195[27], 1196[24], 1197[52], 5696[61], 6073[22], 6074[12], 6075[24], 6933[11], 7810[12] ; Reg. 516[13]; Barb. 586[29]. Eiusdem epitomae : Vatic. 9499[31] ; Palat. 435[30], 477[37] ; Reg. 593[25], 636[37].

Valentinus presb. m. Romae.— Passio *B.* 8463-8466 : Vatic. 1196[25], 5696[60] ; Burgh. 297[12]. Eiusdem epitome : Reg. 593[24].

Valentinus et Hilarius mm. — Passio *B.* 8469 : Burgh. 297[96].

Valeria v. m. Lemov. — Passio *B.* 8478-8480 : Burgh. 297[112].

Valerianus et Tiburtius mm. — Passio *B.* 8482-8486 : Vatic. 6073[28], 7810[56]. Eiusdem epitomae : Vatic. 9499[42] ; Palat. 439[1], 477[44] ; Reg. 593[29]. — Passio alia : Vatic. 1191[2]. — Passionis epitome : Reg. 636[1].

Valerianus m. Trenorchii. — Passio *B.* 8488 : Reg. 318[12] ; Burgh. 297[74].

Valerius ep. Caesaraug. — Legenda (ed. p **516-20**) : Vatic. 7592[17].

Valerius m. Lingonensis. — Passio *B.* 8496 : Reg. 542[25].

Valerius ep. Trever. — Lectiones : Palat. 435[21], 436[16], 477[26]. — *Vid. etiam* Eucharius.

Vedastes ep. — Vitae *B.* 8501 epito-

Warinus ep. Praenest. — Vita *B.* 8816 : Barb. 2375, 2663[2].

Wenceslaus dux. — Passio *B.* 8823 : Reg. 498[5]. — Lectiones : Palat. 477[125].

Wernerus puer m. — Processus Bacheracensis : Palat. 858.

Wido ab. Pomposianus. — Vitae *B.* 8876 epitome : Barb. 554[8].

Willelmus ep. Bituric. – Miracula *B.* 8901 : Reg. 585[13]. — Vita *B.* 8904 : Reg. 585[12]. — Narratio : Reg. 583.

Willelmus Magnus erem. in Stabulo Rodis. — Vita *B.* 8923 : Reg. 464[1]. Ex eodem : Reg. 464[2]. — Genealogia : Reg. 464[3]. — Narratio : Reg. 583. — Lectiones : Reg 464[4].

Willelmus fundator Montis Virginis. — Vitae epitome : Vatic. 5834[7].

Willibrordus ep. — Lectiones : Palat. 477[149].

Zeno et soc. mm. Nicomediae. — Passio *B.* 8999 : Palat. 850[20].

Zeno ep. Veronensis. — Vita *B.* 9001 : Vatic. 1190[77]. — Vita *B.* 9006 : Barb. 586[4]. — Vita *B.* 9010 : Vatic. 1233[2], 1234[2]. – Elevatio *B.* 9011: Vatic. 1233[2], 1234[2].

Zenobius ep. Florentinus. — Vita *B.* 9014 : Barb. 586[48]. — Vita auct. Raphaele Volaterrano : Ottob. 992[2], 2377[6].

Zoticus et soc. mm. — Passio *B.* 9028 : Vatic. 1194[25], 1195[54].

Antiochena quaedam virgo. — Narratio *B.* 9030 : Vatic. 7592[25].

ADDENDA ET EMENDANDA.

PAG.

49[31] : cf. iam F. LOT, in *Annales de Bretagne*, t. XXIV (1909), p. 257, annot. *y*.

62[54] : Inc. ut in cod. **1191**[23].

96, cod. 1989 = *BHL*. 5111 a.

127[4] : **7**. (Fol. 91v-95)...

134, cod. 5667[1], addatur : Des. ut in cod. 4034.

144, in margine : Vatic. 5771.

149[101] : **102**. (Fol. 363-366v)...

155[1], lin. 3/4 : Lectiones I-**VI**...

165[4] : (Fol. 10v-12)...

172[59] : = *BHL*. 4478 a.

176[10] : (Fol. 22v-25)...

342[19] : quattuor illas narrationes nuper editas vid. apud F. WILHELM, *Sanct Servatius* (München, 1910), p. 126-35. Sunt haec capita 54-57 Gestorum *BHL*. 7633-7637.

436, lin. 7 : ... p. 569-70. Aliae partes editae sunt ex hoc cod. inter *Analecta ordinis Minorum Capuccinorum*, t. XIII (1897), p. 360-61 ; t. XIV (1898), pp. 21-22, 89-92.

440, lin. 1 : VI. Codices Capponiani.

INDEX VOLUMINIS.

Rollarii Flandrorum, typis Iulii De Meester.